

၁၈၂၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့
 ရန်ကုန်မြို့၊ ဝန်ကြီးရုံး၊
 အထွေထွေအရာရှိကြီး
 (အထွေထွေ)

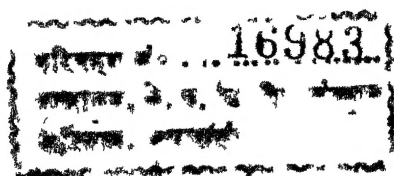
၁၈၂၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့
 ရန်ကုန်မြို့၊ ဝန်ကြီးရုံး၊
 အထွေထွေအရာရှိကြီး
 (အထွေထွေ)

ခရစ် ၁၈၇၈ ခုနှစ်
 (၁၈၇၈)

နေပြည်တော်၊ ၁၈၇၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့

NOT TO BE ISSUED

2

མཚ་ལུ་པའི་ས་མོ་ལག་མོ་སྐྱ་པ་པུ་གཅིག་པའི་ཚས་ཉིར་བརྒྱད་ཉིན་གསུགས་
ལྷའི་བཀོད་པ་ཚས་སྐྱ་ཞི་པའི་དབྱིངས་སུ་རེ་ཞིག་བཟུང་བར་མཇད་དོ། །

པར་དུ་བཟོད་བྱ་བརྟན་བཅས་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མདོ་ཅན་བཀོད་ན།
ཐིག་པའི་སྐྱ་ཀུན་ལས་བདུན་པ་གསུང་རབ་རྟེན་པོ་ཆའི་མཇོད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ལྷགས་པར་རྟོན་པའི་བརྟན་བཅས་སེས་བྱ་ཀུན་བྱལ་ཅེས་པ་འདི་ནི་མཇོད་ཆེན་
ལྷའི་བྱས་སེས་བྱ་མཇོད་ཅེས་སུ་བྲགས་པ་འདི་ཉིད་མིན་ལ། ཐུས་སུ་འཇམ
དབྱངས་མཐུན་བཞེད་དབང་པོ་མཚོག་གིས་གསུང་བསྐྱལ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་འབྲེལ་སེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱལ་བའི་གཞུང་ལྷགས་ཉུང་བའི་ཚོག་གིས་ནས་པར་
འབྲེལ་བ་ལྷགས་བཤད་ཡོངས་འདུ་སེས་བྱ་མཐའ་མས་པའི་བྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྷགས་བམ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་མིན།

གཞུང་འདིའི་བརྟན་བྱ་གཙོ་པོ་ནི། ལྷགས་བམ་དང་པོར་རྟོན་པ་མངས་
སྐྱུ་ཕྱོད་ཚུལ། བརྟན་པ་དམ་ཚུན་དར་ཚུལ། དྲི་འཇོན་སྐྱུ་པ་ཕྱོད་ཚུལ།
སྐྱུ་ཕྱོད་ཚུན་གྱི་འབྲུང་བྱུངས་པོ་སྐྱུ་གྱི་ནམ་གཞག་ནམས་དང་། ལྷགས་བམ་
གཉིས་པར་རྟོན་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་གྱིས་སྐྱུ་གྱི་ནམ་གཞག་དང་། རིག་
གནས་ཐིག་པའི་ནམ་གཞག་སྐྱུ་ཕྱོད་ཚུན་གྱི་སེས་བྱའི་གནས་ལ་སྐྱུ་པ་
ཕྱོད་པའི་ཚུལ་ནམས། ལྷགས་བམ་གསུམ་པར་བྱང་པེན་དང་རིག་པ་བཞི་
སྐྱུ་ཕྱོད་པའི་གཉིས་གྱི་ནམ་གཞག་དང་བྱལ་མཐའི་འདྲ་ཚུལ་ནམས་པམས་
པམ་གཏན་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་དང་། ཞི་ལྷག་དང་བཟོད་ཁྲགས་སྐྱུ་ཕྱོད་ཚུན་
གྱི་སྐྱུ་ཕྱོད་པམ་མཐའ་དག་སྐྱུ་པ་གཤམ་སྐྱུ་ཕྱོད་ཀྱི་རྟེན་བཟུང་གྱི་རང་རང་གི་
མདོ་དག་ལྷུང་བཟུང་བ་ནམས། མ་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་གྱི་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱུ་
གསུང་བྱུགས་ཞི་མདོ་བཟུང་གྱི་འཁོར་མའི་བཀོད་པ་བཅས་བཟོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་དང་། མཇོད་ཕྱོད་ལྷུང་ལྷུང་དང་སྐྱུ་ཕྱོད་པའི་བྱུག་གི་གཞི་མས་
འབྲེལ་བའི་ཚུན་མཐའ་ཅད་ཆར་ལ་མ་ཞོར་པར་བརྟན་ཅིང་། བྱུ་པར་ཤོད་གྱི་

བཤད་ཆུད་འདིགས་པའི་གཞི་བཅུ་དང་། རྒྱུ་བ་ཆུད་འདིན་པའི་གྲོ་བ་ཆུད་
 རྒྱུ་བ་ཆུད་དང་བཅས་པ་རང་རང་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྟ་བུ་བྱི་ཁས་ལེན། མན་རག་གི་
 ཟབ་ཁྱད། ཉམས་སྦྱང་གི་སྦྱོར་ཁྱད་བཅས་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདུས་པ། དཔེ་
 མང་འཆོལ་པའི་རལ་བ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་གཅིག་གིས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་བརྟེན་
 བཅོས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ལ་རིག་པའི་ཆུ་མཆོ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་པར་འདོད་
 པ་ལ་མེས་པ་གྱི་བྱ་གཞིར་སྟེ་བྱ། བསྐྱོར་པར་འདོད་པ་ལ་མན་རག་གི་ནོར་བུ་
 ལྟ་བུ། དཔུང་པར་འདོད་པ་ན་མས་ལ་དྲངས་གིལ་གྱི་མེ་མང་ལྟ་བུ་བཅས་གིག་
 ཡིན་ནོ། །

མས་ལ་མར་དེབ་འདི་དཔེ་རྒྱན་བྱེད་པའི་དམིགས་ལུལ་ལས་དགོས་པ་་་་
 བརྗོད་པ་ནི། 《ཐོག་པའི་སྒྲིག་ལས་བདུས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་
 བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བརྟེན་བཅོས་གིས་བྱ་ཀུན་བྱུ་ཅེས་མིང་
 ཏུ་བཏགས་པ་ལྟར་བརྟེན་བྱ་གཙོ་པོ་སྟོན་པ་གྲུ་བྱུ་བའི་བཀའ་ལྟན་མང་མ་་་
 ཡིན་པ་བརྗོད་བྱ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་རྗོད་བྱེད་ལྟེ་སྟོན་གསུམ་ཏུ་འདུས་པའི་ནང་་་
 དོན་རིག་པ་དང་། ལུན་མང་པའི་རིག་གནས་སྒྲ་དང་ཅད་མ། བརྗོད་པ་གསུ་
 བ། ལུན་རག་མཐོན་བརྗོད། རྟེན་སྦྱར། རྒྱུ་གསུ་གསུ་ཅིས་བཅས་པོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ཅེས་པའི་འབྲུང་ཁྲུང་སྐད་དང་།
 དར་ཅུལ། རྟེན་པོ། དགོས་པ་བཅས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཅིག་བརྟེན་ལ་རྟེན་པོ་ཟེས་
 ཅིང་མང་དག་པ་སྒྲི་པའི་འདོད་ཆུ་འཛོ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་རྒྱུན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་་་
 ཡིན་པས་གིས་བྱའི་སྒྲི་ཀུན་ལ་འཆུག་པའི་འདུན་པ་ཅིས་ཅིར་ལུན་པ་ན་མས་ལ་་་
 རིས་པར་ཏུ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལུག་པར་ཏུ་བོད་ཀྱི་ཅིས་ལུགས་འདི་
 མོག་མར་ཆུ་གར་ནས་ཚར་དར་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟའི་ཅར་ཆུ་གར་རང་
 རྟེན་ལས་བོད་འདི་ཁྲུང་སྐད་བཅོན་ཞིང་ཅ་ཅང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དོན་སྐབས་་་་
 རྒྱལ་ནང་དང་རྒྱལ་ཕྱི་འི་སྐུ་ཅ་ཅང་པོར་བརྟག་དཔུང་ཞིབ་འཆུག་བྱེད་མཁན་ལྟེ་་་

ཆན་རྩི་ཕྱེད་ཅིག་མཆོས་པ་དེ་དག་ལ་ཆ་མཚན་ན་ རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་...
 ལྟན་པའི་དབྱར་གཞི་འདི་ཅེས་ཞིག་ཀྱང་མེད་པར་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ ....
 ཐབས་བྲལ་བས་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་མདོར་ན་སློབ་གཉེར་བ་དང་།
 བརྟག་ཞིབ་པ་མཁུན་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྲུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དབྱེས་
 ཞིང་སྤྱོད་པའི་ངང་ནས་གཟིགས་པར་འཇུག་། ||

ཅ་འབྲེལ་གྱི་དཀར་ཆག་ཆབས་སྒྲགས་མ།

དེབ་སྟོན་ཆ།

ཐོག་པའི་སྒོ་ཀླན་ལས་པ་ལྟུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་བསྐབ་
པ་ལྟུང་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་ཀླན
བྲལ།(ཅ་པ)

སྐྱོན་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན་དང་།   མཚན་སྐྱེས་ཤིང་མཛོད་པར་བཞུད་
ཅིང་བཞད་པར་དམ་བཅའ་བ།

བར་བྱ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།

དང་པོ།   གཏུལ་ཞིང་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རིམ་པར་བྱེ་བ།

1. ཞིང་ཁམས་ཀྱིར་བསྟན་པ་ཐོག་པ་ཆད་པའི་ལུགས་ལྟར་བཞུད་པའི་སྐབས།
2. འཇིག་རྟེན་བྱེ་བལ་ཏུ་བསྟན་པ་ཐོག་དམན་པ་དང་ཐུན་མིང་ཏུ་བཞུད་པའི་སྐབས།
3. ཏུམ་གྱི་འཁོར་པའི་ལུགས་དམིགས་སུ་པམལ་བ་དང་འཇལ་བྱིད་ཆད་བཞུད་པའི་སྐབས།
4. འཁོར་བ་འབྱུང་བྱིད་སྟེན་བསྟན་པའི་སྐབས།

གཉིས་པ།   འབྲེལ་བྱིད་སྟོན་པ་ཕྱོད་ཚུལ་རིམ་པར་བྱེ་བ།

1. སྟོན་པ་ཉིད་མཛོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཏུ་ཆེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་སྐབས།
2. སྟོན་པ་མཛོད་པར་ཞུགས་པར་འཁོར་བྱུ་བའི་བཞེད་པ་མ་དད་པའི་སྐབས།
3. སྟུལ་པའི་སྐྱེས་ཞིང་འདྲིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་སྐབས།
4. འདྲི་གསལ་དོ་རྒྱུ་ཅི་མའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཞིང་ཁམས་བྱུད་པར་བྱེ་བའི་སྐབས།

གསུམ་པ།   བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚམས་ཀྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ།

1. བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚམས་རིམ་གསུང་བའི་སྐབས།

1. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

2. ལྷ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་རིམ་ལྟེ་བཤག་དུ་བཞུག་པའི་སྐབས།
3. གསལ་ཁག་མཚན་རྒྱུ་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་རིམ་ལྟེ་གཙོ་མོར་བྱེད་པའི་ལྷན་པའི་སྐབས།
4. རྒྱུ་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་རིམ་ལྟེ་འགྲུག་མོར་བྱེད་པའི་ལྷན་པའི་སྐབས།

དགྲ་བ། བཞུག་ལྟེ་མ་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ།

1. ལྷ་མཚན་ཉིད་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་རིམ་ལྟེ་མ་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་པའི་སྐབས།
2. འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་རིམ་ལྟེ་མ་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་པའི་སྐབས།
3. ལམ་གྱི་ཐོག་པའི་མ་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་པའི་སྐབས།
4. མ་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་པའི་སྐབས།

འབྲས་བུ་མ་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་པའི་སྐབས།

1. མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པའི་འབྲས་བུ་མ་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་པའི་སྐབས།
2. ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།
3. རྒྱུ་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།
4. ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།

ཐོག་པའི་སྐབས།

ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།

ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།

ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།
 ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།
 ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།
 ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།
 ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་ཐོག་པའི་སྐབས།

དང་པོ། གཏུལ་ཞིང་སྔོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རིམ་པར་བྱེ་བ།

- 1 ཞིང་ཁམས་ལྗོངས་བརྟན་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྷགས་ལྟར་བཤད་པའི་
སྐབས།
- 2 འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀའ་དྲུག་བརྟན་པ་ཐོག་དམན་པ་དང་ཐུན་མིང་དུ་
བཅོད་པའི་སྐབས།
- 3 ཏུམ་ཀྱི་འཁོར་པའི་ལྷགས་དོན་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་ལ་བ་དང་འཇལ་བྱེད་ཆད་
བཅོད་པའི་སྐབས།
- 4 འཁོར་བ་འཕུལ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་བརྟན་པའི་སྐབས།

གཉིས་པ། འདུལ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་པ་ཐོན་ཚུལ་རིམ་པར་བྱེ་བ།

- 1 རྟེན་པ་ཉིད་ཚོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཆེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་སྐབས།
- 2 རྟེན་པ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་འཛངས་ཀྱི་བའི་བཞེད་པ་མ་དཔེ་དཔེ་
སྐབས།
- 3 རྒྱལ་པའི་སྐྱམས་ཞིང་འདྲིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བརྟན་པའི་སྐབས།
- 4 རོད་གསལ་རྩ་ཆེ་ཅེ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་ཁྱད་པར་
དུ་བྱེ་བའི་སྐབས།

གསུམ་པ། བརྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ།

- 1 བརྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་རིམ་གསུང་པའི་སྐབས།
- 2 ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐག་དུ་བྱེ་བའི་སྐབས།
- 3 བཀའ་ཀྱི་བསྟུ་བ་རྣམས་བཤད་པའི་སྐབས།
- 4 རྒྱ་འབྲུར་རྟིང་མའི་བཤུགས་བཤད་པའི་སྐབས།

བཞི་པ། རྒྱལ་བརྟན་འཛམ་གླིང་གི་དྲུ་ཆེ་ལྟར་དར་བའི་རིམ་པར་
བྱེ་བ།

- 1 བརྟན་པ་འཇལ་གསལ་པའི་ལུལ་དུ་ཆེ་ལྟར་དར་བའི་སྐབས།
- 2 གཤམ་ཆེན་ལྷན་གྱི་ཐོངས་ལྟ་བརྟན་ཆེ་འདུལ་བ་དང་བ་དང་བཤད་རྒྱུན་
ཀྱི་ཕྱང་བ་བཅོད་པའི་སྐབས།
- 3 རྒྱལ་བཅུད་མིང་རྟ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་བ་བཅོད་པའི་སྐབས།
- 4 རིག་གནས་ལྟར་ཕྱང་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་བ་བཅོད་པའི་སྐབས།

དེབ་བར་ཆ།

སེམ་བྱ་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉུང་ཅུ་མི་ཚོག་གིས་རྣམ་
པར་འགྲོལ་བ་ལེགས་པ་གད་ཡོངས་འདྲ་སེམ་བྱ་མཐའ་ཡས་
པའི་སྐྱ་མཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒྲིགས་པམ་གཏིས་པ། (འགྲེལ་པ)

ལྷ་པ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལྟེ་བ།

- ✓ 1 སྐབ་དཔོན་དང་སྐབ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། བརྟེན་ཚུལ། འཆད་
ཉན་བཅས་བཤད་པའི་སྐབས།
- 2 མ་ཐར་གྱི་རྣམ་པར་བརྟེན་པའི་སྐབས།
- 3 བྱང་མེས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟོད་པའི་སྐབས།
- 4 རིག་འཇུག་གྱི་རྣམ་པ་ཐྱུར་བཤད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས།

བྱག་པ། མོས་པའི་རིམ་པ་ལྟེ་བ།

- 1 ཕྱན་མང་རིག་པའི་གནས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞུག་
པའི་སྐབས།
- 2 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སེམ་བྱ་སྤྱི་འགན་རྣམ་པར་གཞུག་པའི་སྐབས།
- 3 སྐྱ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་རྣམ་པར་གཞུག་པའི་སྐབས།
- 4 གམང་ཐགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་རྣམ་པར་གཞུག་པའི་སྐབས།

དེབ་སྒྲུང་ཆ།

སེམ་བྱ་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉུང་ཅུ་མི་ཚོག་གིས་རྣམ་པར་
འགྲོལ་བ་ལེགས་པ་གད་ཡོངས་འདྲ་སེམ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱ་
མཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒྲིགས་པམ་གཏིས་པ། (འགྲེལ་པ)

བདུན་པ། ལྷག་པ་སེམ་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་ལྟེ་བ།

- 1 འཇམ་ལྟེད་གྱི་ལྟེ་ཐེག་རྣམ་པར་རིམ་པའི་སྐབས།
- 2 འཁོར་ཁོ་གཟུགས་གྱི་མང་རིམ་དང་བདེན་གཏིས་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་
པར་རིམ་པའི་སྐབས།

1	පඤ්ඤා පාදක පරික්ෂා කළ යුතුය යයි කියනවා	20
2	මුත් ඒ ක්ෂණිකව පිටුපසට හරවා දමනවා	21
3	පාදක වලට පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක	23
4	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	24

පළමු වා	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	26
2	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	26

1	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	26
2	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	28
3	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	32
4	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	36

පළමු වා	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	42
---------	---------------------------	----

1.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	42
2.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	44
3.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	48
4.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	51

පළමු වා	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	55
---------	---------------------------	----

1	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	55
2.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	65
3.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	72
4.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	80

පළමු වා	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	89
---------	---------------------------	----

1.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	89
2.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	91
3.	පඤ්ඤා පාදක පාදක පාදක පාදක	93

15

ལས(ཙ་2 པ)སྒྲིང་གི་འཛིག་རྟེན་ནི། །བསྐལ་པ་སྒྲིང་མའི་སྒྲིང་བསྐལ་འདས་པ་
 བ། །སྒྲིགས་བརྒྱུད་ལངས་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱང་གྲུམ་ཆགས། །སྒྲིན་ལས་ཆར་
 བབ་ཆུ་ལི་ཁྱུང་པོའི་དབུས། །བརྒྱ་སྒྲིང་མཐོང་བསྐལ་བ་བཟང་པོར་གྲགས། །
 ཁྱུང་གིས་ཆུ་བསྐྱབས་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །ཆར་བབ་མཚོ་ཆེན་ཁྱུང་གིས་
 བསྐྱབས་པའི་ཁམས། །རབ་འབྱིང་ག་མར་ནམ་པར་འཁྲེལ་བ་ལས། །རི་རབ་
 རི་བདུན་སྒྲིང་བཞི་ཁོར་ཡུག་གྲུབ། །རི་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་ཆུ་མཚོར་བརྒྱད་ཁྱིར་
 རུབ། །ལྷན་པོ་མཚོ་ལས་བརྒྱད་ཁྱི་འཕགས་པ་སྟེ། །ཡུ་བཞི་ཆུ་གིལ་བོ་རྒྱར་བད་
 རག་དང་། །གསེར་ལས་ཡུལ་ཅིང་ནམ་མཁའ་དེ་མདོག་སྒྲིང་། །ཆུ་མཚམས་
 བས་བརྒྱུད་ཕྱིད་མན་བང་རིམ་བཞི། །དེ་མཐར་གཏུང་གིང་འཛིན་སྒྲིགས་གསེར་
 རི་བདུན། །བར་ནམས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་རྒྱལ་མཚོས་གཏམས། །སྒྲིང་བཞི་
 སྒྲིང་ཕན་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་དབྱིབས། །སྒྲིགས་སྒྲིག་ཁ་རྒྱུ་པོ་ཡུ་བཞི་
 འོ། །མ་ངེས་སྒྲིང་ཕན་དག་ནི་གིན་རྒྱ་མང་། །ཁོར་ཡུག་རི་པོ་ལྷགས་ལས་ཡུལ་
 པ་སྟེ། །དེ་དག་བར་དུ་བ་ཆུའི་ཀྱང་མཚོས་གང་། །འཕགས་ཡུལ་དབུས་ནས་
 བྱང་དུ་རི་བག་དག། །འདས་པའི་གངས་རིའི་བྱང་ན་སྒྲིན་ངད་ལྷང་། །བར་དུ་
 མ་རྟོག་མཚོ་ལི་སྒྲིགས་བཞི་ནས། །ཁ་འབབས་ཆུ་བཞི་སྒྲིགས་བཞིའི་ཀྱང་མཚོར་
 འཁྱོ། །མཚོ་འབྲས་རྒྱ་མཚོ་འཁྱུང་པོས་བརྒྱན། །དེ་སྒྲིང་རྒྱུས་མཚན་པའི་
 སྒྲིང་དུ་གྲགས། །ལུས་འཕགས་པོ་སྒྲིགས་མིང་གིས་ཁྱུང་པར་སྟོན། །རྒྱ་ཡུལ་
 སྒྲིན་པོ་གཞན་ནམས་མི་ལི་གནས། །དབུལ་བ་ལི་དགས་གནས་ནི་ས་ལི་འག།
 དུད་འཁྱོ་ཕྱིངས་གནས་ཀྱང་མཚོ་ཆེན་པོར་ཏེ། །ལྷ་མིན་རི་རབ་ཁོང་གསེང་ཆུ་
 མཚམས་མན། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལྷན་པོའི་བང་རིམ་གཙོ། །(དབུལ་ནས་
 འདི་བར་)ཡན་ལག་ཁ་འཐོར་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད། །ལྷན་པོའི་སྒྲིང་ན་ཙ་
 གསུམ་ལྷ་ལི་གནས། །ནམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་གྲོང་ཁྱིར་ལྷ་ན་སྒྲིག། །ཁྱིད་ཆལ་ས་
 གཞི་ཁོངས་(ཙ་3 བ)འདུས་དོ་ལེབ་མཚོག། །ཆོས་བཟང་འདུན་ས་གནོད་སྒྲིན་

7

མ། །འཛམ་གླིང་ལས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཁྱད་པར་འཕགས། །འདི་ཡི་འཕྲོ་བ་འོད་
 གསལ་ལྟ་ལས་མཆོད། །མེད་པས་པས་མ་གཏན་ཟས་སྒྲགས་རིམ་ཉམས་ཏེ། །ཉི་
 རྒྱ་རྒྱང་གིང་མང་བཀྱར་རྒྱལ་པོ་བྱུང་། །དུས་བཞི་འི་རིམ་དང་རིགས་བཞི་པ་
 དྲན་བྱུང་། །གསེར་དུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བ་ཡང་། །བརྒྱད་ཁྱི་
 ཡན་ལ་འདིར་འབྱུང་རྒྱུང་གསུམ་ནི། །རིལ་པོར་དབང་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པར་
 གསུངས། །ཁ་ཟས་བཤེས་སྐྱམ་གྱིས་མདོག་ཉིད་མཆན་སྒྲགས། །ཐ་དད་འོག་
 མས་གོང་མ་མཐོང་བ་ཡིན། །འཛིག་དུས་དཔལ་ནས་འགོ་བཅའ་མས་ངག་འཕྲོ་
 རྒྱངས། །ལྟ་མི་པས་མ་གཏན་མོབ་ནས་གཟུགས་ཁམས་སྟེ། །འོག་མ་གོང་མར་
 འཕྲོས་ནས་བརྒྱད་རྒྱུངས་ཆེ། །པས་མ་གཏན་དང་པོའི་གནས་མན་མེ་ཡིས་འཛིག།
 རྒྱུང་པ་ཅང་མེད་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་ལུས། །ཡང་ཆགས་དེ་ཡང་གནས་མཐར་
 མེ་ཡིས་འཛིག། །དེ་འདྲ་བདུན་སོང་བརྒྱད་པ་ཆར་པའི་རུས། །པས་མ་གཏན་
 གཉིས་པ་མན་ཆད་འཛིག་པར་བྱེད། །མེ་བདུན་ཆུ་གཅིག་སྟེལ་བ་ལན་བདུན་
 མཐར། །ཁྲར་ཡང་མེ་བདུན་ཀྱན་གྱི་ཐ་མར་ནི། །རྒྱང་གཤོས་པས་མ་གཏན་
 གསུམ་པ་མན་ཆད་འཛིག། །དེ་གསུམ་ཉིང་འཛིན་རྒྱུན་དང་བཅས་པས་ཏེ། །འཛི་
 པར་དེ་མེད་འབྱུང་པས་འཛིག་མི་འབྱུང་། །བརྒྱམས་པས་བསྐལ་ཆེན་དུག་ཆུ་ཆ་
 བཞི་འབྱུང་། །ཆགས་གནས་འཛིག་རྒྱང་རེ་རེར་པར་བསྐལ་ནི། །ཉི་ཤུ་རེ་
 ཡོད་བརྒྱམས་པས་བསྐལ་ཆེན་གཅིག། །བསྐལ་པ་གཅིག་ལའང་པས་མ་གཏན་
 གསུམ་པ་མན། །འཛིག་པའི་མེ་བདུན་ཆུ་གཅིག་རྒྱང་འབྱུང་པར། །བཞི་དེ་པ་
 ཐེག་པ་སྐྱོ་སྐྱོའི་དགོངས་པ་ཡིན། །དག་པའི་གིང་དང་རྩ་རྩེ་གདན་ལ་སྒྲགས། །
 མི་འཛིག་ཀྱན་འབྱུང་འབྲས་བུ་ཡིན་ཕྱིར་རྟོགས། །འཛིག་ཉིད་ཕྱི་བྱུག་དུ་བརྒྱན་པ་
 ཐེག་དམན་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་བརྒྱུད་(ཙ་ 4 བ)པའི་སྐབས་སྟེ། །

རྟེན་དུ་ཉི་མ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡི། །གཟའ་ན་མས་གཤོན་བཟོད་སྐྱེ་གཅན་གཤམ་
 ལྟེ། །དབྱལས་དབྱལ་ཅུ་མང་དབྱལ་ཅུ་ཅུ་ཅད་གཅིག །དེ་ལས་ཉིན་ཞག་དེ་ཡང་
 མ་ཉི་མུང་། །འགྲོ་ཅུལ་ལ་བརྟེན་ཅས་ཉི་(ཅ་ 4 པ)ཁྱིམ་ཞག་བྱང་། །མ་ཅས་
 བཅོ་ལུ་མི་ཅ་དང་ཉི་མས་སྤྱིང་། །འཁོར་དང་ཁྱིམ་བཟོད་སྐྱེས་ཅུ་མི་ཅ་ན་མས་
 ཉི། །ཕྱི་རིམ་རིང་ཞིང་ཅས་མ་ཁྱིམ་ལོ་ལས། །ནམ་མཁུ་དུས་བཞི་ས་ལ་གཤམ་
 བསྐྱར་འགྲོ། །དུས་སྐྱུར་སྐྱུལ་སྐྱིས་སྐྱོད་བཅུད་འཕེལ་འཕྱིབ་ཕྱེད། །དེ་ལས་
 སྐྱོས་ཉི་བཅུན་དང་འཁོར་ལོ་ཅན། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་འཇུག་དུས་བཞི་ལོ་ཅུལ་
 ཡང་འཆད། །རྒྱལ་བས་མངོན་པར་ཞེན་པས་མཐའ་གཅིག་དུ། །གསུངས་མིན་
 གདུལ་བུ་མས་བའི་དབང་ལས་ས། །དེ་དག་འཇལ་ཕྱེད་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཡང་། །སྤྱ་རབ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱ་མ་གཅིག་དེ་བཞིན། །སྤྱ་ཅེ་གེ་ཅེ་གིག་ནས་
 མར་མ་ནི། །ཉིར་བཞི་སྤྱ་གང་སྤྱ་བཞི་གཞུ་འདོམ་སྟེ། །ཉིས་སྤྱང་རྒྱང་གཤམ་
 དེ་བཞིན་དཔག་ཅད་འཕྱར། །མངོན་པར་གཟུགས་དུས་མིང་གིས་དབྱེ་བ་སྟེ། །
 གཟུགས་མཐའ་སྤྱ་རབ་དུལ་བདུན་དུལ་སྤྱ་གཅིག །དེ་བཞིན་ཅུགས་ཅུ་རི་ཡང་
 ལྟག་དང་མང་། །ཉི་དུལ་སྤྱ་མ་གིག་ནས་མར་ཅིགས་མར། །ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་
 སྤྱ་གང་དེ་བཞི་ལ། །གཞུ་འདོམ་ཞེས་གཤམ་ལྟ་བུར་རྒྱང་གཤམ་གཅིག །
 དམོན་པའི་ཅད་དེ་དེ་བརྒྱད་དཔག་ཅད་དོ། །དེ་ལས་སྐྱོང་གསུམ་པར་དུ་ཅོམ་
 ཞིང་གཞལ། །མེ་གོལ་དུག་ཅུ་བཞིར་དབྱེ་མི་ཅ་གཅིག་ནི། །དུས་མཐའི་སྐྱོད་
 ཅིག་མ་སྟེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། །དེ་ལི་སྐྱོད་ཅིག་དུག་ཅུ་མང་ཅིག་སྟེ། །སྤྱ་ཅུ་སྤྱད་ཅམ་
 ཅམ་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག །སྤྱ་ཅུ་མ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གིས། །ཤངས་
 ཅན་ནས་ནི་ཤངས་མེད་པར་དུ་འཕྱུལ། །མིང་མཐའ་མི་གེ་མིལ་བུ་འདུས་པ་
 ལས། །མིང་འཕྱར་དེ་ལས་ཅིག་གི་ཕྱེད་བ་སྟེ། །བརྟགས་ན་རིག་ལ་མ་འཕྱར་
 རྟེན་པའོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟགས་དམིགས་སྤྱ་བསལ་བ་དང་འཇལ་ཕྱེད་
 ཅད་པའོད་པའི་སྐབས་ས། །

4. འཁོར་པ་འབྲུབ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་པོ་མཆོད་པའི་སྐབས།

འཇིག་རྟེན་གང་གི་ཀླུ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། འདབ་ཕྱག་དང་མང་བདག་དང་
 རྩ་མོ་ཉིད། འབྲུབ་ཞེས་མྱི་རྩལ་བ་ནམས་ལོག་པར་སྒྲ། མཛོད་ལས་ཐུ(ཅ 5
 ན)ཀླུ་སྤང་བཅས་སྒྲ་ཆོགས་པའི། ལས་ལས་སྤྱད་བཅུད་འཇིག་རྟེན་ཀླུ་སྤང་པར་
 གསུངས། ལས་ཀྱི་རྟེན་ནི་མོབ་པ་ཆུད་མི་བ། ཡིད་ཤེས་ཀླུ་ན་དང་ཀླུ་གཞི་
 ནམ་པར་ཤེས། གང་ཟག་ཅམ་དང་འོད་གསལ་སྐྱེས་སྤྱུང་བཤད། འབྲུབ་མཛོད་
 འཇིག་ཅེ་འི་རྒྱུད་རམ་ཁམས་གཞན་ནས། མཛོད་ནམ་ལྟ་བུར་ལས་སྤྱད་བྲུབ་
 རྟེ། ཀླུ་ནམས་མི་འབྲུས་མྱི་མཐུན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེས། གཤམ་གསུངས་ཀྱིས་རྩལ་
 གནས་ཀྱིས་མྱོ་འཁྲུལ་སྤང་རྟེ། འཁྲུགས་པས་རྩལ་དང་སྤྱད་ཅིག་འགག་མཁྱེན་
 གསུངས། (རྩལ་འཁོར་སྐྱེས་སྤྱེས་ཤི་བྱེད་པ་རྩལ་ཐུན་བརྟན་གཤམ་འི་རྒྱུད་༥
 ལས་དང་བྱེད་པས་འབྲུབ་པ་ཕལ་ཆེད་མཐུན། འབྲུས་བྲུས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་
 བྱེད་ཀྱི་བྲུག་དང་། ཀྱེན་བཞི་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་འབྲས་བྲུ་ལ། ལེགས་
 གསུངས་(མཛོད་ལས་)རྩལ་འབྲུངས་མཛོད་པ་འོག་མའི་ལྷགས། འབྲུས་བྲུས་
 པར་ལས་གཞན་པ་བྱེད་ཀྱི་རྟེ། མན་ཆུན་ཀྱི་འབྲས་ཆུན་ཅིག་འབྲུང་བའི་ཀྱ། འ
 འབྲུ་ཆོས་ལྟ་མས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐལ་མཉམ་ཀྱ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་བྱུང་མཆུངས་པ་
 ལྟ་བུ་རྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་འཁོ་བའི་ཀྱ། ཤི་དགེ་དགེ་བ་ཟག་
 བཅས་ནམ་མྱིན་ཀྱ། ཀྱི་ལས་མྱིས་འབྲུང་ཀྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ལ། མ་བསྐྱེས་
 ལྷང་མ་བརྟན་ནི་ནམ་མྱིན་འབྲས། སྐལ་མཉམ་ཀྱན་འཁྲུའི་རིགས་འབྲུ་མཐུན་
 འབྲས། ཤེས་པ་ཀྱིས་མོབ་འཁོག་པ་བྲལ་བའི་འབྲས། ཀྱི་མི་རྩལ་ཀྱིས་
 མོབ་པ་བྱེད་པའི་འབྲས། ཤེས་པ་མིན་དཔོན་ལས་འབྲས་བྲུས་བདག་པོ་
 འབྲས། དེ་པར་འབྲས་བྲུས་ཀྱན་དང་བྲལ་མོབ་རྟེ། འབྲས་མ་བྲས་གཉིས་ཀྱི་
 འབྲས་མེད་པར་འདོད། ནམ་མྱིན་མ་མ་བདག་འབྲས་དང་པོ་རྟེ། ཀྱི་མཐུན་

གསུམ་ལ་གཉིས་པའི་བྱེད་པའི་རྒྱ།   བྱེད་རྒྱ་ལྟངས་པའི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན། །
 སེམས་སྒྲིགས་རྒྱུས་འབྲལ་འབྲས་འབྱེད་དེ་མ་ཐག   །ཤེས་བྱལ་ལྷལ་དྲང་ཆས་
 རྣམས་དམིགས་པའི་རྒྱུན།   རྒྱུ་ལ་གཤམས་མི་བྱེད་པ་བདག་པའི་རྒྱུན། །རྒྱུ་ཆལ་
 བྱེད་པ་ལ་སྒྲིགས་གཞུང་དུ་ཤེས།   །རྒྱུ་བྱེད་བྱེད་རྒྱུ་(ཅ་ ༥ པ)པན་འདྲིགས་
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །རྒྱས་པ་སྐལ་མཉམ་མཚུངས་རྒྱ་པའི་དང་ལྷན། །ཉིན་
 མངས་ཀྱན་འཁོ་རྣམས་ལྷན་ལྷན་གྱི་རྒྱ།   །བཟུ་ན་བྱེད་པའི་རྒྱར་འདུས་དེའི་དབྱེ་
 པ། །ཉི་ཤུ་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པར་བཤད། །རྒྱ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན། །མཐོང་ལྷལ་དམིགས་རྒྱུན་རྟེན་ནི་བདག་པའི་རྒྱུན། །དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་འདྲེད་ཆལ་གསུམ་པ་ལྟེ། །རྒྱུན་པའི་ཆང་བས་ཤེས་པས་ཤེས་པ་རྒྱུད། །
 གཉིས་སམ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པས་བཅའ་པ་རྒྱུད། །རྒྱ་མེད་འཕྱག་པ་བྲལ་བའི་
 འབྲས་བྱ་ལྟེ། །ཕྱི་རྣམས་ལྷལ་གྱིས་བཟུས་པ་བདག་པའི་འབྲས། །སེམས་ཅན་
 རྒྱུད་གྱིས་བཟུས་པ་རྣམས་རྒྱུན་འབྲས། །བྱེད་རྒྱུའི་བྱེད་འབྲས་སྐལ་མཉམ་རྒྱ་མཐུན་
 རོ། །དོན་དམ་འཁོར་བ་ལས་བཅས་མ་ལྷུང་ལྱུང་། །ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱུན་རྟེན་ཅིང་
 འབྲལ་བར་འབྱུང་། །ལན་ལག་བཙུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་བར་མེད་བསྐྱར། །
 འཁོར་བའི་ཅ་པ་བདག་རྒྱ་ཞེན་པ་ལྟེ། །ཉིན་མངས་པ་ལས་ལས་དང་ལྷག་
 བཟུལ་འབྱུང་། །དེ་ལས་དེ་འབྱུང་གཉིད་ལ་སྒྲིགས་བཞེན་རྒྱུང་། །རྒྱུང་གསལ་
 མ་འགག་སེམས་ཉིད་ཚོག་མེད་ནི། །རང་གིས་རང་རྩ་མ་ཐིག་འདུ་བྱེད་ཡིད། །
 གཞིས་པས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་རྒྱུང་རྣམས་པར་ཤེས། །ཁྱང་དོར་ཆོར་པ་མཚན་
 འཛིན་འདུ་ཤེས་ཏེ། །སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཞེན་པས་གཞུགས་ལྷུང་བྱུང་། །མེད་
 ལེན་མཚམས་ལྷུང་མྱིད་པའི་འཁོར་ཁོར་འཁོར། །མདོར་ན་ཀྱན་གཞིར་བག་
 ཆགས་གསུམ་བཞག་པས། །འབྲལ་རྒྱང་རྣམས་གསུམ་བྱུང་ལྟེ་ལྷལ་དོན་ལྷན། །
 རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཞུགས་སྒྲིགས་ལྷལ་ལྷལ་དང་། །རྣམས་ཤིས་ཆོགས་བརྒྱད་དག་
 དང་རྒྱུག་པའི་ལས། །འཁོ་བྱལ་གཞུགས་དང་དེ་ཡི་བྱ་བྱེད་ལས། །དེ་ལས་

གཞུང་འཛིན་དེ་ལས་ཉོན་མངས་སྟེ། །དེ་ལས་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་
 ལྷུང་། ཉིན་འབྲེལ་ལྷགས་ཤོག་རྒྱ་རྒྱུན་ལྷག་དེ་བ་ན། །འཕྲུལ་མད་མར་བ་མཆོག་
 ལ་རབ་དུ་རྒྱུར། །ཁྱད་པར་ཐོག་ཅེ་གིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ལྷགས། །ཡེ་ཐོག་གཞི
 ཏི་གནས་ལྷགས་(ཙ་ 6 ན)རྒྱན་ཅན་བྱག །རྒྱན་མེད་ཀ་དག་གྲོལ་འཕྲུལ་སྟེ་ཏི་
 གཞི། །ཡེ་གེས་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྷན་ཉིད་དུ་བཞུགས། །དེ་ལས་གཞི་རྣམ་
 ལྷན་ལྷུང་སྟོ་བཞུང་གིར། །ལྷ་གསུམ་རྒྱན་བཞིས་ཡིད་བྱག་གཡོས་པ་ལས། །
 འཆར་གཞིའི་དང་རོ་མ་གས་ལྷ་ཅན་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་གཞུང་འཛིན་རྟེན་འབྲེལ་
 ཅུལ་བྱས་འཁོར། །འཕྲུལ་གཞི་གསུམ་ལས་ལྷུལ་དང་ལུས་སེམས་ལྷུང་། །
 ཁམས་གསུམ་ཡིད་རྣམ་གཏོས་བཅས་ལུས་སྟེ་ལྷུང་། །མངའ་རྒྱས་འབྲུང་བ་བྱག་
 རྩེ་རྒྱུམས་པ་ལས། །ཅེ་ཏིག་རྒྱང་ཐིག་ཀྱན་རྒྱུ་དྲོམ་དྲོམ་རྒྱིན། །ལྷ་མ་ལ་
 བརྟེན་ལྷང་སྟོགས་མཆོད་པ་དང་། །ཕྱི་མས་རྒྱན་བཞིའི་རྒྱ་བྱས་རྣམ་བཞི་
 མཚོར། །འབྲུང་བ་ཉིད་ལྷས་ཡེ་གས་གདངས་ཅུལ་བྱད། །སེམས་ཅན་ཁམས་
 ཀྱན་མངས་རྒྱས་རྒྱིང་པོས་ལྷུང་། །རྣམ་ལྷགས་འཆར་ལྷགས་ལྷ་ལྷག་བྱག་གིས་
 མཆོན། །ཏིག་པ་རྒྱིང་དབྱུག་གཞུལ་ལས་གསུམ་ལ་བརྟེན། །འོད་གསལ་སྟོ་
 བཞིར་ཐིག་ཡེ་བཟང་པོ་ལས། །ཕྱིར་གསལ་འཆར་བའི་སྟོ་ནི་ཐིག་གཉིས་ཉི། །
 ལྷུལ་དང་གནད་བཞུམས་འཕྲུལ་བ་ཏུ་ལྷག་ནས། །གདོད་མའི་སྟོལ་སར་འབད་
 མེད་རྒྱགས་པོ། །འཁོར་བ་འབྲུལ་བྱིད་རྒྱ་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་སྟོ་བས་སྟོ། །ཐིག་
 པའི་སྟོ་ཀྱན་ལས་པདུས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཅའི་མཆོད་པས་པ་གསུམ་.....
 ལྷགས་པར་རྟེན་པའི་བརྟེན་པ་ཅོས་ཤིག་ཀྱན་ལྷུང་ཅེས་ལྷ་པ་ལས་གདུལ་གྱིང་...
 རྒྱད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རིམ་པར་བྱེ་བ་རྟེ་གནས་དང་པོ། །

གཉིས་པ། འདུལ་ཁྱེད་རྟོན་པ་ཁྱོན་ཚུལ་ རིམ་བར་བྱེ་བ།

1 རྟོན་པ་ཉིད་རྟོན་བྱང་ཚུབ་བྱེ་ལམ་དུ་རྒྱུ་ རྟོན་གཤེགས་པའི་སྐབས།

འཇིག་རྟོན་འདྲིན་པའི་རྒྱལ་པ་དཔག་མེད་ལས། །བསྐལ་བཟང་འདྲིར་
འབྱུང་སངས་རྒྱལ་རྟོན་གྱི་དབུས། །པད་དཀར་ལྷ་པ་བསྐྱེད་མཉམ་མེད་སྤྱུ་ཁྱེ་
རྒྱལ། །ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་བར་དུ་རྟོན་པ་རྒྱུད། །མ་མར་མངོན་སངས་
རྒྱལ་ཏེ་འཕྲོ་དོན་མཛད། །དེ་ཡང་ཐོག་དམན་ལྷ་པ་ན་འོད་ལྷན་རྒྱལ། །གསུམ་
ལ་བརྟན་ནས་དང་པོར་ཐུགས་མཆོག་བསྐྱེད། །དེ་ནས་སྤྱུ་ཐུབ་ཆེན་ཆངས་
པའི་ལྷ། །མཐོང་ནས་ཐུགས་(ཆ་ 6 བ)བསྐྱེད་ཁངས་མེད་དང་པོ་བཅས་ས། །
ཐོག་ཆེན་ལུགས་ལྷ་ཐམ་མེ་རྒྱ་མཆོའི་དུལ། །རང་སྐྱེས་རྒྱལ་པ་རིན་ཆེན་རྟོན་པ་
ལ། །སྒྲིག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་ཐུག་གསུམ། །བྱང་ཚུབ་འཇིན་དུ་
བཅུག་མཐར་རང་ཉིད་ཀྱིས། །རྫོད་པའི་དུས་བཟུང་རྟོན་ལམ་ལྷ་བརྒྱ་བདེ་བ། །
ལྷ་པ་བརྟན་ཐོབ་ཅིང་གཞན་ཡང་དཔུལ་མེད་ཀྱང་། །དོན་མེད་མཐོང་ལ་བསྐྱེད་
སྐྱེས་དུ་མར་གསུངས། །ཁྱེ་རྒྱལ་ཁངས་མེད་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཆུན་འདྲོད། །
དེ་ལ་འདུལ་མཛོད་འཇོག་མཆོམས་འདྲ་མིན་གཉིས། །གནས་བརྟན་པ་རྣམས་
རྟོན་མེམས་ཁངས་མེད་བདེ། །དེ་ནས་ཁངས་མེད་དུ་ཅ་རྒྱུད་པ་རྒྱུད། །བཞི་
མིས་རྒྱ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་མཛད། །འབྱུང་གྱིས་ལས་ཐུན་རྒྱགས་ནས་
འཆང་རྒྱར་འདྲོད། །ལམ་ཆེན་ཁྱེ་བས་བཅུ་ནས་ལྷ་ཅུའི་བར། །ཁངས་མེད་

ཅེ་ཅིག་མཚན་གསལ་གྲགས་དགོས་པར་བཞིན། །ཐོག་ཆེན་ལ་ཡང་གཞུང་དང་སྐྱེ་
 གཞུང་དང་། །དྲུ་མར་བཞིན་ནམས་གངས་གནས་བཟང་ཆུལ་དང་། །ཅུ་མ་
 པའི་ཤོག་མ་རྒྱན་མེམས་ཚལ་ལམ་ཆེ། །དང་པོའི་ས་ནས་འཇིག་སྐབས་
 དགོངས་པའི་གཞི། །རྟེན་དཀར་བརྟན་དང་ཐྱིད་ལྷག་སྤྱོད་བ་དང་། །དྲུ་མ་
 ཟུང་བསམ་མི་ཁྱུང་བརྟན་དགོས་པའི་དབང་། །ཡོངས་གཤམ་ཚལ་ཀྱི་ལས་ནས་
 དང་པོའི་བར། །གངས་མེད་གཅིག་དང་གཉིས་པས་ས་བྱུག་བཟོད། །གཞུང་
 བས་མི་གཤོ་བ་ནས་བཅུ་གཅིག་བར། །ས་ཐུ་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་བརྟུས་ཚལ་
 གཉིས་བརྟུངས། །འགའ་ཞིག་དབང་བརྟུལ་དང་ཅན་བཅུ་བྱུག་རྟེ། །བརྟན་
 འབྲུས་འཁྱོང་པོ་འབྲུས་ལྷག་གངས་མེད་བརྟུད། །དབང་རྟོན་གཤམ་རབ་ཅན་ནི་
 གངས་མེད་བཞིས། །བཟོད་ཅིང་རྟོན་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་མ་དང་། །དེ་ཡང་བརྟན་
 འབྲུས་བྱལ་པོས་ཐུར་བར་བཤད། །འཕྱོ་ཐོན་ཞིང་སྤྱོད་པར་ཕྱིན་བྱུག་གིས་
 བཟོད། །ཡང་ན་ཐོག་པ་མཚན་དམན་གཉིས་ཀ་ལ། །མས་ནམས་འདུན་དང་
 འདུལ་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་བཞི། །མི་ཟད་བརྟུད་ཆུ་ལ་(ཅ་ 7 ན)སྐབས་མཐར་ཕྱིན་
 མཛད། །མེམས་མཚན་ཤོག་མར་བརྟུད་དང་ས་དང་པོ། །བརྟུད་པའི་སྐབས་
 ནས་ཕྱིར་མི་ཤོག་པ་གཞུང། །དབང་པོའི་ཁྱད་མིན་ཐུབ་མཚན་དང་པོར། །
 རྟོན་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་ལས་དུ་ཆེ་ལྟར་གསལ་པའི་སྐབས་སེ། །

2. རྟོན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་ཐུ་པའི་ བཞིན་པ་མ་དད་པའི་སྐབས།

བདེ་གསལ་འཆང་ཐུའི་ཆུལ་ལ་ལུགས་གཞུང་རྟེ། ཉན་ཤོས་པ་ནམས་
 གངས་མེད་གཞུང་ཀྱི་མཐར། །བརྟུལ་པ་བརྟུ་མིས་མཚན་དཔེའི་ཐུ་བརྟུངས་
 རྟེ། །དགའ་ལྷན་གནས་འཁྱུངས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བརྟུད། །ཚལ་ལམ་
 ཆེན་པོའི་རྟོན་ལ་རྟོར་གདན་དུ། །བརྟུགས་པ་ཆེན་ཆད་ས་ཐུ་འཆིང་ཐུན་རྟེ། །

ལྷན་མོག་གཅིག་ལ་ལམ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་མཛད། །ཟད་དང་མི་སྤྱི་ལེན་པ་ན་
 མངས་ཀྱས་འདྲོད། །ཐོག་ཅིན་ཁ་ཅིག་ལམ་ཅིར་མཐུན་པར་སྤྱོ། །གཞན་དུ་
 བསྐལ་པ་དབག་མེད་སྤྱོད་རྒྱལ་ནས། །དབང་པོའི་རྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་བར་ལྷུར་
 པར་གསུངས། །དང་པོར་ཅོགས་སྤྱོད་གཉིས་པར་གཅིག་ནས་བཟུག་། །གསུམ་
 པར་དག་པ་གསུམ་བཟོད་མེད་མཐའ་ལ། །འོག་མིན་འདྲ་ཟེར་དབང་ནོད་རྟོག་
 ཉིང་སྤྱོས། །ཁོངས་སྤྱོད་འཛུགས་སྤྱོད་པས་དོན་མཛད་མཐུན། །རྩ་རྩེ་ཐོག་
 པ་ལྷ་བའི་ཁྱེད་ལས་ནི། །མེ་རྟོག་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་པས་ཐོས་ནས། །སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་མཐར་དགའ་ལྷན་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། །ཐོག་ཅིན་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཁྱེད་ཁྱེད་པར་
 མཐུན། །དེ་ཉིད་བསྤྱོད་པར་དོན་ལྷུང་སྤྱོད་པོ་ལ། །བཞུགས་ཅེ་མངས་ཀྱས་
 མཐུས་བསྐལ་ཉིང་འཛུགས་ལས། །བཞེངས་ཉི་དབང་བསྐྱར་བསྐྱར་ནས་མཛད་
 ལྷུང་ལ། །ལྷུང་བའི་སྤྱོད་དགའ་ལྷུང་མཛད་པའི་ཅེ། །མེ་ལེན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འོག་མིན་གཤེགས་པ་ལ། །ཀྱལ་བས་དབང་བསྐྱར་མཛད་མངས་ཀྱས་པ་དང་། །
 ཀྱན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མ་མར་ཀྱལ་ན་མས་ལས། །དབང་པོའི་ལྷུང་སྤྱོད་པོ་ལ།
 མངས་ཀྱས་ཉི། །ལྷུང་པར་ལྷུང་པོའི་སྤྱོད་པོ་ལ་(ཅེ་ 7 བ)བཞེད། །
 ལྷུང་པོའི་སྤྱོད་པོ་ལྱེད་མཐའི་ལྷུང་པོའི་སྤྱོད་པོ་ལ། །འོག་མིན་ཅིན་པོར་ལྷུང་མིན་
 ལམ་ལམ་ལྱོ། །ཉི་ལྷུང་རྩ་རྩེ་འཛུགས་སྤྱོད་པོའི་སྤྱོད། །མངས་ཀྱས་ཅེ་ནའང་
 ཉི་ལྷུང་བཟོད་པར་གསུངས། །འོག་མིན་ལ་ལྷུང་དོན་ཉིག་ཉིག་གསུང་རྟོགས། །
 འཛུགས་ཉིན་དུག་དུ་མངས་ཀྱས་གསུང་བས་བཞད། །ལྷུང་དག་དོན་དང་རང་
 ལྷུང་སྤྱོད་པོ་བཞེད། །རང་བཞེན་སྤྱོད་གསུང་གཅེར་སྤྱོད་འོག་མིན་ན་མས། །
 ལྷུང་གསུང་ཞིང་དུ་སྤྱོད་ཅིན་རལ་འབྱམས་བཞེད། །གཞན་ལྷུང་དོན་ལྷུང་གསུང་
 ལྷུང་སྤྱོད་པོ་བཞེད་ལྷུང་ལྷུང་། །སྤྱོད་པོ་མཛད་པོར་ལྷུང་པོར་འཛུགས་སྤྱོད་པོའི་
 བཞེད་པོ་མཛད་པོའི་སྤྱོད་པོ་ལ། །

ནམས་ཉན་སྒྲིལ་དབང་བཅས་པས། །འཆད་དུས་ནམས་དབྱེ་མ་འདྲིས་ལྟར་དཀྱིས་
ལ། །འདྲིར་ནི་མ་བཅུ་ལྷི་དབང་ཐུག་ལྟར་ལྟར་བཤད། །ལྷུ་ལ་པའི་སྐྱུ་མ་ཞིང་
འདྲིར་མཆད་པ་བཅུ་གཉིས་པལྟར་པ་བཤད་པའི་སྐུ་པས་སྟེ། །

4. འོད་གསལ་རྩ་རྩ་ཆེ་ཆེ་མོ་འོད་ལྷགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞིང་ ཁམས་ལྟར་པར་ཏུ་ཆེ་པའི་སྐུ་པས།

ཐོག་མཚོག་འོད་གསལ་རྩ་རྩ་ཆེ་ཆེ་པས། །འཁོར་འདས་གང་པར་མ་
ཐུས་ཐུན་རྩལ་དུ། །རང་ཐུང་མེ་ཤིས་བདེ་གསེགས་སྤྱོད་པ་ནི། །གཞི་ལས་
གཞི་སྤང་གར་པའི་སྐུ་དེ་ལྟེ། །རང་རྩ་ཤིས་པས་གཞི་སྤྱོད་རང་ལྟེ། །
ཆེན་པོ་གསུམ་ལྟར་ཀུན་བདག་ཀུན་དུ་བཟང་། །གཞོན་ནུ་ལམ་སྤྱི་ཞིང་ཏུ་
ནང་གསལ་གྱི། །སྐུ་པའི་མེ་ཤིས་ཐིམ་ལ་མ་ཐུགས་བཞུགས། །དེ་མི་ཁྱིན་ལས་
རང་སྤྱོད་མེ་ཤིས་ཞིང་། །སྐུ་པ་མོ་བཞོད་པར་རང་སྤྱོད་འོངས་ཐུང་རྩལ་གསལ། །
རིགས་ལྟེ་ཆོས་ལྟེ་པའི་པ་ལ་ལྟེ་སྤྱོད་སྤྱོད་། །འཁྲུ་ལ་པའི་འཁྲུ་ལ་བཅེ་པའི་
སྐུ་པས་རྩ་རྩལ། །ལྷག་ལྷུ་འོད་གསལ་དང་བ་ལྷུ་ལྟར་རྩལ་པར། །འཕྱོང་
བཞིན་རྩལ་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་ཆད་མེད་བཞོད། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཞིང་དང་
སྐུ་ལྷིས་གཏམས། །ཆོས་སྤྱོད་འོད་གསལ་རྩ་རྩ་སྤྱོད་པའི་ཞིང་། །རང་སྤྱོད་
འོངས་སྤྱོད་ཆོས་པ་རྩ་རྩལ་སྤྱོད། །ལྷུ་ལ་སྤྱི་དུས་ན་ཆོས་ཆེན་བསྐུ་ལ་པ་ཞིས། །
སྤྱོད་ཆོས་ཁྱོན་ལ་དུས་གསུམ་ཆད་སྤྱོད་ཀྱི། །སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐུ་པས་ཀུན་
བཟང་གི། །མཆད་པ་རྩ་རྩལ་འདི་མི་ཁྱོད་སྤྱོད་འདྲ། །དེ་ལས་ཞིང་འདི་འདྲལ་
ཆེད་ཐུགས་མཁས་འཕྲུལ། །དབག་མེད་ཐུན་རྩལ་མེ་དྲག་མཆོས་ཆེན་ལ། །
(ཆ་ 8 པ)གསེར་གྱི་རྩ་རྩལ་ནས་སྐུ་པས་མཚོག་བཞུད། །སྐུ་པ་ཤིས་བཞུད་
ལྷུ་ལ་ལས་ཆོས་གསལ་ཆོང་། །མཉམ་པར་བཞུག་མཐར་འཇག་ཆེན་ནམ་བཞོད་ཀྱི། །
རྩ་རྩལ་སངས་རྒྱུ་ལྷུ་ལྟར་དཀྱིངས་པར་བཞུགས། །ཁོངས་ཐུང་ལྷུ་པཞོད་

[illegible]

གཞུང་པ། བརྟན་པ་དམ་པའི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པར་བྲི་བ།

1. བརྟན་པ་དམ་པའི་ཚུལ་རིམ་པར་གཞུང་པའི་སྐབས།

ལྷ་མའི་སྐུ་མས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ཡི།   །ཚེ་འཕུལ་གཙུག་པོ་ཚུལ་གྱི་
འཁོར་ལོ་སྟེ།   །རང་པོ་གྲོལ་པའི་གཉིན་པོ་ནས་དཀར་མཁུགས།   །དེས་ཚིག་རྟུམ་རི་
སྐུ་ལས་དོན་བརྒྱ་འཛིན།   །དེ་ལས་འགྲོག་ལས་གྱིས་བརྟན་པ་དམ་པའི་ཚུལ།   དབུ
ན་བརྒྱུད་བྱ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་བྱེད་ལུང་།   །རྟོགས་པའི་དམ་ཚུལ་འགྲོག་ལས་བདེན་
པ་སྟེ།   །འཕགས་པའི་རི་བོ་སྐྱུ་ལས་ལྷན་གྱིས་ཁྲིམ་གྱིས་བྲུང་གང་ཞིག་བྲུང་བ་དང་།   །གང་གིས་བྲུང་
བྱེད་གཉིན་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད།   །ལུང་ནི་རང་བཞིན་སྐྱེ་ནས་རྟུལ་པ་བརྒྱས།   །
ལེགས་གསུངས་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་བརྟན་བཙུག་གཉིས།   །བསྐྱབ་པ་
གསུམ་བརྒྱུད་དག་ཚིག་ཀྱི་མ་མེད།   །ཚད་མ་གསུམ་ལྟན་ཐོག་མཐའ་བར་དག་
བ།   །བདག་གྱིན་མངས་བྱས་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་།   །སྐྱེ་གསུང་བྱས་
ཕྱིན་སྐབས་དང་རྒྱུ་གནང་རོ།   །བརྒྱུད་བྱའི་དབང་བྱས་རྒྱུད་བྱེད་ལྷ་སྟོན་
གསུམ།   །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འདུལ་བ་ཉིད་འཛིན་མདོ།   །ཤིས་རབ་བསྐྱབ་པ་
མདོན་པས་གཙུག་པོར་སྟོན།   །ནང་གཞིས་འདུལ་པའི་མདོ་སྐྱེས་དགུར་དབུ་
པས།   །དོན་གྱི་དབང་དུ་བསྐྱབ་པའང་དགུ་ཏུ་འཕྱར།   །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བྱང་
ཐུགས་ལ་སྟེ་སྟོན་དགུ།   །མིང་རྒྱུད་དང་ནི་ལྷག་དང་ཐབ་སྐྱེས་བརྒྱན།   །མདོ་
འདུལ་མདོན་པ་རྒྱ་མཚན་བཞི་བཞིས་བརྒྱུད།   །ཐེ་ཚམས་སྟོན་དང་ལྷ་པ་ཕྱིན་
ཐོག་སྟོན།   །ཡང་ན་ཚུལ་དོན་བཤད་སྐྱེས་འབེལ་གདུལ་ཕྱིར།   །སྟེ་སྟོན་གསུམ་
བཞིག་གདུལ་བྱའི་དབང་བྱས་ནས།   །ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་སྟེ་སྟོན་གཉིས་སྟེ་འདུ།   །
རྒྱུད་བྱེད་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་ནས་བྱུལ་པའི་བཀའ།   །མདོ་སྟེ་དབང་མ་བརྟན་ལུང་བརྟན་

ཆོགས་ལྷ་པཅད། ཆོད་པཛྫད་ཐེང་གཞི་རྟོགས་(ཙ 9 པ)པཛྫད་དེ་ལྷ་པུང་།
 རྒྱུ་མ་རབ་རྒྱུ་མ་དང་མཉམ་པུང་གཏན་ལ་དབབ། །གཞུང་རབ་ལན་ལག་པུ་
 གཉིས་ན་མས་ལྷ་དབེ། །དབང་པོ་འི་ཤིང་ལས་ཚས་འཁོར་ན་མ་གཞུ་མ་མོ། །
 རབ་འཁྱིང་མ་མའི་ཆད་ལྷན་ཚུ་མ་པ་པོ་མ། །རྒྱལ་པལྟན་དབང་པུ་མ་ཚས་རྒྱུ་མ་
 ཡོན་ཏན་ཅན། །པལྟན་པལ་མ་དེ་ནི་དུག་པལ་གཞུ་མ་དུ་འདྲོད། །དེ་མང་ཕྱེད་
 ལས་རྒྱ་ན་མ་རྒྱ་ཆེན་ལྷད། །ཟབ་མ་ན་མ་འཕྱེད་འཕྱུགས་པ་ཐེབ་དང་གཞུ་མ། །
 བཤད་པུ་རྒྱུ་དང་ཕྱེ་བཤད་དཀོང་མ་འཕེལ་ལ། །འཁོར་མ་གཞུ་མ་རྒྱ་ལྷ་རྒྱུད་མ་
 དད་དང་། །པཛྫད་ཕྱ་རྒྱུ་མ་དུ་པ་རྒྱ་ལ། །མར་དང་ན་མ་མཐེན་གཙ་
 པོར་རྟོན་ན་མས་ཏེ། །མ་པུ་འི་དབང་ལྷག་རྒྱན་དུག་པ་མ་གས་པའི། །གཞུང་
 ར་མས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་པཞིན་རྒྱུ་པོར་ཐུང་མ། །པོད་གཞུང་རྟོང་པ་ན་མས་ཀྱང་
 ཐུད་འཕགས་མ། །པལྟན་པ་དམ་པའི་ཚས་རོས་གཞུང་པའི་མ་པས་མ། །

2. ལྷང་གི་ཚས་འཁོར་ཐེ་ཐུག་རྒྱ་ཆེ་པའི་མཐུ་མ།

རྟོན་པ་མངོན་མངས་རྒྱུ་ཏེ་བདུན་པུག་བདུན། །རྟོགས་མཐར་ཚས་
 འཁོར་པཛྫད་ན་མ་ཐུང་འདམ་པར། །ཐོག་དམན་འབང་ཞིག་གཞུང་མ་ཞེས་ཉན་
 མོས་སྒྲ། །ཐོག་ཆེན་པ་ན་མས་འཁོར་མ་གཞུ་མ་དུ་བཞེད། །ཚས་འཁོར་རོ་པོ་
 དམ་ཚས་མི་མཐུན་གཙད། །ཕྱེ་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་མཉམ་ཐེ་མཐོང་རྒྱུ་མ་དང་། །
 མི་ཐོབ་ལམ་རྟོན་ཚས་རྒྱུ་ན་མ་ཐུང་མ་པཅས། །ཐོག་ཆེན་ལམ་ཐེ་གཞུང་རབ་ཀྱན་
 ལ་འཛམ། །ལྷང་གི་རོ་པོ་རག་གི་ན་མ་ཤིག་ལྟེ། །རྒྱལ་པའི་ཐོ་ཤེས་འཕྲོ་ཐེ་མས་
 དག་པ་ལས། །གདུམ་ཕྱེད་ཤེས་པ་མིང་ཆོག་མི་གེར་སྒྲང་། །ཕྱེ་མདྲས་མིང་
 ཆོག་ཐུང་པོ་གཉིས་སྒྲ་སྒྲ། །ངམ་ཆོག་རྟོན་ཅ་ཐུ་མི་རྒྱ་ཕྱེ་མ། །རྟོགས་པ་འཕྲ་
 དང་ལྷང་གི་ཚས་ཐུང་ཆོགས། །དབེ་ན་དང་པོ་བདེན་བཞི་པར་པ་ནི། །མཚན་
 ཉིད་མཉམ་དང་མ་མ་ལེགས་པར་ཐུ། །ངམ་འཕྲང་ན་མ་མར་ཐུར་མི་ཐུག་པའི་

མུ་ལན་འདས་པའི་ཐུ་ལོགས་ཀྱི། |(ཅ 10 བ)ནག་ཉར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
 གྲུངས་མཚན་རྟེན་གྱི། |ལོག་དུ་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་སྟེང་མར་ནི། |
 དཔལ་ལྡན་གྱི་སྐར་དབྱིལ་འཁོར་ལོགས་སྒྲུབ་ནས། |ཐུ་བཟང་ལ་སྐྱེས་སྐལ་
 ལྡན་འཁོར་ལ་གསུངས། |འབྲས་སྒྲུངས་ཁོ་ནར་གྱུད་ཕྱི་མ་ལུས་པ། |འབྲན་
 པར་བཞེད་དང་ཀྱན་རྒྱུ་དོན་དམ་གྱི། |མ་དད་གནས་སྒྲུ་འཁོར་ལོ་མཚན་
 པའི་སྐར། |འབྲེངས་རྟེ་སྟོན་འཁོར་དབྱེར་མེད་བདེ་ཆེན་དང་། |རྒྱ་དཔེ་
 དབྱངས་ཀྱིས་དུས་ཀྱན་བསྐྱེད་པའོ། |ཁྱེད་གི་ཆོས་འཁོར་བྱེད་བྱེད་དུ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་སོ། |

3 བཀའ་ཡི་བཙུ་བ་ནམས་བཤད་པའི་སྐབས།

རྟོན་པ་འདས་པའི་ཐུ་ལོར་ལྟ་ནམས་ཀྱིས། |འཕུ་བ་ལེལ་དང་བརྟན་པ་
 ལུག་གནས་མྱིར། |བྱ་མོ་རྟེ་མི་ལུག་དུ་དཔྱ་བཅོམ་པ། |ལུ་བརྟུ་འདུས་རྟེ་
 ཀྱན་དགའ་རྟེ་བར་འཁོར། |ལོད་སྒྲུང་གསུམ་གྱིས་མདྲོ་འདུལ་མཛོད་པ་བརྟུས།།
 རྟེ་ཡང་ལུང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་སྒྲུགས་ལུང་། |རིང་པོ་བར་མ་གཅིག་ལས་
 འཕྲོས་སྐྱེས་བཞག། |འདུལ་དང་མཛོད་པ་དག་ཀྱང་རྟེ་བཞིན་ནོ། |འབྲན་
 པའི་གནས་ཆད་ལོ་གངས་རྟོག་དུ་བཤད། |ལུན་མེན་ཐོག་པ་ཆེ་ནམས་མ་ག་
 རྒྱུ་ལི། |རྟོ་སྒྲུགས་རྟེ་མེད་འབྱུང་བ་ཞེས་བཤད་རིར། |བྱང་སྐྱེས་འབྲམ་ལུག་
 བཙུ་འདུས་རྟེ་རྟེ་འཛིན། |བྱམས་དང་འཆམ་དཔལ་མཛོད་འདུལ་མཛོད་པ་
 བརྟུས། |ལུགས་འདིར་བརྟན་པའི་གནས་ཆད་མང་ན་ཡང་། |ཁོངས་བྲགས་ལུ་
 བརྟུ་སྐྱེས་བཙུ་ད་རྟེ་ནི། |ཁྱེད་གི་ལེའུ་ལིན་གསུངས་སྟོང་ཆེན་སྐྱེས། |སྒྲུབ་
 དུས་གསུམ་ལས་ཤེས་རབ་སྐབས་སྒྲུ་བཞེད། |བྱ་སྒྲོད་ནལ་འཕྱར་གྱུད་ནམས་
 ལས་ཅིན་བྱང་། |ལུང་ལོ་ཅན་དུ་ལུག་ན་རྟེ་རྟེ་ལུས། |མེད་ལྷུ་བ་པོ་
 དང་གཏད་བཤད་སོ། |འབྲས་ཤིང་རྟོན་པ་པོས་ཀྱང་སྒྲུ་སྐྱེད་ལས། |ཁྱེད་གི་

མ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་འཕྲོ་རྣམས། ། རྩི་བ་རྩིས་ལན་ཚུལ་གྱིས་གདན་ལ་ཡབ། །
 (ཅ 11 ན) བརྟག་པ་གཉིས་པ་རྣམས་ལྷིང་པོ་མ་དེ། ། རྩིས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ཆ་བ
 བཟང་པོ་དང་། ། བརྟམ་རྒྱུད་འཆམ་དཔལ་གྲགས་པས་ལྷིང་པོར་རྩི། ། ཀྱན་
 རྩེ་གསར་བདག་རྣམ་པར་རྣལ་བཞི་ཕྱིར། ། རྒྱུད་པོ་གཅིག་ཅིང་གསར་ཆེན་
 བརྟན་པ་ནི། ། རྩུན་རིང་ཁྱད་པར་མ་རྒྱུད་ལྷུ་པ་མཛད། ། རྩུན་པ་གཤེགས་ནས་
 བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྔ་ཆེ། ། རྩེ་བ་མེན་པའི་གཞི་བཅུ་ལྔ་དཔུང་ཕྱིར། ། གྲགས་
 པ་ལ་སྐྱེས་དབང་བཅས་བརྟན་བརྒྱ་ནི། ། ཀྱུ་པ་རི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
 འདུས། ། བརྟན་བརྒྱས་ཡང་དག་བརྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ། ཆ་གསལ་བརྒྱ་པར་མཛད་
 ཅིང་དེ་ཡི་རྣམས། ། དགེ་སྤྱོད་མ་རྒྱ་དེ་བ་སྤྱོད་མར་བཅས། ། གཞི་ལྷ་བརྒྱ་གསལ་
 པས་ཅ་བའི་ལྷ་བཞི་དང་། ། དེ་ལས་གྱིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཉིད་དུ་གྱུར། ། ཅི་པས་
 ལོགས་ལ་སོགས་དབང་བཅས་ལྷ་བརྒྱ་དང་། ། བཅུན་པ་བཞི་བརྒྱ་ལྷུ་པོ་ག་
 ཉིས་ལྟོ། ། རྩུན་དངས་གྱིས་པ་བཀའ་བརྒྱ་པས་ལྷ་སྤྱོད་གསུམ། ། ཡི་གེར་བཀོད་
 དེ་བཀའ་བརྒྱ་གསུམ་པ་མཛད། ། བཀའ་ཡི་བརྒྱ་པ་རྣམས་བཀའ་པའི་སྐལ་ས་
 མ། །

4. ལྷ་འཕྱུར་རྩིང་མའི་བབ་ལྷགས་བཀད་པའི་སྐལ་ས།

ལྷ་འཕྱུར་རྩིང་མའི་ལྷགས་ལྷ་གསར་ཆེན་གྱི། ། བརྟན་པའི་བབ་ལྷགས་
 ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ། ། རང་སྤྱང་རྣམ་དག་འོག་མེན་ཆས་དཔྱིད་ས་སྤ། ། ཀྱན་
 ཏུ་བཟང་པོས་ལེ་གསུ་བྱ་མཆོ་ལ། ། འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དགོངས་པ་
 ནི། ། བསམ་མི་ཁྱབ་དུས་རང་བཞིན་སྤྱང་བར་མཛད། ། སྤྱང་ཆར་སྤྱུག་པོ་
 བཀོད་པར་མཆན་རྣམས་སྤྱུས། ། རང་སྤྱང་འཁོར་ལ་དུས་བཞི་མཉམ་ཉིད་དང་། །
 རྣམས་པ་ཆེན་པོ་མིང་ཆེན་རང་མཆན་ལས། ། འདུས་པའི་གསུང་གིས་རྒྱན་མི་
 འཆད་དུ་བརྒྱ། ། གྲགས་ཆེན་གཞན་སྤྱང་རིགས་ལྷའི་ཁང་བཅེགས་སྤ། ། རྩུན་

ཐེགས་པའ་དཔེ་མ་ཐུ་བཟུང་གིང་ཨ་རྟི་ཡང་། །རྟ་ན་གོ་ཤར་དགའ་རབ་རྟོ་རྟོ་
 ལ། །རྟོ་རྟོ་ཐེགས་(ཙ་ 12 ན)དཔེ་མ་གསུངས་ཏི་མི་གེར་བཀོད། །གཞན་དང་
 གཞན་ནས་བྱང་བ་ཆེས་མང་རྟོ། །དེ་དག་གང་ཟག་སྟན་ཁྲུང་བཟུང་བ་ལྟེ། །
 རྟོ་ག་འདུལ་དབང་གིས་ཐོག་པ་རྩི་ལྟེད་པ། །རང་བཞིན་རྟོ་གས་པ་ཆེ་ལས་འཕྲས་
 པའོ། །སྟུབ་ལྟེ་ཞི་ཁྲིས་གསུངས་གིང་གསང་བདག་བཟུས། །མཁའ་འགྲུར་
 གཉེར་གཏད་མཆོད་རྟེན་བུས་པར་སྟུས། །སྟུབ་དཔོན་བཟུང་གྱིས་དགུང་བདུན་
 དགོངས་པའི་ཆེ། །ལས་གྱི་དབང་མོས་སྟུམ་བུ་མོ་མོར་གཏད། །ཀུན་འདུས་
 བཀའ་བཟུང་སྟུབ་དཔོན་ཆེན་པོའོ། །རྟོ་འགྲུར་རྟོར་མའི་བཟ་ལྷགས་བཞད་
 པའི་སྐབས་ས། །ཐོག་པའི་སྟེ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་
 བསྟུང་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བུ་ཀུན་ཁྲུང་ཅས་བུ་བ་
 ལས་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལྟེ་གནས་གསུམ་པའོ། །

བཞི་པ། རྟུལ་བསྟན་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ཏུ་རྩི་རྟུར་ དར་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ།

1. བསྟན་པ་འཕགས་པའི་ལྷུང་ཏུ་རྩི་རྟུར་ དར་བའི་སྐབས།

བསྟན་པ་འཇམ་བུའི་འདི་ཏུ་དར་བའི་རྒྱལ། །འཕགས་པའི་ལྷུང་ཏུ་རྩི་རྟུར་
 མོས་ཐོག་པ་ཆེ། །ལལ་ཆེར་སྟུང་སྐབས་གཉིས་བྱང་རྟུལ་བའི་ཆབ། །འོད་སྟངས་
 ཀུན་དགའ་པོ་དང་ག་ནའི་གོས། །ཉིར་སྟུང་རྩི་རྟི་ཀ་དང་ནག་པོའི་ཞབས། །
 ལེགས་མཆོང་ཉི་མ་གྱང་བསྟན་གཏད་རབས་བཟུང། །དགེ་སྟོང་ཐོང་གའི་བར་
 ཏུ་བྱང་བའང་བཞད། །བསྟན་བཅོས་ཐོག་མ་བྱེ་བཞག་བཞད་མཆོད་དར། །

[illegible]

2. བཀའ་ཚན་མཛུགས་པ་བཅུན་ཆ་འདུལ་བ་དང་

ཐ་དང་ཐག་རྒྱ་ལོ་སྤྲི་བ་

日服三次，每次一丸。

[illegible]

ལྷ་ལྷ་མཆོད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རལ་གྱིས། །བརྟན་པ་མྱར་སྤྱིལ་གསར་བཅད་
 ལྷ་མཆོད་མཛད། །ཁྱལ་བརྟན་གཞི་མ་དམ་ཚོས་འདུལ་བ་ནི། །བརྟན་པའི་
 མངའ་བདག་མཁན་ཆེན་གྱི་བ་འཛོམས། །མད་མི་མི་བདུན་ཞོག་མར་རབ་དུ་བྱུང་། །
 ལྷ་མཆོད་གཞི་ལོ་ཕྱི་བཅུ་དྲུག་པ་བཟང་པོས་བྱོན། །དར་མས་བརྒྱུ་བས་ཐེས་སྤར་གཞི་
 བཅང་གཟུགས་བརྟུན། །མཆོད་མཁན་བྱ་དབྱས་གཅང་མི་བཅུ་ལྟེན། །བརྟན་
 པ་གསོས་ཤིང་གནས་གཞི་རྒྱ་ཆེར་བཤིང་། །པཱ་ཆེན་སྤྱོད་མ་དཔལ་མཛན་ན་མ་
 བཤིས་ཀྱི། །རྩོམ་པའི་རྒྱན་བཅས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དར། །ལྷ་ལའི་བརྟུན་པ་རྟོན་
 འདུལ་གསལ་བའང་བྱུང་། །ཁྱད་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་བཞད་དང་རྒྱུཔ་བ་ལྟེ། །
 འདུལ་བའི་བཞད་རྒྱན་རྩ་རྩུགས་འཕགས་ལུང་དུ། །(ཙ་ 13 བ)ཡོད་སྤྱི་
 དཀོངས་འབྲེལ་ཡོན་གྱི་ན་མ་པ་གཉིས། །བཞེས་གཉིན་བྱག་ལ་སྤྲུགས་པས་རྒྱ་
 ཆེར་སྤྱིལ། །རྩོངས་འདིར་དུ་ན་རྩ་ན་ཅོག་རྩི་བརྟུན། །གཟུགས་ལ་རྟོན་འདུལ་
 རྒྱན་འདྲེས་བྱ་བཞི་ལས། །རིམ་མཆོད་མཛོ་རྩ་རྒྱ་དང་བྱ་འདུལ་སྤྲུགས། །
 ཁྱད་འཕགས་མང་བྱོན་ཀྱང་མཆོད་བྱ་རྟོན་ལ། །བཀའ་བབ་ཐུབ་དབང་གཉིས་
 པའི་སྤྱིན་ལས་མཛད། །ཕྱགས་མེད་མཆོད་མཛད་མཛན་པ་ཡོང་འོག་གཉིས། །
 རྩོ་བརྟན་གང་སྤྱིལ་དེའི་གཞི་བཞེས་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྤྱིལ། །རྩོ་ན་སྤྱི་ཅོག་དག་གིས་
 བརྟུར་ཅིང་བཞད། །དབས་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་པས་རྒྱ་དར། །པཱ་ཆེན་སྤྱི་
 ཉིས་ཞེས་རབ་གསལ་སྤྲུགས་ལ། །མཛོད་ཀྱི་བཞད་རྒྱན་རྩོག་འབན་ཕོ་ལས་
 བརྟུན། །གྲག་སྤྱིས་ས་པཱ་ལ་གསུངས་ཉི་བརྟུན་བཅས། །ཁྱད་འཕགས་སྤྱི་
 པའི་རྒྱགས་རིང་གཞི་བར་མཛད། །ཞེར་སྤྱིན་སྤྱིས་དོན་མཛན་རྟོགས་རྒྱལ་ཅོང་
 ཆོས། །འཕགས་བཟུལ་སྤྲུགས་མེད་མཆོད་ཀྱིས་སྤར་བར་མཛད། །འཕགས་མེད་
 བཤིས་ཀྱིས་རང་རྟོན་ཆུལ་དུ་བཟུལ། །བཞད་སྤྱིལ་བཟང་པོས་སྤྱིན་ལས་ཁྱད་དུ་
 འཕགས། །ཡོད་འདིར་སྤྱངས་དང་ཕོ་རྩི་བཀའ་སྤྱིན་ལས། །ཞེར་སྤྱིན་བཞད་
 པ་རྩམས་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་། །རིན་ཆེན་པམང་པོས་མཛན་རྒྱན་བཞད་སྤྱིལ་

31

རྒྱུད་ཀྱི་ཐོས་ཀྱིས་མཚན་ལྟ་བུར་འཕགས། །སྒྲིག་རྒྱུ་ཉི་མེད་མངམ་རྒྱལ་
 གསར་བས་བཀྲལ། །པི་མ་མ་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཅིང་བཤད། །རྒྱུ་
 རྒྱུ་མེད་ཅིན་རིག་རལ་སྐབས་ཀྱིས་སྒྲིལ། །འབྲུག་འཕགས་རྒྱུ་(ཙ 15 ན)པའི་
 བཀའ་སྔོན་ཉལ་ལྟ་བུ་ལ། །སྒྲིག་སྤྱིང་མཚེད་ཀྱིས་བརྒྱུན་པའི་མེ་རྩ་གསོས། །འབྲུག་
 རྒྱུ་ཅིན་པའི་བཤད་སྔོན་རྣམས་བརྒྱུད་དང་། །ཀྱུ་ཕྱེད་རྒྱལ་སྐབས་རྒྱུད་དང་
 གཞུང་གདམས་ཀྱི། །བཤད་སྔོན་གསར་རྒྱུ་ཕྱེད་ཅིན་ཅེགས་སྔོན་མི་ལངས། །རྒྱུ་ན་
 རྒྱུ་སྐབས་ལྷང་མང་རབ་ཐུགས་ཤིང་། །པོད་དུ་རིག་རལ་གཞོན་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་
 རྒྱུ་། །ཚོས་སྔོན་སྔོན་མི་པོ་རྩ་ཙམ་ཅོག་ཞང་། །གཞུང་ཅིན་རིན་བཟང་རྩ་
 མ་ས་རྒྱུ་ལ། །འབྲུག་བཤད་རྒྱུ་འདྲེགས་པའི་ཀ་ཅིན་བཅུ། །འབྲུག་སྐབས་
 རྒྱུ་འདྲེད་རྒྱུ་པའི་སྒྲིག་ལས་ཅན། །དེ་དག་བཀའ་རྒྱུ་ནམ་མཁམས་གཞུང་
 རྒྱུ་མེད། །སྒྲིག་ནས་བཤད་བཀའ་གཙོ་པོར་ས་དག་གཉིས། །རྒྱུ་བ་བརྒྱུད་བཀའ་
 རྒྱུ་དག་ལ་བཟུང་ལྟར་སྤྱང་། །རང་ལུགས་ཀྱི་མཁྱེན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ནས། །
 བཤད་བརྒྱུད་རྒྱུ་པའི་བཤད་བཀའ་གཙོ་པོར་མཇུག། །གཞུང་ཅིན་བཀའ་བཞི་མི་
 བརྒྱུད་རྒྱལ་ལ་བཟུང་། །སྐབས་བཅས་ལེགས་བཤད་ཉི་འདྲ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་། །
 དེར་སང་ན་ཡང་དོན་ཀྱིས་མ་ཆད་བཞུགས། །འདུལ་བརྒྱུན་རྒྱུ་མཚོར་འཆད་
 ཙམ་རྒྱལ་སྤྱིང་ཅན། །འཆམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་རྒྱུ་པོའི་མཚན་ཀྱིས་
 བརྒྱལ། །འབྲུག་བརྒྱུན་སྔོན་མེ་འཕགས་ཞབས་གཉིས་པའོ། །གངས་ཅན་རྒྱུ་པའི་
 རྒྱུ་བརྒྱུན་ཙམ་འདུལ་བ་དང་བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སོ། །

3. རྒྱུ་བརྒྱུད་ཤིང་ཉི་མེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ བ་བརྒྱུད་པའི་སྐབས།

པོད་རྒྱལ་རྒྱུ་བ་བརྒྱུད་ཤིང་ཉི་མེད་པོ་བརྒྱུད། །རྒྱུ་མ་བཀའ་གདམས་
 ལས་འབྲུག་བཀའ་བརྒྱུད་ལ། །གངས་པ་ཞི་ཕྱིད་རྒྱུ་པའི་བརྒྱུན་རྒྱུ་པོ། །སྐ

[illegible]

34

མི་རུལ། །ཀུལ་བཟུན་རྒྱུ་ཡིན་མི་འཆད་ཀྱན་ལས་འཕགས། །མེ་མེས་ཀྱི་
 བཀྲ་བྱུང་བཟུ་ལུ་བཅུ་ལི། །ཐུགས་མཛེད་མཐར་ཐུག་ལུ་ལྷན་ཐུང་པོས་ཐངས། །
 བཀྲ་ཅོད་ཐུང་བའི་ལམ་(ཅ 16 བ)གསུམ་ཐྱི་མའི་བཅུད། །གསེར་ཆོས་ཅ
 བར་ཐུར་བའི་ཆོས་སྒྲིར་ལ། །ཐུ་ཐྱི་འི་བྱ་བྱུག་བཤེས་གཉེན་ཁྱི་བཅོ་བཅུད། །
 ཐྱིན་ཅིང་ཐོལ་མཛེད་ཆིག་བཅུད་དྲོ་རྒྱུ་ལ། །རྩན་ཆེན་བདུན་པ་ཆོས་རྒྱུ་ཐུན་
 བས་བཀོལ། །མཁས་ཐུབ་ནམ་གསུམ་གནས་ཉིང་གདན་སྒྲིབ་བཅུད། །ཐང་
 ཐུལ་ནི་གུའི་བཀའ་བབས་ཐུ་ཐྱི་གསུམ། །ཉི་རིང་ཉི་རིང་ཐུབ་བའི་དཔའ་པོས་
 གསན། ཀྱིས་རྒྱུ་ལུ་བཅུང་རྒྱུ་མཆར་ཉི་བཅུད་བཅས། །གསར་བདག་སྒྲིལ་
 མགོན་བཀའ་སྒྲིལ་བྱུང་བར་ཅན། །ཐྱིད་མཐའི་བྱང་ཐེམས་འབར་ཞིག་སྒྲིབ་བར་
 བཅུད། །མ་ནོར་མ་བཟུང་ཀྱི་འི་དྲོ་རྒྱུ་ཆིག་ །དུས་ཀྱི་མཐར་ཐང་ཐུབ་བའི་
 འབས་བཅུ་ཐྱིན། །ཐུར་མཛེད་ཐྱིན་ལས་ལ་སྐགས་མཐར་ཕས་ས། །ཐུབ་
 ཐོབ་པ་བཞི་མཁའ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱུག་གི། །བཅུད་བཅུ་མ་དམ་པ་པོ་དུ་ལན་ཐར་
 ཐེབས། །ནམ་ཐར་ཐོལ་མཐུན་འཕྲོ་མང་བཟུལ་མཛེད་བའི། །དམ་ཆོས་ཐུག་
 བཟུལ་ཞི་བྱུང་ཅས་བྱ་བ། །ཐུ་ཐྱི་བར་གསུམ་བཟུན་ལས་དང་པོ་ནི། །ཁ་ཆེ་
 ཡང་ལོ་བར་པ་ཆ་སོ་གི། །བཅུད་ཐུན་ཐུགས་གསུམ་ཐོར་བྱ་ཆོགས་བཅས། །
 ཐྱི་མ་སྒྲིབ་པའི་ནལ་འཕྲོར་བཞི་ལ་སྐགས། །ཐྱིན་ཐོལ་གདམས་སྒྲིལ་ནམ་མཁའི་
 ཐུར་མ་ཅོམ། །བར་པ་པེས་དོན་ཐ་ཐུགས་དང་མཐུན། །ཐུད་འཕགས་ཉིང་
 དང་དགོངས་མཉམ་ཀྱན་དགའི་ཐུགས། །ལོ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་རྩིན་ཐྱིས་སྒྲིབ་ཅམ་
 གནས། །ཕན་ལག་དམ་ཆོས་བདུད་ཀྱི་གཙོད་ཐུལ་ནི། །དམ་པས་སྒྲིབ་དང་ཐུ་
 ར་སེར་པོ་ལ། །གདམས་རག་ཐུལ་ཆོ་བྱུག་གནང་སོ་གཙོད་དང་། །ཤེར་ཐྱིན་
 དགོངས་དོན་མ་གཅིག་རྒྱུགས་བའི་ཆོས། །སོ་གཙོད་ཉིད་དེ་པ་མ་གཉིས་ཐེང་
 དང་། །མཁའ་འཕྲོ་ཉམས་ཀྱི་བཀའ་པོ་བས་བྱ་བཅུ་བྱུག །ཐུས་སྒྲིབ་རིང་བཅུད་
 ཐུལ་ཐང་ཉི་བཅུད་ཐུགས། །ཀྱན་ཐངས་བཅོན་ཐང་ལ་འདུས་གཉེར་གཙོད་

བས། །ནལ་འཕྱིར་སྒྱུར་དང་གཞན་དག་གྲགས་སྟེ་བའི། །དབྱ་མར་བཀལ་ཏེ་
 བོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གསུམ། །བཙོ་རིགས་མཚོག་ཡུར་(ཙ་ 18 ན)དཀོན་མཚོག་
 གསུམ་གྱི་རྟེན། །ཀུན་གྱི་ཚོག་མར་བད་སྒྱུར་མཚོད་རྟེན་ཡུར། །གཞན་དག་
 དད་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བཅིགས། །རི་མོ་མོ་ལོ་འབྲེལ་པར་འཇིགས་སྒྲུལ་
 ལ། །ཚངས་དང་མི་ལུས་བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ནས་བཙུམས། །ཡུལ་དབང་གཤེགས་
 བར་དཔོན་སྒྲུ་འབྲེལ་བྱས་ཡུར། །ཁུ་དྲ་ཡན་ལྷ་རྟིག་འཁྱི་ཤིང་ལ། །བསྐྱར་
 བའི་མིས་སྐྱ་ཚུ་ལོན་འོད་ཟེར་མ། །བསྟན་འདིར་སྐྱ་མི་རྟེན་ལ་ཐུབ་པར་
 གྲགས། །གདུགས་ཚོད་ཡལ་གོང་མགོན་མེད་ཟམ་སྒྱུར་རོང་། །བཀས་གནང་
 རིན་ཆེན་འབྱར་སྐྱ་མང་དག་དང་། །ལྷོར་གཤེགས་ཚོན་གསལ་ལྡན་ཀྲུལ་པོ་
 མིས། །ཅན་སྐྱ་བཞེངས་དུ་ལྷ་ཀྱ་ནག་བཞུགས། །དེ་རྗེས་ལྷ་མི་ནོར་ལྷོར་
 རྒྱ་རྒྱ་ལས། །གངས་ཆེན་མཚོ་བཞེངས་སྐྱ་མི་ཀྱ་མཚོར་བཞུགས། །དབང་
 བོན་ནོར་བུ་མར་བཟུང་བཅུ་གཉིས། །ཉིར་ལཱི་སྐྱ་ཅད་ལས་ལྷ་ཚོགས་པས་
 འབྲུལ། །སྐྱ་མ་ལྷ་དང་གཞན་གཉིས་པོད་ན་བཞུགས། །དཔོན་ཀྱིས་ཀྱིན་
 རྒྱབས་སྟོན་བ་ཉིད་དང་མཚུངས། །ཁུ་རན་འདས་འོག་ལྷ་བཙོ་མིར་ལྷུལ་
 བས། །ཡམ་ཟེ་ལྷན་གསུམ་སྐྱ་དང་མ་གཏུང་། །རོ་མཚར་ཅན་བཟུང་ལ་
 རྒྱགས་མང་དུ་བཞེངས། །ཁུ་རན་མེད་དུས་གནས་བཟུང་མཚོད་རྟེན་བཟུང་། །
 རྒྱར་གདན་རྒྱར་རྒྱར་གནོད་སྒྱུན་བཙོ་པོས་བཞེངས། །ལྷ་ཀྱུལ་དུས་ལྷ་ལྷ་མིས་
 བཙོས་པ་མང་། །ལྷ་དང་གནོད་སྒྱུན་ལྷ་མི་བཙོར་མཐུན་པ། །མི་སྐྱ་སྐྱ་ར་ལྷོར་
 འཇིག་རྒྱུ་ལྷན་ལྷགས། །དབྱས་དང་རྒྱལ་རྟིང་ཤར་གྱི་བཙོ་ཞེས་གྲགས། །ལལ་
 པོ་སྟོན་པར་རྒྱལ་རྟིང་ཤར་དང་མཐུན། །ཁ་ཅོར་དབྱས་དང་རྒྱལ་རྟིང་རང་སྟལ་
 གསུམ། །པོད་དུ་ཚོས་འཁོར་ནམ་གསུམ་སྐྱ་ནམས་སྟེ། །རི་མོ་བལ་རིས་སྐྱ་
 ལས་སྟན་མཐེན་གཉིས། །བྱིའི་ལྷགས་གསུམ་ཤར་ཤིས་ནམ་གསུམ་ནས། །
 རྒྱར་མིས་སྟལ་དྲོད་འབྱར་བཙོ་འང་རིམ་མཁས་ཡུར། །ཁུ་དྲ་པར་བཙོ་སྒྱུར་

འཕྲུང་བསྐྱད་ཆེ་ལྷིང་ལྷ་ཀྱུན་ལ་ཕྱིན་རྒྱུ་། །ཡིད་རྟོན་པོར་བའི་རྒྱ་ཅིང་གསར་
 འཕྲུང་མང་། །རྟོན་དང་གསལ་ཕྱི་པར་གྲགས་ཆེ་པོ་ཉི་ཤུ་བཟུང་། །གཞོན་ནུ་
 འཕྲུང་སྐྱེས་ནག་མའི་ཁོལ་པོར་བྱས། །མེ་མང་དཀྱིས་མཛད་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་
 མང་། །ཁྱེད་རྒྱུར་ཤོག་མཁའ་བས་ཀའད་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ས། །དམར་མེར་ཅན་
 ལྷགས་བཀོད་ལས་ང་མཚར་བའི། །རྒྱུར་བརྟུག་ལྷན་རིན་འཕྲུང་ཞི་བས་
 མཛད། །མཛན་བརྒྱན་མེད་ཀྱི་ནི་དང་སྤྱོད་ཆོགས་གསལ། །སྤྱོད་བཞི་ཤལ་པོའི་
 འབངས་རྒྱུར་སྐྱེས། །མང་མང་འཆི་མེད་མེད་གའི་མཛོད་ཉིད་མཚོག་ །རྒྱ་
 འབྲེལ་རྣམ་ཀའད་བརྟུང་ཅི་ཆོག་གི་ཁྲ། །འདྲོད་འཛོ་སྐྱེས་མཆིས་ཕྱི་མ་གསར་
 འཕྲུང་ཏེ། །རྒྱས་གར་བརྟན་བཅོས་པོར་དྲུ་མ་འཕྲུར་རོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ས་
 པར་ཡན་ལ་མེད། །གང་དེས་དོན་བརྟུས་བརྟན་བཅོས་རྣམ་གསུམ་མཛད། །དེ་
 དག་གོང་དཔའ་འཕགས་བའི་རྟོན་ལས་བྱུང་། །ཁོངས་རྒྱགས་གསལ་མཛད་
 བརྟན་བའི་ཉིན་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟོན་བརྟན་བཅོས་གཙོ་པོར་མ་མཛད་པས། །
 དེ་གཞུང་ནང་ཆོགས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་མེད། །ཡན་ལག་ཕྱིར་དྲུ་མཁའ་
 རྣམས་རྒྱས་པར་མཛད། །གསྐྱེ་ལ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྷན་གྱིས། །མ་མེད་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་རྟག་དུ་བརྒྱུར། །ཕྱལ་ཆེན་གྱི་དྲུག་ཐོག་ཆེན་གསའ་ཐུགས་རྒྱོད། །
 འཕྲུང་འཕྲུར་ལས་ས་དུ་མ་བྱ་བཅུ་གཉིས་སྟེ། །རིགས་ལྷན་རྒྱལ་པོས་རྒྱགས་ལྷན་
 རིམ་གྱིས་འབྲེན། །རྒྱ་ཕྱལ་རྟོན་པ་འདས་ནས་བརྒྱ་དང་བཅུར། །ཉན་རྒྱལ་
 མང་ཉིའི་མང་ལ་བརྟན་དབྱ་བརྟེས། །དབྱ་བཅོམ་བ་དང་ལོ་རྒྱུ་མང་དུ་བྱོན། །
 མདོ་འདུལ་གཙོ་བོ་རྒྱུད་ས་ཀར་དག་གསུམ་བཀྱར། །མི་ཕྱལ་དབྱ་བཅོམ་བྱང་
 མེས་མང་པོས་བརྟུལ། །ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱང་གཉིས་ཀའི་བརྟན་བ་དང་། །འབྲོ་
 རྒྱང་མྱོད་དཔོན་བརྟུས་བརྟུལ་བ་ནས། །རྟོར་འཛིན་མང་བྱོན་ཐགས་བརྟན་རྣལ་
 མ་རྒྱས། །མི་རྒྱ་ལ་(ཅ་ 20 ན)དང་རྩ་ན་ལ་ཡི་གྱ། །མངས་ནས་རྒྱིང་སྐྱེས་
 ཐོག་ཆེན་རྒྱང་མདོ་དང་། །ཐོག་དམན་ཆེར་དར་དུ་ལྷའང་མ་རྒྱུབ་བརྟུགས། །

རིག་གནས་ཞུང་ཕྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སོ། །སྟེག་པའི་
 མོ་ཀྱན་ལས་པར་ཕྱོད་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་མཛུགས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལེགས་་་་་
 པར་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅས་ཀྱིས་བྱུན་བྱུབ་ཅིས་བྱུབ་པ་ལས་སྐྱེལ་བརྟན་འཇམ་
 རུའི་མྱོང་དུ་ཆེ་ལྟར་དར་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གནས་པའི་པོ། །

རྩ་བ། ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱེད་ པའི་རིམ་པ་ལྟེ་བ།

1 རྩོམ་དཔྱད་དང་རྩོམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་དང་། བརྟན་ ཚུལ། འཆར་ཉན་བཅས་པ་གད་པའི་སྐབས།

མན་བདེའི་འཕྱུང་གནས་སྐྱེལ་པའི་བརྟན་པ་ལ། །དལ་འཕྱོར་དོན་ཡོད་
 རྩོམ་དུ་འཆུག་པ་ན། །སོག་མར་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་བཅའ་ཞིང་བརྟན། །
 དམན་པ་བརྟན་པས་མི་དག་ཉམས་འཕྱར་ཞིང་། །མད་ཀར་བབས་པ་བརྟན་
 པས་སོ་ན་གནས། །གཙ་པོ་བརྟན་པས་དམ་པ་སོལ་པར་འཕྱར། །དེ་རྩོམ་
 བདག་པམ་གཙ་ལྷན་བརྟན་པར་བྱ། །འམད་པ་ལྱང་རིགས་དཔེ་ཅི་སྟོན་ནས་
 བཅའ། །དཔྱེ་བ་རྩོམ་ནི་སྟེ་ཕྱོད་ཕྱང་ཆུབ་སེམས། །སྐྱེལ་རྒྱལ་རང་གི་གནས་
 སྐབས་པའི་དང་ལྷན། །སྟེ་ཕྱོད་མཚན་ཉིད་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པའི་གཉིས། །ཕྱེ་
 བལ་སྟོ་ཕྱང་སྐབས་གསུམ་རིམ་པ་པའི་ན། །མཁན་རྩོམ་གསར་སྟོན་གནས་སྟོག་
 རྩོམ་དཔྱད་ལ། །ཚུལ་བྱིས་སྟེ་ཅིང་འདུལ་པའི་ཚ་ག་ཤིས། །ནད་པར་སྟོང་
 བཅི་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། །ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་མན་འདྲགས་ལ་བཅོན་པ། །
 དུས་སྟེ་འདྲམས་པ་དེ་དག་ཟུང་མར་བསྐྱེད། །བཤེས་གཉིན་དུལ་པའི་པོ་ཉིད་
 ཞི་པ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཅོན་བཅས་ལྱང་གིས་ལྷག་ །དེ་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་

བ་སྐྱ་མཁམ་ལྟན། །བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་ངམ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །གཞན
 ཡང་སྔ་སྔ་མཁམ་བཅུ་གཉིས་ལྟན་པ་མཚན། །དྲོ་ཆེ་སྤྱོད་དཔོན་བརྟན་དྲུག་སྐྱོ་
 སྔ་མ་ཅན། །བཟོད་ལྟན་གཡོ་མེད་སྐྱམས་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་ཤེས། །བཙེ་ལྟན་མཁམ་
 ཤིང་དེ་ཉིད་བཅུ་མཐར་ཚན། །དབྱིལ་འཁོར་ལས་མཁམ་སྐྱམས་བཤའ་རྒྱུད་པ་
 ཤེས། །ཡང་ན་མཚོད་གསུམ་ལྟན་ཞིང་ཆུ་པ་རྒྱལ་མ། །གཉིད་ལྟན་རྒྱུད་(ཅ་ 20
 བ)དང་ལས་མཁམས་དྲོད་ཅན་འཆང་། །མདོར་ན་བརྒྱུད་པ་དམ་ཅིག་མན་དག་
 ལྟན། །རྒྱུད་དོན་རིག་པ་གསུམ་ལས་དགེ་སྤྱོད་མཚན། །བྱད་པར་བྱང་འཇུག་དོ་
 རྒྱུད་མེ་ཤེས་གང་། །རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་རྒྱུ་དཔལ་ལྟན་ཐ་མེ། །སྐྱོ་བ་རྒྱུན་
 ཅན་སྤངས་ལ་མཚན་ཉིད་བྱང་། །ཐམས་ཅད་ཅང་དཀོན་ཡོད་ཉན་མང་བ་
 བརྒྱང་། །སྔ་མར་སྐྱོད་ལྟན་སྐྱོམ་བའི་བར་ཆད་མེད། །སྤྱོད་དཔོན་ལ་གུས་
 རྒྱལ་སྤྱིམས་ཡང་དག་དང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་འདྲན་ལ་ཉག་བཅོན་དང་། །
 སྤྱིམས་ཤིང་དྲལ་ལ་བཟོད་དང་ལྟན་པ་ནི། །སྤྱོམ་བཅོན་གནས་པའི་ཅོས་ལྟན་
 ཤེས་པར་བྱ། །བྱང་མཐམས་སྐྱོད་བྱུར་དང་བཙེ་སྐྱོ་སྤྱོམ་ལྟན། །རྒྱུད་པ་རྒྱུད་
 བཟོད་རང་ཞི་དོན་མི་གཉིད། །བཅོན་ལྟན་རྒྱུད་ཉིད་སྔ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། །
 སྐྱམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱང་དེ་སྐྱེད་ཐ་མར་གུས། །གསང་བྱུང་སྐྱོ་ཅེ་དམ་ཅིག་རྒྱུབ་ལ་
 བཅོན། །སྐྱོན་སྤངས་འདྲེས་ལ་དྲན་སྐྱམས་ལྟན་པ་བརྒྱང་། །རིན་ཅིན་ལྟ་བུའི་
 དཔོན་སྤྱོད་འབྲེལ་བརྟགས་ནས། །མར་འདྲོད་ཉིད་བཀུར་རིམ་ལྔ་རྒྱུབ་བས་
 བཞེན། །ཆངས་སྐྱོད་རིམ་པོ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྒྱལ་དག །ད་ལྟ་བཤེས་གཉིན་
 ང་བཞེན་རྒྱལ་བསྐལ་ལས། །སྐྱོལ་བའི་རིགས་པ་རྟོས་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །
 གཞན་ཡང་བཤེས་གཉིན་བཞེན་བའི་མན་ཡོན་མང་། །རྒྱུད་ངན་དག་སྤང་རྒྱང་
 ཞིང་སྤྱོད་རིམ་ཆེ། །མཚན་འཛིན་བདག་བཟོད་གཞན་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་བཤེས། །
 བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་རོ་ཤེས་གཉིན་ཤོས་གཞོམ། །དང་བ་མིད་ཅེས་འདྲོད་བའི་
 དད་པ་བརྒྱུད། །དམ་ཅོས་འཆད་བའི་སྤྱོད་པར་བཀོད་པ་བཤམ། །བདུད་རིམ་

མར་པཅད་ཀྱན་རྒྱུད་དག་པར་བྱ། །ཡོན་དབུལ་རྒྱུད་ལས་པལྟེན་ཅིང་དགའ་བ་
 པལྟོམ། །དཔོན་གཞིར་མཁས་པ་གསུམ་དང་པཅེ་བ་གཉིས། །པལྟོད་གསུམ་
 ལྟན་པས་པགྱང་པའི་རྣམ་རྒྱུག་གས། །དཔོན་དོན་རྒྱུ་དང་ཁྱད་པར་ཤོག་མར་
 པལྟོད། །པལྟུས་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུག་དང་ལྟན། །ཆོག་དོན་བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་རྒྱ་(ཅ 21 ན)དོན་པཅས། །མཆོམས་རྒྱུར་གཉིས་པོ་གོ་བདེ་འབྲེལ་
 ཆགས་ཤིང་། །པལྟལ་ལན་ཁྱད་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ། །སྤྱོད་ཆེན་
 ཟབ་རྒྱས་སྤྱོད་ཆུང་པལྟུར་བདེ་ཞིང་། །གོ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ཞིབ་འགལ་འབྲེལ་
 གཅོད། །ཁྱུ་ལ་གཟེངས་པལྟོད་མྱོད་དང་རྒྱུགས་པ་པལྟོག་ །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་
 གསུམ་དྲི་མ་རྒྱུག་སྟགས་སྤང་། །ནད་པ་སྤྲན་དང་སྤྲན་པའི་འདྲ་ཤིས་པལྟོག་ །
 གཉིས་ཀས་པར་ལྟེན་རྒྱུག་ལྟན་ཉམས་སྤྱ་ལེན། །རྟེན་ནས་པལྟོད་གསལ་པལྟོ
 བ་རྒྱ་ཤིས་གདབ། །སྤྱོད་མས་ཡོན་དབུལ་པལྟོ་སྤྱོད་པར་ཤིས་པལྟེན། །ཤོས་
 པས་མ་ཉན་པགྱང་འཛིན་ཅིང་རྒྱུབ་པ་དང་། །སྤྱོད་མར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 ལས་སྤྱ། །སྤྱོད་དཔོན་དང་སྤྱོད་མའི་མཆན་ཉིད་པལྟེན་ཆུལ་འཆད་ཉན་པཅས་
 པགྱང་པའི་སྤྱབས་སྤྱ། །

2. མོ་ཐར་ལྷི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་ལྷི་བའི་སྐབས།

ཡོན་ཏན་གཞི་རྟེན་ཆུལ་ཁྱིམས་ནས་པ་གསུམ། །དབྱ་པཅོམ་མེམས་
 དཔའ་རྒྱལ་པའི་རྟེན་སྤྱོད་ལྟེ། །མོ་ཐར་བྱང་མེམས་རིག་འཛིན་རྣམ་པར་བྲགས། །
 ཉན་མོས་མོ་ཐར་རང་ཞི་དོན་གཉེར་ཅན། །པེས་འབྱུང་ཀྱན་པསྤངས་གཞན་
 གནོད་གཞི་དང་པཅས། །སྤྱོད་མེམས་མཆོངས་ལྟན་བྱེ་རྣམས་གསུགས་ཅན་འདྲོད།
 ཆུལ་ཁྱིམས་མེགས་རྒྱུད་ལས་དང་རྣམ་པ་ཞེས། །མོ་ཐར་པས་མ་གཏན་ཟག་མེད་
 ས་ཤིས་པལྟུས། །དགེ་སྤྱོད་དགེ་ཆུལ་དགེ་པལྟེན་པ་མ་གཉིས། །དགེ་སྤྱོད་
 པལྟེན་གནས་རིས་པལྟུད་རྣམས་སྤྱོད། །མཆན་ཉིད་ལྟན་པ་རིས་པལྟུན་མོ་

ལྷུང་འབྲལ་སྒྲུང་རལ་ཆེན་དང་། །འཇོན་པ་རྒྱུར་གསོག་འཇོག་སྒྲུང་འབྲལ་ལྷུང་
 པའི་ཤི། །རྒྱན་རྒྱུན་ལྷ་མ་རྒྱུན་ལྷུང་དང་འདྲོན། །འཇོན་རྒྱུ་རྒྱུར་འདྲེམས་
 རྒྱུང་གསོད་རྒྱུ་འཇོག་འབྲལ། །ནུབ་གསོན་ལལ་གདིང་རྒྱུད་གསོན་དབྱེག་འདྲེམས་
 པལྟོགས། །མ་པརྒྱས་ཉི་རྒྱུའ་རྒྱུར་རྒྱུན་ཆོས་གོས་གཉིས། །མཉམ་འབྲུ་ལྷུང་
 འཇུག་འདུག་འབྲུང་རྒྱུར་པུམ་(ཙ་ 22ན)དང་། །ཡང་ཡང་འདུག་མ་ལྟུག་
 ལེན་སྒྲུང་མ་པ་རྒྱུའ། །འདུས་དང་དུས་མིན་གསོག་འཇོག་མ་ཕྱིན་སྒྲུང་། རྒྱུར་
 རྒྱུད་ཉལ་མར་འདུག་འབྲུང་གཅེར་ལྷུང་རྒྱུན། །དམག་ལ་ལྟ་གནས་པ་གསལ་
 དབྱེགས་དེག་གཟམ་འཇུག། །གསོད་རེག་འདུན་པ་རྒྱུར་མ་རྒྱུགས་ལྟ་མི་འདྲོར། །
 རྒྱུན་རྒྱུགས་པ་རྒྱུའ་རྒྱུ་དྲོ་གོས་རྒྱུན་སྒྲུང་ཤེགས། །གསོད་འབྲུད་གཡའ་པུམ་ག
 རྒྱུར་ཙ་ལྟན་ཙེག་ཉལ། །དངངས་སྒྲིང་ཡོངས་རྒྱུད་རྒྱུར་འདྲེམས་ལྷུང་མེད་
 འབྲོགས། །རྒྱ་དང་པ་རྒྱུན་རྒྱུགས་མ་པརྒྱུ་གཉིར་ལས་ཤིང་། །འཇོག་ཉན་མི་རྒྱུ་
 མ་གྲུས་ཆར་དུས་མིན། །ཡོང་གཞན་རྒྱུ་དང་རྒྱུའ་འབྲུ་ལྷུང་དུ་གསོད། །འབ
 རལ་ཁྲི་རྒྱུད་ཤིང་པལ་གདིང་གཡན་དགལ། །རལ་ཆེན་ཆོས་གོས་ཆད་ལྟུག་
 ལྷུང་ཕྱིད་ཤི། །མ་མི་མས་ལེན་མ་མེའ་ཕྱིན་པ་མ། །ཁྲིམས་ལལ་ཡོང་འབྲུ་
 བགས་མ་རྒྱུའ་པར་མ། །སོར་པ་གསལ་ལྟ་ལྟོན་གོས་པ་ལྟ་པ་མི་པུ། །རྒྱོད་
 ལལ་ཉི་རྒྱུ་རྒྱུན་ལལ་འདུག་པའི་དགལ། །མས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུའ་ཉིར་གཅིག་ལྷུང་པ་མེད་
 ལྟུ། །པུ་པ་ཞི་ཆོས་པ་གདེན་ཉིར་རྒྱུག་རྒྱུའ་ལྷུང་གསལ། །རྒྱུ་པ་གཅིག་ལྟུ་ཉིས་
 པམ་ལྟུ་ཆོན་ནམས། །པརྒྱམས་པམ་ཉིས་པ་རྒྱུ་ལྷུང་ཙ་གསལ་མ། །དཔྱེ་
 རྒྱུར་མ་ལ་རྒྱམ་པ་རྒྱུ་དུག་པ་ཞི། །དགལ་པའི་པ་རྒྱུའ་ལྷུང་ཁྲིམས་མི་མཐུན་
 རྒྱུགས། །པ་རྒྱུའ་པའི་གཞི་ལ་པ་རྒྱུའ་པ་ཡོངས་རྒྱུར་གསལ། །ཞི་གནས་གསོ་
 རྒྱུར་མམས་དང་གསོ་རལ་རྒྱུར་། །མཐུན་པ་རྒྱུ་པ་ལྷུང་ལྷུང་པ་ལྟུ་ཤིས་དང་། །
 གསོད་ཞི་ཆོད་པ་རྒྱུ་རྒྱམས་དུས་དེར་ལ། །དུས་གནས་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་
 རྒྱུ་གསལ་མཐུར། དུས་དང་དུས་མིན་ལ་ཡང་དགལ་པ་དཔྱེ། །པདྲུ་གནས་

32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

ཉི་ཤུ་བཞི། །སྤྱུལ་པ་ཡལ་འདྲོང་བཅུ་དྲུག་རེ་རེ་ལ། །འཕམས་དང་གཏན་གྱི་
 དབྱེ་བས་བརྒྱད་ཅུ་ལོ། །གཏོང་ཆུ་སྤྱུལ་ས་འཕྲོ་བཏང་སྐགས་དྲུག་ཏུ་བགད། །
 ཅ་ལྷུང་བྱང་ཡང་འཆུག་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ལས། །སྔོན་སེམས་(ཅ་ 23 བ)ཡོང་
 ཅ་ལྷུང་བས་དེ་མི་ཉམས། །ཕྱིར་བཅོས་ནས་སྤྱིར་གསལ་གདམ་ལྷུང་བཤགས་བ། །
 བཤགས་ཚད་འདས་ན་སྔོ་བས་བཞི་འཛིན་ནས་ལྷུང་ས། །འཆུག་པའི་བསྐལ་བ་བྱ་ས
 ཅོད་རྒྱས་དང་སྤྱར། །ཆུ་ཆེན་སྔོད་ལྷགས་ས་ཐར་རིས་བདུན་པ། །གང་ཅུང་
 ལྷན་ལ་མཁས་རྒྱས་སྔོས་ལྷན་གྱིས། །སྔོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལྷེ་སྔོད་བསྐལ་བ་ནས་
 ལྷིས། །འཆུག་སེམས་པར་ཆད་ཀྱི་སྐགས་ཀྱས་པར་སྤྱིན། །བསྐྱར་བྱ་ཅ་བཞི་
 ཡན་ལག་ཞེ་དྲུག་སྟེ། །རྟེན་བཀྱར་ཆགས་པས་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྔོད། །
 བཀྱེན་ལ་སེར་སྒྲས་ཆོས་དང་ནོར་མི་སྟོར། །བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་ཁྲིས་པས་
 གཞན་ལ་འཆོག །ཐོག་ཆེན་སྔོང་ཞིང་དམ་ཆོས་འདྲར་སྒྲུང་སྟོན། །ཀྱུན་དཀྱིས་
 དབང་གིས་རབ་འཁྱིང་ཐ་གསུམ་འཕྱར། །མི་མཆོད་རྗེས་འཆུག་མ་གུས་ལན་མི་
 འདེབས། །མི་འཕྲོ་བྱུང་སྔོང་འཆད་མིན་སྤྱིན་འགལ་བདུན། །ཡལ་འདྲོང་མི་
 སྤྱུལ་ཅུང་དང་གནས་མི་སྔོད། །ཡོག་འཆོ་འབྱར་དཔོན་འཁོར་སེམས་ལྷགས་རན་
 དང་། །ཉོན་མོངས་མི་འཆོས་ཆུལ་ཁྲིམས་འགལ་བ་དག། །ཆོས་བཞི་མི་སྤྱུལ་
 ཁྲོ་འདྲོང་བཤགས་མི་ཉན། །ཁྲིས་པའི་རྗེས་འཆུག་བསྟོད་དང་འགལ་བ་བཞི། །
 འཁོར་སྤྱད་མི་སེལ་བྱེ་མ་བཅོན་འགལ་གསུམ། །མི་འཆོལ་མི་སྔོང་རོར་ཆགས་
 བསམ་གཏན་གསུམ། །ཉན་ཐོས་ཐོག་སྔོང་དེ་དང་སྤྱི་རྣམ་བཅོན། །དེར་དགའ་
 སྤྱད་ཆོས་མི་མོས་སྤྱིར་མི་འཕྲོ། །བདག་བསྟོད་གཞན་སྔོད་ཆིག་བརྟན་གིས་རབ་
 བརྒྱད། །དགོ་ཆོས་སྤྱད་དང་འགལ་བ་སྔོ་བཞི་ལོ། །དགོས་ཕྱོགས་མི་བྱེད་ནད་
 དང་སྤྱུག་མི་སེལ། །མི་འཆོས་མི་བཅོ་མི་བསལ་སྤྱིན་མི་བྱེད། །མི་འདྲོགས་མི་
 བསྐྱེན་མི་བསྐྱགས་ཆར་མི་གཅོད། །མི་འདུལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་འགལ་བཅུ་
 གཉིས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཉེས་མེད་གསུམ་གསུམ་འཕྱར། །ཅ་ལྷུང་ཀྱུར་

ମୃଗୟା ଯି ଯିବେ । ବୃକ୍ଷ ଯାଏ ଯାଏ ଯାଏ ଯାଏ । ଶୁଣିବାକୁ ଯାଏ
 ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ । ଯାଏ ଯାଏ ଯାଏ ଯାଏ ଯାଏ ଯାଏ ।
 ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ।
 ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ।
 ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ।
 ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ।

[illegible][illegible]

དབང(ཅ 25 ན)པསྐྱར་སྒྲིམ་མོལ་དམ་ཅིག་སྒྲིག་ལྟར་བཟུང་། །གཞི་ནི་ཡང་
 དག་ལྟ་དང་སྒྲིབས་མེད་པ་ལྟར། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་མོལ་བཞི་སྟེ་ཐུན་མོང་
 རོ་། །བུ་སྐྱུད་སྟེ་མི་དམ་ཅིག་བཅུ་བཞི་སྟེ། །དཀོན་མཆོག་སྐུ་གསལ་ལ་དང་དང་
 ཐོག་ཅོད་མོས། །ཞིང་མཆོག་ལ་ཡུས་མི་སྤང་དུས་མཆོག་མཆོད། །གཞུང་
 གཞན་མི་བཀུར་མཁོན་མཆོད་བྱམས་མེད་པ་ལྟར། །འཛིན་ནམས་བསྐྱུས་པ་
 དམ་ཅིག་གཞན་སྤང་བཅོན། །དམ་མེད་སྐུ་གསལ་བྱ་མི་སྟོན་སྐྱུད་ཀྱང་རྟོགས། །
 ས་སའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཅིག་སྐྱུད་ལྟར་སྐྱུད། །འགལ་ན་རང་རིག་འབྲམ་མམ་མེས་
 མོང་ས་གཟུངས། །ཞི་བའི་སྟོན་སྐུ་གསལ་སྟོན་ལྟར་ལྟར་བཅོན་བྱ། །སྐྱུད་སྐྱུད་
 མི་དགེ་བཅུ་དང་དམ་པའི་ཆོས། །བྱང་ཆུབ་མེད་པ་སྤང་མེད་སྤྱུ་འགྲོ་ལ་གནོད།
 བཅུ་བཞི་སྐྱུད་བྱ་སྟེར་བཅོན་གོང་འོག་མཆོད་ས། །ནལ་འཁོར་སྐྱུད་ལ་དགག་
 སྐྱུ་བ་སྟོན་པ་བཅུ་བཞི། །སྐྱུ་བ་སྟོན་པ་རིགས་ལྟར་མཆོག་གསུམ་བཟུང་བ་གསུམ།
 སྟོན་བཞི་འཁོར་གསུམ་བཅོན་གཅིག་རིམ་བཞིན་ནོ། །དགག་སྟོན་པ་དཀོན་
 མཆོག་བྱང་མེད་པ་དོར་བ་དང་། །སྟེ་དང་སྐུ་གསལ་བྱ་སྤང་མེད་པ་འཁོར་ས།
 བཟུང་མིན་གསང་བསྐྱུ་གསལ་འདྲོར་འཆོ་དམན་ལ་དགལ། །སྐྱུ་དང་སྐྱུ་དོར་བྱ་
 མིན་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་དག་བཤད་སྐྱུད་གཙོར་བྱས་རིགས་སྟེ་འོ། །ཅ་སྐྱུད་དཔལ་
 མཆོག་ལྟས་སྟོན་གཞན་དུ་ཤིས། །ཡང་ན་རིགས་ལྟ་སྟེ་སྟེ་མེད་པ་ལྟས།
 སྟེ་ལ་ཅ་བ་ཡན་ལག་གོ་རིམ་བཞིན། །བྱང་མེད་པ་མམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅ་བཞི་
 ཅང་། །སྟེ་དང་དམ་པ་བཅོན་སྟོན་དགེ་ཆོས་སྤྱུད། །སྟོན་སྟོན་བཞི་བལ་
 རོན་ཕྱིད་ཆུལ་སྐྱུ་གསལ་ཏི། །མི་བཅུ་ཐུན་མོང་བཟུང་ནམས་སྟེ་མོ། །འཛིན་པ་
 གཞི་ཀྱན་སྤང་ཁས་སྤངས་མོལ་བ་སྟེ། །ཅ་སྐྱུད་བཅུ་སྟོན་མཆོག་མོལ་པར་
 འདོད། །སྤང་མེད་པ་སྐྱུ་གསལ་སྟེ་མམ་པ་དམ་ཅིག་གསུམ། །འཛིན་སྟོན་སྟེ་
 མོར་དམིགས་སྟེ་གསུངས་པ་སྟེ། །འདུས་པར་རིགས་ལྟ་དགོངས་ཏི་གསུངས་པ་
 བཞི། །འདི་མཆོག་ཅངས་སྐྱུད་ཏི་གཉིས་རིག་མེད་པ་བཟུང། །ཡུར་ལས་བཅུ་

བཞི་མཛོད་(ཙ 25 བ)པར་དྲུག་མཛོད་དཔྱད། །ཐུང་པར་དྲུག་གི་འཁོར་ལོ་ཉི་ཤུ་
 ལ། །པུང་བུ་ལྟ་ནི་ཙ་པཞི་ཆར་དང་བཅས། །ཐུན་པོ་བཟའ་མིན་རན་ཆོག་
 འཕུང་པོ་དང་། །འཕྲོ་མི་ཆོས་ནི་བུ་བ་མིན་པ་ལ། །དུང་འཕྲོ་བྱིས་པ་མོ་མོ་
 མཚོད་རྟེན་ལྟན། །ཐོགས་དཔོན་སངས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཡིད་རྟོན་འཁྱེ། །
 གཤམས་ཀྱི་ཏི་ཏི་པ་པུ་པུ་ཞེན་པ་ལྟེ། །ཐུན་མིན་ལ་མཁས་དམ་རྣམས་ཀྱི་
 གཞི། །རྣམས་པུན་མོང་ལཱ་ལས་རིགས་དྲུག་ནི། །མི་བསྐྱེད་ལྷག་ཀྱི་མ་མ་རིན་
 པོ་ཆེ། །ཐུན་པ་རྣམས་བཅུ་འཁོར་ལོར་བཟའ་བ་བཅུ། །རལ་གྱི་མཚོད་པ་བསྐྱར་
 འཁོག་པའི་རྣམས། །དོར་མེས་པུང་ཆུང་མེས་པུ་དྲང་པེས་གཉིས། །ཐུན་མིན་
 རྣེ་རྣེ་ཐོག་གཙོད་རལ་ལྟར་རྒྱན། །རིན་ཆེན་ནོར་དང་ཆ་ལྡན་ལྟར་མེད་འཕྲོག།
 འཁོར་ལོར་ག་ཆར་གྱི་གུག་མི་ལྟར་གཏོང་། །ལྷུང་པོ་ལྷུང་པོ་མཚོད་ལྷུར་
 དོར་ལྷུས་གཉིས། །དམ་ཆོག་རྟེན་འདོར་བྱང་མེད་ལྟོད་པོ། །ཡན་ལག་
 བཟུང་ནི་དམ་མེད་རིག་མ་བཞེན། །ཆོགས་ལ་ཙོད་ཅིང་ལུལ་མིན་བདུད་རྩི་
 ལེན། །དུས་ལ་མི་བཤད་རིས་ལན་གྱི་མས་གདབ། །ཉན་མོས་ནང་འདུག་མི་
 རིས་ལྷགས་པར་རྣོ་ལས། །རྣོད་མིན་གསང་བསྐྱགས་རྣམས་ཏེ་འདྲན་ཆུལ་མང་།
 མིན་ལས་པཅོ་ལྟ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་བདུན། །དབང་པཞིའི་དམ་ཆོག་ལ་མཁས་
 རལ་དཔེ་མང་། །པུང་དང་པཟའ་ལྷུང་མི་འབྲལ་དམ་ཆོག་བཞི། །དབང་
 པཞིར་འབྲལ་ཞེས་མི་བསྐྱེད་དགའ་བས་བཞིད། །པུང་བུ་ཙ་ལྟར་བསྐྱབ་བུ་
 རིགས་དྲུག་ལྟེ། །ཉམས་ལེན་འབྲལ་ལ་ཡོ་བྱང་ཡོངས་ལྟོན། །མཉམ་རྣམས་
 རིགས་ལྟ་བུ་དཀར་པོས་བསྐྱས། །རང་བྱུང་ཀྱུལ་པས་བསྐྱས་པ་པཞི་བྱ་
 གསུངས། །མདོར་ན་པུང་བུ་བསྐྱབ་བུ་གཉིས་ལྟ་འདྲ། །(ཙ 26 ན)དོད་
 མོལ་བརྒྱལ་གྱི་གས་དྲུག་དྲུག་ལས་གསུངས། །ཡི་རིས་ཆད་ལྷན་མང་དོར་གུན་
 ལས་འདས། །ཀྱན་བསྐྱངས་དེར་རིས་བརྟན་དང་བར་དྲུ་བཅད། །མ་འབྲལ་
 འཕྲོད་མེད་ཆད་འདས་ལས་པ་ལྟེ། །ཡན་ལག་མ་ཆར་རྣོ་ལྟར་ལ་མཁས་དཔག།

54

ཟག་གཅིག་ལ་སྐྱུ་ལྷན་ཅེ། །གནས་ཚུལ་འཕགས་པོད་གཉིས་སུ་བཞེང་སྤེལ་
 མང་། །འཛིགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་སྤྱོད་སེམས་རིགས་མཐུན་ཀྱང་། །ནམ་པ་ཐ་
 དད་པར་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉིས། །ཞོང་མས་འོག་མ་ཟེལ་གནོན་ཐ་དད་བཞེད། །ར་
 པོ་ཐ་དད་བསྐྱེད་ན་འཆོལ་བར་བསྐྱེད། །འདམ་སྐྱུ་གོང་མ་གཙོ་ཞིང་འོག་མ་
 ཡི། །སྐྱོན་ཀྱན་ཟེལ་གནོན་ཡོན་ཉན་ཡར་ལྷན་ཚུལ། །གཏོང་དང་སྤོམ་པའི་ས་
 མཚམས་ཐ་དད་ཅས། །མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་རྒྱུ་འབྱུངས་བཅས་པས་བཞེད། །
 རྒྱུ་བཅུན་ཐགས་པ་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱུགས། །རང་སྤྱོག་མ་འདྲིས་དགག་
 དཀོས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་སྤྱུགས། །ར་པོ་གནས་འཕྱུར་ཡོན་ཉན་ཡར་ལྷན་པས། །གནད་
 ཀྱིས་མི་འགལ་དུས་སྐབས་གཙོར་སྤྱོད་གསྐྱེདས། །དགོ་ལྷན་པ་ནམས་ཐ་དད་རྟེན་
 ཅན་རྟེ། །ས་སར་ལྱང་དང་རིགས་པའི་སྐྱུ་བ་ཕྱེད་མང་། །སྐྱུ་ལྷན་རྩ་རྒྱ་
 འཛིན་མཆོག་བཙོན་ལྷན་ན། །ཆེ་ལྷན་གཅིག་གིས་རྩ་རྒྱ་འཆང་འབྱུང་འབྱུར། །
 རིག་འཛིན་རྒྱུ་པ་ཕྱིར་བཤད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་སྤྱོད། །ཐོག་པའི་སྤྱོད་ཀྱན་
 ལས་བདུས་པ་གསྐྱེད་རུ་ཡིན་པོ་ཆེ་མཆོད་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྐྱོན་
 པའི་བསྐྱོན་བཙོན་གིས་ཕྱ་ཀྱན་བྱུང་ཅས་ཕྱ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 པའི་རིམ་པ་ཕྱེ་བ་སྤྱོད་གནས་ལྷ་པོ། །

དུག་པ། རྩོམ་པའི་རིམ་པ་ཕྱེ་བ།

1. རྩན་མང་རིག་པའི་གནས་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་

ལམ་རྒྱུ་པར་གཞིག་པའི་སྐབས།

མང་སྤོས་ཡོན་ཉན་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཕྱིར། །སྤྱོད་མང་སྤོས་པ་སྤྱོགས་

མེད་བཅུལ་བར་བྱ། །ཆེ་ཞིག་འཆོལ་ན་སྤྱོད་བསྐྱོན་བཙོན་བཙོ། །རི་ལྷོ་

གུས་དང་པཱེན་འགྲུས་སྒྲིགས་ལྟན་པས། ཅི་ལྟར་ཡང་དག་རིགས་སྒྲིགས་དོན་
 ཏུ་འོ། །ཤེས་བྱའི་གཞི་མ་ཡི་གེའི་རྒྱུར་པ་ལྟེ། ལྟན་དང་མི་(ཅ 27ན)གི་
 རིགས་ལྟར་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། ཅི་པ་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཡིན་ཟུ་ཅམ་ནི། །
 རྣམ་སྒྲིན་ལྟེན་མིན་རྒྱ་མཐུན་རྒྱས་བྱུང་འདོད། །མི་གེའི་ར་པོ་ལྟན་གདངས་
 མིག་འཆུམ་ཆད། །གཅིག་གཉིས་གསུམ་ལྟན་ཡུང་རིང་ཤིན་ཏུ་རིང་། །ཆ་ཤས་
 ལྟན་ཅིག་རེ་རེ་གཞན་རྣམས་རྒྱན། །ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉིད་ཏུ་མཛོད་ལས་
 པ་ཤད། །ངེས་ཅིག་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་མིང་ཅིག་གསལ། །དོན་རྣམས་ལྟན་
 བྱེད་མིག་གཞུགས་ལུ་སྒྲིགས། །དབྱེ་བ་ལྟན་མང་ཅམ་ཏུ་འཕགས་ལུ་ལྟེ། །
 ལྟན་རིགས་བཞི་མི་གཙོ་པོ་ལེགས་རྒྱུར་ལ། །དབྱངས་མིག་མཆུངས་དང་
 མཆུངས་རྒྱུར་གསལ་བྱེད་ནི། །ལྟེ་བ་མཐར་གནས་དྲི་བ་ཅི་པ་ཉིད། །ལྟེ་མི་
 པལྱ་དང་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་མི་ལ། །རྒྱུང་བ་སྒྲིག་དབྱངས་པཅས་བཞི་རྒྱུང་
 དང་། །ལྟེ་མཐུང་ལྟེ་ལྟེ་དེ་དག་གནས་བརྒྱུད་དང་། །བྱེད་བཙོལ་བ་ལྟེ་ནང་
 དག་ལས་ལྟེ། །པོད་ལྟན་ལྟེ་མི་མཆོན་བྱེད་མི་སྒྲིགས་བཞི། །ཀྱི་མི་ལྟེ་ལྟེ་
 ལྟེ་རྒྱུང་མིང་གཞི་དབྱེ། །རྒྱུང་འཕུལ་མཛོ་ཅན་པཅིགས་འདོགས་འཆུག་དང་
 པཅས། །རྣམ་དབྱེ་ལྟན་སྒྲིགས་རྒྱུར་པས་དོན་རྒྱུན་ལ། །པདག་གཞན་ཏུ་སྒྲིགས་
 གསུམ་བྱེད་ལྟེ་ནས་འཆུག། །སྒྲིག་མར་ར་རྒྱུས་ནས་རྒྱུར་ལྟེ་གསུང་། །
 གནས་དང་བྱེད་ཚོལ་རང་མཐུན་དབྱུང་ཞིང་བཟོད། །བྱང་ནས་གང་ལ་གང་
 ཤིས་ཁེ་ལྟེ་པར། ཅི་ལྟར་འཆུག་སྒྲིགས་རྒྱ་མིའི་གཞུང་བཟང་བསྐབ། །བཟོད་
 པའི་ལྟེ་སྒྲིག་སྒྲིགས་ལྟེ་ལས་སྒྲིག། །ཀྱིན་ཀྱང་མིན་པའི་རྒྱ་དང་ལུ་ལྟེ་ལྟེ། །
 ར་པོའི་མིང་དང་མཆོན་བྱེད་མཆོན་མ་ལྟེ། །ལྟེ་བྱེད་པད་དང་མ་ལྟེ་ལྟེ་
 པཟོད་འཆུག། ཅིག་དོན་གནས་བརྒྱུད་ལྟེ་དོན་འབྲེས་འཆོན་ལྟེ། །དོན་དམིགས་
 ལྟེ་བྱུང་མཐུན་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ། །མཛོན་ཞེན་རིམ་པའི་ཆོས་ལྟེ་ལྟེ་པར་
 ལྟེ། །རྒྱལ་པའི་སྒྲིགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་ཤིང་གསལ་བྱེད་གནས། །མ་མཆོས་དེ་པས་ཅམ་

57

གྱི་བརྒྱུ་ཡ་ཤི། །ཐ་སྙད་གྱིས་གཞུང་དོན་དམ་ཅད་མང་སྒྲུབ། །དོན་གཉིས་
 རྒྱུ་འཁོར་བཅོ་དེག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །སྒྲིག་སྐྱོང་བཅོ་ལ་ཤིས་བྱ་ཀྱན་ཀྱང་
 འདྲ། །ལུས་བཅོ་མཚོག་ནི་སྒྲིག་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཏེ། །ལྟ་བཅོ་མཁམ་དང་
 གཙང་སྒྲིག་བཞིན་ལུན། །གསང་སྐྱེལ་ནང་བར་དབང་མོང་དམ་ཆིག་
 ཅན། །རྒྱ་དང་ལག་ཅར་བཅས་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བ། །གཞུང་མཐུན་དམ་ཆིག་
 བྱིས་སྒྲིག་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །ཆ་ཅང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ཁོར་རང་སྤོར་ནི། །བརྒྱ་དང་
 ཉིས་ལྟ་སྐྱོང་འབྱུང་བརྒྱ་ཉི་ལྱ། །ཤད་ན་བཞི་དེ་མཆུང་ས་དམར་ནག་ཞུང་ཅད་
 བརྒྱད། །མདོ་དང་ཁྱ་གཞུང་དེ་མཐུན་དེ་རྒྱུ་འབྱུང་། །འཇུག་བྱེད་རང་སྤོར་
 བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་མཁ། །བཅུ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐབས་སྒྲུར་ཅད་ལྟ་ཡི། །དང་
 བོ་གཉིས་པ་དུས་འཁོར་སྐྱོང་འབྱུང་ཉིས། །གསུམ་པ་བཞི་པ་ཐལ་མོ་དུག་
 བརྒྱད་དེ། །མདོ་རྒྱུད་དཔོན་པལ་ལྟ་ཡིན་གྱི་བརྒྱུས་ཏེ་འབྱུང་། །གསེགས་ཐེམས་
 རྒྱུ་དང་ཆགས་བུལ་གང་རོས་སྒྲུར། །བཞི་པ་ཤིན་དུ་ཁྱོས་པ་རྣམས་ལའོ། །ཐལ་
 མོ་དུག་པ་བྱིས་བྱུང་བོད་ཀྱི་ལྷགས། །ལྟ་དུགས་ཆགས་བུལ་འཁོར་ཁོས་སྒྲུར་བ་
 དང་། །ཞི་བརྒྱན་མེད་དང་སྤོང་དུགས་རན་ཆུལ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་ཁོ་
 བོ་ཁོ་བོ་འུལ། །ཐེམས་དཔལ་མཚོག་ཐལ་བྱུག་བརྒྱན་པོ་ཉིས་བརྒྱ། །འོན་
 ཀྱང་དེར་སང་ཆགས་ཅད་བརྒྱ་གཅིག་དུ། །ཐུགས་ཆེ་ཀྱན་ཀྱང་ཅངས་ཐིག་སྒྲིག་
 སྤང་དམ། །ཆགས་བུལ་ཁོངས་སྒྲིག་སྤོང་མོ་བརྒྱ་ཉིས་ལ། །བྱང་ཐེམས་བརྒྱ་དང་
 ཉི་ལྱ་དང་སྤོང་ཁོས། །ཐལ་མོ་བཅུ་གཉིས་ལུས་རྣམས་ཐལ་མོ་དུག། །གསིན་
 རྒྱ་གནོད་རྒྱན་བརྒྱད་དང་སྤོང་བོ་ཁོས། །དུག་ལྟ་གསུམ་ཡོད་ཉིན་རང་མི་དང་
 མཆུངས། །ཅངས་སྐྱེལ་ཆ་ཆེན་དུག་ཡིན་སྤྱིང་བཞི་པའི། །སྤྱིད་དུ་མཐོ་
 བདུན་ཞེང་ལ་བརྒྱད་དུ་འཕྱར། །དེ་དག་ལས་རྒྱང་འགག་བའི་རིམ་པར་
 གསུངས། །མཚན་དཔེ་ཞི་ཆགས་ཁོ་(ཙ་ 29 ན)ཞིག་གར་གྱི་ཉམས། །ཆོས་ཤོས་
 རྣམ་ཆེན་རྒྱན་བརྒྱད་དང་ཤོས་གཉིས། །ཐུག་ཁྱ་དུར་ཁོད་དཔལ་ཆས་བརྒྱད་

60

གཞན་གསུམ་ནས་དག་གཅིག་ཏུ་མཐུན། །ཁྱད་པར་དཔལ་མཆོག་རིག་པ་མེད་
 པ་དང་། །པལ་ལྷལ་རང་ལྱུང་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆད་དཀྱིལ་སྐྱོན་
 ལྱུང་མཁས་ཐོ་མས་མ་མོས་མང་། །རྟོག་མར་དཔེ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་
 དང་། །ཐོག་རིམ་དགུ་ཡི་ཆད་དཀྱིལ་སྐྱོན་ལ་སྐྱེས་གསུངས། །རྟོག་རྒྱལ་ལྷུང་བྱ་
 ཁ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆད་དང་ནམ་གཞི་གཉིས་བརྒྱུས་སྐྱེས་པས་ལ། །རྒྱ་
 སྐལ་གར་འཆམས་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷན་གྱི་ལས། །པལ་པ་ཁང་ཁྱིམ་ལྷ་གཞིངས་གོས་
 ལྷན་ཟས། །གཞོམ་དང་ལྷུང་བའི་འཕྱལ་འཁོར་གྱི་མཆོད་སྐྱེས། །རྒྱ་བཙོན་
 མཆོག་ལྱུང་ཆོད་འཆད་ཆོས་པ་དང་། །ལྷན་ལྷན་རྒྱལ་མོ་འཁོར་བཀྲུག་ལྷུང་
 དང་ལྷེངས། །ལྷན་པ་མེ་རྟོག་འཁྱིལ་ལྷ་ལྷུང་ལ། །གནད་གསུམ་ལྷན་འཁྱེས་
 ལྷན་བྲག་ལྷུང་ལ་ལྷུང་། །ཆེན་པོ་བྲག་སྐྱེས་སྐྱེས་ལྷུང་པལ་པར་ལྷུང་། །ཆོད་
 ལྷུང་ལྷུང་གཅིང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ། །ཁྱད་པར་བརྒྱ་གཉིས་གཞན་ལང་མཆམས་
 པར་ལྷུང་། །པལ་པ་ལྷུང་དང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་སྐྱེས། །ཡིད་བཙོན་མཆོག་གི་
 ལྷེས་གསུང་སྐྱེས་པས་ལྷུང་སྐྱེས། །པལ་པ་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལྷུང་ཆོད་
 སྐྱེས། །ས་གཞི་རིན་ཆེན་ལྷན་གྱིང་རྒྱུང་གཉིས། །ས་ས་བརྟག་པ་བརྒྱད་
 དང་ལྷན་སྐྱེས་དུ། །ལྷེས་ཀྱི་བརྟག་བཅོས་ལྷུང་ཆལ་བྲག་ལྷུང་ལྷེ། །ལྷེ་བཞི་ལ་
 སྐྱེས་ནས་ལྷུང་སྐྱེས་ལྷུང་དོ། །ལྷེས་སྐྱེས་གསོ་བའི་རིག་པ་ཀྱན་གྱི་བརྒྱད། །
 དཔལ་ལྷན་ལྷུང་ཆེན་བརྒྱད་ཆེ་རྒྱུང་པོ་ལྷེས། །ཅ་པ་གནས་ལྷེས་ལྷེས་འཁྱེས་
 གསོ་བ་ལྷེ། །གསོ་བྱ་གསོ་བྱེད་གསོ་ཆལ་གསོ་པས་བཞད། །ལྷེས་དང་ལྷེས་
 པ་སྐྱེས་ནད་གཉིས་མཆོད་དུག །ལྷེས་པ་རྒྱུ་ལྷེས་ལྷེས་དག་ལྷུང་། །
 ལྷེས་དང་གཉིས་པོ་མཁས་ལྷུང་ལྷུང་ལྷེས། །གསོ་བྱ་གསོ་བྱེད་ལྷེས་དང་གསོ་
 གསོ་ནད། །གསོ་བྱེད་ལྷེས་ལྷེས་ལྷེས་དཔལ་ནས་རྟེ། །གསོ་མཁས་ནད་
 མེད་(ཅ་ 30 ན)གནས་དང་ནས་ལྷུང་གསོ། །གསོ་མཁས་ཅ་པ་ལྷེས་ལྷེས་པཅས་
 པས་བརྒྱས། །ལྷེས་ལ་ལྷུང་ལྷེས་རྟོགས་ཀྱིས་ཆགས་ཆལ་རྟོགས། །འབྲ་དཔེ་

[illegible]

[illegible]

64

66

འཇིགས་དང་མཐར་ལྷ་ལ་སོགས་ལ། །ཆད་གཏོགས་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་
 བ་བཅས། །ཉི་ཉོན་ཉི་ཤུ་གཞན་འཕུར་བཞི་རྣམས་སོ། །མཚུངས་པར་མི་ལྟན་
 འདུ་བྱེད་ཉི་ཤུ་གསུམ། །འཕེལ་འགྱུར་རིག་མེད་གནས་འདྲ་མཚན་ཉིད་དང་། །
 བ་སྟེང་མ་ཤོབ་སྟེང་འབྲས་ཆར་བཏགས་ཕྱིར། །དེ་དག་ལྷེ་ཆན་བརྒྱུད་དུ་འདུ་བ་
 ཡིན། །མེས་མེད་རྣམ་པར་སྟེས་པ་ཆོགས་བརྒྱུད་དེ། །ཀྱན་གཞི་འི་རྣམ་སྟེས་
 མ་བརྒྱུབས་ལུང་མ་བརྟན། །བག་ཆགས་བཞོ་བཞིས་པོན་རྣམ་སྟོན་ཆ། །མི་
 བུ་ལ་ཆ་སྟེ་ལུང་སྟེང་མཚུངས་པར་ལྟན། །ཟག་པ་ལྷན་ཅིང་ཁམས་གསུམ་
 བརྒྱུད་མར་འཇུག། རྟོར་ཉིང་སྟེས་དང་དགྲ་བཅོམ་ཆོན་ལྷོག། །བག་ཆགས་
 བཞོ་གཞི་དགོད་བྱེད་ཆུལ་དང་དངོས། །སྟུན་བརྟན་མི་གསལ་བཞོ་རྣམས་དགོད་
 བྱེད་དང་། །འབྲེལ་བྱིར་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་དགོད་བྱེད་ཉིད། །འགག་
 ཀྱང་འབྲས་བུ་སྟེང་རྣམས་བཞོས་པ་ཡི། །རིགས་འདྲའི་སྟེང་མཐུན་གཞན་བྱིའི་རྣམ་
 པར་སྟོན། །ཕྱི་ནང་མི་གསལ་ཀྱན་རྒྱུ་དམ་པའི་དོན། །མ་པོན་རྣམས་དྲུག་རང་
 བཞིན་ལྷ་ཡིས་གནས། །འཆོག་བྱེད་གང་གིས་བཞག་ཀྱང་ལུང་མ་བརྟན། །རྗེས་
 གཅིག་དེ་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད། །གནས་པ་གསོ་དང་སྟོན་མེད་སྟེང་པས་
 འཆོག་། ངར་འཇིན་བདག་ཉིད་བརྟུགས་ལ་ལུང་མ་བརྟན། །ཉོན་མངས་བཞི་
 སོགས་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཡིད། །ཟག་པར་འཆིངས་ཞིང་མ་པོན་འདྲེབས་
 པར་བྱེད། །ཀྱན་གཞིར་དམིགས་ནས་རྟག་འཇུག་འཕགས་ལ་ལྷོག། །འཇུག་པའི་
 རོ་པོ་སྟེང་ལུང་སྟེང་ཆོགས་ལ། །དམིགས་པའི་རྣམ་སྟེས་སྟེན་བཞི་ལྟན་པར་སྟེ། །
 མཚན་ཉིད་བདག་སྟེན་ལ་བརྟེན་སྟེ་མཆིད་སྟེང་། །དབང་པོའི་གནས་ལས་ལུང་
 དམིགས་སྟོགས་དང་ལྟན། །བྱེད་ལས་དམིགས་པར་རྟག་དང་ཉེར་སེམས་སོགས། །
 རྒྱ་ལས་ཆུབ་ས་བཞིན་སྟེན་དང་མཚུངས་པར་འཕུང་། །(ཙ 33ན)ཁྱད་པར་
 ཡིད་སྟེས་སེམས་མེད་པ་ཡི་སྟབས། །ལྷ་པོར་མ་གཏོགས་སྟུན་མི་འཆད་པ་ལྟེ། །
 འདྲོད་ན་གསུགས་ལུང་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལྟན། །ཁོང་མའི་ཁམས་ན་མིས་བྱིས་

ཕྱང་པོ། །ས་པོན་རང་མཚན་འཇིན་པའི་ཁམས་པོ་བརྒྱད། །ནང་དང་ཕྱི་
 རྒྱལ་ནམ་ཤེས་ཁམས་རྒྱལ་རྒྱལ། །ཕྱང་པོས་བསྐྱེས་དང་མ་བསྐྱེས་ཆོས་ཁམས་སྟེ།
 གཞུགས་ཕྱང་དབང་ལུལ་གཞུགས་ཅན་ཁམས་པུ་དང་། །ཆོས་སྒྱུ་འཛིན་སྐྱབས་
 གཅིག་དང་བཅས་གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱེས། །ཆོར་འདྲ་ཕྱེད་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ལུལ་ཡིན་
 ཕྱིར། །ཆོས་སྒྱུ་འཛིན་ཁམས་ཀྱི་སྐྱབས་གཅིག་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེས། །ནམ་ཤེས་ཕྱང་པོ་
 ཆོགས་རྒྱལ་ཉིན་ཡིད་བཅས། །ནམ་ཤེས་ཁམས་པདུན་ཞེས་བུ་མེས་ཀྱིས་
 བསྐྱེས། །རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་ཡིན་ཕྱང་པོས་མ་བསྐྱེས་པ། །ཆོས་ཁམས་སྐྱབས་
 གཅིག་འདུ་མ་མ་བུས་པའི་ཁམས། །དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་ནམ་མཁའ་འགོག་པ་
 གཉིས། །མི་གཡོ་བ་དང་ཆོར་འདྲ་བཀག་པ་བརྒྱད། །འདུས་བུས་འདུས་མ་བུས་
 དངོས་བརྒྱད་གཉིས་དག །བསྐྱེས་པས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུལ་ཕྱིར། །
 ཕྱང་པོ་ཆོས་ཁམས་ཞེས་སུ་ནམ་པར་བཞག །ནམ་ཤེས་སྒྱུ་པའི་སྒྲོ་ལས་ལུལ་
 གཞན་ལ། །མཆེད་པ་མིག་གཞུགས་ལ་སོགས་བུ་གཉིས་དེ། །རྟེན་དང་དེ་མ་
 བལ་རྟེན་ནང་དང་ནི། །དམིགས་རྟེན་ཕྱི་རྒྱུ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒྲོ། །གཟུང་
 ཅན་སྒྱུ་མཆེད་བུ་ནི་ཁམས་དང་འབྲ། །ནམ་ཤེས་ཁམས་པདུན་ཡིད་ཀྱི་སྒྱུ་
 མཆེད་དེ། །ཆོས་ཁམས་བུ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་མཆེད་དེ། །སྤྱང་པ་གཞུགས་དང་
 གཅི་མེས་འཁོར་མེས་ཕྱང་། །ལྷན་མིན་འདྲ་ཕྱེད་འདུས་མ་བུས་པ་སྟེ། །
 ཉན་མོས་པ་ནམས་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟར་བསྟ། །དབང་པོ་དོན་ལྷ་ནམ་ཤིག་ཕྱེད་མིན་
 གཞུགས། །ཆོར་རྒྱལ་མེས་དང་དགེ་པའི་ས་མང་བུ། །ཉིན་མོངས་ས་རྒྱལ་
 མེ་དགའི་ས་པ་གཉིས། །ཁྱང་ཅའི་ས་བུ་མ་ངེས་ས་པ་བརྒྱད། །བསྐྱེས་པས་
 མེས་ཕྱང་བཞི་བུ་ཅ་རྒྱལ་སྟེ། །ལྷན་མིན་འདྲ་ཕྱེད་བུ་བཞི་ཅ་དང་བཅས།
 (ཅ་ 33 བ)ནམ་མཁའ་འགོག་གཉིས་འདུས་མ་བུས་པོ། །གཞུགས་ཕྱང་ཆོས་
 ཁམས་ཡིད་ཀྱི་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱིས། །ཀྱན་རྒྱུ་ཀྱན་བསྐྱེས་དེ་དག་རྒྱས་བཏགས་ཀྱི། །
 དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པ་གསུམ་ཏུ་འབྱུང། །ཕྱང་ཁམས་སྒྱུ་མཆེད་གཅིག་

71

ཀུན་པདག་མེད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ཅས། །པདེན་མེད་ནམ་རིག་ནང་གི་དེ་
 ཉིད་དང་། །དེ་ཡང་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་སྒྲུང་ཅས་པ། །མི་འགལ་གཉིད་ཀྱིས་
 པསྐད་པའི་ཤེས་པ་བཞིན། །རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན། །འོད་
 གསལ་ཡེ་ཤེས་རྟེན་འབྲེལ་ལུལ་ལས་འདས། །བུ་བྱེད་ཚྭས་བཞག་དག་ལས་ཚྭ་ལ་
 ཐུང་ར། །ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་ཤེས་བུ་སྤྱི་འགན་ནམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས་སོ། །

3 རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པ་རྣམ་པར་ གཞག་པའི་སྐབས།

ནང་པའི་ཐོག་གསུམ་རྒྱལ་བས་ནམ་པར་བཞག་ཤུལ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་
 ཟག་སོ་སོ་ཡི། །རང་སྒོས་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་དོན་རྟེ། །ཐོག་པ་དམན་ལ་
 ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གཉིས། །གཞན་པརྟེན་ཐོས་སྒྲུགས་ཉན་ཐོས་འཇུག་པའི་སྒྲོ། །
 ཐུག་པསྐལ་ཀུན་འབྲུང་འགོག་ལས་བདེན་པ་བཞི། །ཆོས་རྒྱུས་བཟོད་ཤེས་བརྒྱ་
 ཐུག་ནམ་པ་ཅན། །སྤྱི་མཐི་ལས་ཉོན་མྱིས་བསྐྱེད་ལུང་པའི་རྒྱན། །འབྲུང་འབྲུར་
 ཉིང་ལེན་རྒྱར་རྒྱར་ལས་ཉོན་མོངས། །གཉིན་པོས་སྤང་བུ་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་
 དང་། །སྤང་ཚྭ་བརྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩ་བོ། །བཞེན་དང་མི་མཐུན་མེད་པ་
 མཚན་ཉིད་དོན། །རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཐུག་ཐངས་རང་གོ་རིམ་ངེས། །ཤེས་བུ་
 སྤང་བུ་ཐོབ་བུ་བཞེན་པར་བུ། །རང་རང་རྩ་བོར་མི་སྤྱུ་བདེན་པར་བརྟོད། །
 ཁམས་གསུམ་ས་དག་མེས་པ་ཅན་སྤྱི་པའི་གནས། །དེར་སྤྱེས་འགོ་བ་ཐུག་བདེན་
 རང་བཞིན་རྟེ། །རྩ་བོ་བརྒྱད་ཐུག་གསུམ་མམ་གཉིས་སྤྱུ་འདྲ། །ཉོན་མོངས་
 ཟག་པཅས་ལས་ནམས་ཀུན་འབྲུང་བདེན། །སྤྱུ་རྒྱས་ལུལ་དམིགས་རྩལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་རྒྱ། །མེས་པ་བྱང་རབ་དུ་མ་ཞིའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཅུ་ཉོན་(ཅུ་ 35 པ་)ཉི་
 ཉོན་ལྷ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས། །མེས་པ་པའི་ལས་དང་དེས་བསྐྱེད་ལུས་ངག་ལས།
 བསྐྱེད་ནམས་མིན་དང་བསྐྱེད་ནམས་མི་གཤོ་བ། །འཕྲེན་རྒྱགས་རྒྱར་ལུལ་བུས་

73

རྒྱལ་ཐུན་རིག་ལ་མ་འབྱུང་བ་ཉི་ལྔར། །དབང་པོ་པེམ་པོ་ཐུ་དོན་ཞོག་ན་མོ། །
 ཞེས་པས་མཚོང་མིན་ནས་པ་དོན་དུ་མྱོང་། །གཞུགས་མེས་མཚོར་འདྲུ་མེས་པ
 རྒྱལ་ཐུ་ཡོད། །གཞན་ནམས་པདགས་ཡོད་མཁའ་མོགས་མེད་པར་དགག། །རང་
 རིག་གཞན་རིག་དུས་གསུམ་པདགས་དངོས་མོགས། །དགེ་འདུན་སྤྱང་དང་དཔལ་
 ལེན་མོགས་ཀྱིས་བཞེད། །ཅུ་པའི་ཐེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ། །པལ་ཆེན་
 གནས་པདྟན་མང་པོས་བཀྱུར་བ་བཞི། །ལྷ་པདུན་གསུམ་གསུམ་གསུམ་པ་བཙུ་
 བཟུང་དེ། །པདག་དུ་སྒྲུ་དང་པདག་མེད་སྒྲུ་ཅུ་འདུས། །ཐེག་ཆེན་འགྲོག་དང་
 བདེན་བྱུང་འདྲོད་མོགས་སྒྲུན། །གཞན་ནམས་མ་ནོར་རང་མའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །
 ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཞོམས་པས་ལམ་ལྷ་པོ། །ཡུང་ཐུགས་ཀྱིས་བཟོད་འབྲས་བྱ་
 ནམ་བཞི་འཕྱོང་། །ཐུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འདྲོད་ཉོན་ཡེ་མ་སྤངས། །བཞི་ལྷ་
 སྤང་མིད་དུག་པ་སྤང་མི་མིད། །སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་གང་ཡང་རྒྱང་ལ་གནས། །
 དད་དང་ཆོས་རྒྱལ་འབྲང་གཉིས་འབྲས་གནས་པ། །སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་
 ཉོགས་པ་ཕོབ། །དབང་པོ་བརྒྱལ་ནོ་ཐུ་བ་བདུན་དང་གཉིས། །དེ་ཡིས་བཞོམས་
 པས་ཐྱིར་འོང་ཞུགས་པར་འཇུར། །དུག་པ་སྤངས་ཤིང་དགྲ་བ་གཏན་མ་སྤངས། །
 འབྲས་གནས་པར་ཆད་གཅིག་པ་ཐྱིར་འོང་ངེས། །འབྲེལ་ཆགས་བཙོན་པས་ཐྱིར་
 མི་འོང་ལ་ཞུགས། །དགྲ་པ་སྤངས་པས་འབྲས་གནས་གཞུགས་སུ་འགྲོ། །པར་
 དོ་ཐུམ་ནས་འདའ་དང་ཤོང་དུ་འཕོ། །གཞུགས་མེད་ཉིར་འགྲོ་མཚོང་ཞི་ལུས་
 མངོན་ཐེད། །མིད་ཉོན་དགྲ་པ་སྤང་ཐྱིར་དགྲ་བཙོམ་ཞུགས། །དེ་སྤངས་
 ཁམས་གསུམ་འཆིངས་ཕྱོལ་འབྲས་གནས་ལ། །གཉིས་ཀ་ཤེས་རབ་ཆ་ལས་ནམ་
 པར་ཕྱོལ། །རྒྱ་འབྲུལ་མངོན་ཤེས་ཀྱན་ཅན་ཀྱན་མེད་དང་། །ཉིར་ལེན་སྤྱང་
 བོའི་(ཅུ་ 36 བ)ལྷག་པཅས་ལྷག་མེད་དཔེ། །སྒྲེས་བྱ་བྱུང་བཞི་གང་ཐག་ལ་
 བཟུང་དེ། །ཐོག་མཐར་གཅིག་ཆར་བར་གཉིས་མོད་ཆལ་ཡོད། །རང་ཀྱལ་སྤྱར་
 པ་མིད་པ་གསུམ་ཁྱིས་ཐར། །བཞེ་རྒྱ་བསྐལ་བཟུས་ཆ་ཆུང་ཐབ་པར་ཕྱེ། །ཕྱེ་

75

76

བ་དང་ཐལ་འཕུར་གཉིས། །ཐུན་མོང་ལྟ་བུའི་འཕུར་གནས་གང་ཟག་དང་། །
 རྒྱུ་ཅ་ཅོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་རིགས་པས་བཀའ། །ཚེས་ཅན་རྟེན་དུ་དགག་བུ་
 བརྟགས་པ་དང་། །བརྒྱུ་བ་བྱ་ལ་ཡང་དོན་དང་ཐ་སྟོང་གཉིས། །གཏན་ཅིག་ཀྱི་
 འབྲས་གཉིས་ཀ་རྩ་ལ། །དཔྱད་བྱེད་བཞི་ལྟེན་དངོས་རྒྱུ་འོད་མཐའ་ལ། །
 རྟེན་ཅས་ལ་དཔྱད་རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པ་ལས། །མཐའ་གཉིས་བསལ་བའི་དོན་
 དམ་མི་མཐུན་མེད། །ཀུན་རྒྱུ་རྟེན་དག་ལ་སྒྲགས་ཁྱད་པར་མང་། །ཐུ་ཐུ་བ་
 དགོངས་འབྲེལ་ལེགས་ལྟན་རྒྱུ་འབྲས་བཅས། །རང་གི་འདོད་པ་རྟེན་སྒྲགས་
 ཁས་ཁྲངས་ནས། །ཚུལ་གསུམ་དངོས་རྟེན་གྱི་བྱུང་བའི་གཏན་ཅིག་འགོད། །ཕྱི་
 དོན་མདོ་ལྟེ་བ་དང་རྒྱུ་མཐུན། །ཞི་འཚོ་ལ་སྒྲགས་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་ལས། །
 ཐུ་དོན་མི་བཞེད་ནམ་གཞག་མེམས་ཅམ་ལྟར། །ཚེས་རྣམས་ཀུན་རྒྱུ་འབྲེལ་
 སྤྱི་ཤེས་རྩེ་ཡོད། །དོན་དམ་མ་འབྲེལ་སྒོ་རྩེ་ཡོད་པ་མིན། །རིགས་པས་
 འགོག་རྒྱུ་མི་རྒྱས་མཚན་ཉིད་ཅན། །བདེན་གཉིས་རྩ་ལོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ནི། །
 ཐ་དད་དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཀྱིས། །ཡང་དག་ལོག་བའི་ཀུན་རྒྱུ་ལྟེན་པར་
 བཞག། །བདེན་དངོས་བཀའ་པའི་རྣམ་གཅོད་མེད་དགག་སྒྲུབ། །སྤྱི་སྒྲགས་
 འགོག་པ་དོན་དམ་རྣམ་ཁྲངས་པ། །སྤྱི་པ་ཉིད་ཞི་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་ཉིད།
 ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་འདུས། །འབྲས་བུ་ལེ་ཤེས་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 འདུར་བཞེད། །ཐུ་འགྲམས་ལྷགས་སྤོལ་ཡཅད་མའི་སྤྱིས་གཅོད་ལ། །ཁྱད་འཕེར་
 (ཙ་ 38 ན)མཚོག་རྟེན་གཏན་ཅིག་རང་ལྟེན་མེད། །གཞན་རྩེ་ཅམ་ལས་རང་
 ལྷགས་ཁས་ལེན་བྱལ། །འཇིག་རྟེན་ལ་འགྲམས་མདོན་རྒྱུ་ལྟར་ཉིད་འཇལ། །
 གཞན་འགྲམས་རྒྱུ་དཔག་འགལ་བརྗོད་ཐལ་འཕུར་དང་། །མཚུངས་པའི་མགོ་
 རྟེན་དང་ནི་མ་ཁྲུབ་པ། །ཚད་མ་བཞི་དང་རྟགས་བཞིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །
 ཐ་སྟོང་འཇལ་སྒོར་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྲུབ། །ཡང་ལོག་ཀུན་རྒྱུ་ལྟེན་བྱེད་
 མི་བྱེད་མཉམ། །བདེན་གཉིས་འཇོག་བྱེད་འབྲེལ་བཅས་འབྲེལ་མེད་དེ། །

78

79

འབྲས། །ཕྱི་ཤིང་པ་ཡིས་རྟོན་དམ་ཁྲད་མེད་ཀྱང་། །ཀྱན་བདེན་ཟབ་ཅིང་བྱ་ཆེ་ལ་
 མོགས་གསུངས། །ཡུལ་གཅིག་ཡུལ་ཅན་ཁྲད་པར་ཞུགས་པའང་བཞིད། །
 གདུལ་བྱ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་ཐབས་གསུམ་ལམ། །ཁྱེད་འཇུག་འབྲས་བུ་
 ཁྲད་པར་མདོ་རྩ་རྩལ། །མདོ་རྩུང་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་མིན་སྟུ་བཞི་ལས། །འབྲས་
 བྱ་ལམ་བྱེད་སྐགས་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་ནི། །དུས་དང་རྩུ་ལམ་རྩུར་ཞིང་བདེ་བ་བཞི། །
 བསྐྱེད་གསུམ་སྟོང་ཡུལ་ཐབས་ལ་མཁས་པར་འཕགས། །རོ་ཙོ་སྟོང་ཉིད་ཉིད་
 རི་རྩེ་དྲུ་འཇུག་ །ངེས་ཅིག་ཡིད་ནི་མཆན་རྟོག་དག་ལས་སྟོབ། །མཆོག་
 དམན་ཡན་ལག་ཚུལ་གསུམ་རོ་ཙོ་ནི། །བདེ་ཆེན་ལྷ་ཡི་སྒྲིམས་པ་སྐགས་སྟོང་
 བཅས། ཡང་ན་གཏན་དང་ཆ་ཤས་ཁྲད་པར་ཡུར། །བདེ་དང་ཡལ་ཆེན་འགའ་
 ཞིག་ཅུང་ཟད་བདེ། །གསང་སྐགས་བདེ་ཆེན་མེ་ཤེས་སྐགས་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྟོར་
 ལས་དང་དེས་སྟོབ་རྩུང་དྲུ་བཞག །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་རྩུང་ཅེས་
 བྲགས། །ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་བྱ་སྟོང་ནལ་འཕྱར་གསུམ། །བཞི་དང་ལྷ་དང་
 དུག་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་མང་། །གང་ལ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ནམ་པ་བཞི། །
 གཞུག་བུའི་གང་ཟག་མི་རིགས་དབང་པོ་དང་། །སྟེང་བྱ་སྟོང་བྱེད་གནས་
 རྒྱལ་དུས་ལ་སོགས། །དགོངས་ཏེ་བརྟན་ཕྱིར་ཡོངས་བྲགས་བཞི་རྩ་བརྒྱད། །
 ཕྱི་ཡི་ཀྱན་སྟོང་གཙོར་སྟོན་བྱ་པའི་རྩུད། །རིགས་དུག་འཇུག་སྟོང་དང་ཅོད་
 པན་ཕྱིས། །སྟེ་གཉིས་རྩུས་པ་བཞག་ནས་དམ་ཅིག་བརྒྱད། །དགོས་དབང་
 ཚུལ་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་དུལ་ཆོན་ཉིད། །སྟོར་སྟོང་ཡན་(ཅ་40ན)ལག་བཅུ་
 ལྟན་གཙོ་པོ་ནི། །ཆོས་དུག་ལྟན་པའི་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་། །གཞུགས་ཡིག་
 རང་བཞིན་ལྷ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །སྟེ་སེམས་གཞིར་གཞོལ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དེ། །
 མེ་སྟེ་སྟེ་མཐའ་བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །རི་ཁོལ་ཚུལ་དྲུ་བརྟན་པ་མཐར་ཕྱིན་
 ནས། །རྗེས་ལུས་ཡོངས་སྟོང་འདོད་དང་སྐལ་མཉམ་བསྟོབ། །ཡུལ་པའི་སྟོང་པ་
 གནས་སྐལ་མཐར་ཕྱག་སྟོང། །དེས་ཡུལ་ནས་གསུམ་ཚུལ་བཞིན་བསྟོབས་པ

82

[illegible]

24

86

87

පරිදි । 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

བདུན་པ། ལྷག་པ་ཤིས་རབ་ཀྱི་པལ་པ་རིམ་པར་ལྷེ་པ།

མེས་དོན་པམ་པམ་རྒྱལ་པམ་དེས་བྱ་ཞི། །དེ་མང་རྒྱལ་དཔྱད་མིང་མིས།

90

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

[illegible]

3. मङ्गलं. मङ्गलं. मङ्गलं. मङ्गलं. मङ्गलं. मङ्गलं. मङ्गलं. मङ्गलं.

[illegible]

94

95

བཅོས་མིན་དང་བ་ཞེ། །ཚུགས་སྤྱོད་མ་ལྟར་ས་ལས་འབྲས་ཞིབ་མོར་རྒྱུང་། །
 གསུང་རབ་གདམས་པར་གར་བས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡང་། །ཐ་མལ་སྒོ་ལྷ་བཅོན་
 ཐབས་རྒྱུར་བ་ཡི། །ཐུན་རག་ལྷགས་ཀྱི་སྒོ་ལྷག་ནམ་པ་བཞི། །(ཙ་ 47 བ)
 དལ་བརྒྱུད་འཕྱོར་པ་བཅུ་ལྷན་རིག་ཆེན་རྟེན། །དོན་ཆེ་མུ་འབྲས་དཔེ་ལས་
 རྟེན་པར་དཀའ། །འཆི་ངེས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་འཆི་བའི་ཆོ། །ཆོས་མིན་མི་པན་
 ཙ་པའི་དམིགས་པ་གསུམ། །ཡན་ལག་མི་སྒྲིག་སྒྲན་མེད་ལོངས་སྐབས་མེད། །
 དུས་ལ་མ་ངེས་རྟེན་མང་ཉམ་རྒྱུང་དང་། །གཉིན་ལུས་ལོངས་རྒྱུད་མི་སྤངས་
 ཐག་གཙོད་བཅས། །རྒྱ་མཚན་དགུ་རྒྱུར་འཆི་བ་རྒྱུ་ལྷན་དུ། །འི་ནས་འཕྱོ་
 བ་གཉིས་སུ་རྒྱུ་བ་ཞེ། །དེ་དག་བསམས་ནས་ཆེ་འདྲིར་སྒོ་ལྷག་བྱ། །མི་བསྐྱེ་
 འཕྲིལ་ཆེ་མ་བྱས་མི་འབྲད་ཅིང་། །བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཐ་བ་ལས་ཀྱི་ལས། །ཞེ་ཡང་
 ཞིང་བསམ་རྟེན་དངོས་རྒྱུ་པས་ཆེ་བས། །ནམ་མཁོན་རྒྱ་མཐུན་བདག་པའི་འབྲས་
 བྱ་འབྱེན། །རྒྱ་ཆ་ན་འཆི་རྒྱུ་པ་བྲལ་བ་དང་། །མི་རྒྱུ་འབྲད་ཅིང་འདྲོད་པ་
 བཅོམ་ལ་རྟེན། །ཉིར་ལེན་ལྟར་པོ་རྒྱུ་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཡིད་བརྟན་
 མེད་ཅིང་མི་ངོམས་ཐོགས་མེད་ཞུགས། །རྒྱུ་བསྐྱལ་གསུམ་བསམ་འཁོར་བར་
 སྒོ་ལྷག་ནོ། །རྒྱ་འབྲས་ཐན་རག་བདུན་གྱིས་གཞན་དོན་སྒོ། །རྒྱེ་གཞི་མེས་ས་
 རྒྱུ་མས་པ་དང་ཡིད་ལོང་བསྐྱལ། །བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉིས་བྲམས་དང་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེ། །
 རྒྱུ་པའི་བསམ་པས་ཞི་བདེར་སྒོ་ལྷག་བྱ། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་རྒྱེ་བ་མེད་
 པའི་དོན། །མར་རྟོག་གིས་དཔྱད་གསུང་འཛིན་སྒོ་ལྷག་བྱ། །སྒོ་ལྷག་ནམ་
 བཞི་ནམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས་ས། །ཐོག་པའི་སྒོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་གསུང་རབ་
 རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་བསྐྱལ་བ་གསུམ་ལེགས་པར་རྟེན་པའི་བསྐྱེན་བཅོས་ཤེས་བྱ་...
 ཀྱན་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྤྱུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་རིམ་པར་རྒྱུ་བ་ཞེ་གནས་...
 བདུན་པའོ། །

བཟུང་པ། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་ བ་རིམ་པར་བྱ་བ།

1. ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱན་གྱི་ཁྱི་གཞི་ཞི་ལྷག་གི་སྒྲིམ་ རིམ་བཟུན་པའི་སྐབས།

སྐུ་མ་མཉམ་དོན་ཉིང་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་། །ཞིང་ས་པོ་རྟག་ལེགས་
ཀྱང་སྤྱད་དགོས་བཞིན། །ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་ཉིང་འཛིན་གྱི་མཚའི་ཆིངས། །ཞི་
གནས་ལྷག་མཚོང་གཉིས་ཀྱི་ངམ་པ་བཅུལ། །དེ་ལི་རོ་པོ་མེས་ཆེ་གཅིག་པ་
དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་སྐྱོད་རྣམས་རྟག་པའོ། །(ཙ་ 48 ན)ངམ་ཆོག་
གཡེང་བ་ཞི་ནས་རབ་བྱ་གནས། །ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་རབ་མིག་གིས་
མཚོང་། །ཆུང་གིས་མི་གཡོ་མར་མེ་གསལ་བ་བཞིན། །གཉིས་ཀྱི་འཆོགས་པས་
གནས་ལྷག་དེ་ཉིང་རྟགས། །གོ་རིམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཆུལ་བྱ་གནས། །
ཞི་གནས་ཆོགས་རྟེན་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་དོར། །མཐུན་པའི་ལུལ་གནས་འདྲོད་
ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །ཆུལ་ཁྱིམས་རྣམ་དག་གཡེང་དང་རྟག་པ་སྒྲུང་། །དེ་
དབྱེ་འདྲོད་མེས་མཉམ་གཟུགས་འགོག་པར་ལྷན། །སྒྲིམ་ཆུལ་བདེར་གནས་
ལུས་ཀྱི་ཆོས་བཟུང་ལྷན། །དམིགས་པ་སྤྱིར་ནི་ཁྱུང་དང་སྤྱད་པ་སྤྱོད། །མཁས་
དང་ཉོན་མོང་སྤྱོད་བཞི་གང་ཟག་བཟུན། །ཁྱེ་བྱ་བཞག་ཐབས་རྟེན་ཅན་མ་
དག་དག། རྟེན་མེད་ཆ་གསལ་ནས་ནི་རྒྱ་གསལ་པའི་པར། །སྤྱི་ནང་ལུས་དང་ལུས་
ལ་བརྟེན་པར་འཛག། རྟག་པའི་པ་སྤྱབས་ཀྱན་གཞིར་བྱ་མཚོ་ལ། །ཤིས་གྱུར་
རོ་པོ་ཉིང་གི་སྒྲིམས་འཁྱུག་བཅོན། །དེ་དག་ལས་སྤྱོད་ཉམས་རོས་བཟུང་ལ་
གཉིས། །གཞུང་རྩེར་ལེ་ལོ་རིགས་གཟུམ་གདམས་ངག་བཟུང། །ཁྱེང་སྤྱོད་

གཉིས་གཉིས་འདྲ་མི་བྱེད་དང་བྱེད། །ཉིས་པ་ལྔ་མི་གཉིན་པོ་འདྲ་བྱེད་བརྒྱད། །
 འདྲན་ཚུལ་དང་པ་མིན་སྒྲུང་ས་དང་པོ་འཛོགས། །མི་བཞི་དང་ཉིང་འཛིན་ཁྱད་པར་
 གསུམ་དང་ལྗན། །རྟོག་ཚུལ་མཉམ་ཉིད་འཇུག་ཅེ་བ་དང་སྟོམས་བྱ། །ཐོས་
 བསམ་བླན་ཤེས་བརྟུན་དང་འདྲིས་པའི་སྟོབས། །དྲུག་གིས་སྒྲིམས་དང་ཆད་དང་
 ཆད་པ་མེད། །ལྟན་གྱུ་བ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་གནས་སྐབས་ཅན། །དམིགས་
 པར་འཛོགས་སྐབས་སེམས་གནས་རིམ་དགུ་སྟེ། །གདམས་དག་ལྷགས་སྟུང་གསོ་
 ཐོབ་གོམས་དང་བརྟན། །མཐར་ཕྱིན་ཉམས་ལྷ་དཔེ་ཡིས་མཚན་ཏེ་ཤེས། །མིན་
 སྒྲུང་ས་མཐར་ཕྱིན་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའོ། །བདེ་གསལ་མཚན་མ་མི་རྟོག་མཁའ་
 དང་འདྲིས། །དེ་ནི་མདོ་རྒྱུད་པས་མ་གཏེན་ཀྱང་གྱི་གཞི། །ཉོན་མོངས་སྟུག་
 བསྐལ་ཐམས་ཅད་གཞོན་པར་བྱེད། །ལྟག་མཐོང་རྒྱ་ཚགས་སྟེས་བྱ་དམ་པར་
 བསྟེན། །(ཙ་ 48 བ)མང་ཐོས་ཚུལ་བཞིན་སེམས་ལ་ལྟ་བ་བཅུལ། །རྣམ་པ་
 ཞི་རགས་ལྟ་བ་ཕྱི་རིམ་པ། །བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་ཉན་རང་སྟོང་པར་ལྟ། །
 པར་ཕྱིན་ཐུགས་སྟུང་བདེ་པའི་རྣམ་ལྟན་གསུངས། །ཐུན་མོངས་ཉེར་བརྟོགས་
 འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཚུངས། །འོན་ཀྱང་ཐུགས་སྐབས་དེ་དོན་གཉེར་བ་མིན། །
 དབྱེ་བ་རྣམ་འབྱེད་རབ་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད། །རྟོག་དབྱེད་ར་པོ་ཉིད་བཞིའི་སྟེ་
 བྱ་གསུམ། །མཚན་མ་ཡོངས་འཚོལ་སྤར་རྟོག་ལས་བྱུང་ལྟེ། །དོན་དངོས་
 མཚན་ཕྱོགས་དྲུག་རིགས་འཚོལ་བ་བྱུག །རིགས་པར་སྟོངས་གྲུབ་བྱ་བྱེད་འཐད་
 པ་སྟུབ། །ཚོས་ཉིད་བཞི་ལྟེ་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་པར། །ར་ར་ལ་ཡང་
 དྲུག་གིས་རྣམ་པར་འབྱེད། །དོན་དང་ཁི་ལྟེ་ཁི་ལྟེད་གསུམ་དྲུ་ཤེས། །སྟོར་
 དངོས་སྤར་རྟོག་མི་གསོ་བ་བྱ་འདྲ། །སྟོམ་ཚུལ་བདག་མེད་དོན་ལ་ཤེས་རབ་
 ལྱིས། །དབྱེད་དེ་སྟོན་དང་ཐལ་ལ་མཉམ་པར་འཛོགས། །དབྱེད་གཞི་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་གཞུགས་བརྟན་ནི། །ཁྱད་གཞི་བརྒྱུད་ནས་ཁྱད་ཚོས་སྟོང་འདྲེགས་གཅོད། །
 གཞུང་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་མཁའ་ལྟར་རིག །འཛིན་ཤེས་འབྱུང་གནས་

དབྱིངས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། སྐར་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་པ་ཤར་མེ་བཞིན་དུ།
 མ་རྟེན་དབྱིངས་སུ་ཡལ་ལ་འཛིན་མེད་འཛིན་། ཤིན་དུ་སྤྱངས་སྤོང་འབྱུང་བ་འདི
 དུས་སུ་བཤད། །དབྱེ་མ་པ་ནམས་སྤྱིད་ཚུལ་ལ་དང་ཀྱང་། །བསྐྱེད་བྱ་ཞི་ལྟ་
 ལྟ་དུ་འབྲེལ་ལ་མཐུན། །དེ་དག་གསུམ་པོ་རིམ་བཞོན་ཡེངས་མེད་གཙོ། །
 མཚན་བཅས་སྒྲིལ་ཆོ་ཞི་གནས་གཞུགས་བརྟན་ལ། །དམིགས་པ་འདི་ཆོས་རབ་རྣམ་
 འབྱུང་བྱུང་དུ་འཇུག། རྣམ་པར་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ་མཐོང་སྟོང་པ་ན། །རྩ་བོ་གཅིག་
 དུ་སྤང་བས་ཟུང་དུ་འཇུག། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཉིད་འཛིན་མཐུན་ཕྱིན་རྟེ། །སྤྱིད་
 ཞིའི་འཆིང་ཕྱིལ་མི་གནས་ལྟར་འདས་སྟོང་། །མདོར་ན་མི་སྤྱུག་བྱས་པ་དབྱུང་
 རྟུང་བཤད། །སྐར་སྤྱང་ཅ་རྒྱུད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་(ཅ་ 49 ན)རང་བབ་དུ། །འཛིན་
 ཀྱན་སེམས་འཛིན་གནས་ཐབས་ཉིད་དུ་ཟད། །མཚན་མཚན་རང་ཕྱིའི་མཚན་
 ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེད། །རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་ལྟ་ལྟར་རིགས་ཕྱིན་ཆེད་པ་དང་ས། །
 རང་རྩ་སྤྱད་སྐྱེས་སྤྱང་རྟོག་སྐྱེས་རབ་མཚོག་། །སྤྱིད་ཐབས་གང་ཟག་དབང་
 པོར་བརྟན་པ་ལྟེ། །དབྱེད་འཛིན་གཉིས་ཀས་ཞི་ལྟ་འབྱུང་བར་མཐུན། །ཐོག་
 མར་བྱིས་པ་ཉིད་སྤྱིད་པས་མ་གཏན་ཕྱིས། །དུ་སྐྱེས་རྟགས་མཐོང་དོན་རབ་
 འབྱེད་པ་ཡིས། །གཉིས་ཆོས་རྩ་མཉམ་བསམ་གཏན་མཚོག་དུ་འབྱུང་། །དེ་
 བཞིན་ཉིད་དམིགས་ཆོས་ཀྱན་སྤྱང་བ་ཉིད། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཞི་བར་རྟགས་
 པ་འོ། །ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཕྱི་བཞི་ཞི་ལྟ་གི་སྒྲིལ་རིམ་བརྟན་པ་འདི་སྐབས་སོ། །

2. རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ཐོག་པ་འདི་སྒྲིལ་རིམ་ཕྱི་

ཐོག་ཏུ་བརྟན་པ་འདི་སྐབས།

རྒྱུ་པ་འདི་སྤྱོད་འཕྲོ་སྐྱེས་གནས་སྐྱེས་རབ་བསྐྱེད། །ལྷན་སེམས་མྱིད་པ་
 གཉིས་ལྟན་ཆོས་བརྒྱུད་འདོར། །སྤྱངས་པ་འདི་ཡོན་ཏན་བརྟུ་གཉིས་ལ་གནས་
 སྤོང་། །ཐོག་འཛོལ་པོ་སྤངས་ནས་བསྒྲིལ་པ་འདི་ཆུལ། །ཉན་སྐྱེས་ཕྱི་པ་ཕྱི་ཆན

परिमित १०१८३३
अध्यापक, क. उ. वि. वि. वि. वि.
कारनाम, आदरणीय

3. $\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} = \frac{1 \times 3}{2 \times 4} = \frac{3}{8}$

102

103

གཞི་རྟེན་གཞུང་ཡས། བརྟེན་པ་ལྷ་ཡི་འཁོར་པ་རྒྱལ་པར་བཞུགས། བསྐྱེད་
 རྒྱལ་མཁོན་བྱང་ལྟ་དང་རྩོམ་བཞི། ཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནམས་རིམ་པ་
 བཞིན། མཐུ་ཉི་མ་ཐོན་འབྲེམ་དང་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ། རྟོང་ཉིད་མ་ཐོན་གཞུགས་
 རྒྱལ་ཡིག་འབྲུ་དགོད། མ་ཐོན་ཕྱག་མཚན་རྒྱ་ཡོངས་རྒྱལ་པའོ། རྒྱལ་མ་
 བྱེད་ཡན་ལག་ཡི་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུག། དྲུང་བསྐྱར་ནམ་ལུས་རྒྱས་གདུང་
 མཚན་ཅིང་བརྟེད། འབྲས་བུ་ནམ་མཁུ་ཕྱིན་ཐུགས་ལས་བྱེད་བཞི། ཆང་
 བས་ཐུལ་ཕྱིར་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ལ། བས་རྒྱལ་གསལ་སྒྲུང་འདོན་ཅིང་ང་
 རྒྱལ་བརྟན། རྣམ་པ་ལྷ་ལ་རོ་ཐོ་རྒྱས་པ་བཤམ། མི་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་ངམ་
 ཤེས་དང་། བས་མིག་སྤྱོད་འགྲུ་ཅི་ཤི་རྒྱལ་ཅོལ་གྱི། བཟེ་བས་རྒྱས་འདྲེ་བས་
 བཞུགས་པས་རྒྱུ་བན། ལྷ་དང་དོན་དམ་རང་རིག་དག་པ་བྱུང། ལུན་བཞིར་
 བསྐྱེད་ལ་ལུན་(ཅ་ 51 ན)མཚམས་བསྐྱེད་ཞིང་ལྟངས། མཉམ་པར་མ་བཞུག་
 བསྐྱེད་པ་གཏོར་མ་བསྐྱེད། ཆགས་སྤྱོད་ཉལ་ལྟངས་ལྷས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། དེ་
 ཡི་རྒྱུར་གཞི་རྒྱུ་འཆི་བར་མིད་གསུམ། རྒྱལ་པ་ཉིད་ལྷ་ཐུ་བ་གསུམ་མིམ་
 པའི། རྒྱལ་པ་ཅན་འཆི་མིད་ཡི་ཤེས་ཆོགས་གྱིས་རྒྱུང་། འདྲེ་གསལ་སྒྲུང་
 གསུམ་རང་བཞིན་བསྐྱེད་ཅུང་ལྟངས། རྣམ་ཤེས་ཐུང་ཞོན་བར་མིད་མོ་གསུམ་
 པ། འབྲུ་གསུམ་མིད་ལེན་ཉི་ཡིག་རྣུ་ད་དང་། མེམས་སྒྲུང་ཅམ་སྐྱེགས་དེ་
 ཅོལ་མ་དང་རྒྱུང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆོགས་འཇུག་པས་རྒྱུ་བ་བཞིན། རྒྱ་བ་རྒྱས་
 བསྐྱེད་མཁའ་རྒྱུ་མངལ་ལས་རྒྱུས། མཐུ་ཉི་ཕྱག་མཚན་འབྲེམ་པ་མྱོང་རྒྱས་ཏེ།
 མ་པ་མ་ཐོན་ཅམ་བསྐྱེད་ཤོད་གཤེར་རྒྱུས། མྱོང་ཅིག་ཤོད་བསྐྱེད་བརྒྱུས་ཏེ་
 རྒྱུས་དང་མཐུན། མཐོན་བྱང་ལྷ་བསྐྱེད་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་མོགས། དམ་
 ཡི་རྒྱལ་ལུས་ཅ་མོགས་དྲངས་མའི་ཆོས། ཉིང་འཛིན་མེམས་དཔའ་ལྷ་བ་གཉུག་
 མའི་ལུས། རྒྱུ་མཚན་གནས་གསུམ་ཕྱིན་ཐུགས་དཔའ་པོ་དང་། རྒྱུ་གསུམ་
 རྣམ་བརྟན་ལུལ་ལ་ཡོངས་རྒྱུ་རྒྱུད། ཡི་ཤེས་བཞིན་པས་བྱེད་པ་བྱེད་པ་བྱེད།

105

[illegible]

བསྐྱེད་རིམ་དང་། །ཉེ་བའི་གནད་པ་ལྟར་ལྟར་མིན་ནལ་འཕྱོང་དང་། །མི་ཉེ
 ལས་གཉིས་ནལ་འཕྱོང་རིམ་པ་བཞི། །ཅ་བ་ལྟུང་དང་ཅ་མཉམ་གསུམ་མོ་ཆེ། །
 གྲིག་ལེ་མེ་གིས་འབྲས་བུ་གསལ་རིམ་གྱི། །ནལ་པ་ལས་ཕྱིད་ལན་ལག་བུ
 གཉིས་གསུངས། །ཕྱན་མིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་དེ་རྟེན་ལྷན་འདེབས་གིང་། །རྫོགས
 རིམ་རྒྱུན་འགྲོ་གྲོ་དགག་དྲོ་བ་རྒྱས་བུ། །དེས་ལྷན་ལྷན་བྱེད་བསམ་མི་ལྷན་
 པ་དང་། །ལས་ལྷན་ནལ་འཕྱོང་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་བུ་ལ། །ཅ་བ་པ་ལང་གིག་པ་
 བ་བྱ་ལྟར། །ཅ་གིང་ལྷན་མ་མཚན་རྟེན་བུམ་པ་བཞི། །ལན་ལག་དང་བཅས་
 གདན་བཞི་རི་རྫོགས་(ཅ་ 52 པ་)རིམ་མོ། །ལྷན་ལྷན་དམན་པ་དབྱིབས་དང་ཟབ་
 པ་རྒྱགས། །མཐར་ཐུག་ཅོས་ཀྱི་ནལ་འཕྱོང་ལྟར་བ་དང་། །མི་ལས་ལྷན་མ་ལྷན་
 བ་ལྟུང་འཕྲོས་དོན་ནོ། །དམིགས་བཅས་ལྷན་མོ་རྟེན་གི་ནལ་འཕྱོང་དང་། །རང་
 ལྷན་ཐབས་ལྷན་གིག་ལེ་ཐོགས་འདོན་རིགས། །དམིགས་མེད་མོར་བསམ་པན་
 ལག་ལྷག་མ་ནལས། །འབྲས་བུ་ཅི་ཅི་ལྷན་འབྱུང་སངས་ལྷན་མོད་པའི་ལྷགས། །
 ལྷན་མ་འབྱུང་པར་ནལ་འཕྱོང་བཞི་གསུངས་ཏེ། །ནལ་འཕྱོང་དང་པོ་བསྐྱེད་
 རིམ་འཁོར་བཅས་མིན། །རྫོགས་ལྷན་ནལ་འཕྱོང་རྒྱུན་འགྲོ་དེས་གཞི་གཉིས། །
 ལྷན་འཕྱོང་ཅེ་ལ་མི་གིགས་གསུམ་དང་ལྷན། །མ་ལྟུང་གཅོ་པོ་ནལས་རྟེ་ལྷན་
 ཅོགས་མང་། །ལྟུང་གཅོར་བུས་པ་འཕགས་ལྷན་མཐས་ལྷན་ལྷགས། །ཀུན་
 ལྷན་བསྐྱུ་བ་བྱ་མི་རྒྱུ་བ་ལྷན་འཕྲུག་གི། །དེས་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ལྷན་འཕྲུག་ལྷན་
 ལྷན། །འཕྲུག་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་བསྐྱུ་དཔོན་གནད་ལ་མཐུན། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 རང་ཕྱིན་རྒྱུ་ལྷན་པ་དང་། །དོན་དམ་འདྲ་གསལ་གཉིས་དཔོན་དེ་དག་ལྷན། །
 ཅ་རྟེན་གིག་ལེ་ལས་རྟེན་བྱེད་ལ་མཐུན། །དེ་ལྷན་དབྱུག་མར་གནད་བསྐྱུན་རང་
 ལྷན་དང་། །དགའ་བཞི་མེ་གིས་བྱེད་བཟན་གཞན་གྱི་ལྷན། །རྟེན་གསུགས་
 ལྷན་ཅེན་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་ཀུན། །འདུས་ལྷན་དེང་སང་གང་ཟག་ལ་ལྷན་
 ལས། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱིར་མེད་གསུམ་ལྷན་པ་དང་། །ཀུན་རྫོབ་རང་ཕྱིན་

རྒྱལ་ལ་གཉིས་མིན་རྟེ། །ཅུང་མིག་ལི་ཐུན་མང་དཔེན་གསུམ་དང་། །
 རྟོང་ར་ཐུམ་ཅན་མཁའ་ཁྱིམ་ལུས་ཀྱང་བཟུང་། །ཐུན་མིན་བདེ་རྟོད་མི་རྟོགས་
 གཏུམ་མོ་ཟུར་། །དག་འབའི་རྟོང་བཞི་རྟོང་དུ་འཇུག་པ་ལས། །འོད་གསལ་
 ཡི་ཤེས་དཔེ་དོན་ལྟན་རྒྱུས་འཆར་། །ཐིག་འཆོམས་དག་གཏུམ་ལས་བྱེད་ཆོག་གི་
 དོན། །ལྟན་རྒྱུས་བདེ་རྟོང་ཡི་ཤེས་མདོ་ཟུགས་སྟེ། །ལས་དང་ནལ་འཁྱུར་ལྟན་
 རྒྱུས་སྐྱུ་དོན་རྟེ། །མཐར་ཐུག་ཡི་ཤེས་(ཅ་53ན)མེ་མེ་འོད་གསལ་ལོ། །ཐུ་
 མའི་དཔེས་མཆོན་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡི་ལུས། །ཐུ་དོན་རྒྱུ་མ་ལུ་བུ་ཉིང་འཆོན་
 བཞུམ། །རྟོང་ཡང་བདེན་མེད་དཔེ་ཡིས་གཏན་ལ་དབབ། །དག་བའི་རྒྱུ་ལས་
 རྟོང་བར་ལས་རྒྱུས་པ། །རྟོང་བཞི་འོད་གསལ་རྟོང་མེམས་ལུ་རྟུར་ཁྱུར་ལྟར། །
 ཟུ་དོན་མཐིལ་ཡིན་འཆར་གསུགས་ཆུ་ཟུས་མཆོན། །ཟོབ་བའི་རྟོང་འཇུག་རྒྱུ་
 མས་མཆོམས་རྟུར་རྟེ། །མཐར་ཐུག་ནམ་དག་རྒྱུ་མའི་ལུ་རྟུར་འབྱུང་། །ཆོས་དུག་
 ལྟག་མའང་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གོ། །དོན་དམ་འོད་གསལ་ཐུག་ཆེན་རྟོགས་རིམ་ནི། །
 གནས་ལུགས་གཉིད་དང་འཆི་དུས་འཆར་ནམས་གཞི། །ལས་དུས་གནས་ལུགས་
 རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་ཡི་རང་འོད་འགག་མེད་གསལ་བཞིག་ །དབྱ་མར་
 རྟོང་མིམ་ལྟན་རྒྱུས་སྐྱུ་དོན་རྟེ། །གཉིས་རྟོང་དཔེ་དང་གཉིས་མེད་དོན་དམ་
 ཉིད། །མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་མདོན་ལུར་མཐར་ཐུག་འབྱུང་། །ཞོམ་ཆུལ་རིལ་འཆོན་
 རིས་གཞིག་མཁའ་མང་ཡང་། །ཟུས་དོན་རི་བཞིན་འདྲིན་ལ་དབྱ་མར་རྟོང་། །
 རྟུགས་གནས་མིམ་བའི་ཉམས་རྟོང་ཐོན་པ་དགོས། །འོད་གསལ་འཇུག་ཆུལ་རིམ་
 ལས་ནམ་མར་བཟུང་། །མིང་འདྲེགས་མཆོངས་ཀྱང་འདྲི་དོན་ཐུན་མང་མིན། །
 རྟོང་ཉིད་རྟོང་རི་དབྱེར་མེད་ལྱང་འཇུག་སྟེ། །རྟོག་པས་གཉིས་ལུ་མི་བྱེད་ཆོག་
 གི་དོན། །ཟོབ་བར་རྟོང་ཉིད་བདེ་ཆེན་རྟོག་མཉམ་སྟེ། །རྒྱ་མའི་རྟུ་དང་མེམས་
 ཉིད་འོད་གསལ་པ། །དབྱེར་མེད་སྐྱུ་དོན་རྟོང་གསུམ་ལུགས་འབྱུང་རྟོག་ །
 འཇོ་འོད་ཟོབ་དང་མི་རྟོང་དེ་ལས་རྟོག །ཞོམ་ཆུལ་འོད་གསལ་རང་ནས་རྒྱུ་མའི་

110

111

བདེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི། ཁྱིམ་འབྲེལ་ལྟ་ཡིས་ལམ་གྱིས་མཚམས་བཅད། །
 འཁོར་ལོ་འཆམས་པ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་བདེན་དང་ལམ་གྱི་
 གཤམས་མེལ་ལོ། །ཁམས་འདུམ་གསུམ་པོ་ཕྱོགས་མེད་བདེན་དང་ཐུར། །
 མེམས་གནས་རྣམ་གསུམ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཐུར་རྟོགས། ཉམས་གསུམ་གྱིས་པ་གང་
 ཡང་ཉིད་ཁོ་འཇིག། ཁྱིམ་གསུམ་(མ་ ༥༥ན)ཡིན་མིན་གྱིས་པ་ལྟར་ཐུལ་
 བསྟུང། །འཇིག་ལྷགས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་གྱི་ཕྱེ་བཤད་ཕྱེ། འདུམ་གསུམ་དཔེ་
 གསུམ་ཐུར་པས་ས་མཚམས་ཤེས། ཁྱིམ་འབྲེལ་གསུམ་འཇིགས་ཐུ་མེན་ར་
 རྟོགས་ལམ། ཕྱོགས་ཐུང་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་བར་ཆད་བཞི། ཐུང་བ་
 བསྟུང་བསྟུང་ཐུན་མོང་བཅུ་བཞི་རྟེ། གནད་ཆེན་བདེན་ཅུ་གང་མས་དག་ཏུག་
 དང་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོས་ལམ་གྱི་གཤམས་རྣམས་མེལ། མཐོར་
 མཐུས་དཔལ་བཞི་ལོ་ལམ་ལྟ་བུའ་བསྟུང། སྒྲིན་རྣམས་ཡོན་ཏན་པར་ཆད་
 དེར་ཐུབ་ཐང་། ཤང་མྱང་ཉམས་ཐུ་ཤེས་པས་རང་སྒོལ་ནས། འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་བ་འདུམ་པའི་ཐུབ་མཐའ་རྟོགས། མངའ་བདག་མར་པའི་བཀའ་བསྟུང་
 རིན་ཆེན་རྣམས། དེར་པོ་འཇིགས་ལྷགས་ལམ་དང་འབས་ཐུའི་རིམ། མ་
 མེད་དོན་ཐུང་རྟོག་ཆེན་ཆེན་ཆེན་ཆེན་གསུངས། གནས་ལྷགས་གཉིས་པོ་རྟོགས་ཐུ་
 རིན་ཏུ་སྤ། ཐུང་གསུམ་མཐམས་ཅད་ཐུང་པ་འོད་གསལ་མེམས། ཐུང་ཁམས་
 ཅ་མིག་གཉུག་མའི་ཐུས་རྣམས་གཞི། ཐུང་ཐུ་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་ཐུང་ཐུང་
 ལམ། ཅ་པའི་ཆོས་བཞི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་བཅས། ཆོག་དོན་ཆོས་ཏུག་
 མདྲ་ཐུགས་གཞུང་ལྷགས་གཉིས། ཐུ་དོན་ཐུན་ཐུང་ཐུས་དོན་ཉམས་དང་
 རྟོགས། མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་པ་ཆེས་མཐུན་མི་སྒྲིབ་དེས། ཐུང་པར་བསྐྱམ་དོན་
 བདེ་མྱང་རིག་གསལ་རྟོང་། ཏུས་གསུམ་དཔེར་མེད་ཐུན་ཐུས་པེ་ཤེས་ཉིད། །
 ཐུང་ཁམས་ཏུག་སྒྲིབ་རིགས་ཏུག་མཐོན་ཏུ་ཕྱེད། ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་གཏུམ་མ་
 ཐུང་ཉིད་ཐུ། ཞ་ཐུང་ནང་ལ་ཐུང་འཇུག་གསང་བ་ཐུ། སྒྲིན་གཅོད་ཉམས་

113

114

ལྟན་པའི་ཉམས་སྒྲུབ་ལྟེ། །ལྟོས་མེད་པའི་ལྷན་རྒྱལ་པའི་ལྟ་རྒྱ་པའི་ལྟེ། །སྤར་
 པམས་(ཙ 57 པ)ལྟོག་འཛིན་དངོས་གཞི་ཉིད་ལྟུང་ཅིང་། །འདྲོད་ཆགས་རྒྱུ་
 ལྟུང་ན་པམ་ཆགས་ཆེན་ལྟུང་། །ཉིད་འཛིན་ལེ་ཤིས་མཆོག་ལྟུང་ཆེན་ནོ། །
 ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་པཅིངས་གནད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཀྱན། །སྤར་པཅད་ཅིང་ནམ་
 ཤིས་ནང་དུ་ལྟུང་། །གཞན་གྱི་ལྟུང་ལྟུང་ལེ་ཤིས་དབང་པོ་ལྟུང་། །ཐབས་ཤིས་
 དཀྱིལ་འཁོར་འགགས་པམ་རྟགས་པུ་རྒྱལ། །གཞུགས་མཐུན་མཉམ་འཛག་
 པམས་གནད་ཡན་ལག་ལ། །རྒྱགས་པའི་དེས་གཞུགས་རྟུང་པལྟན་ཆོས་ལྟུང་། །
 ཙ་ལི་ལམ་རྒྱུང་ལྟོག་རྟུང་རྟུང་ཉིད་གཞུགས། །ལྟུང་ཙན་པཅིངས་མ་རྟུང་པཅན་
 ཐབས་དགག། །ལྟོག་རྒྱ་རྟུང་དཔྱོད་ནང་གི་པདུད་ཆེ་རྒྱུང་། །འབར་པམ་ལྟོག་
 ལྟུང་པམ་ཞིང་འཆི་མེད་ལྟུང་། །གཞི་མེད་འཕྲོ་འོར་བུལ་པར་འཛིན་པའི་ས། །
 འདྲེས་པའི་རྒྱུང་ཉིད་མི་ཤིགས་ཤིག་ལེར་པལྟེས། །དབྱལ་པར་ལྟོག་ལྟུགས་
 འཛག་མེད་པར་ནན་པ་ན། །དབང་པོ་རིམ་གཞུགས་ཤིག་ལེན་ལྟུང་པར་ལྟེས། །
 ལམ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ལྟུག་ཆེན་པདྱེ་རྟུང་གཞུགས། །རྒྱུ་པར་དངོས་ཉི་རྟུང་འཕྲོ་རྒྱུང་
 ལྟུངས་ནས། །ལེ་རྒྱ་གཞུགས་མི་རྒྱུང་ལྟུགས་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །ཉིད་འཛིན་ལྟུ་
 པདྱེ་འཛག་མེད་གནས་འཕྱར་པལྟུང་། །དངོས་ནི་ལྟུག་ཆེན་རྟགས་པུ་ལྟུང་འཕྱར་
 ལྟུག་གི། །ལྟུ་པདྱེ་རྟུང་གཞུགས་ནོར་ལུ་ཅིར་འཆིངས་པས། །ལྟུ་རྟུལ་རྒྱུང་
 འགགས་འཕྱར་མེད་ལྟུང་ཅིག་ས། །དང་པོ་ནས་པཅན་པམ་པུ་གཉིས་ས་ལི་
 པར། །དབྱལ་པམ་ལྟུགས་འཕྱར་མེད་དགའ་བ་དེ་རྟུང་འཕེལ། །ཤིས་རབ་
 ཐབས་ཀྱི་པདག་ཉིད་རྒྱུང་འཕྱུག་གོ། །ལམ་དང་ས་མཆོམས་རྟུང་འཕྱར་མི་ཉམས་
 ཤིང་། །འཕེལ་པའི་ཡན་ལག་རྟུངས་ཀྱང་ཞར་ལ་རྒྱུར། །རྟུང་འཕྱར་དེ་དག་
 ལྟུང་དང་འབས་ལུ་རྟུང་། །ལྟོག་མར་དགེ་པམ་ཞི་ལྟུག་ཉིད་འཛིན་པལྟུང་། །
 པར་པམ་རྒྱུང་མཐུན་པམ་ཞིང་འཁོར་པོ་དཔེ། །མཐར་དགོས་འཕྱར་མེད་ལེ་
 ཤིས་རྒྱ་པལྟུང་བ། །རྟུང་ལེ་ལེ་ཤིས་ལེ་པམ་འཕར་གཞི་ལྟུག །(ཙ 58 ན)

ལྷ་ཆོགས་ཉམས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་མདུད་པ་དཀྱུལ། །འཁོར་ལོ་བྱུག་དག་བྱུལ་པ་
 རྒྱུ་ལྡན་བྱུག་འབྱུང། །དྲི་རྩེ་བཅུ་ན་མའི་ཞལ་ལྷུང་བཞུག་སྒྲུབ་ནི། །ལྷས་ཅ་དག་
 བྱེད་བཞུག་པ་སྒྲུ་དྲི་རྩེ། །སྒྲིལ་བྱུང་གསུམ་ཀྱིས་སྒྲིང་འོག་བར་སྒྲུང་བཅིངས། །
 ལྷུང་བཅུ་རྒྱ་ཉིད་ཅུད་ནས་རྒྱང་གསུགས་མཐོང་། །འག་ལྷུང་དག་བྱེད་སྒྲུབ་པ་
 གསུང་དྲི་རྩེ། །སྒོག་ཅོལ་ལྷུང་མེལ་ཁ་སྒྲུར་དྲི་རྩེ་པ་སྒྲུས་ཀྱིས། །མིག་མེར་ཅུད་
 ནས་ལམ་ཆེན་ཐམས་ཅད་འབྱུང། །མིག་མིག་དག་བྱེད་སྒྲུབ་ཆེན་ཐུགས་དྲི་
 རྩེ། །ཐབས་ཤེས་རྩེས་ཅགས་མེ་གསུམ་སྒྲུར་པ་ཡིས། །སྒྲིགས་མ་དུངས་ནས་
 མི་འཕྱར་པ་དེ་ཆེན་འབྱུང། །ལྷ་པ་མིན་ལྷགས་སྒོམ་པ་དྲི་རྩེ་གསུམ། །སྒྲིབ་
 གསུམ་དག་འབྱས་སྒྲུ་གསུམ་རྩེ་སྒྲུད་དོ། །བྱུང་ཆེན་ཞི་ཐམས་པཀའ་བཙུག་གི་
 རྩེད། །བཞུད་རིམ་བྱུག་ཆེན་གསུམ་མོ་འོད་གསལ་དང་། །ལས་བྱ་མན་དག་
 མོར་བྱ་བཅས་པ་རྩེ། །ཐེགས་མེལ་ཐོགས་འདོན་རྒྱགས་རིམ་ཀྱན་པ་གཅིས། །
 དྲི་རྩེ་མིག་པའི་སྒོམ་རིམ་མན་དག་གཅི་པོར་བྱེད་པ་བྱེད་ཐུག་ཏུ་བཞུག་པའི་.....
 སྒྲུབས་སོ། །མིག་པའི་སྒོ་ཀྱན་ལས་པ་དུས་པ་གསུང་དཔལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་
 བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྒྲོན་པའི་བཞུག་བཅས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྱུང་ཅས་བྱུང་བ་
 ལས་ལྷག་པ་ཉིད་དེ་འཆོན་བྱི་བསྐྱེད་པ་རིམ་པར་བྱེད་པ་རྩེ་གནས་བཟུང་བའོ། །

དགུ་པ། བཞོད་བྱ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བྱེད་པ།

1 ལྷ་མཆོན་ཉིད་མེག་པའི་ས་ལམ་རྒྱལ་པར་ གནག་པའི་སྒྲུབས།

ལམ་གྱི་རྩེ་པོ་གང་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་། །ལོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བཞོད་
 པའི་འཆུག་རོགས་ཉིད། །དབྱེ་བ་མིག་གསུམ་ཐག་བཅས་ཐག་མེད་སྒྲིགས། །

ཅ་བརྒྱད་ཚལ་ལ་ལག་དང་ཕྱི་འཕྱར་དང་། །གཉིས་མེད་མེ་མེས་ཕྱིས་པས་
 སྤང་པར་འདྲད། །སྤྱི་བརྟེན་རྟོགས་ཚལ་སྤང་ཅིག་ཁྱད་པར་བཞི། །རི་ལྷ་
 མཛེན་ལྷམ་རི་ལྷེད་ཅི་རིགས་རྟོགས། །འཇིགས་པ་ལྷ་བུལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བརྒྱ་
 གཉིས། །སྤྱི་ལས་སྤོལ་ཞིང་སྤང་འདས་ས་གནོན་བྱེད། །ཐག་མེད་དགེ་བ་
 སྤང་གཉིན་དང་པོར་བསྐྱེད། །སྤྱི་ལལ་(ཅ་ 59 ན)མཛེན་ལྷམ་མཛོང་བ་རེས་
 ཅིག་གོ། །སྤྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ལ་གོམས་གནས་སྐབས་དེ། །མཛེན་ལྷམ་རྟོགས་
 ཏི་རྒྱུད་ལ་འཕྲིས་པར་བྱེད། །ཐག་བཅས་སྤྱི་ལམ་གོང་དུ་བཤད་ལས་ཤིས། །
 ཐག་མེད་འདས་ལམ་ཉན་རང་བྱང་མེམས་རྟེན། །སྤྱི་དང་པར་ཆད་མེད་དང་
 རྣམ་པར་སྤོལ། །ཁྱད་པར་ལམ་བཞི་རྩ་པོ་རྒྱུད་འཕྲིང་ཆེ། །མཉམ་རྗེས་གོམས་
 པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་རྣམས་སོ། །འཇགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ། །སྤྱི་མ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱ་བཞི་གཉིན་པོས་སྤྱིང་། །རྟེན་དང་ས་དང་
 དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ལྷན། །ཤིས་སྤྱི་བ་གཙོར་སྤྱིང་ཆོས་ཉིད་མཛེན་པར་
 རྟོགས། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་གོང་དུ་འཕེལ། །བག་ཉལ་སྤྱི་བ་བུལ་
 ས་བརྒྱ་རིས་བསྐྱོད་བྱེད། །རེས་ཅིག་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱེད་པོར། །མཐར་
 ལམ་བསྐོས་བྱ་མཐར་སྤྱག་མཛེན་པར་རྟོགས། །མཆན་གཞི་རྒྱུན་མཐའི་རྒྱར་
 རྟིང་ཀུན་འདྲ་མཉགས། །ཐོག་གསུམ་ལམ་གཉིས་ས་གསུམ་ལ་མཉགས་དབྱེ། །མི་
 སྤྱི་བ་ཆོས་བརྒྱ་ཐག་མེད་སྤང་ལམ་བརྒྱས། །རང་བཞིན་གང་ལ་གང་དུ་གང་
 ཞིག་དམིགས། །ཤིགས་ཀུན་སྤངས་ཤིང་རི་ལྷ་རི་ལྷེད་རྟོགས། །ལུན་སྤང་ཁྱད་
 པར་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་མི་ཁྱབ། །སྤྱི་དང་མེ་མེས་མ་ལུས་མཛེན་དུ་བྱེད། །ཐག་
 མེད་དགེ་ཅ་སྤྱི་དཔེ་གཉིན་པོ་དང་། །བསྐྱོད་དང་བསྐྱབ་བྱའི་མཐས་གཏུགས་
 རེས་ཅིག་གོ། །མ་ནི་སྤྱི་དང་ཆགས་བུལ་སངས་རྒྱས་གཉིས། །རིགས་
 བརྒྱད་མཛོང་སྤང་བུལ་རྟོགས་ཉན་རང་ས། །ཐོག་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་
 ས་བརྒྱར་གསུངས། །རྒྱ་འབྲུལ་མཛེན་ཤིས་རྟོགས་སྤྱི་མ་མཛོང་དང་སྤྱི། །

ཚམས་པར་ལྟན་དོན་བྱེད་མཁའ་འདམས་ཁྱད་པར་ལྟན། །མ་ཡི་རྩ་བ་ཁྱད་འཕགས་
 ཡོན་ཏན་གཞི། །མཚན་གཞི་སྤྱོད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤིས་ཉིད། །རིས་ཆིག་
 ཉིན་ཐོབ་བྲལ་དང་ཕྱི་ཕྱིར་བཞུད། །དབྱེ་བ་ཕྱེ་འཕགས་སྤྱོད་ཆུལ་ཚམས་དང་
 འཇུག། །རྟོགས་པ་བྱུང་བཞི་བྱུང་ཆུལ་མ་བྱུང་བྱུང། །རྒྱལ་མང་དང་སྤྱོད་དང་
 ར་(ཅ 59 བ)ཀྱལ་མེད། །རབ་དགའ་ཏི་མེད་འདྲ་ཕྱེད་འདྲ་འཕྲོ་དང་། །
 རྒྱུད་དགའ་མངོན་ལྷུང་རིང་སྤང་མི་གཤེད། །ལེགས་སྤྱོད་ཚམས་སྤྱོད་ཡོངས་རྒྱུད་
 རིམ་པས་འཕྲོ། །ཕྱིན་སྤྱོད་ཕྱིན་པུ་རང་མར་གཙོ་བོར་རྒྱུད། །ལྟ་དང་
 བྱིས་པ་དག་མཉམ་བཞག་རྒྱལ་མེད། །སྤྱོད་ཐོབ་རྒྱུད་སྤྱོད་ཡོངས་རྒྱགས་དབང་
 བརྒྱར་ཡིན། །དྲུག་ལ་བསྐབ་གསུམ་པའི་ལ་འབྲས་བྱ་འབྲུབ། །ཚམས་ཉིད་
 ཉིགས་ནས་ཁྱད་ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད། །རྒྱ་གཞུག་དང་ལྟན་དགེ་ཅ་གོང་ཏུ་དག།
 ཤིས་སྤྱོད་རིམ་སྤྱོད་ཤི་ཤིས་ནས་བཅུ་འབྲུབ། །དང་བོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བྲག་
 བཅུ་གཉིས་ནས། །བཅུ་པར་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱལ་མེད་འཕྲོ། །མ་བརྒྱུད་
 ནས་བཅུ་མས་ཅེ་སྤྱོད་དབང་བཅུ་དང་། །བཅུ་པར་འདྲ་མེད་ཆེན་པོའི་དབང་
 བརྒྱར་འཕྲོ། །ལས་སྤྱོད་ཉིད་འཕྲོ་དབང་འཕྲོར་དབང་གིས་སྤྱོད། །གསར་
 གནས་འཁོར་ལོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད། །མཉམ་བཞག་མཚན་མཁའ་ལྟོ་
 ཐོབ་རིས་ཤིས་དང་། །ཡོངས་རྒྱུད་ཁྱད་འཕགས་མ་བཅུར་བྲལ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྤྱོད་ལས་ནས་པར་གཞག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད། །

2. འབྲས་བྱ་རྩི་རྩི་ཐེག་པའི་སྤྱོད་ལས་བརྒྱུད་པར་

གཞག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད།

ལྟན་པུ་ཁྱད་ཡོངས་ཉམས་ལེན་མཚན་དང་མཚན་སྤྱོད། །ལྟན་མེད་པའི་བ་
 ཆེན་པོས་བརྒྱན་པའོ། །ཁྱད་པར་བརྒྱུད་རྟོགས་བརྟོགས་པས་ཤི་ཤིས་ལེད། །
 ཚམས་ལས་རྒྱུད་ཏུ་མཉམ་བཞག་རིམ་གཉིས་དང་། །རིས་ཐོབ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་པས་

123

124

125

126

4. རྩ་འབྲུར་ཡོ་ག་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་ནམ་པར་

གཞན་པའི་སྐབས།

འཇམ་འབྲུར་གྱི་ནང་མུར་བའི་བཤད་སྐད་ཀྱི་ལྟུང་། །ཕྱི་བར་ཆོག་མཚན་ལམ་གྱི་དང་།
གར་མུར་ལམ་བཞི། །མགྱིན་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་པོར་བསྐྱེད་ལམ་གྱི། །འཁོར་
མོ་བཞི་ལི་ཤྲུང་མེས་མཚན་ལམ་ཤྲུང་ཆེ། །ལམ་བཞི་འི་ཡོན་ཏན་རིམ་གྱིས་འཆར་
བར་བཞེད། །དབུ་མར་རྩ་རྒྱུང་མཐུད་བཞི་ཤུ་གཅིག་། །སྤྱུལ་འཁོར་ལམ་ཤྲུང་
དང་པོ་གཉིས་ཤོལ་མོག་ས། །གཉིས་གཉིས་ཤོལ་བས་ས་བཅུ་རེ་རེ་འཕོབ། །ཐ་
མས་གཏུག་དྲུག་ཅེ་ཅེ་མའི་ས་མཆོག་འབྱུང། །ཕྱི་བྲག་ཡོ་ག་འི་ཅ་བ་ཤྲུང་འབྲུལ་(ཅ་
62 བ)ལུགས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གཡོ་ལྟངས་སྒྲོན་འཆུག་དང་། །གནས་
བ་མཐར་ཕྱིན་བྱུང་ཆུབ་མེས་མཚན་ལམ་བསྐྱེད། །འཇམ་འབྲུར་ཐོག་བཞི་ལམ་འཕགས་
ཉི་ལམ་ཤུ། །ཟག་ཐོག་གཉིས་ལྟན་ལམ་བཞིས་ཆོག་མཚན་ལམ་བསྐྱེད། །ཟག་བཅས་
ཐོག་མེད་ཆོག་མཚན་ཤྲུབ་ཤྲུར་ལམ་འབྲས། །གཉིས་མེད་མཐོང་སྒྲོམ་མཐར་གསུམ་
རིག་འཇིན་བཞི། །མཐོང་ལམ་བདེན་བརྟུན་གསུང་སྤྱི་གསུམ་མའི་ལུས། །མ་
རྒྱུང་ས་ནམ་སྒྲིན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྟན། །ཆོག་མཚན་གསོལ་ལམ་བཞིར་དབང་
ཤྲུར་ཤྲུན་ལ་མོག་ས། །ཡོན་ཏན་ལྟན་པས་སྤྱིར་བཞེད་འགྲོ་དོན་བྱེད། །བཅུད་
ལོན་དབང་བཅུད་ཤྲུང་གི་བྱུང་བ་ལས། །ཤྲུད་འཕགས་ཟག་ཟད་འཇིགས་མེད་
རྩ་ཆེ་འི་སྤྱ། །ལམ་ཆོག་མཚན་ཅོ་དབང་ཀྱན་འགྲོ་འི་ཤྲུང་ཞིང་། །ཆོ་འབྲུལ་བཞི་
དང་མཐོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་། །དབང་ཤེས་ཉིང་ལམ་སྤྱིར་གསུམ་འགྲོ་དོན་
མཐོང་། །སྒྲོམ་ལམ་བྱུག་ཆེན་ལོ་ཤེས་སྤྱི་མའི་སྤྱ། །དྲི་མེད་ནས་བཅུ་མས་ས་
བཅུ་འི་ནམ་ཤོལ་ལྟན། །རྩ་ཆེ་འཁོར་མོ་རིན་ཆེན་བརྒྱ་ལས། །རིག་འཇིན་ལམ་
བཅུ་མཚན་ལྟན་གནས་དྲི་མ་ཤྲུང་། །གང་འདུལ་ཤྲིན་ལས་ཤོངས་སྤྱིར་ཞིང་མཉམ་
མཐོང་། །མཐར་ལམ་ལྟན་སྤྱུང་བྱུག་པའི་རྒྱལ་ཆ་པ་ནི། །རྩ་ཆེ་ལྟ་བུས་སྤྱིར་

བུ་ཆགས་པ་མེད། །འཁོར་ལོ་སྒྲུང་གནས་ངེས་སྟེང་ཀ་དག་སར། །ཡི་སྟེན་
 ལྷག་པའི་ཤོང་ན་གཞན་མེད་པ། །རབ་དགའ་ནས་བརྩམས་ཀྱི་ན་མོད་པ་བློ་ཅན། །
 ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྟིང་འཛིན་དྲོ་རྩེ་འཛིན། །ཡི་སྟེན་ཐུ་མའི་ས་སྟེ་དེ་དག་
 རྣམས། །ཆ་མཚུངས་སྒྲུང་ཡང་མོད་གསལ་གཅིག་ཉིད་གྱི། །སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི་
 བུན་མོང་ས་བཅུ་མི་དུ། །འོན་ཀྱང་དབུ་མའི་མོད་ཅུ་འཕེལ་བ་ལས། །ཅུ་མཐུད་
 དང་གཉིས་མོད་དུ་ཡལ་བ་ན། །བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཡོན་ཏན་འཆར་ལ་སོང་། །
 ཤོང་(ཅུ་ 63 བ)འཕེལ་མའི་ན་རྟོགས་རང་སྒྲུང་ཚོལ་མེད་ཤར། །སྟོད་པ་རྒྱ་ན་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ལས་དང་པོ། །རྒྱ་ཤན་འབྱེད་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས་སྒྲིང་ནི། །ཉི་
 རྒྱ་གཅིག་ལས་བྱང་བ་ལྟར་སྟོགས་བདུན། །གཙུག་ཆེར་སྟོད་ལ་སྒྲུང་བ་དབང་དུ་
 སྟོར། །གདམས་རག་སོ་སོས་ས་ལས་བཟོད་པའི་ཚུལ། །བཟོད་པར་མི་ལངས་
 ཅུ་བ་འདྲིར་འདུས་སོ། །སྒྲུང་འབྱུར་ཡོ་ག་རྣམས་གསུམ་གྱི་ས་ལས་རྣམས་པར་གཞག་
 པའི་རྒྱུ་ལས་སོ། །ཐོག་པའི་རྒྱ་ལྷན་ལས་བདུས་པ་གསུང་རབ་ཤིན་པོ་ཆེའི་མཚན་
 བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལེགས་པར་རྟོན་པའི་བརྟན་བཙོས་ཤིས་བུ་ཀྱན་ཁྲུབ་ཅིས་བུ་བ་
 ལས་བཟོད་བུ་ས་དང་ལས་གྱི་རིམ་པར་ལྟེ་བ་ལྟེ་གནས་དགུ་པའོ། །

བུ་བ། མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་རི་རང་བཞིན་ རིམ་པར་བྱ་བ།

1. མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ ལ་དབབ་པའི་རྒྱུ་ལས།

ཐོག་གསུམ་འཛོམ་བུ་རི་འབྲས་བུ་མུང་འདས་ཏེ། །རང་བཞིན་མུང་འདས་
 ཚོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད། །འགྲོག་པའི་མུང་འདས་བརྟགས་པ་མེས་སྟོད་དུ། །

130

131

གདུལ་བྱ་ལམ་བརྟེན་མཐོ་རིམ་ལམ་དངོས་དང་། །མཐར་ཐུན་དག་ལ་འགྲོ་
 ཐུང་མཐོང་བཟུང་། །ལུན་བྱུང་ལུན་མི་འཆད་པ་གཉིས་ལྟ་འདྲ། །མཆན་ཉིད་
 ཐེག་པའི་འབྲས་བྱ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་སྟེ།

2. ཐེགས་ཀྱི་བྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་གཏན་ལ་ དབབ་པའི་སྐབས།

ཐེགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་འབྲས་བྱ་བྱན་མོང་མཆོག་། འདུལ་པར་ཐེགས་དང་
 ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་གཉིས། །དུམ་ཀྱི་འཁོར་ཁོར་དབང་བདུན་བྱུང་བ་གཅིག་། ཁོང་
 མའི་ལམ་གནས་བྱུང་བ་གསུམ་དུ་གསུངས། །བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་པས་
 གནས་སྐབས་ཀྱི། །ལས་དང་དངོས་བྱུང་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་ན་མས། །གཙོ་
 བོར་འབྲུབ་ལྟེ་ཞི་རྒྱུད་དབང་མཐོན་རྒྱུད། །ཅེ་པའི་ལས་བཞི་ཡན་ལག་རབ་
 འབྲས་དང་། །ཞི་རྒྱུས་དབང་དཔུག་པས་ད་རྒྱུད་མོང་ས་རེངས་ཏེ། །ལས་ཆེན་
 བརྒྱད་དང་བརྩེ་གཉིས་ཐུགས་ན་མས་སྟེ། །རྒྱང་བྱ་རིལ་བྱ་མིག་(ཅེ་65ན)ལྟན་
 ས་འག་གི། །མཁའ་རྒྱུད་མི་རྒྱུང་འཆི་མེད་ནད་འཛམས་སམ། །རལ་གྱི་མིག་
 ལྟན་རིལ་བྱ་ཀྱང་བྱུག་དང་། །བརྒྱུད་ལེན་མཆོལ་ལྟམ་དངུལ་རྒྱ་ས་འག་
 བརྒྱད། །བརྒྱུས་པའི་རྒྱུད་དུ་རལ་གྱི་རིག་པ་བརྒྱད། །བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་ར་ཅ་
 ལྟན་ཀྱང་མཐོགས། །གཞན་དུ་འཁོར་ཁོས་རྒྱུར་སྐབས་མང་གསུངས་ཀྱང་། །
 རམ་ལུས་ཁོངས་རྒྱུད་རིག་པ་འཛིན་པར་འདྲ། །འབྲིང་བྱ་བྱན་མོང་དྲོད་མོ་
 རྒྱུད་པ་ཡིས། །འདྲོད་པའི་རིག་འཛིན་འདྲོད་ལྟར་སྐལ་བ་མཉམ། །རིག་ཐུགས་
 དངོས་བྱུང་ཀྱན་ཐེད་ཅེ་ལ་དབང་། །ལྟ་ཡང་བདག་པོར་ལྟར་དང་གར་ཡང་
 ཐུན། །མཆོད་འོས་འདྲོད་རྒྱར་རྒྱར་ཅིང་དགའ་མཁུར་གནས། །དབང་རྒྱུར་
 འཇིག་རྟེན་དབང་བྱུག་བརྒྱད་དང་ལྟན། །ཁམས་འདྲིར་འོང་ཡང་ལལ་པས་
 མཐོང་བ་མིན། །ཆེན་པོ་འདྲོད་ཁམས་རིག་འཛིན་མཆོག་ན་མས་དང་། །རྒྱུས་

[illegible]

६. ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ལ་དབང་པོ་ལོ་ལྔ་པ་།

[illegible]

134

135

ལུ་ཉི་མམ་གྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །གཞི་དུས་ལུས་རག་མམས་གྱི་རང་
 ལྷང་ལྷིང་། །འབྲས་དུས་རིགས་ནམས་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་དུག་
 རུ་ནམ་དག་ལུན་མིན་ལ། །ཡང་ན་ཟབ་རྒྱས་བྱུང་རྟག་བདེ་དང་སྒྲ། །ལྷང་
 འཇུག་བདུན་ཉི་ཟབ་པ་རང་བཞིན་མེད། །རང་རིག་འཕེལ་འཁྱི་མེད་ཅིང་ནམ་
 མེ་རྟོག་། གསལ་བར་ལྷང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་ལུན། །རྒྱ་ཆེ་བཅོད་ནམས་
 ཡེ་ཤེས་ལུལ་དམིགས་འཇུག་། སྤྱིན་ལས་ནམས་ཚལས་བྱུང་བ་ལུལ་དུས་རྒྱུད། །
 རྟོང་ཉིད་མཉམ་ཉིད་རྟག་པ་རྒྱན་མི་འཆད། །འགོག་མེད་མཚན་མེད་མི་འཕྱར་
 བསམ་མི་བྱུང། །བདེ་བ་ཁ་རྒྱུར་རང་བཞིན་རྟོང་རྒྱུ་གསུམ། །ཡིད་རྒྱུང་མིམ་
 དང་རྒྱ་བ་འཇག་མེད་བདུན། །སྒྲ་ནི་རྟོང་བ་ལས་རྒྱུས་རྒྱུག་བཟུལ་འགོག་།
 ལྷིན་དང་མི་གཤོ་ཡིད་དང་རྒྱུང་གི་ལུས། །མྱོང་ཅིག་རྒྱུལ་དང་མཚན་དཔེ་
 བདག་ཉིད་བདུན། །ལྷང་འཇུག་གཉིས་མིན་མི་རྟོག་རྒྱུ་ལྷ་བར། །རྒྱགས་དང་
 ལྷང་མེད་དོན་མཛད་མི་གཤོ་དུག། གཞན་ཡང་ཤེས་བཅུ་ནམ་དག་འཆང་ཚལས་
 མ། །ཚོན་རྟན་སྤྱིན་ལས་གོང་དུ་བཤད་ལས་ཤེས། །མདོར་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་
 དང་ཆོས་གཉིས་ཉི། །རྒྱན་(ཅ 67 ན)མྱིས་རྟག་ལ་མཁའ་ལྷར་བྱུང་བའོ། །དོ་
 རྒྱུ་མེག་པའི་མཁར་ལུག་གི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་མ། །

4. གསལ་རྒྱགས་རྒྱ་འཇུར་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷེ་བྲག་ རྒྱ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།

རྒྱ་འབྲུལ་ལུགས་རྒྱ་ཤེས་བུ་འབྲས་ལུ་རྒྱུད། །གཞི་ཉིད་རྒྱུ་བཞིན་
 མཛོན་བུས་ལྷང་མོང་བུལ། །སྒྲ་དང་ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གིས་ལྷང་། །
 མཚན་ཉིད་མ་ལྷངས་མཁའ་བུལ་བྱུལ་ཀུན་གྱི། །དཀོངས་པ་རོ་མཉམ་རྒྱུ་ལ་ཆུ་
 བཞག་ལྷར། །མཚན་གྱི་ནམ་ལྷངས་བདེར་གསེགས་སངས་རྒྱས་ཚལས། །དོ་པོ་
 ཀུན་དུ་སྒྲ་ཚལས་བསམ་མི་བྱུང། །ནམ་ལྷངས་ཆོས་སྒྲ་ཡོངས་སྒྲ་རྒྱལ་པའི་སྒྲ། །

137

མེད་ལྷ་ཙམ་ལྟོན། །རང་བཞིན་སྤྱོད་གསལ་འགག་མེད་མཛན་པར་སྤྱང་། །
 བཞུགས་ཚུལ་ནམ་མཁའ་འཆའ་ཚོན་ལྷུ་མ་ལྟར། །ཞིང་ཁམས་ཀྱང་གཤམ་མེས་
 སྤྱད་བཅུད་སྤྱང་། །གདུལ་བུ་ནམ་དག་རང་སྤྱང་འགྲོ་བུ་གཤམ་ །ཀུན་གྱི་ལྷན་
 ལུས་ཚོགས་པ་ལུ་ལུ་ལྟོན། །ཕྱིད་ལས་མི་གཞོན་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་ཞིན། །གདིང་
 ཚོད་ལྷན་གྱི་ལྷན་རང་གསལ་དོན་གཉིས་ལྷུ། །དབྱེ་བ་སྤྱུ་གསུམ་མི་ཐད་ལྷན་
 འཁོར་ལུས། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་ཐངས་པ་ཙོ་ལུ་ལྷུ་རེ་ལས། །ཕྱི་བག་ནམ་འཕྲུལ་
 རང་བཞིན་ཚོས་སྤྱུ་ལི། །ཚོས་ཁོངས་ལྷན་ལས་ལྷན་དགུ་ལྷུ་ཤུ་རེ་ལ། །ཞིང་
 གནས་ཉིང་འཛིན་འཁོར་དང་བཅུན་པ་དུས། །ཡི་མེས་གདོད་ནས་མཁུན་ཅ་
 ལྷོང་པར་གནས། །ཡི་ནས་གསལ་ཞིང་རྟོགས་པས་མཛན་ལྷུ་ཤུ་མེས། །ཚོས་སྤྱུ་
 གཞིར་གནས་ཉི་ལྷོང་འཆར་གཞི་བྱེད། །ཡི་མེས་གསུམ་ལུན་གདིང་གསལ་རང་
 མལ་གནས། །ཁོངས་སྤྱུ་མཚན་ཉིང་འཛིན་པས་གཟུགས་བརྟན་ལྟོན། །ཡི་མེས་
 ལུ་ལས་དབྱེ་བས་ཉི་ལྷུ་ལ། །སྤྱུ་ལྷུ་ཀུན་གྱི་ལྷུ་གདུལ་བྱའི་དོན་ཀུན་མཛད། །
 རྩ་ལྷུ་ལྷུ་སྤྱོད་གཉིས་གཉིས་མཁུན་པས་བཞི། །མདོར་(ཅ་68ན)ན་ཁྱད་ཚོས་
 ལྷུ་གལ་ལྷན་ལྷས་པ་སྤྱུར། །འཕྱིལ་ཉི་རང་དོན་དབྱིངས་སྤྱུ་རྩ་གསལ་ནས་ཀྱང་། །
 གཞན་དོན་རང་སྤྱང་ཁོངས་སྤྱུ་བཞེངས་པའི་ཅལ། །དག་དང་མ་དག་ཞིང་དུ་
 འདུལ་བྱེད་ཀྱི། །སྤྱོད་ལས་ལྷན་གྱི་ལྷུ་ལྷུ་མི་འཆད་པར་འཕྱུང་། །གསང་སྤྱང་
 ལྷ་འཕྱུར་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བྱེད་ལྷུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤྱུ་ལས་སྤྱུ་། །ཐོག་
 པའི་སྤྱུ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་གསུང་རབ་རྩན་པོ་ཅིའི་མཛོད་བསྐྱེད་པ་གསུམ་.....
 ལྷགས་པར་སྤྱོད་པའི་བཅུན་པ་ཙོ་མེས་བྱ་ཀུན་གྱི་ལྷུ་ལྷུ་ཙོ་མེས་བྱ་བ་ལས་མཐར་ལྷན་...
 འབྲས་བྱའི་རང་བཞིན་རིམ་པར་ལྷུ་པ་ལྷུ་གནས་བཅུ་པའོ། །

མཐའ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་རྟོན་དང་། ཚུལ་ པའི་དགོན་པ་དང་ཚོན་བྱང་།

མཆོན་པར་ཐུང་མས་ཏེ་བརྒྱུན་པ་ནས་བཅས་པ་ཞུས་ཀྱང་། །ཐུགས་སུ་
མིག་དང་ཐུགས་ཐུང་དཔར་བྱུང་ན། །མ་ཐུང་ས་ཀྱིས་པས་འཛོམས་ཏེ་ད་ཐུགས་པ་
མིས། །མཁས་ཀྱིས་མགྱུ་བ་ཐུང་པར་ཅི་ལྟར་ཀྱང་། །དེ་ཏེ་ན་ཡང་བརྟན་
ཞུས་དགེ་ཐུང་གཞུགས། །ཅོས་ཀྱི་ཐུང་ས་ཅམ་ཁི་བཞིན་མི་ཤིས་ན། །མཆོན་
ཏིང་ཐུགས་སུ་ཏེ་ཐུགས་པ་ག་ལ་ཞིག་ །དེ་ཏེ་མཆོན་དུ་འཐུང་ས་ལ་ཞིགས་པར་
བྱུང་། །ཐུང་མ་ཐུགས་དང་འཐུན་ཐུང་པར་དམར་ཐུང་། །དེ་དང་ས་ཐུང་པ་
ཐོང་དང་བཅོན་འཐུས་དམན། །གཞུང་ཐུགས་ཐུ་མཆོད་པ་མཆོད་པ་ཐུགས་མི་
རུས། །པར་འཐུང་པན་ཐུང་མིག་ཐོང་དུང་པར་ཐུགས། །གཞུང་ཅིན་འགའ་
ཞིག་བྱང་པར་ཐོག་ནས་ཀྱང་། །ཤིས་ཀྱི་ཐུ་ལ་ཐུ་ཅོས་ཐོང་མིས་པུས། །
སྐུ་གནས་ཐུ་མོད་ལམ་ལ་པུ་བ་ནས་ཀྱང་། །གཞུང་པུ་ཐུ་ཅིན་ཏེ་པུ་ཐོང་
མིག་པུས། །དེ་དག་པུག་གིས་ཁི་བཞིན་རྟོགས་མིན་ཀྱང་། །མང་དུ་ཐོས་
དང་དམ་པའི་གཞུང་ནས་ཀྱང་། །བཞིན་ནས་གཞན་པན་ཐོང་མིས་ཐུང་པ་
འདིས། །ཐུང་པུན་ཏི་མེད་ཐུན་རྟེན་གསལ་བྱེད་ཤིག་ །དེ་མིས་འཐུན་ནས་
བདེ་ཐུང་ཅོས་འཐུང་ཞིང་། །ཐུང་ཐུགས་ནས་དག་པོས་པས་ཐོང་པ་མིས། །
ཐུང་ཐུང་ས་ལམ་མཆོན་རྟོགས་མཐར་ཐུན་ཏེ། །ཐུས་(ཅ་ 68 པ)གཅིག་
མངས་ཐུས་ཐོ་འཐུང་ཐོ་ཐུང་ཅིག་ །འགའ་འཐུང་ཅ་ཐུགས་ཅོས་ཀྱི་ཐུན་ཐུན་

ལ། །བཟད་བཞེས་དག་ཚང་པ་ལ་ཚོགས་ཏུ་དབྱེས་དུང་ནས། །བརྟན་བཅོས་
 འདི་ཡང་བྱུང་བརྟན་མི་མྱོད་པར། །མི་མི་བཞེས་ཏུ་ཀུན་སྒྲུབ་ཤིས་པ་རྒྱུ་ལ། །
 ཅིས་པ་འདི་འདྲ་ཡང་དུ་ཤོས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་དཀར་པོ་ནམ་པར་འཕེལ་བར་
 བྱུང་བརྟན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། །དེ་འདྲིན་བྱི་མྱིས་བྱ་ཤིས་སུ་མ་ཅད་པ་
 ནམས་ལ་དད་པ་དང་དག་པའི་སྒྲུབ་བརྟན་མི་འཅད་པ་བུམས་མཐོན་སྒྲིའི་སྒྲུ་
 མེགས་ཡོངས་འདྲིན་དལ་པ་མང་པོའི་བྱུགས་རྒྱའི་ཐུག་རིང་གིས་བརྟུངས་པ།
 ཀུམ་པག་དབང་ཡོན་ཏན་བྱི་མཚོ་མྱོན་ལས་ཀུན་ཁྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ་འམ། སྒྲོ་
 སྒྲོས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲིལ་དཔལ་སྒྲུངས་བྱུང་བརྟན་ཚོས་འཁོར་སྒྲིང་གི་ཤང་ཁྲོད་
 དེ་བྱི་ཀོ་དེ་རྩ་འདྲ་རིན་ཆེན་བྱག་གི་མགུལ། ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་
 མྱོང་དུ་སྒྲུབ་པ་བརྟན་འཕྲོ་ལ་ཡན་པ་ཕྱུ་ཆེན་པོ་འཕྱུང་བར་ལྷུང་ཅིག །དགོ་
 ལེགས་འཕེལ། །

ཞུང་ལྷུང་།

བརྟན་དོན་གསལ་བ་གིས་བྱ་སྒྲུབ་ལྟེན།

བརྟན་བཅོས་གིས་བྱ་ཀུན་ཁྲུབ་ཀྱི་མདོར་བརྟན་དང་དོན་བརྟུ་གསལ་བ་
 གིས་བྱ་སྒྲུབ་ལྟེན་ཅིས་བྱ་བ་བརྟུགས་སོ། །

གཞུང་གི་དབང་ལྷུག་དཔལ་ལྷན་ཟླ་མ་མཚོག །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་
 རྒྱས་སུ་དང་བཅས། །ཤིས་སུ་མ་ཅད་རྒྱལ་པའི་བརྟན་པ་དང་། །དེ་འདྲིན་
 ཀུན་ལ་སྒྲོ་གཞུག་གུས་པས་འདུད། །ལེགས་གཞུང་དགོངས་འབྲེལ་ཡན་ལག་
 དང་བཅས་པའི། །ལེགས་སྒྲོ་ཀུན་བརྟུས་གཞུང་རབ་ཤིན་ཆེན་མཛོད། །བསྐབ་
 གཞུག་ལེགས་རྒྱོན་གིས་བྱ་ཀུན་ཁྲུབ་ཀྱི། །གཞུང་དང་འབྲེལ་པའི་མདོར་བརྟན་

141

142

144

[illegible]

১৮৫ ১৯ ৩৫ ৪০ ৪৫ ৫০ ৫৫ ৬০ ৬৫ ৭০ ৭৫ ৮০ ৮৫ ৯০ ৯৫ ১০০
 ১০৫ ১১০ ১১৫ ১২০ ১২৫ ১৩০ ১৩৫ ১৪০ ১৪৫ ১৫০ ১৫৫ ১৬০ ১৬৫ ১৭০ ১৭৫
 ১৮০ ১৮৫ ১৯০ ১৯৫ ২০০ ২০৫ ২১০ ২১৫ ২২০ ২২৫ ২৩০ ২৩৫ ২৪০ ২৪৫ ২৫০ ২৫৫
 ২৬০ ২৬৫ ২৭০ ২৭৫ ২৮০ ২৮৫ ২৯০ ২৯৫ ৩০০ ৩০৫ ৩১০ ৩১৫ ৩২০ ৩২৫ ৩৩০ ৩৩৫
 ৩৪০ ৩৪৫ ৩৫০ ৩৫৫ ৩৬০ ৩৬৫ ৩৭০ ৩৭৫ ৩৮০ ৩৮৫ ৩৯০ ৩৯৫ ৪০০ ৪০৫ ৪১০ ৪১৫
 ৪২০ ৪২৫ ৪৩০ ৪৩৫ ৪৪০ ৪৪৫ ৪৫০ ৪৫৫ ৪৬০ ৪৬৫ ৪৭০ ৪৭৫ ৪৮০ ৪৮৫ ৪৯০ ৪৯৫
 ৫০০ ৫০৫ ৫১০ ৫১৫ ৫২০ ৫২৫ ৫৩০ ৫৩৫ ৫৪০ ৫৪৫ ৫৫০ ৫৫৫ ৫৬০ ৫৬৫ ৫৭০ ৫৭৫
 ৫৮০ ৫৮৫ ৫৯০ ৫৯৫ ৬০০ ৬০৫ ৬১০ ৬১৫ ৬২০ ৬২৫ ৬৩০ ৬৩৫ ৬৪০ ৬৪৫ ৬৫০ ৬৫৫
 ৬৬০ ৬৬৫ ৬৭০ ৬৭৫ ৬৮০ ৬৮৫ ৬৯০ ৬৯৫ ৭০০ ৭০৫ ৭১০ ৭১৫ ৭২০ ৭২৫ ৭৩০ ৭৩৫
 ৭৪০ ৭৪৫ ৭৫০ ৭৫৫ ৭৬০ ৭৬৫ ৭৭০ ৭৭৫ ৭৮০ ৭৮৫ ৭৯০ ৭৯৫ ৮০০ ৮০৫ ৮১০ ৮১৫
 ৮২০ ৮২৫ ৮৩০ ৮৩৫ ৮৪০ ৮৪৫ ৮৫০ ৮৫৫ ৮৬০ ৮৬৫ ৮৭০ ৮৭৫ ৮৮০ ৮৮৫ ৮৯০ ৮৯৫
 ৯০০ ৯০৫ ৯১০ ৯১৫ ৯২০ ৯২৫ ৯৩০ ৯৩৫ ৯৪০ ৯৪৫ ৯৫০ ৯৫৫ ৯৬০ ৯৬৫ ৯৭০ ৯৭৫
 ৯৮০ ৯৮৫ ৯৯০ ৯৯৫ ১০০০

442

149

རྟེན་གྱི་མཐའ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་པའི་དོན། །ལས་ལ་ལས་ནས་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
 ཚུལ། །གནས་བདུན་པ་ལ་སྐབས་བཞིའི་དང་པོ་ནི། །རྟོག་དཔྱད་མིང་གིས་
 བརྗོད་པས་རྟེན་གྱི་གནས། །འཇལ་བྱེད་གཅིས་པའི་ཁྱེད་མིག་ལྷན་མང་བ། །
 དང་དོན་ངེས་དོན་དགོངས་དང་ཁྲེམས་དགོངས་བཞི། །རྟོན་པ་བཞི་དང་རྟོག་
 པའི་ནམ་གངས་བཞི། །ཐུན་མིན་གསང་ཁལས་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིས་གཞུལ། །
 གཉིས་པ་གཞུལ་བྱ་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་མཛོད། །འཁོར་ལོ་གཞུམ་གྱི་དང་ངེས་
 དཔྱད་པ་ལ། །རྟོ་པོ་ཉིད་མེད་ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་པའི་ཚུལ། །ཐུན་མོང་སྐྱོ་སྐྱོ་
 འཕགས་པའི་བཞེད་(ཙ་ 74 ན)པར་སྒྲུལ། །ཐོག་རྟོག་བརྗོད་ནས་དགོངས་པ་
 གཅིག་དུ་བསྐྱབས། །བདེན་གཉིས་རྟོ་པོ་ངེས་ཆེན་མཆན་ཉིད་གྱི། །ནམ་གངས་
 རབ་དབྱེ་རྟེན་པའི་དགོས་པས་དཔྱད། །གཤིས་ལུགས་རང་བཞིན་ལུགས་འཕྱུང་
 འཁོར་བ་དང་། །ལུགས་ཤོག་ཐུང་འདས་རྟོན་འབྲེལ་དོན་ལ་བསམ། །གཞུམ་
 པ་ལྟ་བ་ནས་པར་ངེས་པ་ལ། །ལྟ་བ་ནས་དག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། །
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟེན་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། །རྟོན་འཕྱོ་བཀའ་རྟོགས་
 ལུག་རྒྱ་ནས་བཞིའི་ཆིངས། །མཐའ་གཉིས་ཐངས་ནས་དབྱེ་མའི་ལམ་དུ་གཞུག།
 དངས་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་གྱི་དཔྱད་དོན་ངེས། །དེ་ལས་ཁལས་གྱི་ལྟ་བ་
 ཁྱད་པར་དབྱེ། །སྒྲེ་མེད་ཐུང་འཁུག་ལྟ་བར་མདོར་བསྐྱས་སྟེ། །བཞི་པ་སྟོ་
 ཤོག་ནས་བཞིའི་ནས་ངེས་ལ། །སྟོ་པས་མ་གནད་དུ་སྟོང་པའི་ལག་ཁྲེས་པལྟན། །
 དོན་ཆེ་རྟོད་དཀའ་དལ་འཕྱོར་མི་རྟོག་འཆི། །དན་འཕྱོར་རྒྱན་པས་མ་ཆེ་འདིར་
 རྩོ་ཤོག་ཅིང་། །བདེ་རྒྱག་ཙ་པ་ལས་དང་དེ་མི་འབྲས། །འཁོར་པའི་ཉིས་
 དམིགས་པས་མ་པས་དེ་ལས་ཤོག། ལུགས་དང་ཉིང་ཁྲེས་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་དང་། །
 རྒྱ་མེད་ལ་དཔྱད་གཞུང་འཁྲུན་སྟོ་ཤོག་ལྟེ། །རྟོ་པ་བདུན་པ་ལན་ལག་བཅས་
 པའོ། །ལས་ལ་ལས་མོས་དོན་གྱི་ཞིང་ཐུང་བ་ན། །སྟོ་པས་རྒྱུད་ལ་རྒྱུར་ཞིང་
 ཉམས་ཐངས་ཚུལ། །གནས་བསྐྱད་པ་ལ་སྐབས་བཞིའི་དང་པོ་ནི། །དྲིང་འཁྲུན་

151^a

157

རིམ་ཆེན་དཔེ་བ་ཁྱད་པར་གངས་རིམ་ཆུལ། །གཉིས་པ་དྲེ་ཐོག་པའི་མ་ལམ
 ལ། །འཕྲུལ་བྱ་བྱ་ཕྱགས་པདྟེ་བ་ཆེ་དང་རྒྱུད། །ལམ་ཐུ་ཐུ་མེད་རྒྱུ་ཡི་
 དཀོངས་(ཙ 75 བ)པ་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་མ་གྱི་འཁོར་མའི་བཞུད་པའི་སྒྲིལ། །
 བདས་ཅན་མཁས་བྱ་བ་ཐུ་ཐུ་མ་ཡོངས་གཤམ་རྒྱུ་ཡི། །འབྲེད་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་རྣམ་
 བཞུག་རྒྱུ་པ་ཕྱེན་ཅིང་། །མ་ཡི་རྣམ་བཞུག་ཁྱད་པར་ཁྱེས་ནས་བཞུད། །གསུམ
 བ་ལན་ལག་ཕྱགས་འདྲན་རྒྱུད་པའི་ཆུལ། །ཐོག་གསུམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་པ་རྒྱུ་
 བཞུན་ནས། །ཐུ་མེད་རྒྱུད་ཐུ་ཡི་རྒྱུད་ཆུལ་ཕྱེ་བཞུད། །རྒྱ་ཕྱགས་དང་རྒྱུད་
 ཆུལ་སྒྲིལ་གྱིས་དཔེ། །ཐུན་མོང་རྒྱུད་པ་གཉིས་དང་རིག་བརྒྱུལ་ལ། །རྒྱ་
 རྒྱུད་ཕྱེད་དཔེ་བ་ཕྱོ་རིམ་དང་། །ཆོགས་རྒྱུད་རྒྱུ་དང་རྒྱུད་ཆུལ་ཁྱད་པར་
 བསུམ། །འཕྲུལ་པའི་དྲན་བཞི་བྱ་བ་རྒྱུད་པའི་ཆུལ། །ཕོང་མ་གྱི་ཡི་འབྲེད་
 བ་དག་ཁྱད་པ་ཕྱེན། །འབྲི་པ་ཐུ་འཕྱར་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་ཁྱམས། །ཐུ་ནང་
 རྒྱུ་པ་ཞུད་རྒྱུ་པ་ཕྱེན་མ་དུ་ལ། །སེམས་ལུས་ལམ་ལ་འཁྱུག་ཅིང་ཆོགས་རྒྱུ་
 དང་། །མཐོང་རྒྱུ་མ་མཐར་ལམ་རིག་འཛུགས་རྣམ་པའི་དང་པོ་ཕྱོད། །མཉམ་རྒྱུ་
 ཐམས་ཐོས་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་རྣམས་པ་ཕྱེན། །ཞ་རྒྱ་དཔེ་བའི་པའོ་དྲུལ་རིམ་
 བསུམ་ལས། །འབྱོར་ཐུ་རྣལ་འབྱོར་ལུས་པ་ཕྱེན་མ་ལམ་པའོ་དྲུལ། །ཞ་རྒྱ་དཔེ་
 བཞིན་དག་རྒྱུ་པ་རྒྱ་དང་ནི། །རྒྱ་པ་ཞིན་འཆར་ཆུལ་འབྲས་ཕྱེད་མ་པུ་བྱ་ག །
 རྒྱུད་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱེན་པའི་ཐམས། །རིམ་པ་དུ་ཕྱེད་པ་ལན་ལག་བཅས་
 པའོ། །མ་ལམ་མཛེན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །འབྲས་བྱ་བྱ་བ་ཆུལ་
 མཛེན་དུ་ཕྱེད་པའི་ཆུལ། །གནས་པུ་པ་ལ་ཕྱེན་པའི་ཞུགས་པའི་དང་པོ་ནི། །མཛེན་
 ཉིད་ཐོག་པའི་འབྲས་བྱ་པ་ཕྱེན་པ་ལ། །ཐོག་གསུམ་འབྲས་བྱ་རྒྱུ་པ་འདས་རྒྱུ་
 པ་ཕྱེན་ནས། །ཕྱེ་བྱ་ཐོག་ཆེན་མ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས། །མངས་རྒྱུ་པར་
 བཞིན་རྒྱ་དྲན་རྟེན་པའི་པའོ། །རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་དང་གང་དུ་བསྐྱུལ་པའི་
 བཞུགས། །བྱུ་པ་འབྲས་རྟེན་རྒྱ་པའི་(ཙ 76 བ)ཤིས་ལ། །ཐུ་ཕྱིན་ཐོག་

དན་རྟག་ཁྱབ་མིན་ལས་ནམས། །རྩ་མོ་སྒྲུ་དོན་དཔེ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་བཞུག། །
 གཉིས་བ་གསང་སྐྱེས་སྒྲུབ་མངས་དཔོན་མཁུལ་ལ། །སྒྲིབ་བཀའ་མདོར་བཞུག
 བྱེད་ལག་བཞུད་རིམ་གྱིས། །བཞུབ་བྱེད་པའི་ལས་བཞི་ལན་ལག་བཅས། །ལས་
 ཆེན་བཞུད་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་ནམས། །དཔོན་མཁུལ་ཆུང་ཆུང་མཁུལ་བ་
 བཞུད་དང་ནི། །འཁྲིང་པོ་འདྲོད་དང་ཆེན་པོ་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི། །རིག་འཛིན་
 དེ་འབྲེལ་མཁའ་སྒྱུད་ཆེ་ཆུང་ཆུལ། །གཞུམ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་མཆོག་
 དཔོན་མཁུལ། །འབྲས་ཆུད་མདོར་བཞུག་རང་བཞིན་ཆུས་བཤད་ལ། །རྩ་མོ་
 མཆོད་ཀྱི་ནམ་གངས་དཔོན་མཁུལ་བཞུགས་ཁྱད། །མཛན་བྱང་རྟོན་དང་རྩ་མོ་འཇུག
 ཆུལ་སྐྱེས། །འབྲས་བུ་སྒྲོབ་པའི་ཆུང་འཇུག་འབྲུབ་པའི་ཆུལ། །སྒྲུབ་འཇུག
 སྒྲི་མཆོད་འཆོང་ཆུང་ལ་མཆོམས་དང་། །མཆོད་དཔེ་སྒྲི་མི་དཔེ་བ་ཁྱད་པར་
 བཅས། །མི་སྒྲོབ་རྟོན་དུས་རྩ་མོ་མཆོད་ཉིད་དང་། །ལན་ལག་སྐྱོད་ཁྱད་
 ཆོས་སྒྲུ་དང་རིགས། །ལེ་ཤེས་སྒྲུ་དང་བུན་དང་ཤེས་བཅུ་རྟེ། །ལོན་དན་མིན་
 ལས་གོང་དང་མཆོངས་པར་བཞུག། །བཞི་བ་འབྲས་བུ་རི་ནམ་གཞུག་སྒྲུ་འབྲུར་
 ལུགས། །ཤེས་བུ་འབྲས་ཆུད་སྒྲུ་འབྲེལ་དུ་བཞུར། །བདག་དོན་མཁུལ་ལ་རྩ་མོ་
 མཆོད་ཉིད་དང་། །མཆོད་དང་རྩ་མོ་རི་ནམ་གངས་ནམ་བཞུགས། །གཞན་
 དོན་མཆོད་ཆུལ་གྲུང་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི། །སངས་ཆུས་ཁྱད་པར་གཞུང་རྟོན་
 གཞུང་ཉིད་བཞུར། །ཨ་རྟེན་དཔོན་པོ་འཇུག་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་གཅིག །མ་མ་མེད་
 བ་འཁྲིང་ནམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། །བར་དོར་མིམ་ལུགས་བཞུད་དང་དབང་པོ་
 རབ། །ཆོ་གཅིག་ཟད་སར་ཕྱིན་པའི་ཆུལ་ཆུལ་གཞུམ། །མཐར་ཐུག་ཆུལ་ས་
 ཆེན་པོ་རང་བཞིན་ནི། །མཛན་ཐུར་གནས་ལ་རྩ་མོ་རིམ་པའི་ཆོག །མཆོད་
 ཉིད་རང་བཞིན་བཞུགས་ཆུལ་གོང་ཁམས་དང་། །གདུལ་བྱ་བྱེད་ལས་གདོང་
 (ཙ་ 76 བ)ཆད་རབ་དཔེ་བཅས། །ལེ་ཤེས་རྩ་མོ་རིམ་ཆོག་དཔེ་བ་གཞུམ། །
 དེ་དག་དོན་གྱི་རྟོན་པོ་གསལ་བ་རྟེ། །རིམ་པ་བཞུ་པ་ལན་ལག་བཅས་པའོ། །

བ་མར་དགེ་བ་འཇུག་དོན་ཆེགས་པ་ཅད་ནི། །དངས་པའི་རང་བཞིན་བརྟན་
 ཅིང་ཚུལ་དོན་གྱི། །དགོས་པ་བརྗོད་དང་ཆེ་ལྟར་ཚུལ་པའི་ཚུལ། །དོན་ལྟན་
 རྟོན་པ་བརྟན་བཅས་དབུ་ཞུགས་བརྟུན། །ཞོར་པ་བཤགས་ཤིང་པ་བརྗོད་པས་
 ས་གསུམ་དུ། །ཁྱུ་པ་ཅིང་རྟག་པའི་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བའོ། །

རྟུང་ཡང་བརྟུན་དོན་སྤྱིར་པོ་བཤགས་པ།

རྟུང་ཡང་བརྟུན་དོན་སྤྱིར་པོ་གསལ་བ་ནི། །ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྟར་དོན་
 མིང་སྟོས་ནས། །མཚད་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྟུན་པའི་དམ་བཅའ་བྱས། །བར་
 དགེ་གནས་བརྟུང་ཡན་ལག་སྐབས་བཞི་བཞི། །དང་པོ་ཞིང་ཁམས་སྤྱིར་བརྟན་
 ཐོག་ཆེན་ལུགས། །མི་མཚད་འཇིག་རྟེན་སྤྱད་མང་བཞེད་པར་དབྱེ། །དུས་
 འཁོར་ལུལ་དུས་ནུས་གཞག་འཇལ་བྱེད་བཅས། །རྒྱ་རྒྱུན་མངོན་པ་འཁྲུལ་ལྟལ་
 རྟོགས་ཆེན་ལུགས། །གདུལ་ཞིང་སྟོད་བརྟུང་འཇིག་རྟེན་རྒྱར་བཅས་བཤད། །
 གཉིས་པ་རྟོན་པ་བྱང་ཚུལ་ལས་གསེགས་ཚུལ། །ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་འཆང་རྒྱུ་
 བཞེད་མ་དང། །ཞིང་འདྲིར་རྒྱལ་བའི་མཚད་པ་བརྟུང་གཉིས་དང་། །ཐོག་ཆེན་
 རྒྱ་དང་ཞིང་ཁམས་ཁྱེད་དབྱེ་བཅས། །འདུལ་བྱེད་རྟོན་པ་ཆེ་ལྟར་བྱོན་ཚུལ་
 བཤད། །གསུམ་པ་དམ་པའི་ཆོས་མཚག་པོས་བརྒྱུར་ཞིང་། །ཁྱུ་གི་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལ་བྱེ་བཤག་ཐུ། །བཀའ་བརྟུང་ཤིང་གསུམ་ཆེ་ལྟར་མཚད་པའི་ཚུལ། །ས་
 འཁྲུང་རྒྱུད་དང་རྒྱུལ་ཐུའི་བཟུང་ལུགས་ཏེ། །བརྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནུས་
 གཞག་བཤད། །བཞི་པ་རྒྱལ་བརྟན་འཕགས་ལུལ་དར་བའི་ཚུལ། །བརྟན་པ་
 བོད་དུ་ལེ་སྤྱིར་ཐོབ་ས་ལུགས་དང་། །རྒྱུལ་བརྟུང་བརྟུང་སྟོགས་ཆེ་ལྟར་བྱུང་
 བའི་ཚུལ། །ཤིག་གནས་ལུལ་(ཆ་ ༧༧ ན)གཞན་དམ་ཆོས་དར་ཚུལ་བཅས། །
 ཁྱུང་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བོད་ཆོས་འཕྱར་བཤད། །ཁེ་བ་བསེས་གཉིན་བརྟན་
 དང་འཆད་ཉན་ཐོབ་ས། །ཐོག་དམན་ཐོག་ཆེན་སྟོ་མར་སྟོམ་པ་དང་། །བྱང་

156

བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅིའི་དབང་པོས་བཀའ་ལྷན་རྒྱས་''
 ལྷ་གནང་བའི་མཛད་ལ། །ལྷན་མོངས་འདྲ་གསུམ་པ་ཀམ་རག་དབང་ལོན་ཏན་ཏུ
 མཚོ་ལྷན་ལས་ལྷན་ཁྱབ་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་སྤྱངས་ཡང་ཁོད་ལྷན་བཟང་''
 བདེ་ཚེན་མོད་གསལ་སྒྲིང་དུ་སྒྱུར་བ་དག་ལེགས་འཕེལ། 1(ཙ 78 ཕྱོག)

ကုမ္ပဏီအား ခွင့်ပြုချက်ပေးရန်
အမတ်များက ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပြီး
ကုမ္ပဏီအား ခွင့်ပြုချက်ပေးရန်

အမတ်များက

(ဆုံးဖြတ်ချက်)

རྒྱལ་མར་དགེ་བ་སྤྲད་ཀྱི་དོན་དང་། མཚན་སྒྲུབ་ ཞིང་མཚན་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་ པར་དམ་བཅའ་བ།

ན་མ་ སྤྱི་སྤྱི་གྲ་ཏ་མཆོ་སྤྱི་ན་སྤྱི་ཡ། ཟུང་ཅིང་ཁྱ་ཆེན་མཆོ་མངའ་རང་
 དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྷན་སྤྲུལ་ཆོག་པ་འདི་གཏིང་། །དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་མཁའ་
 དང་མཉམ་པར་རབ་སྒྲོགས་པ་དེ་སྤྱིང་ལུགས་ནི་བརྟན་གཤི་ཁྲབ། །པས་མ་ཕས་
 ཡོན་ཏན་ཁྱ་མཚོའི་འཕུང་གནས་ཁྱུན་གྱི་ཡིན་ལས་ཚལ་མེད་ལྷན་གྱིས་ཁྲབ། །
 རྒྱལ་བཀྲའི་ཁྲབ་བདག་དཔལ་ལྷན་ཟུ་མའི་ཞབས་པད་མི་འབྲལ་ཆར་ས་པའི་...
 ཁྱུན་དྲ་བཞུགས། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཐར་མོན་ཁྱལ་བ་ཉི་མ་མཛད་པའི་རྣལ་
 མ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལྷན་བ་ནམ་མེལ་རིས་ལེགས་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་
 སྟོན། །ཤེས་བྱའི་ཁོངས་ན་ཁྱོད་མཆོངས་གཞན་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔང་ལྷུག་ཆོས་ཀྱི་
 ཁྱལ། །དོན་ཀྱན་ཁྲབ་པ་ལྷུགས་རྒྱ་ཅན་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་འདུད། །
 དཔལ་ལྷན་མངས་ཁྱས་པས་འབྲངས་མངས་ཁྱས་ཀྱན་གྱི་སྤྱུ་འབྲལ་འཆང་། །
 ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་འཆི་མེད་ལྷས་ཀྱིས་རྟག་དྲ་དོན་མཛད་མི་ཤིས་སྟེ། །(ཞི་ 1
 པ)པདྨ་བ་ཆེན་པོ་གསུང་གི་དོ་རྒྱུ་ཀ་ར་ཡབ་ལྷུང་ཞབས། །སྤྱིང་གི་ཁྱ་
 སྤྱུལ་མཛུགས་པའི་མེད་འབྲུང་ཁྲབ་པོ་བ་ཁྲབ་པར་པར་བཞུགས། །གང་ཞིག་
 ཁྱོད་མཚན་ན་པར་ལྷངས་པས་པདུད་སྟེ་ཁྱེ་པའི་ཏ་མཚན་བརྟུལ། །མི་ཤིས་
 རྣམས་ཀྱི་གཟི་མོད་འཇོ་པས་ཀྱན་སྤངས་དྲ་བ་ཅིག་ཆར་གཙོད། །མཁུན་གཉིས་
 ཁྲོང་བ་པདྨ་ལྷུན་པས་རིས་ལེགས་རིན་ཆེན་སྒྲོ་འབྱེད་པ། །འཆམ་དཔལ་

ལམ ལུམ་ཞལ་ལ་འདྲད་དེ་ཏི་མེད་ཚོ་ཚྲོས་མཚན་གྱི་ན་མཚོད། |འཕགས་
 མོད་ཐུབ་བརྟན་གསལ་བའི་ཤིང་རྟ་མེ། |དུས་གསུམ་གྱི་ན་དང་དེ་མི་བཀའ་
 བརྟུང་འཛིན། |ཏིས་མེད་ཀྱན་ལ་ཚོལ་སྦྱོར་སྒྲུང་ས་བ་མི། |གུས་བ་ཆེན་པོས་
 རྒྱུང་ནས་ལན་བརྟུང་འདྲད། |བདག་སྒྲོ་ཁབ་ཀྱི་མིག་བཞིན་སྦྱོར་དོག་པས། |
 རེས་བྱ་ནས་མཁའི་མཐའ་གཞལ་རྒྱས་མིན་ཀྱང་། |རང་འདྲེན་སྐལ་མཉམ་
 རྣམས་ལ་གྲོ་བདེན་སྒྲུང་། |གཙེ་བར་བརྟུས་བའི་(མོ་ 2 ན)གཞུང་འདི་བསྐོས་
 བར་བ། |མཁའ་དང་རེས་བྱའི་པ་མཐའ་མཐའ་ལས་མ་ལུས་སྒྲ་མིས་འཇལ་
 བར་རྒྱས། |འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་སྒྲུགས་མཚན་ཅམ་གྱིས་མཚན་བྱ་ཀྱན་གྱི་དེ་
 ཉིད་རྟགས། |དེ་ལྱིར་སྒྲོ་ཚྲོས་བུམ་པར་བཟུང་བའི་ཆུ་མིགས་ཅམ་གྱི་ར་མིས་
 ཀྱང་། |རེས་བྱ་ཚྲོ་མཚ་ཆེན་པོའི་ར་མཚན་སྒྲོ་སྒྲན་རྣམས་གྱིས་ལྷང་བ་མིན། |
 ལྷང་དང་རིགས་པའི་མཐའ་གཙོད་ཆེ་སྦྱོད་པ། |དམ་པ་རྣམས་གྱིས་རབ་དུ་
 བརྟན་པ་དང་། |སྒྲོ་དམན་དག་གིས་རྟགས་པར་དཀའ་བས་ན། |ཆོག་
 ཅམ་བསྐོས་བས་གཞུང་དོན་གསལ་བར་བསྒྱི། |དེ་མང་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤོག་མར་ཤོས་བ་ཚྲོ་མཚོའི་པ་ར་ལ་དུ་སྒྲན་
 པར་བྱ་ཞིང་། |དེ་ནས་བསམ་པ་དང་སྒྲུམ་ལྷང་གི་རེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་
 གྱིས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བདེ་སྒྲུག་དུ་འཕྲོལ་བར་འཕྱར་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་
 སྐམ་དང་བཅས་པས་ལེགས་པར་གདམས་པའི་ལམ་མ་ནོར་བ་མིན་ཅིང་། |དེ་
 རྩ་བུའི་ལམ་གྱི་འཆུག་སྒྲོ་ཅམ་ཞིག་རང་འདྲེན་སྒྲོ་ཚྲོས་དམན་པ་རྣམས་གྱི་སྒྲོ་ས་
 འཆར་བདེ་བའི་སྒྲུང་དུ་བརྟན་བཅས་འདི་འཆད་པ་ལ་དོན་གསུམ། |ཤོག་མར་
 དགྲི་ཞིང་མཚན་པར་མཐོ་བ་སྒྲུང་གི་དོན།   བར་དུ་དགྲི་ཞིང་ཁེས་པར་ལེགས་
 པ་གཞུང་གི་དོན། |ཐ་མར་དགྲི་ཞིང་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་མཆུག་གི་དོན་ནོ། |

དང་པོ་སྒྲུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། |གཞུང་གི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་ཕ་
 རྟུང་རྟགས་པའི་ལྱིར་མིང་བརྟན་པ། |བཅས་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་དམ་

བཞི་ཁྲུ་མ་འུ་མཁུ་ཏུ་གཉིས་པ་མི་མེད་ཏུ་མཚན་པར་བཞུང་བ།   བཅུ་མ་པ་མཁུ་མ་
 མེད་ཅིང་ཏུ་མཚན་པ་མཚན་པ་མི་མེད་ཏུ་ཏུ་མ་པ་ཅེས་བཅུ་པ་མེད།   །

[illegible]

ཨ་ཞུགས་པས་མོ་ལྷན་ནམས་མོག་མར་སྤྱད་པ་དེ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་(མོ་ 4 ན) ལ་
 དང་བ་སྤྱེ་ཞིང་། མཛར་དེས་བཤད་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱང་མྱེད་བར་འཇས་པར་
 བསམ་སྟེ་འཇུག་པར་འཕྱར་བ་དང་། ཞེས་བྱུང་ཚུགས་རྒྱགས་གིང་བར་ཅད་
 མེད་པའི་ཅིད་དུའོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འཇལ་ན་བསྟན་བཅས་ཚུམ་པའི་མོག་
 མར་། ཚུལ་ཐི་ལྟར་འཇལ་ན་མོ་གསུམ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་མོ། །གཉིས་པ་ནི།
 མྱི་འི་སྒྲ་ལས་དཔལ་ནི་གཉིས་སྒྲ་མེད་པའི་ཡེ་གེས་དང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་
 མཚན་པས་གཞི་སྤྱད་སྤྱོད་ལ་ལས་ཐབས་གེས་ཀྱིས་བཞུད་ནས་འབས་བསྒྲུ་ལེ་
 གཉིས་སྒྲ་མེད་པའི་སྤྱད་འཇུག་དང་རང་ཉིད་ལྷན་ལ། གདུལ་བྱ་དེ་དང་ལྷན་
 པར་མཛད་པ། མ་མ་ནི་གུ་ཅུ་འི་སྒྲ་ལས་ཡོན་དན་གྱིས་ལྷོ་བ་དང་ལྷན་རའི་སྒྲ་
 ལས་གོང་མར་ཕྱར་པ། མཉུ་གྱི་སྒྲ་དོན་མང་པོ་ཅན་ལས་སྒྲ་པས་འདྲིར་དམ་
 པ་སྟེ་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཅན་ཡོན་པས་སྒྲ་མའི་ཡང་སྒྲ་མར་ཕྱར་པ་སྟེ། ལྷན་
 གྱི་ཀྱལ་པོ་ལས། མངས་ཀྱས་ཞལ་འདི་གང་གི་ཐུགས་དང་ཞལ་ལ་གནས་པར་
 ཕྱར་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའོ། །ཞེས་འཕྱུང་པས། མངས་ཀྱས་དེ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་ཞལ་བཞིས་མཚན་པར་དབང་བཞིའི་རིམ་པ་ལས་བཞི་པ་ལྷན་ཅིག་
 རྒྱས་པའི་ཡེ་གེས་ཐུགས་སྒྲ་ཅིད་དེ། ཞལ་གྱི་མོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཉི་པར་སྟོན་
 པས་གནས་པ་ཉིད་ལ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མར་ཐུགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་པས་འདྲིར་དེ་ལྟ་
 དུའི་བཀའ་འདི་གྱི་ཆ་གསུམ་པོ་པའི་ཆ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་དམིགས་སྒྲ་བཞུང་ནས།
 ཞལ་ལ་ཞེས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་གིན་དུ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་འདུད་ཅིང་ཐུག་འཇལ་
 པར་མཚན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
 བཟླ། །དྲིང་འཛིན་དཔག་མེད་རི་སྒྲིང་བཞོད་པས་མཛེས། །གེས་རབ་ཉི་
 རྒྱའི་སྤྱད་བས་ཆོས་ཀྱན་གསལ། །ཐུབ་མཚན་དོན་ཀྱན་ཐུབ་ལ་ཐུག་འཇལ་
 མོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འཛིག་དེན་པ་དང་ཐོག་པའོག་མའི་རྒྱན་གྱིས་གིན་དུ་རྣམ་
 པར་དག་པ། རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱད་པོ་ནི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་

མཚན་མཚུངས་པར་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་མར་(མེ་ 4 པ)པར་ན་ཅིང་། མིང་ཅི་
 མན་ཅད་ཀྱི་མེམས་ལས་འདས་པ་དཔལ་པར་འཕྲོ་པ་ལ་མོགས་པ་རྟིང་ཁེལ་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་རི་རབ་མྱིང་བཞི་མྱིང་མུན་དང་བཅས་པའི་བཞོད་
 པ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པས་མཛེས་ཤིང་གྱི་ཚས་ལྷ་བཟུན་ལ། རྒྱུ་དང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་མ་ནོར་པར་རྟོགས་གིང་བདག་མེད་པ་གཉིས་མཁས་པར་ཁོང་དུ་...
 ཅུད་པའི་གེས་རབ་ཀྱི་ཡུང་པོ་ནི་ཉི་མའི་མྱོང་པས་འཇིག་རྟེན་གསལ་བ་བཞིན་དུ་
 ཁེ་རྟེ་བ་དང་ཁེ་མེད་པའི་ཚས་ཀྱན་གསལ་པར་མཛད་པ། སེར་ལྷ་མོགས་
 འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་པར་བྲགས་པ་ལྷན་ཀྱང་ཅ་ལའང་མི་བཟུན་པ་ལྷག་མ་མེད་...
 པར་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་ཁོ་ལ་པའི་ཡུང་པོ་དང་ལྷན་པའི་མཚན་ག་མི་
 གེས་བཞིན་མཐར་ཕྱིན་རྟེ་རྣམ་པར་ཁོ་ལ་པའི་མི་གེས་མཛོང་པའི་ཡུང་པོས་ཅོད་...
 དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མངས་ལྷན་ཀྱི་རྟོན་མཐས་ཅད་དེ་ཀྱན་ལུལ་པར་...
 མཛད་པ་དེ་ལ་བཀའ་ཉིན་དུན་པའི་གྲས་པ་ཅེན་པོས་ལྷག་འཚལ་པར་བཤིང་། །
 ཞེས་སྟེ། །འདིས་ནི་ཀྱུལ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་པོ་བསྐྱེད་པ་གཞུང་དམས་ལྷ་
 ལྟན་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུང་པོ་ཁེ་རྟེ་ལས་རྟོན་པ་དང་། བཟུན་བཅས་
 འདིའི་བཛྲ་བུའི་ལུས་མདོར་བཟུས་རྟེ་བཟུན་པ་མིན་ནོ། །འདིར་བསྐྱེད་
 བཟུས་ནི་ཐོག་པ་གཞུང་གའི་ལྷན་ཚོང་པ་མིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐུན་རྣུང་...
 དུ་ལུལ་པ་ཉན་སོང་ཐོག་པའི་ལུགས་ལྷ་བུས་རྟེ་བཤལ་ནའང་གོ་རིམ་གྱི་དཀར་...
 བཟུན་མིན་པས་ཏུང་མོད། འདིར་མངས་ལྷན་གྱི་ཐོག་པའི་དཔལ་དུ་བུས་
 པོ། །གཞུང་པ་ནི། འཕྲོ་ཁམས་ཁེ་མིང་པལྱང་པའི་དཔལ་ཅེན་མོས། །
 བཟལ་པོ་ལྷོད་པས་ཚས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཀྱན་གདམས། །ཀྱུལ་པའི་ཕལ་དུ་ལུང་ལྱང་
 ལྷན་ལས་ལོ། །ལྷ་པའི་མཁ་གེས་ཀྱི་མེད་མོ་ལྷན་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། ཐོག་
 མར་ལྷ་ལྷན་ལོགས་པ་ལྱང་ལྷ་པ་མཚན་དུ་བྲགས་པལྱང་ལོ་ལ་རྣམ་པ་གཞུང་...
 ལས་དཔལ་རབ་ཁེ་པོ་རྟེ་བའི་མཐས་བཟུད་ཀྱིས་འཕྲོ་ཁམས་ཁེ་མིང་དེ་(མེ་ 6 ན)

ॐ ཨཱམ་ སྐྱེ་ལྔ་པ་ ཉིད་འཆང་མི་རྒྱ་པར་མེམས་ཅན་རྣམས་ལྷིང་རྒྱེས་བཟུང་བ་འབྲུན་...
 རྒྱ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཆེན་པའི་ཚྭ་ཚྭ་སྒྱུ་ལྷུ་པམ་གྱིས། ལམ་གྱི་སྒྲུབས་སྒྲུ་བྱུང་
 པའི་སྐམ་པོ་སྐམས་ཀྱང་ཆ་ཅམ་མི་བཟུན་པའི་པར་ལ་དུ་ལྷིན་པ་བཅུ་ལ་སྐགས་
 པའི་བཟང་པོ་རྒྱུད་པ་རྒྱ་མཚོས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་བྱུས་པར་གྲགས་པ་ཤིང་།
 འབྲུས་ཀྱང་གཞོད་མ་ཉིད་ནས་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པས་བྱུང་བ་མེམས་ཅན་གྱི་...
 ཡལ་དུ་ལྷུང་ཀྱང་ད་དུང་བྱུང་མས་གཞོན་ནུའི་ཆུལ་གྱིས་འཁོར་བ་མ་རྒྱུང་བར་...
 ཏུ་འཁྱོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་རྒྱུ་རལ་མེད་པ། འཇམ་དབལ་རྒྱ་པའི་མེད་གས་
 བདག་དང་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སྐྱོགས་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚྭ་ཚྭ་...
 དང་གཟུངས་གྱི་མཚོག་ཆུལ་ཅིག །ཅེས་སོ། །འདིས་ནི་ཐོག་ཆེན་པར་ལ་དུ་
 ལྷིན་པའི་ལུས་མདོར་བཟུས་ཏེ་བཟུན་པའོ། །འཁྱི་པ་ནི། རིགས་ཁམས་ས་པོན་
 མེན་ཚོལ་གདམས་པས་གསོ། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱིས་ཚྭ་བྱང་དྲི་མ་རྒྱུང་། །འདྲི་
 ཆེན་རྒྱ་པའི་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུར་མཛད་པ། །ཁོངས་འཛིན་ལྷ་མ་བཟུད་པར་བཅས་
 ལ་འདྲད། །ཅེས་པ་ཞེ། གཞིའི་རྒྱུད་མེམས་ཅན་གྱན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་པའི་རིགས་སམ་ཁམས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་ལྷིང་པོ་ས་པོན་གྱི་ཆུལ་དུ་...
 གནས་པར་གཟིགས་ནས་མེན་བྱེད་གྱི་དབང་བཟུང་ཞིང་ཚོལ་བྱེད་གྱི་གདམས་པ་
 འཕྱོགས་པས་ཐར་པའི་གསོས་བྱེད་པར་ཅན་བདེ། ལམ་གྱི་རྒྱུད་པ་བྱེད་པ་དང་
 རྒྱུགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་གྱིས་ལམ་གྱི་མཛོན་ཏྲོགས་རྒྱུད་ལ་བཟུད་ནས་ཉན་ཤིས་
 འཕོ་བ་མེད་རྒྱུད་ཚྭ་བྱང་པའི་དྲི་མ་གྱན་རྒྱུངས་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱེད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་པའི་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་རྒྱུར་ཞིང་རྒྱུར་བར་...
 མཛད་པ། བཀའ་དྲིན་ལྷན་ལྷན་གྱི་རྩ་རྩ་ལྷན་ལྷན་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་ཕོངས་
 འཛིན་ལྷ་མ་དཔེ་པའི་བཤེས་གཉེན། རྣམ་པ་གཙམ་གྱི་བཟུད་པའི་ལྷ་མའི་
 ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་འདྲད་པར་བཟུངོ། །ཞེས་སོ། །
 འདིས་ནི་དོན་ཐོག་པའི་ལམ་རིམ་ལོངས་(ཚེ་ 5 བ)ལྷ་རྒྱུགས་པར་བཟུན་ཏོ། །

གཞུམ་པ་དམ་པཅའ་པ་ལ་གཉིས། དཀོན་དང་ཞུང་ཕྱུང་དཀོན་སྐུ་མཁས་
 ཚེས་པའི་པལ་དཔེ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་ཕྱུང་པའི་སྒྲི་བྱས་ལྟན་མེན་
 ལྱང་། །གཞུང་ལྷགས་རྟགས་པའི་ཤིང་པོ་ཚེན་དམན་པ་དག །རིན་ཆེན་སྤྱིང་ནས་
 སྐལ་པ་མི་འཆད་མྱོང་། །ཉུང་ཏུ་ནམ་གསལ་ཡང་དག་རྟོགས་སུ་བརྟེན། །ཅེས་
 པ་རྟེ། སྐྱེས་སྐྱུར་ལས་ཕྱུང་པའི་ཤོས་པས་སྐྱེས་པའི་ཤིས་རབ་ཀྱིས་དབུལ་པས་
 ཤིས་བྱ་བྱ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་ཕྱུང་པའི་སྒྲི་བྱས་པ་ཆ་ལྷ་པོ་ཅམ་ཡང་
 ལྟན་པ་མ་ཡིན་པས། བྱ་པ་འདྲི་རྩམ་པའི་འོས་སུ་ཕྱུང་པ་མ་ཡིན་ལྱང་།
 སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གང་ཟག་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པའི་འཆོ་
 པ་ལ་གཤེད་བ། ཤིང་པོ་ཚེན་ཤིན་ཏུ་དམན་པས་གསུང་རབ་བྱ་ཆེན་པོ་དག་ལྟ་
 ཅི་སྟེས། གཞུང་ལྷགས་ཆུང་ཏུ་ཅམ་ཡང་ཆེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྒྲི་བྱས་ཀྱི་མཐུ་
 དང་སྐལ་པ་དམན་པ་རང་དང་རང་འབྲེ་བ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་མན་པར་འདྲིང་.....
 པའི་ལྷག་པས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱིས་བསྟངས་ཏེ། མདོ་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་ཏུ་སྟོན་
 བསྐྱེས་ལས་འབྲེ་བཟང་པོས་བྱིན་པའི་སྐུའི་འདྲིང་གི་ཆུང་རྟོགས་གསུམ་གྱི་...
 སྐལ་པའི་ཅམ་མི་འཆད་པའི་མྱོང་བྱ། བརྟེན་བྱ་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེས་ནས་རྟོན་
 བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཉུང་ཏུ་། ཅིག་དང་དོན་གྱི་ཆ་རྟོགས་སྐྱེ་པས་ནམ་པར་གསལ་བ།
 ཤིས་བྱ་མ་ལྷས་པའི་གནས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཅིགས་སུ་བཅད་པ་ཤིས་...
 ཅམ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱུང་དཔན་དབྱིག་གཉིན་
 ཞུམ་ཀྱིས། དཀོན་པ་བསྐྱེས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཅིག་དོན་བཅས་དང་
 མཆོམས་སྐྱུར་བཅས། །བཀྲལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྐྱུང་པར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་
 བཅོས་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷ་མན་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལས། ཤོག་མར་
 བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་ནི་དཀོན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་མིས་ལྱུང་དོན་བསྐྱེས་དོན་གྱིས་
 མདོར་བསྟན། (མོ་ 6 ན)དེའི་དོན་ཅིག་དོན་གྱི་ཆ་བྱས་པར་བཤད། གོ་རིམ་
 དང་མི་འགལ་པར་མཆོམས་སྐྱུར་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་པར་བཀྲལ་ལན་...

རྒྱ་མཚོ་ཅི་རིགས་སུ་འཆད་པའི་ཐོག་མ་ལ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་གསུམ་པུ་གཉིས་
 གྱི་ནམ་གཞག་བྱས་པར་བྱར་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་འདིར་བསྐྱེད་བཞིན་མེ། གཏུལ་
 བུའི་ཞིང་ཁམས་འདུལ་བྱེད་གྱི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ། དེ་ལ་འཆུག་པའི་རིམ་
 པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པས་མ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་གནས། དེ་ལས་ལམ་བཟོད་ཅིང་
 འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་བ་ཐར་བསྐྱེད་པའི་ནམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་ཆ་
 ཚང་བ་ནི་བསྟན་པ་ཙམ་འདིའི་བརྗོད་བྱ། དེ་ལ་འཆད་ཉན་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲུངས་པས་
 རྒྱ་རྒྱེད་རང་ཐོག་པའི་རིམ་པ་ལ་འཆུག་རྒྱུ་གི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གིས་རབ་
 རྒྱ་ཞིང་རིམ་གྱིས་པས་མ་སྒྲིམ་གྱི་གིས་རབ་ལྟེན་ཅི་མ་ཡོག་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་དྲ་དྲ་འགྱུར་བ་
 རྒྱ་དགོས་པ། དེ་ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་གོ་འཕང་བདེ་ཆེག་རྒྱ་
 འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཉིང་དགོས། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་དང་འབྲེལ། དགོས་
 པ་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ། བརྗོད་བྱ་སྐགས་ཀྱང་གྱི་མ་གྱི་མར་སྟོན་པ་ནི་འདིའི་
 འབྲེལ་པར་གྱུ་བ་ཤི། །

བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།

དང་པོ། གཏུལ་ཞིང་སྔོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
རིམ་བར་ཐུང་བ།

1 ཞིང་ཁམས་སྤྱིར་བཏུན་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འི་ ཡུགས་ལྷོང་བཤད་པའི་སྐབས།

ཅུ་པའི་གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། མདོར་བཏུན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་མའི་བསྐལ་བ་གང་དུ་
སྤྱང་བའི་ཞིང་། །རྟེན་པ་སངས་རྒྱས་བཏུན་པ་ལྟར་རྟོགས་གཉིས། །རྒྱུ་ལྡི་
སྤྱང་དུ་གནས་ཤིང་རྒྱས་པ་ན། །ཅུལ་གནས་སྔོན་བསྐལ་སྔོན་ལ་ཁམས་རྒྱས་པ་སྤྱང་བ་སྤྱང་།
འམ་བཤོད་འབྲས་བུའི་མཐར་མཐོང་བཏུན་པ་ཆེན་པོ་སྤྱང་། །མ་རྩལ་ཐུན་བཏུན་
གངས་ཕུ་རྒྱས་པར་གཞག །ཅུལ་པ་ལྟེ། མོག་མང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
འཕྲུང་བའི་གཞི་རྒྱན་མའི་བསྐལ་བ་བསྐང་པོ་གང་དུ་སྤྱང་བའི་ཞིང་བཏུན་པ།
ཞིང་ཁམས་དེ་ལ་གཏུལ་བུ་རྒྱམས་འདུལ་བྱེད་དགོན་མཆོག་གི་གཙུག་པོ་རྟེན་པ་ ..
སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ཐོན་པ། དེའི་བཏུན་པ་ལྟར་རྟོགས་གཉིས་(ཆེ་ 6 པ)ཀྱི་
ཆས་ཀྱི་འཁོར་པོ་ཆེ་སྤྱང་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུས་མཆོན་པའི་སྤྱང་མཆོག་འདྲེས་
ཆེ་ཆས་དུ་འཁལ་ཞིང་རྒྱས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཏུན་པ་གནས་པ་ན་དེ་ལ་

[illegible]

མང་དུ་བརྒྱུད་པ། ཏུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ལུགས་དཔེགས་སུ་བསལ་བ། འཁོར་བ་
འབྲུབ་ཕྱིད་ཀྱི་ཕྱིན་ཕྱིར་བརྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱི་ཕྱིན་གང་ལས་ལྷུང་བ། ཞིང་གི་བཞོད་པ་དངོས་
བརྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འདྲ་གཉིས། མདོར་བརྟན། ལྷན་བཤད་དོ། །དང་
པོ་ནི། མོག་མའི་ཕྱི་ཕྱིན་གྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནི། །ཞེས་པ་རྟེ། གཏུལ་བྱ་དང་
འདྲལ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚུགས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ཞིང་ཁམས་ལྷ་མཚོ་ཕོག་མར་
འབྲུང་བའི་ཕྱི་དང་ཕྱིན་གྱི་དང་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཞེས་ཟེང་བསྟེན་པས་
ནས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཏུལ་བྱ་འདྲལ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱིར་བརྟན།
ཞིང་གི་ཕྱི་ཕྱིན་བྱེ་བྲག་དུ་མྱོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་ཁྱིད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
དང་སེམས་ཅན་ཁམས། །དེ་ཁྱིད་ཀྱི་ལ་བའི་ཐུགས་རྩི་འཕྲོ་བའི་ལས། །འཛད་
པ་མེད་པས་གཏུལ་བྱ་འདྲལ་བྱེད་གྱི། །རྟེན་འབྲེལ་བསམ་མི་བྱུང་བར་སྤང་བ་
རྟེ། །གཏུལ་བྱའི་རིགས་ཁམས་ཉེ་བར་སད་པ་ན། །འདྲལ་བྱེད་ཞིང་དང་ལྷ་མི་
བཞོད་པ་ཤར། །འདྲལ་ཐབས་ཚོ་འབྲུལ་ཅད་ལས་འདས་པར་རྟོན། །ཅེས་
པ་རྟེ། རྩ་ཁྱིད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་། །སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ལྷུང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མེ་མཛོན་པ་དེ་ཁྱིད་དུ་ཀྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཐུགས་རྩི་རྩོམས་དང་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་རྟོན་མངས་པ་འཛད་པ་མེད་
པས། གཏུལ་བྱ་འཕྲོ་བའི་ཁམས་དང་འདྲལ་བྱེད་སངས་ལྷན་གྱི་ཐུགས་རྩི་དག
ཚས་རྟེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མཐུས་ཉེ་བར་སྤང་བ་མེད་ཏེ།
དེའང་ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ལས་གཏུལ་བྱ་མེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སམ་ཁམས་དེ་ལྟར་
ལྷན་མ་རིག་པས་ལྷ་བས། །ཀྱན་བརྟགས་ལྷོ་བུར་བའི་ཕྱིན་གྱིས་མཚམས་(མོ་
7 བ)ཐུར་ནས་ཉེ་བར་སད་དེ་ཁམས་གཞུག་དུ་ཁྱིད་ལེན་གྱིས་ལྷོར་བ་ན།
འདྲལ་བྱེད་སངས་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྩི་འང་མཚུངས་ལྟར་དུ་ལྷན་ཏེ་རྟེན་ཞིང་
ཁམས་དང་འཕྲོ་བ་ལྷའི་བཞོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཚུལ་མེད་ལྟར་བྱུང་བ་དུ་

174

ལྷན་མི་ཁྱབ་པའི། །ལས་ཀྱིས་ཞིང་ནམས་ཀྱི་མཆོ་མམས་ཅད་འབྱུང་། ཞེས་
པས་བཞུན་ནི། །

གཉིས་པ་ཞིང་བཀོད་དངོས་ལ་གསུམ། ལྷན་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་
ལྷིང་བཞུན། གཞི་དང་ལྷིང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བཞུན་པའི་ཞིང་ཕྱེ་བྲག་རྩ་བཤད།
དེ་ལས་མི་མཛད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁྱད་པར་རྩ་དཔེ་བའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཞིང་ཁམས་ལྷིང་བཞུན། ཁྱད་པར་ཕྱེ་བྲག་རྩ་ལྷན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་
བྱུང་གི་མས་བལ་བའི་འག་མིན་ནི། །ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་མེ་ཤེས་རིས་མཛད་
པ། །དང་ལྷན་ལྷན་བྱུང་ལྷན་པོ་བཀོད་པ་རུ། །ནམ་པར་ལྷན་མཛད་མེ་ཤེས་
གང་ཅེན་མཆོད། །བ་ལྷན་རེ་ལ་ཕྱེ་བ་བྲག་བཞུན་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྷེ། གང་གི་
ཅེ་རྩོམ་བྱུང་གི་རི་མས་དཔྱིངས་དང་བཞིན་ནམ་དག་ལ་བལ་བ་དེའི་ཅེ་དཔྱིངས་...
དང་མེ་ཤེས་དཔྱིངས་མཛད་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ་གང་རྩ་བཞུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་...
འག་མིན་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་ནི་གནས་སྒྲགས་གཅིག་རྩ་ཅད་པ་མཛད་དེ། གང་ན་
གཉིད་རྩ་སང་བའི་གནས་དེར་མི་ལས་ཀྱི་ལྷན་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དང་
གདུལ་བྱའི་འབྲུལ་ལྷན་དག་ཅགས་ཀྱིས་མ་བཞུས་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤིན་རྩ་
འདས་པ་དང་ལྷན་ནམ་པར་དག་པའི་ཞིང་མེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲགས་...
དང་རིས་སྒྲུ་མ་ཅད་ཅིང་བཀོད་པ་ཅད་མཛད་པ་དང་ལྷན་པ། དང་གི་རེ་པོས་
ལྷན་པའི་མོང་ས་ལྷན་པོང་ས་ལྷན་གས་པའི་བྱུང་མོ་བྱུང་མཆོད་ལྷིན་མཐའ་དག་...
ལྷན་གྱིས་བྱུང་བས་པར་མཆོངས་མ་མཆོས་པར་ལྷན་པོ་བཀོད་པའི་གནས་དེ་རུ།
སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་མོང་ས་ལྷན་པོ་ལྷན་གས་པའི་སྒྲུ་ནམ་པར་ལྷན་མཛད།
(མི་ 8 པ) ཀྱན་རྩ་ཞེས་མེ་ཤེས་གང་ཅེན་མཆོད་ལྷིང་བ་ལྷིང་ཁྱད་པར་རེ་རེ་...
ལའང་ཕྱེ་བ་བྲག་བཞུན་བཞུན་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་ལྷན་ན་གཞན་ལྷ་ཅི་...
ལྷན་དེ་ཞིང་ཁམས་དཔ་འབྲུལ་ས་རྩ་མཆོ་སྒྲུ་གཅིག་ལའང་ལྷན་པོ་དང་། རྩ་ལ་
གཅིག་གི་ལྷིང་ན་ཞིང་རྩ་ལྷན་ལྷིང་ཀྱི་ཞིང་ཡང་ལྷན་ཞིང་། ལྷ་གཅིག་ལ་ལྷ་

རབ་འབྲམས་ཀྱི་མཚེན་པ་དང་། རྒྱ་རེ་རེས་ཀྱང་རྒྱ་དང་ཞིང་རབ་འབྲམས་
 ཀྱི་མཚེན་ཁྲུང་པར་རྒྱ་དང་པ་མཁུལ་ཚུད་ལྷལ་ལས་འདས་པའི་ཚེ་འབྲུལ་ཆེན་པོས་
 བཞུགས་ཏེ། ཇི་སྟབས་དུ། དེ་ལྟར་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚུགས་སུ་ཡང་། །སྤྱི་ཅན་
 ཁྱོན་ལ་དུས་གསུམ་ཅན་སྟེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚེན་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་མཚེན་
 དང་། །བསྐལ་པ་ཀྱི་མཚེན་སྟེད་ཅིང་རབ་དུ་འབྱུག་། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གནས་དབྱིངས་ཀྱི་ཅན་བཞོད་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། ཅེས་པ་སྟེ།
 དེ་ལ་དང་པོ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཡལ་ཆེན་ལས། ཞིང་རྣམས་ཀྱི་མཚེན་ལ་ལ་
 རྒྱ་མེད་འོད་ཅེས་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་གནས། །རྒྱ་དང་པོའི་སྟེང་པོ་འོད་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་མཚེན་དག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཞིང་རྣམས་ཀྱི་མཚེན་མཐའ་དང་
 དབྲུས་མེད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཀྱི་མཚེན་དག་ལ་གནས། །ཞིང་ཁམས་ཀྱི་མཚེན་
 དབྱིངས་རྣམས་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལ་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲུང་བ་བཞི།
 མཐས་ཅན་གྱི་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ཆུང་པས་སྟགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། གནས་
 ལྷགས་ཀྱང་ལྷལ་ཞི། ལྷུང་ཆུགས། རྣལ་མ་སྟགས་ཅི་རྣམས་ཡོད་དོ། །གཉིས་
 པ་དབྱིངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། །ལ་ལ་རྒྱུ་པོ་ལ་ལ་རྒྱར་གསུམ་སྟེ། །དེ་དག་ལ་
 ལ་རྒྱགས་ནི་གྲུ་བཞིར་གནས། །ཚོར་བ་པོ་ལྷ་འཁོར་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ཀྱན་
 ཀྱང་ལས་རྣམས་ཀྱི་མཚེན་རྣམས་པར་བྱིས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུ་ནི། ཅུར་
 སྟེག་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནས། པོ་ལྷོ་དཔལ་གྱི་པར་འཇིག་རྟེན་པུ་
 པོ་ཤོང་ནས་ཤོང་དུ་བརྒྱ་འབྲུར་གྱིས་ཆེ་(ཆེ་ 9 ན)ལ་ཡོན་ཏན་མང་པ་དང་།
 ད་ལྟ་མཛོན་དགའ་དང་བདེ་བ་ཅན་སྟགས་ཀྱི་ཆེ་ལ་མི་མཐེད་ཀྱི་ཞིང་འདི་དང་།
 དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྟར་མ་ལ་དགའ་བའི་ཞིང་མཐོ་པོ་ཅན་སྟགས་གིན་དུ་
 ཁྱོན་ཆུང་བ་དང་། མ་འོངས་མཁོན་པོ་ཀྱན་དུ་གསེགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དུ་ལ་བུ་
 ཡང་དག་བསགས་ལ་ཅན་མེད་པར་བརྟན་པ་སྟགས་མང་རོ། །བཞི་པ་ཡུན་
 ཅན་ནི། ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་བསྐལ་པ་ཅན། །ལ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་པ་སྟེ། །ཞིང་

177

ལྷ་མཚན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུག་གི་མཐིལ་གྱི་སྤྱང་པོ་རབ་དུ་གནས་པ་ཞེས་
 བྱ་བར། ལྷན་པའང་ལེ་ཤེས་གང་ཅེན་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟན་ཏེ་ནམ་པར་རྣམ་པ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་མངས་རྒྱས་ཉལ་གཅིག་གི་སྤྱང་ཡུལ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ལྷ་མཚན་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་.....
 དབྱས་ཀྱི་མངས་རྒྱས་ནམ་པར་སྤང་མཛད་སྒྲུལ་སྤྱི་ཞིང་ཁམས་གཞི་དང་སྤྱང་
 པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་འདི་གནས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ཡང་འོག་མིན་བར་གྱི་སྤྱང་བཞི་པའི། །འཇིག་རྟེན་ཁྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་སྤྱང་
 གསུམ་ཆེ། །དེ་ནས་ཤོང་དུ་དྲུང་ཕྱག་བརྒྱ་བརྒྱུད། །བརྒྱས་པས་རབ་
 འབྱམས་མཚམས་སྤྱང་ཆུད་གྱི་མཚན། །སྤྱང་པོ་མེ་རྟོག་བརྒྱན་ཞིང་ས་ས་ཡང་། །
 ལྷ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཁོར་ཡུག་བཅས་པ་སྟེ། །མཚན་གྱི་སྒྲུལ་སྤྱི་གཅིག་གི་འདུལ་
 ཞིང་ཡིན། །གཞི་དང་སྤྱང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་དེ་ལ་ཁྱེ་ཅམ་ཞིག་
 ཡོད་ཅེ་ན། དེའང་སྤྱང་བཞི་པོ་རབ་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པ་སྤྱང་དཀྱིལ་ནས་
 སྤྱང་ཅེའི་འོག་མིན་ལ་ཡུག་གི་བར་གྱི་གནས་དེ་ལ་སྤྱང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཞེས་བྱ། དེ་ནས་དེ་ཅམ་གྱི་བར་སྤྱང་གི་ནམ་མཁའ་འདས་པ་ན་དེ་དང་
 འདྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་(མོ་ 10 ན)གཅིག་གནས་པ་ལ་གཅིག་ནས་གཉིས་
 ལྷ་བཟངས་པའི་སྤྱང་དུ་ཁོངས་པ་ན་ཁོར་ཡུག་གཅིག་གིས་བསྐྱར་བ་སྤྱང་དང་
 པོ། དེ་དག་བརྟམས་པ་གཅིག་དུ་བཅིས་པ་སྤྱང་ལ་སྤྱང་གཅིག་གིས་བསྐྱར་
 བ་སྤྱང་གཉིས་པ། དེ་སྤྱང་ལ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོས་བསྐྱར་བ་སྤྱང་གསུམ་པ་སྟེ།
 སྤྱང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་སྤྱང་གསུམ་གྱི་སྤྱང་ཆེན་
 པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །འདིར་མཛན་པ་བ་ནམས་གྱིས་
 ཅངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཅད་བཟང་ཡང་། འདིར་ནི་ལྷ་རྣམ་དང་གསེར་
 འོད་དམ་པ་སྟགས་གྱི་ཡུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །དེ་ནས་རིམ་བར་གོང་ནས་

179

180

རྣམས་ལོག་གི་པར་རིམ་པལྱིན་སྒྲིང་པལྱི་གཞན་པ་། སྟན་ཏུ་སྒྲུང་། དགའ་བ་།
 པལྱོད་དཀྱའ་། སྒྲིང་པོ་དམ་པ་། གཉིན་ལྷན་། ས་པལྱང་། སང་གི་ཨོད་པ་།
 རྣམ་པས་གསུམ་། རྣོར་འཇིག་། འོད་འཕྲོ་ལྷན་ཞེས་པ་བཅུ་ལྷན་བསྐྱར་པར་
 གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཆགས་འཇིག་དུས་མཉམ་ཁྱེད་པར་གསུངས་། །ས་པཅུ་འི་
 དབང་ལྷུག་ཁོ་ན་འི་སྒྲིང་ལྷུང་ལོ། །ཐོག་པ་ལྷན་མོང་དུ་ཨོངས་སུ་གསུམ་པ་ནི་
 སྒྲིང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་ཙམ་ཞིག་ཆགས་འཇིག་མཉམ་དུ་ཁྱེད་པར་བརྟན་
 ཅིང་། གཞན་དུ་གཞི་སྒྲིང་མ་རྟེན་གསུམ་པའི་སྒྲིང་ལ་གསུམ་པའི་ཞིང་ལྷ་
 མཚོ་ལྷ་ལྷ་མཚོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་གཅིག་གིས་རྣམས་པར་རྩལ་པའི་ཞིང་དེ་དག་...
 ཆགས་འཇིག་དུས་མཉམ་ཁྱེད་པར་གསུངས་སྟེང་། འདི་ལྷ་ལྷའི་གནས་ལྷགས་
 ལྷ་མེ་པ་ནི་ས་པཅུ་འི་དབང་ལྷུག་རྣམས་ཁོ་ན་འི་སྒྲིང་ལྷུང་ལས་ཉན་མོས་སྟགས་ཀྱི་
 སྒྲིང་མི་སྟང་རྩེ་། །ཞིང་ཁམས་སྒྲིང་པལྱན་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པའི་ལྷགས་ལྷར་
 པལྱོད་པ་སྐམས་དང་པོའི་འབྲུལ་པའོ། །

2. འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐུག་དུ་བརྟན་པ་ཐིག་དམན་པ་ དང་ཐུན་ཨོད་དུ་བརྟན་པའི་སྐབས་།

སྐབས་གཉིས་པ་མི་མཆིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐུག་དུ་བཞད་པ་ལ་གཉིས་།
 མདོར་བརྟན་པ་དང་། ལྷས་པར་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་
 ལ་ཆེ་གནས་འཇིག་སྒྲིང་པལྱི། །ཞེས་པ་(ཨོ་11པ)ལྟེ། ཐུ་ཐུག་སྒྲིང་པལྱི་པའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལའང་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་། གནས་པའི་བསྐལ་པ་།
 འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་། སྒྲིང་པའི་བསྐལ་པ་ལྟེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་པལྱི་ཨོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་། དང་པོར་ཆགས་པ་། པར་དུ་གནས་པ་། ས་མར་
 འཇིག་སྒྲིང་གི་སྒྲུལ་པའདད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིང་པཅུད་གཉིས་ལས་སྒྲིང་གི་
 འཇིག་རྟེན་ནི། །ཞེས་བསྐལ་ཆེན་པལྱི་གང་དུ་འཕྱུང་པའི་སྒྲུལ་སྒྲིང་པཅུད་

གཉིས་ལྷ་ཡོད་པ་ལས་ཐོག་མར་སྤྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ནི། ཞེས་མཚམས་
 རྒྱུར་ནས་དངོས་ལ་གཉིས། རྒྱུད་བཤད་པ་དང་། བཅུད་བཤད་པ་ལོ། །དང་
 གྲོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞེས་ཡུང་ཉན་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དེའི་དང་
 གྲོ་ལ་ལ། བསྐལ་བཟང་ཡུང་ཚུལ། རྩ་སྒྲིང་བཞོད་པ། སྒྲིང་བཞིའི་ངེས་ཆེག
 རན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིན། ལྷ་གནས་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་ཁྲ་མའི་སྤྲོད་བསྐལ་འདས་པ་ན། །ཕྱོགས་བཅུར་
 རྒྱང་ལངས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བྲམ་ཆགས། །སྒྲིན་ལས་ཆར་བབ་ཆ་ཡི་ཡུང་པའི་
 དབུས། །བརྒྱ་སྤྲོད་མཐོང་བསྐལ་པ་བཟང་པོར་བྲགས། །བསྐལ་བཟང་འདིའི་
 ཡུང་མེམས་ནམས་ཀྱིས་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ལས་ཀྱི་མཐུ་དང་། །འགྲོ་
 བ་ནམས་ཀྱི་ལས་མཐུན་པ་དག་ལས། བསྐལ་པ་ཁྲ་མ་ཆོགས་པའི་འོག་དུ་སྤྲོད་
 བསྐལ་པར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་འདས་ནས། ཕྱོགས་བཅུ་སྟོ་སྟོ་ནས་རྒྱང་ལངས་
 པ་ལན་ཚུན་ཕྱགས་ཆེད་པོས་བདེ་བ་ཅིང་འཕུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོ་རྟོས་ཡུང་.....
 གཞིག་པར་མི་རུས་པར་སྤྲོད་ཤིང་ཤིན་དུ་འཕས་པའི་རྒྱང་དཀྱིལ་བྱ་བྲམ་དུ་ཆགས་
 པའི་སྤྲོད་དུ་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་སྒྲུབ་པོ་གཤེར་གྱི་གཉེན་ཤིང་ཤིང་ལྷ་བྱ་ཆགས་པ་ལས་...
 ཆར་གྱི་སྤྲོད་ཤིང་རྟོ་རྟོས་ཤིང་ཅམ་ནས་ཐིགས་པ་སྤྲོད་པའི་པར་དུས་རིང་པར་...
 བབ་པའི་སྤྲོད་ཀྱིས་རྒྱང་གིས་བསྤྲོད་པའི་རྒྱུ་ཡིས་པོ་ཆེད་པོར་གནས་པའི་དབུས་
 བས་གཤེར་གྱི་བརྒྱ་སྤྲོད་ཤིང་པར་པ་གནས་གཅིང་མའི་(མོ་ 12 ན)ལྷ་ནམས་ཀྱིས་...
 མཐོང་བ་ན་སངས་རྒྱས་སྤྲོད་འཕྲུང་པའི་ལྷས་སུ་ཤིས་ནས་ཨོ་མའོ་འདྲི་ནི་བསྐལ་
 པ་བཟང་པོ་ཞིག་གོ། །ཞེས་ཆོད་དུ་བརྒྱུད་པས་བསྐལ་པ་བཟང་པོར་བྲགས་སྟོ་
 ཞེས་སྤྲོད་རྟོ་རྟོས་དཀྱིལ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡི་ཤིས་རྒྱས་པའི་མདོ་
 ལས་བསྐལ་པ་འདྲི་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྤྲོད་མཐོང་དུ་གསུངས་པའོ་དེ་དང་.....
 མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱང་གིས་རྒྱ་བསྐལ་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཆར་

183

184

དབྱིབས་མ་འཇུག་པའི་མྱིང་ལྷན་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་པས་ཅད་པ་ལྟར་གྱིས་མི་ཡང་
 ར་། །ཁོར་ལུག་རི་བོ་ལུགས་ལས་བྱུང་བ་ཞི། །དེ་དག་པར་དུ་བཅའི་ཕྱི་
 མཚན་གང་། །མྱིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱར་ཁོར་ལུག་དུ་བསྐྱར་པའི་རི་བོ་
 ལྱའི་ལུགས་རི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ་...
 གཞེས་རི་རྣམས་ཀྱི་ལྷོ་ནུ་ཁོར་ལུག་ལ་ལྷག་པ་དེ་དག་གི་པར། མྱིང་རྣམས་མ་
 གཏོགས་པ་བཅུ་ཅན་གྱི་ཆུས་གང་བ་ནི་བཅུ་ཅན་གྱི་ཕྱི་མཚན་གྱི་གསལ་ལ། དེ་
 དང་ཏྲ་གདོང་གི་རི་བོ་ལྟར་པས་རྣམས་ལས་འཔར་པའི་མེས་ཆུ་རྣམས་མཚན་མ་
 ལས་མི་འདའ་བར་མྱེས་པར་བྱེད་པའང་བཤད་དོ། །

གཞུམ་པ་ནི། འཇགས་ལུང་དབུས་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་དག །འདས་
 པའི་གངས་རིའི་བྱང་ན་སྤྱོད་དང་ལྟེན། །པར་དུ་མ་རྣམས་མཚན་ལི་ལྷགས་བཞི་
 ནས། །ཁ་འབབ་ཆུ་བཞི་ལྷགས་བཞིའི་ཕྱི་མཚན་འཛོ། །མཚན་འགྲམ་རྒྱུ་
 སྤྱེའི་རྒྱང་ཤས་བཟུག། །དེ་ལྱིར་རྒྱུ་མཚན་པའི་མྱིང་དུ་བྱགས། །དེ་
 ལ་རྒྱུ་འི་མྱིང་ཞེས་པའི་ཕྱི་མཚན་གང་ཞི་ན། འཇགས་པའི་ལུང་གྱི་དབུས་ནས་
 བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་དག་འདས་པའི་མཚན་ལྷ་གངས་རི་ལྷོ་རི་བོ་གངས་ཅན་...
 ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་བྱང་ན་རི་བོ་སྤྱོད་དང་ལྟེན་བ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་པར་དུ་རྣམས་ལས་མྱི་དུས་དཔེ་ག་ཅིས་བྱ་བས་ལྷ་དང་(མེ་ 13 བ)འཁོར་ཤས་
 ལྷན་པ་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་པའི་འབས་ལྷ་རྣམས་མ་པོ་བ་མ་རྣམས་པ་ལྷས་
 ལྷས་པ་ལ་མ་རྣམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྱའི་ལུང་པོ་མ་རྣམས་པ་གནས་པའི་མཚན།
 ལྷན་དང་རི་ནག་པོ་དང་ནགས་ཅན་ལྷ་རྣམས་ཅན་གྱི་འཕྱང་གནས་ལྷ་
 ལྷས་པ་ཆུ་ཞེས་དུ་དཔག་ཅད་ལྷ་བཅུ་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ལྷགས་བཞི་
 ནས་ཁ་འབབ་ཀྱི་ཆུ་བཞི་ལྷགས་པ་གསུངས་ན་བྱག་ལྷང་པོ་མེའི་གདོང་...
 འདྲ་བ་ནས་ཆུ་ལྷང་གཞུ་དབུལ་གྱི་ལྷོ་མ་འཕྲན་ཅིང་འབབ་པ། ལྷ་ལྷགས་ན་
 བྱག་ལྷ་མཚན་གྱི་གདོང་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་ལྷང་གྱི་ལྷོ་མ་འཕྲན་ཅིང་...

187

བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་འཕྲུལ་པ་ནི་མ་དེས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་……
 ཡོད་དོ། །དེ་ལས་ལྷ་མིན་མི་དྲགས་ཀྱི་རིས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་སྐྱེས་མི་དྲགས་
 རྒྱུ་འབྲུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྟ་ནི་དཔལ་ལྷ་བུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་འདྲ་ཡོད་པར་བཤད་……
 དོ། །མི་དྲགས་ཞེས་པ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་ལས་རབ་སྒྲིབ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཐིམ་མི་ཐུག་
 པར་སྒྲིབ་པས་སམ་བཤེས་སྐྱོམ་ཕྱིས་ཤིན་ཏུ་ནོན་པས་མི་དྲགས་སོ། །དེ་དང་འགྲོ་
 བྱེད་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྒྲིབ་ལུང་པ་ཡིན་ཞིང་། ཅ་བའི་གནས་ནི་རྒྱ་
 མཚེ་ཆེན་པོ་རྟེ། དེར་སྤྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་ནམས་ཆང་
 གི་སྤང་མ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་མཚོན་དུ་མི་གསལ་
 ཡང་། དན་ཉེ་ལས། རི་རབ་ཀྱི་ར་བའི་ཁྲོད་སྤང་ཆུ་མཚམས་མན་ཕྱི་ཆད་རྒྱ་
 མཚེན་ཐྱིང་དུ་ལྷ་མིན་དེ་དང་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་རིས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་……
 དང་སྤྱོད་གཅན་དང་མགུལ་སྤྱིང་ལ་སྐྱེས་པའི་གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་ནམས་གནས་པར་
 གསུངས་སོ། །དེ་དང་འགྲོ་ཞེས་པ་དེ་དང་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་དེ་དང་འགྲོ་བཤད་
 ཡང་ཉིང་ལྟ་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་གསེག་གསེག་ཤད་ཀྱང་མཉམ། འཁྲོག་པོ་ལ་འཇུག་པས་འགྲོ་
 ཆུང་དེ་ལྟར་གསེལ་ཆེ་བ་ལས་པདྲགས་པར་སྤྱང་། ལྷ་མིན་ནི་ཨ་སུ་རྒྱ་ལས་
 བཅུད་མི་ཐུན་(ཨོ་ 15 ན)པ་རྟེ་བདུད་ཅིན་བཅུད་དང་མི་ཐུན་པར་གྲགས་པ་འཇམ་
 ཡང་ན་སུ་ར་ལྷ་རྟེ། དམན་པའི་དོན་གྱི་དགག་སྤྱོད་པའོ། །

ལུ་པ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་རིས་པའི་ལྷ་ན་པའི་བང་རིམ་གཙོ། །ཡན་ལག་ཁ་
 འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་ལ་དེས་པ་མེད། །ལྷ་ནམས་ལས་འདྲོད་ལྷ་རིགས་དུག་གི་ཤོག་མ་
 རྒྱལ་ཆེན་རིས་པའི་ལྷ་ནམས་ནི་ལྷ་ན་པའི་བང་རིམ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་ཏེ།
 དེའང་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་དང་པོ་ལ་གཞིར་ཤོགས། གཉིས་པར་སྤྱིང་ཤོགས།
 གསུམ་པར་རྟག་སྤྱོད། བཞི་པར་སྤྱོད་པས་བཞིར་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཆེན་པའི་
 དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་དག་པལ་ཆེར་གནས་ཏེ། དེ་ནམས་གཉེན་
 ཤིང་འཛིན་སྐྱེས་རི་བདུན་དང་པར་སྤྱང་ལའང་ཅི་རིགས་པར་གནས་ཤིང་།

མདོར་ན་དུམ་པ་ནས་འདི་མི་པར་གྱི་འཕྲོ་བ་ནས་མ་གྱི་ཡན་ལག་ཁ་འཕྲོར་བའི་
 གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་ལུས་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟོས་ཤིང་གུའུ་ལ་ལག་ཁང་ཀྱིས་
 ལ་མོགས་པ་ལའང་བརྟེན་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་པས་ན་དེ་དག་གྱུར་དེ་ནས་མ་གྱི་.....
 གནས་མཇུག་ཏེན་དུ་འབྱར་རོ། །ལྷན་པའི་སྤྱིང་ན་ཅ་གསུམ་ལྟ་ལོ་གནས། །ནམ་
 རྒྱལ་ཁང་བཟང་སྟོང་གྱི་ལྷ་ན་རྒྱལ། །སྤྱིང་ཅལ་ས་གཞི་ཡོངས་འདུས་དོ་ལེ་
 མཚལ། །ཅས་བཟང་འདུན་ས་གཞོད་སྤྱིན་གནས་དང་བཅས། །རྩ་བ་ལྷན་པའི་
 སྤྱིང་ན་སུམ་ཅ་གསུམ་དུ་བྲགས་པ་ལྟ་ནས་མ་གྱི་གནས་ཡོད་དེ། དེའང་སུམ་
 ཅ་གསུམ་དུ་བྲགས་པ་ནི། རྩ་བ་ལྷན་པ་བྱུང་། མ་སྐར་གྱི་བྲག་གཉིས། དག་པོ་
 བཅུ་གཅིག་ ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཟུང་བ་ལྟར་ལས། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 ཟུང་ས་དཔང་པོ་ནི། འདི་དག་གི་གཙོ་བོ་བཅུ་ཕྱིན་ཉིད་དང་། གཞན་ས་
 གཉིས་ལ་ནི་ཉི་དཔང་ཞེས་བྲགས་སོ། །སུམ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ལི་ཟུང་ས་འདིན་
 ཅུང་དུ་ཉི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། །ཅས་བཟང་མཚོ་བ་རྩ་ལེགས་མཚོང་
 གནས། །སྤྱུགས་གཅིག་གི་ལ་གསེབ་གིང་རྩ་ལྷ་ཅོགས་གནས། །དག་པོ་བྱིད་
 རྩ་མཚོས་ཡོངས་འདུར་གནས་པ་དང་། །འདིས་པའི་འབྲམ་དང་ཅང་ཅོང་
 འབྲམ་ན་གནས། །(ཅི་ 15 བ) རྩ་བ་ལྷན་པའི་སྤྱིང་པར་གནས་དང་གུན་གསལ་
 སྤྱིད། །གསེར་ལྷག་ཁང་དང་སྤྱིང་པའི་ལྷི་པ་མ་དང་། །མཚོ་དམར་གྱི་དང་
 བཟ་བ་རྩ་ཅོགས་ཀྱིས། །སྤྱིང་པར་འཆག་དང་ཞིབ་དུ་སྤྱིད་པ་དང་། །ལྷ་
 རྩ་ཅོགས་དང་གཞི་བཞིན་འབར་པ་དང་། །ལྷ་པའི་གནས་རྩ་ཉི་དང་གིང་

སྒྲུབ། །ཕྱང་དང་མིག་ཕྱིར་འགྲོ་དང་བཅུ་མཁས་འགྲོས་དང་། །ལུས་མདོག་

བཟང་ཆེ་ནིར་བྱ་འབྱུང་བ་དང་། །ཤིས་མཐུན་འཁོར་གནས་མཐོ་བར་སྦྱོད་

བ་དང་། །གཟི་མཚག་གཟི་ཤོང་མ་རྒྱས་བ་དག་སྟེ། །སྒྲུབ་ཅུ་ཅ་གསུམ་

ལྟ་ཏི་རྣམས་གངས་ས། །དེ་འདྲ་དབུས་ན་བརྒྱ་ཁྱིན་གྱི་སྒྲིབ་རྣམས་པར་ཀླུ་

བའི་ཁང་བཟང་ལྟ་བཞི་པའི་རིས་རེ་ལ་དཔག་ཅད་ལྟ་བུ་དང་འཕངས་སྒྲུ་

དཔག་ཅད་སྦྱོད་དང་ལྟ་བུ་པ་ཤིན་པོ་ཆེའི་བགས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བསྐྱར་བ།

དེའི་ལྟ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསེར་གྱི་ཕྱགས་ཤི་རིས་རེ་ལ་དཔག་ཅད་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་

དང་འཕངས་སྒྲུ་སྦྱོད་དང་གཉིས་འཕགས་པ། །ས་གཞི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་

ལ་ཤིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་མདངས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བཟུ་ཞིང་

ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ། །དེའི་རིས་གཞི་ནི་ཤིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་ཁྱིའི་ལྟ་བུ་གིས་

བཏེགས་པའི་གདུང་ལྟར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པའི་ཆོག་སྦྱོབ་ཅན། །ཕྱགས་བཞི་ཉི་ལྔ་ཆེན་པོ་

བཞི་པ་ལྟའི་བྱ་ལོ་ཆ་སྦྱོན་པ་ལྟ་བུ་རིས་བསྐྱུང་ཞིང་། །སང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་

སང་ལྟར་ལྟ་བུ་མ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ན་སྟུག་ །དེའི་ཤར་ཕྱགས་ན་ཁོར་

ལྟག་དཔག་ཅད་སྟོང་ཡོད་པའི་ཤིང་རྒྱ་ཆོགས་པའི་ཆལ་དང་། །ཅད་དེ་དང་

འདྲ་བར་སྦྱོ་ཕྱགས་ན་རྩལ་འགྱུར་གྱི་ཆལ་དང་། །རྩལ་ཕྱགས་ན་འདྲིས་པའི་

ཆལ་དང་། །བྱང་ཕྱགས་ན་དགའ་བའི་ཆལ་དེ་སྦྱོད་ཆལ་གྱི་ས་གཞི་རྣམས་དང་།

ཡང་དེ་དག་གི་ལྟ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་དཔག་བསམས་གྱི་ཤིང་

ཡོངས་འདྲ་ས་བརྟོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་དུ་དཔག་ཅད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅིང་གྱིན་དུ་

དཔག་ཅད་བརྒྱ་འཕགས་པ། (ཨོ་ 16ན) །ཡལ་འདྲུབ་ཀྱིས་དཔག་ཅད་ལྟ་

191

གནས་པ་ཤད། །དེ་དག་གི་ཤོང་དུ་ཚངས་སེལ་ལ་སྐྱབས་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་
 གནས་པ་ཅུ་གཤོང་ནས་ཤོང་དུ་པལྱེགས་མར་ཆགས་ཤིང་། །དེ་དག་གུན་གྱི་
 ཤོང་དུ་འོག་མིན་ཅུང་དུ་མི་གནས་དང་པལྱེགས་ཁམས་གནས་སེལ་པ་ཅུ་
 པ་ཤད་དུ་གྲགས་པ་ལྟེ། དེ་འདྲ་མཚན་སེལ་པ་ལྟིན་པ་མས་གཏན་དང་པོ་ལ། རྒྱུག་
 པ་མི་དག་པའི་ཚེས་པ་མཉམ་པ་མ་ཆད་པ་ལྟེ། དེ་འོ་སེལ་གྱི་གྲོགས་པའི་ཚངས་
 སེལ། ཚངས་པའི་མཉམ་ན་འདུག་ལྟེ་ཆེན་འདོན་པ་མ་ཆད་པའི་མཉམ་ན་
 འདོན། དཔེ་ཅ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱུས་ཤིང་ཅོ་ཅད་ལྷས་ཅད་སྐྱབས་གཞན་ལས་
 ཅོ་པ་རྒྱང་གཞུགས་མི་མཆིད་ཀྱི་པདག་པོ་ཕྱིད་པའི་ཚངས་ཅོན་ཏེ་གསུམ། པས་མ་
 གཏན་གཏོས་པ་ལ། རང་གིས་ཤོང་མ་ལ་རྟོམ་ཏེ་འདྲ་གྱི་ཁྱོན་དང་གསལ་པ་
 གཏོས་ཀ་ཅུང་པའི་འདྲ་ཅུང་། འདྲ་གྱི་ཁྱོན་འོག་མས་ཅད་པ་བྱུང་མི་རྒྱས་པའི་
 ཅད་མེད་འདྲ། འདྲ་གྱི་ཁྱོན་དང་གསལ་པ་གཏོས་ཀ་ཅོ་ཞིང་གནས་གཞན་
 མཐའ་དག་རྒྱང་པར་ཕྱིད་པའི་འདྲ་གསལ་ཏེ་གསུམ། པས་མ་གཏན་གསུམ་པ་ལ།
 ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བདེ་བ་ནི་རབ་དུ་ཞི་བའི་བྱིར་དགེ་བ་ཞེས་པ་ཏགས་ཤིང་དེ་གོང་
 ས་ལས་ཅུང་པའི་དགེ་ཅུང་། བདེ་བ་དེ་འོག་མས་ཅད་པ་བྱུང་དུ་མེད་པའི་
 ཅད་མེད་དགེ། །བདེ་བ་དེ་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བའམ་ལྟ་དེ་དག་གི་དགེ་བ་
 ལས་ལྟག་པ་ལྟ་སེལ་ན་མེད་པའི་དགེ་རྒྱས་ཏེ་གསུམ། པས་མ་གཏན་པའི་པ་ལ།
 ས་གཞི་རྒྱན་འཁྱིགས་པ་ལྟར་འདཔ་མ་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྒྱན་མེད། མི་གཞོ་
 པའི་པ་མེད་ནས་མ་ལས་རྒྱུས་པའི་པ་མེད་ནས་མ་རྒྱུས། གནས་གཞན་དང་འབྲེལ་
 པའི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་ལུ་མཚེག་དུ་བྱུར་པའི་འབྲས་ལུ་ཅོ་ལྟ་སྐྱེ་
 གནས་གསུམ་དང་། གནས་གཙང་མ་གོང་མ་ནས་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་
 མི་ཅོ་པའི་མི་ཅོ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཤོང་པས་འཁྱོད་པའམ་ཉོན་
 མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་པའི་མིག་གདུང་བ། རབ་དུ་ཞི་ཞིང་མཚེག་དུ་མཛེས་
 (མོ་ 17 ན) པར་རྒྱང་པའི་བྱ་ནོམ་རྒྱང་བ། མཚོང་བའམ་ལྟ་བ་ནས་པར་དག

ཅིང་བཟང་བའི་ཤིན་ཏུ་མཐོང་། གནས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་འདི་ལས་ཡོན་
 ཏན་ལྷག་པ་གོང་ན་མེད་པའི་ལོག་མིན། འདི་ལ་རྒྱལ་ཕྱོད་ལ་བསམགས་པའི
 གཞུགས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱག་པ་ཡིན་པས་བསམགས་མཐུན་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རྒྱུ་རེད། །
 འབྲས་ཕུ་ཆེ་པའི་ཚུགས་གཅིག་ན་འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་མེས་ཅན་ནམས་ཡོད་པར
 བཤད་ཅིང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་འདི་དག་ནི་གནས་གཅིག་ཏུ་ལས་མཐུན་པ
 མེད་པས། ལྷ་ས་སོར་གཞུལ་མེད་ཁང་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་ཕྱིད་པའི་ཁྱད་
 པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལས་མི་ཆེ་བ་ནས་ལོག་མིན་གྱི་བར་ནི་འཕགས་པ་ནམས་ཁོ་
 ན་དེར་སྐྱེ་བས་གནས་གཅིང་མར་ལྷགས་ཤིང་། ལོག་མིན་དེ་ཁོངས་སྐྱེ་ཤིག་ནས་
 ཡིན་པར་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་སོགས་མདོ་དང་། རྒྱགས་ཀྱིད་འགའ་ཞིག་ལས་
 གཞུངས་པས་དགོངས་པ་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་མཛོན་ཞིང་། ས་ལྗེ་ལས་དེའི་གོང་ཏུ་
 དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་པ་ས་བཙུའི་དབང་ཕྱག་ནམས་སྐྱེ་བའི་གནས་
 ཤིག་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཉིས་འཕུར་ཆེ་ཞིང་འཕུར། །
 དེ་དག་གི་ཆད་དུའི་བས་ཞིབ་པར་མཛོན་པ་སོགས་ལས་འཕུར་ཞིང་རགས་པར་
 ལྷ་གནས་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཉིས་འཕུར་གྱིས་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་ཁོངས་སྐྱེད་དང་
 དབང་ཕྱག་གིས་འཕགས་པར་འདོད་དོ། །ལྷ་ཞེས་བའང་ལེགས་ཚུར་མདྲ་ཏུ་དེ་
 བོ་ཀས་ཏེ་འདི་ནམས་ཀྱི་ཁྱིམ་མཐོ་ཤིས་ལྷ་ཡོད་པས་མཐོ་ཤིས་གནས་ཕྱིད་དམ་
 གཤའ་སྐྱིམ་པ་ཞེས་ཕྱོད། །ཡང་ན་དེ་བ་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་རྒྱལ་པར་ཕྱིད་པས་ལྷ་ཡོད། །
 གཉིས་པ་ཞེས་ཕྱོད་ནི། རྒྱང་གཞུམ་གཅིག་ནི་ཉན་རང་གཞིགས་པར་འཇུག།
 དེ་དག་ཆ་མེད་རྒྱལ་ལས་ཕྱུང་བར་འདོད། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱང་གཉིས་
 མས་རྒྱང་གཞུམ་གྱི་རྒྱང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཙམ་གྱི་བོན་པ་
 རྒྱ་ལ་བའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཡོ་ཤིས་དག་པའི་གཞིགས་པར་ཡང་
 རྟོགས་ཤིང་འཇུག་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞིང་(མོ་ 17 བ)ཁམས་རབ་འབྲས་
 རྒྱ་མཚོའི་བོན་པའི་རྒྱལ་ནི་སངས་རྒྱུས་དང་ཕྱང་སེམས་དག་པའི་ས་ལ་བཞུན་

བཤེན་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཙུགས་བསེ་རུ་སྤྲོན་ནམས་ཀྱིས། །སྤྱོད་
 གཏིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་འཕྲུང་བས་སོ། །ཉན་རང་དེ
 དག་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རགས་པ་ཙམ་ཕྱེད་ནི་ཚུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཐུང་རབ་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་བཞི་དང་རྩ་རྩ་རེག་གཟུགས་ཏེ་རྒྱལ་རྩལ་བརྒྱད་་་་
 འདུམ་ཀྱི་མོང་བུ་འདུམ་པ་ལས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེའང་ལྷ་སྟེགས་ཕྱེད
 ལྟར་བསྐལ་བ་སྟེ་མ་འཇིག་པའི་ཤུལ་དུ་རྒྱལ་ཐུང་ཆ་མེད་སེལ་བྱར་གནས་པ་ནི་
 བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། གནས་འདིར་སྟེ་འགྱུར་སེམས་ཅན་སྟེ་མཐུན་ལས་ཀྱི་ཕྱེད
 བས་འབྲས་བུ་རགས་པ་སྟེ་ཆོགས་སྟེད་ལྷུས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་ཐོག་མའི་ས་བོན་ཡིན་་་
 པར་བཞེད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་འོག་དུ་འཕྲུང་རོ། །

གཏིས་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྩ་བོ། མཆེད་ཚུལ།
 བདེ་རྒྱལ། །སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བའི་རྩ་བོ་མ་བསྐྱེད་པས་ལྷུང་མ
 བསྟན། །དེ་ལྟར་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་ཐོན་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་པ་
 བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ནི་ལས་དང་ཉན་མོངས་པས་མ་་་་་
 བསྐྱེད་པས་ཤིང་། དཀོ་སྟེག་གང་དུའང་ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞིག་སྟེ། ཐོག་ཆེན་
 པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་དང་འོད་གསལ་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཤད་ཚུལ་
 ནམས་འོག་དུ་འཕྲུང་རོ། །

གཏིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཏིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྩ་
 མཆེད་བཞི་སོགས་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད། །ལས་རིམ་མཆེད་ནས་དཔྱུལ་
 བའི་པར་དུ་ཆགས། །འགྲོ་བ་ནམས་ཐོག་མར་འཁྲུལ་པ་ན་རང་གི་རྩ་བོ་དེ་ལ་
 ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་མ་རིག་པས་མཆུངས་ལྟན་ཀྱི་ཚུ་བུས། གཟུང་འཇིན་བག་ལ་
 ཉལ་ལངས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཐག་པའི་སོག་མར་ཡོད་མིན་མེད་མིན་སོགས་་་་
 གཟུགས་མེད་སྟེ་མཆེད་ལུ་བཞི་དང་། དེ་ནས་གཟུགས་ཁམས་དང་འདོད་ཁམས་
 སོགས་རིམ་(ཞི་ 18 ན)གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་། མདོར་ན་འགྲོ་བ་ནམས་ནི་

ཞོང་ནས་འོག་ཏུ་ཡས་རིམ་གྱིས་མཆེད་ནས་མཐར་དུ་ལྷལ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་
དུ་ཆགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་སྒྱི་མཆེད་ལྷ་
བཞི་སྟེ། ཀྱིང་འཇིག་བྱེ་བྲག་ཙམ་ཡིན་གནས་ལུས་མེད། ཀྱིང་འང་གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་ལ་སྒྱི་མཆེད་སྐྱ་བཞིར་གྲགས་ཏེ། འཁོར་བར་སྒྱི་ཚལ་དང་
བསྐྱེད་ནས་དམ་པ་འགའ་ཞིག་མས་རིམ་གྱིས་འཆད་པ་རྩེར་ལེགས་ཀྱང་། འདྲིར་
གོ་བདེ་བའི་སྐད་དུ་ཡས་རིམ་གྱིས་བཤད་ན། ཐོག་མར་རྟིང་རེ་འཇིག་སྐྱེས་
འཇུག་གི་སྒྱུར་བའི་དུས་སྐབས་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་...
བྱེད་ཅིང་ལམ་དེ་ཉིད་སྒྱི་ཞིང་མཆེད་པ་ལས་ལྷུང་བས་འབྲས་བུ་སྒྱི་བ་ལའང་དེ་
མི་མེད་གིས་བདགས་པའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱི་མཆེད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་
ཏེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྱི་
མཆེད། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྱི་
མཆེད། འདྲེ་ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ལྷག་ཏུ་དང་འདྲ་ཞིང་འདྲེ་ཤེས་མེད་
པ་ནི་ཀུན་དུ་ཚིངས་པའོ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་ཅིང་འདྲེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་བ་གཞན་
པ་འབྱུང་བའི་འདྲེ་ཤེས་མེད་འདྲེ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྱི་མཆེད་དེ་བཞིན་ལ། ཀྱིང་
དག་ཀྱང་ཐོག་མར་འབྲལ་དུས་ཞོང་ནས་འོག་ཏུ་མཆེད་ལ། བན་ཚན་འཁོར་
དུས་ཐར་གྱི་རྟེན་ལ་སྒྱི་མཆེད་པའི་སེམས་བཞི་གང་ལྷུང་པ་དེར་སྒྱེས་ནས། ཁ་
ཅིག་གོང་མ་ཐོབ་པ་ལས་འོག་ནས་འོག་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྱུར་བའང་ཡོད་ལ། ཁ་
ཅིག་གང་ཐོབ་པ་དེ་ནས་མྱིད་པ་གཞན་དུ་འང་འཕོ་བས་མ་ཁེས་སོ། ཁོན་ཀྱང་
མམ་ཆེར་གཟུགས་མེད་འདྲི་བཞི་པོ་ཐོབ་ནས་འོག་མ་འོག་མར་རིམ་པར་སྒྱུར་བ་
གསལ་ཆེ་སྟེ་འཆི་ཁར་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་རྟིང་རེ་འཇིག་གྱི་སྐྱིད་ཅི་ཞིག་ནས་ཅི་
ཐང་མེད་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཙམ་དུ་གར་བས་སྒྱུར་ཐད་སྐར་ལས་རགས་པར་སྐྱོང་ལ།
དེ་ཉིད་ཚིངས་པ་བདེ་བས་དེ་མིང་ལ་ཆགས་(མོ་ 18 བ)པས་དྲིར་སྒྱུར་ལ། དེ་

བཞིན་དུ་ནུས་ཤིང་གྱི་འཆི་ཁར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་མེམས་ཤར་ནས་དེར་
 རྒྱུང་བས་མཆོང་མ་ལྟན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒར་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རང་
 ལ་གནས་ཤིང་རྒྱན་ཏིང་པོར་གོམས་པས། དེར་མང་དེའི་མེམས་འབྲུབ་པར་གྱིན་
 དུ་སྒྲུབ་པ་འདྲིའི་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟར་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་བཞི་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 རྩེ་བྲག་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གནས་གྱི་རེས་པ་དང་ལུས་གྱི་ཅད་མེད་པས་སྒྲིང་
 རོག་དུ་གདགས་པའང་མེད་དེ། ལུལ་གང་དུ་སྒྲུམས་འཆུག་དེ་མོབ་ནས་གི་
 འཕྲོས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་དེར་བྲུབ་པའི་ཡིན་རོ། །འདིར་མངོན་པ་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་གཞུགས་མེད་ཁམས་རོག་མིན་གྱི་སྒྲིང་ནས་སྒྲིང་དུ་བཅེགས་པའི་གནས་དང་
 གཞུགས་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཞུགས་མེད་ཅམ་བརྒྱད་པ་ནི་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུ་
 བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། མངས་རྒྱས་ཡལ་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་། གཞུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་གྱི་ལུལ་དང་བཅས། གཞི་དང་བཅས། ཉན་དང་བཅས། དུམྱེམས་
 དང་བཅས། ཞེས་པས་མཚན་གཞུགས་མེད་ཁམས་ལ་རྫོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་
 པའི་ཆོག་མང་དང་མང་དུ་འབྲུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཤོད་པ་
 ཆེན་པོ་མེད་བཞིན་མཚན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་དོན་དང་། བེ་མ་ལ་དང་བསྐྱེ་སི་
 རྩེ་བའི་ཞབས་གྱིས་ཀྱང་གཞུགས་ལས་གོང་དུ་དབག་པའི་མཁའ་ལ། བསྐྱེ་ནས་
 པར་བཅེགས་པའི་ནམ་མཁའ་མོགས་བཞི་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལུས་གྱིས་བརྟེན་
 པར་བཞེད་དོ། །གཞུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞི་པར་གནས་གཙང་ལ། །མོ་
 རྩེའི་གནས་གསུམ་བསམ་གཏན་རོག་གསུམ་གསུམ། །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ། གཞུགས་ལ་མ་བྲལ་བས་གཞུགས་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྲགས་པ་ལ་ནང་
 གཞེས་སྒྲུ་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲེ་ཆན་དུ་བསྐྱེ་ན་བསམ་གཏན་
 བཞིར་བྲགས་པ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པར་རོག་མིན་མོགས་གཙང་མ་རིས་གྱི་
 གནས་ལྷ(མོ་ 19ན)འབྲས་བུ་ཆེ་བ་སོགས་སྐྱེའི་གནས་གསུམ། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པར་དགོ་རྒྱས་སོགས། གཉིས་པར་འདོད་གསལ་བ་སོགས། དང་པོར་

ཚངས་ཅོན་པ་སྐབས་ཏེ་འོག་མ་དེ་དག་ལ་འདུག་པ་ལྟར་ལྟར་ཡོད་པ་ཤོད་ཏུ་སྒྲིམ་
 པ་ལྟར་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཅོ་སྒྲོན་ཏུ་མེས་ཞིག་པ་ཞིག་ན། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་ལྷ་ཞིག་ཅེ་འཕྲོ་ནས་ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་སྤྱང་པར་སྒྲིཊ་ཞིང་།
 དེ་ནས་རིམ་བཞིན་མཆེད་ནས་ཚངས་པ་མཉུན་ན་འདྲན་དང་། ཚངས་རིམ་
 སྐབས་ནས་དཔུལ་པའི་པར་ཏུ་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས་གིང་། རྩ་མ་ཆུང་ཞིག་པའི་
 ཅོ་སྐྱལ་མང་པས་མ་གཏན་གསུམ་པ་ནས་འོག་ཏུ་སྒྲིཊ་པ་སྐབས་ཤིས་དཔོན་སྐྱོ། །
 འདྲད་ཁམས་ལྷ་རིམ་བྱུག་དང་སྤྱང་ཅིན་བཞི། །སྤྱང་ཐུན་བཟུང་དང་བྱད་འཕྲོ་
 ཡི་དྲགས་གཉིས། །ཚ་བྱང་དཔུལ་བ་བཟུང་བཟུང་བཅས་པ་ཡི། །འདྲད་པ་
 ལྷ་མ་ཅེ་ཅ་བྱུག་ཉིད་ཏུ་བྱུང་། །འདྲད་པའི་ཡོན་ཏན་འཇིག་པ་གཙུག་པོར་བྱེད་
 ཅིང་ཁམས་གྱི་མས་ལ་འདྲད་ཆགས་དང་ཐུན་པས་འདྲད་ཁམས་ཞེས་བྲགས་པ་...
 འདི་ལ་གཞན་འཕུལ་དཔར་བྱེད་སྐབས་འདྲད་ལྷ་རིམ་བྱུག །སྤྱི་མི་ལྷན། བ་
 ལང་སྤྱད། ལུས་འཕགས་པོ། རུལ་ལྷི་སྤྱང་སྤྱི་སྤྱང་ཅིན་བཞི། དེ་དག་གི་སྤྱང་
 ཐུན་བཟུང། བན་སྤང་གི་འཕྲོ་བ་བྱད་འཕྲོ་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས། ཅོ་དཔུལ་
 བཟུང། བྱང་དཔུལ་བཟུང་བཅས་པ་སྤྱི་མས་པས་འདྲད་པ་ལྷ་མ་ཅེ་ཅ་བྱུག་ཅས་
 བྱ་ཞིང་། སྐབས་མང་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་སྐབས་སྤྱང་པའི་སྤྱང་བཟུང་པའི་སྤྱི་
 རིམ་བཞིན་ཤོད་ནས་ལྷང་ཞིང་མཆེད་པས་འཕྲོ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཏུ་བྱུང་རོ། །
 བདེ་འཕྲོ་དན་འཕྲོ་མཐུ་མཐུ་ཉི་ཤུ་དང་། ཉི་ཤུ་ཅ་བཟུང་ཏུ་མང་རྣམ་པར་
 གཞག །དབྱེ་བཟུ་གཞན་ཡང་འདྲད་ལྷ་བྱུག་དང་སྤྱང་བཞིས་བདེ་འཕྲོ་མཐུ།
 དཔུལ་བ་བཟུང་བྱད་འཕྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ཏེ་དན་འཕྲོ་མཐུར་བཟུས་བས་འདྲད་...
 པ་ཉི་ཤུ་ཞེས་བྲགས་པ་དང་། (མེ་ 19 བ) སྤྱང་ཐུན་བཟུང་སྤྱང་པའི་དབྱེ་བས་
 འདྲད་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཟུང་བྱུང་རྣམ་པར་བཞག་སྤྱི། །ལྷ་མ་ཡིན་བྱད་འཕྲོར་
 བཟུ་བཟུང་ཡོད་ཀྱང་གནས་ལུས་ཤོངས་སྤྱང་སྐབས་ལྷ་དང་ཚས་མཆུངས་པས་...
 དེར་བཟུང། །མ་ལྷ་ར་ཞེས་པའི་དགའ་སྤྱང་དམན་པ་ལ་སྤྱང་པ་ཡིན་གྱི་དམན་

པོ་བསྐྱུག་པ་ལ་ཐུར་བ་ཡིན་པས་དྲི།   མ་ཐེ་དང་འདྲ་དང་འཛེ་ཚགས་ལས་ཀྱང་
འདི་ལྟར་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།   གསུམ་པ་ཁམས་ལ་ཚགས་བདེ་འཕྲོ་མཐས་ཅད་ཀྱང་། །
ཆེ་དང་ཁོངས་སྟུང་འོག་ནས་འོག་དུ་དམན། །ངན་འཕྲོ་མི་སྟུག་པས་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མས་ཆེ། །གསུམ་པ་ཁམས་གནས་རིས་པུ་བདུན། །འདྲོད་ལྷ་རིགས་སྟུག་མིང་
བཞི་འཕྲོ་བ་རྣམས་སྟར་མཆེད་བའི་སྐབས་སྟུང་མཆེད་པོ་རིམ་ལྟར་ཆེ་དང་...
ཁོངས་སྟུང་འོག་ནས་འོག་དུ་རིམ་བར་དམན་ཞིང་སྟར་མ་སྟར་མ་རྣམས་ཆེ་རིང་ཞིང་
ཁོངས་སྟུང་འོག་དུ་བྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངན་འཕྲོ་རྣམས་ནི་སྟུག་པས་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མས་རིམ་གྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་དྲི། དུད་འཕྲོ་ལས་ཕྱི་དགས། དེ་ལས་དཔུལ་བ།
དེ་འདྲ་དཔུལ་གནས་གོང་མ་རྣམས་ལས་འོག་མ་སྟུག་པས་ལ་རིམ་བར་ཆེ་ཞིང་ཆེ་...
ཅད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།   ཕྱི་མ་ཆེད་པས་མ་གཏན་བཞི་བཞི་འདྲོད་ཁམས་གཅིག་། མ་
དགུས་བསྟུས་ཤིང་རིགས་ལས་འཕྲོ་བ་དུག །མི་དང་ལྷ་གནས་ངན་ཁོང་རྣམ་
གསུམ་པོ། །སྟུང་དང་ལམ་གྱི་སྟོན་ནས་ལུ་ཏུ་བཞག །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་
དེ་འདྲ་མེས་མི་འདྲ་བས་ཕྱེ་ན་དགུར་བཞག་སྟེ།   གསུམ་པ་མེད་ཁམས་སྟུ་
མཆེད་བཞིས་ཕྱི་བས་ས་བཞི། གསུམ་པ་ཁམས་པས་མ་གཏན་བཞིས་ཕྱེ་བས་ས་
བཞི། འདྲོད་ཁམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ས་གཅིག་སྟེ་དགུས་བསྟུས་ཤིང་།
རིགས་གྱིས་ཕྱི་བ་འཕྲོ་བ་དུག་སྟེ། ཡལ་སྐྱུ་མཆལ་བ་ལས། མེས་ཅན་ཆེ་ཆུང་
གྱི་འཕྲོ་སྟུག་གང་བཞུན་བ། །མེས་ཅན་དཔུལ་བ་དུད་འཕྲོ་ཕྱི་དགས་དང་། །
ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་རྣམས་སྟེ།   །མི་ཕྱི་མེད་(མི་20ན)གས་ཀྱན་རྒྱུ་བ་
གཏགས་པ་མཆེད། །ཅེས་པ་ལྟར་དོ། །ཡང་བྱ་ཆེད་རིམ་བ་ལས། མྱེད་མྱེད་
མ་རིག་དབང་གིས་སྟུ་པོ་རྣམས། །མི་དང་ལྷ་གནས་ངན་ཁོང་རྣམ་གསུམ་པོ། །
འཕྲོ་བ་ལུ་པོ་དག་དུ་མི་མཁས་འཁོར། །དཔེར་ན་རྒྱ་མཁན་འཁོར་མོ་འཁོར་

མར་གནས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ནམ་པ་མ་ཁེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
 ཅིང་། མི་ལིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཡུང་དྲགས་སྐགས་ཅུང་ཟད་བདེ་ལ།
 སྒྲིང་བར་གྱི་ལྷན་པར་སྒྲིས་པ་སྐགས་ཏུག་བསྐལ་གྱིས་ལོ་མཆམས་མེད་པར་.....
 མནར་བ་དང་། དཔལ་བ་ཡང་སྐས་སྐགས་ཏུག་མས་རིམ་བཞིན་དང་། འདྲོད་
 ལྷ་དྲུག་ལས་རིམ་གྱིས་སྒྲུར་བའི་ལྷ་འོ་ཆོ་ཆད་ནམས་དཔལ་བ་བའི་ཞག་ཏུ་བཅིས་
 བའི་འདྲོད་ལྷ་ནམས་ཀྱི་ལོ་གྲངས་དེ་སྟེད་ལུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཡང་སྐས་པ་བྱལ་
 ཆེན་རིམ་བཞི་བའི་ཆོ་ཆད་ཞག་ཏུ་བྱས་བའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་འཛོ་བ་ལྷ་བྱ་དང་།
 རབ་ཆ་བར་བསྐལ་ལྟེད། མནར་མེད་པ་བསྐལ་བ་གཅིག་གི་ཆོར་བཤད་ཅིང་།
 གྲང་དཔལ་ནམས་ལས་ཅུ་ཡུར་ཅན་གྱི་ཆོ་མ་གཏུ་རི་རྒྱུང་ནས་ལོ་བརྒྱ་རེ་...
 རྒྱལ་རེ་འདྲོད་པའི་རྒྱལ་ཟད་པ་དང་མཉམ་ཞིང་། གཞན་ནམས་སྐས་སྐར་སྐ་
 སྐ་སྐ་ལས་ཉི་ཤུ་འཕུར་རོ། །མི་དྲགས་ནམས་ཀྱིས་མེད་སྒྲིབ་པ་རེ་ལ་ཞག་ཏུ་
 བཅིས་བའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལུང་པ་དང་། མའི་དངོས་གཞིར་ལྷ་མེན་ནམས་ཀྱི་ལུས་
 དང་ཆོ་ཆོ་ཆད་སྐམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དང་མཆོངས་པར་བཤད་ཅིང་། དན་འཕྲོ་
 གསུམ་ལ་ལུས་ཆད་རིམ་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་འཕགས་པའི་མི་ནམས་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲིང་བའི་ལྷ་བརྒྱད་པར་མོད་པ་ནས། རིམ་བཞིན་བ་ལང་སྟོད་སྒྲིབ་མི་ལྷན་པ་
 ནམས་ཉིས་འཕུར་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། འདྲོད་ལྷ་དྲུག་པོ་ལས་རིམ་གྱིས་
 སྒྲང་གྲགས་ཀྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ནས་ཏུག་གི་བར་དང་། ཆོ་ཆད་གྲང་ལུས་འཕགས་
 པོ་པོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ། བ་ལང་སྟོད་ལོ་ལྷ་བརྒྱ། སྒྲིབ་མི་ལྷན་པ་སྟོང་སྐག་ཏུ་
 འཛོ་ཞིང་། ལུས་ཆེན་རིམ་བཞི་པ་མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་(ཨོ་ 21
 ན)བཅིས་བའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ། ལུས་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞག་ཏུ་བཅིས་
 བའི་ལོ་སྟོང་སྐགས་རིམ་བཞིན་གྲོང་མ་ཉིས་འཕུར་གྱིས་གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་
 བའི་བར་དུ་ཤིས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞུགས་ཁམས་པ་ནམས་ནི་སྐ་སྐ་ལུས་ལ་
 དཔག་ཆད་གཞུལ་བའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་བ་ནམས་སྐ་འཛོ་སྟེ།

ཆངས་ཤིས་པ་ཆེ་བསྐལ་པ་བྱེད་ནས་ལོག་མིན་པ་ཁྱི་བྱག་སྤྱད་འཛོལ་བའི་བར་དུ་
 བཞུགས་སོ། །གཞུགས་མེད་བཞི་ནས་མཁའ་མཐའ་ལས་མཁལ་རིམ་བཞེན་
 བསྐལ་པ་ཉི་ཁྱི། བཞི་ཁྱི། བྱག་ཁྱི། བཟུང་ཁྱི་ན་ལས་སྤྱ་འཛོལ་རྟེ། དེ་ལྟར་
 བཟུང་བའི་བསྐལ་པ་འདྲ་འདྲ་ཆུང་ལན་བསྐལ་ཆེན་དང་། ལོག་མ་ན་ལས་བསྐལ་
 ཆེན་གྱི་བྱེད་ལ་བསྐལ་པར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ན་མ་རིམ་ཆེ་དང་ལོ་རིམ་བྱེད་ལུས། །དཔག་མེད་
 ནས་ནི་བཅུ་བར་འགྲིབ་པ་དང་། །དེ་ནས་བཟུང་ཁྱི་བའི་བར་དུ་འཕེལ་ལ་ཆགས། །
 བ་ཤོག་མ་ཤོག་བར་ཁྲག་བཅོ་བཟུང་ལ། །འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཅིང་མྱིང་གཞུམ་
 འོངས་སྤྱད་ས། །འཇམ་མྱིང་ལས་གྱི་ས་ཡིན་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཁྱེ་བྲག་
 རྒྱུ་ལྡི་མྱིང་འདི་ན་གཅོ་ལོར་རྒྱ་ལ་འོངས་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་མྱིར་ཆེ་རིང་སྤྱད་ཀྱི་
 འོངས་སྤྱད་དར་བྱེད་ལུས་པོར་ཆེ་ཆུང་ཆགས་མཐའ་གཅིག་དུ་རིམ་པ་མེད་དེ།
 ཤོག་མར་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་སྤྱབ་པ་ནས་རིམ་པར་གྲངས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱ་ཁྱད་དེ།
 མཐར་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྲིབ་པའི་བསྐལ་པ་རིང་པོ་དེའི་མཐར་ཁྲག་ནད་
 མཆོན་གཞུམ་གྱི་བསྐལ་པས་ཆར་བྱིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་འདྲ་ཆེ་ལོ་སྤྱམ་ཆུ་པའི་
 ཏུས་སྤྱ་སྤྱ་གཉི་བསྐལ་པ་ལོ་བདུན་ཆ་བ་བདུན་ཞག་བདུན། ཉི་ཤུ་པའི་ཏུས་སྤྱ་
 ནད་གྱི་བསྐལ་པ་ཆ་བ་བདུན་ཞག་བདུན། བཅུ་པའི་ཏུས་སྤྱ་མཆོན་གྱི་བསྐལ་
 པ་ཞག་བདུན་འཕྱང་རྩ་། དེ་ལན་ལ་ལ་ཤོག་རིང་མ་ཐེར་རྩ། དེ་ནས་ཆེ་ལོ་
 བཅུ་པ་ནས་བཟུང་ཁྱི་བའི་བར་དུ་འཕེལ་ཞིང་བཟུང་ཁྱི་ནས་བཅུ་པའི་བར་འགྲིབ་
 པའི་འཕེལ་འགྲིབ་དག་ཁྲག་པ་གཅིག་རྟེ། དེ་འདྲ་(ཆེ་ 21 བ)པ་བཅོ་བཟུང་
 བར་གྱི་ཁྲག་པ་བཅོ་བཟུང་དེ། དེ་རེ་རའི་མཐར་ལང་སྤྱ་གེ་ནད་མཆོན་གཞུམ་
 གྱིས་ཆར་བྱིན་པར་བྱེད་ལ། མཐར་བཅུ་པ་ནས་བཟུང་ཁྱི་བའི་བར་འཕེལ་བའི་
 མ་ཤོག་རིང་མ་རྟེ་དེ་དག་ལ་ནི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་མཐའི་ཁྱད་པ་ཀྱི་
 གཉིས་འཕེལ་འགྲིབ་ཁྲག་པས་བར་གྱི་ཁྲག་པ་རེ་དང་ཏུས་མཐུམ་པར་འགྲིབ་ཀྱི་

བ་གང གྲིལ་མོགས་ལས་བཤད་ལ། སའི་དངོས་གཞིར་མཐའ་གཉིས་ཀྱང་ཁྲག་
 པར་བཤད་དོ། །ཀྱུན་མཁྱེན་སྒྲིང་ཆེན་པས་མ་ཐོག་རིང་མོ་ཆོ་མོ་དཔག་མེད་
 ཏུ་འཁེལ་པའི་གཅིག་འབྲིབ་ནས་ཁྲུངས་ཅན་གྱི་ཐོག་མར་སྤྲིབ་དུས་སངས་རྒྱས་་་་
 མོས་པ་འབྱུང་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཐོག་ཆེན་གྱི་རང་ལུགས་འཐད་པའི་་་་
 ཐོགས་སུ་བརྒྱུད་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་ཐོག་ལ་ཐོག་རིང་མོ་གཉིས། བར་གྱི་
 ཁྲག་པ་བཅོད་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་དང་ལུས་ཁོངས་རྒྱུད་་་
 འཁེལ་འབྲིབ་སྣ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྒྲིང་འདི་གཞན་ལས་དམན་པ་ཡིན་
 བ་མ་སྣམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་གཞན་གསུམ་པོ་ནི་སྒྲོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཁོངས་
 རྒྱུད་པའི་ས་ཡིན་པས་ལས་གསར་པ་བསགས་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དམན་ལ། འཛམ་
 སྐྱིང་ནི་ལས་ཀྱི་ས་ཡིན་པས་སྒྲིང་འདིར་སྒྲིས་པ་རྣམས་ལས་གང་བཟྱེད་ཀྱང་་་་
 རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་བ་བརྒྱེད་ཅིང་གཤལ་
 བར་སྒྲ་པའི་ཕྱིར། བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
 གི་སྐུལ་པའི་སྐུ་འདིར་འཆང་བྱ་བའི་ཚུལ་བརྟན་ཅིང་རྟོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་་་
 མཆན་གྱིས་རྒྱུ་ལྡན་སྒྲིང་ནི་སྒྲིང་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དན་ཉི་
 ལས། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དགེ་བ་
 བརྒྱུད་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་སེམས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་འཕྱུང་བ་
 ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མའི་གནས་བཞི་དག་གི་རགས་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་
 དགེ་བ་བརྒྱུད་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་ངེས་པར་སེམས་ཤིང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིན།
 (མཇུག་22ན)འདིར་ནི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པའི་གནས་ཡིན། འདིར་ནི་འཆི་བ་དང་
 རྒྱུ་པའི་སེམས་པ་ཡིན། འདིར་ནི་རྩོམ་ལས་བྱས་པའི་རྩོམ་གྲོལ་གྲོལ་དེ་
 ཞེས་དང་། མའི་གནས་བཞི་ལས་ཀྱུན་གྱི་གཙོ་པོ་ནི་རྒྱུ་ལྡན་སྒྲིང་འདི་ཡིན་ཞེས་
 འཕྱུར་རོ། །འདི་མི་འཕྲོ་བ་འོད་གསལ་ལྟ་ལས་མཆེད། །ཐེད་པས་བསམ་
 གཏན་བས་སོགས་རིམ་ཉམས་ཏེ། །ཉི་མ་སྐྱང་ཞིང་མང་པ་ཀུར་ལྟུང་པོ་བྱུང་། །

203

བུ་ར་ཞིང་མོག་གིས་དཔུང་པར་བྱེད་པས་མང་པུ་ར་ཕྱལ་པོ་རྟེ། ཕྱལ་པོ་ནི
 མོག་མ་ཕྱུང་བས་དེ་ནས་པཅུ་མས་ཏེ་རིགས་དེ་ལ་ཞིང་གི་བདག་པོ་ཡིན་པས་...
 མས། ཉམས་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ལྷོ་རྩ་ཏེ་ལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་རིག་ཕྱིས
 ལི་ནམས་རྟིག་པ་གས་ཆེ་པར་ཕྱུང་པས་ཕྱལ་པོ་ལྷོ་པ་ལས་ཉམས་པ་ན། ནན
 ཏུ་ཕྱི་ལས་བྱས་བྱང་མ་ཉེད་པས་ཚོག་གཙོད་པ་ཕྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཕྱག་པས
 རྒྱ་རྒྱ་པ་ཕྱུང་བ་མོགས་རིག་ཕྱིས་ཉིགས་མ་ལུ་བརྟེ་བའི་མཐར་ནད་མཚན་ལྟ་...
 གའི་བསྐལ་པ་ཕྱུང་ཞིང་དུས་བཞི་ལྷོ་རིག་པར་དབྱེ་བ་ཕྱུང་རྟེ། །དེ་ལ་མོག་མ་ནི
 དུས་རིམ་གས་ལྟན་ཕྱི་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། མོ་མོ་འཁྱིག་པ་ཕྱུང་ཅིང་མ་ཕྱིན་
 པ་ལྟར་པ་བ་ནས་རྒྱོད་པ་ཕྱུང་ཕྱི་དཔལ་འཕྱོར་མ་བཞི་པ་ལོན་པ་ལོན་པ་ལི་གཙོག་ཕྱི་...
 པས་གཞུང་ལྟན། རྒྱ་རྒྱས་པས་དཔལ་འཕྱོར་མ་གཉིས་ཕྱི་བའི་སྐབས་གཉིས་
 ལྟན། ཚོག་གཙོད་པཅུ་མ་ཏི་དགེ་པོ་ལས་ལས་ལོངས་ལྷོ་རྩ་གས་པས་མ་གཙོག་
 ཅམ་པར་རིག་པར་ཕྱི་རྩོ་ཙོད་ལྟན་ཏུ་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མིའི་འཕྱོ་པ་ནམས་
 བྱང་རིག་པར་རིགས་བཞི་རྟེ། དེའང་མོག་མར་མང་པུ་ར་ཕྱི་རྒྱུད་ལས་
 ཕྱལ་རིལ་ནམས་ཕྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ཕྱི་ཉེས་པས་ཡིད་ཕྱུང་བ་དག་ལས་ལས་
 (ཞང་ཚོ་ 23 ན) ལྷོ་ལྷོ་བད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 དག་ནག་གི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 རྩོ་རི་རིགས་དང་། ལྷོ་པ་མོགས་མི་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་རིགས་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་
 པ་ལ་དམངས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་ས་དད་ཏུ་ཕྱུང་པ་ཕྱུང་རྟེ། །

གཞུང་པ་ནི། གཞུང་དཔལ་མངས་ལྟགས་འཁོར་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་པ་པར་། །
 བཟུད་ཁྱི་པོན་ལ་འདྲིང་འཕྱུང་ཚོང་གཞུང་ནི། །རིལ་པོར་དབང་བྱེད་པ་པར་
 ཡོད་པར་གཞུང་ས། །ཁྱིང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་དཔལ་མངས་ལྟགས་
 ལྱི་འཁོར་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་པ་པར་། མོ་ལོ་བཟུད་ཁྱི་སྐབས་པན་ཆད་ཏུ་ཁྱིང་འདྲིང་
 འཕྱུང་པར་བཞད་དེ། དེའང་མོག་མར་མང་པོ་ལྷོ་ལྷོ་པ་པོ་ལྷོ་ལྷོ་པ་པོ་ལྷོ་

206

ལུན་ཆོག་སྒྲིལ་དང་དབང་པོར་རྒྱུ་མེད་ཆོག་སྒྲིལ་པར་བཤད་ལ། རིན་ཆེན་བདུན་
 རྒྱུ་མེད་མེད་ཀྱང་འཇམ་རྒྱུད་པལ་ཆེར་ལ་དབང་བ་རྒྱུ་པས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་
 བ་ཞེས་བཤད་བ་དག་ནི་ཆོ་མོ་བརྒྱ་བ་ཡན་ལ་ཅི་རིགས་པར་འཕྱུང་བ་ཡོད་དོ།
 དེ་དག་ཡོ་བྱང་ཀྱང་ལུན་མང་མ་ཡིན་པའི་བདུན་ལྷག་གསུམ་ཡོད་དེ། མཚོག་གི་
 རིན་ཆེན་བདུན་ནི། དན་པ་ཉིར་གཞག་ལས། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གསེར་
 ལས་བྱས་ཤིང་དབག་ཅད་ལྷ་བརྒྱ་བ་ཅི་པས་རྒྱུང་དང་ལྷན་པ། ཉི་མ་གཅིག་
 ལའང་དབག་ཅད་རྒྱུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དེའི་མཐུས་ལྷན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མན་ཆད་
 དུ་ཐུང་ཆེན་མོགས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་རྒྱས་པ། ལྷལ་པོས་མི་
 གྲོས་པའང་གོས་པ་དང་། དྷ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ནམ་མཁའ་
 ལས་འཕྱུང་བ་དང་། རྩོམ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མི་ཆེན་པོའི་བཟོ་ག་ཅས་ཐུར་བརྒྱད་
 པ། མཚན་མོ་དབག་ཅད་བརྒྱར་འོད་འཕྱུང་ཞིང་། ཉི་མ་ཆ་བན་པལ་ལ་བའི་
 ཅ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་འཕྱུང་བ། དབག་ཅད་བརྒྱའི་ཁོར་ལྷག་དུ་ནད་མེད་
 པར་བྱེད་ཅིང་ཁེ་རྒྱར་འདོད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལྷལ་པོར་བྱེད་པ་(མ་ 24 ན)
 ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུར་རོ། །བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལྷན་ལ་ཅ་རྒྱན་དང་ཁ་
 བས་ལྷན་ལའི་ཏི་འཕྱུང་ཞིང་། རིག་ན་ཉོན་མངས་པ་མེད་པས་མི་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་མ་དང་རྒྱུང་མོ་རྒྱར་མཐོང་བ། རྒྱུང་དེའི་བཀྲིས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
 བྱེད་ཅིང་པས་མ་པ་དང་མཐུན་པ། ལྷ་མང་པོ་བཅའ་ཞིང་ཁྱིམ་ཐངས་མེད་ཀྱང་
 འདོད་ཡོད་ལྷའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ལྷན་པོས་རྒྱུར་རོ། །ལྷན་པོ་རིན་
 པོ་ཆེ་ནི་ཉོན་མངས་པ་མེད་པས་མི་དགེ་པ་རྒྱངས་ཤིང་བྱ་གུན་མ་བཟུངས་་་
 ཀྱང་ཤེས་བཞིན་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡ་མ་རྒྱར་བུམས་པ་ཞིག་འཕྱུང་
 རོ། །རྒྱང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཅང་ཤེས་བཀའ་ཉན་ལ། ཉིན་གཅིག་ལའང་འཇམ་
 རྒྱུད་ལན་གསུམ་འཁོར་ཞིང་། ལྷལ་པོས་ཞོན་པའི་ཆོ་གར་དུ་འཇུག་སྒྲོ་བ་
 དེར་བརྒྱལ་མི་དགོས་པར་འགྲོ་བ། ཡ་རོལ་ལས་ལྷལ་པོར་བྱེད་པ་དང་།

དང་བུལ་བར་བྱེད་པའི་མལ་ཆ་དང་། རྩོན་ན་ཆུར་མི་བྱིང་ཞིང་ཡུད་ཅམ་ལྱིས་

དཔག་ཅོད་བརྒྱུད་འགྲོ་བ་ལ་རལ་བ་མེད་པའི་ལྷན་དང་། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་
ཐུངས་པའི་བརྒྱུད་དང་། དབྱ་མེལ་ལྱིས་གཞོན་པའི་མདའ་གཞུ་ཡང་འབྱུང་

ང་། འོན་པོ་ཆེ་ན་བདུན་ནི་བརྒྱུད་རྒྱུད་འབྲེལ་བར་། ལྷ་ས་གཞུ་པོ་ཐུང་། །

དུལ་དང་གཞེས་དང་ཤེལ་དང་ནི། །ལྷ་རྟིག་དམར་པཅས་རྒྱ་རྒྱུད་ནམས། །
ཀུན་ལ་འཆོ་བྱིར་རིན་ཆེན་བདུན། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །གནན་ཡང་ནམ་མཁའ་
མཛོད་ལྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུད་གསུམ་སྤེལ་པོ་འདི་ལ་དབང་ལྷུང་པའི་
འཁོར་ལོ་ལྷུང་བུལ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཆས་དང་དོན་ནམ་པར་འབྱེད་
པའི་མདོ་ལས་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེ་རྟིག་འབྱུང་གནས་དེ་ན་མིའི་
དབང་པོ་འཁོར་ལོ་ལྷུང་པའི་བུལ་པོ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་
ལ་དབང་བྱེད་པ་བུལ་པ་ཚོ་པ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཁ་བཟམ་བཤེས་སྒྲིམ་གྱིས་མདོག་ཉིད་མཆན་སྟགས། །མ་
དད་འོག་མས་གོང་མ་མཐོང་བ་མིན། །འགྲོ་བ་དེ་དག་གནས་པའི་ཆེ་མིའི་སྤྱིང་
གསུམ་ན་ཁ་བཟམ་གྱི་ནམ་བྱངས་མང་ལ་བྱང་སྤྱིང་ཁ་ཚོས་པའི་འབྲུ་འབའ་ཞིག་
ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འདྲོད་ལྷ་(ཆེ་25ན)ནམས་བདུད་ཅི། གཞུགས་ཁམས་
པ་བཟམ་གདན་གྱི་མས་ཀྱིས་འཆོ་བ་ཚུགས་ཁ་བཟམ་གྱི་བྱང་པར་དང་། འདྲོད་
པའི་ཁམས་ན་བཤེས་སྒྲིམ་ཡོད་ལ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་པ་དང་། སྤྱིང་
གསུམ་ན་གོས་ཁ་དོག་སྒྲིམ་ཆགས་པ། བྱང་ན་དཀར་པོ་གཅིག་པ། འདྲོད་ལྷ་
བྱུག་ན་དཀར་མེར་སྒྲོ་དམར། གཞུགས་ཁམས་ན་དཀར་པོ། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་
གོས་དང་རས་སྒྲིམ་ཁ་ཚུགས་སྤྱོད་ཆེ་ལ། བྱང་སྤྱིང་དང་འདྲོད་ལྷ་དཔག་བཟམ་

གྱི་ཤིང་གྲན་མཐ་འཆམ་ཡང་བ་ལྟེ་བྱང་གི་གས་མང་གཅིག་གི་ཤིང་། འོག་
 མེན་ལ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བར་གྱི་གས་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཤིང་བཞིར་ཉི་
 སྐུའི་འོད་ལ་བརྟེན་པས་ཉིན་མཆན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ། གཏུ་ཤིང་འཆེན་ལན་
 ཆད་དང་འོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྤང་ལྷན་མེད་པས་མེ་རྟག་འབྱེད་འཇུག་སྐྱེས་
 ལས་ཉིན་མཆན་རྟགས་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་གནས་གསུམ་ལ་འཆི་དུས་རྩ་ཡོད་ལ་
 རྒྱུ་ལྟེས་ལ་མེད་པ་དང་། ཤིང་གསུམ་ན་ཆར་ཆེ་ཆུང་ལོ་ལོགས་ཉིས་མང་ན་
 ཞིན་སྐྱེས་ཡོད་ལ། བྱང་གིང་དང་ལྟ་ལ་མེད་པ་སྐྱེས་ནམ་པ་མང་པའི་ཁྱད་
 ཆོས་མ་དེ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་ལྷས་
 བྱིད་པ་མ་གཏོགས་འོག་མ་ནམས་ཀྱིས་གོང་མའི་གནས་ནམས་ལྷ་ཕྱིན་པ་དང་.....
 མཐོང་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། གོང་མ་ནམས་ནི་དེ་ལས་ཤོག་པ་ལྟེ་ཆང་ས་ཤིས་
 ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ནམས་རྒྱུའི་ཤིང་དུ་འོང་དུས། ལུས་དེ་གནས་དེ་
 ལས་མ་གཏོས་པར། རྒྱུལ་པ་རྟེན་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་མཆུང་ས་ཡོད་པའི་
 རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོང་རོ། །གཞན་འབྲུལ་ལན་ཆད་འདྲོད་པའི་ས་མཆུང་ས་
 པས་དེའི་ལུས་ཀྱིས་འོང་བའོ། །

གསུམ་པ་འཆིག་སྤྱང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དེས་དང་། ཞར་བྱང་རོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུད་བཤད་པ་དང་། སྤྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འཆིག་དུས་དཔུལ་ནས་འགོ་བཅུམས་ངན་འགོ་སྤྱང་ས། །ལྟ་ཆི་(ཆོ་ 25 བ)པམས་
 གཏན་ཐོབ་ནས་གསུམ་ཁམས་ལྟེ། །འོག་མ་གོང་མར་འཕྱོམ་ནས་བཅུད་སྤྱང་ས་
 ཆོ། །གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་རྟོགས་ནས་འཆིག་པའི་འགོ་བཅུམ་པའི་དུས་ལྟ་
 དཔུལ་བ་ནས་ལས་མད་པ་ནམས་མཐོ་ཤིས་ལྟ་འཇོ། །ལས་མ་མད་པ་ནམས་
 འཆིག་རྟེན་འདི་ཞིག་པའི་ཆོ་དེར་རྒྱལ་བསྐལ་སྤྱང་ཞིང་དེ་ནས་འཕྱོམ་རྟེ་འཆིག་...
 རྟེན་གཞན་གྱི་དཔུལ་བར་སྤྱེ་བས། འཆིག་རྟེན་འདིའི་དཔུལ་གནས་ལྟ་མེས་ས་
 ཅན་གསར་དུ་མི་སྤྱེ་བར་དཔུལ་པའི་གནས་ནས་སྤྱང་ས་པའི་འགོ་བཅུམ། དེ་

བས་ཀྱི་དྲུགས་དང་དྲུག་འཁྱེད་ཅུ་པའི་གནས་སྤྱོད་ས། དེའི་ཙེ་ཁྱུ་འི་སྤྱིང་གི་སྤྱི་
 གཅིག་གིས་རང་གི་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་མོབ་པར་བྱས་
 ཉི་གནས་པ་ལས། དེ་ནས་ལངས་ཉི་འདི་སྐད་དུ་དཔེན་པ་ལས་སྤྱིས་པའི་དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱིས་པའི་སྤྱི་དེས་སྐད་ཅིག་ལྟར་ཙམ་ལ་
 ཁྱུ་འི་སྤྱིང་དུ་ཆོགས་མེད་པར་བྱབ་པོ། །སྤྱི་དེ་མོས་མ་ཐག་དུ་གཞན་དག་གིས་
 གྲུང་དེའི་ཆེས་ལྷ་པས་བསམ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་རྒྱུགས་པར་བྱས་
 བས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་འི་རིས་སྤྱི་བར་འཕྱར་ཉི། གང་གི་ཙེ་ཁྱུ་འི་སྤྱིང་ན་
 མེསས་ཅན་གཅིག་གྲུང་མ་ལུས་པ་དེའི་ཚོ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་དང་རྒྱལ་
 གྱི་པ་ལང་སྤྱིད་གྱི་མི་ནམས་གྲུང་དེ་བཞིན་དུ་འཕྱར་རོ། །སྤྱི་མི་སྤྱི་བ་ནི་སྤྱི་
 རུ་ཅ་གསལ་གྱི་གནས་སྤྱི་སྤྱི་ཞིང་སྤྱིང་སྤྱི་ནམས་གྲུང་གཙོ་པོ་དང་འདྲ་བས་...
 མའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་རོ། །དེའི་འག་དུ་ལྷ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 མོབ་པའི་རྩལ་པསྤྱགས་པས་རིམ་བཞིན་མམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་མོབ་ཅིང་...
 གཞུགས་ཁམས་སྤྱི། དེ་དག་གྲུང་འོག་མས་གོང་མའི་བསམ་གཏན་མོབ་ནས་
 དེར་འཕོས་ཉི་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་དུ་མེསས་ཅན་གཅིག་གྲུང་མེད་...
 པའི་ཙེ་བཅུད་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་མན་མེ་ཡིས་འཇིག་ །སྤྱོད་
 པ་ཅང་མེད་(མོ་ 26 ན)ནས་མཁའ་གཅིག་དུ་ལུས། །ཡང་ཆགས་དེ་ཡང་གནས་
 མཐར་མེ་ཡིས་འཇིག་ །བཅུད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཆར་མི་འབབ་ཅིང་ཉི་མ་བདུན་
 འཆར་བར་འཕྱར་ཉི། དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཙེ་ཤིང་ནས་ནགས་ཚལ་སྤྱི་མཚོ་
 ཆེན་པོའི་བར་སྤྱི་བར་གྲུང་ནས་མཐར་མེ་ལྷུ་གཅིག་དུ་གྲུང་པས་མནར་མེད་པ་
 བས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་མན་ཆད་མེ་ཡིས་བསྤེགས་ཤིང་འཇིག་རྟེད་དེ་...
 མན་ཆད་སྤྱོད་པ་ཅིའང་མེད་པ་ནས་མཁའ་གཅིག་གི་ངང་དུ་ལུས་པར་འཕྱར་རོ། །
 ཡང་སྤྱི་མ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གསར་དུ་ཆགས་པ་དེའང་གནས་...

པའི་བསྐལ་པ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཁྲ་མ་བཞིན་དུ་མེ་ཡིས་འཇིག་གོ། །དེ་འདྲ་
 བདུན་སྟངས་བརྒྱད་པ་ཆར་པའི་རྒྱུ། །ཤམ་མ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་འཇིག་
 པར་བྱེད། །ཆར་འཇིག་དེ་འདྲ་པ་ལན་བདུན་སྟངས་བརྒྱད་པ་ནི་འདྲ་གསལ
 གྱི་གནས་སུ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་འདུས་པ་ལས་ཆར་བཤས་ནས་སྟོང་འདི་ལན་ཙུ་རྒྱུ་
 རྒྱ་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱང་བསྐམས་ཏེ་ཤམ་མ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆད་
 འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །མེ་བདུན་ཆུ་གཅིག་སྟེལ་བ་ལན་བདུན་མཐར་། །སྤར་
 ཡང་མེ་བདུན་ཀྱང་གྱི་ཐ་མར་ནི། །རྒྱུད་གཤམས་ཤམ་མ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་
 འཇིག་། །དེ་ལྟར་མེས་འཇིག་པ་བདུན་དང་རྒྱུས་འཇིག་པ་གཅིག་སྟེལ་པ་ལན་
 བདུན་སྟངས་པའི་མཐར་ཁྲར་མེས་ལན་བདུན་འཇིག་གོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྫོགས་པའི་
 ཐ་མར་འདི་རྒྱལ་པོ་འི་རབ་ཀྱང་བྱུ་མར་འཐག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལངས་ནས་
 ཤམ་མ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གསུམ་ཏིང་འཇིག་
 རྒྱུན་དང་བཅས་པས་ཏེ། །བཞི་པར་དེ་མེད་འཕྲུང་ཤམ་འཇིག་མི་འགྱུར། །
 ཤམ་མ་གཏན་གསུམ་པོ་དེ་མེ་ཆུ་རྒྱུད་གིས་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཏིང་པོ་འཇིག་རྒྱུན་
 དང་བཅས་པས་ཏེ། །དེའང་ཤམ་མ་གཏན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱད་མེ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཉིས་པ་ན་དགའ་བདེ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ན་ཏིང་པོ་འཇིག་གི་རྒྱུན་(མི་
 26 པ)དབྱེགས་དཔྱད་རྒྱུ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་དཔལ་གིས་དེ་དང་དེས་འཇིག་
 པའིན་ལ། །བཞི་པ་ན་རྒྱུན་དེ་དག་མེད་ཤམ་གྱི་རྩལ་འཕྲུང་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
 འཇིག་པར་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། །མེས་ཅན་རང་གི་ཡིད་ལས་བྱུ་པའི་གཞལ་
 མས་ཁང་དང་བཅས་པ་མཉམ་དུ་སྒྲུ་འཇིག་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །མས་འཇིག་
 པའི་རྒྱུན་མི་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་གི་འཇིག་ཏེན་ཏེན་ས་ཁམས་གཙོ་པོར་ཡིན་པའི་དོན་
 གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྐལ་པའི་གྲངས། འཇིག་རྒྱལ་གཞན། མི་
 འཇིག་པའི་གནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱམས་པས་བསྐལ་ཆེན་དུག་ཆུ་

ཅ བཞི འབྲུང་། །དེ་དག་ཀྱི་ལྷོ་མ་མཐོ་མས་པས་འཇིག་ཆགས་ཀྱི་བསྐལ་པ་
 ཆེན་པོ་དུག་ཅུ་ཅ བཞི་བརྒྱད་མར་འབྲུང་གྱི། དགེ་བྱས་པ་ན་མས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་
 ཏང་མཉམ་པའོ། །ཆགས་གནས་འཇིག་རྫོང་རེ་རེར་བར་བསྐལ་ནི། །ཉི་ཤུ་རེ་
 ཡོད་པ་རྫོམས་པས་བསྐལ་ཆེན་གཅིག། །ཐོག་མར་རྒྱུད་དཀྱིལ་འགོ་བརྒྱམས་པ་
 ནས་དཔལ་པའི་ཁམས་ཆགས་པའི་བར་དང་། རྒྱུ་ཉི་མའི་དྲ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་
 ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འབྱེལ་བ་དུས་མཚུངས་པས་དེ་ལན་ཆད་ཆགས་པའི་.....
 བསྐལ་པ་ལྟེ་རྫོད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག། །བརྒྱད་ལ་བརྒྱ་དགུ་ཉི་ཤུ་
 ཐོགས། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་དང་པོ། དེ་ནས་
 བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་ཞིང་མར་བརྒྱ་པར་འབྱེལ་བ་གཉིས་པ་རྫོམས་པས་བར་གྱི་
 རྒྱག་པ་གཅིག་ལྟེ་དེ་འདྲ་ལན་བཅོ་བརྒྱད་འབྲུང་བ་ལ་བར་རྒྱག་པ་ཅོ་བརྒྱད་...
 ཟེར། མར་བརྒྱ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་འཇ་དཔག་མེད་བར་འཕེལ་བ་བར་བསྐལ་མ་
 མ་ལྟེ་བརྫོམས་པས་གནས་པའི་ཕྱན་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ། བརྒྱད་འཇིག་པ་ལ་
 བར་བསྐལ་བརྒྱ་དགུ། །རྫོད་འཇིག་པ་ལ་གཅིག་ལྟེ་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་
 ཤུ། འཇིག་རྟེན་ཐ་མ་ཞིག་ལྷི་མ་ཆགས་པ་ཐུན་པར་འདུག་པའི་བར་རྫོང་ལ་
 བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཕྱེད་དུ་གནས་ཏེ་མདོར་ན་ཆགས་གནས་འཇིག་རྫོང་ས་བཞི་...
 བོ་རེ་(ཞི་ 27 ན)རེ་ལའང་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད་པ་བརྫོམས་པས་བར་གྱི་...
 བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མི་མཆོད་
 འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་མྱིར་ཞག་དང་བསྐལ་པའི་ཆད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་...
 རེས་ཏེ་པས་མ་གྱིས་མི་ཁྲལ་པ་རྒྱལ་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ། ཆེ་དཔག་
 མེད། རྒྱ་རྒྱ་རབ་འཛུམས། འོད་ཟེར་གྱི་ཏུ་ལྷག་པོ་བསྐྱེད་པ་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱ།
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན། མེད་གེ་རྣམ་པར་སྤང་མཆོད། ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མི་
 ཏྲག་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱ། ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱལ་པོ། རྒྱ་པའི་རྒྱ་རྒྱས། བཟང་
 པའི་དཔལ། དེ་རྣམས་ཐུ་མ་ཐུ་མའི་བསྐལ་པ་རེ་ལ་ལྷི་མ་ལྷི་མའི་ཉིན་ཞག་རེར་

བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐལ་པ་གཅིག་ལའང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན། །
འཇིག་པའི་མེ་བདུན་ཅུ་གཅིག་རྒྱུ་འབྱུང་པར། །བཞེད་པ་ཐོག་པ་སྐྱོ་སྐྱོ་
དཀོངས་པ་ཡིན། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལའང་འཇིག་པའི་ཆེ་བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་མེ་བདུན་དང་། ཅུ་གཅིག་
མཐར་རྒྱུང་ནམས་ཀྱིས་འཇིག་ཅུལ་གོང་སྒྲིམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་འཇིག་པར་ཀྱན་.....
མཁྱེན་དེ་མེད་འོད་ཟེར་སྐབས་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་བཞེད་པ་ནི་ཐོག་པ་མ་དང་སྐྱོ་
སྐྱོ་དཀོངས་པ་ཡིན་པས་མཛོན་པ་འོག་མ་དང་མ་མཐུན་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་བརྒྱུང་.....
པར་མི་བྱའོ། །རྒྱུང་རྒྱུང་གསུམ་འདི་ཆགས་འཇིག་དུས་མཉམ་པ་བཞེན་དུ་
བྱུགས་གཞན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཆད་མེད་པ་གནས་ཏེ། ད་ལྟ་ཉིད་ལའང་བྱུགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པ་དང་རྒྱུངས་པ་དང་ཆགས་པ་དང་གནས་པ་
ནམས་པར་མཚམས་མེད་པར་ཆད་བརྒྱུང་དང་བྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ཆགས་
འཇིག་གི་ཅུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་ཙོ། །

གསུམ་པ་ནི། དག་པའི་ཞིང་དང་རྩི་རྩི་གདན་ལ་སྐབས། །མི་འཇིག་
ཀྱན་འབྱུང་འབྲས་བུ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཕེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤང་ལས་བྱུང་
པའི་འོངས་(མི་ 27 བ)ལྟའི་ཞིང་དང་། བྱང་ཅུལ་སྐབས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་ལྷ་རྒྱུང་པའི་སྒྲིན་ལས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་.....
རྒྱུལ་ལས་བྱུང་བ་མཛོན་པར་དགའ་དང་། བདེ་བ་ཅན་སྐབས་དག་པའི་ཞིང་
ཁམས་ནམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་མས་མ་རྒྱགས་ཀྱི་པར་དུ་ཆགས་འཇིག་བྱེད་...
པ་མ་ཡིན་ཅིང་། རྩི་རྩི་གདན་དང་བྱ་གྲོང་པའི་རི་ལ་སྐབས་པའང་འཇིག་
རྟེན་འདི་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇིག་སྟེ་སྟེད་བཅུད་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་འབྱུང་གི་འབྲས་...
བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་བྱེད་བྱུག་དུ་བརྒྱན་པ་ཐོག་པ་དམར་པ་དང་

ཐུན་མོང་དུ་བརྒྱན་པ་སྐབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

3. ཏུས་ཀྱི་འཁོར་མོའི་ཡུགས་དམིགས་ལུ་བསལ་པ་དང་ འཇལ་ལྟེན་ཆད་བརྒྱད་པའི་སྐབས།

སྐབས་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ནམ་གཞག་ཏུས་ཀྱི་འཁོར་མོའི་དཀོར་ས་...
པ་དམིགས་ལུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དེས་དང་། ཞར་བྱང་འཇལ་ལྟེན་གྱི་
ཆད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་གྱི་ནམ་པར་གཞག་པ་དང་།
ཏུས་ཀྱི་ནམ་པར་གཞག་པ། དེ་དག་གི་མཆུག་བརྒྱ་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་
བདུན། ཁུངས་དང་རྒྱ་མཚན་སྟོས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་མི་རབ་དང་བཅས་པ་
བཤད་པ། སྤྱིང་སྤྱིང་བཤད་པ། ལས་ས་ཏུས་བྱ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ།
འཇམ་སྤྱིང་ཆད་དུ་ཡུལ་ཏུག་བཅས་བཤད་པ། འགྲོ་བ་གནས་ཚུལ་བཤད་པ།
གོ་ལ་ཏུས་སྤྱིང་བཅས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། །འཇུལ་པའི་
ཡུགས་ནམས་ལ་གཤམ་ནས་ཕྱི་ནང་གཞན། །གཅིག་སྤྱིང་དབང་གིས། །ཞེས་པ་
སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོར་ཕྱིན་པ་དང་ལུ་ཏུས་ཀྱི་འཁོར་
མོ་དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལས། ལུ་སྟེགས་ཕྱིད་
དང་། ཉན་རང་སྟགས་ཐོག་པ་ཐུན་མོང་པའི་འདོད་པ་སྟུགས་རེར་ཞེན་ཅིང་
འཇུལ་པའི་ཡུགས་ཐམས་ཅད་ལ་གཤམ་ནས། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབང་ས་ལུ་
དབག་ཆད་འཇུག་ཡུག་བཞི། ནང་རྒྱ་རྒྱུ་ལུ་སངས་ལྟེན་པ། གཞན་(མི་ 28
ན)དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་མོ་བཞི་ཅའི་ཆད་དུ་མཉམ་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བཞེན་སྤྱོད་པ་ལན་ལག་བཞེས་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟེན་གནད་བཅིངས་པས་སྤྱང་བྱ་གནས་...
སྐབས་བཞེད་ཀྱི་ས་སེལ་བས་སྤྱངས་འཇུག་ཀྱི་བཤུ་བཞི་མཚན་དུ་ཕྱིད་...
པའི་རྒྱ་མཚན་ལས། དེ་དག་གི་དག་པ་གཅིག་དུ་སྤྱིང་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཏུས་

ཅུ་ཤིལ། དམྱུ་རྩུ་ག། ཀཤེ་ཏའི་རང་པལྱིན་མཁའ་རྒྱུང་མེ་མ་རྩུ་དང་ཀྱན་བྱུང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་བྱུག་འབྲུག་པའི་ཁམས་རགས་པའོ། །ཁ་བྱིར་གཤེལ་ལས་
 རྩེ་ཁྲི་དུ་ལྷ་ནི། །ལྷ་རིམ་རིང་པ་རྒྱུ་མེད་འཁོར་ཞིང་འབྱུང་། །ལྷ་མོ་པའི་
 ལྷ་དུ་གི་རྒྱར་རྒྱར་ཐུག་ལེ་བཅུ། ས་དཀྱིལ་དང་ཐུད་མཚམས་ཀྱི་ཅ་པའི་རྒྱར་
 ལྷ་དུ་ཐུག་པའུ་བྱུག་ཡོད་པས་དཀར་ཡོལ་བསྐྱེད་བ་ལྷ་དུ་ལྷ་དུ་གཤེལ་པའི་ཁ་་་་་
 མཚམས་ནས་ཤམ་བྱ་བྱུགས་པ་ལྷ་དུ་ལྷ་དུ་ཡོད་པའི་རྩ་ལྷ་མེད་པའི་ཐུགས་
 བམས་ཅད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་འབྱུང་བ། ནང་མ་ལས་རིམ་པལྱིན་ཀྱི་མ་རིང་པའི་རྩ་
 ཀྱི་མ་དང་པའི་མ་རིམ་ཅེ་ཅེ་མཉམ་པས་འཆད་འབྱུར་གྱི་ཁྱིང་ནང་མ་ན་མས་ལ་ཉི་་་
 ཟླའི་འོད་མི་ཐག་བྱུར། དེར་གནས་ཀྱི་མི་ན་མས་རང་འོད་ཀྱིས་འཚོ་བའོ། །
 དཔལ་གཙུག་ལག་ཐོབ་པས་ལྷ་མོ་པའི་རྩ་ལྷ་མོ་དཔུས་མ་སྒྲིག་གིང་གི་རྩལ་དང་།
 པལོ་ཤི་ཐུར་དུ་འབྱུང་བ་རྩེ་ཅེ་ཅེ་ལའི་ན་མ་པར་གཙུང་མ་གིང་འཁྱིག་ཉིན་གྱི་
 ཆད་གཞལ་རྒྱལ་ལའང་བཞེད་པའི་བྱུང་པར་མང་དུ་རྒྱར་པར་འདྲིར་ཐུགས་ཅེ་་
 བ་དང་པལྱུན་ནས་བཤད་པའོ། །ཅ་པར་ལྷ་གས་ཕ་རྩེ་ཁྲི་ཁོར་ཐུག་ལ། །
 ལྷ་མོ་པའི་ཅ་པའི་ལྷ་མཐར་དཔག་ཆད་རྒྱར་ཐུག་གཅིག་གི་རྒྱ་ཁྲིན་ཅན་གྱི་ལྷ་གས་
 ཕ་རྩེ་ཁྲི་ཁོར་ཐུག་གིས་བསྐྱར་ཞིང་། དེ་ནས་ལྷ་མོ་པའི་ཁ་བྱིར་ཐད་མཚམས་
 ཀྱི་པར་དཔག་ཆད་རྒྱར་ཐུག་པའུ་བྱུག་གི་ཅ་ལ་ཁྱིང་མཚོ་རི་གཙུག་ཐུལ་མར་་་་
 གནས་པའོ། །

གཙུག་པ་ནི། རྒྱ་པ་དཀར་པོ་རབ་མཚོག་ཀྱི་ཤ་དང་། །(མི་29ན)
 མིའམ་ཅི་དང་ཐུང་ཐུང་ཁྱིང་བྱུག་གི། །པར་དུ་ཐུང་ཅི་མར་ཞོ་འོ་མ་དང་། །
 ཅེ་ཅང་མཚོ་མཐར་འོད་རྒྱན་མཐུར། །མཚན་མ་ནོར་འོད་ཁྱོེ་པའི་མ་རིམ་
 བསྐྱར། །ལྷ་མོ་པའི་རྩེ་རལ་རྩ་ལྷ་མོ་པའི་རྩེ་ཅད་པར་ནང་ནས་ལྷ་རིམ་པལྱིན་
 རྒྱ་བ། དཀར་པོ། རབ་མཚོག་ཀྱི་ཤ། མིའམ་ཅི། ཐུང་ཐུང་ཞེས་ཕ་པའི་
 ཁྱིང་བྱུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་པར་དུ་ནང་རིམ་པལྱིན་རྒྱར་ཅི། མར། ཞོ།

རྩོམ་ ལྷ་ ཆང་ན་མས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མ་བསྐྱར་བ། དེ་རི་འཕྲུལ་འཕྲུལ་བྱུང་
 ཀྱི་ཤི་འདྲ་སྒྲོན། བསྐྱར། བཅུན་མ། བྱར་བྱེ་འདྲ། མེད། བསྐལ་ཤི་རྩེ་
 ཤི་བྱུག་གིས་བསྐྱར་བ། ཤི་རྒྱིང་རྒྱ་མཚོ་མ་སེའི་རྒྱ་ཆད་ནི་མཉམ་པར་དབག་
 ཆད་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དང་རྒྱང་གྲགས་གསུམ། གཞུ་འདྲི་མེ་ཆིག་
 རྒྱང་བརྒྱ་བརྒྱ་གཅིག་སྐར་མ་བརྒྱ། བས་ལྷ་དང་། བས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཆ་གཅིག་
 བས་མ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཡོངས་རྒྱུད་མ་ཡིན་པ་སྐལ་ཤི་བས། །ལན་ཚུའི་རྒྱ་
 མཚོའི་མཐར་ལྷག་རྒྱིང་བདུན་པ། །འཇམ་ལྷིང་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་ས་པར་གསུངས། །
 ཤི་བདུན་པ་ནི་རྩོམ་ཆེན་ཆོས་ལྷག་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷག་པའི་མེ་དང་རྒྱང་
 གིས་བསྐྱར། །དེ་རྒྱུ་པ་རྒྱང་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པའོ། །དེ་ལྷར་བསྐལ་ཤི་མཐ་
 ཆད་ནི་ཡོངས་རྒྱུད་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བསྐལ་ཤིའི་ལྷ་མཚན་མ་བས་ལན་
 ཚུའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ལྷག་གི་པར་རྒྱ་ས་ནི་རྒྱིང་བདུན་པ་འཇམ་ལྷིང་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་
 ས་པ་གྲགས་པ་རྩེ། ཞེང་དྲུ་དབག་ཆད་ཉི་ལྔ་ལྷ་རྒྱང་ཡོད་ཅིང་ལྷགས་མཚན་ས་
 ལྷ་མཉམ་པར་དུ་མ་བྱ་བརྒྱ་གཉིས་ལྷ་གནས་པས་ཀྱན་ནས་རྒྱལ་པོར་ལྷར་པ།
 དེའི་མཐར་ལན་ཚུའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཆད་འབུམ་ལྷག་བྱུང་དང་ལྷན་པས་བསྐྱར་བའི་
 མཐར་ཤི་བདུན་པ་རྩོམ་ཆེན་ཆོས་ལྷག་ཆེན་པོ་རྩེ། མེ་དཀྱིལ་གྱི་ལྷག་མས་བསྐྱར་
 བ་ལ་ཏྲ་གདོང་གི་མེ་ཞེས་བརྒྱགས་ཤིང་དེའི་མཐར་རྒྱང་དཀྱིལ་གྱི་ལྷག་མས་ .....
 བསྐྱར་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་ཀྱང་འབུམ་ལྷག་བྱུང་པར་མཉམ་(ཨ་ 29 བ) བ
 རྩེ། རྒྱང་མེ་ཆུ་སེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་གི་ནང་དྲུ་གཅིག་རྒྱང་པའི་ས་
 མེའི་མཐར་ལྷད་བྱུང་དྲུ་ལངས་པ། རྒྱང་ནས་མཐས་ཆད་ཀྱི་ཁ་མཚན་མ་ཁོས་
 མཉམ་པར་ལྷར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྷར་རྒྱིང་ཆེན་མེ་རྒྱང་དཀྱིལ་པར་དྲུ་ཆུ་ཞེང་
 གྲུ་པར་གནས་པའི་ལྷ་རྩལ་དྲུ་རྒྱང་པ་གཅིག་བྱ་དུ་ལྷན་རྒྱིང་རྒྱུ་པས་ཀྱི་ཡོན་...
 ཏན་མེད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ལས་ས་དུ་མ་བྱ་བརྒྱ་གཉིས་ལྷགས་བཞིའི་དབུས། །རྒྱང་མེ་

[illegible]

ཁྱི་མཚོ་དུལ་ནས་ཕུལ་དུ་ཐུར་ཅིང་། མཚོ་དཀྱིལ་གྱི་མ་མཁའ་གར་བཞུགས་པའི་
 མི་ཕུལ་དང་། བཞི་པ་ཤི་ཅི་ལུ་ལ་མོགས་པ་ཤི་པོ་ཅོན་པོ་བཞིས་བཞུན་ཅིང་།
 འཕགས་པ་འཆས་དཔལ་བྱིས་པ་གཞོན་ནུའི་ཆུལ་བྱིས་བཞུགས་པའི་ཕུལ་བྱ་ ....
 དང་། ལུ་པ་བྱང་ཆུབ་མེས་མ་དཔལ་དང་ཁོ་པའི་དཔལ་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་
 ཚོས་ཆུལ་ཤིགས་ལྷན་སྐྱེས་ཏུ་ཅ་གཉིས་བྱིས་བཞུངས་གིང་། ཀ་ལུ་བ་གཙོ་པོར་ ..
 ཐུར་པའི་ཁྱོང་ཁྱོར་བྱེ་བ་སྐྱུ་དགུ་བཅུ་ཅ་བཟུན་དང་ལྷན་པའི་ཕུལ་གསུལ་ ..
 དང་། འུག་པ་གསུལ་པའི་བྱང་གི་གངས་དང་འབྲེལ་པའི་འཆས་སྤྱིང་འདྲིའི་བྱང་
 ཐུར་དུ་ཡོད་པའི་གངས་ཤི་ཅོན་པོ་ལྷེ་གངས་ལྷན་ནམས་གནས་སོ། །

འུག་པ་ནི། འདྲོད་པ་བཅུ་གཅིག་གསུགས་ན་བཅུ་དྲུག་བཞི། །ཁྱི་དཔལ་
 ལྷན་ཏུ་ཅ་གཅིག་དེ་ལ་བརྟེན། །ཐུང་འདྲིར་བཅུད་ཀྱི་མེས་ཅན་བཟང་ཆུལ་
 བང་སྐྱན་མང་དང་མི་མཚུངས་དེ། འདྲོད་ཁམས་ན་བཅུ་གཅིག་གསུགས་
 ཁམས་ན་བཅུ་དྲུག་གསུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་བཞི་ལྷེ་ཁྱི་དཔལ་ལྷན་ཏུ་ཅ་
 གཅིག་པོ་ཐུར་བཤད་པའི་ལྷན་པོ་ལ་མོགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་ ..
 མོ། །དེའང་དང་པོ་འདྲོད་ཁམས་ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེའི་རྣམ་ནི།
 དཔུལ་པ་མི་དགས་དུད་འཁྲོ་དང་། །མི་དང་ལྷ(མོ་ 30 བ)མིན་འདྲོད་ལྷ་
 འུག་ཁེས་སོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཆུལ་ནི། རོག་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་
 མཐུག་ཆས་ལ་ཕྱིད་ཕྱིད་དུ་བཞོས་པའི་ས་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱིད་མན་ཆད་ཆ་བཟུན་ལ་...
 ལྷོང་ནས་ཤིས་པར། གཞིག་མ་བྱེ་མ་འདམ་ཏུ་དང་། །དུ་པ་མེ་དང་སྐྱན་པ་
 ཅི། ཏུ་འཕྲོད་ཅི་ལྷེ་ནམས་བཟུན་ནོ། །བཟུད་པ་དོ་རྩེ་མེ་ལྷེ་དང་བཅས་པའི་
 དཔུལ་པ་ནི་བཟུན་པ་ལས་གཞན་ལོགས་ན་མེད་ཀྱང་། ལྷག་བསལ་གྱི་ཚོར་པ་
 མ་དད་པས་དེར་བཞག་གོ། །ས་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱིད་གོང་མ་ལའང་ཅ་གཉིས་ཕྱ་ཕྱས་
 པའི་ལྷོང་མར་ལྷ་མིན་དང་། རོག་མར་ལྷ། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལས་སའི་སྤྱིང་
 ནམས་ལ་མི་ནམས་དེ། མི་དགས་དང་དུད་འཁྲོ་ལ་འདྲིར་གནས་ལོགས་ཕྱ་མ་

195 རྒྱུ་ལྟེན། རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་དབང་པ་ནས་ས་མཆོམས་གྱི་པར་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིང་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་ལྟེན་ན་སྤྲུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ། དེ་ལྟེན་མཁྱིན་པ་
 རྒྱུ་མ་ཆར་བཅད་པའི་འགྲེལ་མ་ཆ་པལྟོས་ལྟེན་པ་ལ། འཕྲུལ་བྲལ། དགའ་ལྟོན།
 འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་ལྟེན་ན་མས་སོ། །གཉིས་པ་གསུགས་ཁམས་
 ན་པུ་ལྟེན་གྱི། རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་དབང་པའི་ཆ་པལྟོས་ལ། འགྲེལ་མཁྱིན། མིན་ཏུ་
 མཐོང་། མི་གཏུང་། མི་ཆེ་པ་ལྟེན་པའི། ལྟེན་ལ་འཕྲུལ་བྲལ་ཆེ་བ། བཟོད་
 བམས་ལྟེན། ལྟེན་མེད། དགོ་ལྟེན་ཏེ་མེ་པལྟོས། ཀོས་ཀོ་ལ། ཆད་མེད་དགོ།
 དགོ་ལྟེན། འོད་གསལ། ཆད་མེད་འོད་དེ་ཆུ་པལྟོས། མཁྱིན་པའི་རྒྱུ་གཉིས་
 གྱི་ཆར། འོད་ཆར། ཆད་ས་ཆེན། མཐུན་ན་འདྲན། ཆད་ས་རིས་ཏེ་ས་པལྟོས་
 རྒྱུ་མས་གནས་སོ། །གསུམ་པ་གསུགས་མེད་ལ་པལྟོས་ལྟེན། རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་གཏུག་རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལྟེན་མཆོམས་མན་ཆད་ཏུ་རིས་པར་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་། རྒྱུ་ལྟེན་མཐའ་
 ཡས། ཅི་ཡང་མེད། འདྲེ་ལྟེན་མེད་མིན་གྱི་ལྟེན་མཆོད་པལྟོས་པལྟེན་པའི་
 མཐའ་ཆད་ནས་གནས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟེན་ལྟེན་འཁྱིལ་ཏེན་གྱི་ཁམས་
 ལྟེན་པ་རྒྱུ་ལྟེན་ཅུ་ཅུ་གཅིག་(མི་ 31 ན) ཁམས་གསུམ་གྱིས་པལྟེན་པ་དེ་དག་ཆར་
 པ་ལྟེན་ལྟེན་རིས་པ་ཡང་། ཁམས་གསུམ་ནི་ལྟེན་གསུང་ལྟེན་ཆོས་ཅན་མིན་ལ་
 དེ་ལྟེན་ལྟེན་པའི་རིས་པས་ཐོག་མར་གསུགས་མེད། དེ་ནས་གསུགས་ཁམས་། དེ་
 བས་འདྲོད་ཁམས་རྒྱུ་མས་ཆགས་ཤིང་། འདྲོད་ཁམས་ལྟེན་རིས་པ་དེ་ལྟེན་ལྟེན་ས་
 འོག་ས་ལྟེན། ས་ལྟེན་རྒྱུ་མས་རིས་ལྟེན་ཆགས་པ་མིན་ནོ། །

བཏུན་པ་ནི། ལྟེན་པ་མེ་འདི་པར་ཏུ་གྲོ་ལ་ཞེས། ལྟེན་གྱི་འཁོར་མོར་
 བཏུ་གཉིས་ལྟེན་རྒྱུ་མས་དང་། ལྟེན་ལྟེན་གྱི་ཏུ་ཆུང་པལྟེན་ཐོག་མར་ཆགས། །
 ལྟེན་པའི་རྒྱུ་དང་པལྟོས་རིས་ལྟེན་པའི་ལྟེན་མཐའ་ནས། མེ་འདི་ནང་མཐའ་པར་
 ལྟེན་མས་མཁའ་ལ་ལྟེན་པའི་གྲོ་ལ་ཞེས་ལྟེན་པ་ལྟེན་ལྟེན་མེད་ཁང་རྒྱུ་མས་འདྲེགས་
 པར་ལྟེན་པའི་ལྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་འཁོར་མོ་རྒྱུ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པས་

२०   २१   २२   २३   २४   २५   २६   २७
 ཉུང་ཆུ་མཛད་ཀྱི་ཞུག་དང་། །མོན་གྱི་མོན་གྱི་ཁྱུ་མཛད་ཉུང་མཛད། །ནམ་གྱི་ནམས་
 ཉི་ཉིར་བདུན་ནོ། །དེ་ལས་མོ་བཞིན་གྱི་བཞིན་གཉིས་སྐར་ཁོངས་གཅིག་ཡིན་
 ཡང་ནམ་པ་མོ་མོར་བཟང་ན་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འཕུར་ཞིང་། མདོར་ན་ཁྱིམ་
 དང་ཁྱུ་སྐར་ཉིར་བརྒྱད་ལ་མོགས་པ་ནམས་མོག་མར་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཤམས་བསྐྱར་མྱེད་དུ་ཉི་མ་ལ་མོགས་པའི། །གཟའ་ནམས་གཤོན་བཟོད་མྱ་
 གཅན་གཤམས་ལུང་། །ཁྱུ་སྐར་རེ་རེ་ལ་ཀར་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཀར་པ་དཔྱ་
 རེ་ཁྱིམ་རེ་རེ་ན་གནས་པ་མྱེ། བ་སྐར་པ་ཉི་མེད་དུག་གི་ཀར་པ་གཅིག་ལུག་
 ཁྱིམ་ན་གནས་པ་མོགས་རིམ་པར་གཤམས་བསྐྱར་ཆུལ་དུ་གནས་ཀྱིང་ཁྱིམ་ནམས་...
 གྱི་དང་པོ་ནི་ལུག་དང་། ཁྱུ་སྐར་གྱི་ཐོག་ལ་བ་སྐར་ནས་བཅས་པ་ནི་ཉི་མའི་
 ཉུག་ཁོངས་ཐོག་མར་མཛད་པའི་ཁྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱིམ་དང་ཁྱུ་སྐར་ནམས་མཛན་
 དུ་ཡུབ་ནས་དེ་རྗེས་ནཔས་མའི་ཀར་པ་ཐ་མ་ལ་ཉི་མ། བ་སྐར་གྱི་ཐོག་མ་ལ་མྱ་
 པ་མོགས་ཁྱིམ་མོ་མོར་གནས་པའི་སྐར་མ་དེ་དག་གི་མྱེད་དུ་གཟའ་(མོ་ 32 ན)
 ནམས་ཁྱུས་ནས་ཁྱིམ་དང་ཁྱུ་སྐར་དེ་དག་ལ་བདག་པོར་ཡུར་པའི་ཆུལ་ཁྱིམ་.....
 དབང་བྱེད་པ་མྱེ། དེའང་ཉི་མ་མིག་དམར་ལུག་པ་དང་། །ལུར་བྱ་པ་སངས་
 མཛན་པ་དང་། །མཆུག་རིང་མྱ་གཅན་དུས་མེ་བཅུ། །ཞེས་པ་ནམས་ལས་ཉི་མ་
 ནས་མཆུག་རིང་གི་པར་བརྒྱད་ནི་རེ་རེ་ལ་གཤོན་བསྐྱར་དང་། མྱ་གཅན་
 དང་དུས་མེ་གཉིས་ནི་གཤམས་བསྐྱར་གྱི་ཆུལ་ཁྱིམ་རང་འཁྱོས་ཚུམ་མོ། །དེ་ལ་ཉི་
 མ། མིག་དམར། ལུར་བྱ། མཛན་པ་བཞི་གཤམས་གྱི་ཡན་ལག་དུ་ཡུར་བས་དུག་
 གཟའ་དང་། མྱ་བ། ལུག་པ། པ་སངས། མཆུག་རིང་བཞི་གཤོན་གྱི་ཡན་
 ལག་དུ་ཡུར་བས་ཞི་གཟའ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དུས་གྱི་ནམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། ཞག་གཟུམ་དབྱེ་བ།
 དུས་བཞི་མྱའི་འཆད་ཆུལ་ལ། །དང་པོ་ནི། དབྱལས་བྱལ་ཆ་མར་བྱལ་ཆ་ཆ

ཆད་གཅིག་ །དེ་ལས་ཉིན་ཞག་དེ་ཡང་ཆ་ཉི་ལྔ་རྒྱུ་ལྔ་ །འཕྲོ་ཆུལ་ལ་བརྟེན་ཆོས་
 ཉི་ཁྲིམ་ཞག་ཡུང་ ། །དེ་ལ་སྤྱིས་བྱ་ནད་མེད་དང་ལ་བབ་བ་ཞིག་གི་དབྱགས་
 འབྱུང་འཆུག་གནས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དབྱགས་དྲུག་ནི་ཆ་སྒྲིབ་གཅིག་ །
 ཆ་སྒྲིབ་དྲུག་ཆ་ཉི་ཆ་ཆོད་གཅིག་ །ཆ་ཆོད་དྲུག་ཆུང་ཡོངས་པ་དེ་ལས་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་དབྱགས་ཉི་ལྔ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བསྟུ། འཕྲོ་བའམ་དུས་
 ཆུང་བཅུ་གཉིས་མོད་ཅིང་དུས་ཆུང་ར་ར་ལ་དབྱགས་སྟོང་བསྟུད་བསྟུ། ཆ་ཆོད་
 ལཱ་ར་མོད་པ་ནི་དུས་ཀྱི་བཅི་ཆུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡོད། །ཞག་དེའང་ཞག་
 ཏུ་ཕྱིད་ན་ཆ་བ་དང་ཉི་མ་དང་ཆུང་གི་འཕྲོ་ཆུལ་ལ་བརྟེན་ཉི་ཆོས་ཞག་ཉིན་ཞག་
 ཁྲིམ་ཞག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡུང་རོ། །ཆ་ཆོས་བཙ་ལཱ་འི་ཆ་དང་ཉི་མས་
 སྟོང་ །འཕྲོ་དང་ཁྲིམ་བཙོད་སྤྱི་ཆ་ཆོས་ཉི་ལྔ་ །ཕྱི་རིམ་ཤིང་ཞིང་ཆོས་
 ཆ་ཁྲིམ་ཡོ་ལས། །ནམ་ཆ་དུས་བཞི་མ་ལ་གཤམ་བསྟོར་འཕྲོ། །ཆ་བ་ཆོས་
 རིམ་དཀར་ནག་བཙ་ལཱ་འི་ཆ་ར་ར་ལ་ཆོས་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཕྱན་ཆད་ཆ་ཆོད་ར་
 དུག་རྒྱུ་འབྱུང་དང་(མི་ 32 བ)བཅས་པ། ཉི་མས་སྟོང་བཞི་ལན་གཅིག་
 འཕྲོ་བ་སྟེ་ད་ནད་སྟེ་རིང་ས་གར་ནས་སང་གི་སྟེ་རིང་ས་འཆར་བའི་བར་རམ་
 རམ་གཟའི་ཆ་ཆོད་འཕྲོ་བའི་ཕྱན་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཕྱན་ཆད་ཆ་
 ཆོད་དྲུག་ཆ། ཉི་མས་ཁྲིམ་གཅིག་བཙོད་པའི་ཕྱན་ཆད་སྤྱི་ཆ་ཆོད་ཆ་གཅིག་ནི་
 ཁྲིམ་ཞག་སྟེ་ཕྱན་ཆད་ཆ་ཆོད་དྲུག་ཆ་རྒྱུ་འབྱུང་དང་བཅས་པ་མོད་པ། དེ་
 ཆོས་ཀྱང་ཆོས་ཞག་ལས་ཉིན་ཞག་ །དེ་ལས་ཁྲིམ་ཞག་གྱི་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱན་
 ཤིང་བ་ཕྱན་ནོ། །དེ་གསུམ་གྱིས་ཆ་བ་དང་ཡོ་བཙམས་པའི་ཆ་དྲུག་མ་ཆུང་
 གིས་ཆ་བར་མ་ཡོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་ཞག་གཙ་ཆེ་སྟེ། ཁྲིམ་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་
 ཉིན་ཞག་དང་སྟེ་བསྟུན་ཉི་བཅི་དཔོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་བར་ཡོངས་ནས་ཆོས་
 ཞག་གཙ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ཞག་སྤྱི་ཆུང་ཡོངས་པ་ན་ཉིན་ཞག་སྤྱི་ཆུང་མ་ཡོངས་
 ཀྱང་ཆ་བ་རྟགས་བར་འདྲོད་དཔོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཞག་སྤྱི་ཆུང་དོན་

གཅིག པ། ཉིན ཞག གྲམ བརྒྱ་རེ ལུས གྱི བས ལྷག མ་ཞག་དྲུག ལུས བ དེ་ལོ་
 གཅིག གི ཞག མི་ཐུབ གི མ་ཡིན བས འདྲར དཀོས བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར ཡང
 མཛོད་ལས། རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །རྒྱ་བ་ཕྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། །
 མཁས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པར་འདྲོང་། །ཞེས་སོ། །ལོར་ལོངས་ནས་བྱིས་ཞག
 གཙོ་ཆེ་ལྟེ། ལོ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་བརྟེན་མཉམ་གྱི་དུས་བཞི་སྟུགས་གཅིག་
 རྒྱགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་རྒྱགས་པ་ལ་ཉི་མས་བྱིས་ཞག་གྲམ་ཐུན་པ་དག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་བྱིས་རྒྱ་བ་ཐུ་གཉིས་པ་འཁོར་དཀོས་པའི་ཕྱིར་དེ། རྩ་རྩེ་མཁའ་
 འགོ་ལས། ཉི་མ་འགོ་ཤོག་གཉིས་ལ་ནི། །ལོ་གཅིག་ཅེས་ནི་བཛོད་པ་ཡིན། །
 ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་བྱིས་ཞག་གྲམ་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་དང་། བྱིས་རྒྱ་བ་ཐུ
 གཉིས་ལས་མི་མང་ཞིང་མི་ཉུང་བའི་ཕྱིར། ཉིན་ཅེས་གཉིས་རང་རང་གི་ཞག
 གྲམ་ཐུན་པ་དག་ཉིད་ཅན་གྱི་(མོ་ 33 ན)རྒྱ་བ་བུ་གཉིས་རེ་རྒྱགས་པ་ན་ལོ་མི་
 འཁོར་དེ། དེའི་ཐུང་དུ་ཅེས་ཞག་ལ་ཞག་བུ་གཅིག་ལྷག་བཅས་དང་། ཉིན
 ཞག་ལ་ཞག་ལ་རྩེ་མཁའ་དང་བཅས་པ་བརྟན་ནས་བྱིས་ལོ་དང་བརྟན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ཀྱང་རྒྱ་བའི་དཀར་མ་འཕེལ་འགྲིལ་བཅོ་ལཱ་རེ་རྒྱགས་
 པ་ལ་རྒྱ་བ་གཅིག་དུ་འཛུགས་ཅིང་དེ་ལ་ཅེས་རྒྱ་ཞེས་བྲགས། དབྱར་དཀྱན་སྟོན་
 དཔྱིད་ཆ་ཆང་བ་གཅིག་ལ་ལོ་གཅིག་དུ་བཅི་ལྟེ་བྱིས་ལོ་ཞེས་བྲགས་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ལོངས་ཐུང་ཐུང་ལུས་སྐར་བྱིས་ནམས་ལ་སྟུང་ཕྱིད་གཟའ་དགུས་ལོངས་ཐུང་
 པའི་ལག་རྩེ་ས་ལ་དུས་བཞི་གནས་ཆུལ་གཤོན་བསྐྱར་དུ་གནས་ཀྱང་། འཁོར་
 ཆུལ་གཤམས་བསྐྱར་དུ་འགོ་ལྟེ། དཔལ་ན་སྟོན་དུས་བྲ་གསུམ་ན་དཔྱིད་ལོད་པའི
 དུས། གར་མིང་ན་དབྱར། བྱང་ན་སྟོན། རྒྱབ་ན་དགུན་གྱི་དུས་ལོད་ཀྱང་།
 དུས་བྲ་རེ་ལ་ལྟོས་ནས་དཔྱིད་རྩེ་ས་ལྟེ་དབྱར། དབྱར་རྩེ་ས་ལྟེ་སྟོན། སྟོན་རྩེ་ས་
 དགུན། དགུན་རྩེ་ས་དཔྱིད་རིམ་ཅན་དུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཁའ་ལ་དུས་
 རྒྱར་བུ་གཉིས་ལྟེ་འཆར་དེ། དུས་སྟོན་ནི་ལྷ་སྐར་གྱི་གྲང་པ་དབྱ་རེར་གནས་

བའི་ཁྱིམ་རེ་ལ་གཟུང་ན་མས་ཀྱིས་ཁོངས་སྟུང་བའི་ཕུན་ལ་དུས་རྒྱུད་ཀྱི་ཅིག་དུ་...
 བཞག་དཔྱིས་པས་གཟུང་མམས་ཅད་ལ་དུས་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཅང་ནའང་ཁོ་དེར་
 དུས་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྒྲིབ་གསུངས་པ་དང་། རྩེ་བཟུ་ཞེས་པའི་སྐར་
 ཁྱིམ་ཅེར་རེ་རྒྱུགས་པར་འཆར་བ་ལ་ཁོངས་སྟུང་ཆུལ་གྱི་དུས་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་...
 གསུངས་པ་ནི་ཉི་མ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུད་བའི་ན་ནོ། །དུས་རྒྱུད་རྩེ་བཟུ་ཀྱིས་རྒྱུད་
 བཅུད་འཕེལ་འགྲོལ་བྱེད། །ནང་དུ་ཁམས་དུག་ལྟན་བའི་སྐྱེས་བའི་ལུས་ལ་རང་
 རང་གི་དུས་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆུལ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བའི་ལས་བདེ་བར་གནས་
 པ་དང་། ཆུལ་མིན་དུ་རྒྱ་བའི་ལས་དུག་བཅུལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཁྱི་རྒྱལ་
 དུའང་དུས་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆུལ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བའི་ལས། རྒྱུད་ལས། (ཞི་
 33 བ)འབྲུ་ན་མས་དཔྱོན་པར་སྒྲིབ་བྱེད་ནི་གི་དུས་རྒྱུད་འབྲུ་བྱེད་པས་...
 དུད་པ་དེ་ན་མས་འབྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཡར་འཕེལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་ན་མས་ཀྱི་ཆོ་ཡང་ཁོ་བརྒྱ་བ་ནས་རྒྱུད་
 བརྒྱད་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཆུལ་མིན་དུ་རྒྱ་བའི་ལས་ནི་རྒྱུད་
 བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྲི་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོ་ཁོ་ཡང་རྒྱུད་བརྒྱད་བརྒྱ་བ་ནས་
 བརྒྱ་པའི་བར་དུ་བྲི་བར་འགྱུར་བའི་གསུང་དུས་སྒྲིབ་དང་། བས་ཐུ་དུས་བཞི་
 མཐུགས་ཀྱི་བཟུ་གི་འཕེལ་འགྲོལ་རྒྱུད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་སྐྱོས་ཏེ་བརྟན་དང་འཁོར་ཁོ་ཅན། །འཇིག་རྟེན་
 རྒྱུད་འཆུག་དུས་བཞིའི་ཆུལ་ཡང་འཆད། །དུས་ཀྱི་ན་མ་པར་གཞག་པ་ལས་སྐྱོས་
 ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྟུན་རས་ཡངས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱུས་བརྟན་པའི་...
 དུས་བཞི། མི་བདག་འཁོར་ཁོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞི། འཇིག་རྟེན་སྐད་པའི་དུས་
 བཞི། གཟུང་ན་མས་རྒྱུད་པར་འཆུག་པའི་དུས་བཞིའི་ཆུལ་ཡང་འཆད་པར་
 མཛད་ཅིང་དེ་དག་ལས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་པའི་ན་མ་གྲངས་ཤིན་
 ཏུ་མང་པས་རྒྱས་པར་སྐྱོས་ན་མཐུང་ཡས་ཀྱང་། རྒྱུད་པ་མི་བརྟན་ཞེས་

གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བརྟན་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་ཉི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་དང་པོ་འབྲས་བུའི་དུས་གསུམ་རྣམས་ལྟན། གཉིས་པ་རྒྱུད་པའི་དུས་གསུམ་
 གསུམ་ལྟན། གསུམ་པ་ལྟར་གྱི་དུས་གསུམ་ཉིས་ལྟན། བཞི་པ་རྟགས་ཅས་
 འཇིག་པའི་དུས་གཅིག་ཅོད་ལྟན་དུ་བཞེད་དོ། །འདུལ་བ་ལ་ཡས་བ་དང་པོའི་
 མེད་གཞི་བྱུང་སྐབས་རྣམས་ལྟན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡས་བ་གཉིས་པ་ལ་སྐབས་
 པའི་མེད་གཞི་བྱུང་ནས་ཡས་ལྟན་སྐབས་ལྟ་འཇིག་པ་འབྲས་བུའི་གཞན་པོའི་
 བཞེད་པ་དང་དོན་གྱི་གནད་གཅིག་ཅོད། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་ཁྲུང་ས་ཀྱང་བརྒྱས་
 པའི་རྒྱུད་ལས། རི་ལྟར་འཇིག་དོན་མགོན་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །(ཏཱ་ 34 ན)ཞེས་
 པའི་འཁུགས་ལས་བརྟན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སའི་དུས་བྱ་འདིར་དུས་
 བཞིའི་ལོ་གྲངས་ཉི་ལྔ་ཆིག་ལྟར་བརྒྱུད་གནས་པའི་རྣམས་ལྟན་དང་ལུས་.....
 ལྟན་དང་ཉིས་ལྟན་གསུམ་རྩ་རྩེད་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་རེ་དང་། ཅོད་ལྟན་གྱི་
 རྒྱུད་ནས་ལུས་ལྟར་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ལྟར་ལས་ལོ་ཁྲི་དྲུག་ལྟར་བརྒྱུད་བརྒྱ་ནི་.....
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་འཇུག་པའི་དུས་དང་། ཅོད་ལྟན་གྱི་ལྷག་མ་ལྟར་བརྒྱུད་
 བརྒྱ་ནི་ལྷ་ལྟོ་ཆོས་འཇུག་པའི་དུས་ཉི། དེའང་རིགས་ལྟན་བྱུང་འཇུག་ལུས་པ་
 མེད་ཁྲི་ལ་དབང་བརྒྱུད་ནས་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ལྷ་ལྟོ་ཆོས་ལོ་
 ལྟར་བརྒྱུད་བརྒྱ་པའི་འགོ་བུམ་ཅོད། དྲུག་པོ་མེད་ཁྲི་ལ་དབང་བརྒྱུད་ནས་ལོ་
 ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་པ་ཡན་གྱིས་རྣམས་ལ། དེ་ནས་དྲུག་པོས་ཡན་ལག་བཞི་པའི་
 དཔུང་གིས་ལྷ་ལྟོ་ཆོས་པ་བཅོས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་ཤོག། དེའི་
 རྗེས་སྐབས་ལྷ་ལྟོ་ཆོས་པ་ལྟར་ལྟན་གྱི་དུས་འཇུག་ཅོད་མི་ནམས་ཀྱང་ཆོ་ལོ་ལྟར་
 བརྒྱུད་བརྒྱ་པར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་རོ། །རྣམས་ལྟན་འཇུག་པའི་ལོ་དེ་དང་ལྟ་
 མེད་ལྷུ་མར་ལྷ་ལྟོ་ཆོས་ལྟར་བརྒྱུད་བརྒྱ་པའི་ལོ་གས་འཇུག་པ་དུས་མཉམ་མོ། །
 དེའི་ཆོ་དྲུག་པོ་ལ་ལས་ཆངས་པ་དང་ལྟ་དབང་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཆངས་པས་...
 སའི་དུས་བྱ་འདི་ཉིད་དུ་དབང་བརྒྱུད་ཞིང་། ལྟ་དབང་གི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་

227

དེ་ལ་རགས་པར་ན་མི་ལོ་རྒྱལ་ཅུ་ཅ་པའི་དང་ཆ་པ་བདུན་ཡོད་ལ། དེའི་སྟེང་
 ཏུ་གཟུང་ཞལ་བྱེད་པའི་གཤམ་པས་ལོ་དགུ་པུ་ཅ་རྒྱལ་དང་ཆ་པ་བྱེད་དང་པུ་
 གཅིག དེ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་དཔལ་པའི་ལོ་བརྒྱ་ཞེས་ཐ་སྟངས་འདྲེགས་ཤིང་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལོ་ནི་བརྒྱ་པ་དེའི་མེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་པས་གསལ་པ་ལ་ལོ་གསུམ་...
 དང་ཚུགས་གསུམ་སྟེ། དེའང་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཞལ་སྟོང་ཐུག་སོ་རྒྱལ་པ་དེ་སོ་
 གཉིས་ཀྱི་ཆས་བསོས་པས་ཞལ་སྟོང་དང་བརྒྱ་ཉིས་ལྟ་འབྱུང་ལ། དེ་ཆ་པ་དང་
 (ཆ་ 35 ན)ལོར་བསྐྱེད་པས་ལོ་གསུམ་དང་ཚུགས་གསུམ་འབྱུང་བ་དེའོ། །དེ་
 ལྟར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལོ་དང་བཅས་པའི་ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་གཟུང་ཞལ་བྱེད་པ་
 གསུམ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དང་པོ་སྟེང་སྟོབས། གཉིས་པ་དུལ། གསུམ་པ་ཐུན་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་པད་
 མཁྲིས་ཀྱི་དུང་གསུམ་གྱི་ཆས་ཡིན་ལ། བར་དུ་སྐྱེས་པའི་བད་མཁྲིས་ཀྱི་དུང་གསུམ་ཆ་
 མཉམ་པས་ལུས་གནས་ཤིང་མི་མཉམ་པས་ནད་པསྟེད་དེ་འཇིག་པ་ལྟར། ཕྱི་
 རོལ་དུའང་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་མི་མཉམ་ལས་གནས་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། གང་མི་
 མཉམ་པའི་རྒྱ་ཡང་དབྱ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དུས་འཁོར་གྱི་ལོས་བྱེད་དོ། །གཟུང་
 ཞལ་གསུམ་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཆ་པ་དང་ཞལ་
 ཏུ་གསེལ་པའི་ཞལ་རེ་ལ་ཆ་ཙོད་སྐྱམ་ཅུར་གནས་པ་དེའི་པས་ས་ཡ་པའི་དང་...
 སྐྱམ་འབུམ་ཉི་ཤི། དེ་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཞལ་ལ་སྐྱར་ན་ཞལ་ཉིས་བརྒྱ། དེ་ལ་
 དབུགས་འབུམ་ཐུག་ཞེ་གསུམ་དང་ཉི་ཤི། དེའི་མཐར་ཐ་མལ་པ་ལའང་ཀྱང་
 དབུ་མར་ཅུང་ཟད་རེ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དུའང་དབུགས་དང་ཆ་ཙོད་གྱི་
 ཡངས་མཆོངས་ལོ་འབུམ་ཐུག་ཞེ་གསུམ་དང་ཉི་ཤིའི་མཐར་གཟུང་ཐམས་ཅད་...
 སྟོང་པར་འཇུག་ཏེ་དུས་པའི་ཆེན་པོ་གཅིག་རྒྱགས་ཤིང་། སྐར་ལོངས་སྟོད་གྱི་
 རིས་པ་ལས་བཅས་སྒྲགས་ཐུན་གྱི་དུས་སྐྱེ་པ་སོགས་དུས་པའི་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 འཁོར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུགས་པ་དེ་དག་གི་མཆུགས་པ་ལྟུང་བ་ནི། རྒྱལ་བས་མངོན་པར་ཞེན་པས་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ། །གསུངས་མིན་གདུལ་བུ་མོས་པའི་དབང་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བ་སྒྲོང་བཅུད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་སྐབས་དང་མ་མཐུན་པ་...
 ཅི་སྟུང་ན། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེས་དོན་དམ་པར་སྒྲོང་བཅུད་ཀྱི་
 འཇིག་རྟེན་དངོས་པོར་བྱུང་བ་མ་གཟིགས་པས་སྒྲུགས་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
 བས་མཐའ་(མི་ 35 བ)གཅིག་ཏུ་ལུགས་སྒྲུལ་འདྲོམ་ཞེས་ནས་པར་བཞག་སྟེ་...
 གསུངས་པ་མ་མིན་ཀྱི་གདུལ་བུ་ནམས་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་དབང་པོའི་བྱེ་
 བྲག་དམན་མཚོག་གི་ཁྱད་པར་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་...
 བདེན་པ་འབང་ཞིག་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྒྲུང་བའི་གནད་
 ཀྱིས་ལུགས་འདི་ནི་སྤུལ་དུ་གྱུར་པར་གྲང་ཞིག །

ཅ་བའི་གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཅད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྒྱུར།
 བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལང་། །
 ཞེས་ཐུང་བསྐངས་ཏེ་དེ་ལ་གཉིས། ཏུས་འཁོར་གྱི་རང་ལུགས། ཞར་བྱུང་
 མངོན་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤམ་གཅིག་
 དེ་བཞིན། །སྤྱི་ཅེ་གཅི་ཅིག་ནས་སོར་མ་ནི། །ཉིར་བཞི་སྒྲ་གང་སྒྲ་བཞི་གཞུ་
 འདྲམ་སྟེ། །ཉིས་སྒྲོང་རྒྱུད་ཐུགས་དེ་བཞིས་དཔག་ཅད་འཕྱར། །དེ་ལ་སྒྲོང་
 བཅུད་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཅད་ཀྱི་ནམ་པར་གཞག་པ་ནི། ཏུལ་སྤར་བ་བརྒྱད་
 ཀྱིས་ཏུལ་སྤམ་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱི་ཅེ་དང་། གེ་ཅེ་དང་། རིག་
 དང་། བས་དང་། སོར་མ་སྟེ། བདུན་པོ་ནམས་སྤམ་སྤམ་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་
 ཐུང་དུ་གནས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཞིང་ཅད་མིན་ལ། སོར་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལ་སྒྲ་
 དང་། སྒྲ་བཞི་ལ་གཞུ་དང་། གཞུ་སྒྲོང་སྤམ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་ཐུགས་དང་།
 རྒྱུད་ཐུགས་བཞིས་དཔག་ཅད་དུ་འཕྱར་ནི། དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཅད་
 འཛོག་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན། རྒྱས་བཤད་

དེ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པར་གཟུགས་དུས་མིང་གིས་དབྱེ་བ་སྟེ། །ཞེས་མངོན་
 པ་པ་ནམས་ཀྱིས་ལྷུང་དུས་ཚོམ་ལྟེང་དང་འཇལ་ལྟེང་གཟུགས་དང་དུས་དང་མིང་
 གི་མཐའི་དབྱེ་བས་བསྟུན་ནི་བརྟན་པས་དེའང་ཞར་ལྷུང་དུ་འཆད་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་གཟུགས་མཐའ་ནི། གཟུགས་མཐའ་ཐུབ་རྒྱལ་
 བདུན་རྒྱལ་ཐུན་གཅིག་ །(མེ 36 ན) དེ་བཞིན་ལྷགས་ཆུ་རི་ཐོང་ལྷག་དང་
 གླང་། །ཉི་རྒྱལ་ཚོ་མ་གྱིས་ནས་མོར་ཆོགས་མོར། །ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་སྟུ་གང་དེ་
 བཞི་ལ། །གཞུ་འདོམ་ཞེས་གྲགས་ལྷ་བརྒྱུ་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་ །དཔོན་པའི་
 ཆད་དེ་དེ་བརྒྱད་དཔག་ཆད་དོ། །དེ་ལྷིས་སྟོང་གསུམ་བར་དུ་ཚོམ་ཞིང་
 གཞལ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱལ་ཐུབ་རབ་བདུན་ལ་རྒྱལ་ཐུན་གཅིག་།
 དེ་བདུན་ལ་ལྷགས་རྒྱལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་ཆུ་རྒྱལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་རི་
 ཐོང་རྒྱལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་ལྷག་རྒྱལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་གླང་རྒྱལ་གཅིག་།
 དེ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་ཚོ་མ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་
 གྱིག་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་ནས་གཅིག་ །དེ་བདུན་མོར་མོ་དབུས་མའི་ཆོགས་
 གཅིག་གོ། །མོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལ་སྟུ་གང་དོ། །སྟུ་བཞི་ལ་གཞུ་གང་སྟེ་
 འདོམ་གང་དོ། །གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱུ་ལ་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་སྟེ། གླང་ལས་དེ་
 གྱིད་འཇལ་གས་པ་ལ་དཔོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ཉི་ཤུ་རྒྱུང་གྲགས་ལྟེང་ལ་བས་
 མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆད་གཅིག་སྟེ་གཞུ་འདོམ་བཞི་
 སྟོང་དོ། །དེས་ནི་རིའི་རྒྱལ་ཐོ་རི་རབ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་པར་དུ་
 ཚོམ་པ་དང་གཞལ་པར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི། མེ་གོལ་རྒྱག་
 རྩ་བཞིར་དབྱེ་བྱེ་བ་གཅིག་ནི། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། དེ་ལྷི་
 སྐད་ཅིག་རྒྱག་རྩ་ཐང་ཅིག་སྟེ། །སྟམ་རྩ་ལྷུང་ཅམ་སྟམ་རྩ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ །
 སྟམ་རྩ་སྟམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་གཅིག་གིས། །ཡངས་ཅན་ནས་ནི་ཡངས་མེད་པར་
 དུ་འགྱུར། །སྟམ་རྩ་སྟམ་པ་དང་ལྷན་པས་མེ་གོལ་གཏོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་

ཏུག་ཏུ་ཅ་ པལྒེ་འདེལ་པས་དེའི་ཆ་གཅིག་ནི་དུས་ཀྱི་མཐའི་སྐད་གཅིག་མ་སྟེ།
 ཅིག་ཏུག་ཏུར་ཡང་འདྲ་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་པར་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་ །དེའི་
 སྐད་ཅིག་མ་དུག་ཏུ་ལ་ཐང་ཅིག་ །ཞུག་གཅིག་ལ་ཐང་ཅིག་དཔུ་པར་མེད་པས་
 (མི་ 36 པ) ཞུག་གི་དཔུ་པར་ཀྱང་ཆེན་པོ། །ཐང་ཅིག་སྐུ་ལ་ལྷན་ཅིག་ ལྷན་
 ཅིག་སྐུ་ལ་ཉིན་ཞུག་གཅིག་ །ཉིན་ཞུག་སྐུ་ལ་ཆུ་པ་གཅིག་ །ཆུ་པ་པར་
 གཉིས་ནི་མ་གཅིག་སྟེ། འདྲི་དཔུ་ཆེད་པལྒེ་ཆེད་ཐུན་པར་པར་པར་གཉིས་སུ་
 རིམ་པས་འཁོར་པ་ནི་ཁྱེ་ནང་སྐུ་མཆེད་པར་གཉིས་དང་། ཉིན་འབྲེལ་པར་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་པ་སྟེ། ཁྱིམ་པར་གཉིས་ཞེས་ཕྱེད་པའི་རིམ་པར་ཡང་འཕྱར་རྒྱ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་ཡངས་པ་གནས་ལ་མཁུ་པས་དུས་དང་སྐྱེ་དཔུ་ནམས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱུ་པ་
 པ་པར་སྐྱེད་ཆེད་འབྲུམ་སྐྱུ་པས་ཡངས་པ་ཅན་ནས། ཡངས་ཀྱི་གནས་དུག་ཏུ་པལྒེལ་
 པའི་ཡངས་པ་མེད་པའི་པར་དུ་གཞུལ་པའི་རིགས་པ་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་མིང་མཐའ་ནི། མིང་མཐའ་མི་གེ་སྐུ་ལ་འབྱུང་པ་ལས། མིང་འབྱུང་དེ་
 ལས་ཆིག་གི་ཐུང་པ་སྟེ། །པར་གསུམ་ན་རིག་ལ་མ་འབྱུང་རྒྱུན་པ་དོ། །མིང་གི་
 མཐའ་ནི་མི་གེ་སྐུ་ལ་འབྱུང་པ་འབྱུང་པས་ཡངས་པ་ཕྱེད་ཀྱི་ལ་སྐྱུ་པ་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་དག་གཉིས་མས་གསུམ་ལ་སྐྱུ་པ་ལས་མིང་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན།
 ཏུ་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལས། གསུམ་ཕྱེད་གསུམ་དང་དཔུང་ས་
 གཉིས་འབྱུང་པས། བརྒྱ་མངས་སྐུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མིང་མང་དུ་འབྱུང་པ་དེ་
 ལས་ཆིག་གི་ཐུང་པ་འབྱུང་སྟེ། ན་མོ་བརྒྱུད། མངས་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཆུལ་པོ།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེའང་མི་གེ་ནི་མིང་གི་ཆོས་གཞི་མེད་པས་དོན་མི་སྟོན་ལ།
 མིང་གིས་དོན་དང་། ཆིག་གིས་དོན་ཀྱི་ཐུང་པར་སྟོན་ཅིང་། དེ་དག་གུང་
 རིགས་པར་པར་གསུམ་ན་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཆེ་ལྟར་འབྱུང་བུ་དེའི་རང་པལྒེན་...
 རིག་ལ་མ་འབྱུང་པ་ཡི་གེ་སྐུ་ལ་མ་འབྱུང་པར་གནས་ཏེ། ཐུག་པར་གསུམ་པའི་
 དུས་ན་སྐྱེ་ཉལ་མ་དེ་རིམ་གནས་པ་དང་། ར་མའི་ཆུན་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པ་ན་

मङ्गलम् । नमः शिवाय । श्री गणेशाय नमः । नमः शिवाय । नमः शिवाय ।
नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय ।
नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय ।
नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय । नमः शिवाय ।

240

237

བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷུང་བར་བྱེད་པ་དང་། དབྱིབས་ལྷུང་བྱེད་པ་འདི་ལྟར་ནས་པ་
 གཞུགས་ཏུ་བཞག་ན། རྟེན་ལ་ལྟར་བཅུ་པོ་དེ་ལས་(མྱོ་ 40 ན)གང་དང་གང་
 འཛིན་པ་ལ་ཚགས་པ་འདི་བྱ་བ་བྱེད་ཅི་ན། འདི་ལ་ནང་དུ། ནང་ལེ་ལས། ས་
 བོན་བསྐྱར་གནས་པ་དག་ནི་འཛིན་མས་འཛིན་ཏེ་དེ་ལས་ཆུ་ལྷན་ལྷུང་དོ་བྱིན་ས་
 ནི། །མེ་ལྷན་ལྷན་པར་བྱེད་ཅིང་རྩ་དང་རྩ་ནི་མ་བར་བྱེད་དེ་འདི་ལི་འཕེལ་
 བ་ལྟར་གྱིས་ན། །ནས་མཁའ་དག་ཀྱང་འཕེལ་བའི་གྲོ་སྐབས་ལྷན་བྱེད་མེ་ལི་
 བདག་པོ་དུས་ལས་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ལྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྟགས་པ་བྱི་རྩ་དུ་
 ལྟར་བྱ་ལོན་པས། ལྷུང་བྱེད་དང་ལྷན་བྱིན་ཆུ་ཁམས་པས་རྩལ་ལྷན་ནས་སྐྱེད་
 ཅིང་། ལྷུང་དང་ནོར་ལྱལ་ས་ཁམས་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་
 ལྟར་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་འཛིན་པ་འདི་ལྟར་རྩ་། །ལྷན་ལྷུང་དང་ཅངས་པ་མེ་ཁམས་
 པས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་འདི་ཆུ་ལྷན་ལྷན་པར་བྱེད་པས་ལྷུང་བའི་ལྟར་...
 རྩ་། །མཉམས་གནས་དང་ལྷན་སྐྱེད་ལྟར་ཁམས་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྷན་པ་དེ་དག་
 གནས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་འཛིན་པ་འདི་ཆུ་ལྷན་དབྱིབས་ཀྱི་བྱ་བ་...
 བྱེད་པས་དབྱིབས་ལྷུང་བྱེད་པ་འདི་ལྟར་རྩ་། །སྐྱེད་དང་ལྷན་མེལ་ནི་དེ་མཉམས་ཅད་
 ཀྱི་སྐྱོགས་ཏེ་གྲོ་སྐབས་ལྷན་པར་བྱེད་པ་འདི་རྩ་པོ་ཉིད་ལོན་ན། །ཡང་རྩ་ལྷན་
 ནང་དུ་ས་མའི་ཁྱེད་ཁྱེད་དག་རྩུ་རྩུ་དང་མེར་མེར་པོ་ལས་རྩ་ལྷན་ཉིད་གནས་
 སྐབས་ཚགས་སྐྱེད་འཕྱར་བ་ལྟར་འཛིན་ཏེན་ཅགས་པ་འདི་ཆུ་ལྷན་དབྱིབས་ཅད་དང་
 ལྷན་པ་འདི་ལྟར་ལ་ཚགས་པ་འདི་དབྱིལ་འཛིན་མ་གྱུབ་པ་འདི་ལྷ་རྩ་དུ་ཁམས་ལྷན་...
 རྩུངས་མ་གཤེ་འདི་ཆུ་ལོན། ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྩལ་ལྷན་མེལ་བུར་
 གནས་པ་ཉིད་ནས་མཁའི་གནས་སྐབས། དེའི་རྩ་སྐྱེད་ལྷན་པ་གད་པ་འདི་བཟན་
 གཤེའི་སྐྱེད་ལྟར་གཉིས་ལྷན་པ་ལས་རྩལ་ལྷན་ནས་གཤེ་ཞིང་འཕྱར་བ་ལྟར་གྱི་...
 རྩུངས་མ་གཤེ་འདི་གནས་སྐབས། རྩ་བཟད་པས་ལས་མེ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་
 རྩུངས་ལྷན་ནས་གཤེས་གིང་ལྷན་པ་(མྱོ་ 40 པ)ལས་སྐྱོག་འཕྱར་བ་མེའི་རྩུངས་...

239

ལ། ཅང། ཟུ མཚོ་མེ་ཆུ་བདུན། ཟུ་མེ་མེ་མོ་པོ་འབར་བར་གསལ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐུ་ལས་ས་མུ་སྒྲིམ། རྒྱ་སྒྲིམ། མེར་མ་སྒྲིམ། འཇའ་
 ཚོན་ཏེ་བདུན། ཏེ་ལྷར་ན་གསར་ཟུ་བ་གཉིས་ས་ལྷུང་ལྷུང་བདུན། ལྷོ་བྱང་གཉིས་
 མེ་ཆུ་ལྷུང་བདུན། ལྷུང་འོག་གཉིས་མཁའ་ལེ་ཤེས་ལྷུང་གཅིག་ལྷོ་ལྷོ་མ་ནི་
 ལྷུང་བྱེད་དང་ལྷུང་མ་བཅུ་བཞི་པོ་ལྷུང་བྱང་བཞེག་གོ། །འདྲིས་མཚན་ཏེ་ཏེ་རབ་
 གྱི་ལྷུགས་བཞི་དང་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲིག་སྒྲིགས་ཀྱང་འདྲུག་གིས་
 བྱས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཏེ་ལྷར་མེས་མེ་བྱེད་པོ། ལྷོ་དྲ་བཅུ་དྲ་བ། ལས་
 བྱེད་པས་འབྲུབ་པ་ནི་མཛད་ལྷུང་མཛའ་ཆེར་དགོངས་པ་མཐུན་པར་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྷན་མང་གི་འབྲུབ་བྱེད་བཅུན་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་མང་དང་
 ལྷན་མང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས། མཛོན་པ་འོག་མའི་
 ལྷགས། མཛོན་པ་གོང་མ་སྒྲིགས་གྱི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོ་ར་
 བཅུན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ལྷོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་ཚས་
 རྣམས་ལྷོ་བྱེད་ལྷོ་བྱུག་དང་། །ལྷོན་བཞི་དེ་དག་གིས་བལྟེད་འབྲས་བྱ་ལ། །
 ལེགས་གསུངས་ཆེས་འབྲངས་མཛོན་པ་འོག་མའི་ལྷགས། །ཞེས་པ་ལྷོ། དེའང་
 མཛོད་ལས། ལྷོ་དང་ལྷོན་དག་མེད་པ་ནི། །ལྷོ་པས་བལྟེད་བྱ་ལྷོ་བྱེད་མེད། །
 ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚས་རྣམས་ལྷོ་པ་ལ་ལྷོ་དང་ལྷོན་ཚགས་
 དགོས་ཤིང་། དེའང་དེ་དག་ལྷོ་བྱེད་གྱི་ལྷོ་བྱུག་ །ལྷོན་བཞི། དེ་དག་གིས་
 བལྟེད་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་རྣམས་མཛོད་ལྷོ་དག་ལས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆེས་
 ལྷུ་འབྲངས་ཏེ་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་མཛོན་པ་འོག་མའི་ལྷགས་སྐུལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷོ་ནས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ལྷོ་བྱུག་ འབྲས་བྱ་ལ། ལྷན་མང་
 གི་ཚས། ལྷོན་བཞི་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་རང་(ལྷོ་41པ)ལས་གཞན་པ་བྱེད་ལྷོ་ལྷོ། །
 མན་ཆུན་ལྷོ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་པའི་ལྷོ། །འདུ་ཚས་ལྷུ་མས་ལྷོ་བལྟེད་སྐུལ་

241

ལྷ་པས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགྲོག་པ་ནི་བཤམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འཕགས་པའི་མཛུགས་...
 ཉེན་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་གི་ལྷ་པས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ལྷིས་ཤིང་ཐོབ་པ་དེ་ནི་
 ལྷིས་བའི་ཕྱིད་པ་ལས་ལྷིས་པའས་ལྷིས་བུ་ཕྱིད་པའི་འབྲས་བུ་ལྟེ་སྟེ་ནས་ནས་ཀྱིས་ཐོབ་...
 ཉེན་ལྷིན་པ་ལྟ་བུ། གཤམ་མ་ཡིན་པ་ལྟེ་གཤམ་མི་ཕྱིད་པ་ཅམ་གྱི་དཔོན་པོ་ལས་
 འདུས་བུས་ལས་བྱུང་ཞིང་། འདས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ད་ལྟ་དང་ལྷིས་འབྱུང་པ་དེ་
 ནི་འདུས་བུས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བུ་ལྟེ་དགེ་མི་དགའི་བདག་.....
 འབྲས་ལྟ་བུ་ཡོད། །

བཤམ་པ་ནི། དེ་ཡང་འདུས་བུས་ཀྱན་དང་བཤམ་ཐོབ་ལྟེ། འདུས་མ་བུས་
 བཤམ་ལྷ་འབྲས་མེད་པར་འདོད། །རྒྱ་སྒྲིག་དུ། འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་
 ན་འདུས་བུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྟེ་སྟེ་པར་བརྟགས་པས་འགྲོག་པ་ཡོད། །ཞེས་
 འབྱུང་པས་ལྷིན་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཞེས་བུ་བའི་འདུས་བུས་ཀྱན་དང་། ལས་
 ཀྱི་བཤམ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བཤམ་པར་བུས་པའི་ལྷ་པས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལྟ་...
 པར་ན་ལས་འདས་པའམ་སྟེ་སྟེ་པར་བརྟགས་པའི་འགྲོག་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་བུ་
 ལྟེ། ནམ་མཁའ་དང་སྟེ་སྟེ་པར་བརྟགས་མིན་འགྲོག་པ་ལྟེ་འདུས་མ་བུས་བཤམ་པ་
 ལྷ་འབྲས་མ་བུ་པས་མེད་པར་འདོད་དེ། ལྷི་པ་མེད་པས་ལྷིན་ལྷིན་ལྷིན་
 མེད་པ་དང་། དུས་མེད་པས་འབྲས་བུ་འབྱེན་མི་བུས་པའི་ལྷིན་རྒྱུ། །ནམ་
 ལྷིན་མ་མ་བདག་འབྲས་དང་པོ་ལྟེ། །ལྷ་མཐུན་བཤམ་ལྟེ་བཤམ་པའི་ཕྱིད་པའི་
 ལྷ། །འབྲས་བུ་ལྟེ་པོ་དེ་དག་ལྷ་པ་གི་ཡིན་ཞེ་ན། ནམ་ལྷིན་འབྲས་བུ་ནི་ལྷ་
 པ་ཤིང་པའི་སྐབས་ལྷ་པ་མའ་ལྷིན་པ་ནས་ལྷིན་ལྷིན་ལས་བྱུང་ལྟེ་མི་དགེ་བ་དང་
 དགེ་བ་མཁའ་པཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་(མོ་ 43 ན)ལྷིན། བདག་པོའི་འབྲས་
 བུ་ནི་དང་པོ་ཕྱིད་ལྷིན་འབྲས་བུ་ལྟེ་བདག་པོས་དབང་ཕྱིད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་...
 པས་སྟེ། །དེ་ཡང་མི་བཤམ་པ་ཅམ་དེ་ལྟེ་ལ་དབང་ཕྱིད་པ་ཡོད། །ལྷ་དེ་ལ་མི་
 ལྷིན་པ་ཅམ་དུ་མ་བད་ལྷིན་པའི་དཔོན་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། ནམ་ཤེས་ཆོག་ལྟེ་མིག་

[illegible]

གཞན་པའི་འདུས་པུས་སྒྲིབ་ཞེན་པ་ལ་གོགས་མི་ཕྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་པདག་ . .
 དེའི་སྒྲིབ་ཞེས་པུ་ལྟེ་གོང་དུ་ཕྱིད་པའི་རྒྱུར་བཤད་པ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན།
 སྒྲིབ་གཞན་ལས་སྒྲིབ་འདྲིའི་མཚན་གཞིར་ལྟར་པའི་ཚོས་མང་པོ། |སྒྲིབ་ཆུ
 ཕྱིད་པ་ལ་སྒོགས་གཞུང་དུ་གིས། |ཚོས་གང་ཞིག་ལ་སྒྲིབ་གང་དང་དེའི་ཡངས་དུ
 ལས་སྒྲིབ་པ་དང་། |སྒྲིབ་གང་གིས་དུས་གང་ལ་བུ་བ་ཕྱིད་པའི་ཆུལ་དང་། |ཡུང་
 པ་དང་འཕྲུང་འཕྲུར་གྱི་སྒྲིབ་ཕྱིད་པའི་ཆུལ་སྒོགས་ཞིབ་མོར་སྒྲིབ་ན་མཐའ་ལས་
 པས་རྟོགས་པར་འདྲོད་ན་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་གིས་པར་བུ་དགོས་ཤིང་།
 འདྲིར་རྒྱ་སྒྲིབ་ཀྱི་ནམ་ཡངས་དང་རོ་པོ་ཅམ་ཞིག་མི་ཤེས་སྒྲིབ་མི་རྒྱུང་པས་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་ནོ། |

གཉིས་པ་མཛོན་པ་གོང་མའི་ལྷགས་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལྷ། སྒྲིབ།
 འབྲས་བུ་བཤད་པོ། |

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་ཕྱིད་ཕྱིད་རྒྱ་པན་འདྲོགས་ལྟན་ཅིག་འཕྲུང་། |རྒྱས་པ་
 ལྷལ་མཉམ་མཚུངས་རྒྱ་བཞི་དང་ལྟན། |ཉོན་མངས་ཀྱིན་འཕྲོ་ནམ་སྒྲིབ་ལྷས་ཀྱི་
 ལྷ། |པརྟུ་ན་ཕྱིད་པའི་རྒྱུར་འདུས་དེའི་དབྱེ་བ། |ཉི་ཤུ་མཛོན་པ་ཀྱིན་ལས་
 པརྟུས་པར་བཤད། |ཐོག་ཚེན་གྱི་ལྷགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འབྲས་བུ་དེ་དག་མིང་འབྲ་
 མང་བཞེད་ཆུལ་ཚུང་བཤད་མི་འབྲ་པས་རྒྱར་དུ་བཤད་པར་བུ་ལྟེ།   འབྲས་བུ་
 གང་སྒྲིབ་པར་ཕྱིད་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཁེས་པས་ན་ཕྱིད་པའི་རྒྱའམ་རོ་པོ་ཉིད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བུ། ལྷན་གཉིས་དང་པོར་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད།   པར་དུ་པན་ཚན་
 མི་འབྲལ་པར་པན་འདྲོགས་པར་གནས་པ་ལྟེ་བུ།   དང་པོ་གཅིག་ལས་ཕྱུང་ཞིང་
 པར་དུ་འང་མི་(མོ་ 44 ན)འབྲལ་པར་པན་ཚན་པན་འདྲོགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་.....
 གནས་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་འཕྲུང་པའི་རྒྱའམ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བུ།   འདྲི་ལ་ཕྱི་དང་
 ནང་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི།   འཕྲུང་པ་བཞི་དང་འཕྲུང་
 འཕྲུར་ནམས་ཏེ།   འཕྲུང་བཞི་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་རི་རི་བཞིན་རྒྱལ་རི་སྒྲིབ་པ་བཟུང་དང་

ལྟན་པས། སུལ་མྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་འགག་བཞིན་པ་ལས་ཆ་སུལ་མྱད་ཅིག་
མ་གཉིས་པ་སྟེ་བཞིན་པས་དུས་མཉམ་པའང་ཡིན་ལས་སྟེ་ཕྱི་རི་རྒྱ་འབྲས་ཅུང་ཟད་
ཡོད་པ་དེ་དག་སྟེང་བྱེད་རྒྱ་གཅིག་ལས་ཡུང་ཞིང་ཚོགས་པ་གཅིག་དུ་གནས་པ་
དང་། འཕྱར་འཕྱར་ནི་ཡུར་མ་གྱི་རྩ་དང་གཞུགས་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེས་ས་དང་མེས་ས་ལས་ཡུང་པ་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སྟེ་ཡུར་
པ་དང་དེ་དག་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྟེས་ཤིང་ལྟན་ཅིག་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལ་སྟོན་ནས་མཚན་གཞི་རྣམས་པར་གཞག་པ་ལྟ་
བུ་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སྟེ་ཡུར་པ་སྟེ་འདི་ནི་པདྨ་གསེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སོ། །རྒྱ་
པའི་རྒྱ་འབྲས་རྒྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་དགེ་པ་ལས་འབྲས་བྱ་དགེ་པ། མི་དགེ་པ་
ལས་མི་དགེ་པ། ཡུང་མ་བརྟན་ལས་ཡུང་མ་བརྟན་སྟེ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པའམ་
འཕེལ་པའི་དོན་ཡིན་པས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེའང་ས་མཚུངས་པ་
དང་རོ་བོ་མཚུངས་པ་དགོས་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པ་འདྲོད་ཆགས་ལས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་
མ་ཡིན་པར། དེ་ལས་འདྲོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བསྟེན་དགོས་པས་ན་
ས་མཚུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་
འདྲོད་ཆགས་ལས་འབྲས་བྱ་འདྲོད་ཆགས་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་རིགས་འདྲ་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་འམ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་བཞིས་མཚུངས་པས་
མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱར་གསུགས་པ་ནི། གཙོ་བོ་མེས་ས་དང་། འཁོར་མེས་ས་ཡུང་
གཉིས་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚུངས་པ་དང་། དམིགས་པའི་ཡུལ་མཚུངས་པ་དང་།
ཡུལ་(མི་ 44 པ)དེ་རྒྱ་མཚུངས་པ་དང་། རྣམས་པ་འཛིན་སྟངས་གཅིག་པའམ་
མཚུངས་པར་ཡུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམས་པར་གཉིས་པ་ཉིད་ལྟན་གྱི་རྒྱ་
ཀྱན་གཞི་བཟུང་གསུམ་སྟེང་པའི་མཐུ་ལས་ཡུང་པའམ། རྣམས་གཉིས་རིགས་འདྲ་
མྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལས་ཡུང་པ་བཞིན་དུ། དེའི་འཁོར་དུ་ཡུར་པའི་མེས་ས་ཡུང་

247

ལྷ་མོ་དང་འབྲུང་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་དང་། ཟས་ཆོས་པས་ལུས་འཆོ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་བྱེད་སྐྱ་དང་། ལྷ་མོ་དང་པའི་རིགས་
 ཀྱན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བ་ཆོད་གཞོན་ལུ་ལས་དར་བབས་སྐྱ་འབྲུར་པར་
 བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲུལ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞེས་ལས་ལྟ་
 དང་མིའི་གཞུགས་པ་རྒྱན་པ་ཆོ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་ཅན་
 ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཅན་གྱིས་འདུས་བུས་སྐྱ་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་
 རྒྱས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དུས་གཞན་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱན་པར་འབྲུལ་པར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དེས་པོ་གང་ཞིག་གས་ཤིང་རྒྱིང་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མོ་དང་
 པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པ་འཕེན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པ་མ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལ་
 ཆོགས་པ་ལྟེ། དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པར་བཤད་
 དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལུ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་མི་རྒྱན། །མཐོང་ལུ་ལ་
 དམིགས་རྒྱན་རྟེན་ནི་བདག་པོའི་རྒྱན། །དེ་མ་ཐག་རྒྱན་འདྲིང་ཚུལ་གསུམ་པ་
 ལྟེ། །རྒྱན་པའི་ཆང་པས་ཤེས་པས་ཤེས་པ་རྒྱེད། །གཉིས་མཐ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་
 པས་ཤེས་པ་རྒྱེད། །མོང་དུ་བཤད་པའི་ལྟ་འབྲུང་། རྒྱལ་མཉམ། མཆོངས་
 ལྟན། ཀྱན་འཕྱོ། རྣམ་རྒྱན་ཏེ་རྒྱ་ལུ་པོ་སྐབས་འདིར་རྒྱའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 ལུ་(མོ་ 45 པ)པའི་དེ། རྒྱ་ལུ་པོ་མཐའ་དག་རྒྱའི་རྒྱན་དུ་འབྲུར་པར་མ་འཕེན་
 གྲང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱའི་རྒྱན་བྱེད་པའང་ཡོད་པས་དེར་བཞག་པ་དང་།
 ཐོག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ནང་གི་དཔེས་པོ་...
 ཀྱན་ཏེ་པར་ལེན་པའི་རྒྱའི་རྒྱན་གཙོ་པོར་འཆད་དེ་དེའང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་...
 རྒྱན་གྱི་ཆ་ལ་རོས་འཁོར་ན། །རྒྱའི་རྒྱན་གཞན་ལུ་ནི་དོན་ལ་རྒྱན་ཅིག་བྱེད་པའི་

རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་དང་དམིགས་པའི་ལུལ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ་
 དབང་གིས་རྟོག་མེད་ལུ་པོས་རང་རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་གཞུགས་ཀྱི་ནམ་པ་མ་གས་
 དངོས་སུ་མཐོང་བས་ན། དེ་གིས་པ་དེའི་མཐོང་ལུལ་དུ་འཇིག་པ་ཡིན་ལ།
 གིས་པ་རྟོག་པཅས་ནམས་ཀྱིས་ནི་དམིགས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་གསལ་སྤང་གི་ཚུལ་.....
 ལས། འཇིག་སྤངས་ཀྱི་གཞུང་ཆར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྤྲོད་
 ཀྱི་ནང་གི་ཚུ་མི་པོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲོད་ནི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་བདག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ་ཐུན་མིང་གི་བདག་རྒྱུན་
 ཀྱན་གཞིའི་ནམ་པར་གིས་པ་དང་། ཐུན་མིང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་
 གིས་ལྡི་རྟེན་དབང་པོ་ལུ་དང་། བྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་ནམས་ལའང་དངོས་པོ་
 རང་རང་གི་རྟེན་དང་གནས་དང་གཞིར་གྱུར་པ་ནམས་སོ། །མདོན་པ་ཀྱན་བརྩམ་
 སུ་འདི་ལ་ནམ་པ་དགྱར་གཞུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་འཇེན་པ་ལྟན་འབྱུང་
 ལུ། །སྤྱི་གནས་འབྲས་བུ་ཉི་ལྔ་རྒྱུད། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདས་པ་ཡི། །
 ནམ་པར་དག་པར་དབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་རྒྱུན་དང་བདག་པའི་
 རྒྱུན་གཉིས་ཀྱང་བྱེད་ཚུའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལ་
 འདྲོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། དང་པོ་ཆས་མདོན་པ་བ་ནམས་ནི་དངོས་པོ་རང་
 དང་མཚུངས་པ། རྒྱ་གཅིག་པ། འདས་མ་ཐག་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་
 ལན་པར་འདྲོད་པ་དང་། (མ་ 46 ན) དངོས་པོ་གང་སྟེ་བའི་གཞགས་མི་བྱེད་
 པར་གོ་འབྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ལ་མན་འདྲོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དུ་འདྲོད་
 པ་དང་། ཡང་གིས་པ་ལུལ་ལ་ཐུགས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་འདྲོད་པ་གསུམ་
 ལས་ལུགས་འདིར་བྱི་མ་ཉིད་བཞུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་བཞི་ཆར་བས་
 མིག་གིས་སྤྲོ་མས་མིག་གིས་བྱི་མ་བཞུད་པ་ལྟ་བུ་གིས་པས་གིས་པ་སྤྱིད་པར་བྱེད་
 ཅིང་། རྒྱུན་གཉིས་སམ་གསུམ་ཆར་བས་གིས་པས་བམ་སྤང་དང་བམ་པོས་བམ་
 པོ་སྤྱིད་པར་བཞེད་དེ། དེའང་གིས་པས་བམ་སྤང་སྤྱིད་པ་ལ། རྒྱུན་གཉིས་ཆར་

པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྱེད་ནི་ཀྱེན་གཞིའི་བཟུ་ཆགས་དང་ལྟན་
ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་དཔེར་ན། འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་བ་འཕངས་པ་
ལྟ་བུར། །མེས་པོས་མེས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཆང་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་
རྒྱུ་ནི་རིགས་འདྲ་སྒྲུབ་མར་འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ཡང་ཆང་བས་རྒྱུ་ནི་གསུམ་ལས་
སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མེད་འཁོག་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། །སྤྱི་རྒྱལ་ལུལ་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་བདག་པོའི་འབྲས། །མེས་པོ་ཅན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྤྱི་ནི་
འབྲས། །བྱེད་རྒྱུའི་བྱེད་འབྲས་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་མཐུན་ནོ། །སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་
པའི་འཁོག་པ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བུ་སྟེ། དེའང་སྐྱོད་པོར་བརྟག་པའི་
འཁོག་པ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་དངོས་ཡིན་ལ། དེའང་ཀྱེན་རྫོང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་
སོ། །གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་འཁོག་པ་དེན་ནི་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ།
འབྲས་བུ་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་བརྟགས་
པ་བར་འཛག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དབྱིངས་དེ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་རྣམ་
དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་ལ་འབྲས་བུའི་སྐྱེད་འཇུག་པའི་དབང་ཏུ་
མཛད་པའོ། །འབྲས་བུ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པས་སོ། །སྤྱི་རྒྱལ་ལུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་བདག་པོའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིག་མ་དབྱེད་(མི་ 46 བ)པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་
དོན་ཁས་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ཉེར་སྤྱོད་སྤྱི་རྒྱལ་
ཀྱི་གསུགས་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱ་རིག་བུ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བདག་འབྲས་ཡིན་ཅིང་ཅུང་ཐད་
དབྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ནའང་གནས་སྤྱི་སྤྱོད་
པའི་རྣམ་རིག་དང་། དོན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བདག་པོའི་
འབྲས་བུར་འཛག་གོ། །མེས་པོ་ཅན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམས་སྤྱི་ནི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་བརྟགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱིར་བོ་སྤྱོད་

251

བོན་གྱི་ཆ་ལྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། རྒྱ་པ་ལྷ་མར་མོས་པ་བྱས་པའི་ས་བོན་ནས
 པར་རྒྱན་པའི་མཐུ་ལས། ཅེ་འདྲིར་རང་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཤིས་རབ་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་
 ལ་ནི་རྒྱུ་མཐོང་གི་ཤིས་རབ་དང་། ཅེ་འདྲིར་མོས་པ་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་མོ་ས་
 བོན་ཡོངས་རྒྱ་པལ་གྱི་ཅིང་། ཤོ་མས་པ་ལས་ཤིས་རབ་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་རྒྱུ་མཐོང་གི་
 ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེ་གི་ཤིས་རབ་ཅེས་འཇོག་པ་པལ་གྱི་ཏེ་དེ་དག་གི་ཞུར་ལས་འབྲས་
 པའོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་མང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་པ་ཤད་པ་ལའང་གཉིས། དེས་
 དོན་གྱི་དང་། བྱེ་བྲག་འོད་གསལ་རྒྱགས་པ་ཅེན་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ལ་
 གཞུས། རྟེན་འབྲེལ་པའུ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུལ་ཆུལ། དེ་ཉིད་ནས་ཤིས་ཚོགས་
 པལྟ་དང་རྒྱུར་པ། བག་ཆགས་གཞུས་ཀྱིས་འཁོར་ཆུལ་ཞར་བྱུང་དང་པཅས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུར་པ་ལྷན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ལྷན་པ་ཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་དམ་འཁོར་པ་ལས་པཅས་མ་ལྷུང་བྱུང་། །ཀྱན་རྫོང་
 ལྷ་ལྷན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཡན་ལག་པའུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་བར་
 མེད་པའོར། །དེ་ལ་ཐོག་པ་ལྷན་མང་པ་ནས་ཀྱིས་པལྟེད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 ཚོས་འབྲུལ་བྱེད་ལྷ་ལྷན་རགས་པ་ཅམ་པལྷན་མིན་ནས། ད་ནི་ལྷན་མང་མ་ཡིན་
 པ་ངས་དོན་གྱི་ཆུལ་ལས་པཅས་ཏེ་འཆད་པར་བྱ་བ་ནི། འཕགས་ཞུམས་ཀྱིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། (མི་ 47 པ) རི་ལྷར་བྱ་རམ་མངར་བ་དང་། །
 མེ་ཡི་རང་པལྟེན་ཅ་བ་ལྟེ། །དེ་པལྟེན་ཚོས་ནས་ས་མམས་ཅད་ཀྱི། །རང་པལྟེན་
 རྒྱུར་པ་ཉིད་དུ་འདྲད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་ལྷགས་དོན་དམ་པར་
 འཁོར་བ་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་པཅས་པ་པདོན་པར་མ་ལྷུང་བ་...
 རྒྱུར་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུར་ཆུལ་ཀྱན་རྫོང་ཅམ་དུ་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་པ་ལས་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་པའུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་དུ་...
 པའོར་ནས་མྱིད་པའི་ལས་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བ་ལྟེ། འཕགས་ཞུམས་

ཀྱིས། མ་རིག་ནས་བཟུང་ན་གི་ཡི་བར། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི།
བརྟེན་ནས་འཕྲུང་བའི་བྱ་བ་ནི། །ཁོ་ཙམ་མི་ལས་སྐྱུ་འདྲར་འདོད། །ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་འདི། །མིད་པའི་ལས་ཏུ་འཁོར་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་པ་
ལས་ལས་དང་རྒྱལ་བཟུལ་འཕྲུང་། །དེ་ལས་དེ་འཕྲུང་གཉིད་ལ་སྐྱབས་བཞིན་
སྤང་། །དེ་འང་ནམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཏུ་སེམ། །བདག་
གཞན་ཅ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་མོངས་འབྲེལ་བ་ལས། །ཉིས་
པ་ཐམས་ཅད་འཕྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འཕྲུང་བ་ལྟར་འཁོར་བ་དང་དེར་
འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་རྩ་བ་ནི་དང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟར་.....
སྐྱིས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་ངོ་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་ཆགས་སྐྱབས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲུང་ཞིང་། །དེ་ལས་
ནམ་པར་སྟོན་པའི་ལས་འདྲུ་བྱེད། །དེ་ལས་མིད་པའི་རྒྱལ་བཟུལ་ཐམས་ཅད་
འཕྲུང་ཞིང་། །དེ་ལས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདྲུ་བྱེད་པས་རྒྱལ་བཟུལ་གྱི་
འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འཕྲུང་སྟེ། །དཔེར་ན་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
མི་ལས་མཇུག་པ་རིག་ཅན་རྒྱ་གད་ལ་སྐྱབས་པ་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་སྤང་བ་
བདེན་བདེན་འདྲ་བ་འདི་(མི་ 48 ན)ནི་བརྟགས་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་འཕྲེལ་ཁོ་་
ན་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་ཞབས་ཀྱིས། མདོར་ན་སྤྱོད་པའི་ཚས་ལས་ནི། །སྤྱོད་
པའི་ཚས་ནམས་འཕྲུང་བ་ཡིན། བྱེད་པ་ལས་དང་འཕྲེལ་སྤྱོད་པ། །ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་
ནི་རྒྱལ་བས་བརྟན། །ཅེས་དང་། ཀྱན་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད། །
ལས་ནི་སེམས་ལས་ཡུང་བ་ཡིན། །སེམས་ནི་བག་ཆགས་དག་གིས་བསགས། །
བག་ཆགས་བྲལ་བ་བདེ་བ་སྟེ། །བདེ་བའི་སེམས་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །སེམས་ཞི་
བས་ནི་སྤངས་མི་འགྱུར། །མ་སྤངས་པས་ནི་དེ་ཉིད་རིག་ །དེ་ཉིད་རིག་པ་འང་

[illegible][illegible]

ཉིད་པོ་བཟུལ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་ཡུང་དཔྱད་ཀྱི་གསལ་མོགས་ལྷན་གསལ་བར་.....
 བཟད་ཡོད་པ་ལས་མེས་པར་བྱ་ཞིང་འདྲིར་ཆོག་དོན་ཅུ་མ་ནི། ཆོས་མཛོད་པའི་
 མདོ་ལས། མོག་མ་མེད་དུས་(ཆོ་ 48 བ) ཅན་གྱི་དཀྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་
 གྱི་གནས་མིན་ཏེ། །འདི་ཡོད་པས་ནི་འཁོར་བ་དང་། །ལྷ་རན་འདས་པ་འང་
 མོ་བ་བ་མིན། །ཅིས་འཕྱུང་བ་ལྟར། རོ་རོ་རྒྱས་པ་དང་བུལ་བས་རྣུ་བ།
 རང་བཞིན་མ་བཞུགས་པར་གསལ་བ། རྣམ་པ་གདུང་འདག་པ་མེད་པར་
 འཆར་བ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་མཆས་ཉིད་མོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་
 གྱི་དཀྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གི་རོ་རོ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་པའི་གསེན་གྱི་མེད་ལ་
 བདག་དང་། གདའས་འགག་པ་མེད་པ་ལ་གཞན་དུ་རྟོག་པས། ལྷལ་ལྷལ་ཅན་
 ལྟར་རྣམ་པའི་འགག་པ་མེད་པའི་ཅུལ་གྱིས་རོ་རོ་མ་དཀྱུའི། མཆས་ལྷལ་ལ་

[illegible]

ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱི་བཅའ་ཆགས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་བཞུག་པས་...
 འཕྲུལ་སྤང་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་ཕྱུང་གྱེ། གསུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱལ་དང་།
 དེ་དག་འཇིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་དོན་དང་། རང་གི་ཕྱིས་སྤྱི་མཉམ་བཞིན་
 སྤང་བའི་བཅའ་ཆགས་པས་མེ་མོང་ལ་རྒྱལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་འདྲ་གསལ་...
 བསྐྱིབས་ཏེ་འཁོར་བར་འཕྲུལ་པ་གྱེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་
 གསུམ་སྤང་བ་ཅན། །ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་ཀུན་ཏུ་བཟང་བ་དྲི་མེད་འོད་མེར་
 གྱིས་གསལ་བར་མཇེད་པ་ལྟར་རོ། །མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གསུགས་སྐྱེས་ཕྱལ་ལྷ་
 དང་། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དགེ་དང་སྤྱི་བའི་ལས། །འཕྲོ་བྱུག་གསུགས་
 དང་དེ་མི་བྱ་བྱེད་ལས། །དེ་ལས་གསུང་འཇིག་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་སྟེ། །དེ་
 ལས་སྐྱེས་མཐུན་མེད་པའི་འཁོར་བ་བྱུབ། །དེ་འདྲ་སྟེན་ཏེ་བཤད་ན། ཕྱལ་གྱི་
 བཅའ་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཀྱི་རོལ་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 གསུགས་སྟེ་དེ་རོལ་བྱ་གྱེ་ཕྱལ་ལྷ་པོ་གྱི་ནང་གང་ནའང་མེད་ཀྱང་གྱི་རོལ་ན་
 མོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་སྐྱེས་ལ་ཤར་(ཁོ་ 49 བ)ནས་དེ་དག་ལ་དོན་ཏུ་མཛོན་པར་
 ཞེན་ནས་དགག་སྟུང་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱལ་བྱེད་རོ། །ཞེན་ཕྱལ་ལ་འདི་ནི་གསུགས་
 རྣམས་ཀྱི་རོལ་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་གསུང་རྟོག་གོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་མེད་
 ཚོགས་བྱུག་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དེ། དེས་ཀུན་
 རན་བསྐངས་ཏེ་བམོད་ནས་མ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྤྱི་བའི་ལས་
 བསགས་པས་སྐྱེས་ལ་བག་ཆགས་གསེར་དང་གཡའ་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་ནི་
 དོན་གྱི་བཅའ་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་བརྟན་པ་གྱེ་ཚོགས་བརྒྱད་པོས་རང་རང་གི་ཕྱལ་རྟོག་
 བཅས་དང་རྟོག་མེད་ཀྱིས་འཇིག་པས་ན་འཇིག་རྟོག་གོ། །ཕྱིས་ཀྱི་བཅའ་
 ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས། གསུང་འཇིག་དེ་དག་སྟེ་པའི་རྟེན་འཕྲོ་བ་རིགས་བྱུག་
 རྣམས་གསུགས་དང་དེའི་བྱ་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ཐ་ན་སྐྱེས་ལས་ཏུ་འདྲ་བཤད་ག་
 གི་ཕྱིས་ཞེས་མཛོན་པར་ཞེན་ཏེ་བདེ་སྟུག་ལ་སྟོང་བ་གྱེ་བཅའ་ཆགས་རྣམས་པ་གསུམ་

ཡུལ་འབྲུལ་པ་སྟོན་ཆུལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རེས་བུ་ལྔ་གསུམ་
འཛིན་གྱི་གཞི་དྲུག་རྒྱུན་ཅན་དུ་བསྟན། གནས་ལུགས་ཀྱི་དག་གི་གཞི་རྒྱུན་མེད་
དུ་བཤད། དེ་ལས་གཞི་རྒྱུད་གི་གར་ལུགས་བརྒྱད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཨེ་ཤྲི་གཞི་མི་གནས་ལུང་རྒྱུན་ཅན་དྲུག་། རྟོགས་རྟོ་སངས་
ཁྱེས་མ་ཡུང་། ཨ་རྟོགས་རྟོ་མེས་ཅན་ཨ་ཡུང་པའི་རྒྱུན་རྩལ་ན་ཨེ་ཤྲི་ག་དང་
པའི་གཞི་འི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་ན། རྟོགས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འདྲོད་ལུགས་
རྒྱུན་ཅན་དྲུག་ཡུལ་པའི་མཐའ་རིམ་སྤྱ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྟེ། དེའང་
གཞི་རྒྱུན་ཡུལ་དུ་འདྲོད་པ་དང་། ཨ་ཤེས་པར་འདྲོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དོན་དུ་
འདྲོད་པ་དང་། ཅིར་ཡང་བརྒྱུར་དུ་བརྟུབ་པར་འདྲོད་པ་དང་། གང་དུའང་
ཁས་ཐང་དུ་ཅུང་པར་འདྲོད་པ་དང་། རྣམ་པ་རྣམ་ཆོགས་ཁ་ཐོར་འདྲོད་པ་རྟེ།
དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་ལ་ནི་ལྟོགས་ལྟར་རྒྱུན་ཅན་གྱི་(མི་ 50 བ)གཞིར་གསུངས་
རྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་རྒྱུན་ཡུལ་དུ་འདྲོད་པ་དེ་ལ་ནི། རྒྱུན་ཨོན་གཉིས་ཀྱི་ཨེ་ནས་
རྒྱུན་གྱིས་ཡུལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཨོན་ན་ཀྱི་དག་དང་འགལ་ཞིང་ལམ་ཉམས་སྤྱ་ཐང་
དུ་མི་ཅུང་ལ། ཐངས་ཀྱང་ཤོལ་མི་ཅུང་པའི་རྒྱུན་མེད་པར་འཕྱར་བ་དང་།
ཤེས་མེད་དུ་འདྲོད་པ་དེ་ལ་ནི། གཞི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྟོན་གང་བཏགས་པ་དེར་
འཕྱར་ན་ཤོལ་ཅུང་ནས་ཀྱང་འབྲུལ་པ་འཕྱུང་བར་ཐལ་པའི་རྒྱུན་དང་། ཤེས་པ་
ཅན་དུ་འདྲོད་པ་དེ་ལྟར་ན། འཕྱུར་དུ་མི་བརྟུབ་པས་ཨ་ཤིག་པའི་དྲི་ཨ་དག་
པར་ཡང་མི་འཕྱར་པའི་རྒྱུན་དང་། ཅིར་ཡང་བརྒྱུར་དུ་བརྟུབ་པར་འདྲོད་པ་ན་
རྟག་མི་ཐུབ་པའི་ཐྱིར་ཤོལ་པའི་འབྲས་ལྟ་ཡང་ཐང་རྒྱ་ཅུ་རྟོག་པའི་རྒྱུན་དང་།
གང་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་བརྟུབ་པར་འདྲོད་པ་ན་དངོས་པོ་ལ་སྟག་པ་མེད་ཐྱིར་.....
གཞི་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་འཕྱར་ལ། རྟག་ཅན་དུའང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕྱར་
པའི་རྒྱུན་དང་། རྣམ་ཆོགས་སྤྱ་འདྲོད་པ་དེ་ཡང་དག་པ་རྣམ་ཤོལ་གྱི་གཞིར་མི་
ཅུང་རྟེ། རྟོག་ཆོགས་དུ་ཨ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དག་གི་གཞི་ཅུ་མི་ཅུང་པའི་རྒྱུན་

གནས་པའི་མྱུར། དེ་ལྟར་གཞི་དྲག་པོ་དེ་དག་ནི་ཚུགས་འཛིན་པ་བྲལ་ཚུན་ཅན་
 ཏུ་འགྱུར་མྱུར་འདི་སྐབས་ཀྱི་གཞི་རྩ་མི་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་
 ལུགས་ཚུགས་རེ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་མྱུར་རྒྱ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀ་དག་གི་རོ་པོ་རོས་བཟུང་། དེའི་རང་བཞིན་
 ཞིབ་ཏུ་བཤད་པོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུན་མེད་ཀ་དག་གྲོལ་འཁྲུལ་གྱི་མི་གཞི། །རྟོག་པས་ཐ་
 དད་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཚོ་ཚུན་ལས་གྲོལ་བ། ཚུན་མེད་ཀ་དག་གི་གཞི་ལས་ཆེས་
 ལྷ་འཛིན་པའི་གང་ཐག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ལེ་ཤོག་གཞིའི་ཀ་དག་ཅེས་བྱ་བ་
 ལྟ། དེའང་སྐྱེ་བསམ་བརྗོད་འདས་ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ལྟ།
 རོ་པོ་ཀ་ནས་དག་པས་ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་.....
 མཆན་མཆི་ཆོས་སྐྱ་མ་བྱུང་། (ཆོ་ 51 ན) རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བས་མེད་
 པ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ། འདྲ་གསལ་སྤྱང་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་དག་
 རང་བཞིན་གཤོད་མའི་སངས་བྱུང་། ཆོས་སྐྱ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ། འཁོར་
 འདས་གང་ཏུ་འདྲ་མ་བྱུང་ལ་ཡི་སྤྱང་རང་བྱུང་གི་ཤེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཤེ་ཤོག་ཉིད་...
 ནས་ནས་མཐའ་ལྟར་གནས་སོ། །ཀ་ནས་དག་ན་མེས་ཅན་ཅན་འཁོར་བར་འཁྲུལ་
 པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཡི་ནས་གྲོལ་ཟིན་པས་རྒྱ་མ་བཟུང་ནས་མཆན་ཉིད་པ་
 རྒྱུད་ཏུ་མེད་ཅིང་འཁྲུལ་པ་དང་གྲོལ་བ་རང་མཆན་པ་མེད་དེ་མི་ལས་བྱི་གྲོལ་...
 འཁྲུལ་ལྟར་རིག་པའི་རྒྱལ་བ་ཅེས་ཏུ་སྤྱང་ཏུ་མི་ཉིད་ནས་བྱུང་བ་རྒྱུད་པས་ཀ་དག་
 མིན་པ་ལ་ཚུན་མེད་ཅིང་། ལྷན་གྱིས་བྱུང་ན་འབས་བྱུང་བ་ཟིན་པས་མེས་ཅན་
 རྣམས་འབད་མེད་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རྒྱེ་ན། ལྷན་བྱུང་མིན་པས་ཡི་ནས་
 དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཤེ་ཤེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་གཉིད་སད་པ་...
 ལྟར་སྐྱེ་བར་རྒྱུ་བྱི་ཆ་ལས་ཤེ་ཤོག་དེར་མཆན་ཏུ་ལྟར་པའི་ཆར་ཡོད་པས་...
 ཚུན་མེད་རྒྱ། །དེའི་རང་ལས་གཞི་སྤྱང་ཏུ་གར་ཏུ་སྐྱེ་གྲོལ་འཁྲུལ་གཉིས་ཀའི་གཞི་

གྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་གཞི་ཟེར་ལ། ཁྲོལ་གཞི་གྱེད་པས་ཁྲོལ་པའི་གཞི་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་གཞི་གྱེད་པས་འཁྲུལ་གཞི་ཞེས་གཞི་སྤྱད་གི་རྩ་བ་གཅིག་ལ
 ཁྲོལ་འཁྲུལ་གྱི་ཆ་དབྱེ་ན་གསུམ་དུ་གནས་པ་འོ། །འདྲིར་ཀ་ཞེས་པ་ནི་གཞི་འཇ
 ཅུ་པའི་སྒྲ་རྟེ། གཏོད་མ་དང་ཐོག་མ་དང་ཡེ་ནས་མོགས་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟན་ཉིད་དུ་བརྒྱགས། །ཀ
 དག་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟན་ཉིད་དུ་བརྒྱགས་ཏེ། དེའི
 དང་པོ་ལྟར་ན། རིག་པ་དཔེས་པོ་མེད་པས་རིག་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ལ་ལྟོས་ནས
 རྩ་བ་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་པས་མ་རྩ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་ལྟན་བྱུང་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་གཏོང་གསལ་ཡེ་གདངས་སྤྱ་གནས་ཏེ། ཁྲོད་དུག་པ་ལས། རྩ་བ་ཉིད་
 ནི་ཀ་དག་ལ། །རང་བཞིན་དུ་ནི་ལྟན་བྱུང་བོ། །(ཨོ་ 51 བ)ཞེས་སོ། །རྩ་
 པའི་ལྟོག་པ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ལྟོག་པ་ན་
 འཆར་གཞིའི་ཆ་ཅམ་དུ་གནས་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་རྩ་དབྱེར་མེད་མཐའ་ཁྲོལ་
 རྩ་གསལ་པ་ཆེན་པོར་བརྒྱགས་པ་ནི་རིག་པ་རང་ཁྲོལ་ལས། མཐའ་བཞིའི་རྩ་མ་
 དང་སངས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྟན་དུ་བརྒྱགས་པ་ནི། རྩ་རྩ་
 སེམས་དང་འ་སྤྱོད་གི་མེ་ཤོང་ལས། གཞིའི་ཙམ་ཐམས་ཅན་རྩ་བོ་རང་བཞིན་
 ལྷགས་རྩ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཙམ་སྤྱ་གཏོད་
 བས་དག་པའི་རྩ་བོ་སྤྱོད་བརྒྱགས་པས་སྤྱ་གསུམ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་འཆར་...
 གཞིར་གནས་ཀྱང་མཆན་མ་རིམ་ཅན་གྱི་ཞལ་བྱུག་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་...
 མེད་དོ། །རང་བཞིན་གསལ་བ་འོད་ལྟར་བརྒྱགས་པས་གདངས་གསུམ་ཡེ་ནས་
 རང་གསལ་ཀྱང་ཁ་དོག་རིམ་བཅས་སྤྱ་སྤྱོད་བྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །ལྷགས་རྩ་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་བརྒྱགས་པས་མཁྱེན་པའི་ཆ་མ་འགག་པར་སྤྱ་སྤྱོད་གསལ་...
 ཀྱང་བྱུང་བ་དང་གྱེད་པའི་ནམ་པ་ལྷལ་ལྷལ་ཅན་དུ་སྤྱང་བ་ནི་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་
 དེ་དག་ཀ་དག་ཡེ་གཞི་ལ་འཆར་གཞིའི་ཆ་ཅམ་དུ་ཡོད་ལ་དགས་པ་ནི་མེད་པས་

སངས་མཁུས་ཀྱི་དུས་ན་ཡི་ཤིས་དེ་གཉིས་འབྱུང་བར་འཐད་པ་སྟེ། སྟུང་པ་ལས།
 ཡི་ཤིས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་ཀྱང་ཆུབ་མེད། །ཁྱུ་མཚན་འདྲ་བའི་སངས་
 མཁུས་ཚས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རིག་པ་གཞི་གནས་ནང་
 དབྱིངས་སུ་ཡོད་དུས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་གཤིང་གསལ་ལས་སྐྱེ་འདྲ་དངོས་
 གྱུ་མེད་ལ། དེ་ནས་འཕགས་དུས་རང་འོད་ཀྱི་གདངས་དང་བཅས་པ་འོ། །སྟོང་
 ནང་དུ་གནས་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞི་གནས་སུ་བཟོད་ཀྱང་དབྱིངས་ནས་ལྷོ་
 འཁོར་བར་འཕགས་ཏེ་སྒྲིལ་སར་མ་ཐོན་པས་དེ་དུང་གཞི་སྟང་དུ་འདྲོད་དེ།
 འདྲི་ལ་ཉྱེས་ནས་མ་བུའི་སྒྲོང་ལྟར་རང་གདངས་འོད་ལྡེའི་སྒྲོང་ན་རིག་པ་མ་ལྷོ་
 ཞིན་པ་མ་བུའི་སྐུ་གྱུ་ལྟར་གནས་ཤིང་ལམ་སྟངས་ལ་བཞུགས་པ་བཞི་ཡི་(མོ་ 52ན) དུས་
 གྱུ་བར་སྟངས་ལ་འཆར་ཚེན་ལྟར་གསལ་ལ། གདོས་བཅས་དག་དུས་མཐར་སྐྱོལ་
 བས་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ཞིན་པའི་ཚེ་སྒྲོང་ནས་དོན་ཏེ་གནས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེས་
 ན་དབྱིངས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞི་གཉིས་འོད་ཀྱི་ཁང་པ་དངོས་ལ་མི་
 འདུག་པ་དང་འདུག་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་རོ་པོ་སྟོང་གསལ་
 དབྱིངས་མེད། རང་བཞིན་གསལ་སྟོང་དབྱིངས་མེད། ལྷགས་རྩེ་རིག་སྟངས་དབྱིངས་
 མེད་དུ་བཞུགས་ཏེ། དེའང་རོ་པོ་ཀ་ནས་དག་པའི་ཡི་ཤིས་ནམ་མཁའ་ནམ་པར་
 དག་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས། རང་བཞིན་ལྟན་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཡི་ཤིས་ཁྱུ་མཚན་དངས་
 པ་ལྟ་བུར་བཞུགས། ལྷགས་རྩེ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བའི་ཡི་ཤིས་ནོར་བུ་རྩི་མ་མེད་པ་
 ལྟ་བུར་བཞུགས་སོ། །

གཤམ་པ་ནི། དེ་ལས་གཞི་སྟངས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྟངས་ལྟར་གསལ་། དེ་ལྟར་ན་
 དབྱིངས་ཀ་དག་གི་ཡི་ཤིས་གཞི་གཞན་ལྟ་བུམ་པ་སྐྱེའི་ཁྱུ་རལ་ཏེ་ཡི་ཤིས་ཀྱི་སྟངས་ལྷོ་
 གཞོན་པ་ལས། རིག་པ་གཞི་ནས་འཕགས་པའི་རང་སྟངས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྟངས་ལྟར་
 སང་དུས་སྟངས་དུ་ཀ་དག་ཚས་སྐྱེའི་སྟངས་ལ་ནམ་མཁའ་ཞིན་མེད་ཏེ་བྱ། མད་
 ཀར་མངས་སྐྱེ་འདྲ་གསལ་གྱི་ཞིང་སྟངས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱུང་བ། དེའི་ཅལ་

[illegible]

དུ རྩེ། འཕྲུལ་པ་དངོས་མ་ཡིན་པར་ཁྱེན་བྱས་དུས་བརྟགས་པའོ། ། ཀྱན་དུ་
 བཟང་པོའི་ཁྱོལ་ལྷགས་ནི། གཞི་རྒྱུད་ཤར་བའི་རྒྱུད་ཅིག་ལ་གཞན་དུ་མ་བཟུང་
 བར་རང་རྒྱུད་དུ་རྩོམ་པས་འཕྱུ་བ་རང་མོག་དུ་མཆོད་དེ་རྒྱུད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
 རང་རྒྱུད་དུ་ཤར་བ་རང་རྩོམ་པས་རྟོགས་པ་ལྟེན་ཏེ་བྱེད་བག་ལྟེད། གཉིས་
 པ་ལ་འཕྲུལ་པ་མངས་ཤིང་ཕེ་ཕེས་རྒྱས་པས་གཞི་འབྲས་ལྟར་སྒྲིན་ཏེ་རྩོམ་པོ་
 མངས་རྒྱས་པ་ལ་རྟོགས་པས་ཕང་མངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་དུ་
 བྱིས་ཤས་གཞི་མོག་དུ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིན་རྩོམ་དུ་མངས་རྒྱས་པའི་རྟོག་པ་ཀྱན་དུ་བཟང་
 པོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་ཁུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (མེ་
 53ན) འཕྲུལ་པའི་ཁུལ་གྱི་རྩེ་བརྟན། ལུས་འཕྱུལ་ཁུལ་བྱེད་བག་དུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷན་གསུམ་ཁྱེན་བཞིས་ཡིད་དུག་གཡོས་པ་ལས། ། འཆར་
 གཞིའི་རང་རྩོམ་ཕེས་ལུ་ཅན་གྱི། ། མཆོས་ནམས་གཟུང་འཛིན་རྟེན་འབྲེལ་ཁུལ་
 ལྱིས་འཁོར། ། འཕྲུལ་པ་རྩོམ་ལྟར་བྱུང་ན། ལྷན་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་ཁྱེན་བཞི་
 དམིགས་པ་མ་དག་པའི་ཆ་ལས་རྒྱུད་པ་ལ་ཕེས་པ་གཟུང་འཛིན་དུ་འཕྲུལ་དུས་...
 ཡིད་དུག་འཛིན་པ་མ་འགགས་པར་གཡོས་པ་ལས་རྟོན་མོངས་པ་དུག་པག་ལ་.....
 ཉལ་གྱི་ཆར་ཤར་བམ་རིག་པ་བཅོངས་ཏེ་ལྷུལ་དུག་གི་རྒྱུད་པ་ལ་འཕྲུལ་པ་ནི།
 འཆར་གཞི་རྒྱུད་པ་རང་རྩོམ་ཕེས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པག་ཆགས་
 མཐུ་བརྟན་པས་ལྷུང་པོ་དང་དབང་ལྷུལ་མཆོག་ལུ་ཅན་གྱི་མཆོས་ནམས་གཟུང་.....
 འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་ལྷུང་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འཕྱུང་ཁུལ་གྱིས་འཁོར་
 བའི་འཁོར་ལོ་རྩི་ལམ་རྒྱུད་འཁོར་བའོ། ། དེ་འདྲིའི་བཙུང་བཤད་ན། གཞི་ལས་
 གཞི་རྒྱུད་ཤར་དུས་ལྷགས་ཞིའི་ཆ་ལ་ཕེས་པ་གསུམ་རིག་ལྷུལ་དཔྱད་རྩམས་ལྷན་རང་
 ཤར་བ་དེ་རང་རྩོམ་ཕེས་པ་ལ་རྟོན་ནམས་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་མཆོངས་ལྟན་དུ་
 ཤར་ཏེ། ལྷན་པོ་དག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་ཕེས་པར་སྒྱུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་མ་ཕེས་

254

བ་མིང་དང་གཞུགས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལས་ལུལ་གྱི་ནམ་པ་དྲུག་ལ་ཤེས་པ་བྱེ་གིང་
 མཆོད་པའི་སྒྲིམ་ཆོད་དྲུག་རྩུབ་ཀྱི། །དེ་ལས་ལུལ་འཛིན་པའི་རིག་པའོ། །
 དེ་ལས་ཆགས་སྒྲིམ་པར་མཐོང་ཆོད་ཆོར་པའོ། །དེ་ལས་ལུལ་ལ་ཞེན་པའི་མེད་
 པའོ། །དེ་ལས་ལྷན་གྱི་ལེན་པ་པོ་དང་དེ་ལྟར་ལུལ་དང་དྲུ་ལེན་པའི་ལེན་པའོ། །
 དེ་ལས་འཁྲུལ་པ་དྲུ་མར་སྒྲིམ་པ་དང་བྱེད་པ་ལྟར་པའི་ཆ་ཅི་འཕྲུང་མ་པེས་པ་
 བཞུད་པས་མྱོད་པའོ། །དེ་ལས་གཞུགས་མེད་གཞུགས་དང་འདྲོད་པར་སྒྲིམ་
 སྒྲིམ་པའོ། །དེ་(མུ་ 54 ན)ལས་གས་པ་དང་ན་བ་དང་གི་བའི་པར་དྲུ་འཕྲུང་ཉི་
 ཡང་དང་ཡང་དྲུ་དེ་ལྟར་འཁོར་པས་འཁོར་བའི་སྒྲིམ་ཉིན་འབྲེལ་ལྷགས་སྒྲིམ་
 པ་བཅུ་གཉིས་གཞི་སྒྲིམ་ལས་དང་པོར་མཆོད་པའོ། །དེ་ལས་མྱོད་པ་སྒྲིམ་
 འཁྲུལ་དུས་ཀྱི་ཉིན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཞར་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་
 རྒྱལ་ནས་རང་མ་རིག་པས་སྒྲིམ་པའི་འདྲུ་བྱེད་དང་། རྒྱལ་ཤེས་གྱི་ཆས་ལྷན་འཆོལ་
 པ་དང་། མངལ་དྲུ་ཅུད་དེ་མེར་མེར་པོ་ལ་སྒྲགས་པ་ནས་མིང་དང་གཞུགས་སྒྲིམ་
 གྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྒྲིམ་ཆོད་དྲུག་དང་། ལྷན་འདྲུས་པས་རིག་པ་དང་། བདེ་
 རྒྱལ་གི་ཆོར་པ་དང་། ལྟར་པ་ལ་མྱོད་པ་དང་། ལུལ་དང་ལས་གྱི་ལེན་པ་
 དང་། ཡང་མྱོད་པའི་ཉི་པར་ལེན་པ་དང་། མངལ་ནས་སྒྲིམ་པ་དང་། དར་ལ་
 བབ་པའི་ཆོགས་པ་གཞན་དྲུ་འཕྲུང་པའི་བཞུད་པ་ནི་གས་པ་དང་མཐར་འཁོར་བ་
 ཉི་འབྲེལ་ཆགས་སྒྲིམ་འཕྲུང་པའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆོ་གཞུགས་ལ་སྒྲགས་
 པའི་ལུལ་ལྷ་ནི་འདྲུ་ལྷ་རང་སྒྲིམ་དུ་མ་ཤེས་པར་གཞུང་པའི་ཆ་ལས་ལྟར་གིང་།
 ཉིན་མངས་པ་ལྷ་ནི་མེ་ཤེས་ལྷ་རང་རོ་མ་ཤེས་པའི་ཆ་ལས་ལྟར་། ལྷ་ཆོགས་
 ལྟར་པའི་ལུས་ཤེས་ལ་སྒྲགས་པ་ལྷ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་གདངས་མ་དག་པ་ལས་
 ལྟར་། གྲིན་ནས་འཆོལ་བའི་མེད་ལ་སྒྲགས་པ་ལྷ་ནི་ལྟར་ལྷ་ནམ་པར་མ་དག་པ་
 ལས་ལྟར་། བསམ་པ་བྱན་པས་འཛིན་པའི་བདག་རྩུ་རྟོག་པ་དང་། ལུལ་དྲུ་མ་
 ལ་བདག་རྩུ་རྟོག་པ་དང་། འཕྲུ་པ་མ་དད་པ་ལ་བདག་རྩུ་རྟོག་པ་དང་། ཤེས་

པའི་རྣམ་པ་ཅམ་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཚས་རྣམ་པར་མེས་པ་དང་བཅས་
 པ་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་ལཱ་ནི་འགྲུ་བ་རང་ཐོག་ཏུ་མ་ཚད་པ་ལས་ལྷང་.....
 བའོ། །དེ་ལྟར་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་ཚས་རྣམས་རིག་པའི་རང་ལས་ལྷང་།
 རང་ལ་གནས། རང་ལ་རྩལ་པ་ཅམ་ལས་གཞན་ཏུ་གཡོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པ་ནི་མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་རང་ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟ་བུ་རྟེ། དོན་ལ་རྟུང་གཞུགས་
 མེད་པ་གསལ་སྤང་གི་ཚུ་འཕྲུལ་ཅམ་ཏུ་(མི་ 54 བ)བརྟན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྣམ་
 གཞག་དག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་སྒྱིར་བརྟན། མངལ་
 སྒྱིས་ཀྱི་རྟེན་ལྗེ་བྱེད་ཏུ་དབྱེ། ཀྱུན་རྒྱུ་དོན་དམ་གྱི་འབྲེལ་བ་དགོད། ལྷུང་བྱེད་
 འབྲུང་བའི་ཅང་ཚུལ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཕྲུལ་གཞི་གསུམ་ལས་ལྷུལ་དང་ལུས་མེས་པ་ལྷང་། །ཁམས་
 གསུམ་ཡིད་སྤང་གཞོན་བཅས་ལུས་སྤྲུལ་བ། །གཞི་ལས་རང་སྤང་ཏུ་གར་བ་
 རང་རོམ་ཤེས་པ་ལྟན་ཅིག་སྒྱིས་པའི་མ་རིག་པས་སྒྱུ་བྱས། རང་ལ་སྤང་ཡང་
 གཞན་ཏུ་བཟུང་བ་ཀྱུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པས་སྒྱེན་བྱས། རང་སྤང་འོད་
 གསལ་གྱི་སྤང་བས་འཕྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ། དེའང་ཆ་གསུམ་ལས། རོ་པོ་སྤང་
 པས་གོ་བྱེ་བ་ནི་ཚས་ཉིད་ལུལ་གྱི་འཕྲུལ་གཞི། རང་བཞིན་འོད་ལུ་སྤང་བའི་
 ལུལ་སྒྱིར་ལ་སྤྲོད་དང་གཞོན་བཅས་ལུས་ཀྱི་འཕྲུལ་གཞི། ལྷུགས་རྒྱུ་གདངས་
 ཅུལ་རིག་པ་མེས་པ་གྱི་འཕྲུལ་གཞིར་ལྷུང་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཏུ་འཕྲུལ་བའི་ཐོག་...
 མར་གཞུགས་མེད་ཏིང་འེ་འཕྲིན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་མིང་གཞིའི་ལྷང་པོ་ལ་མེས་
 ཀྱི་ལྷུང་བརྟེན་པ། དེ་ནས་གཞུགས་ཁམས་པ་འོད་ལུ་སྤང་བའི་ལུས་ཅན་ལ་
 མེས་ཀྱི་ལྷུང་བརྟེན་པ། འདྲོད་ཁམས་པ་གཞོན་བཅས་གཤམ་གྱི་ལུས་ལ་མེས་
 ཀྱི་ལྷུང་བརྟེན་པ་རྣམས་སྤྲུལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངལ་སྒྱིས་འབྲུང་བ་ལྷུག་བྱེད་སྒྲོམས་པ་ལས། །ཅ་ཡིག་

རྒྱུད་ཐིག་ཀྱན་རྒྱུ་པ་དོན་དམ་མྱོན། །དེ་ལས་དྲ་རྒྱའི་ལྷན་མང་ལ་སྒྱུ་མ་ན་མས་ནི་
 རྒྱ་རྟོན་མངས་པས་བསྐྱེད་པའི་འཕྲུང་བ་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་བཞི་པ་རྒྱག་པ་དང་།
 རྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མས་པ་གསུམ་གྱིས་ཐུད་པ་དང་། བཞིགས་པ་དང་། བཟུ་
 ཞིང་མྱོན་པའི་ལས་བྱས་ཏེ་ཚྭ་མར་མེར་མེར་པའི་དྲ་སྒྲུབ་སྒྲུབས་བཞིར་འཕྲུང་
 བཞིའི་ཅ་སྒྲུབ་མ་ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་དང་བཅས་པ། དེ་ནས་རྒྱར་རྒྱར་པའི་
 དྲ་ས་ལ་ཚྭ་ས་པར་ལྟེ་པའི་(མོ་ 55 ན)ཙམ་དུ་དལ་རྒྱན་མའི་རྒྱན་དང་འཕྲུང་
 པའི་རྒྱན་གྱི་ཐིག་རྒྱུད་གཏིས། སྒྱུར་གའི་ཅ་བཞིར་གསལ་ཏོང་དབྱགས་ཀྱི་
 དྲངས་མ་ཆགས་ཤིང་ཚྭ་ས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟོན་གསལ་པར་བྱས། རིམ་པས་འཁོར་
 ལོ་བཞི་རྒྱུད་གཏིས་གཏིས་དང་བཅས་པ། དཔལ་པ་ལཱའི་རྟོན་གྱི་ཅ་གཙ་པོ་
 གསུམ་ལ་མ་དག་པའི་དྲ་ས་སྒྲུབ་གསུམ་དང་དྲག་གསུམ། དག་པའི་དྲ་སྒྲུབ་
 གསུམ་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ། འཁོར་ལོ་ལྷ་ལ་དཔལ་པོ་འབྲུ་ལ།
 དེ་ལས་བྱས་པའི་ཅ་སྒྲུབ་བཞི་བསྐྱེད་ཏེ་ཅ་གཏིས། ཅ་བ་ཡན་ལག་ལས་
 བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལྷ་སྒྲུབ་གསུམ་ལ་ཚྭ་ས་པ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུ་པའི་...
 རྒྱུད་། ཀྱན་རྒྱུ་པ་གྱི་ཐིག་ལེ་གཡས། དོན་དམ་གྱི་ཐིག་ལེ་གཡོན། རང་བཞིན་
 གྱི་ཐིག་ལེ་དབྱས་ཀྱི་ཅར་གནས་ཏེ་ལྷན་ཡོངས་སྒྲུ་རྒྱུ་སྒྲུ་པ་ཀྱན་རྒྱུ་པ་དང་དོན་...
 དམ་གྱི་འཕྲུང་བ་བཞིའི་མྱོན་ཚས་ཆགས་ཤིང་བྱུང་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་ལ་འརྟེན་ཡུང་ཚྭ་ས་མཆེད་པ་དང་། །ཕྱི་མས་
 རྒྱན་བཞིའི་རྒྱ་བྱས་སྤང་བཞི་མཐོང་། །ལྷ་མ་ཞེས་པ་རྟོན་ཀྱན་རྒྱུ་པ་འཕྲུང་བ་
 བཞི་ལ་འརྟེན་ནས་སྤང་པོ་ལྷ་དང་། ཚྭ་ས་ཁོངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དྲ་སྒྲུབ་
 པས་དེ་དག་མཆེད་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་ཡང་ག་ལ་འརྟེན་ནས་གསུགས་ཀྱི་...
 ཡུང་པོར་མཆེད། གསལ་ལ་འརྟེན་ནས་འདུ་ཤིས། ཏོང་ལ་འརྟེན་ནས་ནམ་ཤིས།
 དབྱགས་ནང་དྲ་རྒྱུ་པ་ལ་འརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད། རྒྱུད་ཕྱིར་འཕྲུ་པ་ལ་འརྟེན་
 ནས་ཅོར་པའི་ཡུང་པོར་མཆེད་དོ། །ཡང་ག་ལ་འརྟེན་ནས་ཅ་བསྐྱེད། ཅས་

ལྱུང་བཟུང་། ལྱུང་གི་ལས་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ལྱུང་གཉིས་ཀ་བཟུང་། ལས་ལྱུང་
 བྱིས་འཁོར་བཟུང་། ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་འདས་པ་ཟུང་དོ། །ཡང་ཐག་ལ་བརྟེན་
 བས་ཆུ་མིར་བཟུང་། དེས་ཐིག་ལེ་བཟུང་། ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྒྱུ་གྱི་
 རྒྱན་མོ་དབང་པོ་ལྟེ་འབྱུང་། དབང་པོ་ལྟེ་ཉན་མངས་པ་ལྟེ་འདས་པ་དང་
 མའོངས་པ་དང་དུལ་ཉི་རྟག་ཆགས་འདུས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུང་
 པའོ། །དེ་དག་ནི་(ཆོ་ 55 བ)ཀུན་རྒྱུ་གྱི་འབྱུང་བཞི་འཕེལ་བཅིས་པའོ། །
 རྒྱ་མ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པའི་འབྱུང་བཞིས་རྒྱན་མ་བཞི་ལྟེ་བྱས་
 བྱིང་། དེ་ལས་རྣམས་བཞི་ཡོ་ཤེས་འཆར་ཞིང་མཐོང་བཟུང་། དེའང་ཁ་དོག
 དཀར་པོ་རབ་དུ་མཆེད་པ་ལས་ཀྱང་ཞགས་ཆུ་ལྟོན་མའི་རྒྱ་བྱས། ཆུ་ལྱུང་
 བྱི་ཅ་ལས་བྱུང་། དམར་པོ་རབ་དུ་དམར་པ་ལས་ཐིག་ལེ་རྟོང་པའི་རྒྱན་མའི་
 རྒྱ་བྱས། མའི་ཅ་ལས་བྱུང་། མེར་པ་རབ་དུ་མེར་པ་ལས་དཔྱིངས་ནམ་པར་
 དག་པའི་རྒྱན་མའི་རྒྱ་བྱས། མའི་ཅ་ལས་བྱུང་། ཁ་དོག་རབ་དུ་ལྷང་པ་ལས་
 བྱིས་རབ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱན་མའི་རྒྱ་བྱས། ལས་ལྱུང་བྱི་ཅ་ལས་འབྱུང་རོ། །དེ་
 ཡང་བྱིས་རབ་རབ་བྱུང་གིས་རིག་པ་བཟུང་། རྒྱང་ཞགས་ཀྱིས་འོད་བཟུང་།
 ཐིག་ལེས་རྒྱ་བཟུང་། དཔྱིངས་ཀྱིས་ཡོ་ཤེས་བཟུང་དོ། །རྒྱང་ཞགས་ཆུ་ལྟོན་
 མས་ནི་ཆོས་ཉིད་མཐོན་ཐུག་གི་རྣམས་པ་མཐོང་ལ། ཐིག་ལེ་རྟོང་པའི་རྒྱན་མས་
 ཉམས་གྲོང་འཕེལ་གྱི་རྣམས་པ་མཐོང་། དཔྱིངས་ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱན་མས་རིག་
 པ་ཆད་ཐེབས་ཀྱི་རྣམས་པ་མཐོང་། བྱིས་རབ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱན་མས་ཆོས་ཉིད་
 ཟད་པའི་རྣམས་པ་མཐོང་པའི་རྟོན་བྱེད་དོ། །དེའང་ཀུན་རྒྱུ་གྱི་ཅ་དང་ཐིག་ལེ།
 ལས་ཀྱི་ལྱུང་ནམས་ཀྱིས་ལས་དང་ཉན་མངས་པ་འབྱུང་བཞི་འདུག་ལྟར་བྱེད་པར་
 བྱེད་ལ། དོན་དམ་གྱི་ཅ་ཐིག །ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ལྱུང་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡོ་ཤེས། རྟོན་
 འོད་དང་ཁ་དོག །བྱེད་ལས་རྣམས་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །

བཞི པ བྱི། འཕྱར་བ་ཉིད་ལུས་ལྟེ་ཤེས་གདངས་སྐལ་ལྟོན། །དེ་དག་ལ་
 རྒྱུ་བ་ཉིད་འཕྱར་བ་ལྟེ་ཤེས་ལྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཚང་པས་ལྟེ་ཤེས་གྱི་གདངས་དང་ཙམ་ལ་ཤོགས་པ་ལྟོན་པ་ཞི། རང་གིས་ལས་
 འཕྱར་བ་ཆེན་པོ་ལྟེ་ཉི་རང་གི་ལུས་ལ་ཚང་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱང་ནས་པ་ལུས་ལྟེ་
 ཤེས་གྱི་གདངས་ལྟོན་དོ། །མེ་ནས་པ་ལུས་ལྟེ་ཤེས་གྱི་ཙམ་ལྟོན་དོ། །ས་ནས་པ་
 ལུས་ལྟེ་ཤེས་གྱི་རོ་པོ་ལྟོན་དོ། །(མི་ ༥༦ ན)ཆུ་ནས་པ་ལུས་ལྟེ་ཤེས་གྱི་ལུས་
 ལྟོན་དོ། །ནམ་མཁའ་ནས་པ་ལུས་ལྟེ་ཤེས་གྱི་གནས་ལྟོན་དོ། །ཞེས་ཤོགས་
 རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ས་ལུས་གནས་ཆུལ་ལྱི། ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་པའི་ས་རིག་
 པ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་གནས། མི་འཕྱར་བ་རྩ་ཁྲི་ས་སྟེན་མ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་
 གནས། སྐམས་ཅད་འཕྱར་བ་རིན་པོ་ཆའི་ས་སྟེན་ལེ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་གནས།
 རྒྱུ་པ་ལྟན་པ་ཀུན་རྒྱུ་མཐའ་ལས་པའི་ས་དཔྱིངས་ལྟེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་
 རྒྱུ་གནས། རྒྱུ་པ་པ་མཐའ་ལྟན་པའི་ས་སྟེན་རང་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་གནས་སོ། །
 རྒྱུ་ལས། འཕྱར་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཙམ་སྐམས་ཅད་ལ་གནས། རྒྱུ་པ་གསལ་དག་
 གི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་སྐམས་ཅད་ལ་གནས། ལོན་ཏན་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཁྲག་སྐམས་ཅད་ལ་
 གནས། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་སྐམས་ཅད་ལ་གནས། འཛིན་མེད་རྒྱུ་
 པའི་རྒྱུ་མིག་གི་ནང་ན་གནས་སོ། །མེ་ལས། ལྟན་པ་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟོན་གྱི་མེ་
 མོ་པ་ན་གནས། ལྟན་པ་ཀུན་གསལ་གྱི་མེ་མིག་གཉིས་དང་ཕན་ལག་ལ་གནས།
 ལྟན་པ་ཀུན་རྒྱུ་མཉམ་པའི་མེ་ག་པ་གསལ་པར་ན་གནས། ལྟན་པ་གི་བྱ་པ་རྩ་ག་
 པའི་མེ་ཀླང་མཐིལ་གཉིས་ན་གནས། ལྟན་པ་གི་བྱ་པ་རྒྱུ་པ་པའི་མེ་ལག་མཐིལ་
 གཉིས་ན་གནས་སོ། །རྒྱུ་ལས། ལྟན་པ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལྟོན་ཙམ་གནས།
 བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་སྟེན་སྟེན་ན་གནས། མེ་དང་མཉམ་རྒྱུ་
 གནས་པའི་རྒྱུ་ལྟོན་པ་ན་གནས། ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟོན་གྱི་རྒྱུ་ལུས་ཀུན་ལ་རྒྱུ་
 པར་གནས། རྒྱུ་ལྟོན་མེད་པ་བསྐལ་པ་ལས་གྱི་རྒྱུ་ལྟོན་དང་ལྟོན་ལྟན་གྱི་པར་

གྱི་གཏོར་དུ་ལྷུང་པས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། འོད་ཟེར་ཅད་མེད་པས་འོད་
 དཔག་མེད་དང་། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་པས་དོན་ཡོད་ཡུལ་པའི་རྒྱ་ནམས་
 ལྷ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་གཏོར་ནས་གནས་པས་ད་ལྟ་ཉིན་མོངས་
 པ་ལྷ་རུ་གར་བ་ལྟེ། རིག་པའི་ངང་དུ་སྐྱེ་དང་ཞིང་ཁམས་ལ་སྒྲགས་པ་རང་
 གསལ་པས་མེ་ཁོང་ཡེ་(མོ་ 57 བ་)ཤེས་སོ། དེ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཉམ་པས་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མ་འབྲེས་པར་སྒྲུབ་པས་སྐར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་ཡུལ་པ་བཟུ་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་རྩ་
 གཅིག་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ། །འོད་ལྷ་ལས་འབྱུང་བ་ལྷར་བྱུང་ལྟེ།
 རིག་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པས་འོད་དཀར་པོ་འོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་པས་མེར་པོ་འོ། །
 རིག་པར་འབྱས་པས་དམར་པོ་འོ། །མ་བཅའ་རྣམས་པས་ལྷར་གྱུ་འོ། །འབྱུར་
 པ་མེད་པས་མཐིང་ཁ་ལྟེ། དེ་དག་གྲང་ལྷམ་ལྷའི་དག་པོ་འོ། །རིགས་ལྷ་ཡོད་
 པས་མཚན་བྱེད་དཔང་པོ་ལྷར་གར་བ་ལྟེ། དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྩ་པོར་
 ཡེ་ཤེས་པས་མ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པར་གཤེགས་པ་ལྟེ་རྩ་པོ་དབྱེར་མེད་པས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་དང་། མི་འབྱུར་པས་རྟོ་རྟོ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་པས་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལས་དང་ཉིན་མོངས་པས་མ་གོས་པས་བསྐྱེད་དང་། རིག་པའི་
 ལས་སམ་ཆོ་འབྱུལ་དུ་རྣམས་པས་ལས་ཀྱི་རིགས་སོ། །རྒྱུད་ལྷ་ཡོད་པས་ལྷལ་
 ཉི་བར་རྒྱུད་པ་འདྲོད་ཡོན་ལྷར་རྒྱུར་བ་ལྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩྭ་ལེགས་པས་མེ་
 མཉམ་གྱི་རྒྱུང་རྩ་། །འཁོར་འདས་ཀྱི་འཆར་གཞིར་བྱེད་པས་སྒྲག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་
 རྩ་། །སྒྲུབ་པ་དུ་མར་འབྱེད་པས་དངས་སྟིགས་འབྱེད་པའི་རྒྱུང་རྩ་། །འཁོར་
 འདས་གང་ལའང་ཁྲུབ་པས་ཁྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་རྩ་། །རིག་དུས་འཁོར་བ་ཁྲུང་
 འདས་ལྷ་སྒྲོལ་པའི་གཞི་བྱེད་པས་སྟིང་རྩེ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་རྩ་། །འདྲོད་དག་
 འབྱུ་པའི་རྒྱུང་མ་ཡིན་གྱི། མ་ཆ་ལ་བརྟགས་པས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་རྩ་། །
 ཆོས་ལྷའམ་ཤེས་རབ་ལྷ་ཡོད་པས་སྒྲག་སྐྱེས་དང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ལྷ་ཆེན་རྣམས་ལྷ་

དེའང་མིག་གཤམ་ནས་རྒྱུ་ཞེས་སྒྲིན་མ་དང་ཤེས་རབ་རང་ཡུང་གི་སྒྲིན་མ་ ་ ་
 གཉིས་ཏེ་ཇི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སྒྲུང་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཆར་ལ།
 མིག་གཤམ་(མྱོ་ 59ན)ནས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲིན་མ་དང་དབྱིངས་ན་མ་དག་གི་
 སྒྲིན་མ་གཉིས་ཇི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 འཆར་ཞིང་། དེའི་དབྱས་ཆངས་པའི་བུ་ག་ནས་རིག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྐུ་ལ་གྱུ་
 རྒྱུ་ཐིག་ལེ་བཅོགས་མར་སྒྲུང་བའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་སྤྱི་ནང་གི་ཡུལ་གྱི་
 འཕེན་ལ་བརྟེན། འདུག་སྟངས་གཟིགས་སྟངས་སྟུང་གི་གནད་ན་མས་བལྟམས་ཏེ་
 རོད་གསལ་གྱི་ནལ་འཕྱོར་ལས་དུ་བུས་པས་འཁྲལ་པའི་སྒྲུང་བ་ཅུ་ཐོག་ཟེ། ཀ་
 དག་གདོང་མའི་ཐོལ་ས་རིན་པོ་ཆེ་གསང་བའི་སྐྱགས་སྒྲུ་འབད་མེད་དུ་སྒྲགས་
 ཤིང་ཐོལ་བར་འཁྲུང་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བབས་ལས་ཡུང་བའོ། །འཁོར་བ་
 འཁྲུབ་ལྟེང་རྒྱ་རྒྱེན་བརྟན་བསྐྱབས་བཞི་པའི་འབྲལ་བའོ། །ཐིག་པའི་སྐུ་ཀྱན་
 ལས་འདུམ་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་ ་
 པའི་བརྟན་བཅོས་ཤེས་བུ་ཀྱན་ཁུབ་ཅས་བུ་བ་ལས་གདུལ་ཞིང་སྟོང་པཅུད་ཀྱི་...
 འཇིག་རྟེན་རིམ་པར་སྤྱི་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའི་འབྲལ་བ་ཡུབ་པོ།

གཉིས་པ། འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱོན་ཚུལ་རིམ་པར་སྤྱི་བ།

1. སྟོན་པ་ཉིད་སྟོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལས་ཏུ་རི་ལྟར་ གཤེགས་པའི་སྐབས།

དེ་ལྟར་གདུལ་ཞིང་སྟོང་པཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེའི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་.....
 ལེགས་པར་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་རི་ལྟར་འཕྱོན་པའི་རིམ་
 པར་སྤྱི་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པ་ལ་སྐབས་བཞི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་

ལམ་དུ་རི་ལྷོར་གཤེགས་པའི་ཚུལ། སངས་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་ཐོག་པ་ས་སའི་བཞེད་
པ། ལྷུལ་པའི་རྒྱུ་མེད་འདྲིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བརྟན་པའི་ཚུལ། འོད་
གསལ་དེ་རི་ཙུ་མའི་ལྷུགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཞིང་ཁམས་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་ལ། སངས་རྒྱུ་མེད་ལས་པདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེ་
བ། དེའི་ནམས་ཐར་རྟོན་སྐུ་བརྟན་པ། དང་པོ་ཐུགས་བརྩེད་པའི་ཚུལ། བར་
དུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུད་པ་ལྷུད་ཚུལ། ཞར་བྱུང་དབང་པོའི་རིམ་པ་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པའི་རྒྱལ་བ་དཔག་མེད་ལས། །བསྐལ་
བཟང་འདྲིར་འབྱུང་སངས་རྒྱུ་རྟོན་གྱི་དབུས། །པད་དཀར་ལྷོར་བསྐྱགས་མཉམ་
(མི་ 59 བ)མེད་ལྷུག་ཀྱུལ། །རི་མིད་ནམ་མཁའི་ཁམས་མ་ཟད་པ་དེ་མིད་དུ་
གདུལ་བུའི་ཁམས་མི་ཟད་ལ། དེ་མིད་སངས་རྒྱུ་རྟོན་གྱི་ཐུགས་རིམ་དང་རྟོན་
ལམ་མེན་ལས་ཟད་པ་མི་མངའ་བས་རྩྭགས་པ་ཅུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཅད་མེད་
པ་རྣམས་སྐུ་ཁོ་རྒྱུར་བའི་འདྲེན་པ་མི་མཆོག་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོན་གྱིས་་
བརྒྱུད་པའི་དེ་བཞེད་གཤེགས་པ་མའི་རྒྱ་བ་དང་རིན་ཆེན་རྒྱུང་པོ་ལ་སྐགས་པ་་
བརྒྱུད་ཀྱིས་མི་ལང་པ་རྟོན་དུ་བྱོན་ཅིང་། ད་ལྷོར་མཛད་པར་དགའ་བའི་འཇིག་
རྟེན་ན་མི་འབྱུགས་པ་དང་། བདེ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་འོད་དཔག་མེད་དང་།
བརྒྱུའི་དཔལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱུ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སྐགས་པ་ཅད་མེད་
ཅིང་གངས་མེད་པ་རྣམས་འཆོ་ཞིང་གཞེས་ལ་ཆོས་ཀྱང་རྟོན་པར་མཛད་དོ། །མ་
འོངས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་བུལ་ཁང་དག་བསགས་ཞེས་བྱ་བར་རྩ་་་་
མཆར་བའི་དེ་བཞེད་གཤེགས་པ་མཛོན་པོ་ཀྱན་དུ་གཟིགས་ལ་སྐགས་པ་དཔག་་
གིས་མི་ལང་ཞིང་བསམ་ལས་འདས་པའི་འདྲེན་པ་མི་མི་མེད་གི་རིམ་པར་འབྱོན་
པར་འགྱུར་བ་མིན་ལ། དེ་ལྷོར་སངས་རྒྱུ་བྱོན་པའི་བསྐལ་པ་རྣམས་ནི་རྟོན་
བསྐལ་དང་། མི་བྱོན་པའི་བསྐལ་པ་རྣམས་ནི་ལྷན་བསྐལ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་
བསྐལ་ནི་ཁིན་རྒྱ་མང་ལ་རྟོན་བསྐལ་དཀོན་པ་སྟེ། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདྲི་

བ་མོས་པའམ་ལྷང་མཛད་ཅེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་འབྲེན་པ་འབྱོན་པར་གསུངས་
 བ་ལས། དེ་དག་གི་དབུས་ན་སངས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ཚུད་དུས་ཀྱི
 གདུལ་བྱ་བཟུང་བའི་ཉིང་ལྷོ་ལས་ལྷན་གྱིང་འབྲན་ཆ་མེད་པས། ཡེ་མ་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་འདི་ནི་པར་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཀྱུལ་བ་སྐྱེས་དང་བཅས་
 པས་བསྐྱེད་ཤིང་ཆེད་དུ་བརྒྱན་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་རྟེན་པ་མཉམ་མེད་སྤྱུ་ཁྱི་
 ཀྱུལ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་དུ་སྦྱོད་པ་སྦྱོད། །ཐ་མར་
 མཛོན་སངས་ཀྱིས་ཉེ་འགྲོ་དོན་མཛད། །རྟེན་པ་ཐུགས་རྒྱུ་ཅན་འདི་ཉིད་དོན་
 དམ་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་(མི་ 60 བ)ནས་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་སངས་
 ཀྱིས་དང་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ནམ་པར་འཕྲུལ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་དུས་གསུམ་
 དུ་མཛད་པ་ལས། ཚུད་པའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོག་མར་བྱང་
 རྒྱུ་མཛོག་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པར་སྦྱོད་པ་
 སྦྱོད། ཐ་མར་མ་གཏུ་རྩ་རྒྱུ་གདན་ལ་མཛོན་པར་རྒྱགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་
 རྒྱུ་མཛོན་ཉེ་འདུལ་བ་བཞིའི་ཆ་འཕྲུལ་ཅན་པས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱན་ཆད་མེད་
 པར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ནམ་པར་ཐར་པའི་མདོར་བསྟན་ནམ་རྩམ་
 ཅིག་དུ་བཟུང་པར་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་དམན་པའི་ལྷགས། ཐོག་ཅན་གྱི་ལྷགས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་དམན་ལྷར་ན་འདྲ་ལྷན་ཀྱུལ། །གསུམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དང་པོར་ཐུགས་མཛོག་བསྐྱེད། །དེ་ནས་སྤྱུ་ལུ་མུབ་ཅན་ཆངས་པའི་
 ལྷ། །མཛོང་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱངས་མེད་དང་པོ་བཅས། །དེའང་རྟེན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ཐོག་དམན་ཉན་ཐོས་པ་ནམས་ཀྱི་འདོད་པ་
 ལྷར་ན། རྟེན་འདས་པའི་དུས་ན་རྟེན་པ་འདི་ཀྱུལ་པོ་འདྲ་ལྷན་དུ་བྱུར་པའི་ཆ།
 རྒྱ་མཛོན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་པ་ཕྱིན་རྟེན་ལས་བདུལ་ཅིང་ཐ་ན་མེད་པའི

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ནི། འདྲེལ་བ་ལྟར་ལས་ཀྱིན་
 དགའ་པོས། །འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོ་ནམ་འདྲིན་པ། །ཐུབ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
 ཐུགས། །ཐོག་མར་གང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དག །སྐལ་ལྷན་ཆེན་པོས་བདག་ལ་
 གསུང་། །ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་པ་ན། སངས་རྒྱུ་འདྲིན་ཆགས་པལ་སོས་ཤིང་། །
 གླང་པོ་བྲིགས་པའི་གས་ཆེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྐྱབ་པའི་ལྷ་མོ་མཛོད་ནས། །
 དམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེགས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་པ་ཀྱང་འདྲེལ་བར་གསུངས་
 པས་སོ། །དེ་ནས་མཛོད་པ་འདི་ཡངས་པའི་མྱོང་ཁྱེད་ཏུ་རྒྱ་མཐུན་ཡངས་པའི་
 འདྲ་ཅས་བྱ་བར་ལྷུང་པའི་ཆ་བཙམ་ལྷན་འདས་སྤྱུ་ཐུབ་བསྐྱེད་བྱ་བ་འཇིག་
 རྟེན་ཏུ་བྱང་པ་དེའི་སྐྱེ་ལ་མར་དང་(མོ་ 61 ན) ཉིལ་མར་གྱིས་བུགས་ཤིང་བྱར་
 ཆུའི་བརྒྱུ་བ་ཐོགས་གསོལ་ནི། བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྐྱེན་པ་འདི་མིས་སྤྱུ་འི་
 རིགས་སྐྱེས་པ། །ཡོན་ཏན་རིགས་དང་ཏུས་དག་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ལྷུང་
 ཅིང་། །བདག་གིས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པར་གྱི་ཉམས་ཐག་འཆིང་བ་ཡི། །ལ་
 རལ་ཞི་བ་ལྱ་ཆེན་འཇིགས་པ་མེད་པར་སྐྱལ་པར་ཤོག །ཅེས་མཛོད་ལས་བདུབ་
 ཅིང་ཐུགས་བསྐྱེད། ཡང་གནས་བརྟན་པ་ནམས་ཀྱི་འདྲིད་པ། རྫོངས་བརྒྱ་
 དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནས་པར་ཁམས་པའི་བརྟན་
 བཙམ་སྤྱ་བཞེད་པར། བཙམ་ལྷན་འདས་ལྷན་པའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་སོས་
 ལྷུང་བ་མའི་བདག་པོར་ལྷུང་པས། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ཏུ་སྐྱོན་མ་མཐོང་
 བ་སངས་རྒྱུ་ཆངས་པའི་ལྷ་མཛོད་པས་ནམས་པ་འདི་ལྷ་བྱར་བདག་སངས་རྒྱུ་
 ཉིད་ལྷུང་ཅིག་ཅས་བསམ་པ་ཅས་ཀྱི་མཛོད་པར་འདྲིད་དོ། །ཞེས་བཤད་དེ་
 གང་ལྟར་ལྱལ་བ་དེ་དག་མཛོད་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་གངས་མེད་གཞུམ་གྱི་དང་
 པའི་འགྲོ་བཙམ་པར་འདྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་ཆེན་ཐུགས་སྤྱ་བམ་མེ་ལྱ་མཆོད་རྒྱལ། །རང་སྐྱས་
 ལྱལ་བ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོ་ལ། །སྐྱབ་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲམ་སྐྱབ་གསུམ། །

250

ཏུ གཞིགས་ནས། རྒྱལ་ཡུལ་དྲུག་པ་རྒྱུག་མེད་ནི་མི་འཕྲུགས་པ་ལྟེ་མཛན་དགའི་
 ཞིང་ཏུ་མི་འཕྲུགས་པར་འཕྱུར་བ་ཞེས་པ་རྒྱུ་ཅད་མང་པར་ལྷང་བརྟན་རྟོ། །དེ་ནས་
 ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་ཀྱི་ཡུལ་དང་རྒྱལ་མའི་ཆོགས་ལ་ཞེས་པ་
 ཞེས་ཆགས་ལྟེ་བ་ཏུ་འཕྱུར་མང་པོ་ལྷང་བརྟན་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་མི་
 མཛེད་ཏུ་བརྒྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ཤར་མ་རྒྱུང་འཁོར་བ་འཇིག་ནས།
 རྒྱལ་མེན་གྲུགས་འཆང་མོས་པའི་བར་དུ་ལྷང་བརྟན་གྱང་ཁྲབ་འཆུག་ཆུང་མ
 གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅོད་པའི་རྒྱལ་ཡུལ་པས། རང་ཉིད་གྱིས་ལྷག་པར་ཅོད་
 པའི་རྒྱལ་ཡུལ་ནས་རྒྱོན་ལས་བྱ་བར་(ཨ་ 62 ན)བཅས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་རབ་ཏུ་གཞོན་གྱིང་རོ་མཚར་གྱི་རྒྱང་བ་ཏུ་མས་ཁྲབ་པར་ལྱུར་ཅིང་།
 རང་རེ་རྒྱགས་མ་ལུ་བདོ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བར་མཛད་པའི་སྤང་ཏུ་རྟིང་
 རྒྱལ་མེན་མེད་པའི་གྲུགས་བརྒྱུད་ནས་རྒྱོན་ལས་ཆེན་པོ་ལུ་བརྒྱ་བཏབ་པོ། །
 དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་རྟེན་ཆེན་རྟིང་པོས་བཅོན་འཕྲུལ་ཞེས་པོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་...
 པའི་རྒྱོན་ནས་བཞགས་པ་ཆེར་མཛད་ཅིང་རྒྱགས་བཅུ་འི་མངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 མེས་པ་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་བཞགས་གིང་ཅོད་ཏུ་བརྒྱད་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་...
 ཁམས་མི་མཛེད་ཏུ་བརྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ་ལྟེ་དགའི་ཆེ་མོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལྟེ་པའི་...
 ཅོ་དེ་བཞིན་གཞིགས་པ་ཤུ་ལྟེ་ལྟེ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ལྷང་བརྟན་པར་མཛད་རྟོ། །
 ཞེས་འཕྱང་རོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིན་ལན་བསམས་པའི་མདོ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དཔའ་དགའ་པའི་རྒྱལ་པོས་བཅོན་ལྷན་འདས་ལ་ཞོག་མར་...
 མེས་པ་གང་ཏུ་བརྟེན་ལུས་པ་ལ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་མེད་གིང་རྟེན་དཔལ་པར་དཔལ་
 ལྷང་ཨ་ལང་རྒྱུད་པའི་མེད་གིང་རྟེན་འདྲན་མཁན་གྱི་བྱང་ཏུ་འཕྱུངས་པའི་ཆེ་ཉིད་...
 གྱི་ལོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུ་ཆུང་བས་གིང་རྟེན་འདྲན་མི་རྣམས་པ་ན། ཨ་ལང་གིས་ལྷགས་
 མཏུང་ཅེ་གཟུངས་པས་བརྟུན་ཅིང་། ལྷགས་མོས་བརྟེགས་ནས་ཁག་ཅར་མཐོང་པོ།
 དེར་རྟིང་རྒྱུ་ཆེ་མོ་བརྒྱད་པ་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱགས་བརྒྱུད་ནས་ཨ་...

ངས་ནི་མཚོད་བྱས་ཏེ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། །
 དབང་པོའི་རྒྱལ་མཚན་ཐུབ་པའི་བར། །བདུན་ཁྱིམ་རྒྱལ་རྒྱུད་དག་གི་ནི། །
 སངས་རྒྱལ་ནམས་ནི་ང་ཡིས་མཚོད། །ཡངས་མེད་གཉིས་པོ་ཅང་བར་ནི། །
 ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་ལགས་མཛད་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྱང་
 བར་དག་ཏུ། །བདུན་ཁྱིམ་བདུན་རྒྱུད་ང་ཡིས་མཚོད། །ཡངས་མེད་གསུམ་པོ་དེ་
 ལ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་ལས། རྣམ་གཞིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་
 གུའུ་མ། །ཡངས་མེད་གསུམ་གྱིས་མར་བྱང་། །(མོ་ 63 ན)དང་པོ་ལྟུ་ཐུབ་
 པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལས། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནམས་རྒྱུན་པས་བསྐལ་བ་
 ཡངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ལས་བཟོད་པར་འདོད་ཅིང་། འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡངས་
 མེད་བཅས་པའི་ཐོག་མའང་། ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
 བརྟེན་ཅིང་བྱགས་བརྟེན་པ་ནས་བཅས་པར་གསལ་ཡོ། །དེས་ན་ཡངས་མེད་
 གསུམ་ལ་ལྟུ་ཐུབ་པ་ནས་བཅས་པ་ཉེ་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྱངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་……
 བཞིན་གསེགས་པ་འབྲམ་ཐུག་གཉིས་དང་ཁྱིམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་བཀྱར་མཛད་
 དེ་ཆོགས་བསགས་པ་ཡིན་ཅིང་། མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ལྟར་ན་ལྟུ་ཐུབ་པ་ནས་
 རིན་ཆེན་གུའུ་མ་དེ་ཀྱི་བར་གྱིས་ཡངས་མེད་དང་པོ། དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་
 ཀྱི་བར་ཡངས་མེད་གཉིས་པ། དེ་ནས་རྣམ་གཞིགས་ཀྱི་བར་གསུམ་པ་འདས་
 བྱིང་། ཀྱན་ལ་ཐམས་ཅད་རྟེན་རྒྱུ་ཡིས། །ལྷན་པར་བྱས་པས་ལྷན་པ་རྒྱགས་༥
 ཅགས་བཅས་ཤན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། །མི་འཁྲུགས་བཟོད་དང་ཅུལ་ཁྱིམས་ཀྱི༥
 སྐར་རྒྱལ་བཟོད་པས་བཅོན་འབྲུས་ཀྱི༥ །ཞེས་པས་དེའི་ཆོ་མར་ལྷན་དང་པོ་
 གསུམ་རྒྱགས་པར་མཛད་དེ། དེ་ནས་ཐུག་ཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྐར་
 རྒྱལ་གཞི་བཟོད་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་མས་པར་ལྷགས་པ་མཛོད་ཞེས་༥ ལྷན་དུ་དང་
 པས་རྒྱུ་པ་ལ་གཞིག་གིས་འབྱེད་པའི་བཅོན་འབྲུས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ༥
 ལྷན་པ་ཐུ་མཚོག་ཁྱོད་འབྱེད་དག་རྒྱུད་ཅན་པོ་གཞན་དག་ལྟ་ཕྱུལ་ས་ལ་མེད། །

ལྷ་མ་ཅུ་ཡི་པར། །ཡངས་མེད་ཅི་རིགས་ཚལས་གསལ་དགོས་པར་བཞེད། །ལལ་
 ཅིན་ལྷ་པམ་སངས་རྒྱལ་ནམས་ཡངས་མེད་པུ་ཡན་ལྷ་མ་ཅུ་མན་ལས་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་གིས་ཚལས་པས་གདགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྩོན་པ་འདི་ཅི་ཙམ་
 ལྷ་མ་ལམ་བཟོད་པ་གསལ་ཀ(མོ་ 64 ན)ཡོད་པའི་གཞུང་མ་མཐོང་རྒྱུ་། །

གཏིས་པ་ལ་གསུམ། ཡངས་ཀྱི་ནམ་ཡངས་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་གཞི་
 དང་དགོས་པ་བརྟན་པ། ལྷ་པ་ལྷོད་ཚལ་དངོས། ལྷ་པ་ལྷོད་ཚལ་བཤད་
 པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐོག་ཅིན་ལ་ཡང་གསུམ་དང་སྔ་གསུམ་དང་། །དུ་མར་
 བཞེད་ནམས་ཡངས་གནས་བཡང་ཚལ་དང་། །རྩོམ་པའི་སྔག་མ་སྒྲོན་སེམས་
 ཚལས་ལམ་ཅེ། །དང་པོའི་ས་ནས་འཛིན་སྔགས་དགོངས་པའི་གཞི། །རྩོད་
 དཀའ་བརྟན་དང་ལྷོད་ལྷག་ཐོང་བ་དང་། །དུས་ཀྱང་བསམ་མི་ལྷུང་བརྟན་
 དགོས་པའི་དབང་། །ཐོག་པ་ཅིན་པའི་ལྷགས་ལའང་མདོ་ལྷུང་ལལ་ཅེ་བ་ཞིག་
 ལས་ཡངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚལས་པས་གསལ་གིང་ལམ་བཟོད་པར་གསུངས་ཏེ།
 དེའང་རྒྱུ་བརྟན་མ་ལམ་པས། ས་ནི་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་ནི་བསྐལ་
 པ་དཔག་མེད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། ཡངས་མེད་གཏིས་ནི་རྒྱགས་པ་ཡིས། །
 རྩོམ་པའི་ལམ་ནི་ཅར་ལྷོན་ཏེ། ཞེས་སྔགས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་འཛིགས་
 མེད་ཞབས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་བསྐལ་བ་ཡངས་མེད་པ་དང་པོས་ཚལས་ཀྱི་ས་ནས་
 བརྟནས་ནས་ས་དང་པོའི་བར་རྒྱགས་པར་བྱེད་དོ། །གཏིས་པས་ནི་ཁྱི་མ་མེད་
 པ་ལ་སྔགས་པ་བྱུག་གོ། །གསུམ་པས་ནི་མི་གཡོ་བའི་ས་ནས་བརྟནས་དེ་སངས་
 རྒྱལ་ཀྱི་ས་ཡི་པར་རྒྱུ་མདོ་ལས་སྔ། ཞེས་བཤད་དོ། །རྩོག་ལེ་རྩོར་
 གཏིས་པར། འདི་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་བསྐལ་བ་ཡངས་མེད་པ་གསུམ་མས་
 བདུན་དུ་བར་ཅད་མེད་པའི་ཚལ་ལྷིས་བརྟན་པ་ཞེས་འཕྲུང་ཞིང་། མདོ་ལྷ་
 ཅེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་བ་ཡངས་མེད་པ་བདུན་དུ་དགེ་བའི་ཙ་པ་ཡང་

286

[illegible]

ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མྱོན་པར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྒྱུང་པ་དང་། ལ་
 རྩ་ལ་ཕྱིན་པ་དུག་རྒྱུ་ལས་པར་མཛད་པ་ལྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མཁ། ཡང་ན།
 མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས། ལུས་ཅན་ཐོག་པ་ཆེན་(ཨོ་ 66 ན)པོ་དང་། །ཐོག་པ་དམན་
 ལ་ཆོས་པ་དང་། །གཉིས་པོ་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་། །གདུལ་བའི་ཞིང་ན་
 བརྟན་རྣམས་ཀྱི། རྒྱུད་པ་བཞི་པོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཐོག་ཆེན་ལ་མོས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ལ་རྩ་ལ་ཕྱིན་པ་བཅའི་རྒྱུད་པ། ཐོག་དམན་ལ་མོས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཕྱགས་ས་པདུན་གྱི་རྒྱུད་པ། གཉི་ག་ལ་མོས་པ་རྣམས་མཐུས་འདུན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོན་པར་གེས་བའི་རྒྱུད་པ། ཐམས་ཅད་གདུལ་བའི་ཕྱིར་
 ཐམས་ཅན་མྱོན་པའི་རྒྱུད་པ་ལྟེ་རྣམ་པ་བཞི་འཁ། མོ་མོས་མི་ཟད་པས་རྒྱལ་པའི་
 མདོ་ལས་བྱང་རྩལ་ཐམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་གསུངས་པ་རྣམས་
 ཉ། ཐམས་པ་མྱེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། རྒྱུར་བ་དང་། ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་དང་། ལ་རྩ་ལ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། ཆད་མེད་བཞི་དང་།
 མདོན་གེས་ལྟེ་དང་། བསུ་བ་བཞི་དང་། ས་ས་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་
 དང་། རྟན་པ་བཞི་དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། བྱང་ཕྱགས་ས་པདུན་དང་།
 ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་། གཞུངས་སྒྲིབས་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་དང་།
 བརྟན་པ་གཅིག་དང་། ཐམས་ལ་མཁས་པ་མི་ཟད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་
 བཟང་པོ་རྒྱུད་པ་ཆད་མེད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཨོན་ཏན་བསམ་བཞུད་ཀྱི་ལུལ་...
 ལས་འདས་པ་སྟོང་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དོ། །

ལུ་པ་ཞུར་བྱང་ནི། ཐམས་མཆོག་ཐོག་མར་བཞུད་དང་ས་དང་པོ། །
 བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷག་པ་གསུམ། །དབང་པོའི་བྱང་ལིན་ཐུབ་
 མཆོག་དང་པོ། །བྱང་རྩལ་ཐམས་དཔལ་དབང་རྟན་ཐམས་མཆོག་དང་པོར་
 བཞུད་པ་ཅམ་ཕྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷག་པ་དང་། དབང་འབྲིང་ས་དང་པོའི་རྒྱལ་
 དང་། དབང་བརྟུལ་ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷག་པ་གསུམ། སེ་

བུ་ལ་པལ་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེང་བཤད་དེ་དེ་དག་གྱུར་གྱིང་སྐོས་ལྟར་དཔར་
 པའི་ཁྱད་པར་ཅིན་ཅིང་། བདག་ཅག་གི་རྩོན་པ་ལྡན་པ་མཆོག་དོན་དྲན་གྱུ་པ་
 འདྲེན་དང་པའི་ཅིན་ཅིང་བཟུང་(ཆོ་ཅིང་པ)ལྟ་མཆོག་དྲན་པ་ལྟ་ཆ་ལྟམས་དྲན་པ་
 བཟུང་པ་ཉིད་ནས་ལྟོར་མེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་འཕེལ་བ་ལྟར་ལྟ་ཆ་ལྟམས་དྲན་པའི་སྐོས་ལྟར་པལ་
 ལྟམས་པར་དཔེ་མ་པ་ཆོས་པའི་མཁུ་གི་ཁོར་སྤྱོད་པ་ལྟམས་པར་། རྩོན་པ་ཉིད་ཁྱོད་
 ལྟར་ལྟ་ཆ་ལྟམས་དྲན་པ་ལྟམས་དྲན་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

2. རྩོན་པ་མདོན་པར་སྐྱབས་པར་འཇང་ལྟ་ པའི་བཞེད་པ་ལ་དྲན་པའི་སྐབས།

སྐབས་གཉིས་པར་བཞེན་གཤམས་པ་འཇང་ལྟ་པའི་ཆུལ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། མདོར་བསྟན། ལྟམ་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་གཤམས་འཇང་གྱི་ཆུལ་ལ་ལྟམས་གཟུམ་ནི། །
 བདག་ཅག་གི་རྩོན་མཆོག་བདེ་བར་གཤམས་པ་ཉིད་མདོར་པར་སྐྱབས་པར་
 འཇོང་ལྟ་པའི་ཆུལ་ལའང་ཐོག་དམན་ཐོག་ཆེན་གསལ་ལྟམས་ཀྱི་ཁྱེད་ལས་
 འཕྱར་བའི་ལྟམས་ཆོལ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཆེ་ཞེས་པ་ལྟམ་པའི་ལྟམས་མཆོལ་
 ལྟར་པའོ། །

གཉིས་པལ་གཟུམ། ཐོག་དམན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པ། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་
 བ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པ། གསལ་ལྟམས་དྲོ་ཆེ་ཐོག་པའི་ཆུལ་ལས་འཕྱར་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་ནམས་གྱུར་མེད་གསུམ་ཀྱི་མཐར། །བསྐལ་
 པ་བཟུ་ཅིས་མཆོན་དཔའི་ལྟ་བུ་ལས་དྲོ། དགའ་ལྟར་གནས་འཕྱར་ས་མཛད་པ་
 བཟུ་གཉིས་བསྟན། །ཆོག་ལས་ཆེན་པའི་རྩོན་ལ་དྲོར་གདན་དུ། །བཞུགས་པ་
 ཆུན་ཆད་ས་སྐྱེ་འཇོང་ལྟར་དྲོ། །རྩོན་ཐོག་གཅིག་ལ་ལམ་བཞི་མཐར་ལྟོན་
 མཛད། །ཟད་དང་མེ་སྐྱེ་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་འདོད། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་པ་

རྒྱལ་ལྷན་གྱི་མོང་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་གསུམ་ཏུ་ཆོག་པ་པས་གསལ་པའི་མཐུན་
 སངས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལ་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་གིས་ཞག་བདུན་པར་མ་ཆད་ཏུ་...
 བརྟེན་པས་བསྐྱེད་པ་དཔྱད་ཀྱི་ཆོག་པ་འདྲམས། དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་འདྲིའི་སངས་
 ཀྱིས་འོད་ཀྱངས་བསྐྱེད་བཀུར་བ་ཡན་ཆད་ལ་བསྐྱེད་པ་དཔྱད་བཅོ་གཅིག་གྱི་
 བསྐྱེད་ཆོན་བཀུར་མཆན་དཔེའི་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ལྷོད་པ་
 དམ་པ་རྟོག་དཀར་པོར་སྒྱུ་འཁྲུངས་གིང་། དེ་(མ་ ༦༧ ན)ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་
 གནས་ནས་འཇོ་བ་མོགས་མཆོད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་གྱི་། དེའང་མྱོད་པ་མ་
 མ་བ་ཀྱིས་ལུ་རྟོན་གྱུ་བ་གྱི་དུས་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཆོག་པ་ལྷན་གྱིས་ཆོག་པ་
 ལམ་ཆོན་པོའི་རྟོན་ཅམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་རྟོ་ཆེའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ཆུན་
 ཆད་ས་སའི་ལྷོ་པོ་འཆིང་བ་ཀྱི་ལྡན་ཡིན་ལ། ལྷུང་ཆུབ་གྱི་གིང་ཏུ་དུ་སྒྲིང་
 ལ་བདུད་དཔུང་གྱི་བ་ལྷག་སྒྲི་བདུན་བདུལ། ལྷན་མོ་། གཅིག་དེ་ཁོ་ནར་བདེན་
 བཞི་མི་རྟག་སྒྲིགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྲིབ་...
 པའི་པར་ལམ་བཞི་མཐར་ལྷན་པར་མཆོད་ཅིང་། ཟད་པ་དང་མི་ལྷོ་བ་གིས་
 པས་སངས་ཀྱིས་པ་དང་། དེའི་སྒྲིན་ཏུ་རིང་འཕྲུམ་སྒྲིམ་དང་ལྷག་སྒྲིང་ལས་
 འཆིག་རྟོན་པའི་བསམ་གཏུན་གྱི་མན་དག་སྒྲངས་དེ་མྱོད་ཅིའི་རྩྭ་མས་འཁྲུག་མན་
 ཆད་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་ལྷན་པའི་ཆགས་བུལ་སྒྲན་སྒྲིང་གི་སངས་ཀྱིས་ཡིན་
 པར་འདྲོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་ཆོན་ཁ་ཅིག་ལས་ཆེར་མཐུན་པར་སྒྲི། །ཐོག་ཆོན་
 ལྷན་སྒྲིང་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གྲུང་ས་ལམ་གྱི་ལྷན་པར་ལྷུང་ཟད་མ་གཏོགས་པོ་ཆོན་
 ཉན་སྒྲི་ལྷགས་དེ་དང་ལས་ཆེར་མཐུན་པར་སྒྲི་བ་ཡོད་དེ་ཡིན་ཏན་པོར་སྒྲི་
 བཏོད་པའི་མདོ་ལས། དམ་ལྷན་མེད་པའི་ལྷུང་རྩ་དུ་མེམས་དང་པོ་བཞུད་
 པ་ནས་བཞུང་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཆོན་པོ་གྲངས་པེད་པ་གསུམ་ཏུ་བཞུན་པ་ཆོན་པོ་སྒྲི་
 ཆོག་པ་པས་གསལ་གིང་། ཆོ་མོ་བཀུ་པ་འཆ་སམས་ཅན་པོ་པ་པེད་པ་མེད་པ་

རྣམས་ལ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱུ་ལི་མིང་འདི་ཉིད་ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །ལཱཱ་ན་ཏུ་བསྐལ་
 པ་དཔག་མེད་སྟོན་རྒྱལ་ནས། །དབང་པོ་ཏྲིམ་སྟགས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པར་
 གསུངས། །ལཱཱ་ན་ཏུ་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པའི་གོང་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཡབ་སྐུ་
 མཇལ་བའི་མཛོད། སྟོན་འདས་པའི་ཏུས་བསྐལ་པ་(མོ་ 67 བ)དཔག་ཏུ་མེད་
 པའི་གོང་རྒྱལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་མེད་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་
 གྱུར་པ་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོ་ཏྲིམ་ཅེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱུ་ནས་
 མེས་ཅན་ཅན་གྱི་དོན་མཛོད་དེ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། སྤར་ཡང་དེ་འོག་ཏུ་
 སངས་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་བསྐལ་པ་འདིའི་བར་ཏུ་བསྟན་ཅིང་།
 ད་ཏུང་ཡང་སྔ་སྔ་མེས་མེས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ཟླ། སངས་རྒྱུ་
 པའི་རྒྱལ་འཁོར་པ་མ་སྟོང་བར་ཏུ་མཛད་དོ་ཞེས་པ་ནས། དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་
 གཤམ་མཁས་ཏེ། །མེས་ཅན་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་མཛད་ཟླ། །བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱར་
 རྒྱལ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་གྱུར་གྱུང་། །ད་ཏུང་ཡང་ནོ་འདྲིན་པ་
 ཁྱོད། །སངས་རྒྱུ་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་
 ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ང་ནི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་གོང་རྒྱལ་
 ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་སྔ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐུས་པ་
 ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བསྐལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པར་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་སངས་རྒྱུ་ནས་བྱུང་གི་རིགས་སུ་བྱེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སྟགས་
 འབུང་རོ། །དང་པོར་རྟོགས་རྒྱུར་གཉིས་པར་གཅིག་ནས་བདུན། །ལཱཱ་ན་པར་
 དག་པ་གསུམ་བཟོད་མིན་མཐའ་ལ། །འོག་མིན་འདྲ་མཉམ་དབང་ནོད་དོར་ཉིང་
 རྒྱུས། །ཡོངས་རྒྱར་འཆང་རྒྱས་རྒྱལ་པས་དོན་མཛད་མཐུན། །དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཁྲགས་སུ་གངས་མེད་དང་པོ་རྟོགས་ལམ་དང་རྒྱུར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་

བཞི་བཟོད། གཉིས་པར་ས་དང་པོ་ནས་པདུན་པའི་པར་དང་། གཞུག་པའི་
 སྐབས་མུ་དག་པ་ས་གཞུག་བཟོད་ནས་མིད་པ་མ་པའི་སྐབས་མུ་འོག་མིན་དུ་
 རྒྱགས་བཅའི་རྒྱལ་བ་ནམས་ལས་འདྲ་མེད་ཅེན་ཅེན་པའི་དབང་བསྐྱར་ནོད་ཅིང་རྒྱ་
 རྒྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མུས་ཏེ་མངས་སྤྱོད་རྒྱགས་པའི་སྐར་(མེ 68 ན) སངས་
 རྒྱས་ནས་ཁྱིམ་པོར་མ་འོན་པར་སྤྱལ་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་གདན་དུ་འཅང་
 རྒྱ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱར་ཏེ་འཕྲོ་བའི་དོན་མཛད་པར་བཞེད་པ་མཐུན་པར་འཕྱུང་
 རོ་། །འོག་མིན་དུ་འཅང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་ལ་བཞེད་པ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཅིག་འོག་
 མིན་ལྷག་པོ་བཞོད་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་ལ་གཙང་གནས་ཀྱི་འོག་
 མིན་དུ་འཅང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱར་པར་བཞེད་དེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།
 གཙང་མའི་རིས་དག་སྤངས་པ་ཡི། །འོག་མིན་གནས་མཚོག་ཉམས་དགའ་
 བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་པོ་པོ་གཅིག་འདིར་སངས་
 རྒྱས། །ཞེས་དང་། འདྲོད་པའི་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་མཛོན་
 པར་སངས་མི་རྒྱ། །གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདྲོད་ཆགས་བལ་ཁྱེད་
 དེར་སངས་རྒྱ། །ཞེས་པའི་ཡུང་རྩ་ལྷུ་འེད་ཀོངས་པ་ཡུང་རྩལ་པར་མཛད་དོ། །
 མོ་བ་དཔོན་དག་དབང་ལྷགས་པས། དཔལ་ལྷན་ལྷག་པོ་བཞོད་པ་ཉིད་དུ་དོན་
 དམ་བྱགས་ཅུད་ཅིང་། །དགའ་ལྷན་སྤྱོ་པའི་དོན་མཛད་ལྷུར་ནི་དམ་པ་ཉིག་
 དཀར་ལྷུར། །དེ་ནས་འདིར་ནི་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་ལྷུ་འེད་ཉིག་ལྷུར་གང་། །
 འཆི་བདག་ལས་རྒྱལ་སྤྱོ་མ་ཀུན་རྣམས་དེ་ནི་རྒྱལ་ལྷུར་ཅིག །ཅེས་ལྷག་པོ་བཞོད་
 པར་སངས་རྒྱས་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་སྤྱོ་བ་བཞེས་པར་གསུངས་པའང་མི་འགལ་
 ཏེ་མངས་སྤྱོ་བསྐྱེས་མིན་ནས་གཅིག་དང་དུ་མའི་ཚོ་འབྲུལ་མཐའ་ལས་པ་ལ་.....
 མངའ་མཛད་པའི་ལྷུར་རོ། །འགའ་ཞིག་ལྷུང་གོང་མའི་རོས་འཛིན་གཙང་རིས་
 ལས་གོང་དུ་སྤྱགས་པའི་འོག་མིན་ལ་རོས་འཛིན་ཅིང་མོག་མར་དེ་ཉིད་ཁོ་ནར་...
 སངས་རྒྱས་པར་བཞེད་པའང་སྤང་རོ། །

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

[illegible][illegible]

298

299

གནས་ལུ་པོ་དེ་ནམས་མིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གཙང་གནས་མིན་པ་
 མི་འགལ་ལོ། །འདི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལུ་མིན་པ་དང་ཉན་
 གོས་ཀྱི་དོན་ཅས་པའང་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ནི་(མོ་ 71 པ་)ཉན་གོས་ལ་སྒྲགས་པ་
 ལུན་མོང་གི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་ཆོས་འཁོར་སྐོར་པའི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྤུ་ནམས་
 སྒྲུལ་པའི་གཞི་མིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་ཐོག་ཆེན་ཁོ་ནའི་
 བྱང་ཆོས་དག་པའི་ཞིང་སྒྲུལ་སྤུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གྱུར་པ་ལའང་མཆོག་དཔལ་...
 གཉིས་མོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཙོ་ཆེ་པའི་དགེ་ཅུ་ལས་གྲུབ་པ་པདྨ་
 པ་ཅན་ལ་སྒྲགས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་གཏོགས་པའི་དག་ཞིང་རང་དབང་...
 ཅན་མིན་ལ། འདི་ནི་གཞུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད་པས་མ་དག་པའི་
 ཞིང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ལྷ་ཡི་ཕོ་བྲང་འོག་མིན་པའོ། །
 ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་དབྱེ་བ་བྱུང་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །རྣོན་པ་མཛོན་པར་
 རྒྱགས་པར་འཆང་ཆུ་པའི་བཞེད་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

3. སྒྲུལ་པའི་སྤྱི་མཁའ་འདིར་མཛོན་པ་བཅུ་ གཉིས་བརྟན་པའི་སྐབས།

སྐབས་གསུམ་པ་སྒྲུལ་པའི་སྤྱི་མཛོན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཛོན་
 པའི་རྒྱལ་སྤྱིར་བཤད་པ། མཛོན་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེ་བྲག་དུ་བརྟན་པ། ཐོག་པ་
 ཆེ་རུང་གི་ནམ་དབྱེ་འཕྲོས་དོན་དུ་སྒྲིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྤུའི་མཛོན་པ་བཅུ་ལ་སྒྲགས། །ལུན་མིན་
 དོན་ཐོབ་དབང་གིས་ཆད་མེད་ཀྱང་། །ལུན་མོང་ལ་གྲགས་མཛོན་པ་བཅུ་གཉིས་
 ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་ཐར་དང་ཕྱིན་ལས་ནི་ནམ་ཁཁང་ལྟར་ཆུ་ཆེ་པས་
 འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུ་དཔང་མ་གྱུར་ན་སྤྱི་མཁའ་འདིར་སྤྱི་མཁའ་འདིར་
 དཔག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདིར་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
 श्रीकृष्णाय नमः ॥ २ ॥
 श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ३ ॥
 श्रीपद्मै नमः ॥ ४ ॥
 श्रीसत्यै नमः ॥ ५ ॥
 श्रीधर्मै नमः ॥ ६ ॥
 श्रीशान्ताय नमः ॥ ७ ॥
 श्रीविष्णवे नमः ॥ ८ ॥
 श्रीब्रह्मणे नमः ॥ ९ ॥
 श्रीमहेश्वर्यै नमः ॥ १० ॥
 श्रीनारायणाय नमः ॥ ११ ॥
 श्रीरामाय नमः ॥ १२ ॥
 श्रीलक्ष्मणाय नमः ॥ १३ ॥
 श्रीसिते नमः ॥ १४ ॥
 श्रीहनुमते नमः ॥ १५ ॥
 श्रीगणेशाय नमः ॥ १६ ॥
 श्रीसूर्याय नमः ॥ १७ ॥
 श्रीचन्द्राय नमः ॥ १८ ॥
 श्रीशिवाय नमः ॥ १९ ॥
 श्रीपार्वत्यै नमः ॥ २० ॥
 श्रीकामदेव्यै नमः ॥ २१ ॥
 श्रीकालिकायै नमः ॥ २२ ॥
 श्रीदुर्गायै नमः ॥ २३ ॥
 श्रीकामाक्ष्यै नमः ॥ २४ ॥
 श्रीललाटे नमः ॥ २५ ॥
 श्रीनमो भगवते वासुदेवाय ॥ २६ ॥
 श्रीनमो भगवते वासुदेवाय ॥ २७ ॥
 श्रीनमो भगवते वासुदेवाय ॥ २८ ॥
 श्रीनमो भगवते वासुदेवाय ॥ २९ ॥
 श्रीनमो भगवते वासुदेवाय ॥ ३० ॥

[illegible]

ལྟ་བུ་ནི། ཡོན་ཏན་ཀུན་ཅན་མ་འཇོག་བྲག་མ་འཇོག་མཁུགས། །བཅུན་མ་
 ཏུག་ཁྲིའི་འཁོར་རྩལ་སྒྲིན་པར་མཛད། །ཤུགས་པམར་དར་བའ་ཏུགས་པ་དང་
 བལ་ཞིང་གཏོང་ལ་དགའ་བ་མཁུགས་ཏུ་མེད་ཏིན་པ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཅན་...
 བ་མ་འཇོག་(མི་ 74 ན)བྲག་མ་འཇོག། རི་ཏུགས་ལྷུ་ཉེ་མ་མ་འཁོར་ཉི་ཁྲི་དང་
 བཅས་པ་བཅུན་མ་ཏུག་ཁྲིའམ་བཟུང་ཁྲི་བཞི་སྟུང་གི་ཆུགས་ལྱིས་འཆི་མེད་...
 འདུན་མ་ལྟ་བུའི་ཏུག་དབྱངས་རྩལ་ཆེའི་སྒྲི་ལ་མཁུགས་པ་བཤོད་པ་བལ་ཏུ་ལྷུང་...
 བས་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ནང་དུ་མི་ཞིང་རྩལ་བ་ལ་མཁུགས་སའམ་ལ་མཁུགས་
 བའི་མཛད་པས་བཅུན་མའི་འཁོར་དེ་དག་སྐམས་ཅད་བྱང་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་...
 ཏུ་སྒྲིན་པར་མཛད་རྒྱུ། །

[illegible]

ལྷུལ་པ་ལྷན་སྒྲུབ་གཅིག་འཛིན་པ་མང་པོ་ཕྱིན་གྱིས་བཟུངས་ནི།   བསུམ་ཕྱིན་ན་
 ཅིག་པ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལ་ཅིག་པ།   ལྷན་འཕྲིང་པ་འདྲན་པ་དང་བཟུང་ཕྱིན་ལ་
 མགས་ལྟ་བུ་པ་ལྷན་སྒྲུབ་མང་པོས་མཆོད་ཅིང་ནས་ལམ་འཛིན་ལས་ནས་དཔག་ཆད་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཤར་ཚུགས་འདས་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསེགས་ནས་མཚན་ལུང་
 སང་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་དེ་སའ་དུ་ལུང་།   ལྷ་ཡིས་ལྷལ་བའི་ན་བཟའ་དྲར་སྒྲིག་
 བཞེས།   འདྲན་པ་ཅིག་པ་ཅན་སྤར་ལོག་ནས་ཡབ་དང་བཅུན་མོ་ནམས་ཀྱི་ཐུ་
 འན་བསང་།   གཙུག་ལུང་དང་ཀླ་གི་ཀླའི་ན་བཟའ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱེད་དེ་མཆོད་
 པ་ཅིན་པོས་(མོ་ 74 པ་)མཆོད་དོ།   །

བདུན་པ་ནི།   གྱིད་ཅིའི་སྒྲིམས་འཇུག་མངོན་མཛད་ཆ་ལྷུང་འོག་པ།   །འོ་
 ལྷུག་སྒྱེལ་ལྷུང་གཅིག་གིས་དཀར་པ་ལྷུང་།   །ལྷུང་ཆུབ་མེས་པ་དཔའ་ཁྱིམ་ནས་
 ཁྱིམ་མེད་པར་སའ་དུ་ལྷུང་བའི་ཆེས་ཆུ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསེགས་དེ་ལྷུང་ཅལ་...
 གིས་ཀྱི་ལྷ་ཅིང་འཕྱར་དང་།   ལྷལ་པོའི་ཁབ་དུ་སངས་ལྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལྷན་སྒྲུབ་
 གཉིས་ལས་བསམ་གཏན་ཀྱི་གདམས་པག་ནོད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྟོགས་པའི་མཐར་
 ལྷུག་ཅིང་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཀྱི་ལྷུང་ལྷུང་དེ་གྱིད་ཅིའི་སྒྲིམས་...
 འཇུག་མཐར་ལྷུག་པ་ཅིག་པ་ཅན་དྲུག་མངོན་པར་མཛད་ལྷུང་ཐག་བཅས་ཉིད་...
 ལེན་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲིམས་འཇུག་དྲིང་པ་འཛིན་ནམས་ལྷན་དལྲུང་
 ཞིང་དེས་མི་སྒྲུལ་པར་བལྟན་པ་དང་།   ལྷས་ཀྱི་ལྷུང་ལྷུང་པ་ལྷན་ཅིང་ལོག་པའི་
 བདུལ་ལྷགས་ཅན་ནམས་ལྷུང་འདྲན་ཅིང་དེས་མི་སྒྲུལ་པར་བལྟན་པ་ལ་མགས་པ་
 དཀོན་པ་མང་པོ་ཉི་པར་གསེགས་ནས།   ཆ་ལྷུང་ནོ་རྒྱ་ནའི་འོག་ལས་ལྷ་ལོ་ལྷག་
 དུ་སྒྱེལ་ཆ་ལྷུང་གཅིག་གིས་འདས།   ལྷ་ལྷུག་གི་འཕྲ།   བསུམ་འཕྲ་གཅིག་།   ཉིལ་
 འཕྲ་གཅིག་ནམས་ཉིན་པར་གསེལ་བ་དང་ཆ་མེགས་གཅིག་ལྷུང་མི་གསེལ་བ་ལ་
 མགས་པའི་དཀར་པ་ལྷུང་ཅིང་།   ལྷས་པག་གི་དཀར་ལྷུང་ལ་སྒྱིང་པོ་མེད་པས་
 སྒྲིད་པ་དེས་ལྷུང་ལྷུང་ཆུབ་ཆོག་པར་མི་ལྷས་པར་བལྟན་པའི་ལྷུང་།   མཐར་ཁ་

ཐམས་པ་གསལ་བས་སྐྱེ་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིང་མཛེས་པར་གྱུར་པས་དགེ་...
སྤྱོད་མཛེས་པར་མཚན་དུ་བྲགས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། རོ་ཐུག་གསལ་ནས་མཚན་དཔེ་འདྲ་དུ་འབར། །རྩ་མི
རྩན་བརྩམས་ཕྱང་ཆུབ་སྒྱིང་པོར་གསེགས། །དེ་ནས་ཐུག་དར་ཁྲིད་ཀྱི་གོས་ལས་
ཚོས་གོས་སྤྱད་མར་མཛད་པ་བཞེས་ཤིང་སྤོང་མི་དགའ་བྱེད་མའི་བྱ་མ་ལེགས་..
སྤྱོད་མ་ལ་ལྟས་ལྱང་བརྩན་པ་བཞེས་བ་སྤྱོད་ཀྱི་འོ་མ་ལན་བདུན་དུ་ཉིང་ཁྱར་
བུས་པའི་རོ་ཐུག་སྤྱང་མི་ཅན་གསལ་མ་ཐག་དུ་གསེར་གྱི་མདོག་དང་། འདྲ་
འདྲོས་གང་ལ་སོགས་མཚན་དཔེ་རྣམས་རབ་དུ་གསལ་ཞིང་འདྲ་དུ་འབར་བར་
གྱུར་ཅིང་། (མོ་ 76 ན) རྩ་འཛོང་བཟུ་གིས་ལས་རྩ་བསྐྱར་ས་ཉི་རྩ་མི་ཐུང་
བརྩམས་ནས། མི་བརྒྱུད་རྩལ་དང་དབང་པོའི་མཚན་སྤྱོད་འདྲ། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལུ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་ཕྱང་ཆུབ་སྒྱིང་པོར་གསེགས་པ་ན། ས་གཞི
ཐམས་ཅད་འཁར་པའི་སྤྱོད་བཞེས་དུ་སྤྱུ་འཕྱིན། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་
པ་དབང་གྱུར་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི་བཞོད་པ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བརྒྱན་པ་ལ་...
སོགས་པ་ལྟ་རྣམས་དང་སྤྱོད་པ་ལྟ་པོ་ཕྱང་ཆུབ་ཐམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ས་
བརྒྱའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་མང་པོར་རང་རང་གི་ཚགས་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་ཅད་...
མེད་པའི་བཞོད་པས་བརྒྱན། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་འདྲ་ཐམ་
དཔག་དུ་མེད་པས་དཔལ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲ་བ་རྣམས་དཔལ་ཐམས་དཔལ་ཞིང་སྤྱུ་
ནག་པོ་བྱ་བ་ཆེ་བསྐྱལ་པར་གནས་ཤིང་དཔལ་ལོང་དུ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱུ་
འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཅ་མིག་སྤོབ་པ་དེའང་མིག་བྱེད་ཞིང་སྤྱོད་པ་མཐོང་། རྩ་
གའི་ལྟ་རྣམས་རྩན་པར་སྤྱོད་ཤིང་ཁཁར་ལ་གཤམ་སྤྱུ་བསྐྱར། ཐུབ་མཚན་ག་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་པོད་དོ་ཅག་གི་ཕྱང་ཆུབ་སྒྱིང་
པའི་རྒྱན་བཞོད་པ་ཆེ་བ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱང་པར་མཛད། རྩ་མི་ཅ་མོ་
རྣམས་ནང་དུ་བརྩན་ནས་བཞོད་པའི་རྩ་དུ་ཐུམ་མོ་གྱུར་བཅས་ནས་ཞལ་གར་...

དུག་ཐིགས། ལྷ་པོ་ཤར་བསྐྱེད། ཤལ་པ་མཛོད་དུ་བཞག་ནས་བཞུགས་སོ། །

དགུ་པ་ནི། ལིན་དུ་མི་བཟད་གཡོན་ཅན་བདུད་ཀྱི་ཕྱེ། །ཉོན་མོངས་
དང་བཅས་བྱམས་པའི་མཐུ་ལྷིས་བཅོམ། །དེ་ནས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་དང་
བདུད་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་དགེ་ཅེ་ཅན་ནམས་སྒྲིབ་པར་མཛད་པའི་སྐད་དུ་སྒྲིབ་...
མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲོས་ཏེ་བདུད་ཀྱི་གནས་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས། རྒྱལ་
ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྷས་མི་བཟད་པ་མཐོང་བ་སྐྱེས་འཇིགས་སྒྲག་སྒྲངས་...
གྱི་དབྱེ་བ་ལྷ་པོ་མི་བཟད་པའི་སེམས་སྒྲིབ་ཏེ། དཔག་ཅད་བརྒྱུད་ལྷའི་ཁོར་ཕྱག་
གང་པའི་དབྱང་གི་ཚགས་ཤལ་པ་ཅས་ཀྱིས་སྒྲིབ་འགས་པར་བྱས་པའི་བཀོད་པ་
(མི་ 75 པ)འཇིགས་སྒྲུབ་པར་བཀོད་པ། ལྷོར་གསུམ་ཀྱན་ནས་གཡོན་ཅན་དེ་འཛུ་
བྱེ་བ་ལྷག་བརྒྱ་ནམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དུ་ལྷགས་ཏེ་མཚོན་ཆའི་ཆར་པལ་ཅིང་...
གདུག་པའི་དབྱགས་སྒྲོས་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པ་མཛོངས་པའི་
མཚོད་སྒྲིབ་ཀྱི་བཀོད་པ་ལ་སྐྱེས་དུ་ལྷན་ནས་མཐུ་དུགས་ཏེ། བཙོད་ནམས་དེ་
ཅས་ཀྱིས་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པས་བཞེངས་སྒྲུབ་གསོལ་བ་ན། བསྐྱེད་པ་དཔག་དུ་མཛད་
པར་ཆོགས་གཉིས་བསྒྲུབས་གྱིང་མཐར་མོན་པའི་དཔང་པོ་སའི་ལྷ་མོ་འཁོར་དང་
བཅས་པས་ཞུས། སྐར་སྐད་མ་དང་དགའ་མ་སྐྱེས་བདུད་ཀྱི་ཕྱེ་མོ་ནམས་ཀྱིས་
ཀྱང་འོད་པའི་གཡོ་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་པ་བཅས་ཀྱང་ལྷགས་གཡོ་པར་མ་བྱས་ཏེ་...
གཡོན་ཅན་བདུད་ཀྱི་ཕྱེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་ཆར་བཅད་ཅིང་། དེ་དག་
ལས་དགེ་ཅེ་སྒྲིབ་པའི་ལྷའི་ཕྱེ་ཆད་མཛད་པ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་པར་བཅོམ་
སྒྲིབ་པར་ཆུབ་དུ་སྒྲིབ་པར་མཛད་པ་སྐྱེས་མཛོད་ན་བྱམས་པའི་རྟིང་དེ་འཇིག་ཁོ་
ནས་བདུད་ཀྱི་དམག་མི་འཇུགས་སྒྲག་གཅིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོར་བཞུགས་པའི་
ནམ་མཛད་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་བདུལ་པར་མཛད་དོ། །

བཅུ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བདེན་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གཞིགས་ནས། །
དོན་ལྷ་ཕྱེ་ལས་མཛོད་པར་རྒྱགས་བྱང་ཆུབ། །ནམ་གྱི་གུང་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་

བར་རིམ་གྱིས་སྒྲིམས་པར་བྱུགས། ལྟོ་སྒྲན་སྐབས་མངོན་པར་ཤེས་པས་པདོན་
 པ་པལི་དང་། རྟོན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྲུང་ལྷགས་ཤྲོག་གི་རིམ་པ་ལྷགས་པར་
 གཟིགས་ནས། བཅའ་གྱི་ཆ་སྒྲུང་སྒྲུ་ཤིངས་འཆར་ཀ་རྒྱུང་བའི་དུས་མཚུས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཚོག་ཁ་ལོ་སྒྲུང་བ་ལྟ་ན་མེད་པ་དེས་འཕགས་པའི་མེ་ཤེས་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་
 བས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་གང་ཅིང་ཅུང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཇུག་
 གྱི་སྒྲུང་ཅིག་གཅིག་དང་ལྟ་ན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རིག་པ་གསུམ་ཤོད་ཅིང་། སྒྲུང་
 བྱ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་པའང་རྩོ་རྩོ་ལྟ་བུ་འདྲི་ཤིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བཅོམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 དཔྱད་སྒྲུ་ལྟ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་(མོ་ 76
 བྱ)པར་རྒྱགས་པར་སངས་བྱུས་སོ། །དེའི་བྱུང་མེ་ཁོ་ནར་བྱུགས་འཛིན་མ་ལ་...
 གས་སྒྲུ་གཅན་འཛིན་དང་། བྱུང་ཅི་མས་གྱི་བྱ་ཀྱན་དགའ་བོའང་བཅས་གིང་
 ལྟ་བུ་སྒྲུ་གཅན་གྱིས་ཟིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གིང་རྒྱ་ལ་བྱུན་
 སྒྲིང་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནོ། །ལམ་གྱི་རྒྱན་ནི་ཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་
 པས་ཆེད་དུ་བརྒྱུད་པར་མཛད། རྟོང་གསུམ་འདྲིའང་ནམ་པ་བྱུག་དུ་གཤོམ་གིང་
 སྒྲིགས་པའུའི་འདྲན་པ་ནམས་གྱིས་ལྷགས་སོ་གསུངས་ནས་ཆོས་གྱི་དགའ་བ་...
 བརྒྱུད། རྟོང་གསུམ་གྱི་ལྟ་ནམས་གྱིས་མཆོད་ཅིང་བརྟུང་དེ་ཞག་བྱུན་དུ་བྱུལ་
 གྱུང་མ་བཞིགས་པར་བྱང་ཆུབ་གྱི་གིང་ལ་གཟིགས་ནས་པས་མ་གཏན་གྱི་བདེ་བས་
 དཔུང་པར་མཛད། བྱུན་སྐབས་གཉིས་པར་རྟོང་གསུམ་སྒྱུང་ཤིང་དུ་འཆག།
 བྱུན་སྐབས་གསུམ་པར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་སྒྲན་མི་འཆུམ་པར་གཟིགས།
 བྱུན་སྐབས་བཞི་པར་གར་བྱུང་གྱི་སྒྲུ་མཚའི་པར་དུ་མི་ཤིང་པར་འཆག། བྱུན་
 སྐབས་ལྔ་པར་སྒྲུ་བྱང་བཟུང་གི་གནས་སྒྲུ་བཞུགས། བྱུན་སྐབས་དྲུག་པ་ལ་དེ་
 བས་གིང་བྱ་སྒྲུ་བྱའི་བྱང་དུ་བཞུང། བྱུན་པའི་ཆོ་གིང་སྒྲུ་ལ་བྱའི་བྱང་དུ་
 བཞུགས་པ་ན་ལྟ་ས་བརྒྱལ་དེ་ཆོང་པ་ག་གོན་དང་བཟང་པོ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱོད་...
 རྟོམས་གྱི་ཤོག་མར་སྤུལ་བ་ལ་བྱུལ་ཆེན་བཞིས་དེའི་སྒྲུང་བཟེད་བཞི་སྤུལ་བ་...

[illegible]

བཅུ་གཉིས་པ་ནི། མི་གནས་ལྟ་ངན་འདས་པའི་ཚུལ་བརྟན་ཅིང་། །སྐ
 གཏུང་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་བྱས་པར་མཛད། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་མཐུར་བྱིན་པའི
 རྒྱལ་སྐྱེ་མཆོད་འདུ་བྱེད་ནི་བྱུང་། །འཛོལ་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 བྱས་ལྟས་ཆེན་པོ་རྣམས་པར་ལྟར་བཤད་ལྟར་ཅིག་སྟོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་ལ་མཛད་
 པར་རིམ་གྱིས་གསེགས་ཏེ་སྤྱད་པའི་དྲུག་ཙམ་དང་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ནམ་པར་དབྱེ་
 བ་ན། མཛད་ཁྱེ་དང་མཐུན། འདུལ་བ་ལ་རྣམས་། ཙམ་ཉིད་དང་མི་འགལ་ན་
 རྟོན་པའི་བརྟན་པར་ལྟར་ས་ཤིག་པ་སྟགས་གདམས་ནས་མགའ་པའི་བྱ་ཚུན་ལས་
 བསྐོས་གྱི་(ཚེ་ ༧༧ བ)ཐ་མ་གསལ་ཏེ་སྟངས་ཁྱེར་རྣ་ཅན་དུ་ཤིང་སྤེལ་བྱུང་གི་
 པར་ཐ་མ་འདི་གཟིམས་ཀྱི་ལ་མེད་གཤི་ཉལ་རྣམས་གྱིས་བཞུགས་ཏེ་རྣམས་པའི་འདུ་
 ཤེས་དང་། རྟན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྟ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་འདུ་ཤེས་ཐུགས་ལ་མཛད། ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་རོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་པའི
 ཙམ་བཞི་ཙམ་གསུམ་བརྟན་ཅིང་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་བརྟུལ། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་
 རབ་དགའ་དང་ཀྱན་ཏུ་བྱུ་རབ་བཟང་སྟགས་བཏུལ། སྐལ་བ་བྱེད་བྱེད་དུ་སྔ་
 སྔར་ཐར་པའི་མཛད་འདོན་པ་ཆ་རྟོན་པའི་མཛད་པ་མཛད་པ་སྟགས་གདམས་ནས་
 ལྷགས་འཕྱུང་དང་ལྷགས་ལྷོག་གི་བསམ་གཏུན་ལ་རྟོམས་པར་ལྷགས་ནས། སྔར་
 བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བ་མི་གཏོ་པའི་རྒྱན་དང་...
 ལྟན་པ་བརྟེན་ཏེ་མི་གནས་པའི་དབྱིངས་སུ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བརྟན།
 ཞལ་བཏུན་དུ་ལྟ་དང་མིའི་མཆོད་པ་བྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་སྐྱ་གཏུང་བྱང་...
 གྱིས་དབྱེ་བྱིན་བཏགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་རྒྱན་བྱངས་ཏེ་མའི་རྟེན་དུ་སྐྱ་
 མཛད་པའི་ཉན་སྟེན་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སྟགས་པས་མཆོད་ཅིང་མེ་རང་འཔར་དུ་བྱུར་
 བས་གཏུང་ནམས་ཕྱངས་འདུ་ལྟ་བུའི་ཤིང་བསྐེལ་གྱི་ཕྱང་པོར་ལྟར་པ་མ་གཏུང་
 རྒྱལ་པོ་མ་རྒྱུས་དག་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མི་རྩེ་ལ་སྟགས་པ་ནམས་གྱིས་ཆ་
 བརྒྱད་དུ་བསྐོས་ཏེ་སྔ་མའི་ཕྱལ་དུ་མཆོད་རྟེན་བཞིགས་ཤིང་དྲུག་རྟོན་ཆེན་པོར་

འཆད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ།   མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐངས་བཟང་ཚུལ་
 ཡང་འཕགས་པ་ལྷུ་ལྷུ་བ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་།   དེས་མཛད་
 པར་བྱགས་པའི་བརྟུང་སྟོང་དང་།   བོད་འདྲིར་མཁས་པ་དག་གིས་སྟུར་བ་ཅི་
 རིགས་པར་སྟངས་པ་ལས་འདྲིར་ནི་ས་ཤིང་ཉིད་པར་ཐུག་ཀྱལ་ཆབ་བྱམས་པའི་ལྷང་
 གོང་དྲུ་བྱངས་པ་དེའི་རྩིས་སུ་འབྱངས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་མེད་
 བས་བརྟུང་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟུར་བ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པོ།   །
 འདྲིར་རྩི་བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དུ་ར་རྣམས་འི་གསུང་རབ་མཛད་པ་མཚོང་།
 བརྟན་ལྷན་ལས།   དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་(ཨོ་ 78 བ)རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྟེ་སྟོང་
 གསུམ་ལས་ཐུང་མཉམ་ཡིན་ཡང་།   ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་མེད་དཀོས་པར་
 སྟངས་ཤི།   འཕགས་པ་བྱ་ཆེ་རྒྱལ་བ་ལས།   སྟོན་པ་དགའ་ལྷན་དྲུ་བ་ལྷུགས་པ་
 བས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱར་བའི་པར་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལྷུགས་ཡིན་པས་དེའི་རྩིས་འབྱུང་པར་འདོད་ན།   འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲུག་ལས་
 འབྱུང་བའི་མཆོག་ཐུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་།   དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་ནང་གི་
 ཡལ་སྤུས་མཛུལ་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་།   མཛངས་ལྷན་ནས་
 བཤད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་།   ལུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐོར་རྣམས་མུང་
 འདས་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་སོགས།   མདོར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཁོ་ན་ན་ལས་ཁ་
 བསྐྱར་ན་གིན་དུ་ལེགས་པར་འབྱུར་ལ།   ཡང་མཛན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་།
 འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་ཉན་མོས་ཀྱི་ལྟེ་སྟོང་གྱི་ལྷུགས་...
 ཡིན་པས་དེ་ལ་མཐུན་པར་སྟོན་པ་མདོ་ལྟེ་ལས་བྱ་བ་དང་།   ཏྲུགས་བརྟུང་
 བྱ་བ་པ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལྟེ་མོར་བུ་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཁོ་...
 བས་ཁ་བསྐྱར་ན་ལེགས་པར་འབྱུར་གྱི།   གཉིས་པོ་ལན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
 བཞེས་ན་མི་འཁྱིག་ཅིང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་བས་མི་ལེགས་སོ།   །
 མཛངས་ལྷན་དང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཉན་མོས་ཀྱི་ལྟེ་སྟོང་ཡིན་པར་

བེམ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་ནི། །གཞི་ལས་གཞི་སྤྱང་པར་བའི་སྤྱད་ཅིག་ལ། །
 རང་རྩོད་བེམ་པས་གཞི་ཐོག་རང་སྤྱོད་ཏེ། །ཆེན་པོ་གསུམ་ལྟར་ཀུན་བདག་ཀུན་
 ཏུ་བཟང་། །གཞོན་ནུ་བྱམ་སྤྱི་ཞིང་ཏུ་ནང་གསལ་གྱི། །སྤྱོད་པའི་ཡེ་མེས་སྤྱི་
 ལ་མ་རྒྱལ་མ་བཞུགས། །འཁོར་བ་དང་རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་གང་ཏུ་འང་མ་
 ཐུས་པའི་སྤྱོད་རྩལ་ཏུ། སྤྱི་ཞི་ཡོངས་ལ་མངའ་དབང་སྤྱར་བའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་ཉིད་དཀྱིངས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་མེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་……
 གདོད་མའི་གཞི་ལས་གཞི་སྤྱང་ཏུ་པར་ཏེ་གཞི་ལས་འཕགས་པའི་སྤྱད་ཅིག་དེ་…
 ཉིད་ལ་རང་སྤྱང་ཏུ་རྩོད་བེམ་པས་རང་བྱུང་རིག་པའི་ཡེ་མེས་ཉིད་གཞི་ཐོག་ཏུ་…
 རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ། ཐུངས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་མེས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལྟར་བྱུང་
 ཏུ་ལྟན་ཞིང་། འཁོར་འདས་ཀུན་བདག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བུ་བསྐྱེད་ཐོག་
 པ་བདག་གིས་འཆུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིངས་སུ་ཉི་མར་ཞི་བའི་འཕྱོག་པ་ལ་…
 གནས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་བྱུང་ཅས་ལས་རྩིང་ཏུ་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས། ལྟུང་
 བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱབ་ས། གདོད་མའི་ཟད་ས་ཀ་(མི་ 80 ན)དག་ཆེན་པོ།
 གཞོན་ནུ་བྱམ་པ་སྤྱི་པ་ཅན་ས་མེན་ཏེ་སྤྱིར་སྤྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཆེད་…
 པའི་གཞི་འཕ་སྤྱར་བྱུར་བ་ནང་གསལ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་མེས་སྤྱི་ལ་མ་རྒྱལ་མ་བཞུགས་པ་མེལ་…
 འོད་ནང་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་རང་བཞིན་ཏུ་བཞུགས་སོ། །

318

ਅਛੰਦ ਪਰਿ ਭੁੰਦ ਪਰ ਫੇ ।

੨੮ ਥੰ ਭੀ । ਜੇ ਅਥ ਭੀਰ-ਅੰਦ੍ਰਿ ਅਨੁਘ ਭੇਦ ਬਿਸਥ ਅਥਿਯ ਅਨੁਘ । 1੨੫੧
ਭੇਦ ਭੁੰਦ ਫੇਲ ਅ ਭੰਗ ਅਛੇਥ ਭੇਦ ਘ । 1੨੫੨ ਭੀ ਫੇ ਭੇ ਲੁਘ ਅਥ ਬੁਧਿਯ ਅਛੇਥ
ਪਭੁੰਦ । 1੨੫੩ ਭੀਰ ਅੰਦ੍ਰਿ ਭੰਗੁਘ ਪੁ ਅਨੁਘ ਪਰਿ ਭੇਦ ੨ ਬੰਗ ਅਰਿ ਅਰਥ ਕੁਥ
ਗੁਥ ੨ ਪਥਰ ਥੰ ਭੰਦ ਗੁਥ ਬਿਸਥ ਅਥਿਯ ਪਰਿ ਕੁਥ ਅਨੁਘ ਭੇਦ ਥੰਥ ਥੰਥੁ ੨੮
ਥੰਥ ਅਥਿਯ ਪਥੁੰਦ ਪ ਭੁੰਦ-ਪਥੁੰਦ ਥੰਥ ਅਰਥ ਕੁਥ ਪਰਿ ਭੁੰਦ ੨੮ ਅਛੰਦ ਪਰਿ...
ਫੇਲ ਪ ਪਥੁੰਦ ਪਰ ਅਛੰਦ ਜੇ । ੨੯ ਥੰਥ ਪਥੁੰਦ ਪ ੨੨੫੧ ੨ ਭੇਦ-ਪਰਿ ਭੁੰਦ ਫੇਲ
੨ ਭੀਰ-ਅਥਿਯ ੨੮ ਪਭਿਥ ਕੁਥ ਪਰ ਪਥੰਦ ਪ ਭੇਥ ਪੁ-ਪਰ ਬੰਗ ਅਰਿ ਅਥੰਥ-ਪਰਿ .
ਕੁਥ-ਪਰ ਅਨੁਘ ਪਥ ਅਰਥ ਕੁਥ ਅ ਭੰਗ ਅਛੇਥ ਪ ਭੇਦ ਥੰਥ ੧੨੫੨ ਭੀ ਫੇ ਭੇ
ਥੰਥਿਯ ਲੁਘ ਥੰਥ ੨੮ ਪਰ ਪੁਰ ਭੁੰਦ ਅਛੇਥ ੨ ਬੁਧਿਯ ਪਥੁੰਦ ਜੇ । 1੨੫੪ ਪ ਰਿਥ
ਪਥੁੰਦ ਕੁਥ ਅਥ ਭੰਥ ਥੰਥ ਭੰਦ । 1੨੫੫ ਪਰ-ਪਥੁੰਦ-ਅਥਿਯ-ਭੰਥ ਭੰਥ ਕੁਥ
ਪਥੰਦ ਭੀ । 1੨੫੬ ਅਰਥ ਕੁਥ ਭੰਥ ਭੁੰਦ ੨ ਥੰਥ ਪਰ ਪਥੁੰਦਥ । 1੨੫੭ ਥੰਥ ਭੁੰਦ
ਪ ਰਿਥ ਪਰ ਪਥੁੰਦ ਪਰਿ ਭੁੰਦ ਪਥੁੰਦ ਜੇ । 1੨੫੮ ਭੁੰਦ-ਪ ਥੰਥਿਯ ਥੰਥ ਥੰਥ-ਪਰਥ
ਥੰਥਿਯ ਭੁੰਦ ਭੀ (ਭੰ 81 ਪ) ਥੰਥ ਭੰਥ ਪੁਰਿ ਥੰਥ-ਪ ਭੇਥ ਪਰ ਪੁਰ-ਥੰਥ ਅਰਥ ਕੁਥ .
ਅਥਿਯ ਥੰਥ ਥੰਥਿਯ ਪਰ ਭੁੰਦ ਪਰਿ ਪੁਰ ੨ ਭੰਥ ਅਥੁੰਦ । 1੨੫੯ ਥੰਥ ਭੰਥ ਥੰਥ ਥੰਥ ਪੁ
ਪਰਿ ਥੰਥ ਪਥਿਯ ਥੰਥਿਯ ਥੰਥ ਥੰਥ ਪਰ ਪੁਰ ਜੇ ਅਰਥ ਕੁਥ-੨੨ ਪਰਿ ਥੰਥ .
ਥੰਥ ਪ-ਭੰਥ ਭੰਥ ਭੰਦ ਥੰਥ-ਪੁਰ ੨ ਭੰਥ-ਪਰਿ ਭੰਥ ਪਰ ਅਥਿਯ-ਪਰ-ਪਥੁੰਦ-ਭੁੰਦ
ਪੁਰ ਭੁੰਦ ਪੁਰਿ ਅਥਿਯ-ਭੰਥ ਥੰਥ ਭੰਥ ਪੁਰਿ ਭੰਥ ਪਰ ਪਥੰਦ ਪ ਭੇਥ ਪੁ ਪਰਿ ੨ .
ਪਰਿ ਭੰਥ ਅਰਥ ਪਰ ਭੰਥਿਯ ਪ ਅਰਥ ਕੁਥ ਪਰਿ-ਭੁੰਦ ਪਥੁੰਦ ਥੰਥ ਭੰਥ ਭੁੰਦ
੨ ਥੰਥਿਯ ਪਰ ਪਥੁੰਦ ਭੰਥ ਥੰਥਿਯ ੨ ਪਥੁੰਦਥ ਥੰਥ ।

ਥੰਥਿਯ-ਪ-ਭੰਥ । ਅਰਥ ਭੁੰਦ-ਭੰਥ ਪਥੰਦ ਭੰਥ ਭੰਥ ਭੰਥ ੨੮ । 1੨੫੯
ਥੰਥਿਯ ਭੰਥ-ਭੰਥ ਭੁੰਦ ਭੁੰਦ-ਥੰਥਿਯ-ਭੰਥ । 1੨੬੦ ਪ-ਥੰਥਿਯ-ਭੰਥ ਭੰਥ ਪਰਿ-ਭੰਥ
ਪ । 1੨੬੧ ਪਥੁੰਦ-ਭੰਥਿਯ-ਥੰਥਿਯ-ਭੰਥਿਯ-ਭੰਥ-ਭੰਥ-ਭੰਥ । 1੨੬੨ ਪ-ਥੰਥਿਯ-ਥੰਥਿਯ-ਭੰਥ

ལྷོད་ཐངས་ཅད་རྒྱུ་ལྟན་དང་ཁ་དྲོག་གི་འཁོར་ལོར་རང་བྱུང་ཅིང་དེ་
 ཅིང་གྱི་རང་ལས་རང་སྤང་གི་བྱུང་བ་རྟེན་ལུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ་ས་ལས་འདས་
 བའི་སྒྲིན་རང་བྱུང་དུ་བཞུགས་ཅིང་། རྟེན་ཆ་ལས་མཆོད་དང་དཔེ་བྱ་ལོངས་
 ལྷོད་ཐངས་པ་རྒྱུ་ཆེ་འཆང་གི་སྒྲུབ་བྱུང་བ་ནི། རྟེན་ལྟན་པའི་རྟེན་རྒྱུ་ལ་
 བ་ལས་བྱུང་རོ། །དེ་དག་གྲུབ་སྒྲུབ་ཐུགས་མི་མཉམ་དུ་བྱུང་གི་འཁོར་ལོར་
 མཆོད་པ་ཐངས་ཅུ་ཅ་དུག་ལ་དབང་འཕྱོར་བ་སྟེ་སྤྱིང་ཐིག་གི་འཆང་ཆུལ་བྱུགས་
 གཅིག་ཡིན་ལ། མཆོད་པ་དེ་དག་གྲུབ་བྱུང་གི་མཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་རོ་པོ་དང་ཅལ་དུ་རང་གི་རལ་པོ། །རྟོན་ལ་གོང་དུ་སྒྲིམ་པ་ལྟར་ཐོག་
 མའི་མཁོན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཅམ་ལས་ཐ་མི་དང་ཅིང་གསང་
 ཐུགས་གྱི་བྱུང་ལལ་ཆེར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཆེ་འཆང་དང་སྤྱིང་ཐིག་ཡང་གསང་གི་རྒྱ་
 ཆེའི་གནས་མཐའ་མོ་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་། གཞན་དུ་དམ་པ་དང་
 པོའི་མངས་བྱས་དང་། རྒྱ་ཆེ་ཐེམས་དབང་ཐོགས་མཆོད་གི་ནམ་གྲངས་དུ་མས་
 བ་སྟེད་པ་རྟེན་ལྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོའི་འཁོར་ལོར་མཁོན་པོའི་སྒྲུབ་སྤྱང་
 བ་སྟེ། རྟོན་པ་ཐུགས་ལས། (མི་ 82 ན) ཐེམས་དབང་ཐོག་མ་ཐ་མ་ཐེད། །
 རྒྱ་ཆེ་ཐེམས་དབང་དགའ་བ་ཆེ། །ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཀུན་གྱི་བདག་ །རྒྱ་ཆེ་
 སྤྱིང་པོ་གཙོ་པོའི་གཙོ། གདོད་མ་ཐ་མ་ཐེད་ལྱིར་ཡང་། །དམ་པའི་དང་པོ་
 ཞེས་འདོད་དེ། །འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་ལྱིར་ན། །དམ་པ་དམ་པའི་དབང་ཐུག་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་གསུགས་སྒྲུ་གཉིས་གྱི་ནམ་པར་འཕྲུལ་པ་སྤྱང་བའི་ཆུལ་
 ལ་གཉིས། ལོངས་སྒྲུ་དང་། ལྷུ་པའི་སྒྲུ་བཞད་པོ། །

དང་པོ་ནི། ལྱིར་གསལ་མཆོད་པས་ལྷོད་སྤང་ལོངས་སྒྲུ་ཆེ། །ནམ་སྤྱང་
 གང་ཆེན་མཆོ་མི་གཞུས་ནམས་སྤ། །ཞིང་དང་ཁེས་པ་ལུ་ལྷན་རྟེན་ལྷོད་ལྷུ་ལ།
 ལྷོད་འཕྲུལ་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱལ་མོ་འབྲུམས་ལྷུ་ལྷུ་ལ། །དེའང་སངས་བྱུང་གསང་བའི་ལམ་

རིམ་ལས། ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་རིག་པ་རང་སྤྱད་པ་ལོ། ། ཞིང་དང་གཞུང་ལས་གདན་ཞི
 ལྷན། ། རིང་མེད་དུ་མར་སྤྱད་པ་ལྟེ། ། ཞེས་པ་གད་པ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཆེན་པོ་
 བཤད་གསལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་མན་ཤེལ་གྱི་ནང་འདྲ་ཁ་དྲག་
 ལུ་ཉི་མེད་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་གསལ་བ་ལྷན་རང་སྤྱད་གི་ལུལ་ལ་ལྷན་གསལ་དུ་མཆོད་
 པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་ཆད་མེད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་པའི་
 གནས་སྤྱོད་ལའི་བཀོད་པ་ལྷན་སྤོངས་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ། བཤད་པར་སྤྱད་
 མཛད་གང་ཆེན་མཆོད་པུག་གི་མཁོལ་ན་པ་ལྷན་ཉི་མེད་པོ་སྐུ་མ་པའི་འདུལ་མ་དང་
 མེ་ཤོལ་ན་མས་ལ་ཞིང་ཁམས་ཉི་མེད་ཆ་ལེ་པེ་གསེལ་མར་གནས་ཤིང་ཞབས་ཀྱི་
 ལྷིལ་ཀྱང་མན་ཆད་ལས་སྤོས་ཆུང་ལྷན་དཔག་དུ་མེད་པ་འབབ་པ་དག་དུང་
 ཞིང་ཁམས་དུག་ཏུ་འཛོད་པ་དེ་ན་མས་སྤྱོད་ལས་པ་ལྷན་གྱི་རིགས་ལའི་ལྷིལ་བ་
 མཆོད་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་མཆོད་པུག་ཉིད་ལྷན་པ་ལྷན་གྱི་འཁོར་ལོར་ལོངས་
 ལྷན་པ་བསྐངས་ཀྱིས་མི་ལང་བར་བཀོད་པ་དེ་དག་ནི་ལེ་ཤེས་གང་ཆེན་མཆོད་
 ཞིང་དང་སྐུ་རི་བཀོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་མཆོད་གཞི་སྤྱོད་དུག་དུལ་གཅིག་གི་
 ལྷིང་ན་རབ་འབྱམས་(མོ་ 82 བ) ཀྱི་མཆོད་དུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ལང་མི་འགལ་ཞིང་
 སྐུ་གཅིག་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོད་སྐུ་འདྲུ་བ་དང་། སྐུ་དེ་རིམ་ཀྱང་ཞིང་
 ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོར་བྱུང་པ་མཁས་སྐུ་འབྱུལ་རྩི་ཆེན་རྩལ་མོ་འབྱམས་
 ལྷན་པ་གསང་བ་པས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་སྤྱོད་ཤེས་པར་བྱ་ལྟེ། གསང་བ་
 ལྷིང་པོ་ལས། ལྷན་གསུམ་ལྷངས་འཕྱར་འཇུག་ཆུལ་གྱིས། ། དཔྱིངས་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོན་དངས་མཆོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། ལྷན་པ་ལྷན་
 པར་བདུན་དང་གྱི་ནང་གསང་། ། མཆོད་དཔེའི་ལྷན་ལྷན་ནས་དག་དཀྱིལ་འཁོར་
 འཇོ། ། ཞིང་ཁམས་དེ་དག་ལ་མངའ་དཔང་མཛད་པའི་སྐྱོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་
 པའི་སྐུ་དེའང་རང་བཞིན་བདུན་གྱི་ལྷན་པར་དང་ལྷན་པ་ལྷན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དུ་ནར་སྤོས་པའི་རང་བཞིན། ཡོན་ཏན་མ་པཅལ་པར་སྐྱོན་གྱིས་བྱུང་པའི་

རྟེན་ཅུ་ལ་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་སྟེན་པར་བྱལ་གདལ་བའི་
 རྟེན་ཏེ། མེད་གེ་ཅུ་ལ་རྟེན་གསལ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནི་ཚུགས་བཅུར་
 གཟིགས། །ཀུན་གཟིགས་ཀུན་བཟང་སྐྱེ་ལ་མཐུན་བྱལ་མེད། །ཚུགས་བཅུ་གང་
 བར་སྐྱེན་གྱིས་ནམ་པར་གཟིགས། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་སངས་
 རྒྱུས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་གྱིས་བརྒྱས་པའི་རྟེན་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་ནམས་ཀྱི་འདུ་སྐྱོད་
 ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལྟེ་རང་སྣང་གཞིའི་འདུགས་ལ་ཆེན་པོའི་སྣང་ཆ་དག་པ་རབ་
 འབྱམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་བཅུད་ཏུ་གར་བ་མི་ལམ་དག་པ་དང་ཆོས་མཆོངས་
 པ་ལས་ཀྱལ་རྩལ་རང་མཚན་དུ་བྱལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །སྐྱེ་སྤྱིར་བཤད་
 པའི་ཁོངས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་འཆར་གཞི་དང་འཆར་ཆའི་དབྱེ་བའང་གེས་
 པར་བྱོལ། །

གཉིས་པ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དང་བྱེ་བྲག་གོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་སྐྱེལ་པ། འཕྲོ་འདུལ་སྐྱེལ་པ། ལྷ་ཆོགས་སྐྱེལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་(མཆ 83 བ)གེས་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཇོས་པ་ལྟར། །
 ས་བཅུ་པ་ལ་རང་བཞིན་སྐྱེལ་སྤྱིའི་ཞིང་། །སྐྱེ་དང་ཡི་གེས་ཆོས་མཁས་ལྟར་
 རྟོན། །དབྱིངས་སྣང་ཁོངས་སྐྱེ་ཆེན་པོའི་རྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་ལྟར་དང་ས་གེས་ལ་
 གཟུགས་བརྟན་འཇོས་པ་ལྟར་ཅུང་ཟད་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་
 ནམས་ལ་སྣང་བ་ནི་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་སྐྱེལ་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་དབྱུས་ན་འོག་མིན་
 དང་། ཚུགས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་མཛོན་པར་དགའ་བ། དཔལ་དང་ལྷན་པ།
 བདས་བཅེགས་པ། ལས་རབ་བྱལ་བ་ལྟར་རྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུང་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཁས་པ་ལྟར་པོ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 བ་དང་ཁོ་བོའི་ནམ་འགྲུར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱེས་ཆོས་ནམས་འཇལ་གྱིང་རྟོན་
 བ་དང་། གདུལ་བྱའི་རྟོན་མཛས་པ་ལྟའི་གཉེན་པོར་ཆེ་བའི་ཞིང་ཁམས་ལྟར་
 དང་། སྐྱེ་ལྟར་དང་ཆོས་ལྟར་ཡི་གེས་ལྟར་ལ་མཁས་པས་བརྟོན་དུ་མེད་ཅིང་བསམ་

[illegible]

ཚུགས་སྐྱུལ་པ་ནི། མེས་མཆོག་ནམས་ལ་གང་པམ་པ་ཆེན་པོ་འདི་གཞིར་ལྟར་རྟོག་
 ཚུགས་ནམས་ཏེ་འདི་ལྟར་རང་པའི་ནང་འདྲེན་པས་ལྟར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 དང་། ཁང་བཟང་ཆེད་མོས་ཆལ། གཞུ་ལ། ལྟ་རམ་གྱི་ཐང་ལ་སྐབས་སྐྱུལ་
 པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ལྟ་གཞིང་ས། ཟམ་པ།
 ཤིང་རྟ། ཟམ་གོ་ས། ལྟ་སྐབས་བཅས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལྟ་གཞི་ཆེན་པོ་
 ཆེ། ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལ་སྐབས་ཆགས་དེས་པ། ལྟ་མོའི་སྒྲིང་དུ་ཅང་ཤིས་
 ལྟ་ལ་རྟ། འདས་ཁྱོད་དུ་གཞེར་གྱི་ལྟར་པ་སྐབས་བཟོ་དང་ལྟ་པའི་སྐྱུལ་པ་འཇམ་
 པ་མེད་པ་སྐྱེ་ཚུགས་སྐྱེ་རྟོན་པ་རྟ། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་མཛན་ལས་ལྟ་ཆེར་
 གཞུངས་པ་བཞིན་ནི། ལྟ་མ་འདི་དག་ནི་དོན་རྒྱུ་འཆང་གིས་བཀོད་པའི་ཆང་ས་
 ཆེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་དཔྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནི། །

གཏིས་པ་ཕྱི་བྲག་རྒྱུགས་ཆེན་ལྟར་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཕྱོགས་
 གཅིག་གི་འཆད་ཚུལ་ལ་གཏིས། དངོས་དང་། བཟུན་པའི་བཅས་གཞུགས་བཞད་
 པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྟར་པར་མོངས་སྐྱུའི་(མི་ 84 བ) ལྟར་ཆར་བསྐལ་པ་
 འདིར། འདག་ལ་ལྟར་བཞེགས་པར་ལྟར་བ་དམ་པ་ནས། ལྟལ་ཕྱེད་ཆལ་དུ་སྐྱུ
 ལྟལ་པའི་བར། གནས་སྐབས་བཅུ་གཏིས་རྟོན་པ་བཅུ་གཏིས་ཕྱོད། ལྟལ་པའི་
 ལྟའི་ཕྱི་བྲག་ལྟར་པར་དུ་དཔྱེ་བ་རྒྱུགས་ཆེན་ལྟར་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཆད་ཚུལ་
 ཕྱོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། མོངས་རྒྱུད་རྒྱུགས་པའི་སྐྱུའི་ལྟར་ཆ་ལས་
 བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བཟུ་པ་ཡན་གྱི་བར་ལ་
 ལྟལ་པའི་སྐྱེ་བཅུ་གཏིས་སྐྱེ་ཕྱོད་ཏེ། དེའང་བསྐལ་པ་དང་པོར་གནས་དགའ་
 ལྟར་བཞེགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོན་པ་ཁྱེད་ལྟར་ཕྱེད་དམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
 པ། འཁོར་སངས་རྒྱས་རྟོན་ཆ་གཅིག ལྟར་པ་ལྟར་གྱི་ཆ་པ་སྐྱེ་ཐལ་འཕྱར།
 ལྟར་པ་པོ་ལྟའི་ཕྱི་དགའ་ཕྱེད་དབང་ལྟལ། ལྟལ་སྐྱུའི་ཕྱི་ཉི་མ་རབ་དུ་ལྟར་

328

བྱང་བཤོ། །སྒྲི་དེ་དག་གི་དྲུག་ལྟ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་
 གཉིས་གསུངས་པས་འཛོལ་བའི་དག་གི་བཅོངས་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ལས་
 ཡོད་པར་མཛད་པའི་མཛད་པ་ཞེས་གསུང་གི་བརྟན་པ་འཕྲེལ་བའི་དོན་དུ་བྱུང་
 བཤོ། །གསུང་དེ་ཅམ་ཞེས་གི་ཆོན་ཐུགས་ཀྱི་དཀོངས་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱིས་འཛོལ་བའི་རྟགས་མི་འདྲ་བ་ནམས་ཀྱི་རྟག་པ་བཅུ་གཉིས་ལས་ཡོད་པར་
 མཛད་པའི་མཛད་པ་ཞེས་ཐུགས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲེལ་བའི་དོན་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་
 རྟེན་བརྟན་པ་ངོས་པའི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་དྲག་བཅུ་ཅ་
 རྟེན་ཆོགས་དཀོས་ཏེ། དེ་དག་དང་ཐུན་པ་ནི་བརྟན་པའི་བདག་པོ་ཞེས་བྱའོ། །
 གལ་དེ་མི་ཐུན་ན་སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ཁོལ་བའི་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་ཐུ་མཐམ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་མ་
 དང་བཅས་དེ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་དྲུག་མཚུངས་སྒྲུ་གསུམ་བརྟན་པའི་བཅས་། །རང་
 བྱུང་དྲོ་རྩེ་ཐུགས་པམ་སྒྲུ་གཞུགས་ནི། །འཛོལ་བ་གང་གིས་མཐོང་སྟོན་ལོག་པས་
 བྱང་། །གདོས་བཅས་རང་སངས་རྒྱལ་བའི་ཐུན་(ཆོ་ 86 ན)ལས་ཅན། །གང་
 འདུལ་གནས་འཕར་དུ་ལྟ་ཞིང་འདྲིའི་བཞུགས། །སྒྲུལ་པ་དེ་དག་དང་དྲུག་
 མཚུངས་པར་སྒྲུ་གསུམ་ཀྱི་བརྟན་པའི་བཅས་ཆེན་པོ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་
 པར་རང་བྱུང་དུ་སྒྲུང་བས་འཛོལ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྟེ་རྒྱུ་འཇིག་འདྲིའི་ཆོས་
 རྒྱའི་བརྟན་པ་དངོས་རྩེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་བྱོན་ཆུབས་ལས་རང་གི་རང་པོ་རྟོན་པོ་ཆེ་
 བཟུ་ཅ་ལས་འཁྲུངས་པའི་དྲོ་རྩེ་ཐུག་གང་བ་དང་། སངས་རྒྱ་མཚོ་སངས་རྒྱ་ཆོགས་
 པར་སྒྲུད་པའི་བརྟན་པ་དངོས་རང་བྱུང་བརྟན་པ་བུ་གཅིག་པའི་བྱོན་ཆུབས་ལས་
 རང་གི་རང་པོ་རྟོན་པོ་ཆེ་བཟུ་ཅ་གཅིག་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཐུགས་པམ་སྒྲུ་མཚོ་
 པ་ཆོས་ལྷིང་གི་རང་སྒྲུ་ཆོགས་པ་དང་། སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་རྟོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བྱོན་
 ཆུབས་ལས་རང་གི་རང་པོ་རྟོན་པོ་ཆེ་བཟུ་ཅ་གཅིག་ལས་རང་བྱུང་བའི་སྒྲུ་གཞུགས་

འཕྲོ་པའི་ལུས་ཐོངས་དང་མཉམ་པ་སྟེ།   དེ་གསུམ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པས་སྟེ།
 འཇིག་མེད་ཅིང་བྱིན་ཆེན་པོས་ལས་རང་བྱུང་དུ་གར་པས་རྒྱ་འབྲུལ་དང་ཡོན་ཏན་
 དཔག་དུ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བྱོན་དང་འབྱོན་འབྱུར་གྱི་སངས་རྒྱུས་...
 ལྷུལ་པའི་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྱུར་པ་འཕེལ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་...
 ཡིན་ལ་མཐོང་ཐོས་རིག་པས་གདོས་བཅས་རང་དེངས་སུ་འཕྲོ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་...
 པདག་ཉིད་ཅན་ནོ།   །དེ་ལྟར་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་འོད་གསལ་དྲོ་རྩེ་ཅུ་མས་
 གང་ལ་འདུལ་པའི་གདུལ་བྱ་སྤང་པའི་གནས་དེར་འཕར་བས་ད་ལྟ་ཞིང་འདིར་...
 བཞུགས་མིང་མ་འོངས་པར་ཞིང་གཞན་དུ་འཕར་བ་ན་ཞིང་འདིར་རྒྱགས་པ་ཆེན་
 པོའི་བསྟན་པའང་མི་འབྱུང་ངོ་།   །དེའང་ཞིང་འདི་ལོག་མར་ཆགས་པའི་ཆོ་
 བསྟན་པའི་བཅས་གསུམ་བྱང་ཐུགས་གཡོ་བ་ལྟན་ཞེས་བྱ་པའི་ཞིང་ན་བཞུགས།
 ཞིང་འདིར་སྟོན་པ་བྱེད་སྤང་བ་དམ་པ་བྱོན་པའི་ཆོ་བཅས་གསུམ་ཞིང་འདིར་...
 འཕར་ཏེ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པས་འདུལ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་ས་
 མོར་བཞུགས་མིང་།   སྤྱི་བསྟན་པའི་དུས་ལྷན་རྒྱ་ཆེ་ནི་ཨོ་ལྷན་གྱི་ལུལ་རྒྱ་
 མཚོའི་གླིང་ན་བཞུགས་མིང་འོད་དང་སྤང་དང་།   དཔྱེ་སྤང་རྒྱ་འབྲུལ་(ཨོ་86བ)
 དང་ལྟན་པའི་སྐུལ་པ་གངས་མེད་པ་འབྱུང་པར་བྱེད།   གསུང་གིས་བསྟན་པའི་
 དུས་ལྷན་འི་མ་ལ་ལ་ལག་ན་དྲོ་རྩེ་གནས་སུ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་...
 ཐུག་བྱེད་དོ།   །ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དུས་ལྷན་རྒྱ་ཆེ་གདན་གྱི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་
 ལ་གནས་སོ།   །ཐུགས་པམ་ནི་སྤྱི་བསྟན་པའི་དུས་ལྷན་གདན་གྱི་སྤྱིང་དུ་དཔག་
 ཚད་ལྟ་བུ་འཕགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་གི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་གནས་...
 མོ།   །གསུང་གི་བསྟན་པའི་དུས་ལྷན་སྐྱུ་གསུགས་དྲོ་རྩེ་ཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་
 གནས་སོ།   །ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དུས་ལྷན་རབ་དུ་མོས་པ་དང་སྤང་གི་ཐུག་པར་
 གནས་སོ།   །སྐྱུ་གསུགས་ནི་སྤྱི་བསྟན་པའི་དུས་ལྷན་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་ཆེན་པོས་
 སྐྱུ་དངོས་དང་།   ལྷུལ་པ་དང་།   བང་སྐུལ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་གནས་མིང་།

དེ་དག་གིས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དཀོན་མཆོད་ཐུང་པོར། །གཞུང་གི་བསྟན་
 པའི་དུས་སུ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་པར་འཛམ་གླིང་ཀུན་དུ་འཁོར་པར་གནས་ཏེ། ལྷ་
 དང་མིའི་འདུ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམས་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་འཕྱུར་.....
 ཞིང་། སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཕྱུང་བའི་ཆོ་སྒྲུ་ལས་འོད་འཕྱུང་། ཞལ་
 ནས་རྒྱུ་འཕྱུང་། རྒྱན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་འཕྱུར་རོ། །སྤྲུགས་གྱིས་འདུལ་བའི་
 བསྟན་པ་ལ་སྤྲུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ལག་ན་རྩི་རྩེ་..
 ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ཡང་ཐོག་ན་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་
 ཕྱག་མཛད་ཅིང་ཆོ་འཕྱུལ་བྱ་མཆོད་པ་དག་ཉིད་ཅན་དུ་བརྒྱགས་སོ། །དེ་ལས་
 ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་རྒྱུང་སྤྱབ་པའི་དུས་ལན་ཆད་ལ་སྐུས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་
 ལྷ། ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་རྒྱུང་ཕྱག་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་ལོ་བདུན་ཅུ་པའི་
 བར་དུ་གཞུང་གིས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ལྷ། ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་རྒྱུང་ཕྱག་གཅིག་
 གོ། དེ་ནས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་སྤྲུགས་གྱིས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ལྷ། ལོ་
 ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་རྒྱུང་ཕྱག་གཅིག་གོ། ཆོ་ལོ་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་འདུལ་
 པའི་ལོ་གངས་ཏེ་དུས་(མི་ 87 ན)རྒྱུ་ལྷ་ཅན་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཆོ་ལོ་
 བརྒྱ་པ་འདས་ནས་བཅས་གསུམ་ལྷོ་ཕྱགས་མཛེས་ལྷན་བཞོད་པ། ཕྱང་ཕྱགས་
 ཡངས་པ་རྒྱུབ། ལྷུང་ཕྱགས་གཙུག་ལྷན་དཔྱངས་ནམས་སུ་རིམ་པར་འཁམས།
 དེ་དག་གསལ་ཅད་ལའང་འཕྱུང་བའི་དུས་བདུན། མི་འཕྱུང་བའི་དུས་བདུན་
 ཏེ་བརྒྱ་བཞི་རེས་བསྟན་པ་དང་ལྷུང་དུ་འཕྱུར་རོ། །དེ་ལ་དུས་བདུན་གི་རྒྱུང་
 ལོ་ལྷན་དང་རྒྱགས་ལྷན་དང་། རྒྱགས་ལྷན་ཆེ་དང་ཉིས་ལྷན་དང་། །སྤྲུམ་
 ལྷན་ཆོད་ལྷན་ཆོད་ལྷན་ཆེ། ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་རྒྱུ་པ་བ་གི་མི་
 འཕྱུང་བའི་དུས་ཏེ་སྤྲུམ་པའི་བསྐལ་པར་གསུངས། ཞིང་དེ་དག་དུ་མཛད་པ་
 རྒྱགས་ནས་རྩི་རྩེ་འཆང་གིས་བཞོད་པའི་ཆངས་ཆེན་གྱི་བསྐལ་པར་ཡོད་དོ་ཙམ་
 གཞོད་མའི་མར་ལྷལ་ཏེ་རྒྱུང་བརྒྱུང་ནས་བཅས་གསུམ་པོ་འང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

८८. १. २. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११. १२. १३. १४. १५. १६. १७. १८. १९. २०. २१. २२. २३. २४. २५. २६. २७. २८. २९. ३०. ३१. ३२. ३३. ३४. ३५. ३६. ३७. ३८. ३९. ४०. ४१. ४२. ४३. ४४. ४५. ४६. ४७. ४८. ४९. ५०. ५१. ५२. ५३. ५४. ५५. ५६. ५७. ५८. ५९. ६०. ६१. ६२. ६३. ६४. ६५. ६६. ६७. ६८. ६९. ७०. ७१. ७२. ७३. ७४. ७५. ७६. ७७. ७८. ७९. ८०. ८१. ८२. ८३. ८४. ८५. ८६. ८७. ८८. ८९. ९०. ९१. ९२. ९३. ९४. ९५. ९६. ९७. ९८. ९९. १००.

१. २. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११. १२. १३. १४. १५. १६. १७. १८. १९. २०. २१. २२. २३. २४. २५. २६. २७. २८. २९. ३०. ३१. ३२. ३३. ३४. ३५. ३६. ३७. ३८. ३९. ४०. ४१. ४२. ४३. ४४. ४५. ४६. ४७. ४८. ४९. ५०. ५१. ५२. ५३. ५४. ५५. ५६. ५७. ५८. ५९. ६०. ६१. ६२. ६३. ६४. ६५. ६६. ६७. ६८. ६९. ७०. ७१. ७२. ७३. ७४. ७५. ७६. ७७. ७८. ७९. ८०. ८१. ८२. ८३. ८४. ८५. ८६. ८७. ८८. ८९. ९०. ९१. ९२. ९३. ९४. ९५. ९६. ९७. ९८. ९९. १००.

ལྷ་མོ་མ་གྲི་མེས་པུ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་ན་མདོ་ལས། མོས་གང་ལ་ལ
 འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་སམ། ཞེས་དང་། མོས་ནུམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལས་ལ་འཇུག་པ་ནི།
 དགེ་སྤྲོད་དག་ལོག་པ་འི་ལྟ་པ་ནི་མོས་མ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པ་འི་ལྟ་པ་ནི་མོས་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་མོ་འདས་ལ་འཇུག་པ་ནི། མོས་ལ་སྐྱབས་
 ལུ་སྤྲོད་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཀྱི་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། མོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད།
 ཅས་པ་ལྟ་བུ། དམོད་ནུམས་ལ་འཇུག་པ་ནི། དམུག་མའི་འཁོར་དང་གཞོན་ནུ་
 མ་ནུམས་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མོས་སྤྲོད། ཅས་པ་ལྟ་བུ། མོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལྱིས་
 པ་ནི་མཚོར་པའི་མོས་གཅེས་པར་འཇིན་པ་ཡིན། ཅས་པ་ལྟ་བུ། གསུང་རབ་ལ་
 འཇུག་པ་ནི། དགེ་སྤྲོད་མོས་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྤྱི་དང་། དབྱངས་
 ཀྱིས་པ་སྤྲོད་པའི་སྤྱི་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འཕྱར་འཕྱར་ལ་འཇུག་པ་ནི། འདྲ་
 བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྣམས་ནི་དཔེ་མོས་སོ། །ཞེས་དང་། ར་ཡང་འཆི་པའི་མོས་དང་
 འཆི་པའི་མོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི།
 དགེ་སྤྲོད་གི་མོས་པཞི་ཞེས་དང་། དགེ་སྤྲོད་དག་ལོག་གཅོད་པ་ནི་མོས་མ་ཡིན་
 ལ། གྲག་གཅོད་པ་སྤྲོད་པ་ནི་མོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིགས་འཕྱར་པ་ལྟ་བུ།
 ལུགས་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལུལ་མོས་དང་རིགས་མོས་ལྟ་བུ་ནུམས་སོ། །དེ་དག་
 འཇིན་པའི་སྤྱི་དོན་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་སྐྱེམ་ན། ཤེས་བྱ་ནུམས་ཀྱིས་ནི་རང་དང་
 སྤྱི་འཇུག་ཉིད་འཇིན་པ་སྟེ། དབང་ན་མ་ནི་བྱ་བའོ། །ཆུ་ནི་གཤེར་བའོ། །
 མ་ནི་ཅ་བའོ། །རྒྱང་ནི་ཡང་ཞིང་གཡོ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་དང་།
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཐག་པཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུག་པའུལ་
 པའོ། །མོས་ཐམས་ཅད་ནི་(མོ་ 89 བྱ)པདག་མེད་པའོ། །ལྷ་མོ་ན་ལས་འདས་
 པ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་མཚན་འཇིན་པ་དང་། ལས་དང་ལྷ་མོ་འདས་
 ཀྱིས་ནི་འཁོར་པར་ལྷ་མོ་པ་ལས་འཇིན་པ་དང་། ཡིད་ལུལ་གྱིས་ནི་ཡིད་འཇིན་

གྱིས་སྒྲིམ་པས་དཔེན་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉེ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལྟར་འཇགས་...
 བཞིའི་ཐུགས་སྐྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོས་སྤང་བུ་སྤངས་པ་གང་ཞིག་ཆགས་པ་བུལ་བ་...
 རྟན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་མོབ་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་འོད་གསལ་
 ལྟར་པའི་གཉེན་པོར་ལྟར་པ་བཞིན་དུ་ཉིས་པའི་དྲི་མ་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་འོད་...
 གསལ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ལྟར་པ་ཉེ་མཆན་ཉིད་སྒྲིམ་...
 ལྟར་ཐག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བུལ་བར་...
 ཕྱིད་པ་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། སྐྱུད་ཟླ་མ་ལས། བསམ་མེད་...
 གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཐུགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་...
 ཞིག་གང་གིས་ཆགས་པུལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚས། །ཆགས་...
 བུལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས། །ཞེ་རིམ་རྒྱ་...
 བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བུ། །བརྟག་མིན་ཕྱིར་...
 དང་བརྟོད་མིན་ཕྱིར། །འཇགས་པས་མཐུན་ཕྱིར་བསམ་མེད་ཉིད། །ཞི་ཉིད་...
 གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་མོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་...
 ར། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་ཕྱིད་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་...
 དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྟར་ནི་རོ་བོའི་སྒྲིམ་ནས་ནས་པ་བཅུས། །ཁེགས་གསུངས་...
 བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་གཉིས། །དེ་ལ་ལྟར་གྱི་དམ་པའི་ཚས་...
 ཀྱང་རོ་བོའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་ན་ནས་པ་བཅུས་ཁེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་།
 བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཏེ། ལྟའི་བུས་ལྟས་པའི་...
 མདོ་ལས། ཚས་ནས་མཐུན་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སྤྱོད་འདུས། །
 ཁེགས་པར་(མྱོ་90ན་)གསུངས་དང་དེ་མི་དགོངས་འབྲེལ་པ། །ཞེས་གསུངས་

སྤྱི། །རྣམ་པ་བཅུ་ནི་རྣམ་པ་ཤད་རིགས་པར། ཇི་ལྟར་ན་ལེགས་པར་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་དག་གིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་བསྐབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དང་། དབང་དུ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རབ་
 ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་
 དང་། གོ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གདགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཏུས་
 ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི། །ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ།
 དེའང་རིམ་པ་བཞིན་ཡང་དག་པར་མཛད་པར་རྒྱགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རིས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱི་དཔེ་མཐུད་མི་མངའ་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྡ་དང་ལྡན་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱངས་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཁྲབ་པར་
 མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་སྟེད་པས་གོ་བར་མཛད་དེ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་གཉིས་སྐངས་པའི་ལམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་བྱུག་ཏུ་
 དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྡ་ནི།
 འབྲུག་རྒྱ་ལྟར་བབ་པ་དང་། ལྷན་ཅིང་འཇིབས་ལ་རྣར་སྟན་པ་དང་། ཡིད་དུ་
 རྒྱུ་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་
 པ་དང་། མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་རྣམས་སྤྱི། །དེ་དག་ལ་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ལ་སྐྱགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་ཡོད་པས་མཉན་པ་ལ་སྐྱགས་པའི་བྱ་བ་ལྡ་བྱེད་
 དེ། ཇི་སྟེད་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཡོན་ཏན་ལྡ་ནི་རྒྱ་ཆེན་
 དང་། །ལྷན་དང་རིག་(ཆེ་90བ)དོན་ལྡན་ཉིད་དང་། །གསུང་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་
 ཅི་འདྲ་ཉིད། །འདི་དག་ལྡ་ཡི་ཡན་ལག་སྟེ། །མཉན་དང་རྣམ་པར་མི་གཡོང་

၎င်း၊ ကုမ္ပဏီလီမိတက် ၅ နှစ် ၁၄၄၄ ၊ စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊
 စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊ စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊ စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊
 စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊ စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊ စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊
 စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊ စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊ စီမံကိန်း ၁၄၄၄-၄၅ ၊

၁ ၂ ၃ ၄ ၅ ၆ ၇ ၈ ၉ ၁၀
 ၁၁ ၁၂ ၁၃ ၁၄ ၁၅ ၁၆ ၁၇ ၁၈ ၁၉ ၂၀

၂၁ ၂၂ ၂၃ ၂၄ ၂၅ ၂၆ ၂၇ ၂၈ ၂၉ ၃၀
 ၃၁ ၃၂ ၃၃ ၃၄ ၃၅ ၃၆ ၃၇ ၃၈ ၃၉ ၄၀

၄၁ ၄၂ ၄၃ ၄၄ ၄၅ ၄၆ ၄၇ ၄၈ ၄၉ ၅၀
 ၅၁ ၅၂ ၅၃ ၅၄ ၅၅ ၅၆ ၅၇ ၅၈ ၅၉ ၆၀

၆၁ ၆၂ ၆၃ ၆၄ ၆၅ ၆၆ ၆၇ ၆၈ ၆၉ ၇၀
 ၇၁ ၇၂ ၇၃ ၇၄ ၇၅ ၇၆ ၇၇ ၇၈ ၇၉ ၈၀

၈၁ ၈၂ ၈၃ ၈၄ ၈၅ ၈၆ ၈၇ ၈၈ ၈၉ ၉၀
 ၉၁ ၉၂ ၉၃ ၉၄ ၉၅ ၉၆ ၉၇ ၉၈ ၉၉ ၁၀၀

၁၀၁ ၁၀၂ ၁၀၃ ၁၀၄ ၁၀၅ ၁၀၆ ၁၀၇ ၁၀၈ ၁၀၉ ၁၁၀
 ၁၁၁ ၁၁၂ ၁၁၃ ၁၁၄ ၁၁၅ ၁၁၆ ၁၁၇ ၁၁၈ ၁၁၉ ၁၂၀

၁၂၁ ၁၂၂ ၁၂၃ ၁၂၄ ၁၂၅ ၁၂၆ ၁၂၇ ၁၂၈ ၁၂၉ ၁၃၀
 ၁၃၁ ၁၃၂ ၁၃၃ ၁၃၄ ၁၃၅ ၁၃၆ ၁၃၇ ၁၃၈ ၁၃၉ ၁၄၀

၁၄၁ ၁၄၂ ၁၄၃ ၁၄၄ ၁၄၅ ၁၄၆ ၁၄၇ ၁၄၈ ၁၄၉ ၁၅၀
 ၁၅၁ ၁၅၂ ၁၅၃ ၁၅၄ ၁၅၅ ၁၅၆ ၁၅၇ ၁၅၈ ၁၅၉ ၁၆၀

၁၆၁ ၁၆၂ ၁၆၃ ၁၆၄ ၁၆၅ ၁၆၆ ၁၆၇ ၁၆၈ ၁၆၉ ၁၇၀
 ၁၇၁ ၁၇၂ ၁၇၃ ၁၇၄ ၁၇၅ ၁၇၆ ၁၇၇ ၁၇၈ ၁၇၉ ၁၈၀

၁၈၁ ၁၈၂ ၁၈၃ ၁၈၄ ၁၈၅ ၁၈၆ ၁၈၇ ၁၈၈ ၁၈၉ ၁၉၀
 ၁၉၁ ၁၉၂ ၁၉၃ ၁၉၄ ၁၉၅ ၁၉၆ ၁၉၇ ၁၉၈ ၁၉၉ ၂၀၀

ବିଷୟ ଶ୍ଚ । ।

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཀའ་དང་། བརྟན་བཙུགས་
སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །

[illegible]

ཕྱིར་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་མདོ་ལས་དཔེ་པའི་
 ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། གཤམ་དགེ་བ། དོན་བཟང་པོ།
 ཅིག་འབྱུང་བཟང་པོ། མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ།
 ཡོངས་སུ་བྱང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཏེ། དེའང་སྒྲུབ་དཔེན་ཐོགས་
 མེད་གྱིས། ཐོག་མར་དགེ་བ་ནི་ཉན་པ་པོ་ནམས་རབ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །
 བར་དུ་དགེ་བ་ནི་རབ་དུ་རྒྱུར་བ་ནམས་ཆོགས་ཆུང་ངུས་མཐོང་གཉིས་ནམས་
 སྤངས་པ་དབྱུ་མའི་ལས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ལོ། །ཐ་མར་དགེ་བ་ནི་ཁིན་
 ཏུ་ཇི་མ་མེད་པ་དང་། ཁིན་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཤམ་ཅད་(མོ་
 91བ)ལ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་དང་། ཁིན་ཏུ་འདོད་ཆགས་བུལ་པའི་
 མཐར་ཕྱུར་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །དོན་བཟང་པོ་ནི་ཡན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱ། །ཅིག་འབྱུང་བཟང་པོ་ནི་མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་རྒྱུར་
 བ་དང་། ཅིག་ཏུ་འདོན་པ་བྱུར་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །མ་འདྲེས་པ་ནི་འདི་
 ལས་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ནམས་དང་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལོ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ནི་ཆད་
 མེད་པའི་ཕྱིར་གཤམ་ཅད་གྱི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་པ་ལོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་རང་
 བཞིན་ནམས་པར་གྲོལ་པ་ལོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ནི་རྒྱུད་ནམས་པར་གྲོལ་པ་ལོ། །
 ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བདག་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། བརྒྱད་བུའི་སྒྲོ་ནས་
 དབྱེ་བ། རྒྱུད་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་རིམ་པས་དབྱེ་པ་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་ཕྱིན་སངས་རྒྱུས་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། །
 རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་ཐབས་དང་རྒྱེས་གནང་རྒྱ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 གསུང་རབ་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་མང་ཡང་གསུང་བ་པོ་བདག་པོའི་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་༡་
 གསུམ། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། ཕྱིན་གྱིས་བཟུངས་པའི་བཀའ་
 དང་། རྒྱེས་སུ་གནང་པའི་བཀའ། །དང་པོ་ནི། མདོ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་བཙུག་

ལྟན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་དཔལ་གྱི་མཐུར་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་
 སེང་གི་བཟང་པོས་བཞད་དེ། དེའང་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་དོན་རྒྱ་
 རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་པོར་བུག་བཞག་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱ་པ་……
 འཆད་པའི་སྒྲོབས་པ་སྤྱིས་ནས་རྣམ་པར་ཤོལ་བའི་སྒྲོབས་དེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །
 གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་དོན་འཇམ་དཔལ་ལ་མ་སྤྱིས་དགྲའི་……
 འབྱོད་པ་སྔོན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་པས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་མ་སྤྱིས་དགྲའི་འབྱོད་……
 པ་བསལ་བའི་མདོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་
 རི་བཅས་ལྟན་འདས་ཟབ་མོ་སྤྱང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ནས། སྤྱི་རིའི་
 (མོ་ 92 ན)བྱ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཤེས་རབ་སྤྱིང་……
 པོ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ཐིན་ལས་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པའི་
 བྱིན་སྐྱབས་འདྲ་ཟེར་བཀྲེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་སྤྱང་ནས་ཚས་སྤྱན་……
 པ་འབྱམས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་ལས་བཞད་པ་ལྟ་བུ་བྱ་དང་། རི་དང་། མིང་དང་། བྱ་
 དང་། བརྒྱ་དང་། ར་བོ་ཆེ་ལ་སྔགས་པ་ལས་ཚས་ཀྱི་སྤྱང་དབྱངས་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བྱ་དང་། ཉན་མོས་གང་དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཐུ་ལས་ཚས་སྤྱི་བ་དང་།
 སྤྱིས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། བྱུ་དང་། བྱ་མོ་ལ་སྔགས་པ་ཐིན་ལས་ཆེན་
 པའི་མཐུས་ཚས་སྤྱི་བ་དག་ཀྱང་བཀའ་བརྒྱུ་པ་ནི། རྒྱད་པ་ལས། རྒྱལ་བའི་
 ཉན་མོས་པ་དག་ཆེ་མེད་ཚས་སྤྱན་དང་། འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྟན་
 པར་བརྟེན་པ་དང་། མཚོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་མི་འབྲས་མོབ་པ། །
 དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིས་བྱའི་མཐུ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྒྱལ་
 བས་ཚས་རྒྱལ་གང་བརྟན་པ། །དེ་ལ་མི་མཚོག་སྒྲིབ་མར་བཅས་པས་སྤྱན་
 བསྐྱབས་ཤིང་། མདོན་སྤྱམ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་ཆེ་བཞིན་སྤྱན་བྱེད་པ། །མངས་
 རྒྱས་མཐུས་བྱེད་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུས་མ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་

འཕྱར་གཏོར་མའི་ཚུགས་ལྷ་གཏོར་ལྷོན་ཀླུའ་པའི་ལྷོས་མཚན་ལ་ནམས་ཀྱིས་ཤོག་...
མེར་གྱི་པར་དང་། དག་སྒྲུང་དང་། དཀོངས་པའི་ཅུའ་ལས་ཕྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་
ཕྱུང་དང་རིགས་པ་འདིས་ཅད་མར་སྒྲུབ་པ་མིན་ནོ། །

གཤམ་པ་ནི། བཀའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས། མགོར་ཐོང་གཞི། བར་
ཏུ་མཚམས་སྒྲུར། མཐར་མཐུན་འཕྱར་ལ་མོགས་པ་བཀོད་པ་ནམས་ཏེ། ལྷོང་
ཆེ་ཆེན་པོ་བད་དགར་ལས། ཀྱན་དགའ་པོ། །དེ་ན་དཔེ་སྒྲོང་དེ་དག་གིས་
ཁྱོད་ལ་དེ་སྒྲོང་གིས་པ་དང་འདི་སྒྲོང་ལྱང་ཆོན་ཅིག །འདི་སྒྲོང་བདག་གིས་
སྒྲོས་པའི་ཏུས་གཅིག་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་པོ་མཆོན་པར་རྒྱགས་པར་མངས་
ཀྱིས་ནས་ཕུལ་མ་གཏུ་ན་ཕྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་བཞུགས། ཞེས་སྒྲགས་ནས། །
(ཆེ་ 92 བ) དོན་ཆོག་དང་མི་གེ་གང་དང་གང་དག་གིས་ནམས་ཕྱངས་གང་དང་...
གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོང་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷོང་དང་བཅས་
པ་དང་། ལྷོན་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་བཟང་པོ་དང་། ཅིག་འཕྱུ་བཟང་
པོ་ཀྱིས་པར་སྒྲོན་ཅིག །མདོ་ལྷོ་མཆུག་རྒྱུ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོང་
ཅས་པཀའ་བསྐུལ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ལི་རངས་ཏེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མཆོན་པར་བསྒྲོད་དོ། ཞེས་ཀྱིས་ཤིག །ཀྱན་
དགའ་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དེ་སྒྲོང་ཕྱང་དག་པར་བསྐུ་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་།
ལྱང་ལས་ཀྱང་། གནས་མ་བླན་ན་ལྱང་ཁྱིམ་ཏུ་གཤམ་པ་ཕྱང་སྒྲོས་ཤིག །ཅས་
སྒྲགས་ཆེས་སྒྲ་གནང་པར་མཆད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དབང་ཕྱིས་རྗོད་ཕྱོད་གསུམ། །དེ་
ཕྱང་ཚུལ་གྱིས་མ་འདྲུལ་བ་ཉིང་འཛིན་མདོ། །ཤིས་རལ་བསྐུལ་པོ་མཆོན་པས་
གཙོ་བོར་སྒྲོན། །བཀའ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱ་བསྐུལ་པོ་གསུམ་གཙོ་བོར་སྒྲོན་
པའི་དབང་ཏུ་ཕྱིས་ནས་རྗོད་ཕྱོད་ལྷོད་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་ན། འདྲུལ་བ། མདོ་
ལྷ། མཆོན་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ཕྱང་། ལྷག་པ་ཚུལ་གྱིས་མ་ཕྱིས་པ་བརྗོད་

ॐ སྐུ་འཕྲུལ་པ་ལྟར་ལྷན་པ་དུ་གང་ཟག་གང་གི་ཕྱིར་གསུངས་པ་སྒྲིམ་པས་.....
 གནས་དང་། ཀླུ་རྒྱུ་དང་རྟ་དམ་པའི་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་སྒྲིམ་པས་
 མཆན་ཉིད་དང་། ལྷ་ཁམས་སྒྱུ་མཆེད་ལ་སྒྲིམ་པས་ཆོས་དང་།
 དཔོན་པོའི་རྟ་ཟུང་མོ་དག་སྟོན་པས་རྟ་ནོ། (འདྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་
 བུ་ཡི་སྒྱུ་མཛད་ཀྱིས་ལས། ལྷ་དང་འཕྲུང་དང་ལྷ་དང་། རེས་པར་
 འཕྲུང་དང་གང་ཟག་དང་། བཅས་པ་དང་ནི་རབ་དབྱེ་དང་། རྟ་པར་རེས་
 ཕྱིར་འདྲེལ་བ་ཉིད། ཞེས་བཞི་ཆན་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལས། ལྷ་བ་ནི་
 ལྷ་བ་མྱོ་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དག་གང་ལས་འཕྲུང་བ་ནི། མི་ཤེས་པ། བག་
 མེད་པ། རྟ་མོངས་པ་མང་པ། མ་གུས་པ་ན་མས་དང་། ལྷ་བ་དེ་དག་ལས་
 ལྷ་བ་ནི་སྤང་བའི་(མོ་ 94 ན)མེས་པ་མོར་ཆུད་པ་དང་། ལྷ་བ་ལས་རེས་
 པར་འཕྲུང་བ་ནི་ཆད་པའི་ལས་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྒྱུ་ནས་གནང་བ་དང་།
 བག་ཡངས་སྒྱུ་བྱ་བ་དང་། རྟ་དུ་ལྷ་པ་དང་། ཡང་དག་པ་སྐྱོད་ཀྱིས་པ་
 དང་། ཆོས་ཉིད་མོང་པ་ན་མས་སོ། དེ་ལྟར་གནས་བཞི་པོ་དེ་སྟོན་པས་འདྲེལ་
 བའི་ཕྱིར་རམ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་བཅའ་བ་གང་ཟག བསྐྱེད་པ་
 བཅས་པ་དཔོན། དེ་རབ་དུ་དབྱེ་བ། ལྷ་བ་དང་ལྷ་མེད་ན་མ་པར་རེས་པ་
 རྟ་ན་པ་བཞི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། (མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡི་སྒྱུ་སྒྱུ་ མཛད་
 ཀྱིས་ལས། མཛད་དུ་འཕྲུང་དང་ཡང་དང་ཡང་། ལྷ་ལ་གནོན་རྟོགས་ཕྱིར་
 མཛད་པའི་ཆོས། ཞེས་པ་ལྟར་སྒྱུ་མཆན་བཞིས་དེ་ལྟར་བཞུད་དེ་ལྷ་དང་ལས་
 འདས་པ་ལ་མཛད་དུ་སྒྲིམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆོས་རྩ་རྩེ་ལའང་གཞུགས་ཅན་དང་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་ཞིབ་མོར་སྒྱུ་
 བས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཆོས་ལྷ་ལྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འདིས་མཛད་མཛད་རྟ་རྟོགས་པར་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཤེ་ཆོས་སྤྱད་
 དང་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཤིག་སྤྱད་། དེ་ལྟར་སྤྱད་སྤྱད་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དུ་ན་པར་

347

ལྷོ་རྩོམ་། ཞེས་སོ། །མདུ་བྱུང་བའི་ལྷོ་ནི། ཉན་མོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་དང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་རྩུ་ལ་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེ་གས་
 རོ་མཚར་མདུ་བྱུང་བའི་ཆོས་བཞུན་པ་རྣམས་སོ། །གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལྷོ་
 ནི། གང་ཏུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་མདོ་ལྷོ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་དོན་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ལན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཁྲར་བཤད་པའི་ལྷོ་རྣྟར་རྣམས་ལྷོ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ལ་དེ་
 ལྟར་གསུང་གསོམ་ཏེ། མདོའི་ལྷོ་ནས་མེད་ཏུ་བཟོད་པའི་ལྷོ་འི་བར་ལྷོ་ནི་ཉན་མོས་
 ཀྱི་མདོ་ལྷོ་འི་ལྷོ་རྣྟར་དོ། །དེ་ནས་མེད་གཞིའི་ལྷོ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་
 (ལྷོ་ 96 ན)ལྷོ་རྣྟར་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལྷུང་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་རྣྟར་
 བའི་ལྷུང་གཙོ་པོ་ཡིན་ལ། ལྷོ་མ་རྣམས་ནི་དེའི་འཁོར་རོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཏུ་
 རྒྱས་པའི་ལྷོ་སྐྱེས་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདོན་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྲད་པར་དང་ལྷན་པའི་ལྷུང་རོ། །དེ་ནས་
 གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལྷོ་གཅིག་ལྷོ་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་པའི་ལྷོ་རྣྟར་དུ་གསུང་བར་
 བུད། །

བཞི་པ་ནི། དབང་པོའི་རིམ་ལས་ཆོས་འཁོར་རྣམས་གསུམ་མཁུ། །ཡང་
 ན་བཀའ་སྐུ་མཚན་ཅད་གདུལ་བུའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་རྒྱུར་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 མོ་རྣམས་པ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ་མདོ་ལྷོ་དགོངས་པ་འཇམ་འབྱེལ་གྱི་ལྷུང་
 དོན་ཀྱུན་མཆོད་ཏེ་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་ནས། དེ་ལ་ལས་དང་པོ་བའི་ཆེ་
 གསུང་འཁོར་རང་རྒྱུད་པས་བཅིངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་
 ལྷུང་ལྷུང་གཉིད་ཁྲམ་དོར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་གཙོ་པོར་རྣྟར་པས་བདེན་པ་བཞིའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྣམས་ཁྲངས་དང་། བར་པ་གཉིད་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པའི་
 ལྷུང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་མ་གཤིས་མི་ལྟར་གནས་པ་བཞུན་པ་དོན་
 དམ་རྣམས་པར་འཇམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་ཁྲངས་གསུམ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་

བའི་སྒྲི་ནས་དབྱིན་ཉན་མོས་དང་། རང་སངས་ཀྱས་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་
 ཐེག་པ་སྟེ་གསུམ་ཉིད་མཆན་པ་ཆོད་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་
 ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་ལྟར་གནས། །ཞེས་སོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་དགོངས་འབྱེལ་བརྟན་བཅས་བཤད་པ་ལ་ལ། ཚུམ་པ་པོ།
 བརྟན་བཅས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རེས་ཆོག་ །དབྱེ་བ། ཞུར་ལྟར་ཐུང་དྲོད་ཀྱི་
 གནས་བཤད་པོ། །

དང་པོ་ནི། རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་ཆད་ལྟན་ཚུམ་པ་པོས། །དེའང་བརྟན་
 བཅས་ཚུམ་པ་པོ་མཆན་ཉིད་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གཤམ་གང་ཏུང་གི་ཆད་...
 དང་ལྟན་པ་དགོས་ཏེ། ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་རྒྱུ་སྟེ། རབ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་སྟེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་། འཕགས་པ་ལྟ། མོགས་མེད་(ཞི་96བ)ལ་སྟགས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །འབྱིང་མེད་མ་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་གནང་བ་མོབ་པ་ཐུགས་རྒྱ་
 ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐབས་པ་ཅན་པ་དང་། ཞི་བ་ལྟ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཐ་མ་ཤང་རྟིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་ཤིང་ཐ་མ་བརྟུན་པའི་བཤད་པའི་.....
 གདམས་ངག་ཡོད་པ་ལྟ། སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པོ་དང་།
 རྒྱ་མོ་མོས་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ད་ལྟོང་
 མཆན་ཉིད་གསུམ་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཚུམ་པ་པོའི་ཆད་དུ་
 ཏུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷལ་བརྟན་དབང་བུས། །ཞེས་པ་ལྟ། ལྷུང་ཐ་མ་ལས།
 གང་ཞིག་ཀྱལ་བའི་བརྟན་པ་འབང་ཞིག་གི། །དབང་བུས་རྣམ་གཤིང་མེད་མེད་
 ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་མོབ་པའི་ལམ་དང་རྒྱས་མཐུན་པ། །དེ་ཤང་ཤང་སྤང་
 བཀའ་བཞིན་སྒྱུ་པོས་ཐུང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་དང་བརྟུན་ནས་པདྨ་
 བར་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྱེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུམ་
 པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་ན་པ་དང་ཐེ་ཆོས་སྟགས་རྣམ་གཤིང་མེད་པའི་སྒྲི་བྱས་ཅན་གྱིས་...

བཤད་པའི་དག་གང་ཞིག །ཐར་པ་སྒོ་བ་པའི་ལམ་དང་ཆེས་སྒྲ་མཐུན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཆོས་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་ཅན། །བརྟན་བཅོས་དེ་ནི་དྲག་བྲལ་
གསུམ་དུ་འདོད། །མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལུན་པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི་
ལེགས་སྒྲར་གྱི་མད་དུ་གྲུ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་གྲུ་ས་ན་འཆོས་པ། ཅ་ཡ་
སྒྲིབ་པའི་ཐུར་བརྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པཤད་རིགས་པར། ཉེན་མེད་ས་
དག་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འཁྲིའི་སྲིད་ལས་སྒྲིབ་བྱེད་གང་ཡིན་
པ། །འཆོས་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་ཐུར་ན་བརྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་
གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡང་གྲུ་སྒྲ་ཞེས་པ་ངེས་པར་བརྟན་པ་
དང་། གཞུང་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་འཆི་མེད་མཛོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ས་སྒྲ་
ལས། རྟན་མེད་རྟན་ལོག་རྟན་དང་(མི་ 97 ན)ལུན། །སྒོ་ཚོད་སྒྲིབ་པ་ལྟར་
ལེན་དང་། །ངན་གཡོ་བཅེ་བྲལ་སྒྲག་བསྐལ་སྒྲོང་། །བརྟན་བཅོས་དྲག་བྲལ་
གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེའང་རིག་བྱེད་བཞི་ལ་སྒྲགས་པ་ཡང་དག་པའི་
རྟན་མེད་པའི་བརྟན་བཅོས་དང་། ཏག་ཆད་དུ་ལྟ་བལ་སྒྲགས་པས་སྒྲིལ་བ་
འབྲུག་པར་སྒྲ་བ་སྒྲགས་རྟན་ལོག་པའི་བརྟན་བཅོས་དང་། ལྟན་རག་ལ་སྒྲགས་
པ་སྒོ་བ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བརྟན་བཅོས་དང་། རྟོག་གི་ལ་སྒྲགས་པའི་ཚོད་པ་ལྟར་
ལེན་དང་། གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིལ་བ་ལ་སྒྲགས་པའི་ངན་གཡོ་དང་། བ་སྒྲང་
ལ་སྒྲགས་པའི་མཚོད་ལྷན་ཆོས་སྒྲ་བའི་རང་གཞན་ལ་འཆོ་བ་ཅན་བཅེ་བ་དང་
བྲལ་བའི་བརྟན་བཅོས་ངན་པ་དྲག་དང་བྲལ་ཞིང་། གནས་སྐབས་བདེ་ཞིང་
མཐར་སྒྲགས་སྒྲིལ་བ་འབྲུག་པའི་རྟན་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ་དང་། བྲང་ཆུབ་སྒྲིབ་
པ་དང་། འཁོར་བའི་སྒྲག་བསྐལ་མཐའ་དག་སྒྲོང་བའི་བརྟན་བཅོས་གསུམ་ནི།
སངས་རྒྱུས་པ་དག་གིས་དང་དུ་མྱེད་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ། བཤད་བྱའི་སྒྲ་ནས་
དབྱེ་བ། བཛོད་བྱའི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བའོ། །

[illegible]

བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱི་པོར་སྒྲུབ་པར་རིགས་སྒྲིབ་། བོད་དུ་ཆུ་འཕྱར་གྱི་ལོ་ལྷོ་
 ཆེན་པོ་ནམས་དང་། སྤྱི་དང་བཤད་སྤྱོད་ཀྱི་ཅུ་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་
 བརྟན་བཅོས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་
 རྒྱ་གཞུང་ཅོད་མེད་ནམས་དང་རྩིས་མཐུན་པར་བརྟ་ཞིང་དང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ལ། པཱོ་ཏུ་ཡལ་པས་མཇུག་པའི་རྒྱ་གཞུང་དང་། བོད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་
 སྤྱོད་ཀྱིས་རེའི་མིག་ཅན་དག་གིས་སྤྱར་བ་ནམས་དང་། ཁྱད་པར་སྤྱི་རབས་ཀྱི་
 ཏྲུག་གེ་བ་ནམས་དང་། རྩོ་ལྷོས་སྒྲོང་ས་ཀྱི་དགའ་ཁུལ་དུ་ལད་མོ་སྤྱི་བ་ནམས་
 དང་། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ཁ་འཇུག་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཅི་མོད་དུ་སྤྱར་བའི་མིག་
 ཡིས་ནམས་ནི་དུས་དང་རྩོ་ལྷོས་ལྟན་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་མི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཉན་མོད་པས་ཡིད་བརྟན་བྱ་བའི་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོ་
 བརྟན་མཐས་ཅད་(མི་ 98 བ)མཆེན་པ་སྤྱོད་པའི་མཁོན་པོས། སྤྱི་རབས་ཀྱི་
 བཀྲམ་ལ་མ་དགེས་སྒྲིབ། རྩོན་གྱི་མཁམས་པ་བྱུང་མོལ་ཡིན། །དེར་སང་གི་མཁམས་
 པ་མཁམས་རྒྱར་འདུག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བརྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་
 རིས་གསུང་བའི་སྒྲིབ་དང་པོའི་འགྲེལ་པོ། །

2. ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐག་ཏུ་སྤྱི་བའི་སྐབས།

མཁམས་གཉིས་པ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐག་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 བཞེད་པ་སྤྱིར་བརྟན་པ། ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐག་དུ་བཤད་པོ། །
 དང་པོ་ནི། རྟོན་པ་མཁོན་མངས་རྒྱས་ཏེ་བདུན་ཐུག་བདུན། །རྩོགས་
 མཐར་ཆོས་འཁོར་བརྒྱར་ནས་སྤྱང་འདས་པར། །ཐོག་དམན་འབའ་ཞིག་
 བཅུངས་ཞེས་ཉན་པོས་སྤྱོད། །ཐོག་ཆེན་པ་ནམས་ཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བཞེད། །
 རྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་སྤྱུ་ལི་དབང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟོན་པོར་མཁོན་པར་.....
 རྩོགས་པར་མངས་རྒྱས་ནས་ཞིག་བདུན་ཐུག་བདུན་དུ་ཆོས་མ་གསུངས་ལ།

ཞེས་གྲངས་ཞི་དགུ་ཚོགས་པའི་མཐུར་ཚངས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ལ་རྒྱ་
 སེར་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བསྐྱར་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོག་
 དམན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡེ་དབུ་བཞུགས་པ་བཞི་འུ་ལས་བརྒྱམས་པ་འབང་ཞིག་.....
 གསུངས་སོ། ། ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་ལྔ་བ་རྣམས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུ་ཞིང་། འཁོར་ལོ་ཐུ་
 མ་གཏིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ། ཐོག་ཅན་པ་རྣམས་ནི་ཚས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བར་བཞུད་ཅིང་དེའི་ཚུལ་ལྟས་པར་འཆད་པར་.....
 འགྱུར་རོ། །

གཏིས་པ་ལ་གསུམ། ཚས་འཁོར་གྱི་རོ་བོ། དེས་ཚོག་ །རྣམ་པར་དབྱེ་
 བའོ། །

དང་པོ་ལའང་གཏིས། རྒྱུར་ཚས་འཁོར་གྱི་རོ་བོ། རྩེ་ཐག་ལུང་ཚས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཚས་འཁོར་རོ་བོ་དམ་ཚས་མི་མཐུན་གཅོད། །རྒྱུར་ཚས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་རྩོད་པས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚས་གང་ཞིག །མི་
 མཐུན་ཐོགས་འཛམས་ཤིང་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། ། རྩེ་སྒྲུ་མཐོང་ལས་
 མདོ་སྡེ་མཐོང་སྒྲུ་མདང་། །མི་སྒྲོབ་ལམ་རྩོད་ཚས་(མི་ 99ན)ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 བཅས། །དེའང་རྩེ་ཐག་དུ་སྒྲུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ལས་ཁོ་ན་ཚས་འཁོར་དུ་
 འདྲོད་དེ། མཛོད་ལས། ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལས། །རྒྱུར་བར་འཕྱ་
 སོགས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་མེད་ཅེ་ནི་
 འདྲོད་པར་འདྲོད་པའི་སར་རྒྱུར་དུ་འཕྱ་བ་དང་། རྩེ་ཐག་ཅན་འདྲོད་ཞིང་
 གཞན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱང་དང་སྤྱང་རྒྱལ་སོགས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་
 དང་། རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགྲོད་པ་དང་། གནས་ལ་ལར་འཕར་ཞིང་ལ་ལར་
 འབབ་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མཆན་པའི་རྩུར་རྒྱུར་དུ་འཕྱ་བ་
 དང་། བར་ཆད་མེད་ལས་འདྲོད་པ་དང་། རྣམ་སྟོན་ལས་མཛོད་དུ་བའི་

ཕྱིར་འཇུག་པ་ལས། བདེན་པའི་དམིགས་པ་གཞན་འདྲར་ཞིང་། གཞན་དུ
 འཇུག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འཇིགས་ལྟ་སྒྲུབ་ཉེན་མངས་པ་མ
 རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་ཐོབ་པ་གཙོ་བོ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཚུལ་
 ལམ་གྱིས་ཉེན་མངས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་
 བ་རྣམས་དུ་དགོད་པ་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་
 བས་འཕར་བ་དང་། འདྲོད་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་བས་འཕར་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་ནི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སོ། །མདོ་ལྟེ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྦྱོང་ལམ་གསུམ་ག་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 བྲངས་དང་བཅས་པ་ཆོས་འཁོར་དུ་འདྲོད་དེ། སྦྱོང་དཔེན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཀྱིས།
 དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་བྲངས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་རབ་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་
 མི་སྦྱོང་པའི་ལམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱའི་སྒྱུ་པོའི་རྒྱུད་ལ་
 འཇུག་པས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་གད་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
 ལས་ལྟ་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་འཇོག ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ཆོགས་ལས་ནས་མི་
 སྦྱོང་ལམ་གྱི་བར་(ཁྱི་ 99 བ)ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ།
 དབྱ་མ་པ་ཆོས་བཞེས་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་སོ། །
 ཁ་ཅིག་ནི་སྦྱར་བའི་ལམ་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་རོ། །
 ཞེས་བཤད་ཅིང་རྣམ་ཚུལ་གྱི་ལམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེས་ཅད་ཀྱི་མཚན་གྱི་
 ལྟར་པ་ལྟེ། རྒྱ་ཆེར་རྒྱལ་བའི་མདྲར་བྲམས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ནི་གཤིང་མི་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་སོ། །
 ལམ་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་.....
 འཇོག་པ་ལྟེ། སྦྱོང་དཔེན་དཔྱིག་གཉིན་གྱིས། ཀྱན་རྒྱལ་གྱི་རོ་ལོ་བཟུན་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་

པའི་མཐའ་གཉིས་ལྷན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཇམ་ཚལ་ནི། འཇམ་ཚལ་རྒྱུ་མ་འབྱེད་ཀྱི་མ། །རྟོགས་པ་
འཛོ་དང་ལུང་གི་ཚས་ལྷང་ཚལ་ས། །ལེགས་ལྷུང་གི་རྟོག་དུ་རྒྱུ་མ་འབྱེད་ཀྱི་མ་
པ་རྟོག་ཀྱི་ལྷན་པ་གད་གོང་དུ་སྤང་། འབྱེད་ཀྱི་མ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་པ་འབྱེད་ཀྱི་མ་
འབྱེད་པས་རྟོགས་པའི་ཚས་འཁོར་གདུལ་བྱེད་ཀྱི་མ་འབྱེད་ཀྱི་མ་འབྱེད་ཀྱི་མ་
ལྷང་དང་། ལུང་གི་ཚས་འཁོར་ཚས་ཀྱི་ལྷང་པ་མང་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
ལྷང་དེ་རྟོག་ཅིས་བྱ་ལྟེ། ཚས་པ་ལེས་ཀྱིས་ལྷང་། འཁོར་ལ་ནི་གདུལ་བྱེད་ཀྱི་མ་
ལ་འཛོ་བར་སྤང་བས་ན་འཛོ། ཚལ་ས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྷང་འཁོར་ལ་ལྟེ་རྟོག་དུ་རྟོག་ནི་
དེ་དག་དང་ཉི་པའི་ལྷང་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲུང་མ་ཚངས་པའི་
འཁོར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲ་། མཛེད་ལས། དེ་ཉིད་མངས་ལྷུང་མངས་པ་ཡི། །
འཁོར་ལ་མ་ཚངས་པས་བསྐྱར་ལྷང་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ལྷན་སྤང་དང་། ལྷན་སྤང་མ་ཡིན་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚས་འཁོར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། དེ་ཚས་ལྷང་དུ་རྣམ་
པར་གཞག་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷི་དང་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། (མི་ 100 བ) དབྱེ་ན་དང་པོ་བདེན་བཞི་བར་པ་ནི། །
མཆན་ཉིད་མེད་དང་ཐ་མ་ལེགས་པར་བྱ། །འཇམ་འབྲུང་རྣམ་ཐར་ལྷིང་མི་ལྟོག་
པའི་གདུལ། །ཞིང་འབྲུག་མིན་དང་ལྷང་རྟོག་སྤང་ལྷིང་གསུངས། །འཛོ་དང་
ནམས་མ་ཡིན་བདག་དང་ལྟ་ཀྱང་ལྟོག། །ལྷང་གི་ཚས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚས་ཀྱི་འཁོར་
ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་ལྷགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ལྟེ། དེའང་
བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚས་འཁོར། བར་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཚས་
འཁོར། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱ་བའི་ཚས་འཁོར་རོ། །དེའང་གསུངས་ཀྱི་

ཆས་འཁོར་གསུམ་ལ་སྦྱར་པར་བཞེད་དེ་ཁྱེས་པར་བྱིན་ས་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ས་སའི་ནམ་གཞག་ལ་གསུམ། འཁོར་ལོ་དང་པོ། པར་པ།
མ་མཐོ། །

དང་པོ་ནི། བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །དེ་ལ་
དང་པོ་བདེན་བཞི་འི་ཆས་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ལྷན་པས་གསུངས་པའི་དམ་
ཆས་གང་ཞིག་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟེགས་སུ་དཀོངས་ནས་གཙོ་བོར་ཐོག་དམན་གྱི་
ཕྱགས་ཅན་ནམས་ལ་བརྟན་པའོ། །དེའི་མཆན་གཞི་ནི། ཉན་པོས་ནམས་ལ་
བྲགས་པའི་འདུལ་མཛན་མདོ་སྟེ་གསུང་རབ་ནམས་ཏེ་ལྷང་ལྟ་བཞི་སྟགས་སོ། །
དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་བཞི་འི་ཆས་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་གཙོ་བོར་བདེན་པ་
བཞི་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་དམན་པ་ལ་སྟེ་པ་རྣམས་ཏེ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་སྦྱང་ཡང་དག་
པར་ལྷན་པས་ན་དེ་སྟངས་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཡུལ་ལ་རྒྱ་སྒྲིབ་པ་ཡི་དང་སྟངས་ལྷན་པ་ཡི་དྲུགས་གྱི་ནགས་སུ་འཁོར་ལྟ་སྟེ་བཟང་པོ་
ལ་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་གྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱར་
བའི་ཆུལ་བརྟན་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆུལ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྟེ་བས། བདེན་བཞི་འི་
རོ་བོ་བརྟན་པ། བྱ་བ་བརྟན་པ། འབྲས་བྱ་བརྟན་པའི་ཆུལ་གྱིས་བརྒྱས་པ་
གསུམ། བརྒྱས་པ་རེ་ལའང་ཡི་གེ། །ཤེས་པ། ཕྱག་པ། རྩོམ་སྟེ་ཞེས་
བཞི་བཞི་དང་བཅས་པའི་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བརྟན་པར་བཞེད། མདོ་སྟེ་
པས། བདེན་བཞི་རང་(མི་ 101 བ)གི་རོ་བོ་ལ་དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་བརྒྱས་
པ་དང་པོ། བྱ་བའི་རོ་བོ་ལ་དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་བརྒྱས་པ་གཉིས་པ།
མཐར་ཐུག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་གསུམ་པ་སྟེ། བརྒྱ་བྱ་ནི་བདེན་བཞི་འི་
ཆས་ཀྱི་རྣམས་གངས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། བརྒྱས་པ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་བཞི་སྟེ་སྟེ་
རོ་བོ་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམས་པ་བཞིར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམས་
པ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲ་དེ་ལ་གྱི་འཐད་པའི་ཐུགས་སོ། །ཆས་འཁོར་དེའི་

དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ལྟ་སྟེ་བཟང་པོས་དབྱ་བ་ཙམ་མོལ་པ་སྟགས་དང་། བྱི་
 པར་གྱི་དགོས་པ་དེ་ནས་བཅམས་འབྲས་བུའི་བསྟན་པ་རྟོགས་ཀྱི་པར་འབྲས་བུ་
 བཞི་མོལ་བ་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཙམ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྟོ། ། འདྲི་ལས་གཞན་པ་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་འདུལ་ཁུང་གྱིར་དབྱ་སྟེ་
 སྤྱ་མོར་བྱར་གསུངས་པས་མཆོན་གནས་དང་དུས་མ་ངེས་པ་སྟེ་ཆོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཆན་ཉིད་མེད་ལ་དངོས་བསྟན་རྣམ་ཐར་གསུམ། །སྟེ་
 རྟོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་པོ་ཡན་ལག་བཅས། །འཁོར་ལོ་པར་པའི་མཆན་ཉིད་
 ནི། ལྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག་སྟེ་ག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་
 ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་བོར་སྟེ་ག་ཆེན་པོའི་རྟོགས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་པའོ། །དེའི་
 མཆན་གཞི་ནི། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་སྟགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་གེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་སྟོང་བསམ་བཤེད་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལྟོན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲད་ཅས་བྱའོ། །དེའང་གནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་
 རྟོན་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་.....
 དཔག་དུ་མེད་པ་རྣམས་ལ། དངོས་བསྟན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་གསུམ་ལས་
 བཅམས་ཏེ་ཐབ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྟན་པས་སྟེ་རྟོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་
 གཏུལ་བུའི་(ཞོ་ 102ན)རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་སྟེ་པའི་རིམ་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་བདུན་
 རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་....
 གཅིག་གི་སྟོང་ནས་འཆད་པར་མཇུག་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོང་གསུམ་ནི། གཞི་
 རྟོན་པ་ཉིད། ལམ་མཆན་མ་མེད་པ། འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །སྟེ་རྟོན་
 མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ནི། མངོན་རྒྱལ་ལས། ཤེས་རབ་ཡོ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །
 དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལས་ཤེས་ཉིད། །

གཞུང་པ་ནི། བ་མཐུ་མཆོད་ཉིད་རྣམས་གཞུང་གཙོ་པོར་རྟུན། །འཁོར་
མེ་ལ་མའི་མཆོད་ཉིད་ནི། རྟུན་པ་ན་གཞུང་པ་འའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག་ མཐུར་
བྱས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ན་ནམ་གཙོ་པོར་ཁྱེད་མི་ཁྲོག་པའི་བྱང་ཆུབ་མཐུན་.....
དཔའ་རྣམས་ལ་འཁྱེད་པའོ། །དེའི་མཆོད་གཞི་ནི། མའ་པོ་མེ་དང་ལྟངས་

གཤེགས་པ་མེགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པའི་གཏམ་གཙུག་པོར་སྟོན་པའི་...
 ལྷོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་
 ལྷུ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
 གམས་ཅད་ཀྱན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ལེགས་
 པར་ལྷུས་ནས་གཙུག་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལ་
 བ་མའི་དངོས་གཞི་ནི། །དོན་དམ་པར་ཚད་གཟུང་ཅི་ཞིག་ཀྱང་། རང་རེ་གྱིས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ལྷུང་ཅམ་དུའང་རི་མ་ལ་ཡང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་
 པོ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་མེགས་སུ་དུས་མ་ངེས་པར་གསུངས་པས་འདི་ཉིད་ཁོ་
 བའི་ཞེས་མཐའ་གཅིག་དུ་གཞག་དགའ་མོད་ཀྱི་གོང་སྤྱོད་རྣམས་དང་དཀོན་.....
 མཚན་བརྟེན་པ་མེགས་ཆེན་དོན་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པའི་ལྷོགས་རྣམས་ནི་དེར་...
 བཞག་པར་ངོས་ཤིང་། དེའང་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་ལྷེ་ལལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལས་
 དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མང་པོ་འདི་དག་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་གསལ་ཆེ་
 རྟེ། དཔེར་ན་འདུལ་བའི་མདོར། དག་སྤྱོད་དག་གིས་རྒྱུང་བའི་ག་བཟའ་བར་
 གནང་བ། རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ག་འདི་ནི། །མ་བརྟགས་པ་དང་མ་བསྐྱངས་
 དང་། །མ་བསྐྱལ་བ་ནི་ཡོང་མེད་པས། །དེ་ཕྱིར་ག་ནི་མི་ཟའོ། །ཞེས་མེགས་
 ཀྱིས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མེགས་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ཆོས་སྤྱིང་དུ་རྣམ་པར་གཞག་(མོ་ 103 བ་)པ་ནི། གམས་
 ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་བརྟུན་ཁྱིམ་དང་ནི་བཞེ་སྤྱང་རོ། །
 དེ་ལྟར་ལྱང་གི་ཆོས་གམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྟུན་བྱ་
 རྟོན་དང་རྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཆེན་དུ་མ་སྤྱངས་པའི་སྤྱང་པོར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་
 མཛོད་ལས་ཆོས་སྤྱིང་བརྟུན་ཁྱིམ་བཞག་ཅིང་མཛོད་རྒྱུ་དུ་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་བརྟུན་
 ཁྱི་བཞེ་སྤྱང་དུ་འདྲོད་པའང་བཞག་ལ་ཐོག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་འདྲོད་པ་ནི་
 ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀྱན་མཁུན་དེ་མེད་འདྲ་ཟེར་

གྱིས། གཉིན་པོ་ནས་ཡངས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་དབྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
 ལྟར་ལྟ། སྐྱོན་གསལ་ལས། ཕུང་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
 ལྟར་གསུངས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕུང་པོ་ཆད་ལ་ཉན་མོས་འདྲད་
 རྒྱལ་གསུམ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྩ་རིམ་ཆད་ལ་འདྲད་རྒྱལ་མང་ཡང་། ཉན་
 མོས་ཀྱི་འདྲད་རྒྱལ་གཅོད་པོ་གསུམ་ལྟེ། རྩེ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བྱེ་སྐྱེས་བཀའ་
 དང་། བཤོད་རྩེ་པས་བརྟན་བཅོས་སྤྱི་འདྲད་པའི་མཛོན་པ་རྩེ་བརྟན་གྱི་ནང་
 ཆན། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་རིམ་བྱས། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་གཞུང་ཆད་སྟོན་ཀ་
 རྒྱལ་སྤྱང་ཡོད་པས། དེ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཆད་ཡིན་ཞིང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ནང་ནས་
 དེ་ཅས་ཞིག་བྱས་ཀྱི་གཞན་ནི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་རྩེ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
 ནི། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཉིན་འབྲེལ་ལ་སྐྱེ་གསལ་པའི་ནུས་ཡངས་
 རྩ་རིམ་གྲས་ཆོགས་པ་ནི་ཆོས་ཕུང་རྩ་རིམ་ཆད་ཏུ་འཕྱར་ཞིང་དབྱེ་བའང་དེ་...
 ལྟར་བྱས་པར་འདྲད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཉིན་མོངས་པ་འདྲད་ཆགས། ཞེ་སྤང་།
 གཉི་ཕྱག་ །ང་ཕྱལ། ཡོག་ལྟ། བེ་ཆོས་ནུས་ནང་གསེས་སྤྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 ལན་ཆུན་སྤྱི་བ་སྐྱེ་གསལ་གྱིས་བརྒྱད་ཁྲི་འཕྱར་ལ། དེ་དག་རྩ་རིམ་གཉིན་པོར་
 ཆོས་ཕུང་རྩ་རིམ་བརྟན་ཅིང་། རང་རང་གི་གཉིན་པོ་ལྱེ་བ་ཡོངས་སྤྱི་ཆོགས་
 པར་སྤྱོན་པའི་གྲས་ནི་དེ་ཆད་ཏུ་འདྲད་དོ། །གཞན་དག་སྤང་པོ་རབ་བརྟན་
 (མ་ 103 བ) རྒྱལ་ཆད་བཞེད། །དེ་ལས་གཞན་དག་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། ལྷ་ག་པོ་རྩེ་ལ་སྐྱེ་གསལ་པ་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་གི་མིང་ཅིག་
 ལྟའི་གོ་ས་ལྟར་སྤང་པའི་སྤྱི་གའམ་ཏུ་པར། ལྟའི་ཅི་མའི་ཆ་གསལ་གྱིས་མཐའ་
 རྒྱགས་མེད་པར་བྱས་པ། སྤང་པོ་ཆེ་དར་མའི་རྒྱལ་ནོན་པའི་ཆད་ལ་ཕུང་པོ་
 གཅིག་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། ཅིག་གསལ་ལས་ཐོག་པ་སྤྱན་མེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་
 ཏེ་དབང་པོ་ཆེ་སྤང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀུར་བར་འོས་པའི་རྣམ་པ་ནས་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་འབྱོར་པར་རྣམས་སྤྱི་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཛོད་གང་

དག ལས འཕགས པ ལྟས རྒྱན རྒྱས རྒྱང བོ མེ་ལྷ རྒྱང རྒྱས བཀུར བར བྱ བའི་
ཐེགས བམ རྣམས ཁ རྒྱན རྒྱང བར བྱ རྒྱས བཀུརས བ འདི ཡང རིགས་
པར འབྱར རོ། ། རྒྱས བཤད ཅིང མདོ བང དག ལས རྒྱས བའི་ མདོ་ནི རྒྱན
ལན བསབ མདོར བྱགས བ དེ་ཉིད རོ། །

གཉིས པ བྱན མང མ ཡིན པ བསང རྒྱགས རྒྱ མས འཁོར་བཤད པ ལ་ལ།
བྱ རྒྱད། རྒྱད རྒྱད། རྣམ འབྱོར རྒྱད། མཐོང རྒྱད། བཀུརས རྒྱལ བཞན
བཤད པའོ། །

དང བོ རི། རྒྱད རྒྱ བཞི ལས བྱ་རྒྱད རོག མིན དང ། ། རི རབ ཅེ མང
འཇམ དཔལ རོགས ལ བཀུརས། ། བསང རྒྱགས རྒྱ རྒྱ་ཐོག བ ལ་རྒྱད རྒྱ རྣམ་
པ བཞིར བྱགས བའི་ རོག མང བྱ བའི་ རྒྱད རི བནས རོག མིན རྒྱ རྒྱལ འཁོར་
ལ བཞོད་པ དང སངས རྒྱས བྱང རིམས དཔལ རྒྱ མེད བའི་ འཁོར ལ བཅོ བོར
བཀུརས བྱང ། རི རབ རྒྱ་ཅེ མོ རྒྱམ རྒྱ ཅེ བཀུར དང མི རྒྱལ རོགས རྒྱ འཇམ
དཔལ རོགས བཅོ བོར རྒྱར བའི་ འཁོར ལ ཅི རིགས པར བཀུརས་པ དང །

དཔལ བཟང བྱ རྒྱད རྒྱང རོ ཅན རྒྱ བཀུརས པར་བཤད པ་རོགས་བྱང མེད རོ། །
དེའང རྒྱན པས རྒྱལ རྣམ བཀུརས པ དང ། རྒྱན བའི་ མཐུས འཇམ དཔལ།
རྒྱན རས་བཞིགས། རྒྱག རོར རོགས རྒྱས བཤད པ་དང ། འཇིག་རྒྱན བའི་ལྷ་ལ
རོགས པས རྒྱས བ། རྒྱན པས་བྱིན རྒྱས བཀུརས་པ་མེད་ཅི རྒྱ་པར་མཆིས མོ། །

གཉིས་པ རི། རྒྱད རྒྱད་(མི 104 ན) རྣམ རྒྱང རྒྱང་དང རྒྱང བར མ། །
ཅེ བཀུར རོགས རྒྱ་མས བཅས རྒྱལ་ལ རྒྱ། ། བཀུར བ བོ་ནི མཚོག་གི་རྒྱལ་
རྒྱའོ། ། རྒྱད བའི་ རྒྱད རི བནས རྣམ རྒྱང་སངས རྒྱས་པའི་ རྒྱང་ཁམས མེ་རོག་
གི་ རྒྱང བའི་ རྒྱན བཞོད པ དང ། དེའི་ རྒྱང་ཁམས་པར མ་དང་ལྷང་ལོ་ཅན ལ
རོགས་པའི་ བནས རྒྱ་འཁོར་དཀྱལ འཁོར ལ བཞོད པ་དང རྒྱས་དང བཅས་པའི་
རྒྱལ བ རྒྱ མཚོ ལ བཀུར པ རྒྱ། བྱ་རྒྱད་གཉིས་ཀའང བཀུར བ བའི་ རྒྱན པ་ནི་

སྐྱེས་ཀྱི་ཕ་མཉམ་ཡོད་བཞུགས་པའི་ཚེ། །ཡིན་ལྷ་ཉིས་གསལ་བར་པ་ཨ་ཁུན་
 གཉེགས། །ལྷལ་པའི་དལ་ཏུ་དབང་ཆུང་གནང་བར་གསུངས། །ཡོད་ཀྱི་མཁས་
 པ་ནམས་དང་སྐྱེས་ཁོངས་ནས་ཆུ་གཞུང་ཁ་ཅིག་ནས་ཡུང་རྫོན་པ་མཉམ་ཡོད་
 ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཨ་ཁུན་གྱི་ཁྱལ་པོ་ཡིན་ལྷ་ཉིས་པོ་ཅམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཚེ་པའི་
 ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ནས་ཆུན་འདྲན་པའི་གསལ་བར་པ་མཉམ་ཡོད་པ་ཨ་ཁུན་པ་འཁོར་བཅས་ཏུན་
 པ་ལ་མཆོད་དེ་མྱོད་པ་ལས་ཐར་པར་གསལ་བ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་གསུངས་
 པ་ལ་འདྲོད་ཡོན་ཆུང་བཞིན་ཏུ་འཆང་བུ་བཞིག་ཞུས་པས། རྫོན་པས་ལྷལ་ལྱུ་
 རྫང་བ་བསྐྱས་ཏི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷལ་ནས། ཡིན་ལྷ་
 ཉི་སྐྱེས་ཉན་པའི་སྐལ་པ་ཅན་ནམས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཆུང་བཟན་ནས་རྩ་རྩ་
 ཚས་ལ་ཆུང་གཏད་པར་བཤད་དོ། །གཤེད་སྐྱར་བདུད་དཔུང་འདུལ་ཅེ་གསང་
 གསུམ་གྱི། །རྩ་རྩ་ལས་བྱུང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷལ་སྐྱེས་མང་། །གཤིན་རྩ་
 གཤེད་ཀྱི་སྐྱར་ནི། རྫོན་པ་མཇོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་བདུད་དཔུང་ནམས་
 ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚེ་རྫོན་པས་བདུད་ཆེན་པོ་ལས་མཆོག་ཏུ་ཁྱལ་བ་ཞེས་
 པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྩ་རྩ་ལས་ཁྲོ་པོ་གཤིན་
 རྩ་གཤེད་བྱུང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷལ་ཏི་བདུད་ཐམས་ཅད་བརྟལ་ནས་ཆུང་བྱས་
 པར་གསུངས། སྐྱེས་ཁོངས་ནས་གཤེད་སྐྱར་སྐྱེས་ལ་མྱོང་གཞི་ཡོད་པས་མང་
 རྩ། རྫོན་པ་གཤིན་རྩ་གཤེད་ལྷ་བུ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་ཚལ་མང་
 པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་བསྐྱས་ཆུང་གསུངས། རྫོན་པ་རྩ་རྩ་
 བུན་མའི་ལྷ་གཞུང་པ་ཚས་འབྱུང་གི་ནང་གི་གཞུང་ལས་ཁང་ན་(ཨ་ 105 ན)
 གཤིན་ལྷ་རྩ་རྩ་སྐྱེས་དང་ལྷ་ཅིག་བཞུགས་པའི་ཚེ་བྲག་རྩ་ལ་ཉན་པར་
 གདམས་པས་དེས་ཞུས་ནས་གཤེད་དམར་གསུངས་སོ། །དེམ་རྩ་པ་བདུད་
 འཇོམས་ཅེ་ན་ཚས་འབྱུང་དུ། །ཅ་པའི་ཆུང་བཟན་པའི་ཆུང་གཞན་དུ་མོ། །
 མ་ཆུང་དེམ་པ་རྩ་རྩ་ནི། རྩ་རྩ་མྱོང་པའི་འབྲེལ་པར་གནས་རྩ་མྱོང་མྱོང་དུ་

ལྷུལ་པའི་རྒྱལ་མ་གཞུང་བཟུང་བཞི་འཛམ་མ་པའི་རྒྱལ་གསུངས་པར་བཤད་ལ།
 དེ་མང་དྲེ་ཆེ་མཚན་མའི་ལྷ་ག་ཞེས་པ་ཆོས་འབྱུང་གྱི། དེའི་ནང་དུ་གནས་པའི་
 གཞུལ་ལས་ཁང་དུ་རྟོན་པ་བཅས་ལྟན་འདས་འཁོར་འཁྱམ་རྟོན་དང་འཁྱམ་རྟོན་
 ལས་འདས་པ་དུ་མས་བསྐྱར་རྟེ་བཞུགས་པ་ལ། རྟེ་ཆེ་མཚན་པོ་དང་བདག་མེད་
 མ་ལ་མོགས་ཀྱིས་ཞུས་ནས་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང་བཟུམ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་གསུངས།
 རྟོན་པ་གཞུལ་ལས་ཁང་གི་དབུས་སུ་འཁོར་མས་རྒྱུར་པ་ལུང་གི་ལྷ་ཆོགས་དང་.....
 འཁྱམ་རྟོན་དང་འཁྱམ་རྟོན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་དང་བཅས་རྟེ་བཤད་རྒྱུད་རྟེ་
 ཆེ་གྲུང་གསུངས་རྟེ་རྒྱས་ཅ་རྒྱུད་ལས་གཞན་དུའོ། །འདྲེ་མཆོག་མོག་མ་མེད་
 བས་ཀྱལ་པས་གསུངས། །གཉིས་ལྟན་དུས་སུ་འབས་བུའི་ཉི་ཤ་ཀམ། །རྒྱུའི་
 སྤྱིང་དུ་འཁོར་ལ་བསྐྱར་ནས་བཤད། །ཅོད་དུས་བྲག་པོ་ཆུང་མ་འཁོར་བཅས་
 ཀྱིས། །གནས་ཡུལ་དུར་ཁོང་ན་མས་ལ་དབང་བྱེད་ཅོ། །རྒྱལ་པས་བརྱལ་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་བཞོད་དེ་གསུངས། །འཁོར་པོ་འདྲེ་མཆོག་གི་རྒྱན་རྣམས་ནི་མོག་
 མ་མེད་པའི་རྒྱལ་ནས་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟན་པར་བཤད་པ་དང་།
 མོག་མ་མེད་པར་རྟོན་པ་འདྲེ་མངས་རྒྱས་ནས་བརྟན་པར་བཞེད་པ་དང་།
 གཉིས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་བྲག་པོའི་འཁྱམས་བྱེད་བརྱལ་པའི་གནས་རྒྱུའི་སྤྱིང་འདྲིར་
 རྟོན་པ་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་འབས་བུའི་རྟེ་ཅ་དེས་འཁོར་མངས་རྒྱས་བྱང་མེམས་ཤིགས་
 ལུང་དབང་པོ་དང་དབང་མོ། རྒྱུད་པོ་གསང་བདག་། བྲག་པོ་འཁྱམས་བྱེད་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱུད་བསྐྱར་ནས་བརྟན་པར་
 བཤད་པ་དང་། ཅོད་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་བྲག་པོ་འཁྱམས་བྱེད་དབང་བུལ་ཆེན་པོ་ཆེ་
 རྒྱས་(ཁྱི་105པ)དབང་བྲག་གི་རྒྱ་བཞི་ཆུང་མ་དང་བཅས་པས་ཤི་རབ་ཀྱི་
 བྱང་གར་དང་དབས་དང་གཞན་རྒྱལ་དབང་བྱེད་དང་མ་གཞི་རྣམས་སུ་གནས་
 རྟེ་ཡུལ་རྟེར་བཞི་དང་དུར་ཁོང་ལྟན་རྣམས་དེའི་ཆེས་འཁྱམ་གི་ལྷ་དང་ཁྱི་
 དང་གནོད་རྒྱུན་དང་མིན་པོ་དང་རྒྱ་དང་མ་མེན་རྣམས་འཁྱི་བཞིར་དབྱེ་བས་

ॐ བཞི་དང་། མཉམ་ཅི་བཞི་དང་ཕྱ་མེན་བཞི་མྱི་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱད་ནས་
 རྒྱུ་ལྷིང་མཉམ་ཅད་དབང་དུ་བཟུང་གིང་ལས་ལོག་པ་ལ་རང་ཡང་ཞུགས་ནས་
 གཞན་ཡང་འགོད་པར་བྱེད་པའི་དུས། ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆང་བྱང་ཚུལ་ལས་
 མཚན་པར་རྒྱགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་ནས་ལོག་མེད་དུ་
 སངས་རྒྱས་བྱང་མཉམས་དབག་དུ་མེད་པ་ལ་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་
 བརྟན། དག་པོ་དབང་ཕྱག་འཁོར་བཅས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཐུན་
 ཏེ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་འབྲས་བུའི་ཏེ་ཅུ་ཀར་བཞེངས་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་བྱོན་པ་ལ་
 རིགས་ལྗེའི་རྒྱལ་བས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དཔལ་པོ་དཔལ་མ་ལ་སྐགས་པའི་ལྷ་
 རྣམས་སྒྲུལ་ཏེ་སྒྲུལ་བས་ལྷན་པ་ཏིད་ལོངས་སྒྲུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ནས་
 གདུལ་བྱ་ལ་གཟིགས་ཏེ་སྤྱིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལྷ་ཆོགས་པ་སྒྲིམ། རྒྱུ་ལྷིང་འདིར་བདེ་མཆོག་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་
 པར་སྒྲུལ་ནས་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཚན་ཞབས་ལོག་དུ་མཐོན་ཞིང་བདུལ།
 སྒྲུལ་པའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུལ་ཏེ་མཉམ་ཅད་དུ་ཁྱོད་བརྒྱད་བརྒྱད་བའི་
 མ་རྒྱུངས་པ་རྣམས་བདུལ། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞལ་ཡས་
 ཁང་དུ་འཁོད་དེ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་མཉམས་
 རི་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པ་དང་། དག་པོའི་འཛིགས་བྱེད་འཁོར་བཅས་དང་།
 སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་མི་དང་བཅས་པ་ལ་རྣམས་ལ་འཁོར་མས་ཞུས་ཏེ་ཅ་
 རྒྱུད་དང་། ཕྱག་རྒྱུ་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་བཤད་རྒྱུ་རྣམས་གསུངས་པར་བཞེད་པ་
 དང་། གཞན་ཡང་བཤད་ཚུལ་ལྷ་ཆོགས་པ་སྒྲིམ་པོ་། །དུས་འཁོར་ལྷ་རན་(མི་
 106 ན)འདས་པའི་ལྷ་ལོགས་ཀྱི། །ནག་ཉར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྒྱུར་ས་མཚོ་ད་
 ཏེན་གྱི། །འོག་དུ་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་སྤེང་མར་ནི། དཔལ་ལྷན་སྐྱ་སྐར་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་སྒྲུལ་ནས། །ཆ་བཟང་ལ་སྐགས་སྐལ་ལྷན་འཁོར་ལ་
 གསུངས། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ལྷན་པ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་

བརྟན་པའི་ཐུ་མོགས་ཀྱི་ཁོར་ནག་པའི་ཉལ་མངས་ཀྱི་མཐུས་ལྟོ་ཕྱགས་ ....
 དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་དུ་གསེགས་ཏེ་འག་དུ་ཚོས་དབྱིངས་ . ...
 གསུང་གི་དབང་ལྷག་དང་མེད་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་ .
 པར་སྐྱལ་ནས་དྲོ་ཆེ་མེད་གཏི་ཁྱིལ་བཞུགས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོད་པའི་ ....
 འཁོར་ནམས་དང་། ལྷ་བཟོ་བྱལ་པོ་སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་དང་གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་
 དག་ལུ་ཅ་ལྷག་ལ་མོགས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ནམས་ལ་ཅ་བའི་རྒྱད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་ཐག་ལུ་གཉིས་པ་གསུངས་སོ། ། འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་
 ཞབས་མོགས་པོད་ཀྱི་དུས་འཁོར་བ་ཡོངས་ཐུགས་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བཤད་ ...
 ཀྱི། རྒྱ་ནང་རྒྱ་མཚན་ཅན་པོ་རྒྱལ་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ནམས་ནི་རྟོན་པ་
 མངས་ཀྱིས་པའི་ཕྱི་ཁོར་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །

རྒྱ་བཟོ། འབྲས་སྤངས་ཁོ་ནར་རྒྱུད་ལྟེ་མ་ལུས་པ། །བརྟན་པར་བཞེད་
 དང་ཀུན་རྒྱལ་དོན་དམ་གྱི། །ཐ་དད་གནས་སུ་འཁོར་པའི་མཁོན་པའི་རྒྱུར། །
 བཞེངས་ཏེ་རྟོན་འཁོར་དབྱེར་མེད་བདེ་ཆེན་དང་། །རྣ་དའི་དབྱངས་ཀྱིས་དུས་
 ཀུན་བསྐྱགས་པའོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནམས་བྱང་ཕྱགས་འེ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱགས་གསར་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ནི་ཐབ་...
 པ་དང་རྒྱ་ཅེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་འདི་ལས་
 གཞན་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་སྐྱེ་བར་མི་རུས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་
 མཚོད་རྟེན་ཁོ་ནར་རྒྱུད་ལྟེ་མ་ལུས་པ་རྒྱགས་པར་བརྟན་པར་བཞེད་པའང་ཡོད་...
 ཅིང་དེ་ལའང་ཕྱགས་འདིར་མ་ཕྱོན་པའི་རྒྱུད་ལྟེ་དུ་མའི་ལྱང་ཁྱེད་ལྷག་(མི་ ...
 106 བ)ཐོབ་བརྟན་པའི་བཤད་རྒྱན་ལས་བྱུང་བར་ཐུགས་པ་དང་། འོག་མིན་
 དང་། དགའ་ལྷན་དང་། རི་རབ་ཀྱི་ཅི་དང་། མི་རྒྱུན་དང་། དཔལ་ལྷན་
 འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་མོགས་པ་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་རྒྱལ་པའི་དབྱེ་བ་
 བརྟན་པ་དང་། དྲོ་ཆེ་མེད་མའི་ཐུག་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པའི་གནས་དང་།

ཚེས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཐར་པ་ཆེན་པོ་ལོ་ལྔ་ཡུང་སྐབས་སྐྱེས་མཆོན་གྱི་ལུལ་ཐམས་...
 ཅད་ལས་འདས་པ་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྲུང་པ་མེད་པ་རྟོན་དམ་པའི་གནས་ནམས་
 གུ་རྟོན་པ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྐྱེས་པ་དང་། དབྱེས་པ་རྩ་རྩེ་དང་། ཏུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལ་སྐབས་པ་དབྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོད་འཁོར་ལོ་ལ་མགོན་པོ་ལྷན་པོ་...
 བཞེངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཆད་པ་པོ་ང་ཚས་ཀྱང་ང་། །རང་གི་ཚོགས་ལྷན་
 ཉན་པ་ང་། །འཇིག་རྟོན་རྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་ང་། །འཇིག་རྟོན་འཇིག་རྟོན་འདས་
 པ་ང་། །ཞེས་པ་ལྷན་རྟོན་འཁོར་མ་མི་དད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་ལས། རྩ་རྩེ་རྒྱ་དམི་གིས་པའི་སྐྱེད་ལས་ང་ཆེན་པོ་མཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་ཏུས་རྟག་དུ་བསྐྱར་ཞིང་བསྐྱབས་པར་གསུང་བར་བྱའོ། །ལྷང་གི་ཚས་འཁོར་
 རྩེ་བྱག་དུ་དབྱེ་བའི་སྐབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བའོ། །

3. བཀའ་ལོ་བཟུ་བ་རྣམས་བཤད་པའི་སྐབས།

སྐབས་གསུམ་པ་བཀའི་བཟུ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཀའ་བཟུ་དང་
 བོ། བར་བ། བ་མའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། བཟུ་བ་བྱ་བའི་དགོས་པ། ཐེག་དམན། ཐེག་ཆེན། རྩ་
 རྩེ་ཐེག་པ་བཟུས་ཚུལ་སོ་སོའི་ཞར་བྱང་བཟུན་པའི་གནས་ཆད་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོན་པ་འདས་པའི་བྱི་ལོར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །འབྲུ་བ་ཐེལ་
 དང་བཟུན་པ་ལྷན་གནས་ལྱིར། །རྟོན་པ་མཆོག་ལྷང་འཁོར་དགའ་བཅོམ་པ་དུ་
 མ་དང་བཅས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བྱི་ལོར་བཀའི་བཟུ་བ་དང་པོ་བྱང་ནི།
 དེའང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དགེ་སྦྱང་དབང་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་...
 འདས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་རྩེ་དང་འབྲུལ་བ་དང་མ་མོ་དག་གི་སྐྱབས་
 སོ་ཞེས་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་ཐེལ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཏུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱང་རྣམས་
 (མོ་ 107 ན) བཞེད་ངས་ཆེ་བ་སྐབས་ཀྱིས་ཆིག་དོན་འཇིན་པར་མི་རྣམས་པ་ལ་...

མན་གདགས་ཤིང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟན་རིང་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར་བཟུ་
བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལྷོ་རྟ་ལི་ལྷག་རྟ་དགྲ་བཅོམ་པ། །ལེ་བརྟ་འདུལ་རྟ་
ཀྱན་དགའ་རྟ་པར་འཁོར། །འོད་ལྷང་གསུམ་གྱིས་མདོ་འདུལ་མཛད་པ་
བཟུམ། །དེ་ཡང་འོད་ལྷང་ཆེན་པོས་རྟ་ཅན་ཉིད་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་གང་པོ་ལ་
དགེ་འདུན་སྟེན་གྱིས་པར་བསྐྱོམ་པས། དེས་གསྐྱི་བརྟུངས་པ་དང་བ་ལང་བདག་
མ་གཏོགས་པ་ལུལ་ཐ་དང་ན་གནས་པ་འདི་དགེ་ལྷོང་ཐམས་ཅད་འདུལ་སོ། །བ་
ལང་བདག་སྟེན་ཆུ་ཅ་གསུམ་རྟ་འགོག་སྟེན་མ་གནས་པ་གང་པོ་འཁོད་ཏུ་ཕྱིན་
པས་མངས་སྟེན་མ་བཞུགས་པར་གཤམ་ནས་སྟེང་ན་ལས་འདས། དེ་ཕྱིར་ཆད་
སྟུང་ལྷ་པོ་ལས་མི་འདའ་བ་འོད་ལྷང་ཆེན་པོས་ཁྲིམས་སྟེན་བཅས་ནས། ལྷ་
པོ་མ་ཁྲིམ་དགས་ཨོ་ཡུད་བཟུངས་རྟ་འོད་ལྷང་ཆེན་པོ་སྟེན་དགེ་ལྷོང་ལེ་.....
བརྟུར་གཅིག་གིས་ལྷག་པོ་མ་གསུམ་ལྷོ་རྟ་ལི་ལྷག་རྟ་འདུལ་ནས་དབྱར་གནས་
པར་ཁས་ཐངས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྟོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོད་ལྷང་ཆེན་པོ་
ལ་བཞུགས་གདན་གྱི་ཕྱིད་བཟུངས་རྟ། མ་མའི་ལྷོ་སྟོད་གཙུག་པོར་གྱུར་པ་འདི་
བསྟན་པ་མཐའ་དག་དང་། སྟེན་གཙན་འཛིན་དང་ཀྱན་དགའ་པོ་སྟེན་པོ་འཁོར་
བཞི་དང་བཅས་པ་བདང་ནས་ལྷ་ཅཔ་རྟ་དབང་བརྟུར་བ་ཡིན་པ་དང་། རྟེ་
ལྷག་རྟ་མདོ་ལྷོ་སྟོད་ཀྱན་དགའ་པོ་དང་། འདུལ་བ་རྟ་པར་འཁོར་ལ་གཏད་པ་
ཡིན་ནའང་། དགེ་ལྷོང་ལེ་བརྟ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ།
ཀྱན་དགའ་པོ་ཁོ་ན་སྟེན་པོ་ལྷན་གྱིས་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ཆགས་བཤམ་ཏུ་མ་གྱུར་ན་
ཆོས་བརྟོ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པས། འོད་ལྷང་ཆེན་པོས་དེ་ཆུལ་ཁོ་རྟ་ཡུམ་
འདུལ་པར་གསྐྱེགས་རྟ་རྟེན་པ་བརྟུར་སྟེངས་ནས་བསྟུད་པ་དང་། ཀྱན་དགའ་
པོ་སྟེན་པོ་དང་བཅས་རྟེན་མཆོག་གི་འདུལ་བ་ལས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་བྱི་རི་ལྷོངས་སྟེ་
དབྱར་ཆུལ་ལ་ཞུགས་ནས་བྱི་རི་ལྷོ་སྟོད་པོ་འཁོར་བཞི་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་བྱི་.....

ཇི་ཁོ་བྱ་སྤྱུ་པ་ཅོ་པ་ལྟེ།   མཛོ་ན་(མི 107 པ)པར་གེས་པས་མཁུན་
 སྤོ་མེས་ལ་བལྟས་པ་དང་།   དེ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་སྤྱོད་པར་
 མཛོ་བྱ་སྤྱུ་པ།   ལྟོ་ཏམ་ཁྱོད་ནི་བག་མེད་མ་མཛོད་པར།   །ཤིང་བྱང་ཐིབས་
 སྤོར་བརྟེན་ནས་བྱ་རབ་འདས།   །ཐུགས་ལ་བཞག་སྟེ་བསམ་གཏན་མཛོད་ཅིག་
 དང་།   །ཤིང་སྤོར་མི་སྟོགས་ཞི་བའི་གནས་སྤོབ་འཕྱར།   །ཞེས་བསྐུལ་བའི་
 གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱ་བསྐྱིམས་པས་ཀྱན་དགའ་པོས་དབྱ་བཅོམ་པ་
 ཉིད་སྤོབ་པོ།   །དེ་ནས་ཀྱན་དགའ་པོ་འདྲ་བུ་ལྟོ་བྱའི་ཐུག་བྱ་ཐིན་ནས་དབྱ་
 བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱ་གནས་པའི་ཆེ་འདྲ་སྤྱང་ཆེན་པོ་དང་དབྱ་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྐྱུ་བར་བསྟོས་ཏེ་སྟོག་མར་ཀྱན་དགའ་པོ་གསོལ་
 གཏིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མདོ་ལྟེ་སྤྱོད་པ་སྤོར་བསྟོས།   དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུས་རྣམས་
 སྤྱོད་པ་ཉིང་བའི་སྤྱི་ལ་ཀྱན་དགའ་པོ་བཞུགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པའི་ཐུགས་སྤྱ་
 རྣམ་པར་བལྟས་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སྤྱོད་བཞིན་བྱ་ཐལ་མོ་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱུས་བྱུང་
 པར་བྱས་ནས།   འདི་སྤྱོད་བདག་གིས་སྟོས་པའི་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་སྤྱོད་གཞི་ནས་
 བརྩམས་མདོ་ལྟེ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་།   དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་དག་
 བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་ནས་སྤྱོད་གེས་ཀྱིས་བལྟས་ཏེ་ཉིང་དེ་...
 འཛོན་ལས་ལངས་ནས་ཡན་ཆུན་ངེས་པར་བྱས།   དེ་ནས་ཉེ་བར་འཁོར་འདུལ་བ་
 སྤྱོད་པ་སྤོར་བསྟོས་ཏེ་དེ་ཉིད་མེད་གའི་སྤྱི་ལ་འཛོགས་པ་དང་།   འདྲ་སྤྱང་ས་
 ཀྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དང་སྤོར་བསྐྱུ་བའི་གཞི་གང་དུ་བཅས།   དེས་སྤྱུས་
 པ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་སྤོར་རྒྱ།   །གང་དག་གི་དོན་དུ།   དག་སྤོར་ལྟ་ལྟའི་ཆེད་དུ་སྟེ།   གང་
 གི་ཐུང་།   འདི་ལྟ་སྟེ་གམ་ཐབས་སྤྱུས་སྤོར་བསྟོས་པར་བསྟོས་པར་བྱའོ།   །ཞེས་བསྐུལ་བ་
 བཅའ་བར་མཛོད་དོ།   །ཞེས་སྟོགས་ཏེ་ལན་གྱི་སྤྱོད་ནས་འདུལ་བ་འོངས་སྤྱོད་རྟོགས་
 པར་བསྤྱོད་པ་དང་།   དེ་དག་གིས་མཛོན་པར་གེས་པས་བལྟས་ཏེ་ཡན་ཆུན་ངེས་
 པར་བྱས།   དེ་ནས་འདྲ་སྤྱང་ཆེན་པོས་རང་ཉིད་མ་བསྟོས་པར་མེད་གའི་སྤྱི་ལ་

མོས གྱི་(མེ་ 108 བ) ལྷགས་འདི་ལ་བརྟན་པའི་གནས་ཚད་འདྲལ་བ་ལྟར་ཐུན་...
 ཆོགས་ལས་བཞད་པ་ལྟར་གཙོ་ཆེ་བ་ལོ་གྲངས་སྤྱད་ཐུག་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་...
 འདྲད་ཅིང་། དེའང་ལྷ་བརྒྱ་ནི་བརྟན་པ་དངོས་དང་ལྷ་བརྒྱ་ནི་གཞུགས་བརྟན་
 ཏུ་ལྟར་པའོ། །འིང་མཐའ་དགའ་པའི་བཞེས་གྱི་རྟོགས་བརྟོན་ལས་ཡར་འཕེལ་
 གྲག་བརྒྱའི་བར་ཏུ་གནས་པའང་བཞད་དེ་རགས་པ་ཅམ་ལོག་ཏུ་འབྱུང་རོ། །

གཞུས་པ་ནི། ཐུན་མིན་ཐོག་པ་ཆེན་མས་མ་གཏུ་མི། །ལྷ་ལྷགས་ཀྱི་མེད་
 འབྱུང་བ་ཞེས་བུའི་རིང་། །བྱང་མེས་མའུམ་ཐུག་བཅུ་འདྲམ་རྟོ་རྟེ་འཛེན། །
 བུམས་དང་འཇམ་དཔལ་མདོ་འདྲལ་མདོན་པ་བཟུས། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བརྟུ་བ་ལ་ལྷ་མི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྤྱད་ནམས་ནི་འཕགས་ལྷལ་གྱི་མཁས་པ་དག་
 གིས་ལྷལ་མ་གཏུ་ན་གྲོང་བྱིར་བྱལ་པའི་ཁབ་གྱི་ལྷ་ལྷགས། བི་མ་ལ་སི་ལྷ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རི་ལ་བྱང་ཆུབ་མེས་མ་དཔའ་འབུམ་ཐུག་བཅུ་འདྲམ་དེ། ཐུག་ན་རྟོ་
 རྟེས་ནི་མདོ་ལྷ། བུམས་པས་ནི་འདྲལ་བ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་མདོན་པ་རྟམས་
 བརྟུས་པར་བཞད་དོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སངས་
 ལྷལ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་དེ། ཅ་བའི་ལྷ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོ་དང་།
 འཇམ་དཔལ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བུམས་པ་ལ་སྐགས་པ་རྟམས་
 གྱིས་བརྟུས་པའི་བྱིར་རོ། །བདག་ཅག་གི་ཅ་བའི་ལྷ་དང་པར་བྱེད་པ་ཉན་མོས་ནི་
 མ་ཡིན་དེ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ནི་དེ་དག་གི་ལྷལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཞེས་བཞད་དོ། །ལྷགས་འདིར་བརྟན་པའི་གནས་ཚད་མང་ན་ཡང་། །ཡོངས་
 བྲགས་ལྷ་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་ད་ལྷ་ནི། །ལྷ་གི་ལེའུ་ཡིན་གསུངས་སྤྱང་ཆེན་
 སྐགས། །ལྷ་བ་ཏུས་གསུམ་ལས་གེས་རབ་སྐབས་སུ་བཞེད། །ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལྷགས་འདིར་ཐུན་མོང་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་ཏུ་བུས་ནས་ཆད་རིང་བྱང་མདོ་ལྷ་ས་
 མའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཞད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་བུས་ནས་
 ཆད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐགས་མང་ཏུ་སྤྱང་(མེ་ 109ན)ནའང་། ལྷངས་འདི་

377

རྩ་ཆེ་ཆེས་ལ་སྐྱེས་པས་ཐུ་གྲོ་ལ་བརྒྱ་པ་ཉིད་པའི་སྤྱིང་དུ་ཐུག་ན་རྩ་ཆེ་...
 བརྒྱགས་ཏེ། འདི་སྤྱད་བདག་གིས་སྐྱོ་པ་ཞེས་སྐྱེས་པ་བཞད་པའི་ཆུལ་གྱིས་
 བརྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུག་རྩོད་གཏུགས་དཀར་གྱི་འབྲེལ་པ་ལྷ་དུ་མ་ལྷན་མཇུག་
 པ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་བཞད་པའི་ལྱིང་། སྤྱད་པའི་སྤྱད་ཀྱང་ལག་ན་རྩ་ཆེ་དང་ཀྱན་
 དུ་བཟང་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྒྱུ་པར་གསལ་ཏེ་ཐུ་མ་དེས་དེ་ལྟར་བཞད་པ་དང་།
 ཐུག་ན་རྩ་ཆེ་དབང་བསྐྱར་པའི་སྤྱད་ལས་སྤྱོད་པས་གསང་བའི་བདག་པོར་.....
 དབང་བསྐྱར་ཅིང་བརྟན་པ་གཏད་པའི་ཆུལ་སྐྱེས་འབྱུང་བའི་ལྱིང་རྩ། །རྣལ་
 འཕྱོར་སྤྱད་ནི་ལྷུང་ལོ་ཅན་དུ་རྩ་ཆེ་འཆང་ས་པུ་མི་དབང་ཐུག་གི་ཆུལ་བརྟན་...
 པ་ཐུག་ན་རྩ་ཆེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་བྱུང་ཆུང་ལེན་པ་དབང་...
 ཅིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བ་བཏབ་པའི་རོར་བརྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་དཔོན་ཀྱན་
 དགའ་སྤྱིང་པའི་ཨོ་གའི་འབྲེལ་པར་ཆུལ་དེ་གསལ་པར་བཞད་པའི་ལྱིང་རྩ། །ཐུ་
 མེད་ཆུ་པ་པོ་དང་གཏད་པ་དེས། །བརྒྱུ་མིང་སྤྱོད་པ་པོས་ཀྱང་སྤྱད་སྐྱེས་
 ལས། །ཕྱེ་བྲག་མ་སྤྱད་རྩ་ཆེ་མཁའ་འཕྱོ་རྣམས། །ཤི་བ་ཤིས་ལན་ཆུལ་གྱིས་
 གཏན་ལ་ཡབ། །བརྟག་པ་གཉིས་པ་རྩ་ཆེ་སྤྱིང་པོས་ཏེ། །དུས་འཁོར་ཅ་སྤྱད་
 རྩ་བ་བཟང་པོ་དང་། །བརྒྱུ་སྤྱད་འཆམ་དཔལ་ལྷགས་པས་སྤྱིང་པོར་ཤིས། །
 རྣལ་འཕྱོར་ཐུ་མེད་པའི་སྤྱད་ལྷོ་རྣམས་ནི་སྤྱད་སྐྱེས་མཇུ་པ་པོ་དང་སྤྱད་...
 གང་ལ་གཏད་པ་དེས་བརྒྱུ་པ། དཔེར་ན་དུས་འཁོར་མའི་སྤྱད་ཆས་སྤྱེས་རྩ་བ་
 བཟང་པོས་བརྒྱུ་པ་ལྷ་བྱ་མང་ཞིང་། དཔལ་གསང་བ་བྱུང་བའི་སྤྱད་ལས།
 འདི་མི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ། །གཞན་དག་ཨོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །བདག་ཉིད་
 འབང་ཞིག་སྤྱད་པར་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱད་(ཆེ་ 110 བ)སྤྱོད་པ་
 པོས་ཀྱང་བརྒྱུ་པར་བཞད་པ་སྐྱེས་ཨོད་པ་ལས། ཕྱེ་བྲག་མ་སྤྱད་འགའ་
 ཞིག་ནི་རྩ་ཆེ་ལག་མོ་སྐྱེས་རྣལ་འཕྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ཆེ་འགན་རྣམས་སྤྱོད་...
 ཤི་བ་དང་ཤིས་ལན་གྱི་ཆུལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པོ་མཁའ་འཕྱོ་སྤྱད་མཆོ་ལས་.....

གསེར་དབུལ་སྒྲུག་འབུལ་བ་དེར་འཕེན་བཅོལ་ན་ཕྱིས་དགེ་སྤྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 དེག་ཚོག་པར་འདོད་པ་བཅས་རྒྱུད་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་ཟུང་ནས་འདི་ནི་
 ཚོས་ཡིན། །འབུལ་བ་ཡིན། །རྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བསྒྲགས་པ་དེ་དག་
 ཟུན་དབུང་ཞིང་བསྟན་པའི་རྩི་མ་བསལ་བའི་སྤྱད་དུ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ལྟན་
 པའི་དབང་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ལ་སྒྲགས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་
 མང་དུ་སྒོམ་པའི་དབང་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ། །ཀུན་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་འདུས་ཏེ་ལུ་རྩ་བྱིའི་རིགས་ལས་ཕྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་ཅེས་
 བྱ་བས་ལྷན་བདག་བྱས་ཏེ་དངོས་པོ་བཅུ་བསྒྲགས་ནས། དེ་དག་མདོ་ལྟེ་ལ་མི་
 འཇུག། །འབུལ་བ་ལ་མི་སྤྱང་། ཚོས་ཉིད་དང་འགལ་བས་དོར་བར་བྱ་བར་
 བཅས་ཏེ་མི་རྒྱུད་བར་ཟུང་པ་རྣམས་བརྟེལ་བས། འདི་ལ་བདུན་བརྒྱས་ཡང་
 དག་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་ཆ་གས་ཀྱི་བསྟུ་བ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་བཀའ་བསྟུ་མ་མ་ནི། དེ་ཡི་རྗེས། །དགེ་སྤྱོད་མ་རྒྱ་དེ་བསྒྲུབ་
 མར་བཅས། །གཞི་ལྟ་བུ་བསྒྲགས་པས་ཅ་བའི་ཐེ་བཞི་དང་། །དེ་ལས་བྱས་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་ཉིད་དུ་གྱུར། །དེའི་རྗེས་གཏད་རབ་བདུན་པོ་སྒྲགས་རྒྲགས་པའི་
 ཕྱིས་ཞིག་ན་ལྷལ་མ་རུ་ཤེའི་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ལྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མཚམས་མེད་
 གསུམ་བྱས་པ་ཞིག་རང་གི་རྟེན་པ་གསང་སྟེ་ཁ་ཆེར་ལྷན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། ཐེ་
 རྟོད་གསུམ་ག་བྱང་བར་ཤེས་ནས་དཔེན་པར་ཉིང་པེ་འཇུན་ལ་བརྩོན་པ་ནི་
 བདུད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་བཟོ་བས་ཏེ་དབང་བཅོམ་པར་གྲགས་ཤིང་རྟེན་བཀྱར་དང་
 གྲགས་པ་འཕེལ་ནས་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་གཙུག་ལག་ཁང་འདམ་བུ་ཅན་
 ཏུ་འོངས་པ་ན་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་གྱི་མདོ་རོམ་མས་སུ་འདོན་པའི་ཆེ།
 ལྟ་ཆེན་པོས་མདོ་བཏོན་པའི་མཇུག་དུ། ལྟ་རྣམས་མ་རིག་པ་ཡིས་སྒྲུས། །ལམ་
 ནི་སྒྲུ་ཡི་རྒྱན་ལས་ཕྱུང་། །སྟེ་ཆོས་ཅན་རྣམས་གཞན་ཀྱིས་འཇུག། །འདི་ནི་
 མངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་(མི་ 112 བ་)ཡིན། །ཞེས་བཏོན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་

383

གཞུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདི་སྐབས་ཅ་པའི་ཕྱི་པའི་གྲངས་དང་།
 དེ་ལས་བྱས་ཆུལ་ལོགས་ཕྱི་པ་ནམས་ཀྱི་འདོད་ཆུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་
 བཞོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་རོ། །ཅི་བས་ལོགས་ལ་ལོགས་
 དེ་གྲ་བཅོམ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅུན་པ་བཞི་བུ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་རྟེན། །ཐུན་
 དངས་བྱས་པ་བཀར་བསྐྱབས་ཕྱི་སྟོད་གསུམ། །ཡི་གེར་བཞོད་དེ་བཀའ་བསྐྱ་
 གཞུམ་པར་མཛད། །དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་ཅི་བས་ལོགས་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་སྟོས་
 པ་མཐར་ཐུན་པ་གཙོ་བོར་ལྟར་པའི་དེ་གྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། །བསུ་མི་དྲ་
 ལ་ལོགས་པའི་བཅུན་པ་བཞི་བུ་རྟེན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་
 རྟེན་གྲངས་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་རྟེན་ཐུན་དངས། །ཁ་ཆེའི་ལུལ་དུ་ན་རྒྱན་གྱི་གཙུག་ལག་
 ཁང་གསར་དུ་བཞེངས་པ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་བསྐྱེད་བཀུར་དེ། བྱས་པ་
 བཙོ་བུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྱིད་མི་ལས་ལྷང་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རས་ལུག་གཙོག་མི་བཙོ་བུ་དྱིས་བཞོས་ཀྱང་མ་རལ་བ་མི་
 ལས་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱི་བཙོ་བུ་དྱི་བྱས་
 པར་ལྟར་གྲངས་རྟེན་པར་སྟོལ་པའི་རས་ནི་རལ་བར་བྱ་བར་མི་བྱས་ཏེ་དེའི་སྟེ་
 ལུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལྷང་གིས་བཀར་བསྐྱབས་གིང་ཆོས་མཛོད་པ་རྟེན་པར་
 བཞོད་དེ་འདི་ལ་བཀའ་བསྐྱ་གསུམ་པར་གྲགས། དེའི་ཚེ་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཡི་གེར་བཞོད། མདོ་ཕྱི་དང་མཛོད་པ་ལྟར་ཡི་གེར་མ་འཁོད་པ་རྟེན་གྲངས་
 ཡི་གེར་བཞོད། བཞོད་པ་རྟེན་ལ་དག་ཐེར་བྱས་སོ། །འདི་སྐབས་ཁ་ཆེ་བ་
 རྟེན་གྱིས་འདི་ལྟར་འདོད་པ་ལས་ལུལ་དབྱས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ནི་རྟེན་ལྟུ་
 རའི་དགོན་པར་གྱུ་ས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དེ་ལྟར་བཀའ་བསྐྱ་
 གསུམ་པ་མཛད་པར་བཞེད་དོ། །བཀའི་བསྐྱ་བ་རྟེན་པ་གདུང་བ་སྐབས་གསུམ་
 པའི་འབྲེལ་བའོ། །(ཨོ་ 113 ན)

4. རྩ་འཁྱུར་རྩིང་མའི་བབ་ལྷགས་བཤད་པའི་མཁུ་

མཁུ་བཞི་པ་རྩ་འཁྱུར་རྩིང་མའི་བབ་ལྷགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་
མའི་བབ་ལྷགས་རྩིང་བཤད་པ། རྩ་བཞི་ལྟེ་བཤད་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བཟུན། རྩ་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། རྩ་འཁྱུར་རྩིང་མའི་ལྷགས་ལྷ་གསང་ཆེན་གྱི། །བཟུན་པའི་
བབ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ནམ་པ་གསུམ། །རྩ་འཁྱུར་རྩིང་མའི་རང་ལྷགས་ལྷ་གསང་
ཆེན་དོན་ཐུག་པའི་བཟུན་པ་ལ་བབ་ལྷགས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆལ་དུ་ནམ་པར་
བཞག་པ་ལོན་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྩ་བ་ལྷགས་དཔལ་ནལ་འཁྱུར་
མ། དཀོངས་པ་རིག་པ་ན་བར་བརྒྱད། །གང་ལ་ཐུག་གི་བར་དུའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་དཀོངས་བརྒྱད། རིག་
འཛིན་བརྒྱད། གང་ཐུག་ཐུག་ཐུག་ཞེས་འཛིན་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་པར་གསུངས་ཆལ། འཁོར་གྱིས་བཟུན་ཆལ།
བཟུན་པའི་གཉིས་གཏད་ཆལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རྩུང་ནམ་དག་འོག་མིན་ཆས་དཔྱིངས་སུ། །ཀྱན་རྩ་
བཟང་པོས་ལེ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་ལ། །འོད་གསལ་འདུས་མ་ཐུས་པའི་དཀོངས་པ་
ནི། །བསམ་མི་བྱུང་ལྟར་རང་བཞིན་རྩུང་བར་མཛད། །རྩ་བ་ལ་ཆོས་རྒྱ་
གཞུགས་རྩི་ནམ་གཞག་གཉིས་རྩ་ཤད་པའི་དང་པོ་ནི། རང་པོ་ག་ནས་དག་ཅིང་
ཆོ་ཏུར་རང་རྩུང་འཁྱལ་པའི་རྩ་མ་གཞི་མོག་དུ་ནམ་པར་དག་པ་ལ་འོག་མིན་...
ཅས་རྩ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་རྒྱ་དཔྱིངས་རྩིང་པོ་ལྟར་ཆལ་གྱི་དཔྱིལ་འཁོར་རང་...
རྩུང་བཟོགས་བཅའི་རྒྱུད་དུ་མི་གཏོགས་གིང་རྒྱ་ཆད་རིས་རྩ་མ་ཆད་པའི་གནས་
ལྷ་རྩ་བ་རང་ལྟར་རིག་པའི་རང་པོ་ཆོས་ཉིད་ལྟ་ཅིལ་ལས་འདས་པ་མངས་རྒྱས་

386

ལྟ་ཞུས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཐུགས་ཆེན་དཔང་གིས། ས་ཡུལ་དཔང་ཐུག་ཞུས་
 གྱི་གཞན་སྤངས། དཔུས་ན་ཐུག་པོ་བཞོད་པ། བར་དུ་མངོན་དགའ། ལྟོ་
 རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། རྒྱལ་དུ་བཞེ་བ་ཅན། ཡུང་ན་ལས་རབ་བྱུང་བ་ལྟེ་
 རིང་ལུ་ཞིང་ཁམས་འོད་ཀྱི་ཁང་བུ་བཅུགས་པ་ནས་སྤྱི། རྟོན་པ་(མ་ 114 ན)
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིགས་ལུ་ཀྱལ་བ་ནས་བ་ལུས། ལྟན་ཅིག་པའི་འཁོར་
 རྒྱས་ལ་ཟབ་མའི་དཔང་གསུམ་བསྐྱར་པས་བཞེད་ལུ་དོན་ཀྱི་ཀྱུང་རྟོགས་ཏེ་རང་
 དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ས། །དེ་ནས་གཞན་དོན་དུ་ལྷོ་བ་ལྷལ་པས་ལྟན་པ་ཐུགས་
 ཆེ་ལྟེ་ཏེ་དཀོང་ས་བ་བཞེད་གསུང་དང་འཆད་པའི་ཆུལ་ཐུག་གིས་ནང་དཔང་...
 ལྟུང་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་པའི་ཆོས་སྒྲིལ་ཅང་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་འཁོར་རྒྱས་ལ་...
 བཟུན་པར་མཛད་དོ། །འདྲིར་འཆད་ཆུལ་ཐུག་ནི། ལྟུང་པོར་པས་བསྐྱར་ས།
 ལྟན་མ་གཞིང་ས་གཏོད། ལྟན་ཐིམ་ཡུར་གཞིགས། ལལ་ཀྱི་སྒྲིལ་དཔེ། དུང་གི་
 ཆོས་པར་ནས་ལྟུགས་ཀྱི་དཔང་པོ་བརྒྱུངས་ཏེ་ཆང་ས་པའི་དཔུང་ས་སྒྲིལ་གསུངས་
 ས། །དེ་ཆོ་མ་དག་ཞིང་དུ་བཅའ་གཞི་ཡི། །ལྟན་པ་ཐུག་གིས་ལལ་ལྟེགས་ཆོས་
 སྒྲིལ། །ལྟུང་ལྷལ་པོངས་སྤྱི་ཆོས་བཟུན་པ་དེ་ཆོ་མ་དག་པའི་ཞིང་འཕྲོ་བ་
 རིགས་ཐུག་གི་གནས་ནས་སྤྱི་ལྟན་མང་པོར་གཞིན་ལྟན་པ་ཐུག་སྒྲིལ་ཏེ། དེ་
 དག་གིས་གདུལ་བུ་ལྟུང་མ་དག་པ་དང་ལྟོ་དཔན་པ་ནས་ལ་ལྟན་མང་ལལ་ལྟུང་
 ཀྱི་ཐོག་པའི་ཆོས་སྒྲིལ་ལས་པ་བཟུན་ཅིང་སྒྲིལ་པར་མཛད་དོ། །གཞན་པ་དེ་
 དག་གི་ཆོ་དག་པོ་འཆིགས་ལྟེད་གདུལ་པོ་སྒྲིལ་གདུལ་བུ་ལྟུག་པ་ཅན་ནས་
 ཀྱི་རྒྱུ་དཔལ་ཏེ་ཆོ་གཞི་ནས་པར་སྤངས་པས་སྒྲིལ་པའི་དཔུང་ལ་ཁོར་ལྷལ་པར་...
 མཛད་པ་སྒྲིལ་གང་འདུལ་ཞི་ཁྱོད་ནས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ལྟན་པར་གསུངས་...
 ས། །གཙང་མའི་གནས་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་འདུང་པའི་སྒྲིལ། །ཆོས་མཐུན་པོངས་
 ལྟུང་ལྷལ་པའི་རིག་འཛིན་ལ། །ལ་རྒྱལ་ལྟན་དང་ལྱི་ལྱུང་ལྟེ་གསུམ་གསུངས། །
 མ་མཛད་ལ་སྒྲིལ་པའི་གནས་ཀྱི་མཆོག་གཙང་མ་རིས་ཀྱི་འག་ལྟན་དུ་འཆིག

རྟོན་ན་སངས་ཀྱིས་འཕྲུང་བའི་རྟོན་རྒྱལ་དུ་སྐྱོང་ས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པའི་མཆན་དཔེ་ཀྱན་ལྡན་གྱི་སངས་ཀྱིས་ཐུ་བརྟན་ནས། ལྷ་དང་ཡུལ་པ་དང་
 རིག་པ་འཛིན་པའི་འཁོར་ཆད་མེད་པ་ལ། ཀྱན་འཕྲུང་འཛིན་པའི་ཐོག་པ་ས་
 རྒྱལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། དཀའ་ཡུལ་(མི་ 114 བ)རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་པ་བྱི་རྒྱུད་ལྷེ་
 གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྤང་བརྟེན་དང་ཆོག་ལས་ཡུང་བའི་རྒྱུད། །རྩོ་རྩོ་
 ཆོས་རབ་མི་ཡི་ཤོད་པ་ཅན། །ཞུ་གི་ཕུ་རྩ་ཉེ་བཞི་སྟགས་ཀྱིས་བརྟུས། །ཐུང་
 རྩོ་གཞན་སྤང་དུ་སྤང་བའི་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་སྤང་ཅས་དུ་བརྟེན་ཡིས་གོ་
 བར་མཛད་པ་དང་། རྩོ་སྤང་དང་སྤང་བཞིན་རག་ཆོག་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་
 ལས་ཡུང་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ནི། གསང་བདག་རྩོ་རྩོ་ཆོས་དང་། བུ་མ་མེ་མེ་
 ཤོད་པ་ཅན། ཞུ་གི་མ་ཕུ་རྩ་ཉེ་བཞི་བ་དང་། སྟགས་སྐྱོང་ས་ནས་མན་རག་
 རྩོ་གས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆབ་རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔའ་དང་། ལུང་ཨ་བུ་ཨོ་ག་
 རིག་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ར་སྟགས་ཀྱིས་སངས་ཀྱིས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་འཕྲུང་།
 གསུང་གི་བར། སྟགས་ཀྱི་དཀོངས་དོན་མ་ལུས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཏན་
 ལ་མཐོང་ནས་མི་མཛོན་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་སུ་བརྟུས་ཤིང་རྒྱུད་པ་པོ་དག་
 ཀྱང་གཏོད་མའི་མཛོན་པོའི་སྟགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་ཅལ་བཙོན་ལྡན་འདས་
 གསང་བའི་བདག་པོའི་རོ་པོར་གཅིག་པས་རྟོན་འཁོར་དབྱེར་མེད་དཀོངས་པ་
 མཉམས་ཉིད་ངང་ལས་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྟུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིགས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཅན་ལ། །བརྟན་
 པའི་གཉེར་གཏོད་མཛོར་ན་སྤྱོད་གསུམ་གྱི། །རྟོན་པའི་མྱོང་གཞི་རྒྱལ་བ་དཀོངས་
 བརྒྱུད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལྷེ་ཐབ་མོ་རྣམས་རྒྱུད་པ་པོ་གསང་བའི་བདག་པོ་
 གཙོ་པོར་ཡུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་རིགས་གསུམ་མཛོན་པོ་དང་། འཁོར་འདས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བདག་མོ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་མཁའ་འགྲོ་

མ་ལས་གྱི་དབང་མ་ཆེ་ལེ་སེས་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 ལ་དངོས་སུ་གཉེར་གཏད་ནས་བཀའ་བསྒྲུབ་ཤིང་། བརྒྱད་ནས་ཕྱི་རབས་བརྒྱད་
 འཛིན་གྱི་གང་ཐག་ཆོས་གྱི་སྒྲུབ་ཅན་རྣམས་ལའང་ལུང་བསྟན་ཅིང་བསྟན་པའི་
 གཉེར་གཏད་དེ། ཁོག་གཞུང་ལས། སྟུང་བ་པོ་དང་བྱད་མེད་(ཆོ་115ན)
 དང་། རྒྱལ་འཕྱོར་མིག་ལྟ་ཆོགས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་དེ་དག་མདོར་བསྟུན། རྟོན་པ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་མེད་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་
 དཀོངས་པ་རྩ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པས་ཆོས་བསྟན་བྱ་རྟོན་མེད་མེད་ཀྱང་ལེ་སེས་གྱི་
 ཅལ་ལས་ཚུལ་ཅམ་ཏུ་སྒྲུང་བས་རྒྱལ་བ་དཀོངས་པའི་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྩ་འཛིན་བརྟ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལ་ཉིད་ལྷགས།
 མོ་ག་གྱི་མ་གཉིས་གྱི་ལྷགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཏུས་ཏུག་ཆེ་ན་ཚུལ་མེད་ཐོག་པ་ནི། །མེས་ལྷག་ཅན་ལ་
 རྟོར་མེས་དབང་སྐུར་ལུལ། །ལྷ་ལེ་གནས་དར་དེ་ཉིད་མི་ལུལ་དུ། །སྤྱུལ་
 པའི་སྐུར་བཞེངས་དགའ་རབ་རྩ་རྩེ་མིས། །དབང་རྒྱད་མཛོད་ཐོབ་བསྟན་པའི་
 བདག་པོར་ལྟར། །ཆོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། རྟོན་མཛད་ས་

༡   ༢   ༣   ༤
 ལྟུང་ཏུག་ཏུས་མཐུ་ཞན། །ལས་གྱིས་ཆེ་ལུང་བཀའི་དོན་རྟོར། །བསྟན་སྐྱོང་

་
 ལུབ་མས་འདྲན་པས་བརྒྱུར། །གཉིན་པོས་མི་ནོན་སྐྱབ་ཆོགས་ཞན། །དེ་ཆེ་
 རྩ་བ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤར། །ཞེས་གསུང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་འཕྱོང་པའི་ཏུས་ཏུག་ལ་
 བབ་ཆེ་ཤན་འབྱེད། །ལ་བསྐྱེ། རང་གྲོལ། མཛོད་སུམ་ཏུ་རྟོན་པ་ཚུལ་མེད་ལ་
 ཉིད་ཐོག་པ་འཕྱོང་པའི་ཏུས་ལ་བཤས་པས། རྩམ་ཅུ་ཅི་གསུམ་གྱི་ལྷ་དེ་བ་
 བཟང་རྒྱུད་གྱི་བྱ་ཐེས་ལྷག་ཅན་ལ་མིས་ལྷས་ཁྱད་པར་ཅན་བཞི་ལྷ་བྱང་པ་དང་
 མཐུན་པར་རྩ་རྩེ་མེས་དབང་རྒྱལ་བས་སྤྱི་སྒྲུགས་གྱི་དབང་བརྒྱུར་ཞིང་མན་

དག ཕྱིན པམ ལྟའི་གནས་སྤྱང་། དེ་ནས་མི་ལུལ་དྲ་དར་ཆུལ་ནི། རྒྱ་གར་ནུབ་
 རྒྱགས་ཨོ་རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱལ་པོ་རྩམ་ཨོ་ཤོ་ཀའི་སྐམ་ཨོ་པ་ཏྱ་ར་རྩི་མཚོ་འབྲུག་དུ་.....
 ལྷུ་ལ་ལྷུགས་ཨོ་གསང་བདག་སྤུལ་པའི་རང་བ་ཞིག་གིས་སེམས་ལྷག་ཅན་ཡི་གྲེ་
 རྩོ་དྲ་བརྩམ་དེ་ཞུལ་དྲ་མིད་ནས་སྐམ་ཨོ་ལྷུགས་ཀར་མཆུ་ལན་གསུམ་གསུགས་
 བས་རྩོ་འོད་འཕར་བ་ཞིག་ལྷུགས་ཀར་བརྩིམས་པས། སྤྱ་དུས་རྒྱགས་པ་ན་སྐམ་
 ཨོ་ལྷུགས་ཀ་ནས་གསེར་ཕྱི་རྩོ་རྩོ་ཅི་དགུ་འོད་འཕར་བ་ཞིག་ལྷུ་ལྷེ་འོད་དྲ་
 རྒྱ་བ་ལས་(ཨོ་ 115 བ)སྐམ་ཕྱིའུ་མཚན་དཔེ་དང་ལྷུག་རྒྱུས་སྤུས་པ་རྩོར་སེམས་
 བས་མཁའ་ཆའི་རྒྱད་ཞུལ་འོད་ན་མཚན་བཞིན་དྲ་ཕྱོན་པ་དེ་ནི་མི་ལས་འདས་.....
 པའི་རྒྱུས་མཚོག་སྤུལ་སྤྱ་དགའ་རབ་རྩོ་རྩོ་ལྷེ། སྤར་ཡང་རྩོར་སེམས་མཚན་དྲ་
 ཕྱོན་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱགས་པ་ཆེན་པའི་རྒྱད་འབྲུག་སྤུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་.....
 མཚན་དང་དབང་དྲ་ཕོ་བ་ལྷེ་བརྩན་པའི་བདག་པོར་སྤུར་དེ། འོད་དྲ་སྐམ་ཆོ་
 འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་སྐགས། རྒྱལ་ཆབ་ནམས་ལ་འདས་རྩེས་རིམ་པར་
 བཟས། མཐར་གདོད་མའི་ཟད་སར་འོད་ལྷུང་དྲ་སྐམ་པའི་ཆོ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་
 པོ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་ལ་འདས་རྩེས་བརྩལ་ཞིང་། སྐགས་ཁོངས་ནས།
 ཕྱི་སྤང་ཏ། རྩོ་ན་རྩོ་ཏ། པོ་མ་ལ་ལྷེ་རིམ་པར་སྐམ་ཨོ་རྒྱལ་ཆབ་དྲ་དབང་
 བསྐྱར་པའི་འདས་རྩེས་རིམ་པར་བཟས། སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་པརྩ་ཀ་རས་ཀྱང་
 དངས་སྤྱ་ཕྱི་སྤང་ཏ་སྤྱ་མར་བཞེན་ཅིང་། དགའ་རབ་རྩོ་རྩོ་ཡི་ཤེས་ཕྱི་སྤྱ་
 དང་ཡང་མཆལ་ནས་གདོས་བཅས་འོད་ལྷུང་དྲ་ཕོ་ལ་པའི་ཆུལ་བརྩན་ནས་འཕོ་
 བ་ཆེན་པོ་རྩོ་རྩོ་སྤུས་འཁོར་བ་རྩོ་སྤྱད་དྲ་འཕྱོ་པའི་དོན་མཚན་ཅིང་ད་ལྷེ་པརྩ་
 འོད་ཕྱི་གཞལ་མིད་ཁང་ཆེན་པོར་དངས་སྤྱ་འཕྱོ་ཞིང་གཞེས་ལ་ཆོས་ཀྱང་རྩོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིག་འཛན་མི་མ་ཡིན་པ་ལས་བརྒྱད་པ་དང་། མི་
 དང་མི་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་བརྒྱད་པའོ། །

ཕྱིན་ནས་སྒྲིན་འོག་མིན་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། ལྷ་མ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ལྷེ་ལྷ་
 གནས་གསུམ་ཏུ་བརྟན་ཅིང་གྲགས་པའི་གསང་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཏེ་.....
 བརྟན་པར་མཇུག་དོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་རིགས་ཅན་ཏེ་མ་ལུ་ནི། ལྷ་གྲགས་
 ལྷན་མཆོག་རྒྱུང་། ལྷ་རྒྱལ་འཛིག་པོ། གནོད་རྒྱུན་སྐར་མདའ་གདོང་། སྒྲིན་
 བོ་རྩོ་རྩོས་ཐབས་ལྡན། མི་ལི་རྩ་བྱི་རྩ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ནམས་སོ། །
 གདུང་ཆིག་ཉེར་གསུམ་ནི་རྒྱ་མདོ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་ལཱ་གསུམ་པ་ལས་འབྱུང་...
 རོ། །དེ་དག་སྒྲིན་བོ་རྩོ་རྩོས་ཐབས་ལྡན་གྱིས། །ཡི་གེར་བཀོད་ནས་མཁའ་
 ལ་ཅལ་གྱིས་སྐས། །དེ་ནི་རིག་འཛིན་བདེ་ཡི་བརྒྱུད་པར། །དེ་ལྟར་གསང་
 བདག་གིས་(ཤེ་ 116 པ)གསུངས་པའི་ཐོག་པ་མཐའ་དག་སྒྲིན་བོ་རྩོ་རྩོས་ཐབས་
 ལྡན་གྱིས་གཤེར་གྱི་ཆེགས་པམ་ལ་བོ་རྩོ་རྩོ་ལྷན་མས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ནས་མཁའ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཅལ་བདུན་གྱིས་སྐས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཅལ་བདུན་ནི།
 གཤེར་གྱི་བྱང་བྱ་འབྲི་གཞི་ལྷན་སྐམ་ཆོགས་པར་དགོངས་པ། བོ་རྩོ་རྩོ་ལྷན་མས་
 བྲིས་པ་རྒྱ་ལྷན་སྐམ་ཆོགས་པར་དགོངས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོགས་པའི་རྩོས་བྱ་
 རྒྱུད་རོ་མཆར་པའི་དགོངས་པ། ནམ་མཁའ་འབྱུང་བཞིས་མི་འཇིག་པས་གཏེར་
 གནས་དམ་པར་དགོངས་པ། མ་དང་མཁའ་འགྲོ་ནམས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་
 ལྷན་པས་གཏེར་རྒྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་དགོངས་པ། ཆོས་བདག་རྒྱལ་བོ་ཆེ་
 ལས་ཅན་དབང་པོ་ཡང་རབ་རྟོགས་ལྡོམ་ཏུས་མཉམ་ཏུ་དགོངས་པ། རྒྱུ་འཕགས་
 བྱང་ལེམས་ས་ལ་གནས་པ་སྐགས་བྱུང་བརྟེན་བརྒྱུད་འཛིན་དར་རྒྱས་སྤྱ་འབྱུང་...
 བ་ལ་དགོངས་པ་ནམས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཆོས་དོན་མ་ལུས་པ་བརྟེན་ཅས་གྱིས་ཁོང་
 ཏུ་ཆུད་པས་རིག་འཛིན་བདེ་ཡི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་བྱུང་། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་རྟུན་བརྒྱུད་ནི། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིན་ཆཐས་སྐར་བ་
 ལས། །རྒྱལ་བོ་ཆེ་ལ་རྣམས་ལྷན་བདུན་གིར་ཏེ། །ཕྱག་དོར་རྒྱ་དང་ཏུ་རྟེ་
 བཅོ་བརྒྱུད། །ཡང་ཞོག་ཐབས་ཤིང་རིམ་པར་དོན་རྟོགས་ནས། །ཀྲ་ཀྲ་རྩ་ཆ་

395

རིན་པོ་ཆེ་རྩ་བ་རྒྱུད་ལས་བྱས་པ་སོགས་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཡོངས་རྒྱགས་སྟུན་...
 དངས་པས་ཀྱན་འདུས་བཀའ་བབ་ཡོངས་ཐུ་རྒྱགས་པ་ནི་སྤྱབ་དཔེན་ཆེན་པོ་ཉིད་
 ལ་འདུས་ཤིང་གསར་སྟགས་ཀྱི་རྟན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་འགྲོ་བའི་
 དོན་མཛད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པོར། །སྤྱེད་ལྷན་ཉིད་མའི་བབ་ལུགས་
 བཤད་པ་སྐབས་བཞི་པའི་འབྲེལ་པོར། །ཐོག་པའི་རྩ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་
 གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་འཛད་བསྐྱབ་(མོ་ 118 བ)པ་གསུམ་ལེགས་པར་རྟན་...
 པའི་བརྟན་བཅས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྱུང་ཅས་བྱ་བ་ལས་བརྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་...
 རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའི་ནམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་པོ། །

བཞི་པ། རྩལ་བརྟན་འཇམ་གླིང་གྲུ་རི་རྩྱུར་ དར་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ།

1. བརྟན་པ་འཕགས་པའི་ཕྱལ་དུ་རི་རྩྱུར་དར་པའི་སྐབས།

དེ་རྩྱུར་བརྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནམ་པར་གཞག་པ་སྟེ་དང་ཕྱེ་བྲག་གི་
 རྩལ་ལེགས་པར་བཤད་ནས། བརྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་མཆན་པའི་གླིང་འདིར་རི་
 རྩྱུར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པ་ལ་སྐབས་...
 པཞི། རྩལ་བརྟན་འཕགས་པའི་ཕྱལ་དུ་རི་རྩྱུར་དར་བ། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུངས་
 རྩ་བརྟན་ཅེ་འདུལ་བ་དང་བཤད་རྒྱན་གྱི་ཕྱུང་བ་བཟོད་པ། རྩལ་བརྒྱད་ཤིང་
 རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་རི་རྩྱུར་གྱུང་བ། རིགས་པའི་གནས་དང་ཞར་
 ཕྱུང་ཕྱལ་གཞན་དུ་བརྟན་པ་དར་པའི་རྩལ་བཤད་པོར། །

དར་པོ་ལ་གཉིས། རྩྱུ་དང་། ཕྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པོར། །

དར་པོ་ནི། བརྟན་པ་འཇམ་གླིང་འདི་དུ་དར་པའི་རྩལ། །ཞེས་པོར།

གཉིས་པ་ནི། རལགས་པའི་ཕུལ་དུ་ཉན་མོས་ཐོག་པ་ཆེ། །ལལ་ཆེར་
 རྒྱུད་ཆུབས་གཉིས་ཕྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རལ་མ་སྒྲིབ་གི་ཕྱེ་བཤ་ཕུལ་དུ་གི་ཐོག་
 མ་སངས་ཀྱིས་དཀྱིལ་ཕྱོག་པའི་ཞིང་རལགས་པའི་རྒྱུ་པོས་གད་པ་རྒྱ་གར་གྱི་
 ཕུལ་དུ་ཉན་མོས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་ཆེར་རྒྱུད་པ་དང་། ཐོག་པ་ཆེན་པའི་རིང་
 རལགས་པའི་ཆེར་པར་རྒྱུད་པའི་ཆུབས་གཉིས་ཕྱུང་རྟེན་། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས།
 དང་པོ་ཉན་མོས་པའི་ཆེར་རྒྱུད་པའི་ཆུབས་པའདྲ་པ་ནི། རྒྱལ་པའི་ཆབ། །
 རོད་རྒྱུད་ཀྱན་དགའ་པོ་དང་ག་ནི་མོས། །ཉིང་ཐུག་རྒྱ་རྒྱ་ཀ་དང་ནག་པའི་
 རབས། །ལེགས་མཚོར་ཉི་མ་གྱུང་བཞུན་གདང་རབས་པའུད། །དགེ་རྒྱུད་མེད་
 ཐའི་པར་དུ་ཕྱུང་བའདྲ་པའདྲ། །སངས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱིས་དང་འདྲ་པའི་ཉན་
 མོས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གཞེངས་པའི་ནས་རྒྱལ་ཆབ་དུ་.....
 དབང་བཞུར་པ་འདྲ་རྒྱུད་ཆེན་པོས་པག་པའི་བཞུ་བ་མོགས་པའི་ཉན་པའི་བྱ་བ་.....
 མཐར་ཐུན་པར་མཐར་དེ་ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་བཞུན་པ་གདང་ནས་རྒྱ་(ཆེ་ 119 ན)
 རྒྱལ་པོ་གཤེད་ཀྱི་རི་གཞུག་གྱི་དབྱས་རྒྱ་རྒྱུན་པའི་ན་བཟའ་བྱུག་དང་མོད་
 པས་རྒྱ་རྒྱལ་གཞོགས་ཉི་གདང་བཅོམ་ལྷན་འདས་བུམས་པ་མ་ཕྱོད་གྱི་པར་དུ་ཆེ་
 རེག་པར་ཐུན་ཀྱིས་བཞུབས་ནས་རྒྱ་དན་ལས་འདས་ཉི་གྱ་གདང་ལྷ་ལ་མོགས་
 པས་མཚོད་ཅིང་རི་གཞུག་རྒྱུར་ནས་གཞོགས། ཀྱན་དགའ་པོས་ཆོད་དཔོན་གྱི་
 བྱ་ག་ནི་མོས་ཅན་རབ་དུ་ཕྱུང་ཞིང་བཞུན་པ་གདང་ནས་གཞུ་ཉི་དབྱས་རྒྱ་ཆའི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་དང་རྒྱུད་ལེ་བཞུ་བཞུན་པར་ཆོགས་ཤིང་དབྱ་བཅོམ་པར་ཕྱུར་མ་ལོ་
 ཆ་དབྱས་པའོམ་ཉི་མ་གྱུང་པར་བྱགས་པའི་གཙོ་པོ་ལ་རྒྱུར་བཞུན་པ་རྒྱུད་ཤིག་
 པ་དང་། ཕྱེ་བཤ་རྒྱ་ཁ་ཆའི་ཕུལ་དུ་བཞུན་པ་ཞེས་པར་གདམས་ནས་ལྷག་མ་
 མེད་པའི་དབྱངས་རྒྱ་རྒྱ་དན་ལས་འདས། དེས་ཕྱུང་ཁ་ཆའི་ཕུལ་དུ་ཕྱོད་ནས་
 རྒྱ་མི་རྒྱལ་པ་ཆེ་དུ་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ་བདུལ་ནས་ས་གཞི་མེད་ས། རི་རྒྱས་
 གྱི་དང་ལྷུང་ལས་གྱུར་བྱས་གྱི་ས་པོན་མེད་ས་ཉི་གདང་ནས་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་བཞུན་

པ་ཐི་མི་ད་གནས་ཀྱི་པར་དྲ་རྒྱ་པར་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད། - ག་ནའི་གོ་ས་ཅན་གྱིས་
 ཚོས་བརྟན་ནས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཁྲི་སྟག། །བདེན་པ་མཐོང་བ་འབྲམ་ཅིང་ལྷུང་
 པར་གྲགས་ཤིང་། སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་མཐོང་པའི་བྱ་ཉི་མུམ་རབ་དྲ་ལྷུང་ནས་བརྟན་པ་
 གཏང་། རྟོན་པས་ང་ལྟ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན་མཆན་མེད་པའི་སངས་
 རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ་ཞེས་ལྷུང་བརྟན་པ་འཕགས་པ་ཉི་མུམ་...
 གྱིས་བདུད་རྒྱུ་ཅན་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་བདུལ། མི་དྲ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་པ། རྒྱ་
 ལྷུང་བཅོ་གཉིས་པ། དཔར་དྲ་ལྷུང་གཏོང་པའི་ལྟག་པ་ཞིག་དྲ་གདམས་རག་
 བརྟན་ནས་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པ་རེ་རེ་མིང་བྱ་སྤྱོད་བཞི་པ་རེ་རེ་འཕངས་པས་...
 ལྟག་པ་དེ་ཁོངས་པའི་ཆེ་སྟོང་ཁྲི་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་བྱ་རྒྱ་ཉི་ག་རབ་དྲ་
 ལྷུངས་ནས་བརྟན་པ་གཏང་། རྒྱ་ཉི་གས་ལྟག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་
 རིགས་བྱས་མེད་རིགས་མང་པོ་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་བདུལ་བ་སྟགས་རྟོན་པའི་བརྟན་...
 པ་རབ་དྲ་གསལ་བར་མཛད་ནས་ཁྲིམ་བདག་གི་བྱ་ཀློང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་གི་
 འཛིགས་པ་ལས་བརྒྱབས་ཉེ(མོ་ 119 པ)རབ་དྲ་ལྷུངས་མིང་བརྟན་པ་གཏང་།
 འཕགས་པ་ནག་པོའི་ཞབས་གྱིས་སྤྱི་དགེ་སྤྱོད་བདག་ལྷ་ཅན་མང་པོ་ལྷ་བ་...
 དང་པོ་ལ་བཀོད་ཅིང་སྤྱི་ལོའི་སྤྱིང་དྲ་བརྟན་པ་གསལ་བ་སྟགས་མཛད་པ་རྒྱ་...
 ཆེན་པོ་མཛད་ནས་རྒྱ་བཅོང་གི་རིགས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་ལེགས་མཐོང་...
 ཞེས་བྱ་བ་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་གྲ་ལ་ནས་ནས་སྟལ་ལ་བཀོད་པ་དེ་ལ་བརྟན་པ་...
 གཏང་། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོས་བརྟན་པ་ལ་མི་དད་པའི་ལྷ་དང་གནོད་ཕྱིན་ལ་
 བརྒྱ་བདུལ། རྟོ་ལྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱན་དྲ་གཙོག་ལག་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་
 ལྷུང་པར་མཛད། སྤྱིང་སྟན་མང་པོར་ཡང་བརྟན་པ་བཅོགས། རྒྱ་ལྷུང་དྲུང་
 ཚོས་རྒྱུད་ཟད་དཔར་པར་མཛད་ནས་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་
 དང་ལེགས་མཐོང་པར་གཏང་རབས་བདུན་ནས། དེ་སྤྱིང་གོང་སྤྱི་ཉི་མ་གྱི་
 པ་ཆེན་པོ་བརྟན་པའི་གཏང་རབས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནས་

བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་བརྟན་བཅས་བྱས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉི་མམ་གྱི་དྲུག་ཟུང་བྲག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་དུ་བཅུ་མས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བྲག་མ་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་འདྲོད་ལ་མྱུགས་པས་བྱས་པར་འདྲོད་ཅིང་། བོད་རྣམས་ནི་ཐམས་
 ཅད་འདྲོད་དང་། རྒྱུར་པོ་ལ་མྱུགས་པ་དྲག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུས་བྱང་སྤྱུགས་རི་
 པོ་འཁྱུགས་ཕྱེད་གར་མཁན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཛད་ཟེར་བ་ནི་ལྷགས་སྤྱི་མ་
 དེ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་གདམ་དུ་སྤྱང་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་དྲག་བཅོམ་པ་དེ་དག་
 གི་གསུང་རྒྱན་སྤྱུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེགས་པ་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་པ་ནས་རྩ་
 བར་བརྒྱད་པ་ཕྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། །ཕྱི་བྲག་དུ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་
 ན་མཛོན་པ་སྤེ་བདུན་བཀར་འདྲོད་པས་དཀོངས་འབྲེལ་གྱི་བརྟན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
 མ་ནི་ཕྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པར་འདྲོད་ལ། མདོ་སྤེ་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཕྱི་
 བྲག་དུ་བཤད་པའི་སྤྱི་ལ་ཕྱང་བའི་མཛོན་པ་སྤེ་བདུན་ཡང་ཉན་ཐོས་སྤྱི་སྤྱི་
 པོ་དག་གིས་བྱས་ནས། (མི་ 120 བ) རྟོན་པའི་གསུང་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མྱུགས་པས་
 བརྒྱས་པར་ཁ་འཕངས་པར་འདྲོད་པས་དཀོངས་འབྲེལ་གྱི་བརྟན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
 མ་སྤེ་བདུན་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བ་དཔོན་འགའ་ཞིག་ནི་སྤེ་བདུན་ཉིད་དང་པོར་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཡང་བར་དུ་ཉན་ཐོས་སྤྱི་སྤྱི་པོ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཆོག་
 བཅུག་པའང་ཡིན་དུ་རྒྱུ་སྤེ། ཐེག་པ་ཐ་དད་པའི་མདོ་སྤེ་འགའ་ཞིག་བཞིན་
 ནོ། །དེས་ན་ཆད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ནོར་པ་ཡོད་པ་དག་ནི་ཕྱིས་ལྟར་དུ་
 བཅུག་པའི་ཆོག་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཛོན་པའི་སྤེ་སྤྱི་
 མྱུགས་ན་ཡོད་པ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་འཕྱུང་དགོས་ལ། སྤེ་སྤྱི་བ་གསུམ་དོན་
 མན་ཚུན་དུ་འབྲེལ་བར་གནས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་སྤེ་སྤྱི་བ་གཞན་གཉིས་ལ་མྱུགས་
 བམ་ཐ་དད་པར་འཕྱུང་ཞིང་། མ་མོ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཕྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ་
 ཞེས་འདྲོད་དོ། །འདྲོད་པ་ཕྱི་མ་འདྲི་འཐད་འཐད་འདྲ་ཡང་སྤྱི་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 དཔྱིག་གཉིན་ནི་མདོ་སྤེ་པའི་འདྲོད་པ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་འདྲ་བས་རེ་ཞིག་

ལྷིས་ལྷུ་ཡི་ཡི་མཆོད་རྟེན་གསེས་ཤིང་མཆོད་ནས་ལྷུ་ཁང་ཞེས་ཀྱང་བཞེངས་
 བས་པོད་པ་དེར་བཞུགས་ནས་ཚོས་བརྟན་པར་མཛད། དེ་ལྷུ་ཁང་གི་མཆོད་
 བརྟན་གྱི་ཡི་ཡི་དང་བཅིང་བཅིང་བཅིང་བཅིང་ལྷིས་ཀྱང་དེར་གཙུག་པ་ཁང་
 བཞུད་བཞེངས་ནས་མེད་ཆེན་གྱི་ལྷུ་གསེས་པས་མཆོད་ཅད་དེར་བཞུགས་ལྷུ་གསེས་
 ལྷིས་བརྟན་པ་དགའ་བོ། དམ་པའི་ལྷ། ཡང་དག་པ་དེན་གསེས་ལྷིས་རྣམ་འཁྱར་
 རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལྷུ་གསེས་པས་ཡི་ཡི་དང་པའི་བརྟན་བཅས་ཀྱང་མང་དུ་བཅུ་མས་
 ཤིང་། དེ་གསེས་ལ་ཆོན་གྱི་རྣམ་འཁྱར་རྒྱུད་པ་བཞེས་ཆེད། ཆོན་གྱི་རྒྱུ་
 དཔེན་ལ་བཞུ་བའི་ཆེས་འཁྱར་དང་པའི་མཆོད་ཅད་ཀྱང་མཆོད་ནས་ཡི་ཡི་ལྷུ་པ་
 ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །

[illegible]

བེ་དམྱུ་ལྷ་ཡུ་སངས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་
 རྒྱུ་ཡུང་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷ་ལྷགས་པོ་དེ་ལྷ་ཡུ་ལྷ། །དག
 རྒྲིབ་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ལྷ་ཞེས་འཛིན་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་
 པའི་ལྷགས་འཇིག་པ། །ང་མི་ཐོག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །མེད་ཐོག་ཆེན་རབ
 པའི་ནས། །རབ་དུ་དགའ་པའི་ས་བརྒྱུའས་རྟེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འཕྱོང་། །
 ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་ཆེད་མདོ། །འཇམ་དཔལ་ཅ་ཀྱང་། དུལ་གྱི་
 འཁོར་ལོ་སྒྲིགས་མདོ་ཀྱང་དུ་མར་ཀྱལ་བས་ལུང་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ཉིས་
 བརྒྱུ་ཡུལ་དབུས། ཉིས་བརྒྱུ་ལྷ་ལྷགས། བརྒྱ་དང་ཉི་ལྷ་ཅ་དགར་དཔལ
 གྱི་རི་ལ་བཞུགས་རྟེ་ཉན་བའད་སྒྲིབ་པ་དང་། གཞན་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན
 རྩ་བ་བཞེངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་འཆོ་བ་རྒྱུར་ཞིང་ལྷ་སྒྲིགས་མི་མ་ཡིན
 གྱི་རྟོག་མཛད་པ་དང་། ལྷ་ལྷགས་གྱི་ཕྱོད་པ་བརྒྱུ་པ་སྒྲིགས་སྒྲིག་ཐམས་ཅད
 བས་དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱུངས་ཤིང་ཁྱད་པར་ཐོག་པ་ཆེན་པའི་བརྟན་པ་ལ་རྒྱ་(ཤོ་
 122 བ)འི་མེད་པ་མཛད། ལྷ་ལྷ་ནས་ཤིར་ཕྱིན་འཁམ་པ་རྒྱུན་ཤངས
 ཤིང་དེ་ཕྱིན་ནས་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་གསར་དུ་བྱོན་པ་མེད། གཏམ་གྱི་ཆོགས
 དང་། རིགས་པའི་ཆོགས་དང་། བརྟན་པའི་ཆོགས་གསུམ་གྱིས་བཀའ་འཁོར་
 ལོ་དང་པོ་བར་པ་མ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པའི་...
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པའི་ལམ་སྒྲིལ་ཐོག་མར་དབུ་བར་མཛད། ཉན་ཐོས་དཔོན་སྒྲིབ་
 རྟམས་གྱི་ཅོད་པ་བརྒྱུ་ཅིང་ཐོག་ཆེན་བཀའ་དུ་རྒྱུ་པ་པའི་མིང་གའི་ངར་བརྒྱུར་
 རྟེ་མཐར་མཆན་བཟང་སྒྲིག་གིས་གསལ་བར་རྒྱུགས་པ་ན། ཀྱལ་པོ་བདེ་རྒྱུད་གྱི་
 རྩ་བ་བརྟན་ལ་དབུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱུ་ཞིང་དབུ་དང་རྒྱ་ལུས་མི་འཇིག་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱུས་རྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ནས་སངས་ཀྱིས་གྱི་ཞིང་རྒྱུང་བར་མཛད་...
 ཅིང་། རིང་པོར་མི་སྒྲིགས་པར་རྒྱ་ལུས་ལ་འཇུག་ལྟེ་བརྟན་པ་སྒྲིལ་ཞིང་འཕྲོ་
 པའི་རྟོག་མཐའ་ལས་པ་མཛད་པར་རྒྱུར་རྟོ། །འདིར་ཆོགས་གསུམ་གྱི་རིགས་

406

407

རྣམ་འབྱེད་གཏིས། ཟུང་ཐུ་མ་རྣམས་དེ། དེ་ལས་ཚས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཆིག་ལྟག
 མ་ནི་བྱམས་ཚས་དངོས་དང་ཆིགས་བཅད་མ་མཁས་པ་དག་གིས་བཟྱེབས་པར་
 བཞེད། བྱམས་ཚས་གསུམ་པོ་ཐོག་མ་ནས་ཡོངས་བྲགས་ཐུ་དང་བ་ཡིན་ལ།
 ཟུང་ཐུ་མ་དང་ཚས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གཏིས་པལྗེ་དྲ་གཞན་ལ་མ་བྲགས་པར་དུས་
 ཟུམ་མེ་ཉི་པས་མཚོད་རྟེན་གྱི་མེར་ཁ་ནས་འོད་འཕྲུང་བ་འདུག་པ་གཟིགས་པས་
 དེ་གཏིས་ཀྱི་དཔེ་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པར་གསོལ་བ་བདེ་བ་པས་ཐྱིན་གྱི་
 མཚོངས་ཐུ་གསལ་བར་ཕྱོད་ཏེ་ལེགས་པར་གནང་། དེས་པལྗེ་དྲ་དགའ་བའི་
 བྲགས་པར་གནང་། དེས་ཁ་ཆེ་ས་རྒྱ་ན་ལ་གནང་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་པས་
 མེར་གཤེད་པའི་བརྒྱད་རྒྱུད་འབྲེལ་ཆེན་ཞོགས་སུ་འདྲེན་གཏིས་ཀྱི་ལུང་
 ཡོངས་པ་མེད་པ་དང་། མེ་ཉི་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་པོའི་ཁྲུངས་ཟུང་ཐུ་
 དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཀྱང་དེ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་དག་གི་(ཆོ་ 124 བ)ཀོ་
 རིམ་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཐྱིན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་
 དཀོངས་པ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་མན་རག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་...
 མཚོད་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དང་པོར་མཛད་ལ། དེ་ནས་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐུ་
 རྒྱ་ཆོགས་འཛོར་བ་བརྒྱས་པ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་ཐོན་རྒྱན་མཛད། འདི་གཏིས་ཀྱི་
 དོན་ཅུང་ཟད་བརྒྱས་པ་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་མཛད། དེ་དག་གི་དོན་གིན་དུ་
 བརྒྱས་པ་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མཛད། དེ་ནས་ཚོས་འཁོར་ཐུ་
 མའི་དབང་དུ་བརྒྱས་པའི་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལུལ་དུ་ཐྱིན་པའི་དཀོངས་པ་
 འབྲེལ་བྱེད་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཟུང་ཐུ་མ་མའི་བརྟན་བཅོས་བསྟོ་བ་དང་བཅས་པ་...
 མཛད། དེ་ཡང་བར་པ་གསུམ་ལ་ནི་མཚོད་བརྒྱད་དང་བསྟོ་བ་གང་ཡང་མེད་
 ཅིང་། དང་པོ་ལ་བསྟོ་བ། ཐ་མ་ལ་མཚོད་བརྒྱད་མེད་པས་ཚོས་ལུ་པོ་འདི་ལྟ་
 ལུ་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དབུས་ཐོག་གཅིག་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ།
 དེ་ལ་མདོ་ཐུན་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལྡར་བ་བརྒྱས་ཏེ་རྟོན་

409

411

412

ཀླུ་པ་ན་པལ་མེ་ཅོད་པས་ཅར་བཅད། རྒྱུ་པ་མེ་ཅོགས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཀྱི་པ་
 བྱ་པ་ཀང་ལྷེ་པ་ཕྱན་པ་གསལ་བར་མཛད། ཅོས་ཀྱི་ཕྱགས་པ་ནི་ཐོག་མར་ཕྱགས་
 བྱང་གི་རྒྱུ་པ་མ་དབང་ཕྱགས་ལྷེ་ལས་ཅད་མ་གསལ། དཔལ་ཉི་ཅུ་ཀས་ཕྱགས་
 ལས་ནས་ཕྱུལ་གྱི་དངོས་ཕྱུལ་བཙུལ། ལྷ་ལྷེགས་ཕྱེད་ཅོད་པའི་རྒྱ་མཚོག་ཏུ་
 ཕྱགས་པ་ནས་མ་དང་ཕྱམ་མེ་པས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནས་ཅོད་པས་པམ་པར་...
 ཕྱས་ཉི་མམས་ཅད་པ་ཕྱན་པ་འདི་ལ་པུགས་ ཕྱལ་པམས་ཅད་ཏུ་ཅོས་གཞི་དང་
 དགེ་འདུན་གྱི་ལྷེས་ཁྱབ་པར་མཛད། ཅོད་མ་ལྷེ་བདུན་མགས་པ་ཕྱན་པ་ཅོས་
 ཁྱུང་མང་ཏུ་བཅུམས་ཉི། མདོར་ན་ཅོས་ཀྱི་ཕྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གལ་ཉི་ཅོས་
 ཀྱི་ཕྱགས་པ་ཡི། །རྒྱ་པའི་ཉི་མ་ལྷུལ་པ་ན། །ཅོས་ནས་མ་གཉིད་མིག་མང་ན་
 རྟེ། །ཅོས་མ་ཡིན་ནས་མ་དགོད་ལང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲན་རྒྱ་དང་
 བལ་པའི་པ་ཕྱན་པའི་ཉི་མ་གཅིག་ཕྱུ་པའོ། །མདོར་ན་འཇམ་མིང་ཕྱན་ཏུ་གསུ་ཅོན་
 བོ་བཞི། །མད་ཕྱུང་གཉིས་མགས་ཕྱུལ་པས་ཕྱུང་པ་ཕྱན་པ་ཞིག། །པ་ཕྱན་པ་
 བཙུངས་པའི་ནས་མར་དཔག་པར་དགའ། །མདོར་ན་འཕགས་པའི་ཕྱལ་ཏུ་
 རྒྱགས་པའི་མངས་ཕྱས་འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཕྱོན་པ་ནས་བཙུང། །ཕྱིས་པི་ལ་མ་ལྷི་
 ལའི་གཏུག་ལག་ཁང་ལྷ་མོས་བཅོམ་གྱི་བར་ཏུ་མཁས་པ་དང་ཕྱུལ་པའི་རྒྱ་པོ་...
 ཁྱུང་པར་འཕགས་པ་བར་མ་ཅད་ཏུ་ཕྱོན་པ་ལས་ཉི་རྒྱ་ལྟར་མངས་ལྷ་ཕྱགས་གིང་
 གཙོ་བོར་ལྟར་པ་(མི་ 127 ན)རྒྱུ་པ་དཔོན་ལྷ་ལྷུལ། མགས་མེད། ཕྱགས་ལྱང་
 གསུམ་ནི་གཞུང་ཕྱེད་པ་པོ་དང་། ལྷ་ལྷུང་པ། དུའིག་གཉིན། ཅོས་ཀྱི་ཕྱགས་
 པ་གསུམ་ནི་འཕྲོལ་པ་ཕྱེད་པ་པོ་ལྷེ། །འཇམ་མིང་མཚེས་པར་ཕྱེད་པའི་ཕྱག་
 ཏུ་ག་ཏུ་ཕྱགས་པ་དང་། དཔལ་པོ་ ལྷ་གཅན་འཇིན་བཟང་པོ། ཡན་ཉན་
 རོད། ཅོས་ལྷུང་ལྷེ་ལྷེ་པ་དཔོན་ཅོན་པོ་བཞི། ཞི་པ་ལྷུང་དང་། ཅུ་ལྷ་ལྷི་ལྷེ་
 ཅོད་ཏུ་ཕྱུང་པའི་རྒྱུ་པ་དཔོན་གཉིས། གཞན་པར་ཕྱུ་ལོད་དང་། ལྷུང་གི་
 བཟང་པོ་མགས་ཏུ་མ་ཕྱོན་པ་དེ་དག་པ་ཅོར་ཕྱུལ་པས་མདོ་ལྷུང་ནས་མ་...

བཟུན་པ་སྤྱིལ་ཞིང་མཐར་ཐུང་ཆུང་བཞེས་པར་ལུང་བཟུན་པ་བཞིན་དུ།   ཁ་
མཆར་བའི་ཐིམ་ལས་ཀྱིས་བཟུན་པ་བཟུངས་པའི་ནམ་པར་ཐར་བ་རེ་པའི་ཆུལ་...
མང་དཔག་པར་དཀའ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་ཐུགས་ཀྱི་ཐེ་ཚོད་དར་བའི་ཆུལ་ལ་གཉིས།   རྒྱུད་སྡེ་
སྤྱིལ་ཆུལ། ཐུགས་ཐུ་དར་ཆུལ་པོ། །

དང་པོ་ནི། བུ་ཚྱོད་རྒྱུད་ནམས་ཐོག་ཆེན་དར་ནས་ཚྱོད། །ཐུགས་ཐུབ་
རིག་འཛིན་ཚྱོད་ཐུག་བརྒྱ་ཅ་ཕྱོད། །རྒྱུད་ཐེ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་བུ་བ་དང་ཚྱོད་
པའི་རྒྱུད་ནི་རྒྱུར་བཅོས་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་ཐུང་གིང་འདི་ཉིད་དུ་མི་ནམས་ལ་
བཟུན་པ་དང་། གཞན་དུ་ལྟ་གནོད་རྒྱུན་སྤྱིལ་ལ་བཟུན་པ་དཔག་ལས་ཅི་རིགས་
པར་དུས་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕགས་པའི་ལུལ་ལ་སྤྱིལ་པར་སྐལ་ཅན་ནམས་...
ཀྱིས་གསང་ཞིང་རྒྱུད་པས་ཐུགས་ཀྱི་དཔོན་ཐུབ་ཆེན་པོ་འཁྱུང་པར་ལྟར་པ་མང་
དུ་ཐུང་ཞིང་ཁྱད་པར་བཀའ་བཟུ་གཙམ་པ་དང་མི་རིག་པར་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་...
ཐེ་ནམས་ཅིག་ཅར་ཐོབས་དེ་དར་བ་ནས་བཅམས་མཛོད་དུ་ཚྱོད་ཅིང་བྱས་པར་...
ལྟར་ལ། དེ་དག་གི་རིག་ཐུགས་ཐུབ་པའི་རིག་འཛིན་ཚྱོད་ཐུག་བརྒྱ་ཅ་སྤྱིལ་
ཕྱོད་པར་གསུངས་སོ། །མར་དུ་མིས་མངས་བྱས་ཐོད་པ་སྤྱིལ་སོ། །རྒྱུད་ཐེ་རྒྱ་
མཚོ་ཚོ་རྒྱན་ལུལ་ནས་དངས། །ཚྱོན་པ་ལྟ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ལྟམ་བརྒྱ་
ཅེས་འདས་པ་ན། གཞུ་ལར་ཆོས་ཀྱུལ་སྤྱིལ་པས་ཀྱིན་མངས་སྐུར་གསེགས། (ཆོ་
127བ)དེ་ཅས་གྱི་དུས་སྤྱིལ་པའི་ལུལ་དུ་ལམ་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྱིལ་གཅན་འཛིན་ཐུང་།
སྤྱིལ་དཔོན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཚོ་རྒྱ་པོ་གའི་ཀྱུལ་པོ་པོ་སྤྱིལ་གསུང་ཞེས་བུ་
བ་ཚོ་ལྟན་དུ་ཕྱོད་ནས་སྤྱིལ་ལས་ལྟར་པའི་ནལ་འཁྱོར་མས་གསང་བ་འདུས་པའི་...
དཔར་བཟུར་དེ་ཐུབ་པ་སྤྱིལ་པ་དེ་སྤྱིལ་སྤྱིལ་ཐེ་མང་པོ་དང་། རྒྱུད་པར་གསང་
པའི་བདག་པོ་སྤྱིལ་ལྟུག་པའི་ལྟ་ནམས་ལས་དཔོན་སྤྱིལ་ཐུང་མང་པོ་གསན་ནས་
སྤྱིལ་གྱི་དཔོན་ཐུབ་བཞེས་དེ་ཚྱོད་པ་རྒྱུང་པའི་ཆོ་སར་དར་ཐུགས། མངས་

བས དེ མྱོང པའི རྒྱལ སོ རྣམས གུང ཚས ནང རྒྱ པ་ག རྒྱལ ཏུ་ཡུར པ ནང །
 རྒྱལ མཚེ་བསྐྱམས པའི་ཤུལ ཏུ་རྩམ བཞུ རྒྱ་ཚས གི མཚེད ཅེས རྒྱལ མུང་... ..
 བས མཚ ཅད བཞུགས་པའི སོ་བྱང ལ རིག པ རེའིན པའི ནུབ་པ་དང རྒྱལ རེའི་
 མ ཏུ མ་གནས པའི མྱོང བྱིས་བསྐྱར བ རིམ་གྱིས ཚོགས པའི རྒྱ ལས། རྒྱལ་
 དེ་ལ ཨོ་རྒྱན མཁའ་འཕྱོང་མྱོང རྒྱེས བསྐྱར རྒྱལ རྒྱ་ཚོ་ཐོག་པའི་འཕྱོང་ཁྱེད་སྐྱོང་
 ཚོན སྤར འཕྱར པའི་རྒྱན འཕྱོང་གི་སྐོ་མཚེག ཏུ འཕྱིག པར ཡུར ཏོ། །འཕགས
 པ ཨལ གས རེའི་སྤྱེ བ ཚོས བསྐྱར མཚེད། །སྤྱོད ནེའིན འཕགས པ ཨལ་གས་
 རྣམས གིས ནུབ་ལ རྒྱ བསྐྱར བ རེའི་ལམ སྤྱེ བ ཚོས བསྐྱར བར མཚེད་དེ།
 དེའང བས མེ་ཚོན སོས སྤྱོད ནེའིན འཕགས པ ལ ནུབ་བསྐྱར མུང་བཞད མན་
 རག བསྐྱེད་དེ བསྐྱར རྒྱལ གི བསྐྱར པ བཞད། སྤྱོད ནེའིན རྒྱ་ཚོས་ཀྱང་རྒྱལ་
 པའི་རྒྱ་ཚོགས ལས་གསན དེ་རྒྱལ མྱོང་དང་ཁྱོད པར་འཕྱོང་པ ལ་བསྐྱོད རིམ་གྱི་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཐབས་མཚེད བས ནང མཚེད་བསྐྱོ། རྒྱལ་རིམ་ལ་རིམ་པ རྒྱ་པའི
 བཞུང ཚོན སོ་མཚེད། རྒྱལ་གས མུང་དེ་ལས འཕགས་བཞུང་དེ་དག་གི་དོན
 བསྐྱར་ཞིང་རྒྱལ ལ མ་འཚེད་པ། སྤྱོད་ཀྱི་ཚོན ལ་རག་མ་ལས པའི་མཚེན
 རྒྱ་ཚོས་ཀྱང་འཕྱོང་བསྐྱར མེ། རྒྱ་ཚོས་བདག་གི་ཐབས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི བཞུང ཚོང་
 རྒྱལ་དང འཕགས་པའི ནེའི་སྤྱོད་ཀྱི་མྱོང་(ཨོ་ 128 བ)ཚོང་གིས་དཀྱིལ་.....
 ཚོག་ཏི རྒྱ་པ། བསྐྱོད རིམ རྣམ་བཞུག རིམ་པ། རྒྱལ་རིམ ལས་མཚེད་རྣམ་
 རེའི་སྤྱོད། རྒྱ་པ་བཞུགས པས་མུང་གི་འཕྱོང་པ རྒྱལ་མ་གསལ་བ མཚེད། རྒྱལ་རྒྱ་
 རྒྱ་པ་ལས་རིམ་ལ་བསྐྱེད་པ བསྐྱར་བ མཚེད་པ་རྒྱལ་མྱོང་འཕྱོང་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་
 པ་རྒྱ་བཞུང་ཏུ་བཞུགས པ་ལ་བསྐྱོད་ཅ བྱངས ཨོང་གྱང་། འཕགས་སྐྱོར ཅ བའི་
 བཞུང འཕྱོང་ཞོང་ཏུ་རྒྱལ་པ་དེ་དག་ཚོད པ་དང་ལུལ པའི་ཚས གི རྒྱ་མ་ཡིན་ལ།
 དེའང ཚོགས བསྐྱེད་ལ རྒྱལ་པ་བཞུན་ཏུ་འཕགས་པ ཨལ་གས་སྤྱོད་དོན་བཞུང་
 པའི་ཏུས་ན་མུན་མོང་ཏུ ནང བ རི མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་དོན་སྤྱོད་ཀྱི་

[illegible]

ཡུལ་སྐོན་གསུམ་གྱི་དེ་དག་གསལ་པར་མཛད། མཛོན་སྒྲིང་གི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བརྟན་
 ལ་སྤང་བའི་ཕུ་སྟེགས་དང་ཏ་ཐིག་སྐོན་མང་པོ་ཆར་བཅད་ནས་བརྟན་པ་.....
 བརྒྱུངས་སོ། །མཉམ་སྒྲིང་ལ་སྐོན་མ་ཉར་ཡུལ་དུ་བྱོན། །སངས་རྒྱས་མཉམ་
 སྒྲིང་ལ་སྐོན་པའི་རྒྱད་ཐེ་བཙ་བརྒྱད་ཙམ་མ་ཉར་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ཡུལ་དེའི་
 རྒྱལ་པོ་ཞི་རྒྱ་ཕུ་ཏི་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱ་ཀྱ་རྩ་ཆས་བསྐོས་ཏེ་བཤད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་.....
 འཁོར་བཅས་ཀྱིས་དྲོ་ཆེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་བསྐོས་ནས་བསྐོས་པས་..
 བམས་ཅད་ཀྱིས་མཚལ་བྱུང་པ་དང་། དེའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཕྱི་ཏི་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་
 གྲུང་དེ་བཞིན་དུ་བསྐོས་པས་བྱུང། དེའི་སྐུ་མ་གྲོ་མ་དེ་བྱི་འཁོར་བཅས་
 གྲུང་བྱུང་པ་མོབ་པ་སྐོན་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་ཆུལ་བརྒྱ་ལ་བཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་
 དི། སྐུ་འཁྱུར་ཏུ་སྟེ་ཐེ་བཙ་བརྒྱད་བབས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲོལ་དང་དོན་མཐུན་
 པར་སྤང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཏ་མཚལ་དོ་སྒྲིལ་པ་བ། །ཀྱ་ཀྱ་རྩ་པ་ཐུབ་དྲར་
 ཏི་མོ་བ། །ཞི་སྐུ་ཞུབས་སྐོན་ཅོད་པའི་ཐ་མའི་བར། །བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་
 གྲངས་མེད་བྱོན་ནམས་ཀྱིས། །དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བརྟན་པ་ཏི་ལྟར་གསལ། །
 འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐུ་ཕྱིར་བྱུང་པ་མོབ་པ་བྱོན་པའི་ནམ་གྲངས་དང་དེ་དག་གིས་དོ་
 རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཆུལ་ཐེལ་པའི་ནམ་གྲངས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། (མ་
 130 བ)གཙོ་བོར་ལྟར་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་
 དུ་འཁྱུངས་ཤིང་ཏ་མཐིན་དང་གཤིན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་བྱུང་མོབ་སྒྲོབ་དཔོན་ཏ་.....
 མཚལ་ཞུབས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱན་ནས་འཇམ་དཔལ་ཅ་པའི་རྒྱད་སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་བ་ཁྱི་བྱག་
 སྒྲོང་པ་བྱོན་ཏངས། བེ་རུ་པའི་སྒྲོབ་མ་གྲོ་མཁན་ལས་བྱུང་པ་བརྟེས་པ་དོ་སྒྲི་
 པས་གྲུང་ཤར་བྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེ་ན་ར་བདུལ། ཡུལ་ཁམས་དེའི་མི་ལྷགས་
 བམས་ཅད་ཕྱོལ་ནས་མཁའ་སྒྲིང་བྱུང། ཞི་རྒྱན་ནས་ཀྱ་ཅ་ཀྱའི་དོན་པ་དང་།
 ལྟ་ར་སྒྲིའི་རྒྱད་གཉིས་སྟུན་ཏངས། མཛོན་གསུམ་ཀྱིས་རྒྱད་དོན་གཞིགས་པའི་ཕྱིར་
 མེ་གསུམ་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནམས་དང་བཀའ་བསྐོས་ནས་དབྱིས་པ་དོ་རྩེ་རྒྱད་ཀྱི་

མཁུ་གསུམ་གསུམ་ལྟེན་གྱི་བརྟན་པ་ཀྱང་ཆེར་སྒྲིལ་གྱིང་། དེའི་སྒྲིལ་མ་ལྟར་ཆེན་
 མངས་ཀྱིས་སྐྱུས་པ་མཁུ་གསུམ་ཆེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་ལྟུག་གི་པར་ལྟུག་པའི་དབང་
 ལྟུག་ལྟར་མེད་པ་ཕྱོད་པ་ནམས་ཀྱིས་གསུམ་ལྟུག་ན་རྗེ་ཐོག་པའི་བརྟན་པ་...
 འཕགས་ལྟུག་དུ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསུམ་པར་མཛད་དོ། །འདིར་རྗེ་ནང་རྗེ་བཙུན་
 ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྒྱིར་བྱ་གར་དུ་གསུམ་ལྟུག་ལ་རིག་པ་འཛིན་པ་འཕྱུག་
 ལྟུག་ཐོག་མར་ཕྱོད། དེ་ནས་དཔལ་ས་ར་ཏ་ཕྱོད་ནས་བཟུང་ཀྱལ་པོ་རྩམ་པུ་ལ་
 འདས་པའི་པར་དུ་ལྟུག་ཐོབ་ཀྱིན་མ་ཆད་པར་མ་ཟད་ལྟུག་ཐོབ་མང་པོ་དུས་...
 གཅིག་དུ་བཞུགས་པར་ལྟུག་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཨ་ཁྱ་ལྟ་ཀ་ར་འདས་ཀྱི་པར་
 ལ་པར་ལྟུག་ཐོབ་ཀྱིན་མ་ཆད་པར་ལྟུག་པ། དེ་མཁོ་ཆད་དུ་རེས་འགའ་ལན་རེ་
 རེ་ལས་མ་ལྟུག་། ལྟར་པར་དུས་ཕྱིས་ལྟུག་ཐོབ་གཞན་མེད་པར་ལྟན་རིང་རབ་
 རྒྱུག་ན་ཡོ་ཤེས་བཤེས་གཉིན་དང་། ཨོ་ཀ་ར་རྒྱ་མ་ཕྱོད་ལྟར་མངས་ཀྱིས་ཀྱི་
 བརྟན་པ་ལ་ཕན་ཆེ་བ་ཅམ་མ་ལྟུག་། ཨོ་ཀ་ར་རྒྱ་འདས་ནས་ཕོ་བཟུད་ཚུ་
 ཕན་ཅམ་ན་ལྟུག་ཆེན་ཞི་བ་སྐྱུས་པས་ལྟུག་པ་བཞེས་དེ། དུས་ཀྱི་དབང་ལས་
 མངས་ཀྱིས་པ་མང་ཉུང་གིས་གཞན་ཕན་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་རྗེ་པོ་རྒྱ་རོ་བ་ཆེན་
 པོ་དང་གཞན་ཕན་ཆེ་ཆུང་འབྲེལ་པ་ལ། (ཆོ་ 131 བ) ལོ་འཕང་སྒྲིལ་དཔོན་
 འདི་མཐོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀྱལ་རིགས་རབ་གསུམ་ལྟུག་པས་རྣལ་
 འཕྲོར་ཀྱུད། །འགྲུག་ཅིང་རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་གསུམ་མཁུ་གསུམ་ཀྱིས། །ལོ་གའི་
 ཀྱུད་ཀྱི་རིང་སྒྲིལ་ཀྱང་ཆེར་ཕྱིས། །ལོ་གའི་སྒྲིལ་ནི་ཐོག་མར་བྱ་གར་གར་ལྟུགས་
 ཀྱི་ལྟུག་ལྟེ་ག་ལར་ཅན་ལྟེ་རིགས་ཀྱི་ཀྱལ་ལྟན་པུ་ལྟེ་ག་ཅན་ལྟུགས་པ་དེ་ལག་ན་
 རྗེ་རྗེས་དངོས་སུ་ཕྱིན་ཀྱིས་བཟུངས་པའི་ལྟུག་པ་ཐོབ་པར་ལྟུག་དེ་རྣལ་འཕྲོར་...
 ཀྱུད་ཀྱང་ཆེར་བཞུད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་ལོ་ག་ལ་མཁས་པའི་མི་གསུམ་དུ་
 ལྟུགས་པ་ལས་སྒྲིལ་དཔོན་ལྟུག་པའི་གཉིན་ཀྱིས་ལོ་ག་དེ་ཉིད་བརྟན་པའི་...
 འཕྱུག་པ་ཀོ་ས་ལའི་ཀྱན་མཁུ་གསུམ་མཛད་པས་རྣལ་འཕྲོར་ཀྱུད་ལ་ལྟུག་རྗེས་ཆེ།

[illegible]

1. རྒྱུད་ཅེ་འབྲེལ་མ་ཅང་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱུད་པར་ལ་རྟེན་ཀྱང་ཉུང་ཞེས་པ་ཆེན་
 པོར་བྲག་པ་ཕྱོད་ཏེ་དེས་ཅེ་ལུ་པ་རྒྱུད་པ་ལ་བྲག་ དེས་ཀྱང་བྲག་མ་ཆེས་
 པར་ཤུག་ལར་ཕྱོད་པའི་ལམ་ཁར་རིག་མཁུན་གྱི་ནམ་འབྲུལ་ཞིག་དང་མཇལ་ཏེ་
 དེས་དཔང་པར་ཤུར། མན་རག་པར་ཤུར། བསྐྱེད་པས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་ལ་ཉིད་དུ་
 བརྟོལ། རིག་མཁུན་ཉིད་ལས་དཔང་གྱུད་འབྲེལ་མན་རག་དང་བཅས་པ་དཔོན་
 ལུ་མོལ། རྒྱུད་ཕྱོད་ནས་འཕགས་ལུ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་ལུ་ཆོས་ཆེས་དར་པར་
 མཛད། དེའི་སྒྲིབ་མ་རྣམས་ལས་དུས་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་དཔལ་ན་
 ལུ་ལྟར་པརྟེན་ཏེ་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་གཏམ་བྱས་པས་དེ་མཁས་ཅན་སྤྲུལ་པས་ཐུག་
 གྱིས་མནན། རག་དཔང་བྲག་པ་དང་། རིག་རལ་འབྲུང་གནས་མ་གཏོགས་
 མཁས་ཅན་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་གཏུགས། ཆོས་འདིས་ས་སྟེང་མཁས་ཅན་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་
 མཛད་དེ། རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱན་པོ་དང་། ཆོང་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་།
 རྟེན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པས་འཇུག་པ་བྱུང་། རྒྱ་གར་དུ་དུས་
 འཁོར་མ་མེད་པ་ཞོང་པར་བཞག དེ་ཕྱིན་དུས་འཁོར་གྱི་བྱུང་མོལ་སྒྲིག་གཅིག་
 དུ་བཞག ཆོས་གཞན་གྱི་བྱུང་མོལ་མཁས་ཅན་སྒྲིག་གཅིག་དུ་བཞག ཀྱང་
 (མི་ 132 པ) དུས་འཁོར་གྱི་བྱུང་མོལ་མང་པོ་། དུས་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་
 གྱི་ལས་ན་ལུ་པ་འཕ་པོ་ཉི་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་ཞི་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ་མཛན་པོ་ལ་གདམས་
 པ་སྒྲིག་པས་ལྟ་བུ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ཞིང་། དཔལ་རྒྱ་རྒྱ་པས་ཀྱང་དུས་གྱི་
 འཁོར་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅེས་དུ་བརྟོན་ནས་ཐུག་པར་བྲག་མ་སྟེ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ལྷན་ལྷན་པོ་ལས་བཞེངས་པ་ཡི། ། རྣམ་གཞན་རྒྱལ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་གཙུག་ལག་དུ། ། རི་ཤིས་ཞེས་པས་སྐྱེད་པས་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་
 དང་། ། མཁས་པ་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཆོས་འཇུག་མཛད་འབྱུང་། ། ལྷན་ལྷན་གྱིས་ལྷན་
 བསྐྱེད་པ་བསྐྱུངས། ། འཕགས་པའི་ལུ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཆོས་ལྟ་དཔག་དུ་
 མཛད་པ་བྱུང་པར་སྐྱེད་པས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་པ་ནི་ཅན་ལྟ་བུ་རིག་པས་ལྷན་ལྷན་

[illegible]

མཚོག་པའི་ཕྱོད་ནོ། །དེ་འཛུགས་སྤྱི་མཉམ་པར་ཕྱོད་པའི་སྤྱི་མཉམ་ནི། ལེ་ཤེས་ཞུགས་
 དང་མཉམ་མེ་མཛད་བཟང་པོ། །ལང་ལ་ཀྱུ་ལ་བཟང་དཔལ་འཛིན་བྱ་བ་ལྟ། །
 སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་སྤྱི་ལ་བཟང་དང་། །མི་བྱུང་སྤྱི་བ་དམ་ཅིག་རྟོ་རྟེ་དང་། །
 དེ་བཞིན་གསེགས་སྤྱང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་དང་། །པདྨ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུ་
 བཅུ་པོ། །རྣམ་པའོན་ཅུ་ལ་གྱིས་བཟུགས་པའི་སྤྱི་བ་དཔོན་ཡིན། །དེ་ནས་མཁས་
 པ་སྤྱི་བྱུག་ལ་མཁས་དང་། །གསང་ཁྲགས་སྤྱི་བ་དཔོན་རྣམས་པ་སྤྱི་ཅིགས་ཕྱོད། །
 ཞེས་རྟོ་བཅུན་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་པ་སྤྱི་བྱུག་ནི་གཙུག་ལག་
 ཁང་དེ་ལ་སྤྱི་ཞེས་ལ་མཁས་པའི་ཆོས་པ་རིགས་པ་དང་རུས་པས་སྤྱང་བ་པོ་ཞེ།
 དེ་ལང་ཤར་སྤྱི་སྤྱང་བ་ཅོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁའི་བ་རྒྱ་ལ་ར་ལྟོ་པ། སྤྱི་
 སྤྱི་སྤྱང་བ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། རུབ་སྤྱི་སྤྱང་བ་དག་གི་དབང་བྱུག་གྲགས་
 པ། བྱང་སྤྱི་སྤྱང་བ་རྒྱ་རོ་པ། དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་པོ་བཟའ་ཐེ་ཐེན་ཆེན་རྟོ་
 རྟེ་དང་། བཅུ་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱི་མི་འདྲ་ནམས་སོ། །དེ་དབུག་པོ་སྤྱི་མཉམ་ཐེ་ཐེན་པའི་
 མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཞེས་ཀྱི་ཆོས་པ་མཐའ་དག་སྤྱི་ག་པ་དང་།
 མདོ་ཁྲགས་ཀྱི་བརྟན་བཅས་མང་པོ་ཅོམ་(མོ་ 133 བ)པ་དང་། ཆེས་རོ་མཆར་
 པའི་མཛད་པ་མང་པོས་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་དག་ཅོས་ལ་བཅུད་དེ་བདེ་བར་.....
 གསེགས་པའི་བརྟན་པ་སྤྱི་དང་། རྟེད་པར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་
 གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོ་པོ་རྟོ་དྲི་པོ་ལ་ར་སྤྱི་རྣམས་པོ་ཀྱུ་མ་སྤྱི་ལ་
 དང་། མོ་ཏྟ་པ་རིར་གཙོ་པོར་བརྟན་པ་བསྐྱངས་ཏེ་འདི་ནི་གཙོ་པོར་གསེར་
 སྤྱི་པ་ལ་བརྟན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་པར་བསྐྱམས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་.....
 མཁས་བྱུག་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བརྟན་པ་སྤྱི་པའི་མཛད་པ་ནི་སྤྱི་བ་དཔོན་སྤྱི་མ་.....
 རྣམས་ལས་མི་དམན་པར་གྲགས། གསང་ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱི་མཐའ་དག་ལ་མཁས་
 ཤིང་མཚོར་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེས། སྤྱི་མཁའ་པོ་རྟོ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་གས་རྟོ་རྟེ་
 འཛིན་པ་མང་དུ་ཕྱོད། །འབྱུང་པར་གངས་ཅན་ཀྱི་སྤྱི་པས་སྤྱི་བཀའ་རྟོན་དང་སྤྱི་

ལས་ལྷན་པར་ཆེད། ཨ་ཕྱ་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་གདན་པུ་མ་ན་ལེན་གསུམ་གྱི་མཁན་
 རོ་མཛད་ཅིང་དུས་དེ་ཙམ་ན་འབྲན་དུ་མེད་པའི་བརྟན་པའི་བདག་པོ་ཆེན་པོར་
 ལྷན་ཏེ་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷན་པར་གིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་
 ཆུང་གིན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་རྒྱན་ལྷན་གྱི་དུས་ལོའ་ནས་མཁས་པ་སྒྲིག་གི་
 ར་ལ་ལུལ་རྟན་འབྱུང་གི་པ་དང་། རྒྱུ་དཔོན་འདི་གཉིས་ལས་བརྟན་འབྱུང་དེན་
 རྒྱ་ཆེ་པར་མ་ལྷུང་པར་བྲགས། རྒྱ་རྒྱལ་འཕྲོད་མས་ལྷན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 གནད་པ་བརྟུལ་ནས། མཚུ་དཔེ་འབྲེལ་པ་མན་སྟེ་དང་མེད་པ་སྒྲིག་གསུམ་མཁས་
 རྟགས་ཀྱི་བརྟན་བཅས་ཐང་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དུ་མཁའ་མཛད། འདིས་མཛད་པའི་
 བརྟན་བཅས་ནམས་ནི་ལྷི་ར་པས་པ་དག་ལ་རྒྱུ་ཅད་ཀ་མའི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུར་
 ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་ལྷིས་འདི་དང་མཉམ་པའི་བརྟན་པའི་གསལ་ལྷན་
 མཁས་པ་ཆེན་པོའང་མ་ལྷུང་པར་བྲགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་པར་མང་
 མཁུན་ནས་མི་གསལ་བ་རྣམས་གསལ་པར་འབྲེལ་གྱིང་། འཕྲོད་བ་རྣམས་བརྟུ་བ་
 དང་། འབྲུགས་པ་གོ་རིམ་དུ་བཞེབས་པ་སྐྱེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
 བརྟན་(ཆོ་ 134 ན)བཅས་ནམས་ལྷི་ར་པས་པ་དག་ལ་དག་ལོན་ལྟ་བུར་བཞག་པ་
 ཡིན་པའི་ལྷི་ར་རྒྱ། །ཨ་ཕྱ་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་གདན་པུ་མ་ན་ལེན་གསུམ་རྒྱ་རྒྱུ་པ་
 དང་རྒྱས་བཅས་གསུང་ར་བ་རྒྱ་བཅའི་པ་རོལ་དུ་སྒྲན་པ་དུ་མས་བརྟན་པ་གསལ་
 པར་མཛད་པ་ལས། ལྷན་པར་ལྷན་པ་བརྟུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་རྒྱུ་ལྷན་པའི་
 འབྲེལ་པ་སྐྱེས་བཅས་ལ། བུ་ལ་མ་གྱི་ལར་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔོན་མཛད་པའི་ཆེ་
 མ་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ཆེ་བཞིར་བྲགས་པའང་ལྷན་པ་རྣམས་ལྷིས་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་བརྟན་
 པ་ཆེར་ལྷུང་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ད་ལྟ་དང་འབྱུང་འབྱུང་མདོ་ཙམ་མཛད་པ་ནི། གས་ལྷན་གོ་
 ཀི་སྟེ་ལྷན་པའི་གསུམ་ལྷན་པའི་སྟེ། ལྷན་པར་གས་ལྟེ་ལྟེ་རུ་པ་ལྷུལ་ལྷན་
 འགས། །རྒྱལ་བརྟན་དུས་ལྷིས་པར་དུ་གནས་པ་ཡིན། །རྒྱ་གས་གས་ལྷན་པ་

ཏུམ་ཕུ་གསུམ་ལས་ཀོ་ཀི་ལི་ཡུལ་ནམས་སུ་ཀུལ་པོ་མུ་ངན་མེད་ཀྱི་ཏུས་ཅམ་ནས་
 པུང་མྱེ་དགེ་འདུན་གྱི་མྱེ་ཕུང་ལ་མྱིས་ཟེ་འཕེལ་ཏུ་སྔོང་མྱེ་ལིན་ཏུ་མང་པ་ཡོད་
 པ་ལས། དཔྱིག་གཉེན་མ་ཕྱོད་གོང་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཁོ་ན་ལིན། དཔྱིག་གཉེན་གྱི་
 སྒྲོབ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་དར་པར་བྱས་ནས་ཕུང་བཅད་ཅམ་རྒྱན་མ་ཆད་
 པར་ཡོད་པ་ལས། ཀུལ་པོ་རྟམ་ཤུ་ལ་མན་ཆད་ཏུ་ཡུལ་དབུས་སུ་དེ་དག་གི་སྒྲོབ་
 གཉེར་པ་ལིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ལྷག་པར་མེ་ན་བཞི་ལི་ཏུས་སུ། མ་ག་རྒྱར་ཆོགས་
 པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མྱེད་ཅམ་ཀོ་ཀི་ལི་ཡུལ་ནས་ཕུང་པ་ལིན་ཏེ། དེའི་མྱུར་ཐེག་
 ཆེན་ལིན་ཏུ་དར་པར་བྱར་ནས་བོད་ཀྱི་ཀུལ་ཁམས་བཞིན་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
 དབྱེ་བ་མེད་པར་སྔོང་། མ་ག་རྒྱ་ཀ་ར་ཕྱོད་པའི་ཏུས་ཅམ་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་ཡང་ཟེ་དར་ལ་སྔོང་། མ་ག་རྒྱ་ཏུ་ཏུན་བཅོ་མ་པའི་ཆེ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་
 མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་དེར་ཕྱོད་པས་བརྟན་པ་ལྷག་པར་དར། མྱིས་བོད་ཏུ་
 ཕྱོད་ཅིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཆུལ་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་དཔལ་གྱི་བ་རི་བས་ཟེས་སུ་བཟུང་
 པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཤུ་ན་རྟུ་ལ་སྐྱེས་པའང་ཡུལ་དེ་ནས་ཕྱོད། ཏུས་མྱིས་ཀུལ་པོ་
 ཤུ་རྒྱ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་(མི་ 134 བ)་མྱེ། ཡུལ་དེ་ཀུན་ན་འདུལ་བ་དང་།
 མངོན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཁྲགས་ནམས་ལིན་ཏུ་དར་པར་ཡོད་ཀྱང་།
 ཏུས་ཀྱི་འཁོར་མོ་དང་ཐེང་པ་སྒྲོར་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས།
 གསང་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ལིན་ཏུ་དཀོན་པར་སྔོང་པ་ལ། ཡུལ་དེའི་བརྗོད་
 ཉིས་བརྒྱ་ཅམ་འགྲོ་ཤིང་དང་། རྩོ་ཕྱོགས་ཁ་གཏུ་ལི་ཡུལ་ཏུ་ཐུབ་ཆེན་ཞི་བ་སྐྱས་
 པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཏུང་ཏུ་བཟང་ས་ནས་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྒྱུང་ཏུ་བཅུག་མྱེ་
 སྐར་ཡང་སྔར་ཆད་པར་བྱས། འཕགས་ཡུལ་རྩོ་ཕྱོགས་སྐྱུང་བ་ལྟན་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་
 རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཕུང་ཞིང་ཁྱད་པར་མྱིས་སུ་ཐུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཞི་བ་སྐྱས་པའི་
 ཕྱོན་རྒྱལ་གྱི་རྩོམས་ཀྱིས་ཁ་གཏུ་དང་། འཕགས་ཕྱེད་ཀྱི་རི་མོ་ཁོང་ཏུ་གསང་
 སྐྱེས་གཙོ་བོར་བྱར་པའི་བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་བརྟན་པ་ནམ་མཁུག་པར་དར་ཞིང་

429

བྱུགས་ཆེ་ཆེན་པོས་བདག་གིས་བཟུང་བའི་གདོང་དམར་པོར་ལུལ་ཁ་བ་ཅན་དུ་...
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟུན་པ་དུས་ནས་ཀྱི་ཆོ་བྱེད་ན། འཇམ་དཔལ་ཅ་ཆུད་ལས། ཁ་
 བ་ཅན་དུ་མཆོ་བྱི་ནས། །སྤུ་ལའི་ནགས་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར། ཞེས་ལུང་བཟུན་
 བ་ལྟར་དང་པོར་མཆོ་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་བྱི་ནས་ནགས་ཅལ་རྒྱལ་པོ་རྒྱས་པར་...
 ལྟར་བའི་སྐབས་སིག་ན། ལུལ་བྱ་འཇིན་ནས་བྱུགས་ཆེ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་པའི་རྒྱུ་ཞིག་འོངས་པ་དེ་དང་བྲག་མིན་མོ་འདྲས་པ་ལས། བོད་ནམས་
 ཉི་ཤར་མཆེད་པ་ཡིན་ཞེས་པོད་གྱི་པོ་རྒྱུ་མྱོང་བ་ནམས་ལྟ་འཆད་ལ། རྒྱ་བ་
 དཔོན་སེས་རབ་གོ་ཆས་མཇུང་བའི་ལྟ་ལས་ལུལ་བྱུང་གི་བཟུང་འབྱལ་ལས།
 ཅོད་དུས་གྱི་མོག་མར་བྱུང་བའི་རྒྱ་བམེང་བྱ་ལས་འཕལ་ཀ་དཔུང་ཆོགས་པཅོ་...
 བཟུང་ལས་པར་བུས་བའི་དུས་ལ། ཅ་བ་ཉི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་དཔུང་གི་
 ཆོགས་གཅིག་དང་བཅས་པ་གཟུལ་འབྱུང་བའི་ཅོ་བྱུང་མེད་གྱི་ཅ་ལུགས་སུ་བས་
 ཉི་ཤར་ནས་རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁོད་དུ་བྱུགས་ཉི་གནས་པའི་རིགས་ལས་པོད་གྱི་མི་...
 རྒྱས་མཆེད་པ་སྐབས་བཤད་ཆུལ་མར་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་། ཤར་ལྟར་ལུལ་འདྲི་དང་
 པོ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བདག་དུ་བཟུང་། རིམ་གྱིས་མིའི་འཕྲོ་བ་ཅགས་ཉི་རྒྱལ་སྐྱོན་
 བཅུ་གཉིས་དང་མེལ་མ་བཅུ་བཞིས་དབང་བུས། དེ་ནས་པོད་གྱི་ལ་དབང་རྒྱུར་
 བའི་མིའི་རྒྱལ་པོའི་མོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་བྱུང་སྟེ། དེའང་ཆོས་རྒྱལ་ནམས་
 མི་རྒྱ་མའི་རིགས་ལས་བྱོན་པར་ལུང་གིས་བྱུང་ཅིང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་རན་གྱི་རིགས། ལ་
 ལས་(མོ་ 135 བ) རྒྱུའི་རྒྱལ་བཟུང་དང་། རྒྱལ་པོ་དམག་བཟུ་བའི་ཡས་སུ་འང་
 འདྲོད་པ་དང་། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཡས་སུ་ཆོགས་ཡིན་ཆེར་བ་
 དང་། རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་མྱོང་བའི་ཡས་སུ་པོ་ལྟོལ་སུ་ལྟོ་གི་ཡས་སུ་ཆོགས་
 ཡིན་ཆེར་བ་དང་། བརྒྱའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་གྱི་ཡས་སུ་མིག་མེད་མས་འགྲེལ་པ་
 མར་མོ་དུ་བས་སྟེལ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་རྒྱས་དན་དུ་དོགས་ནས་ཟངས་ཁ་རྒྱར་དུ་
 བཅུག་སྟེ་གཞུ་ལ་བསྐྱར་བ་ཞིང་པས་མྱོད་དེ་གསོས། ཅིར་སྟེས་པ་ན་ལུང་གྱི་

བ་ཕྱིར་ཤིག་ཟེར་བ་འདི་དག་པ་འདྲ་མེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱོ་གསལ་སྤྱད་གིས་པལ་པར་
 ཟུན། མཁན་པོ་ཞི་བ་འཛོ་དང་མཆལ་བའི་ཅེ་མཁན་པོ་འི་གསུངས་ལས། བོད་
 ཁྱི་བཅན་པོ་དང་ཁྱོད་དང་ང་དང་གསུམ་གྱིས་འདྲ་སྤྱད་གི་བརྟན་པ་ལ་བྱ་རྒྱུ་
 མའི་བྱ་གསུམ་དུ་གྱུར་ནས་བོད་དུ་བརྟན་པ་སྤེལ་བའི་སྒོན་ལམ་བདུབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། བཅན་པོ་ཡང་མ་སྒྲིམ་ཁྱོད་ཀྱང་ནར་མ་སྟན་པས་ངས་འདི་ན་རྒྱལ་རབས་
 དགའི་བར་བསྐྱགས་གིང་བཟད་པ་ཡིན་གསུང་བ་སྐྱོ་བཞེད་གཅང་མ་ན་སྤྱང་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོན་ལྟར་གནས་པ་མཁས་པ་པལ་ཆེར་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། ཟུན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོ་ཡིས། །
 གུའ་ལག་ཁང་བཞེངས་དམ་ཅོས་སྤེལ་ཆེན་བདོད། །དེའང་འཆམ་དཔལ་ཅ་
 བའི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་ལྷན་ལུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི།
 རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྷ་ཞེས་པ། །འི་རྩ་བྱི་ནམས་རིགས་སྤྱ་འབྱུང་། །ཞེས་སྐགས་གྱིས་
 ལྟར་བརྟན་པ་ལྟར་མོ་རི་ནས་གྱུར་རབས་ལྟ་བུ། ཟུན་རས་གཟིགས་དབང་མི་
 རྒྱུ་ཆུལ་དུ་བརྟན་པ་ཅོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོས་དགུང་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱད་བཟུང་། བཅོ་ལྷ་པ་ལ་སྤེལ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ལྷ་གར་མ་གྱི་
 སྤྱི་ལས་རང་བྱོན་འཕགས་པ་ཟུན་པར་ས། ལྷག་དོར་སྤེལ་པ་ཅོས་སྟོན་མགར་ལ་
 བཀའ་བསྩལ་ཏེ། འོ་སྤེལ་གྱི་སྟན་པ་དགུང་ལོ་བཅུད་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་
 རྒྱ་ཆད་མངས་རྒྱས་དངོས་(ཏེ་ 136 བ)གྱི་ཞལ་སྤྱོད་གདན་འདྲེན་བའི་ཆེད་
 འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ཆུལ་དུ་ཁྱོད་གཉིས་ཅན་གྱི་སྤེལ་པ་པལ་མོ་བཟའ་བྱི་
 བཅན་དང་། སྤེལ་མའི་ནམ་སྤེལ་རྒྱ་མོ་བཟའ་ལྷན་གིང་གོང་རྒྱ་ཞེས་མཛོ་ནང་
 གི་བསྐྱར་བྱགས་པ་གཉིས་ཁབ་དུ་བཟུས། འབྲུལ་སྤྱང་གི་གུའ་ལག་ཁང་བཅོད་
 པར་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཛོ་བ་ལ་བརྟེན། ཁྱོད་གོད་ཉང་བཟན་པ་པོར་ཁ་ཤོ་བྱང་མ་
 རྒྱར་བྱགས་པར་རྒྱལ་པོ་ཡང་ལུམ་གསུམ་སྤྱོད་མཆམས་མཆད་ནས་འི་དམ་གྱི་ལྷ་
 བསྐྱུངས་པས་བྱུང་བ་ཏེ། ལྟར་བརྟན་ལྟར་བོད་མིན་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྤེལ་བའི་ས་

དབྱངས་ཀྱི་ནམ་འབྲུལ་མངའ་བདག་ཁྱིའོ་མེད་པཅན་ཕོན་ཏེ། དེའང་མཆོ་
 མོང་པཅན་གྱིས། ད་ཆེ་གདུང་རབས་ལཱ་ན་པའི་དཔོན་མས་ཀྱལ་པོ་ལྷོ་ཆེས་བྱ་
 པའི་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཆེས་པའི་ལྷང་བཟུན་ཟངས་ཀྱི་བྱང་བྱ་ལ་ཡིས་
 བས་ཆེད་ལྷག་སྒལ་དུ་བཅུག་པའི་དོན་མོག་དུ་བབས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བ་
 མཛད་པའི་ལྷགས་པས་མ་བཞེད་ནས་ཟ་ཏྲ་གི་མཁན་པོ་ལྷན་རྒྱ་ཏ་ལྷན་.....
 ཏངས། འགའ་ཞིག་ལ་ཡན་ལག་བཟུད་པའི་ཁྱིམ་ས་ལ། དགེ་བ་བཅུ་དང་
 ཁམས་བཅ་བཟུད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་ཁོད་ཀྱི་ལྷ་ལྷན་གདུག་པ་
 ཅན་ནམས་ཁྱོས་ཏེ་བར་ཅད་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་མོ་མཆོམས་པ་ལ་བརྟེན་སྒྲན་གྱི་.....
 ལྷགས་བཞེད་དང་ཞོན་ལས་དུས་སྒྲ་ཆོན་ཅིང་མཁན་པོས་ལྷང་བཟུན་པ་ལྷང་ཆོ་
 ཟུན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་བསྐྱོ་འབྱུང་གནས་སྒྲན་ཏངས། ཀྱལ་པོས་དབྱང་ལོ་ཏྲ་
 གཉིས་ཆོན་པ་ན་དཔལ་གྱི་བསམ་པས་ཀྱི་འབྲམ་བཏིང་ལྷོ། ས་ཆོག་བསྐྱོ་མི་ལྷ་
 ལ་དང་། ས་དབྱུད་པོ་རྟེ་ས་དུས་མཛད། ཆོ་ཏྲན་པ་རིམ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་
 དཔེ་ཐངས་ཏེ་རི་རབ་ཁྱིང་བཅུ་གཉིས། ཏི་ཆོ་ལུང་། ལྷགས་རི་དང་བཅས་
 པའི་བཞོད་པ་མཛད། ས་སྐྱོར་གཅིག་གིས་ཆོགས་པར་བྱུང་ནས་མཁན་ལྷུང་དེ་
 གཉིས་གྱིས་རབ་གནས་མཛད། མཁན་སྒྲིབ་དེ་དག་དང་སྒྲིབ་དཔོན་པི་ས་ལ་མི་
 ཅ། ལྷན་གྱིས། དུས་ལྷན་མོགས་པར་ཆེན་བཟུ་ཅ་བཟུད་དུ་(ཆོ་137བ)
 ལྷགས་པ་ནམས་དང་། ཁོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བའི་རོ་ཅན་དང་སྒྲ་ཆོག་ལ་མོགས་པ་
 ནམས་གྱིས་འདུལ་བ། མོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདྲ་ལྷོ་མཐའ་དག་དང་། དཀོངས་
 འབྲེལ་གྱི་བཟུན་བཅོས་གཙོ་ཆེ་བ་ནམས་བསྐྱུར་ཅིང་བཞད་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་ལྷོ་
 ཆེན་པོ་བཅུགས། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱུར་བཞད་ནི་གིན་དུ་གསང་ལྷོ་སྒྲོག་
 ཆོས་སྒྲ་མཛད་ཅིང་། ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས། ལེར་བ་དང་ཆུ་པོ་རིར་
 ལྷུང་མོང་བཟུ་དང་བཟུད་རི། མཆོམས་ལུར་ལྷུང་ཆེན་ཏྲ་ལྷོ་སྒྲགས་ལྷུང་བར་
 ལྷགས། ལྷད་པར་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱས་ཆེ་འབངས་ཏྲ་ལྷོ་སྒྲགས་སྐལ་

ལྟན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཤེགས་ཐང་མེད་ཀྱི་ཐོག་པས་ཁྱིམ་མུ་མུར་ཉེ་བྱུང་པ་ཆེན་
 པོ་ཞི་ཞོ་འཕའ་ལ་གསེགས་པ་བཟུང་པ་ལས་འདས་པ་བྱུང་། ཆམས་དང་ནོར་གྱི་
 གཉེར་ཁ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཤེས། ལྷ་ལྷན་གཏུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བཏུལ།
 བཏུན་མ་བཏུན་གཉིས་ལ་བཀའ་བཞུགས་ཏེ་ལྷ་ལྷན་པ་མི་འབྱུང་པར་མཛད། རི་
 བག་སྐྱེས་པ་ལ་ཆེད་ལྷུང་བ་གནས་ཏུ་ཕྱིན་གྱིས་བཟུངས། ལྷུང་ཅཔ་གྱི་ལྷུང་ལྷ་
 བཟུང་མར་ལྷུང་པ་ཞིགས་གངས་ཅན་གྱི་འཕྲོ་ལ་བཀའ་བྱིན་གྱི་ཞོ་སྐྱེས་ནས་
 གཤམ་ཁམས་ལྷའང་མི་ཤོད་པར་བྱུང་ནོ། ལྷ་ལྷན་མཆེད་དང་ཁྱད་པར་ཁྱི་
 རལ་གྱིས། ཁམས་པ་ཁྲུ་ལྷེའགས་པ་བཅད་ལྷུས་ཆེན་མཛད། ཆམས་ལྷུང་དེ་
 ལ་ལྷ་ལྷན་མཆེད་གསུམ་ཕྱོད་པའི་ཆེ་པ་ལྷ་ལྷ་པོ་བཅད་པ། འཕྱིང་པ་ལྷ་ལྷ་
 བཅད་པ། ལྷའ་བཟུང་དྲིག་བཅད་པོ་འཕྲུ་སྟེན་ལེགས་མཁའ་ཕོན་དུ་བྱུགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བཏུན་པ་ཐང་ནས་ཁྲུ་ལྷེའཞིང་། ཁྱད་པར་ལྷ་ལྷ་ཅན་ཅཔ་ལྷིད་
 མཛད་པའི་ཆེ་པ་མས་ལས་ཏུ་མཆེད་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བཏུགས། པོད་འབངས་
 རྣེས་ལྷུག་ལན་གསུམ་སྟེས། ལྷ་དྲིག་གིས་ཤར་ལྷའ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙུག་
 ལག་ཁང་བཞེངས། དེ་ལ་ལྷས་ལྷ་ཅན་ཕྱོད་པའི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པ་ལྷག་དོར་ནས་འབྱུལ་གྱི་རལ་པ་ཅན་ནས། ཁྱི་ལྷ་གཙུག་བཏུན་གྱིས་རལ་
 དུ་བྱུང་པ་རྩ་རྩ་ལ་འབངས་མི་ཁྱིམ་བཏུན་བཏུན་ལུལ་(མི་ 138 ན)པ་དང་།
 གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱང་ཅེ་བཞེངས་པར་བྱགས། དཔལ་ལྷོ་ལ་དར་ལྷག་གཉིས་
 བཏུགས་པའི་ལྷ་པ་ཐང་ཆེད་ལྷ་གཉིས་ཞབས་བཞག་པ་ལ་མཆེད་ཅིང་བཟུང་པ་
 སྐྱེས་ལྷུང་བཏུན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲུ་པ་བཟུང་པའི་མཛད་པ་མཐའ་ལས་ཤིང་།
 ལྷིད་ལྷའ་འཕྲུ་ཅན་དུ་པོ་ལྷིད་པལ་གྱིས་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་.....
 བཞེངས། ལྷ་གས་ནས་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ དུ་ན་ལྷ་པོ་ལ་སྐྱེས་
 པ་ལྷིད་མང་པོ་ལྷིད་པར་མ། པོད་ཀྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་ལྷུང་དུ་ལྷིད་པ།
 མོ་ལྷ་བཟུང་ན་ལྷ་པོ་སྐྱེས་པས་ཁྲུ་ལྷེའཕམ་གྱི་དུས་ལོ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་.....

[illegible]

437

439✓

439

5. ཕྱིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཁ་ཆེ་ལུགས་ནི། བཏ་ཆེན་སྒྲིབ་མ་དཔལ་མཆན་ནམ་གཉིས་ཀྱི།
 རྩམ་པའི་རྒྱན་བཅས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དར། །མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་གསུམ་
 པ་རབ་གསལ་ཀྱི་ནམ་འབྲུལ་དུ་གྲགས་པ་ཁ་ཆེ་བཏ་ཆེན་སྒྲིབ་མ་དུ་ལྷན་པ་.....
 མཐའ་དག་ལ་མངའ་བཞུགས་གིང་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟ་མང་པོ་གཟིགས། རྒྱུད་ས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་སྐྱེ་ཉམས་སྤྱུ་བཟུར། དུས་དེའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཁས་
 ཅད་ཀྱི་གཙུ་བོར་ལྟུར། འདི་ལ་བཅད་སྒྲིམས་ཐངས་རེ་ལྷུལ་ན་ཡང་སྒྲུམ་ཏུ་ཅ་
 གསུམ་དུ་སྒྲེའི་ཞེས་པའི་སྒྲན་པས་བྱུང། དེ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་ཉིད་
 དུ་བོད་ནས་དབུལ་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་དང་། ཅག་དབང་བཅོམ་སྒྲགས་
 ཀྱིས་དེའི་བྱང་དུ་བསྐྱེད་པར་རྒྒྱགས། བཏ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཁོ་སྒྲུ་ལོ་རྩ་བ་བྱམས་པ་
 དཔལ་ཀྱིས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་དེ་སྤྱིན་ལས་དཔག་མེད་ལྷུང་། ཅ་ཤུལ་སྒྲིག་མ་
 དཔོན་པར་ཉིན་གཅིག་ལ་མི་བཅུ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་རྒྒྱགས་པའི་ནང་ནས་ལོ་ཤུལ་
 ཁེར་གད་བྱང་ཅུབ་དཔལ་དང་། གཙང་པ་རྩ་རྩེ་དཔལ་གཉིས་མཁན་བུའི་གཙུ་
 བོར་ལྟུར། བྱང་ཅུབ་དཔལ་ཀྱིས་དགེ་འདུན་མྱེད་དང་། རྩ་རྩེ་དཔལ་ཀྱིས་སྒྲེ་
 མ་ཆལ་མིག་བཅུགས། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་མ་དཔལ་མཆན་བཅད་ནམས་དང་།
 དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆན་གཉིས་ལྷུང་སྒྲེ་ཆོས་ལྷུང་དང་བྱེ་རྩེད་གཉིས་དང་བཅས་
 ཆོགས་པ་བཞི་བཅུགས་པས་(ལོ་ 140 བ)ཆོགས་སྒྲེ་བཞི་ཞེས་དེ་ནས་འཕེལ་བ་
 དང་། ཉང་སྤྱོད་རྒྱན་མོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཆས་དབྱངས་ས་རྒྱུ་བཏ་ཆེན་
 བསྐྱེད་པར་རྒྒྱགས་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། རྒྱུད་པར་དཔལ་མཆན་ནམ་
 གཉིས་ལས་བྱང་ཅུབ་དཔལ་པའི་རྩམ་རྒྱན་མཁས་ཅན་མཁྱིལ་པ་ཀམ་པ་ན་རིམ་
 ཀྱིས་བཞེས་པ་དང་། རྩ་རྩེ་དཔལ་པའི་རྩམ་རྒྱན་རོར་ཆེན་རྩ་རྩེ་འཆང་ཀྱན་
 དགའ་བ་བཟང་པོས་བཞེས་དེ་ཀུན་ལུགས་པ་དང་ས་ལུགས་པ་ནམས་ལ་ད་ལྟའི་
 བར་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ས་བཏ་རྩམ་རྒྱན་ཀྱིས་སྤྱུ་རྒྱལ་དཔང་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་

[illegible]

མདོར་ན་པུ་ལའི་རྒྱན་ལས་སྟོང་འདུལ་དུ་གྲགས་པ་ཏེ་ཅང་དར་རྒྱས་མི་ཆེ་བའི་
 བྱང་ཏེ་བ་བྱང་ཞིང་། འདི་ལས་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་བྱང་འཕགས་འགའ་ཞིག་བྱང་
 བ་དང་། འགྲོས་ལོ་གཞོན་ལྷ་དཔལ། རྒྱན་རྩ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་
 རྩོམ་རྒྱན་འདི་ལས་བརྩམས་པར་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྩོམ་རྒྱན་དེ་གསུམ་གཤང་
 གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པུལ་འདིར་རྩ་བ་དབུ་མ་
 དང་སྟོང་པ་ཡོད་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་ལས་གཞན་འདུང་དུ་མི་དཔང་བར་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
 བཀའ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལོ་རྩེ་པལ་ཆེན་ལྷ་པ་ཡིན་པས་རྩོམ་རྒྱན་སྟེལ་བར་མ་
 རྒྱས་པས་མཆོན་ནོ། །

གསུམ་པ་བྱང་ཆོས་འཛིན་པའི་བཤད་རྒྱན་རི་ལྟར་བྱང་བ་ཡོད་པ་ལ་
 གཉིས། བཤད་རྒྱུ་བྱི་འི་བྱང་བསྐང་བ། བཤད་རྒྱན་གྱི་བཀའ་དུ་འཆད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་བཤད་དང་རྒྱུབ་པ་ནི། །དེ་ལ་
 བརྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་བྱང་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟུགས་པ་ནི། བརྟན་
 པ་དེ་དག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་བྱང་གི་ཆོས་བཤད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ལུང་
 ཅིང་། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་མོས་དོན་རྒྱུ་བ་པའི་རྩ་ནས་ལས་བྱང་རྟོགས་སོ་
 བདུན་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་འཛིན་དཔོན་པ་ནི། རྩོམ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ཀྱིས། རྩོན་པའི་བརྟན་པ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །བྱང་དང་རྟོགས་
 པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་(མ་ 141 བ)བྱེད་པ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། །རྒྱུ་བ་པར་
 བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་པ་བརྟན་མང་གི་བཤད་རྒྱན། རྒྱན་མིན་གསང་
 རྒྱགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱན། བཤད་པའི་བཀའ་ལུང་མདོར་བརྟུགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། འདུལ་བ། མཛོན་པ། སར་བྱེད། དབུ་མའི་བཤད་
 རྒྱན་བྱང་ཆོས་པོ། །

དང་པོ་ནི། འདུལ་བའི་བཤད་རྒྱན་རྩོ་རྟོགས་འཕགས་ལུལ་དུ། །ཡོད་

ལྷོ་འོ་དཀོང་མ་འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཀླུ་ལ་གཉིས། །བཤེས་གཉིན་དྲུག་ལ་ཚལ་མ་པས་
 རྒྱ་ཆེར་སྤྲེལ། །དེ་ལ་དང་པོ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བཤད་རྒྱུན་གྱི་ཡུང་བ་སྒྲུབ་
 པ་ལ། མོག་མར་རྩོམ་ཕྱགས་ཀྱི་གར་འཕགས་པའི་ལུལ་དུ་ཉན་མོས་ཅ་བའི་ལྷེ་བ་
 བཞི་ལ་འཕགས་རྒྱུར་མོགས་སྐད་རིགས་སྔ་སྔས་བཅིངས་པའི་ཅ་བའི་ལུང་སྔ་སྔར་
 བར་བ། བཤད་པའི་ལུང་འདུལ་བ་ལྟེ་བཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ། བཞི་པོ་དེ་ལས་
 བྱས་པ་བཅ་བརྒྱད་ལའང་ཅ་བ་དང་བཤད་པའི་ལུང་མ་དང་བ་རེ་ཡོད་པར་...
 བྱགས་པ་ལས། འདྲིར་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲི་བའི་ལུགས་ཀྱིས་བཤད་བའི་
 བཀའ་ལུང་ལྷེ་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་བརྒྱད་བའི་གནས་ཚུལ་གསེར་མདོག་པཎ་ཆེན་
 བཞེད་པ་ལྟར་ན། ལུང་རྣམས་འབྱེད་སྔ་མར་གྱི་མདོའི་ཆོག་འབྲེལ་ལྟ་བུ། ལུང་
 ལུབ་ཆོགས་བསྐྱབ་བུ་ལྟ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་བསྟན་པའི་སྔ་ནས་སྔ་མར་གྱི་...
 རྒྱུ་དོན་ལྟ་བུ། ལུང་གཞི་མ་ཆར་བཀུ་སྒྲིང་བ་ལྟ་བུ། ལུང་ཟུ་མ་དཀའ་བའི་
 གནས་གཏོན་ལ་འབབས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་རྣམས་སྔ། །འཆད་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་
 བཅོས་ནི། ཉན་མོས་ལུབ་མིན་གྱི་འདུལ་བ་ལྟེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོས་འཆད་
 པར་བྲགས་ལ། མོག་ཆེན་དང་ལུབ་མོང་བའི་འདུལ་བ་ནི། དཀྱིག་གཉིན་གྱི་
 རྫོང་མ་རང་ལས་མཁས་པ་བཞིའི་ལ་ལུལ་འདུལ་བ་རང་ལས་མཁས་པ་ལུལ་ལེན་
 རྫོང་དཔོན་ས་གཞུང་པ་འོད་བྱེད་ལ་གནས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ལུང་ལྷེ་བཞི་...
 འབྲུགས་པ་གོ་རིམ་དུ་བཞེདས་ནས་གཞི་བརྒྱ་བདུན་གྱི་(ཆོ་142ན)ཁོངས་སུ་
 བརྒྱུས་པ་མཛོད་ཅ་བ། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྷགས་གཅིག་དུ་བརྒྱུས་པ་ཀམ་ག་དེ་མོགས་
 མཛོད་པ་དང་། དཔལ་བཅོམ་པ་ས་གཞི་ལྟས་མེ་ཏོག་ལྟེང་རྒྱད། ལ་ཆེ་དཀྱི་
 འདུན་བཟང་པོས་ཀླ་རི་ཀླ་ལེ་བཅུ། རྫོང་དཔོན་ལྷ་ལྟ་འོད་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྒྱུས་
 བརྒྱ་བ་ཅ་འབྲེལ་མཛོད་པ་མོགས་ལས་ལུང་གཅོད་པོར་ཡོན་ལྷན་གཉིས་ཡོངས་སུ་
 བྲགས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་འོད་ལ་འདུལ་བ་འབྲུམ་ལྷེ་མོན་པའི་རྫོང་མ་ཁོ་ན་རང་
 ལེ་བརྒྱ་ཅམ་ལུང་པར་བྲགས་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་འདུལ་བ་

མདོའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་རྒྱ་པོར་ཀུན་དུ་ཆད་མར་བྱེད་པ་དེ་མཛད། གཞན་ཡང་
 རྩི་མེད་བཞེས་གཉིན། ལྷན་པར་བཞེས་གཉིན། དག་ལེགས་བཞེས་གཉིན།
 དག་པོའི་བཞེས་གཉིན། རྒྱལ་སྤྱིམས་བཞེས་གཉིན་ཏེ་བཞེས་གཉིན་བྱུག་ལ་སྤྲོ་
 བས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་ཅིང་སྤེལ་པོ། རྒྱངས་འདྲིར་དྲོ་ན་རྩི་ན་ཅག་དེའི་བརྒྱད། །
 གཞུགས་ལ་སྤྲོད་འདུལ་རྒྱན་འབྲེལ་བྱ་བཞི་ལས། །རིམ་མཆེད་མཆོ་སྤྱོད་རྒྱ་དང་
 བྱ་འདུལ་སྤྲོགས། །ལྷན་འཇགས་མང་ཕྱོད་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྤྲོན་ལ། །བཀའ་
 བབ་བྱུང་དབང་གཉིས་བའི་སྤྱིན་ལས་མཛད། །གངས་ཅན་གྱི་རྒྱངས་འདྲིར་
 འཇགས་ལྷལ་གྱི་སྤྲོབ་དཔོན་དྲོ་ན་སྤྱི་ལ་དང་། །རྩི་ན་མི་ཏེ་གཉིས་ལས་ཅག་རྩི་
 ལྷའི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་གསན། དེ་ལས་སྤྲོར་གཤོ་གཅོང་གསུམ་གྱིས་བྱས། དེས་
 རྒྱ་ཆེན་དཀོངས་པ་རབ་གསལ་དེ་བཞི་ཀས་སྤྲོ་མེས། དེས་གཞུགས་དོ་རྩི་རྒྱལ་
 མཆན་ལ་བཤད། ཡང་རྩི་ན་དྲོ་ན་གཉིས་ལས་སྤྱུ་མེན། དུམ་པུ་ལ། རྒྱ་བ་པོ་
 རྩི་དང་། རྒྱུགས་འདུལ་འཛིན་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ་གཞུགས་གྱིས་བྱུག་སྤྱོ། དེ་
 བས་སྤྲོད་སྤྲོད་གྱི་བཤད་རྒྱན་གཉིས་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ཏེ་དེ་གཞུགས་གྱི་བྱ་
 བཞིར་བྲགས་བ། འཛིན་བཞེས་རབ་འོད་དང་སྤྱོད་པོ་བྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་ཏེ་
 གཅོང་གི་བྱ་གཉིས། རྒྱ་རྒྱང་རྒྱལ་སྤྱིམས་ལྷ་མ་དང་ལྷན་རྒྱལ་བྱང་སྤྱོད་དབས་གྱི་
 བྱ་གཉིས་ལས་རྒྱ་ཆེར་མཆེད་ཅིང་འཕེལ་བའི་རྒྱན་ལས་ཕྱིས་མཆོ་སྤྱོད་པ་ཆེན་(ཞི་
 142བ)པོ་ཕྱོན་ཏེ་མནལ་ལམ་དུ་ཡོན་ཏན་འོད་ལས་མདོ་ཅ་གསན། མགོན་པོ་
 ཏཱ་ལྷན་གྱིས་པརྒྱལ་ནས་འདུལ་བའི་ནམ་བཤད་ཏེ་མདོ་འོད་ལྷར་སྤྲོགས་...
 བརྒྱམས་ཏེ་འདུལ་བའི་བརྒྱན་པ་གཞི་བཞེངས་སྤྱོད་བཤད། གཞན་ཡང་སྤྱོད་དང་
 པོད་གྱི་འདུལ་འཛིན་ལ་བྲགས་ཆེ་བ་རྒྱ་འདུལ་བ་དབང་བྲུག་རྒྱལ་སྤྱིམས་དང་།
 བྱ་འདུལ་བ་དབང་བྲུག་འབར་སྤྲོ་སྤྲོ་མཛད་ཅིང་རྒྱལ་ལྷ་སྤྲོ་སྤྲོགས་
 འཆད་ཏན་གྱི་ཆོས་ལྷ་རྒྱུགས་པས་འདུལ་བ་བྱ་ལ་བྲུག་མེར་བ་བྱུང་། གཞན་ཡང་
 ཅིས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྤྲོགས་ལྷན་པར་འཇགས་པ་མང་དུ་ཕྱོན་པས་བཤད་རྒྱན་

དེ་ཉིད་འཕྲིལ་བའི་རྒྱན་བཟང་ནམས་གསལ་ལས་ཀྱང་མཁྱེན་བླ་མོ་ནི་ཕྱིས་གསལ།
 ཡང་ཁ་ཆེ་པའི་ཆེན་ཕྱིས་ས་པའ་ལ་མདོ་ཅེ་བཤད། ལྷན་ལྷན་མ་ཆེར་དབྱར
 གནས་མཛད་སྐབས་ས་གཤི་ལྷན་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མེ་རྟོག་མེད་རྒྱུད་གསལས་
 པ་མེད་གེ་མེད་གནོན་དང་ཤངས་པ་ཆོ་ལྷན་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་ནས་ས་སྤོ་སྤོ་
 ཀྱང་ལྷན། མ་མ་ལ་ཅད་མའི་རྒྱུས་བྱས་གསལ། དེ་ལ་བླ་མོ་ནི་ཕྱིས་གསལ་ན་ཉི་རྒྱ་
 ཆེན་ཡང་བཅས་ས། དེ་ལྷན་ཀྱང་མཁྱེན་བླ་མོ་ནི་ཕྱིས་གསལ་ལ་འདུལ་བའི་
 བཤད་རྒྱུན་ཀྱི་བཀའ་བཤམས་ཉེ་ལས་ཆོག་ཆེན་ས་དང་། མདོ་ཅེ་རྟོག་འཕྲིལ་
 མཁས་མཛད་ཅིང་འཆད་ཉན་ཅལ་དུ་བརྟེན་ནས་ཆོད་པའི་དུས་མཐར་བཟུན་པ་
 གསལ་བའི་རྒྱུན་མེ་བྱུང་དབང་གཉིས་པའི་མེན་ལས་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་
 ཀྱང་མཁྱེན་རྩེད་པོས་པའི་ཆེན་ནམས་རིན་ལ་བརྟེན་ཉི་རྒྱ་དཔེ་ལ་གཏུགས་ཤིང་
 ལྷན་བཤད་ཀྱིས་གཏན་ལ་མཐོང་བའི་མཁས་ཆ་བཤད་རྒྱུན་མཁས་བྱང་བྱང་། མདོར་
 བ་འདུལ་བའི་བཟུན་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་ཅེ་བའི་བཤད་རྒྱུན་ལྷན་པམས་ཀྱི་
 བཀའ་མེད་དུ་ལྷན་པར་རྒྱུན་ཆགས་པར་གནས་ས། །

གཉིས་པ་ནི། མཁས་མེད་མཆོད་མཛད་མདོན་པ་ཤོད་འོག་གཉིས། །མོ་
 བརྟན་གང་མེད་དུའི་གཤམས་མཁས་ཀྱིས་མེད། །ཅེས་པ་ལྟེ། དེའང་བཤད་
 བའི་གཞི་ནི་དམ་པའི་ཆོས་(ཤོ་ 148 ན)ཀྱི་མ་མོ་ཆོས་ཀྱང་ཀྱི་བཤད་པའི་གཞི་
 དང་འཁྲལ་སྤྱད་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་མདོན་པ་ཉིད་མེན་
 ལ། འཆད་མེད་བཟུན་བཅས་ནི། ཐོག་ཆེན་མདོན་པ་མཁས་མེད་ཀྱིས་བུམས་
 པ་ལས་ཆོས་མདོན་སྤྱད་ལྷན་བཟུ་པ་མཁས་གསལ་ནས་མདོན་པ་ཀྱང་ལས་.....
 བརྟན་པ་མཛད་པ་དང་། ཐོག་དམན་མདོན་པ་གཞུང་དུའི་གཉིས་ཀྱི་མདོན་
 པ་མཛོད་རང་འཕྲིལ་དང་བཅས་པ་ལྟེ། ལྷན་མཆོད་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་
 ལ་མདོན་པ་ཤོད་འོག་རྒྱ་བཟུགས་ཤིང་། ཀྱང་བརྟན་ལ་ཁ་ཆེ་མོ་བརྟན། མོ་བ་
 དམོན་རྒྱལ་པའི་མཁས་ལ་མཁས་པས་འཕྲིལ་པ་མཛད། མཛོད་ལ་དུའི་གཉིས་

པའི་སྒྲིབ་མ་པ་ཤི་ཏ་མྱི་ཏི་རྒྱ་ན་པོད་དུ་བྱོན་ནས་ཁམས་ཀྱི་འདན་སྒོར་ཐང་དུ་
 མཛེན་པ་མཛད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཚེ་མཁས་བཙུན་མང་དུ་འདུས་པས་……
 མཛེན་པ་འོག་མའི་བརྟན་པ་གཞི་བཞེངས་ཟུ་བཏང་། དེའི་སྒྲིབ་མ་གཤམ་ཆེན་
 སྟོ་གེས་རབ་བྲགས་སྟོགས་ཀྱིས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྲིལ། བྱང་ཏི་དར་
 མ་མྱིང་པོ་ལ་མཛེན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྒྲིལ་གྱི་བཀའ་བཟུངས། དེའི་
 སྒྲིབ་མ་རོག་ཚོས་ཀྱི་བཙོན་འབྲུས་དང་གོ་པོ་གེ་གེས་འབྲུང་གནས། ཕྱི་མའི་
 སྒྲིབ་མ་འབུན་དཀོན་མཆོག་རྟོ་རྒྱུ། དེའི་སྒྲིབ་མ་སྟོ་གར་གནས་ལེའམ་སྟོ་ཀུན་
 དགའ་རྟོ་རྒྱུ་ནམས་ཀྱིས་བྱ་ཆེར་སྒྲིལ། མཆིམས་བཙོན་སང་གེས་ནག་འཇམ་དུ་
 བྲགས་པའི་དྲུ་ཀ་མཛད་ཅིང་པོད་རྒྱི་ཀ་གི་སྟོག་མ་བྱུང་། དེ་ནས་མཆིམས་ནམ་
 མཁའ་བྲགས་དང་པས་མ་གཏན་བཟང་པོ། བཙོམ་ལྷན་རྟེན་རལ། རེད་མདའ་
 བ་བརྒྱད་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྟོགས་མཁས་པ་དུ་མས་འབྲེལ་རྒྱི་ཀ་མཛད་ཅིང་
 སྒྲིལ་མོ། །དྲུ་ཀ་སྒྲིམ་ས་པར་ལ་གསུངས་ཉི་བརྒྱད་བཅས། །ཐུད་འཕགས་སྒྲི་
 བའི་ལྷགས་རིང་གཤོ་བར་མཛད། །པར་ཆེན་དྲུ་ཀ་སྒྲིམ་ས་སྒྲི་པར་ཆེན་ལ་མཛད་
 ཀྱི་བཤད་པ་གནང་ཞིང་། མ(ཚེ་144ན)པར་སྒྲིམ་མན་ལ་ལམ་དུ་དབྱིག་གཉིན་
 ལས་སྒྲི་གཅིག་བར་དུ་གསན་པའི་བྲགས་ཉམས་བྱུང་བས་ཉི་བརྒྱད་དུ་ལྷུར་བ་……
 བཅས་ཐུད་བར་དུ་འཕགས་པའི་བཤད་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲི་བའི་ལྷགས་རིང་དུ་གཤོ་བར་
 མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་བྱའི་ཚེ་མཛེན་པ་དེ་ལ་གསེར་མཛོག་པར་ཆེན་
 གྱིས་པཛད་ཕྱི་དོན་གྱི་མཛོན་པ་ལྷག་པ་གེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཁོར་བཅས་……
 དང་། རྒྱུད་ཅིག་གི་མཛོན་པ་དེ་མྱོན་པའི་གསུང་རབ་གཉིས་ཟུ་བརྟན་ནམ་
 འཇད། པོད་བྱིང་སྟོན་མཛོན་ཉི་མཛད་ལས། ཚོས་མཛོན་གེས་རབ་རྟེ་མཛད་རྒྱུ་
 འབྲང་བཅས། །དེ་སྒྲིབ་ཕྱི་རྟེན་གང་དང་བརྟན་བཙོན་གང་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མཛོན་པ་དང་། བདར་བཏགས་པའི་མོ། །དང་
 སྟོ་ནི། ཚོས་ནམས་ཀྱི་རང་དང་སྒྲིའི་མཛོན་ཉིད་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་མག་པ་

བརྟེན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་བསམ་གཏན་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་བཅས་སྒྲིམས་འཇུག་བརྟེན་པ་གནས་བརྟེན་པ་ལྟེ། གང་ཟག་གཏན་ལ་དབང་
 པ་ཞེས་པ་གནས་དགུ་པ་ནི་གནས་བརྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞར་ལས་འོངས་པའོ་
 ཞེས་བཤད་རྟོ། །གནས་དེ་དག་ཙམ་བྱུག་གིས་འཆད་དེ། བྲངས་དང་མཆན་
 ཉིད་བརྟེན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རབ་དབྱེ་བརྟེན་པ་དང་། །ལྷུ་བུ་དང་མཆོངས་
 པར་ལྟན་པ་ལྟེ། །ཆོས་ནི་དྲུག་དྲུ་རབ་དྲུ་བརྟེན་གས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྲངས་
 ནི། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་ནམས། །ཞེས་དང་། །འདུས་བྱས་ཆོས་ནམས་
 དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སྐྱེགས་པའི་ལྷུང་པོ་ལ། །སྐྱེགས་སོ། །མཆན་ཉིད་
 ནི། ཆོར་བརྟེན་པའོ་འདུ་གེས་ནི། །མཆན་མར་འཇོན་པའི་བདག་ཉིད་རྟོ། །
 སྐྱེགས་སོ། །རབ་དབྱེ་ནི། བརྟེན་ཡོད་འདྲིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་ལ། །སྐྱེགས་
 དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བརྟེན། །སྐྱེགས་སོ། །བརྟེན་པ་ནི། ལྷུང་པོ་དང་ནི་
 ལྷུ་མཆོད་དང་། །འཕམས་གཅིག་གིས་དེ་ལྟམས་ཅད་བརྟེན། །སྐྱེགས་སོ། །
 མཆོངས་ལྟན་ནི། བདེ་བ་དག་དང་འདྲོད་ཆགས་(མོ་ 145 ན)སྐྱེགས་སོ། །ལྷུ་བ་
 ལྟན་ནི། དབང་ལྷུག་སྐྱེགས་མེན་རིམ་སྐྱེགས་ལྟར། །ཞེས་པ་ལ་སྐྱེགས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤིང་ལྷན་ལྷས་དོན་མཛོན་རྟོགས་ལྷལ་ཅབ་ཆས། །ལེགས་
 བཟུལ་སྐྱེགས་མེད་མཆོད་ཀྱིས་ལྷུང་བར་མཛད། །བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་སྐེས་
 རབ་ཀྱི་ལ་རྣམ་དུ་ལྷན་པ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་ཤིང་ཉི་མལ་གཉིས་ལྷུ་ལྷུང་པ་
 ལས། ལྷས་དོན་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་ལྷལ་ཅབ་བྱམས་པས་ལེགས་པར་
 བཟུལ་བའི་གཞུང་མཛོན་རྟོགས་ལྷན་དུ་ལྷགས་པ་འདི་ཉིད་དེ། གཞུང་དེ་དང་
 ཉི་མེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་སྐྱེགས་མེད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་
 དེ་ཉིད་རྣམ་པེས། མཆོད་དབྱིག་གཉིན་ལྷས་རྣམ་རིག་དུ་བཟུལ་བའི་ལྷས་གསུམ་
 གནོད་འཇམས་སྐྱེགས་ལྷས་སྐྱེགས་མར་ལྷུང་བར་མཛད་རྟོ། །འཕགས་མེད་གཉིས་
 ཀྱིས་རང་རྟོང་ལྷལ་དུ་བཟུལ། །འགྲོད་སྐྱེལ་བཟང་པས་ལྷན་ལས་ལྷུང་དུ་

རམགས། །ཁྱད་པར་དབྱིག་གཉིན་གྱི་སྒྲིབ་མ་པར་ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པར་
 གྲགས་པ་རམགས་པ་རྣམ་ཐོལ་ཤེས་རང་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་དབྱ་མའི་ཚུལ་...
 དང་མཐུན་པར་རྒྱན་དང་ཉི་ཁྲི་རྒྱར་པའི་འབྲེལ་པ་ཉི་ཁྲི་རྒྱར་པ་མཛད་པས་དེ་
 ཕྱིན་ཆད་མདོ་རྒྱན་རྒྱར་པའི་སྒྲིབ་དོད། དེའི་འོག་དུ་ཐོལ་ཤེས་པར་རྒྱར་
 མཛད་བཟང་པོ་སྒྲགས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱམ་རྒྱས་འཁྲིང་དང་རྒྱར་པའི་འབྲེལ་པ་ཅི་...
 རིགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་སྒྲིབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོས་གེར་ཕྱིན་གྱི་
 རྒྱགས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཐུགས་སྤྲུལ། རྒྱ་བཅུན་བྱམས་པས་གནང་བ་བརྟུལ་
 པའི་ཕྱིན་རྒྱལ་གྱི་མཐུ་ལས་ཕྱམ་པར་བ་དང་རྒྱར་བ་ལེ་བརྒྱད་མའི་བརྒྱས་དོན།
 བརྒྱད་རྒྱར་བ་དང་རྒྱར་བ་བརྒྱད་རྒྱར་འབྲེལ་ཆེན། རྒྱད་བ་དང་རྒྱར་བ་བརྒྱད་
 འབྲེལ་རྒྱགས་སྤྲ། ཕྱམ་གསུམ་ཀ་དང་རྒྱར་བ་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་སྒྲགས་
 མཛད། དེ་རྒྱར་རང་རྒྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཟུལ་པ་དེ་དག་བཞད་སྒྲིབ་ཀྱིན་དུ་བཟང་
 པས་དེ་ཕྱིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་འཆད་པ་པོའི་སྒྲིབ་དཔོན་མཐའ་དག་དེའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་...
 འབྲང་པས་ཕྱིན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་རམགས་པའོ། །(ཚི་ 145 བ) མོད་འདྲིར་
 རྒྱང་མ་དང་པོ་རྩི་བཀའ་རྒྱན་ལས། །ཤེར་ཕྱིན་བཞད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེར་
 རྒྱང་། །མོད་གྱི་རྒྱང་ས་འདྲིར་འཁོར་ས་པར་བ་གེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིབ་རམགས་ཕྱལ་
 དུ་གང་བརྒྱགས་མཐས་ཅད་ཕྱོན་པར་གྲགས་ཏེ། བརྟན་པ་སྒྲ་དར་གྱི་དུས་སྤྱ་
 རྒྱང་ས་ཁམས་པ་གོ་ཆས་རམགས་ཕྱལ་དུ་ཕྱོན་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་གྲགས་ལ་...
 བརྒྱང་ནས་མོད་དུ་ལེགས་པར་བརྒྱར། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྒྲིང་ལྗེ་བཙན་གྱིས་ཐོག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཉིད་གྱི་མཆལ་ཁྲག་དང་ར་དཀར་མའི་འོ་མ་...
 རྒྱར་ནས་ཤིས་པ་རེག་ཐིག་དམར་པོར་གྲགས་པ་ལྟེ། ལྷ་ས་གོང་གི་སྒྲ་པག་
 མཛད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་བརྒྱགས་པ་སྒྲ་འབྱར་ཆུང་ཆུང་། བང་དཔམ་མཐུ་སྤྱི། ཉང་
 ཞིང་ལ་རོ་གཉིས་གྱིས་གྲགས་ནས་དཔེ་རྒྱང་ས་ཏེ་བརྒྱར་བ། བཙན་པོའི་དབྱ་
 སྤྱིའི་གཞོལ་རམ་དང་ར་དཀར་མའི་འོ་མ་ལ་རྒྱར་ནས་ཤིས་པ་རེག་ཐིག་སྒྲན་...

བོད་གཞུགས་པ་པོ་དང་པལ་ལྷོ་མ་ཞིག་གྲུང་ཕུང་བར་གྲགས། དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་མེ་
 དམར་གཉིས་པོ་ནི་འབྲེམ་ཀྱང་མཐམས་ཅད་མི་རྒྱུས་པས་པ་ལོར་པོ་རྩ་ནས་...
 གྲུང་ཡང་ཁྱེད་མཇེད་དེ་འབྲེམ་ཀྱང་ཅད་པ་སྐྱབས་པས་པས། ཞིག་ལྷ་པའི་ངས་
 ཉི་ཤེད་པའི་བར་པརྒྱུར། འདི་དྲུག་ལོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་བྱུག་གིས་མཇེད་
 དེ་པརྒྱགས་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་གི་སྐྱོ་ཅན་དུ་གྲགས་པ་ད་ལྟར་མཆིམས་ལུ་ན་...
 པརྒྱགས་པ་ལྷ་འཕྱར་འཕྱིར་པོ། ཁྱི་རལ་གྱི་དྲུག་ལྷ་པའི་དུ་རྒྱ་པོ་ལྷོ་སྐྱབས་
 དང་པོ་རྒྱ་པའི་ཅན་གཉིས་གྱིས་ཁྱེད་མཇེད་པའི་དྲུག་ལྷ་པའི་བྱུག་པོ་ལྷ་...
 འཕྱར་ཆེན་མོ་སྐྱབས་འཕྱར་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་གྲུང་བར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 མེ་ནའི་འབྱུང་དུ་ཀ་སྐྱབས་འབྲེལ་པའི་རྒྱུར་ཡང་པརྒྱུར་བ་དེ་དག་གི་བཀའ་ཁྱིན་
 ལས་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་ཕུང་རྩི། །རྩན་ཆེན་བཟང་པོས་མཇེན་གྱིན་
 བཤད་སྒྲིལ་བཤོད། །རྩི་པོ་ཆེས་ཀྱང་ལྷ་འཕྱོང་ལྷ་ལ་བཤད། །ཁྱུང་པར་རྩིག་
 ལོ་ཆེན་པོས་དར་རྒྱས་མཇེད། །པརྒྱན་པ་གྱི་དར་ལ་ལོ་ཆེན་རྩན་བཟང་པོས་
 འཕྱར་སྐྱོ་(མོ་ 146 ན)ལྷལ་དུ་ཕྱོན་ཉི་ཤེད་ཀྱི་ཁྱེད་ལས་མཇེན་རྩིགས་གྱིན་
 འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གསལ་ནས་བཤད་སྒྲིལ་གྱི་སྐྱོ་སྐྱབས་པར་བཤོད། །རྩི་པོ་
 རྩི་དཔལ་ལྷན་ལ་ཉི་ཤེས་ཀྱང་ལྷ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཁྱེད་ལས་པ་དང་འཕྱོང་རྩིན་གྱི་ལོ་
 འཕྱར་གནས་ལ་ལུང་ལྷན་གྱི་བཤད་པོ་ལེགས་པར་བརྒྱལ། ལ་ཉི་ཤེད་ལོ་ཆེན་
 རྩན་བཟང་གཉིས་གྱིས་འབྲེལ་བཤད་རྩིགས་དཀའི་རྒྱང་བ་པརྒྱུར། བརྒྱད་རྩིན་
 པ་དང་། ཉི་རྒྱང་། བརྒྱད་རྩིན་འབྲེལ་ཆེན་སྐྱབས་ལྷར་འཕྱར་བ་མར་པོ་ལ་
 ཁྱེད་གཞུགས། འཕྱོང་རྩིན་གྱིས་འཕྱོང་རྩིན་བཅན་ནས་མཐོ་ལྷ་ལ་ལོ་ཆེན་པོ་
 སྐྱབས་གྱིས་བཤད་སྒྲིལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་། མར་རྩི་པོ་ལྷ་དར་རྩིན་པོ་ལ་བཤད་
 བས་མར་ལྷན་ཁམས་ལྷགས་ལྷ་གསལ་པའོ་དཔེ་རྩི། །ཁྱུང་པར་འཆས་དཔལ་
 ཅ་རྒྱུད་ལས། འདི་ནས་ཀྱང་ལྷགས་གངས་འབྲེམ་དུ། །རྩི་ལྷན་གང་ཞིག་འཕྱར་
 འཕྱར་བ། །ཤི་གི་སྐྱེད་དང་བཤད་ལྷ་ལ། །རྩི་སྐྱབས་སྐྱབས་པ་ཆེད་པ་འཕྱར། །

ॐ ལྟུང་བརྩན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱོ་ལྟན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པལྒྱིད་བརྩན་སྒྱུང་
 རམ་འབུམ་སྤྲུལ་གསུམ་པ་ལས་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གསན།
 གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་དྲུ་མ་ལས་མདོ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་བྱས། བལ་ལུལ་
 ལམ་མིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་བརྒྱགས་པའི་འབུམ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་...
 ཅད་པ་བསམས་པ་སྤྲུལ་འབྱུང་བཅོས་དང་། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་འབྲེལ་
 འགའ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་བཅོས་དང་གསར་འབྱུང་ཅི་རིགས་པར་མཛད་དེ་དེ་དག་
 གི་བཤད་པའང་དབྱིས་ཕྱིན་པ་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་མིན་ནོ། །
 རྩ་བྱིའི་བཀའ་བབ་ཤིང་འབར་བྱུང་མེད་ལས། །རིམ་བརྒྱུད་གཤག་རྩེད་ལའ་
 སམ་ནམ་དཔྱུད་ཀྱིས། །བཤད་པའི་རྒྱ་རྒྱན་བཟང་པོ་མ་ཉམས་པ་བས། །བརྩན་
 པ་རྩ་དར་གྱི་ཤིང་ཕྱིན་བཤད་རྒྱན་ཁམས་སུ་འཕྲོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་དང་།
 རྒྱ་པོ་དང་རིན་བཟང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཅས་ཕྱི་འབྱུང་གྱི་བཤད་རྒྱན་མམས་ཅད་
 (མོ་146པ)ཀྱི་བཀའ་བབས་པ། རྒྱལ་པོའི་སྒྲོབ་མ་སྐྱོ་པོ་བཞི་ལས་ཤིང་ཕྱིན་
 བཀའ་བབ་འབྲེལ་ཤེས་རབ་འབར་གྱིས་བཤད་རྒྱན་དེ་དག་གཅིག་ཀྱིས་ཕྱི་སྒྲོལ་ཆེན་
 པོ་གཏོད་པ་ཨར་བྱུང་རྒྱུ་མེད་གསུང་བཟུང་སྟེ་བརྩན་པ་འདི་ལ་བྱུང་བ་ཆེ་མང་དྲུ་
 མཛད་པ་ལས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོབ་མ་སྐྱུགས་སམས་པོ་རྩ་
 རིན་ཆེན་ནམ་རྒྱལ་ལ་གཤག་མི་ཡམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མས་གསན་ཏེ་འབྲེལ་པ་ཆེ་འབྱིང་
 རྒྱང་གསུམ་མཛད་ཅིང་འཆད་ཉན་ཅལ་དྲུ་བརྟན་པས་པར་ཕྱིན་གཤག་ལ་སྤྲུལ་...
 ཟུང་བ་བྱུང་། དེའི་སྒྲོབ་མ་རྩེད་རྩན་ཆེན་པོ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་གཞིགས་ཀྱིས་ཤིང་
 ཕྱིན་གྱིས་གཅོས་མདོ་སྤྱོད་པ་ནམས་བཤད་གཞུང་འབྲེལ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་ཅམ་
 དང་ཁྱད་པར་པར་ཕྱིན་རྩེད་རྩྱེ་ག་ཆེན་མོ་སྤྲུལ་མཛད་ཅིང་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུ་
 བཟུང་སྟེ། ཡབ་སྤྲུལ་དེ་དག་གི་ནམས་དཔྱུད་མཐུ་སྤལ་དྲུ་བྱུང་བའི་བཤད་པའི་རྒྱ་
 རྒྱན་བཟང་པོ་ད་ལྟའི་བར་མ་ཉམས་པར་བབས་སོ། །སྐྱོ་ལྟུང་བཤད་སྒྲོལ་དཔལ་
 རྟན་སྤྲུ་པས་སྤྲེལ། །ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོབ་མ་སྐྱོ་ལྟུང་པ་སྐྱོ་སྤྲུལ་འབྱུང་གསན་གྱི་

བཤད་སྒྲིལ་བཞིན་ནས་ཁྱིམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལྗོངས་ལྟ་བུ་ཆེད་སྒྲིལ་བའི་བཤད་སྒྲིལ་ . .
 བཟང་པོ་རྒྱུ་ལྡན་པའང་ཐུང་ངོ་། །དེ་ལ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་བུ་
 རྟོན་ནི། རྟོགས་རབ་པ་འདྲ་བ་ཀྱི་པ་ནི། །དེས་པོ་བརྟན་གྱིས་ཡང་དག་བཤད། །
 ཅས་མཛོད་བརྟན་ནས། རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་ཉིད་ལས་ཤིག་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་
 ཅད་ཤིག་པ་ཉིད། །ཅེས་རྟོགས་མཁྱེན། ལས་ཤིག་། བཞི་ཤིག་རྟོགས་པས་མ་གྱི་
 ལུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ། རྟོགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཅེ་མང་ཕྱིན་
 དང་མཐར་ཕྱིན་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་ཐུང་ཐུང་། །ཅེས་རྟོགས་རྟོགས་
 རྒྱུ་པ། ཅེ་མང་རྒྱུ་པ། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་པ། །སྐད་ཅིག་པའི་རྒྱུ་པ་
 རྟོགས་པ་ཐུང་ཐུང་ཐུང་རྒྱུ་པ་བཞི། ཅས་ཀྱི་རྟོགས་དང་རྟོགས་བརྟན། །ཅེས་ཅས་
 རྟོགས་ལས་དང་བཅས་པ་སྤོབ་པའི་འབྲས་ལྟ་བུ་དཔྱད་གཞི་དེས་པོ་བརྟན་དེ།
 དེ་ལ་དང་པོ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་(མོ་ 147 ན)མངོན་པར་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟ་
 ཇི་ལྟར་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་།
 བཞི་ཤིག་པ་ལས་ཤིག་པ་ཉིད་ནི། ལས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་
 རྟོགས་མཁྱེན་ཐུང་པ་ནས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཀྱང་ཐུང་པའི་སྒྲིབ་ལས་དང་།
 བསུམ་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤིག་པ་ཉིད་ནི། བཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཐག་གི་བདག་
 ཤིས་རྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཉི་མ་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། བཞི་པ་རྟོགས་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་སྤོབ་
 པར་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་མེད་གསུམ་པལ་རྟོགས་པའི་ཐམས་ཅད་པའི་རྟོགས་པ་འཕྲོར་
 དང་། ལྟ་བུ་པ་ཅེ་མང་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་པ་ནི། རྟོགས་རྟོགས་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟན་ནས་
 རྟོགས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་དབང་ཀྱང་ལྟ་བུ་པའི་ཐམས་ཅད་པའི་རྟོགས་པ་འཕྲོར་
 དང་། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤིག་རྟོགས་ཅིག་ཅན་ཀྱི་
 རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་པར་ཤིང་པོར་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱུ་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཅས་...
 བརྟན་གསུམ་ལ་རྟོགས་པའི་ཐམས་ཅད་པའི་རྟོགས་པ་འཕྲོར་དང་། བརྟན་པ་

455

ཆེན་པུ་དང་དང་ཨང་རྟོན་ཞེས། །རང་རྒྱུད་སྒྲིལ་བཟུང་བ་ཅད་བྱ་བ་ཞི་
 བཅས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲིལ་བའི་གཞུང་གི་ལམ་སྒྲིལ་བྱས། །གངས་ཅན་གྱི་ལམ་ལྷུང་
 སྒྲིལ་ཞུས་དེ་ལས་བྱས། །དེ་ལ་ཐོད་འདྲིས་མོག་མར་བཞུགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཅོག་
 ར་ལྷུང་གྲུལ་མཆན་བྱས་ཅེས་དང་། རེས་རབ་རྟོན་མ་བཟུང་། ཞི་བ་འཆའི་
 གཞུང་ལ་བརྟེན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། སྤྱི་དང་སྤྱི་སྐུལ་
 རྒྱལ་ལོ་རྒྱུ་བཞུགས་ཤིང་ལྷན་ཤིས་རབ་བྱས་ཤིས་རབ་རྒྱན་མེ་གཙོ་པོར་ལྷུང་པའི་གཞུང་
 ལ་འཆད་ཉན་མཆད་པས་བྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་རྒྱན་དཔལ་ལྷན་གསར་ལྷུང་གདན་མ་
 འཇུག་པ་རྒྱས་དང་། རྒྱུད་པར་གདན་རབས་ལྷུང་བཟུང་བ་ཅས་ཀྱི་མེད་གོ་དང་།
 (ཆོ་ 149 བ) དེའི་སྒྲིལ་མ་གཙང་ནག་པ་བཙོན་འབྱུངས་མེད་གོ དན་འབག་པ་
 སྒྲིལ་བའི་མེད་གོ ལྷུང་གི་བཙོན་ནམས་མེད་གོ མ་ཕྱ་བཙོན་པའི་མེད་གོ
 ཅུགས་དབང་ལྷུག་མེད་གོ ལྷུང་བྱན་ཅོས་ཀྱི་མེད་གོ ལྷན་མ་དགོན་མཆོག་
 མེད་གོ གཉལ་པ་ཐོན་ཏན་མེད་གོ་སྤྱི་མེད་ཆེན་པུ་དང་དྲུགས་པ་དང་། རྒྱ་
 རྒྱལ་གཞུགས། རེས་རབ་ཅན་གཞུགས། ལྷུང་མོ་བ་གཞུགས་ཞུགས་ལྷུང་པ་ལས་གཙང་
 ནག་པ་དང་མ་ཕྱ་བ་ལམ་ཆེར་སྤེལ་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷུང་ལྷུང་ལ་ལས་གཞན་རྒྱས་
 དང་། སྤྱི་ལྷུང་སྒྲིལ་བའི་མེད་གོ ཨང་རྟོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་གྱི་ལམ་ལྷུང་ལྷུང་
 མཇུག་མར་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་བ་ལྷུང་པ་གཏོང་བྱས་པའི་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་བའི་དཀོང་ས་
 བ་གཏོང་ཅོང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལྷུང་ལྷུང་ལ་འགའ་ཞིག་དང་། ལྷུང་ལྷུང་པའི་
 ཆོས་ལྷུང་ལྷུང་ལས་ཞུགས་ཀྱིས་ལྷུང་དེ་ལྷུང་པར་དྲུང་རང་རྒྱུད་པའི་སྒྲིལ་བཟུང་...
 བར་མཆད་ལྷུང་པ་གདན་བྱན་གྱི་ཆོས་པ་ཞི་སྤྱི་ལྷུང་ལྷུང་པོ་། །ཐལ་འབྱུང་
 རྟོ། བཅའ་ལོ་རྒྱུ་ལྷུང་པ་ཆེར་ཕྱོད་ནས་སྒྲིལ་བའི་ལྷན་གཉིས་ཞུགས་ལ་བཞེན་ཏེ་
 ལོ་ཉི་ཤུ་ཅེས་གཞུགས་དྲུང་ལས་པ་མཆད་ནས་པོ་དྲུང་ཅེས་འཇུག་བཞུགས་ཞུགས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲིལ་བའི་མཆད་པའི་ལྷན་རྒྱས་པུ་ལྷུང་། འཆད་ཉན་གྱི་སྤྱི་ལྷན་
 ཞུགས་པར་གདན་ལ་ལམ། དེའི་སྒྲིལ་མ་ཆེག་ལ་མཁས་པ་གངས་པ་གི་ཏུ། དན་

459

བར་བུ་ན། ཐེག་པ་མཚན་གྱི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་དུ་མེས་མ་བཞུང་བ་ཉིད་དེ་
 དཔོན་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་སེམས་དེ་ཡང་དག་ཟླ་བ་འཛི་མེས་པ་བཞུན་པར་གསུངས་
 ཏི། དེའང་གསུམ་ལ་མཐུམ་མ་འཇོ་བ་དང་མ་ཐུན་པ་ཞུན། མེས་མ་བཞུང་བ་འཛི་
 དམིགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ནི་གང་གི་ཆེད་
 དུ་མེས་མ་བཞུང་བ་འཛི་ལུམ་མེས་མ་ཅན་ཡིན་པས་དྲི་བ་ཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་པ་ཞུན།
 གཞན་གྱི་དོན་ནི་ཡིན་ལས་ཀྱིས་བཞུན། དེ་མི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐོགས་དེ་རྒྱུ་པས་སྐྱེས་པ་ཞུན་ཅིང་དེ་དག་
 མེས་མ་ཅན་ལྟར་(མེ་ 151 བ)བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆུལ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་གསང་སྐབས་དོ་ཁྲི་ཐེག་པའི་བཤད་རྒྱུན་རི་ལྟར་བྱང་
 བ་བཞུང་བ་ལ་གསུམ། གསར་མ་དང་། ཉིད་མ་དང་། ཞར་ལས་འཇུག་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱ་ཞུང་། རྣལ་འབྱོར། ཟུ་མེད་དོ།།

དང་པོ་ནི། བྱ་ཞུང་བྱང་ཆུབ་མཚན་དང་སངས་རྒྱས་གསང་། བྱི་མའི་
 བཤད་རྒྱུན་མཐུ་སྤྱིས་སྤེལ། །གསང་སྐབས་ཀྱི་འཕྱར་གསར་མའི་ལུགས་ལྷ་རྒྱུད་
 རྩ་ཆེན་པོ་བཞེད་ཐུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུད་ནི། འཕགས་ལུལ་
 དུ་སྒྲིབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཚན་གྱི་རྣལ་པ་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་རྣམས་
 ནི་མཁས་པའི་ལུལ་དུ་ཐུར་བས་སྐྱེ་མས་བྱ་རྒྱུད་དང་། བྱི་མས་སྒྲིད་རྒྱུད་གཙོ་
 པོར་བཤད་རྒྱུབ་གཉིས་ཀ་ཅལ་འདོན་གྱིས་སྤེལ་བར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་རྩ་
 དུ་རི་ལ་སྐབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་མཛད་དོ། །ཐོད་དུ་བཞུན་པ་
 རྩ་དར་གྱི་རྒྱུ་པས་ཅས་ལུལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལེན་ལྟེ་བཅན་གྱིས་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་.....
 གསང་བ་ཞུན་འདྲིན་དུ་དབས་མཐུ་སྤྱི་སྐབས་པཏེང་ཡང་མ་ཕྱོད་པར་གྱི་ཨོག་ལྷ་
 གསུམ་བཤད་པ་ཉིན། ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་གནང་བ་ཁྱིར་ཉེ་སྤྱད་འོངས་ནས་
 བཅན་པོ་ལ་སྤེལ། སྒྲིབ་མ་རྣམས་ལའང་བཤད་པས་དར་བར་ཐུར། དེའང་

[illegible]

464

ལ་བརྒྱད་པ་དང་། བི་བྱུ་ཏི་ཙྲུ་ནས་གཤག་སྡི་མེ་དམར་པ་ལ་བརྒྱད་པ་སྐགས་
 སྒྲུ་བྱ་མ་ཡུང་། ཡང་ཕྱིས་ཕྱུ་མ་ལྷུ་པ་ཙམ་ལས་ཉལ་གིན་དུ་སྒྲུ་བར་ཡུང་
 པ་ལ། བརྒྱད་སྒྲུ་དེ་དག་གི་ཆ་སྒྲན་བརྒྱ་ཙ་ཕྱི་མའི་ཐ་མར་ནལ་འཁྱར་གྱི་
 རྒྱད་ལ་བག་ཆགས་ལྟག་པར་མད་པ་བྱ་སྟོན་མཁས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབྲིལ་
 ཏི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནལ་འཁྱར་རྒྱད་ཀྱི་བསྐྱེས་པའི་དོན་འཁྱུང་བའི་བཤད་པ་ཆེན་
 མོ། གཞན་ནམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སྐགས་ལྷག་ཆ་མང་དུ་མཇུག་ཅིང་ནལ་འཁྱར་
 རྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་མང་ནས་གསུམ་སོ། །དེར་མང་བཤད་རྒྱུ་ནི་མི་བཞུགས་ལ།
 (མི་ 153 ན)དཔལ་མཚོག་ཤིགས་བསྐྱེས། ཅི་མ་ཤིགས་བསྐྱེས། རྩ་རྩ་
 དཀྱིངས་སྐགས་དབང་བཀའ་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་གསུམ། རྒྱད་ཀྱི་ལྟང་། ཅ་མཐུན་
 བམ་འཕྲོས་པའི་རྒྱད་རྒྱུར་དཀྱིལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བཀའ་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་
 སོ། །འདི་ལ་ལོ་ག་སྟོང་ལྷགས་དང་མྱོད་ལྷགས་ཞེས་བྲགས་པ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱི་
 རྒྱ་ཚོའི་རྩྱུ་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་བཤེས་གཉིན་དང་ལག་ལེན་གྱུན་ཅིང་ལྷགས་ལྟར་
 མཇུག་བཞི་རྒྱ་ཚོའི་རྩྱུ་ལ་ཡུང་ཤང་ས་ཆ་མྱོད་དུ་དར་པ་ལ་ལོ་ག་མྱོད་ལྷགས་
 ཞེས་བྲ་ལྟ། ཉར་སྟོང་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་སོ། །ཤིན་མཐུངས་ཀྱི་ལྷམ་སྟོན། པ་དྲང་
 གི་སྒང་ག་འདྲང་ཆུང་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུ་བརྒྱད་པ་ནམས་ལོན་ན། །ལོ་ག་སྟོང་
 ལྷགས་ནི་ལྷུ་མོ་ཆེན་ལྷུ་མ་བཤད་པ་ལག་ལེན་གཉིས་ག་གྱུན་ཅིང་ལྷགས་ལྟར་
 མཇུག་བཞི་རྒྱ་ཚོའི་རྩྱུ་ལ་ཡུང་ཤང་། ས་ཆ་སྟོང་དུ་དར་པས་དེ་མྱོད་ཙམ་བྲ་
 ལྟ། མལ་པོ་ལྷ་པ་ནས་ཐུ་མ་ས་རྒྱ་པ་ཆེན་པོ་སྐགས་ལ་བརྒྱད་དེ་སྟན་བརྒྱད་དུ་
 བཞུགས་པ་རྩ་བརྒྱན་ཆེན་པོ་བྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་ཀྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
 མོ་ཞེན་ཅིང་བཞུད་ངས་པས་ལྷན་བརྒྱད་འཇུག་གི་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཀྱིས་དོགས་ནས་
 གཞན་མན་སྟོར་གསུམ་སྐགས་མཇུག་པ་ལས་ཤིན་ཀྱིས་མཆིང་ནས་སྒྲུང་རྒྱད་གྱུན་
 ཤིག་གི་བྲག་བཞེས་བྲལ་མཐུང་གྱུན་ལ་ད་ལྟའི་པར་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མ་རྒྱད་དང་། མ་རྒྱད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། འདྲ་ཆགས། ཞེ་སྒྲུང་། གཉི་ལྷག་གི་རྣམས་ཀྱི
ལྟ་དོ། །

དང་པོ་ནི། འདུམ་པ་ལྷགས་སྒྲིལ་ཉི་ཤུ་ཙམ་པའི་རྣམས་ཀྱི། མཐ་མེད་པ་
ལྟ་གསར་པ་འདུམ་པ་ལ་ལྷག་པར་དུ་བསྐྱ་བརྒྱ་ཆེན་པོ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྟ་
རྩ། ལྷ་ལྷུ་པ། རྒྱལ་པའི་རྟ་རྩ། རྟ་རྩ་བཞུད་པ། མཁྱིན་གསུམ་དབང་པོ།
དབང་མ་ལྷན་སྒྲིལ་པ། སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས། ལྷ་ཉི་ཤུ་པ། ཀུན་དགའ་ལྷོང་པོ་
སྒྲིལ་ལྷགས་སྒྲིལ་ཉི་ཤུ་ཙམ་པའི་ཙམ་ལྷོང་བར་གྲགས་པ་ལས། ལྷ་མ་ནི་འཕམ་
ལུལ་གྱི་མཁས་པས་བཀའ་པ་ཡིན་ཀྱང་མཐ་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པས་པ་ཞིག་ན་ལ་...
འཕྱོར་གྱི་ལྟ་དུ་བཀའ་(མ་ 153 པ)བས་མི་འཕམ་པར་བཞུད་དོ། །པོ་དུ་
བཀའ་སྒྲིལ་དུ་གསལ་ཙམ་ལྷོང་བར་ལས། །གཙུག་པོ་འཕམ་དང་ལེ་ཤེས་ཞབས་ལུང་
གཉིས། །ལྷགས་སྒྲིལ་དེ་དག་ལས་པོ་དུ་ལྷ་ལུང་འདྲེན་འཕམ་ལྷགས། ལེ་
ཤེས་ཞབས་ལྷགས། ལྷ་ཉི་ཤུ་པའི་ལྷགས། རྟ་རྩ་བཞུད་པའི་ལྷགས། བསྐྱ་བརྒྱ་
ཀྱི་ལྷགས། ཀུན་ལྷོང་གི་ལྷགས་པཅས་དུ་གསུང་ལྟེ། རྟ་དང་གྱི་སྐབས་ལྷ་ལྷེ
བཀའ་ཤིས་ཞེས་པུ་བས་བསྐྱར་ཞིང་དུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ལྷེ་བཙུང་ལས་ལྷགས་ལྟ་
གསར་པ་འདུམ་པ་ཞེས་གསུམ། འབྲེལ་མཚན་བཤད་པའང་ལྷོང་པ་ནི་རྟ་རྩ་
བཞུད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་མཚན། འོན་ཀྱང་གྱི་མ་ན་མས་ཀྱི་དབང་བཤད་མན་
དག་རིང་དུ་མ་དར་ཞིང་། གཙུག་པོ་འཕམ་སྒྲིལ་ཉི་ལྷུ་ལྷུ་པ་ལྷགས་དང་།
སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་དབང་བཤད་མན་དག་ཙམ་བར་ལྟན་
ཅིང་དུ་ལྷའི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མ་མར་འགོ་མ་པོ་ཆག་པར་
ཆེན། །ལྷ་མ་རིན་པམར་གཉན་རྟ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས། །དེ་ལ་ལྷ་མ་འཕམ་ལས་
ལྷགས་ནི་ལྷ་དང་གྱི་སྒྲིལ་མར་པོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་འདུམ་པའི་ལྟ་ཉིད་
དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་སྒྲིལ་གསལ་སྒྲིལ་གཞུང་ཆེ་མང་པོ་བསྐྱར། དེ་དག་
གི་དབང་དང་བཤད་པ་སྒྲིལ་གྱང་དཔྱིས་ལྷན་པར་གསལ། གཞན་ཡང་ལྷ་ན་

མོ་ལྷ་པ་མང་པོ་ས་ལམ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཉེ་བརྒྱུད་པ་ཤད་ཅི་ཤིག་ས་པར་མཛད་
 མཛད་ཀྱི་གཙོ་བོར་མར་འཁོས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལྷ་ཡུགས་ཆེ། དེའང་མར་པ་མོ་
 ལྷ་ཚུ་ཀྱི་མོ་མོས་ཀྱིས་སྒྲོལ་དཔོན་རྒྱ་རོ་པ་དང་མེ་མེས་སྤྱིང་པོ་ལ་སྦྱས་པ་...
 བཞེན་ནས་གསང་པ་འདུས་པའི་སྒྲོལ་ནམས་བྱས། བོད་དུ་སྒྲོལ་མ་ནམས་ལ་
 བཞེན་པ་ལས་སྒྲོལ་མའི་མཚོག་དུ་ཡུར་པ་ཀ་ཆེན་བཞི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མཛུར་
 ཞེན་དབང་དེ་ལ་འདུས་པའི་སྒྲོལ་ཡོངས་ལྷ་རྒྱུགས་པར་གནང་། དེས་ཁམས་པ་
 རོ་མཉམ་རྩོ་རྩོ་ལ་གནང་ཞི། རོ་མཉམ་རྩོ་རྩོས་ཀྱི་གར་དུ་འདུས་པ་ཉན་པ་ལ་
 རྩོན་པའི་ཆེ་ལས་དུ་ཀྱི་གར་པ་གཉིས་མར་པ་ལ་འདུས་པ་ཉན་དུ་ཡོངས་པ་དང་
 (ཆོ་ 154 ན)ལྟ་ནས་ཚུར་ཚོན། མར་པ་གཤེགས་ཐིན་པས་མཚུར་ཞེན་ལ་
 འདུས་པ་གསན་པ་སྦྱས་ནས་ཉི་ཤར་བརྒྱད་དེ་མར་ལུགས་ལྷ་ཡུགས་ས། །
 འཁོས་ལུགས་ནི་མོ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་འཁོས་ཁྱལ་པ་ལྷས་པཅས་ཀྱིས་སྒྲོལ་དཔོན་ཆེན་
 བོ་དྲི་པོ་ཀ་ར་དང་། དེ་ལྷ་ཀ་ར་ཅན་དང་། བཟླ་ཉ་པ་སྦྱས་པ་སྒྲོ་ཏ་བདུན་
 ལྷ། མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་ནམས་ལས་གསང་པ་འདུས་པའི་དབང་རྒྱད་འབྲེལ་
 མན་ངག་དང་བཅས་པ་གསན། བོད་དུ་སྒྲོལ་འཕྱར་པའི་རྒྱུད་འབྲེལ་ཐུན་དང་
 བཅས་པ་ནམས་ལ་འཕྱར་པཅས་དང་བྱས་དག་སྦྱས་ཐིན་དུ་ལེགས་པར་མཛད།
 སྒྲོལ་མ་ནམས་ལ་ཀྱི་ཆེན་བཞེན་པ་ལས་སྒྲོལ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀ་བ་རྒྱགས་པ་བཞི།
 མན་ངག་གི་གདུང་མ་ཐེག་པ་བརྒྱད། ལས་ཚོགས་དང་ཐིན་ལས་ལ་མཁའ་པ་
 ཏལ་ཡུམ་གཤིབས་པ་རྩ་བྱ་བྱངས་མེད་ཀྱི་ནང་ནས་མར་རབ་མེད་གི་རྒྱལ་མཚན་
 སྦྱས་སྒྲོལ་མའི་མཚོག་དུ་ག་ཡུང་། དེ་དག་ལས་ཉི་ཤར་བརྒྱད་དེ་འདུས་པའི་
 སྒྲོལ་ཐིན་དུ་དར་པ་ཡུང་པ་ཐིན་ཉི་འཁོས་ལུགས་ལྷ་ཡུགས་ས། །ཡང་རོ་པོ་རྩོ་
 མ་ཉི་གས་ནག་ཆེ་ལ་གསྐྱངས། དེས་རོ་པ་ཡུག་མོར་པ་ལ་བཤད་པ་སྦྱས་
 ནས་རོ་པོ་ལུགས་ལྷ་ཡུགས། ཡང་ཆག་ཆོས་རྩོ་པ་ལ་ཀྱིས་པ་སྒྲོ་ཏ་རོ་པོ་རྩོ་པ་
 སྦྱས་བཞེན་ནས་འདུས་པ་གསན་པ། ལྷ་ཡུག་ཀྱང་རབ་སྒྲོ་མ་དཔལ་སྦྱས་ལ་

བཤད་པ་ནས་ཉི་ཤར་བརྒྱད་དེ་ཆག་ལྷགས་ཏུ་གྲགས། ཡང་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན
 རྒྱུ་མ་རྒྱ་བརྒྱུ་དང་། དཔུལ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་སྒྲགས་ལ་གནང་བ་ནས་པར་
 ཆེན་ལྷགས་ཏུ་གྲགས། དེའང་ས་པར་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ས་ལྷགས་དང་། ཆག་
 ལྷགས་ཞེས་གཉིས་ཏུ་བྱེ་བས་འདུས་པ་ལྷགས་སྒྲིལ་བྱུག་ཏུ་བཟང་པར་མཛད།
 གཞན་ཡང་བཤད་སྒྲིལ་བྱུང་བའདུ་མེད་ཡོད་པའི་རྒྱན་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལྟར་
 འདུག་ན། །ཕྱི་མ་ལེ་ཤེས་ཞབས་ལྷགས་ནི་དང་པོར་ལོ་ཆེན་ཕྱིན་བཟང་ལས་
 རྒྱུང་པོ་ཆོས་རྒྱ་ཆོགས་ལ་དར་ཞིང་སྒྲི་དྲི་རྒྱ་ནས་ཀྱང་ཁམས་ཏུ་བཤད་པས་...
 ཁམས་ལྷགས་ཏུ་གྲགས་པ་(མི་ 154 བ)ལྟར་། བརྒྱུ་དྲ་ཏུ་ན་ལེ་སྒྲི་དང་གཉན་
 རོ་ནས་བརྒྱད་པས་ས་རྒྱ་བ་ནམས་ལ་གྲགས་ཆེ་བས་ས་ལྷགས་ཏུ་གྲགས་པ་དང་།
 བརྒྱུ་དྲ་བུའི་སྒྲི་ཆོགས་ལས་རྩ་ཆོས་རབ་ཀྱིས་གསན་ནས་དང་བ་རྩ་ལྷགས་དང་།
 ཡང་གཉོས་འཕུང་པོས་བ་ལིང་སྒྲ་ཅུ་བཞེན་དེ་འདུས་པ་ཉན་པ་ནས་གཉོས་...
 ལྷགས་ཏུ་གྲགས་པ་ཆོགས་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྷགས་ཏུ་བྱི་གཉིས་གའི་སྒྲགས་
 ལ་པོད་ལུལ་འདིར་སྒྲི་ག་དང་། ལྷུ་བ་ཐབས་དཀྱིལ་ཆོག་དང་མན་ངག་གི་ལི་གེ་
 ཆོགས་ཆོས་མཁན་ནི་ཕྱིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ལྟར་བར་སྒྲང་རོ། །མཆོག་ལྟར་
 མར་འཛོམས་ལྷུ་བ་བཤད་བཀའ་བཤས་གིང་། །མར་པའི་བཤད་རྒྱན་མཆོར་ལས་
 ལྟར་བ་དང་། །འཛོམས་ལྷགས་ཀ་གདུང་དལ་ལུལ་ལ་སྒྲགས་རྒྱན། །ཀྱན་མཆིན་
 གཉིས་པ་རིན་ཆེན་གྱུ་བ་ལ་བཤས། །ལྷགས་སྒྲིལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་
 ལྟར་བ་མར་ལྷགས་དང་འཛོམས་ལྷགས་གཉིས་དེ། རྒྱ་མ་ལ་རྒྱུ་བ་པ་ཉན་ལ་མེན་
 དང་ཕྱི་མ་ལ་བཤད་པའི་བཀའ་བཤས་གིང་། མར་པའི་བཤད་རྒྱན་མཆོར་རྒྱན་
 དཔང་གི་རྩ་རྩེ་ནས་ཁམས་པ་རོ་མཉམ་རྩ་རྩེ་དང་། །འཛོམས་གདུང་པ་སྒྲི་དྲི་ཆོགས་
 བརྒྱད་དེ་ལྟར་བ་དང་། །འཛོམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱན་རྒྱུད་ཀྱི་ག་བ་བཞེ་ལ་སྒྲགས་པའི་
 བཤད་སྒྲིལ་ཕྱི་རྒྱན་ནམས་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་ཕྱི་སྒྲི་བ་ཀྱན་མཆིན་ཆོས་སྒྲི་འདུ་མེར་...
 ཞེས་བརྒྱན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ་ཅམ་ཕྱིས་སྒྲགས་ཏུ་ཆད་པ་དེ་ལ་.....

བཟུམ།   དང་པོ་ནི།   འགོ་མ་ལོ་ལྷན་གྱི་ལྟུང་ལྟོན་མོ་ལས།   ལྟུང་
 ལ་འཆུག་པར་བྱེད་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དེས་རྒྱུད་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་སྟེ་
 མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདི་རྒྱུད་ཞིང་སྤང་བུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་གསུམ་
 གྱི་ས་པོན་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུད་པའི་ཆེད་དུ་དཔྱད་གསུམ་ལུག་པ་རྟོ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་
 ལ་དཔྱད་གསུམ་ནས་ལམ་སྟོན་ཤོད་གཏོས་ཉམས་སྤྱུ་ཁྱེད་པས་འབྲས་བུ་རྟོག་པ་
 དང་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཤོད་པ་ནི་གསུང་བ་འདུས་པའི་བརྟེན་བུ་ཡིན་པོ་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྟེན་བུའི་རྟོན་བུག་སྟེ། ལྟུང་ལ་འཆུག་པར་བྱེད་པའི
 (མོ་ 155 བ)རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ཤེས་ཤིང་གཞི་བརྒྱུད་བར་བུ་བརྒྱུད་གཞི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ། རྒྱུད་བུ་མི་མཐུན་པ་ལམ་གྱི་དེ་མ་གང་ལ་དཔྱད་གསུམ་པར་བུ་
 པའི་ལུག་། རྟོ་ལྟར་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པའི་ཐངས། ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུག་པའི་
 འབྲས་བུ་རྟུམས་སོ། །དང་པོ་གང་ཟག་ལ་གཏོས། སྤང་བུ་བདག་དུ་ལྟ་བུ་ལྟ་
 ལྟགས་པའི་གང་ཟག་དང་། སྤང་བུ་བདག་མེད་སྤྱུ་བ་ནང་པའི་གང་ཟག་གི་ཁྱི་
 མ་ལ་ཐོག་དཔན་ཉན་རང་གཏོས། ཐོག་ཆེན་ཆགས་བཤལ་དང་ཆགས་བཅས་རྟུམས་
 ལྟ་ཡོད་པའི་སྤྱུ་མ་གསུམ་འདི་འདྲི་རྟོན་དཔོན་མ་ཡིན་ལྟར་། ལྟུང་འདིར་ཆོས་སྤྱོ་
 ཐམས་ཅད་འདུས་པས་རྒྱུགས་སྤྱུ་མར་ཆོག་གིས་བརྒྱུད་པའོ། །ཆགས་བཅས་
 ལའང་གཏོས། ཉན་མངས་པ་དང་གཏོན་པའི་འདྲི་ཆགས། དང་པོ་ལ་ལྟ་
 དཔོན་འཆུང་རྒྱུར་བཞི་ལས་ཁྱི་མ་དང་། གཏོན་པའི་འདྲི་ཆགས་ལ། ལྟས་
 པ་ལྟར་རྟོ་དང་པ་མེ་ཤེས་རྟུམས་ཀྱིས་ཤིམ་བཞིན་སྤོབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ལྟ་དང་
 ཆོས་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་བཞི་དང་། དེ་ལའང་ཤེས་རབ་ལ་དགའ་བའི་དབང་
 བརྒྱལ་དང་། ཐངས་ལ་དགའ་བའི་དབང་རྟོན་གཏོས་ལས་རྒྱུད་འདི་འདྲི་རྟོན་ལྟར་
 རོ་ཁྱི་མ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟན་ཅིང་། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་རོ་པོ། བཟུམ་དང་
 ལྟས་པའི་དབུ་བ། ལྟུ་དང་བུ་བུག་སྤྱོད་ཅང་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ལྟ་འཆུག་
 པའི་རྒྱ་མཆན་རྟུམས་ཀྱིས་བཟུམ་པའོ། །གཏོས་པ་རྒྱུད་གཞི་ལ་གཏོས། ལྟ་བ་

ཀུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པ་དང་། འཆི་བ་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་འདི་རྒྱུ་བ་གཞི་འོ། རྩ་མ་ལ
 ཉིན་དང་བརྟེན་པ་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་དང་བཅས་པ། ལྷི་མ་ལ་རིམ་པ་ལྷའི་རྒྱུ་བ་
 གཞི་མ་མོར་རྒྱུ་བ་འོ། །གཞུམ་པ་ལམ་གྱི་ཁྲི་མ་ལ་གཞུམ། ཁྲི་མ་རྩོད་མཆོ་བ་
 དཔོན་པོ་མ་ལམ་པའི་རྟག་པ་རང་ག་མ། ཁྲི་མ་ལ་པ་གཞུ་བ་འཛིན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་
 རྟག་པ། ཉིན་དུ་ལྷ་བ་དཔོན་པོ་རྩོད་ཀྱི་རྟག་པ། དེ་རི་ལམ་ལ་བཞུགས་
 པོ་རྩོད་མ་རྒྱུ་བ་པ་ལྷའི་ཁྲི་མ་རྩོད་པ་དང་། རྩོད་མ་ཆེན་པོས་(མི་ 156
 བ་)རྒྱུ་བ་ལྷ་མ་བ་གཉིས་ལྷ་དཔྱེད་འོ། །བཞི་པ་དམིགས་བྱའི་ལུལ་ནི། ལྷ་གཞུམ་
 དུས་གཞུམ་ཐོག་པ་གཞུམ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུམ་བདེན་པ་གཞུམ་གྱི་བདག་ཉིད་...
 བན་ལག་བདུན་ལྷན་མི་རྩོད་པའི་རྒྱུ་བ་འཇུག་རྩི་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། །ལྷ་པ་
 ཉམས་ལྷ་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། ལྷུ་བ་མེན་པ་མེན་ཅིང་དཔོན་གྱུ་བ་ནམ་
 གཞུམ་འབྱུང་པའི་རྩོད་ཅིང་དུ་བྱེད་པ་མེན་ལམ། ལྷུ་དཔོན་པ་གཞུམ་ལས་མ་
 རྩོལ་བ་ལོ་ལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཞུམ། ལྷན་དུ་བཞུགས་པ་བྱ་
 བ། རྩོད་དཔོན་འཇུག་པ། རྩོད་པ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རབ་ལྷ་ལམ་
 གནང་བ་ཐོབ་པ། འཕྱིར་མཆོད་མ་རྩོད་པ། མ་མ་བཞུགས་གངས་ཐོས་པའི་ཆུལ་
 གཞུམ། གཉིས་པ་ལས་དང་རྩོད་ཐོན་ཐོག་ཆོན་གྱི་ཆོ་ག་གཞུམ། དཀྱིལ་འཁོར་
 རྩོད་ཀྱིས་རྩོད་པ་དང་རྒྱུ་བ་ཅིང་མཆོད་པ། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་ལྷེ་ལ།
 གཞུམ་པ་ལ་ལྷ་དང་ལྷའ་པ་མཉམ་པའི་ལྷུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ། ལྷ་རྩི་
 ཉིས་པར་བྱ་བའི་ལྷུ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞུན་པ། བཞུད་རྩིགས་གཉིས་བཞོན་
 པར་དབང་པལ་གནང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ལྷུ་དབང་བཞུར་པ། ཆོ་ལ་དེ་
 ཉིད་ལ་དཔོན་གྱུ་བ་ནམ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ལྷུ་ཐོགས་དང་ཐུག་གྱི་གཏད་...
 བ། ཐོག་པ་ཆོན་པའི་ཆུལ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ལྷུ་དཔོན་ཆོག་དང་རྩོད་...
 པ་བཞུན་པ་ལ། དེ་དག་མ་མ་ལ་ནང་གཞུས་ཀྱི་དཔྱེ་པ་མང་པོ་ནམས་ཀྱིས་
 བཞུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལོ་ལྷུ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐབས་གཉིས། རིས་ཀྱི་རྩོད་པ་

དང་། མཉམ་གཞིག་གི་སྒྲིམ་པའོ། །སྤྱད་པ་ལ་ཐོག་པ་རྒྱང་ཏ་དམན་པའི་སྤྱད་
 པ་དང་། ཐོག་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྱད་པ་གཉིས། བྱི་མ་ལ་ཁྱ་ཆེ་བ་ཆགས་པལ་
 མར་ཕྱིན་དང་ཟབ་པ་ཆགས་བཅས་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་གཉིས། ཐུགས་སྤྱད་ལ་
 སྤྱད་ཐེ་བཞིའི་རྒྱལ་ཏུ་སྤྱིར་བཤད་ནས། འདྲིར་བྱི་མ་ནལ་འཕྱར་ཆེན་པའི་སྤྱད་
 པ་ཁྱད་པར་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་མཁོན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་
 གཉིས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཐུགས་ལས་ནམ་ཁྱལ་དང་། (ཆོ་ 156 བ) ཁྱལ་
 པོ་གཞོན་རྒྱལ་དཔལ་ཐུན་ཁྱལ་ཆ་བ་ཀྱི་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བྲིང་། བྱི་མ་ལ་འདྲོད་
 འཁྱལ་དང་བརྟེན་སྒྲིབ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱད་པ། རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་
 གཉིས། དེ་རྩ་ལའང་སྒྲིམ་པ་ཅས་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་གཞུགས་གཞུགས་
 ཀྱི་རྒྱལ་ཏུ་བརྟན་ཅིང་། རིག་བརྟུལ་སྒྲིམ་པ་ཅས་ལ་བྱུག་ཀྱི་འོ་བྲངས། དབྱེ་བ་
 རིགས་དང་རིགས་ཅན་གཉིས། མཆོན་ཉིད། ལོ་ཆགས། ཆ་ལུགས་བརྒྱབ་པ་
 རེ། དེའི་སྒྲིམ་མེད་ལ་བརྟེན་འབྲས་ཅན་ཆོ་འདྲིར་འཆང་ཁྱ་བ་ལ་མེ་ཁྱེས་བྱུག་
 ཀྱི་འོ་བྲངས་འཁྱལ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱད་པ། ལེ་མོ་ཅན་བར་དྲོར་འཆང་ཁྱ་བ་
 ལ་ཁྱུ་འོ་གཙོ་པོ་འཆང་བ་དང་ཐེ་བའི་སྤྱད་པ། བར་ཆད་ཅན་སྤྱོ་བ་བརྒྱད་ནས་
 འཆང་ཁྱ་བ་ལ་ཁྱུ་འོ་གཙོ་པོ་གཉིད་དང་ཐེ་བའི་སྤྱད་པ། མཆོན་ཉིད་ཐོག་པས་
 ལས་ཀྱི་འཁོ་བརྒྱུད། ཐུགས་ཀྱི་ཐོག་པས་ལས་ཀྱི་ཞབས་རྒྱུད་པ་རྩེ་ཐེ་ཐུགས་ས་
 བརྩ་མོ་བ་ནས་ཀྱི་མས་དབང་གོང་མ་གཞུགས་འོག་མེན་ཏུ་བརྒྱུད་ཏེ་འཆང་ཁྱ་བ་...
 ལ་ལྷག་ཐུབ་འཆང་ཁྱ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་པ། སྤྱད་པ་གོང་མ་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་
 བདག་མེད་པའི་ཆས་དང་སྒྲིམས་འཁྱལ་གི་སྤྱད་པ་དང་ཐུར་བརྟན། སྒྲིམ་པ་ཅས་
 སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི་གནས་དང་ལོ་བྱད་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས་བརྟུས་ཀིང་...
 སྤྱད་ཐེད་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ཞུར་ལས་བརྟན་པའོ། །མཉམ་གཞིག་གི་སྒྲིམ་པ་
 ལ་གཉིས། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིམ་ཏུ་འཁྱོ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོག་པའི་པས་པ་ལ་སྒྲིབ་
 པའི་རྒྱལ་དང་། སྒྲིབ་པ་དངས་ས། །བྱི་མ་ལ་གཉིས། མེ་ཁྱེས་བརྒྱད་ནས་སྤྱོ་

473

474

[illegible]

གཤེད་པོའི་བཀའ་བབས་ཤིང་། དེ་གསུམ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་རྩ་རྒྱུ་
 སྤྱོད་དཔེ་ཞེས་མཆན་གསེལ་དོ། །ཁྱད་པར་གཤེད་སྐོར་ཀྱན་འདུས་དཔལ་
 འཛིན་སྟགས། །རིམ་བརྒྱུད་སྒྲོངས་འདིར་སྟགས་རྒྱུད་ཐོག་མར་བྱུང་། །ཁྱད་
 པར་གཤེད་སྐོར་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་ཆུ་པོ་ཀྱན་
 འདུས་པ་སྤྱོད་དཔེ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཛིན་སྟགས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་པོད་ལྷལ་
 དྲའང་ཅི་རིགས་པར་བྱུང་ཞིང་། སྒྲོངས་འདིར་སྤྱུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་
 གྲམ་པོས་སྤྱོད་ཐབས་མཛད་པར་གྲགས་པས་སྟགས་བྱུང་བའི་སྟ་ཤོས་ལོན། རབ་
 རྩུ་བྱུང་བའི་རྩི་དར་ཅམ་ན་གཤིན་རྩི་གཤེད་རྩིས་པར་རྒྱལ་བའི་(མི་ 160 བ)
 རྒྱུད་འབྱུང་། དབང་བཤད་མན་རག་ལག་ལེན་བཅས་བྱུང་། གནུབས་ཆེན་
 སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་གཤིན་རྩི་གཤེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་ལས་པ་སྤྱེལ་བས་
 རིག་སྟགས་བྱུང་བ་དུ་མ་ཕོན་པས་མཆན་སྟགས་རྒྱུད་རྩིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལྟ་བུར་
 བྱུང་ངོ་། །ཁྱི་དར་ཅོག་བྱ་ནག་ཆོ་རོང་རྩམ་དབྱལ། །ར་རྩུ་ཞང་གཉིས་རྩིས་
 ལས་འཇམ་དཔལ་དངོས། །ར་བའི་ལྷགས་ཉིད་བཤད་སྤྱོད་ཆ་ན་འཇགས། །
 བརྟན་པ་ཁྱི་དར་ལ་དང་པོ་ཅོག་བྱ་ལོ་རྩེ་བ་ཤེས་རབ་ཆ་མས་གཤིན་རྩི་གཤེད་
 ནག་གི་རྒྱུད་དང་། འཛིགས་བྱེད་རྟོགས་བདུན་གཉིས་དང་། འཛིག་བྱེད་ཞེ་
 དགུ་མའི་སྤྱོད་ཐབས་སྟགས་བརྒྱུར། དགུ་གདོང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དབང་དང་
 བཤད་པའང་དར་བར་མཛད། ནག་ཆོ་ལོ་རྩེས་བྱུང་རྩི་པོ་དང་དམ་ཅོག་རྩི་
 སྟགས་ལ་གསན་ཏེ་རྒྱུད་འབྱེལ་བརྒྱུར། དབང་བརྒྱུར་བ་དང་རྒྱུད་བ་
 སྟགས་ལས་བྱུང་མང་དུ་མཛད། རང་རྩོམ་ཆོས་བཟང་གིས་ལྷ་པ་མ་གྱི་མི་ཏུ་
 ལ་བརྟེན་ཏེ་ནག་འཛིགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟགས་བརྒྱུར་ནས་བཤད་པའང་མཛད་
 དོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་དང་ར་ལོ་དང་བྱུད་ཀྱི་ལོ་རྩེ་སྟགས་མང་པོ་ར་ལོ་
 ནག་འཛིགས་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞུང་མན་རག་དུ་མ་གསར་དུ་བརྒྱུར་པ་
 དང་། འབྱུར་བཅོས་མཛད་པ་སྟགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ཁྱད་པར་སྟེང་ཆེན་

གཏོད་པ་པོ་ནི་དབུལ་པོ་མཉམ་བཞི་དང་། ར་མུ་ཞང་གཞུག་དང་། གཏོས་
 ཏི་བརྒྱད་ཡིན་པ་ལས། རྩ་མ་ནི་གཤེད་དམར་ནག་གི་རྒྱར་དེ་དབུལ་པོ་མཉམ་
 དཔལ་བཟང་པོ་མ་ནི་རྩ་ལྟ་ལ་རྩམ་ནས་པོད་ཏེ་དར་བ་དང་། རྩ་ན་གྱི་ལས་
 མ་རྩུ་པ་ཆ་ཆེན་ལ་གནང་བ་དང་། ཅག་མོས་ཀྱང་པི་རུ་པའི་གཞུང་མཉམ་
 བརྒྱར་ཅིང་བརྟན་པ་དང་། མོ་པོ་པོ་ལྷ་ས་དབྱ་ཆ་ལྷ་ཅ་ཏུ་མཉམ་ལས་གསན་
 ཅིང་ཁྱེལ་བ་རྟམས་ཏི། དེ་དག་གི་རྒྱན་ལས་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱར་རྟམས་ཀྱི་
 དབང་ཁྱིད་མན་རག་དང་བཅས་པ་ལྟར་བ་ཡིན་ན། །ར་ལུགས་ནི། །ར་མོ་རྩ་
 རྩ་ལུགས་ཀྱིས་པལ་པོ་འབའ་རྩ་ལུགས་རྩམ་དང་། མ་ཅ་ཡིང་པ་གཏིན་བརྟེན་
 ནས་རྩ་རྩེ་འཁྱམས་ལྟེད་ཀྱི་དབང་(མོ་ 161 ན)རྒྱད་མན་རག་དང་བཅས་པ་.....
 གསན། ལྟར་པར་པལ་པོ་ལུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དབྱ་གདོད་འཁྱམས་གསུམ་
 མཉམ་ཀྱི་རྒྱར་རྩམས་པར་གསན། པོད་ཏུ་ཆོས་འཁར་ཆེན་པོ་མཇེད་ཅིང་།
 གཤེད་རྒྱར་གནང་བའི་རྩལ་མ་ཁོ་ནའང་ཉིས་རྒྱུད་ལྟར་པར་ལུགས། གཅ་པོར་
 ར་ཆོས་རབ་མཉམ་ཏི། དེ་དག་ལས་མཆེད་པའི་རྩལ་མ་གྱི་རྩམ་ཀྱིས་མི་ལང་རྩ་།
 རྩུ་ལུགས་ལུ་ལུགས་པ་ནི། རྩ་མ་རྩུ་ལུ་མོ་ལྟ་བུར་མཉམ་ལས། རྩ་རྩེ་འཁྱམས་
 ལྟེད་ཀྱི་རྒྱར་རྟམས་གསན་ནས་དར་བར་མཇེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞང་ལུགས་ནི།
 མཇེད་ཀྱི་ཅག་ལྟ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཅུ་ལ་ནག་འཁྱམས་གཏིན་གསན་པ་...
 ནས་ཏི་པར་བརྒྱད་པ་རྟམས་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་ན། །གཏོས་ལུགས་ནི། གཏོས་མ་
 པོ་ལྟ་བུ་ཡིང་ལྷ་ཅ་ཏུ་མཉམ་ལས་ནག་པོ་རྒྱར་གཞུག་གསན་པ་ནས་མཆེད་པ་...
 རྩེ། དེ་དག་རྟམས་ལས་འཁྱམས་དཔལ་རྩ་རྩེ་འཁྱམས་མཇེད་པའི་མ་གཏིན་ཀྱི་
 རྟམ་པར་དང་ས་ལྟ་མོན་པར་པོ་ཆེན་པོ་ལྟེད་པའི་རྩལ་ལྟར་པའི་
 རྩུ་རྩེ་ཅན་པས་ཁྱིད་ལས་ལྟ་བུ་མཇེད་པོངས་ལ་ལྟ་བུ་ཅིང་ལྟ་ན་ལས་གསན་ན། །
 དེར་སང་ནི་རྒྱད་པའི་ཀྱི་བཞུགས་ལ། རྒྱད་དང་ར་པོད་ཀྱི་ལྟར་ལུགས་རྩལ་མི་
 མང་ལྟ་བུ་ཀྱི་དབང་བརྒྱར་པའི་རྒྱན་མན་རག་གི་ཁྱིད་རྩམ་བཅས་པ་བཞུགས།

གཞུགས་པ་ནི། གཏི་ལྷག་རིགས་རྒྱུད་མཆན་བརྒྱད་ལོ་ཆེན་འཕྱར། །
བཤད་བཀའ་མན་རག་སྒྲ་ཐིམ་ལྷགས་སྒྲིལ་གནས། །པ་རྒྱུད་གཏི་ལྷག་རིགས་ཀྱི་
རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་རྒྱུ་འཕུལ་དུ་བ་ཞི་དྲག་སྤོང་བ་ཏིང་ཏེ་འཇིན་དུ་བའི་མེའུ་.....
ལས་ཐུང་བ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་མཆན་ཡང་དག་པར་བརྒྱན་པ་འདི་
ཉིད་ཐུང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་ལྷགས་སྒྲ་བཟུལ། རྒྱལ་པ་རྣོ་
རྒྱུ་མ་ཐེད་བརྒྱུད། འཇམ་དཔལ་ལྷགས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་
ཀྱིས་ཡོ་གར། བོད་དུ་རྒྱགས་ཆེན་དང་རྒྱ་གར་དུ་དབུ་མར་(མི་ 161 བ)བཟུལ་
བའང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། །ཤོག་མར་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་བརྒྱུར། ཐུས་
ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མས་འཕྱར་བཅོས། བཀ་ཆེན་རྒྱ་ཏི་རྒྱ་ན་ལས་བརྒྱུད་དེ་
བཤད་བའི་བཀའ་དང་། དབང་རྒྱན་མན་རག་དང་བཅས་པ་རྒྱག་སྤོན་ཆོས་རྒྱ་
རྣོ་རྒྱུ་ཀྱི་ཁྱེ་མ་ཡང་པ་ལས་གསུན་པ་ཡོ་གཏི་ལྷགས་དང་། མར་རྒྱན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱ་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་མེ་ཏི་བའི་བཀའ་སྒྲིལ་ཐེ་མེད་ལྷགས་ཀྱང་ཞུས་པ་དེ་དག་
ཀྱི་དབང་ཡང་རྒྱན་དུ་ལྟ་མ་རྒྱབ་པར་གནས་པ། བརྒྱུད་པ་སྒྲ་མའི་བཤད་རྒྱན་
ཀྱང་མཆིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་ཁས་བརྟེན་ན་ཐེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མཐའ་དག་
ལ་ཁས་བརྟེན་པར་འཕྱར་ལ། རྒྱུད་འདིའི་དོན་མ་ཤེས་ན་ཐེ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་
གནད་མི་ཤེས་པ་ནི། ཏི་མེད་འོད་ལས། མེམས་ཅན་རྣམས་ཐོ་ཆོས་མེད་པར་བྱ་
བའི་ཐྱིར་རྒྱགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒྱས་ནས། མཆན་ཡང་དག་པར་
བརྒྱན་པ་བཅོས་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཐུག་ན་རྣོ་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྒྱན་ནོ། །
མཆན་ཡང་དག་པར་བརྒྱན་པ་མི་ཤེས་པ་དེས་རྣོ་རྒྱུ་འཆང་གི་ལོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མི་
ཤེས་སོ། །གང་རྣོ་རྒྱུ་འཆང་གི་ལོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་ཐོག་
པ་མི་ཤེས་སོ། །གང་རྒྱགས་ཀྱི་ཐོག་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་འཁོར་བ་རྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་

484

འཁོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ནས་ལྷན་པའི་སྒྲིབ་དཔེ་ན་ཡུང་རྒྱུ་པ་རྩི་ཆེན་ལུགས་
 ནི་རྒྱུ་གང་ཏུ་རིང་ཏུ་མ་དང་མདུན་འཕྱེད་ཀྱི་ལུལ་ཏུ་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་ཡོད་ཅིང་།
 བཤད་པའི་རྒྱུད་ནམས་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་མ་ཞིག་བཟུན་ཅིང་དེ་དག་གི་ཐོན་
 རྒྱུད་བཤད་བཀའ་དང་ཡིག་ཆ་སྔགས་ཀྱང་འཕགས་ལུལ་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་ཡུང་བ་.....
 ལས། བོད་ཏུ་ནི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ག་ཙམ་ཕྱོན་ན། །སྒྲིབ་རྒྱ་མལ་
 ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བ། །རྩོད་གཤག་ནམ་གཉིས་སྒྲུལ་སྒྲིབ་ལུགས་སྔགས་ལས། །
 མར་དོ་ཁྱུད་འཕགས་གཟེ་བ་སྔགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ས། །བོད་ཏུ་ཕྱི་དར་ཕྱི་སྔག་
 མར་པོ་ཆེན་རིན་པམང་དང་འཕྱོས་པོ་སྔགས་ཀྱིས་རྒྱུད་དང་རྒྱུབ་ཐབས་འབྲེལ་བ་
 སྔགས་བདེ་མཚོག་སྐོར་ཕྱི་གཞུང་མར་ཏུ་བརྒྱུད། །སྒྲིབ་རྒྱ་ཤིས་རབ་བཅེགས་
 ཀྱིས། བལ་པོ་ལས་ཐིང་པ་རྒྱ་མཆེད་(མི་ 163 ན) ལ་བདེ་མཚོག་གི་ཆོས་སྐོར་
 རྣམས་གསན་ནས། མལ་པོ་སྒོ་སྒོས་བྲགས་སྔགས་ལ་གནང་བ་དང་། མལ་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཐིང་པ་རྒྱ་མཆེད་སྔགས་མར་པོ་བཞུན་ནས་ཞུས་པས། བདེ་
 མཚོག་སྐོར་ལ་མཁས་པར་ཡུར་བ་དེ་ལ་ས་ཆེན་ཀྱིས་གསན་པ་སྔགས་ནས་ས་རྒྱ་
 བ་ལ་ཐུག་པ་རྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཆེས་དར། མར་པོ་སྒོ་སྒྲིབ་རྒྱ་
 བ་ལ་བདེ་མཚོག་གི་སྐོར་རྣམས་ཀྱི་དེས་གསང་བྲ་ན་མེད་པ་གསན་ནས་ཀྱིས་པོད་
 ཏུ་སྒྲིབ་མ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ལས། དཔལ་དང་ཁྱིད་ཀྱི་སྒྲུལ་ཁྱུད་པར་བཟང་
 པོ་མར་མིའི་བཀའ་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་དར་བར་སྤྱད་ཞིང་། ཁྱུད་པར་མར་པོ་དོ་
 བ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལུག་གིས། རྒྱ་རྩི་པའི་སྒྲིབ་མ་ཐེན་ཀ་ཀྱི་སྔགས་ཐུ་མ་མང་
 པོ་བཞུན་ནས་རྒྱ་རྩི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཚོག་གི་དཔལ་། རྒྱུད་བཤད་པོ་མན་རྒྱ་
 དང་བཅས་པ་གསན་ཏེ་བདེ་མཚོག་གི་ཆོས་སྐོར་ལ་འཕུར་ཤང་མང་པོ་མཛད།
 པོད་ཏུ་སྒྲིབ་མ་མང་མང་ཏུ་ཆར། མང་ལས་ཐིང་པ་རྒྱ་མཆེད་གཞུག་སྔགས་ལས་
 ཐུ་རྩི་པོ་ཆུང་དང་གཉིས་པོ་སྔགས་ཀྱིས་གསན་ནས་རྒྱན་ཡུང་བའང་ཅི་ཡིགས་
 བར་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཁྱུད་པར་ཐུ་རྩི་པོ་ཆུང་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་

186

མེས་མ་དཔའི་འབྲེལ་བ་མ་འཆད་པ་དང་། མེས་མའི་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་
 གཞུགས་ལས་འདྲིར་དང་པོ་དང་གཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད། དེའང་ཅུ་ལྷུང་ལ་
 བཤད་པའི་ལྷུང་ལྷན་མང་མ་ཡིན་པ་མཛོན་བརྒྱུད་དོན་རྗེ་མཁའ་འཕྲུལ་མ་འབྱུང་
 ལྷན་ལྷོད། ལྷན་མང་པ་མཚུ་འི་རྣམས་དང་། ལྷུ་ཤིལ་ནག་གཞུགས་ཀྱི་གཞུང་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཅུ་བཤད་ལེགས་པར་སྒྱུར་ཏེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་པའི་མན་ངག་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་མ་གསལ་ཡི་གེ་ལེ་བཅུ་མ་མའི་དེ་
 ཉིད་དང་། ལྷའི་དེ་རྗེས་ཉིད་དང་ལྷུར་བའི་ཐབས་ཤིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ཅན་
 བཙུན་ལྷུང་ལུ་ལེ་བཅུ་དཔ་གཅིག་པ་ཉིད། མཁའ་བཙུ་མ་ཏི་ཀྱི་དུས་མཛད་
 པའི་ཉུང་ལྷའི་ལྷུང་གི་མཆེས་མཚུར་ལས་བཤད་(མོ་ 164 ན)པ་ལྟར། ལུ་
 དང་པོ་མ་མདྲར་བཞུག། གཉིས་པ་ནས་ལུ་ལེ་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་ལྷུས་པར་
 བཤད། མ་མའི་ལུ་ལེ་དེ་དག་གི་དོན་བཙུན་ཏེ་འཆད་དོ། །བཤད་པའི་བཙུན་
 དོན་རྣམས་པར་གཞག་པ་ལ་བྱུག དབང་བཟུར་དང་དེ་ལ་དེ་ཉིད་བཞུན་པ།
 རེད་བཙུ་བ་དང་དཀོས་བྱུ་བ་ལྷུ་བ་པ། དཀོས་བྱུ་བ་གཉིས་ཀ་མ་ཉི་མའི་ཤིན་ལས་
 ལྷུ་བ་པ། ལམ་གྱི་ལྷགས་དམ་ཅོག་དང་པོ་གསེང་པའི་ལྷུང་པ། ལྷག་ལྷུ་ཅེན་
 པོ་ལ་མོགས་པ་ལྷག་ལྷུ་བཞི། དཀོས་བྱུ་བ་ལྷུར་དུ་འབྱུང་བའི་མཆོད་མ་རྟགས་
 པའི་བཙུན་དོན་རྣམས་སྤྱོད་ནས་པར་གཞག་ཅིང་། གོ་ཤིས་ཀྱི་ཞར་ལས་ལམ་གྱི་
 སེམ་པའི་འབྲེལ་པར་རྟགས་པའོ། །

གཞུགས་པ་བཤད་ཚུལ་དཀོས་ལ་བཞི། མཆོན་གྱི་དོན། འབྲུར་གྱི་ལྷག་
 གཞུང་གི་དོན། མཚུགས་གི་དོན་ནོ། །གཞུང་དོན་ལ་གཞུགས། མདྲར་བཞུན།
 ལྷན་བཤད། དོན་བཙུན། དང་པོ་ལ་བཞི། གསར་བ་བཤད་པར་དམ་པཅའ་
 པ། གསར་བ་ཉན་པར་བཙུལ་པ། ལམ་གྱི་གསར་བའི་བཙྴད་བ་རྗེས་པར་
 ལྷུང་བའི་ཐབས། གསར་བ་ལྷུང་བའི་གནས་བཙུན་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཏེ་བཞིན་པ་
 དང་རྗེ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་འཆད་དེ་ལུ་དང་པོ་པོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མ་ལུ་

བཞི་བཅུ་ཅ་དགུམ་འཆད་ལ། གཞུམ་པ་ནི་ལཱ་ང་ར་གཅིག་པ་ཞི། བཤད་པར་
 དམ་བཅའ་བཞུན་དུ་སང་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལ། ཟུང་འདིའི་མན་
 རག་མིན་དུ་རྟེན་དཀའ་བར་བཞུན། རྟེན་སྒྲ་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི་
 བཤད། དེ་ལ་སྦྱང་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་དད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཞུན། དེ་
 ཉིད་བཅུ་བཞིར་བཞུམ་པ་སྒྲུམ་པའི་ཚུལ་བཞུང་། སངས་བྱམ་གྱི་གཞུང་རབ་
 གང་ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་ཐབས་བཞུན་པའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི་ནི། གོས་
 མམ་གནས་དང་ཐུག་བྱ་ལ་ལ་སྒྲུམ་པའི་དེ་ཉིད། རེས་རབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དེ་
 ཉིད། ལུང་བུ་དང་གུར་གྱི་དེ་ཉིད། ལྷ་ལའི་དེ་ཉིད། ཀླ་ལའི་དེ་ཉིད། ཟུ་
 སྒྲུམ་རྟེན་པ་ཞུན་དུ་འགྲོ་བའི་དེ་ཉིད། འཇུག་པ་སྒྲ་ལ་སྒྲུམ་པའི་དེ་(ཞི་
 164 བ)ཉིད། བཞུམ་པའི་སྒྲུང་བ་དང་ཐུན་པའི་དེ་ཉིད། བདུད་ཅིས་ཅིམས་
 པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ཟུ་རན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཉིད། ལག་མཚོད་གྱི་དེ་
 ཉིད། དབང་བསྐྱར་པའི་དེ་ཉིད། གྲ་ཆ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བའི་དེ་
 ཉིད། ཐུགས་ནམས་ཀུན་གྱིས་མཚོད་པའི་དེ་ཉིད་ནམས་ས། །དཔལ་འཁོར་ལ་
 སྒྲུམ་པ་ཉིད་བཞེས་གཉེན་དྲ་རྩེ་འཆིན་པའི་གྱུར་སྒྲུང་བ་རྩེ་བཅུན་སྒྲུལ་བའི་.....
 མགོན་པོས་གོང་སྒྲུམ་འཆད་བྱེད་གཞུམ་དང་། འཕགས་ལུལ་གྱུ་བའི་ཆེན་དཀོན་
 གྱི་ཞལ་ལུང་། གསང་བའི་གནས་ནམས་པར་འབྱེད་པའི་མཁུན་རྟོགས་གྱི་ཅལ་
 ལས་ཐབས་མའི་ལུགས་བཤད་གྱི་གཏིར་སྒྲ་སྒྲ་མེད་པ་དབྱེ་བར་མཇུག་པ་ལྟར་...
 བ། བཞུང་བུ་ཟུང་དོན་མཇུག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲུམ་བུ་བཞུན། རྩེད་བྱེད་ཟུང་
 གྱི་ཆིག་དོན་བྱང་རིས་གཉིས་གྱི་སྒྲ་ནས་བཀོལ་བ་གཉིས་ཟུ་འདུས་ལ། དང་པོ་
 ལ་གཞུམ། བཞིའི་གསང་བ་ཟུ་ཟུང་། ལམ་གྱི་གསང་བ་ཐབས་ཟུང་། འབས་
 བའི་གསང་བ་འབས་ཟུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལ། མྱི་རྟེ་བུ་ཀ་ནམ་མར་
 སྒྲ་བཞིའི་བདག་ཉིད། སྒྲུམ་པ་དང་བུལ་བའི་ཟུང་འཇུག་ རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་
 པར་སྒྲུམ་པ། ལུང་ཅིང་རྟོགས་དཀའ་བ། བཞི་ཆོས་ནམས་དེས་བཞུམ་པའི་

ཚུལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་ཅ་བ་དམ་ཅིག ལམ་དངོས་རིམ་པ་
 གཉིས། བོགས་འབྱེན་སྒྲིབ་པ་ནམས་སྟེ། །དེ་དེ་དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་ཅིག་མ་
 སྟོབ་པ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དཔའ་བརྟུང་བ། སྟོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ། དམ་
 ཅིག་གི་ཅིགས་སྒྲིབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྒྱགས་རིམ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལྟམ་ཅི་རིགས་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ། བཤང་ལ་
 སྟོབ་པའི་གཞི་ཅ་མིག་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག པསྟོབ་པ་བྱུག་བྱ་བ་ཞི་བོ་དོན།
 རྒྱགས་རིམ་གྱི་རོ་ཙོ་རྟམ་བཟུང་བ། དཔེ་དང་དོན་གྱི་བྱེད་པར། ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་རྒྱ་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་དང་ལ། གསུམ་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྱུ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་
 སྟེ། །གསུམ་པ་(མི་ 165 ན)འབམ་པའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ། ཞི་སྟགས་གྱི་ལས།
 བྱུག་སྟངས་གི་དངོས་བྱུབ། བྱུག་བྱ་ཅིན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་བྱུབ་ནམས་སྟེ་བཟུན་
 ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་བྱེད་ཅིག་གི་རྒྱུད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལཱ་དང་པོས་མཛོད་
 བཟུན། ལཱ་གཉིས་པ་ནམ་ལ་བཟུང་བའི་བྱེད་པ་གྱིས་བྱས་པར་བཤད། དེ་
 ནམ་གཞན་པར་བཤད་བྱ་བ། ཞེས་པ་མན་ཅད་ལཱ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་དོན་
 བཟུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྟུང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཔོན་ལ་བཟུང་གི་ལག་
 བཞོད། སྒྲིབ་གཞི་བྱུག་སྟམ་ཅིགས་པའི་སྟོན་ནམ་འབམ་པའི་གསང་བ་གཙོ་པོར་
 འཇད། ཉན་པར་གདམས་པས་གཞི་དང་ལམ་གྱི་གསང་བ་གཙོ་པོ་བཟུན། རིམ་
 ལྟན་མ་མཚོད་པའི་ཅོག་དང་། ལམ་གྱི་གསང་བ་རྟམ་བཟུང་བ། ལམ་གྱི་པན་
 ལག་གི་དམ་ཅིག་གི་ཅིགས། བྱུག་བྱ་བ་ཞི་བོ་དོན། གནས་གྱི་རིམ་པ་བཟུན་པ་
 ནམས་སྟེ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཟུན་པ་ནས། དཔའ་གི་
 རྒྱན་གྱི་གི་པར་གྱིས་མིན་ཏེ་བྱས་པར་བཤད་ལ། གསུམ་པ་ནི། ལཱ་ལ་བཟུང་
 པའི་བྱེད་ཀྱི་མས་སྟེ་ལ་སྟོན། པ་བཟུན། ལཱ་དང་གཅིག་པ་བཤད་པར་དམ་
 བཅའ་པ་སྟོན་ཏེ་འཁྲུ་པས། ལམ་གྱི་གསང་བ། གཞི་བཤད་པ། དེ་ལ་
 འཁྲུག་པའི་སྟོན་བཟུན་པ་གསུམ་གྱིས་བཟུས། དང་པོ་ལ། གསང་བ་དངོས་དེ་

490

བཤད་མཛད་པའི་ལུགས་ནམས་དང་། བཅ་ཅིན་རྒྱ་རྩ་པའི་བརྒྱད་སྔོན་མཉམ་པ་
 མར་སྟོན་ཚས་ཀྱི་སྔ་སྔས་ལས་བརྒྱད་དེ་མེས་རྒྱལ་སྐུ་ལས་དང་བ་དང་།
 དབུལ་ལོ་བཟོད་ནམས་ཀྱི་མཚན་གྱིས་ལམ་སྤྱོད་པ་ལས་རྒྱ་རྩ་པའི་ལུགས་གསལ་
 བས་དང་བ་དང་། རྒྱལ་གྱི་སྔོན་བརྒྱད་རམ་ལུགས་ཞེས་གྲགས་བ་དང་། ལྷོས་
 ལྷོ་སྐྱུ་ལུང་པ་ལ་བཀའ་བཤམ་པའི་དབྱེས་རྩེར་རྒྱ་ལུགས་དང་། རྒྱལ་བཅོན་
 བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱ་རྩ་ལ་བཀའ་བཤམ་པའི་དབྱེས་རྩེར་ཞེས་ལུགས་
 རྒྱལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བཀའ་སྔོན་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས། །དབང་བཤད་མན་
 རག་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་མ་(མོ་ 166 ན)ཀྱང་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་མོ་
 རྒྱ་བ་མར་འབྲོག་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པ་མེས་རྒྱལ་མཚུར་གསུམ། མ་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་
 འཛིན་དང་བཅས་པས་དཔལ་དབྱེས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལྷུང་གི་བརྒྱན་པའི་རྒྱལ་
 མཚན་མེད་མཐའི་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲོག་མའི་རྒྱལ་འབྲུང་མ་
 རྒྱུ་པ་པལ་ལས་ནམས་ལ་དབྱེས་རྩེར་ལུགས་སྔོན་ལྷུང་གི་ལྷུང་གསལ་ཏེ། བུ་བའི་
 མན་རག་ལུགས། རྒྱལ་ལུགས་མམ་འབྲེལ་པ་ལུགས། མཚོ་རྒྱུས་ལུགས། བཀ་
 བོ་ལུགས། རྒྱ་རྩ་པའི་ལུགས་སྔོན་ནམས་བཞུགས་པ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་
 མང་བཀའ་ཅད་པས་ས་ལུགས་པ་ཕྱི་རབས་པ་ནམས་ལ་བཀའ་བཤམ་བཞིན་གྱུར་
 མོ། །ཅེ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་གཏན་ལ་དབང་པ་ན་རྒྱུ་རྩེན་དང་གཞུང་རྩེན་གཉིས།
 རྒྱུ་རྩེན་ལ་རྒྱད་ཉེ་རྒྱུ་རྩེན་ནམ་པར་གཞག་པ། རྒྱད་ཀྱི་མཚན་རྩེན་བརྒྱན་པ། རྒྱད་
 བཤད་མཐའ་ཀྱི་མན་རག་ རྒྱད་ཀྱི་མཛན་པར་རྒྱགས་པ་ཉེ་རྒྱུ་པ་བཞིན་སྔོན་ནམ་
 བཤད། རྒྱུ་རྩེན་ནམ་པར་གཞག་པ་ལ་མོ་བ་བྱ་འབྲས་བྱ་དང་། འཕྲོ་བྱེད་ལམ་
 རྒྱུ་རྩེན་པར་གཞག་པ་གཉིས། རྒྱད་ཀྱི་མཚན་རྩེན་ལ་བཟོད་བྱ་རྩེན་དང་རྒྱད་
 རྒྱུ་རྩེན་རྒྱད་བརྒྱན་པ་གཉིས། བཤད་མཐའ་ཀྱི་མན་རག་ལ་གདམས་རག་ལྷུག་
 གིས་བཤད་པ། རྒྱད་གསུམ་གྱིས་བཤད་པ། བདག་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བཤད་པ།
 གནས་པ་བཞིས་བཤད་པ། དག་པ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པ། གསང་བ་ནམ་པ་

བདུན་ཁྱིམ་བཤད་པ་དང་དུག མཛན་རྟགས་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་རྟེན་
 གྱི་གང་ཟག དེས་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱ་བ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ། དེ་ལས་བྱུང་བ་
 འབྲས་བུ་ཀྱང་གསུམ། དང་པོ་རྒྱ་རིགས་སྤང་བུ་རྒྱུ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ་ཚས་པའི།
 གཉིས་པ་ལ་རྒྱུད་པ་རིམ་པ་ཅན་ལ་ཚས་པུ། ལྟ་བུ་རིམ་པ་ཅན་ལ་པའི། ལྷན་
 མང་མ་ཡིན་པའི་རིམ་པ་ཅན་ལ་ང་པའི། རབ་ལ་ཚས་པདུན། ལམ་དངོས་
 གཞི་ལ་བཅུ་གཅིག གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ས་པུ་གཉིས། མཐར་ཐུག་
 གི་འབྲས་བུ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ་མཛན་པར་རྟགས་པ་ལྔ་པུ་ཅ་བདུན་གྱི་སྒྲི་(མི་
 166བ)ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །རྒྱ་རྩ་མེ་ཉི་མེས་འབྲངས་མངའ་བདག་
 མར་པའི་བཀའ་རྒྱུད་པ་ན་མས་ལ་ཅ་བཤད་ཅ་མཐུན་དང་བཅས་པའི་དབང་.....
 བཀའ་པའི། ལྷར་བརྟག་སི་གསུམ་གྱི་བཤད་བཀའ། བསྐྱེ་འཕྲོ་བྱིད་སྐབས་
 བཞུགས་པ་ལས་དེང་སང་གུར་སི་གྱི་བཤད་པ་མེད། འདི་ལ་རྒྱག་ལུགས།
 མེས་ལུགས། མཚུར་ལུགས་གསུམ། རྒྱག་ལུགས་ལ་རམ་པཅན་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་
 རམ་ལུགས་ཞེས་བྱ་དུ་དབྱེ་བ་བྱུང་ཞིང་། ཅ་རྒྱུད་འཆད་པ་ན། བཀའ་རྒྱ་
 དང་བྱེ་བུ་རང་མཛན་གྱིས་རྒྱུད་གང་གཉིགས་རིས་བརྒྱུང་། མི་ལུལ་དུ་གང་
 གིས་སྤང་ཞིང་རི་ལྟར་བརྒྱུད་ཚུལ་བཤད། རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་བུ་གཞི་ལས་འབྲས་
 གསུམ་དུ་ནམ་པར་བཞག་ཅིང་རྒྱུད་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་རྟོན། ལྷན་སུམ་
 ཚོགས་པའི་སྤང་གཞི་རྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུ་རྟོན་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་
 པ་བཞིས་རྒྱུད་པར་མཛད་དོ། །ད་ལྟ་དབྱིས་དྲོར་ཡབ་ལུས་ཅ་བཤད་བཅས་
 པའི་དབང་བསྐྱར་བྱུང་བཀའ་བཅོ་ལྔ་ཅམ་དང་བཤད་རྒྱན་ཁྱིད་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་
 མ་ཉམས་པར་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལྷ་གདན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཤོད་པ་ཡང་། །མར་ལོ་གྱི་
 རི་ཤོན་ལས་རིང་དུ་དར། ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་སྤོང་དཔན་འདུལ་
 བས་ཀྱིན་དང་རིན་འབྲུང་ཞི་པ་ལ་སྐབས་པའི་བཀའ་སྒྲིལ་རྣམས་བྱངས་འགའ་.....

ཞིག་པུལ་གསུམ་པའི་རྒྱན་འཕྲུལ་མོ་དང་རྩ་མོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུར་བཞད་དང་.....
 བར་མཛད་ལྱང་ད་ལྟ་རྒྱན་མི་སྤང་ལ། རྩ་མོ་པ་ལས་ཞི་བ་བཟང་པོ་ལ་གསུམ་ན།
 དབང་བཞད་མན་རག་བཅས་ལྱང་པའི་དབང་ཁྱིད་དང་རྒྱན་འབྲུལ་རྩ་ནང་རྩ་.....
 བཅུན་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ལས་ཁྱིད་ལྱང་ཅམ་པུལ་གསུམ། ཉག་པའི་ཉིག་མ་རྩ་རྩ་
 གདན་བཞི་ཉི་ལྷ་གར་དྲ་ཅ་རྒྱན་པ་བཞིན་པ་ལྟར་དེ་བའི་ལྷགས་དང་བཟུང་.....
 རྒྱན་ལ་བཞིན་པ་སྤོང་དཔོན་ལྟ་བུ་པ་ལྟ་བུ་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལྱང་། བོད་དྲ་བཞི་ད་ལྟ་
 ཉིའི་རང་འབྲུར་གྱི་སྤྱར་འཕྲུལ་ལྷག་པའི་ལྷགས། ག་མ་རྒྱ་ར་དང་འབྲུག་མི་
 དཔོན་སྤོང་གིས་ལྱང་འབྲུར་བཞད་མཛད་པ་ལས། གཙོ་པོར་(མོ་ 167 ན)རྩ་
 མར་པས་དྲ་གི་མ་མི་རྒྱ་མི་རྒྱན་ཅན་མགས་ལས་གསུམ་ཉི་དབང་བཞད་མན་.....
 རག་ཅ་ཅང་བར་ལྱང་བ་ལས་ད་ལྟ་དབང་དང་ཁྱིད་རྒྱན་མ་ཅད་པར་བཟུང་།
 མངས་རྒྱས་མོད་པ་རྒྱལ་ཆེན་མར་ཉའི་མན་རག་ལྷགས་དང་། སྤོང་དཔོན་ག་
 ལྟ་བའི་ལྷགས་གཉིས་ཀ་པོད་དྲ་གི་རྩ་མོ་ལྟ་བུ་ར་དང་སྤོང་ཞི་གསལ་པ་ལྷགས་.....
 རྒྱས་ཀྱིས་པུལ་པུལ་བཞད་མཛད་ལྱང་ད་ལྟ་མར་པ་ལས་བཟུང་པའི་དབང་རྒྱན་.....
 ཅམ་པུལ་གསུམ། དེ་དག་གི་རྒྱན་གསུམ་མ་རྒྱན་འབྲུག་གི་ཁྱོད་ན་གར་པུལ་གསུམ་
 རྒྱས་ལྱང་ལྱང་རྒྱན་མོད་དེ་མདོར་ན་མོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་བཞད་ཁྱིན་ལས་རྒྱན་.....
 ལྟ་མང་པོའི་དབང་བཞད་གདམས་རག་བཅས་ལྱན་པོར་བའི་བར་དྲ་དང་ཞིང་.....
 དེ་ལས་ལྱང་པ་མོ་བ་པའང་མཐའ་ལས་པ་པོན་མོད། ད་ལྟ་ཉི་བཞད་ལྷུང་གི་
 ཉག་མིན་དྲ་ལྟ་པས་བཅུན་པ་ལ་དཔོན་པ་རྒྱས་ཀྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཅོ་ཅོ་
 བཟ་མོ་འདི་དག་གི་རྒྱན་འཛན་པ་ལ་བཅོན་པ་ཅི་ནས་ལྟོལ། །གཞན་ཡང་ཉིའི་
 ལྷུང་པོའི་ཉིག་མ་སྤོང་མའི་ལྱང་པ་དོན་དམ་པའི་རྒྱན་ལ་སྤོང་པ་རྩ་དང་མོ་ཀ་ལྟ་
 དའི་ལྷགས་གཉིས་ལྱང་། དབང་རྒྱན་བཞད་མན་རག་བཅས་ལྱང་ཆེན་ཞི་སྤྱ་
 ཞལ་ལས་བཟུང་དེ་རྩ་བཅུན་རྒྱར་རྒྱ་མཐོང་པུལ་པུལ་བཞད་མཛད་པས་དེར་མང་.....
 དབང་དང་མན་རག་བཞད་ལྱང་གི་རྒྱན་ཅམ་པུལ་གསུམ་ན། །འདྲིར་ཉག་པའི་

རིགས་གདན་བཞེས་ན་ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་པཅད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱས་པས་རྟོན་.....
པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཏུས་འཁོར་གྱི་རྩ་ཅ་མི་རྩ་འཁྲོ་གཉིས། །པཎ་ཆེན་ཆག་
དབུལ་རོང་ལུགས་མང་ཕོན་པའི། །སྤྱབ་དང་བཤད་བཀའ་རྩ་ཞལ་གཉིས་ལ
བབས། །ཆུད་བཤད་སྒྲིག་ཅ་ཕྱ་རྟོན་ཆེན་པོས་མཐུད། །ཏུས་འཁོར་གྱི་གར་
ལུལ་ཏུ་མིན་ཏུ་དར་ཡང་ཆུད་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཞལ་མིན་ཏུ་གསལ་བས་...
ལུགས་སྒྲེལ་མི་འདྲ་བ་མེད། །སྤྱབ་དཔོན་ཏུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་པའི་རྩ་
རྩ་དང་། །སྤྱབ་དཔོན་ཅི་ལུ་བ་དང་། །པི་རོ་ལྷ་ཅུ་གསུམ་ས་ས་ཤེ་ཤེ་ཞིང་
གསུལ་ནས་སྤྱད་དངས་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཤེ་ཤེ་གཉིས་གཉིས་མང་ཉུང་ཡོད་(མི་
167བ)ཟེར། པོད་ཏུ་མོག་མར་པཱི་རྩ་མྱི་རྩ་པོ་རྩི་དང་། །གྱི་རྩ་ལོ་རྩ་
ཆུད་འབྲེལ་བསྐྱར་ནས་དབང་བཤད་མན་ངག་གི་སྒྲེལ་བཏོད་པ་སྒྲེལ་ལོ་རྩ་བ་...
སྒྲིགས་ལས་བཟུད་པ་གྱི་རྩ་ལུགས། ཅ་མི་མངས་གསུམ་གྲགས་ཀྱིས་ཏུས་ཞབས་པ་
ལས་གསལ་ཏེ་འབྲེལ་ཆེན་བསྐྱར་ནས། །གྱི་ལོ་སྒྲིགས་སྤྱབ་མ་ན་མས་ལ་བཤད་པ་
ཅ་མི་ལུགས་དང་། ཏུ་ཆོས་རབ་ཀྱིས་པལ་པོ་པཱི་རྩ་མཛུ་མྱི་ལས་ཆུད་འབྲེལ་
གསལ་ནས་བསྐྱར་བ་ལས། ཏུ་ཤེ་ཤེས་མེང་གེ་སྒྲིགས་ལ་མཆོད་པ་ཏུ་ལུགས་
དང་། །འཁྲོ་ལོ་རྩ་པས་ཁ་ཆེ་སྤྱབ་མཛོན་པོ་བཞེན་ནས་མཆོག་མི་འཕྱར་གྱི་
ལེའུ་མ་གཏོགས་ཆུད་འབྲེལ་རྩ་གསལ་པར་བསྐྱར། །དབང་བཤད་མན་ངག་དང་
བཅས་པ་མ་ནས། མྱིས་པཱི་རྩ་མཆོག་མི་འཕྱར་ལ་རང་འཕྱར་མཛད། །པཎ་
ཆེན་ལ་འཕན་ལུལ་གྲུབ་སྒྲེལ་གྱིས་ཐུག་མྱེ་ཏུས་འཁོར་ལ་མཁས་ཐུབ་གཉིས་ལྷན་
ཏུ་ཐུར། །དུས་སྒྲི་རྟོན་ལ་བཤད་པ་སྒྲིགས་ནས་དར་བ་འཁྲོ་འཕྱར་གྱི་རྩེད་ནས་
བཤད་པ་ཕྱིད་པའི་སྒྲེལ་ཡོད་པས་འཁྲོ་ལུགས་དང་། །གཞན་ཡང་ཁ་ཆེ་པཎ་
ཆེན་གྱི་ཀྱིས་ཆག་དག་པོ་མ་དང་དབུལ་ཆོས་ཀྱི་པཱར་པོ་ས་སྤྱབ་པཎ་ཆེན་.....
གསུམ་ལ་གནད་པའི་ལུགས་སྒྲེལ་གསུམ་དང་། །རྩ་མྱིར་ལོ་རྩ་བ་རྩ་རྩ་དབང་

ལྷན་ རྒྱུ་ལོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཕྲུང་གནས། ཤེའུ་མོ་ལྷ་དང་། མེ་མོ་གཞོན་ནུ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་སྐོ་སྐོས་ཀྱང་ཅ་མི་དང་མ་ལྷ་པ་སྐོས་སྐོས་ལ་ཞུས་ཏེ་ཐུལ་ཞིང་སྐོ་སྐོས་
 རང་ཐྱིང་སྐོས་ཀ་ཞེས་པའི་དགོན་བཏབ། ཆག་མོ་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏེ་སྐོས་སྐོས་ལས་དབང་བཤད་མན་རག་ཆ་ཆང་བ་ཞུས་པ་
 ལས་ཆག་ལུགས་དང་། པཱ་ཆེན་པི་རྒྱུ་ཏེ་ཅུ་སྐོས་པོད་ཀྱི་དགེ་པའི་བཤེས་
 གཉེན་དུ་མ་ལ་དབང་རྒྱུད་བཤད་བྲིད་བཅས་གནང་། ལྷན་པར་ཀོ་བཤག་བ་
 སྐོས་སྐོས་ཐོབ་མ་དམ་པ་དགུ་ལ་གུ་བ་དེའི་ཏེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོས་དུག་གནང་བ་སྐོས་སྐོས་
 ལུགས་ཚུལ་མང་དུ་ཕྱོད་ཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲུང་འགོ་མི་གཅིག་པ་རང་ཡང་ཉིར་བཞི་
 ཅམ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས། རྒྱ་འབྲོ་(ཆོ་ 168 ན)ཆག་གསུམ་ཅམ་དང་པཱ་
 ཆེན་པི་རྒྱུ་ཏེ་ཅུ་སྐོས་ལུགས་བཅས་ལ་དབང་བཤད་མན་རག་གི་བཀའ་ཆང་བར་
 བཞུགས། ལུགས་དེ་དག་པལ་ཆེར་ཀུན་མཁྱེན་རང་ཕྱུང་ཞབས་ཀྱིས་སྐོ་སྐོས་
 ཀུན་དགའ་དོན་ལུབ་ལས་གསན་ཏེ་ཐུལ་བ་སྐོས་སྐོས་དར་བྱས་སྐོས་སྐོས་དུང་། ཁམས་
 ལེན་དོན་ཅིས་ཀུན་བསྐྱུས་པ། ནང་ལེན་དོན་ཟབ་མོ་ནང་དོན། དབང་ལེ་དང་
 ལྷན་པལ་ལེན་དོན་དབང་དང་རྒྱུབ་ཐབས། ལེ་ལེན་དོན་ནལ་འཕྲོར་གསུམ་གྱི་སྐོས་
 པོ་གསལ་པ་བཅས་མཚུབ་བྲིད་ལྷན་ལྷན། རྒྱུ་སྐོས་སྐོས་པལ་ལན་ལག་དུག་པའི་བྲིད་
 ལྷན་པར་མ་ཆོད་པས་དོན་གྱི་བཤད་རྒྱུན་ཀྱང་ད་ལྟའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་མིན་
 ཀྱང་། གཙོ་བོར་འབྲོ་ལུགས་སྐོས་པ་ཉམས་ལེན་དང་། རྒྱ་ལུགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 བཤད་པའི་བཀའ་བཤེས་པལ་ལན་དེ་དག་སྐོས་སྐོས་རྒྱུན་རྒྱུ་ལུགས་ལས་སྐོས་སྐོས་
 བཤམ་པ་ལྷར་སྐོས་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་བཤད་དེ་རྒྱུ་ལས་ཆོས་རྒྱུན་
 མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་བཙན་པས་འཆད་ཐུལ་མཆོད་ཅིང་རང་འདུའི་སྐོས་པ་ལྷན་
 བཞི་པལ་སྐོས་སྐོས་རྒྱུན་བསྐྱུང་ཡང་དེང་སང་མི་བཞུགས་ལ། རྒྱ་སྐོས་སྐོས་པོ་
 ཆོས་རྒྱུ་ལེན་པའི་བཤད་རྒྱུན་ལས་གསན་ཅིང་རྒྱུད་བཤད་ལན་ཀྱང་སྐོས་སྐོས་ཅ་
 བཞིས་ཅམ་མཆོད། རྒྱུད་ལ་ལུག་མཆོད་བཏབ་པ་ལ་རྒྱུར་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་

བས་མཆན་པ་སྒྱུར་མཛད་པ་དང་། བཤད་ཐབས་རིན་ཆེན་གཅེས་པའི་ལྷུ་
 མིག་དང་། དེས་དོན་སྟེ་མ། བཤད་སྒྱུར་ཐབས་དོན་སྟེ་མ་པོ་སྒྲུང་བའི་འདྲ་ཟེར།
 ས་བཅད་དྲི་མེད་འདྲ་བྱུང་། ཅིས་ཀྱི་བརྟན་པོ་ཅས་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་ཡན་
 ལག་བཅས། ཐུགས་སྒྲུབ་མོ་ལྷུ་མིན་མིན་མཁས་པ་བརྟེན་དྲི་བཤད་རྒྱུ་ལྷ་
 རང་ལུགས་ད་ལྷུ་འཇུག་པར་མཆད་པར་བཞུགས། རྩ་སྟོན་སྒྲུབ་མ་གང་གསུམ་པ་
 བདེ་ཆེན་ཅོས་ཀྱི་དཔལ་པ་ལ་ཇི་རིན་པོ་ཅོས་གསུམ། བཤད་རྒྱུ་ལན་ཅིག་ཁོ་
 བར་སྟེལ་བའི་སྐབས་ལྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་ཤིང་འབྲེལ་ཆེན་བྱེད་
 བའང་གསུམ་ཅོས་བྱུང་བ་ལས། མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བའི་དྲི་ཀའི་
 གཤམ་ཞུང་ཞུང་པ་ཅོས་དབང་(མོ་ 168 བ)ཐུགས་པས་མཐུད་པ་ལས་འཆད་་་
 ཉན་ཀྱི་རྒྱུ་ད་ལྷུ་འཇུག་པ་ལ། ཇི་ཞལ་ཀྱི་དབང་བཀའ་མན་ངག་ཟབ་ཅིང་
 རྒྱུ་པའི་སྒྲོར་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་མཆིས་མོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 འདི་འཆད་པ་ན། བཤད་བྱའི་དོན། འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་
 རྒྱལ་གསུམ་ཀྱིས་སྒྱུར་བརྟན། རྩ་མ་ལ་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འཆད་
 བར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་བྱོན་ཆུལ། དེས་ཐོག་པ་སྒྱི་
 དང་བྱེད་བྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུངས་ཆུལ། དེ་གང་ལས་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས།
 དེ་ཉིད་འཆད་ཉན་བྱ་བའི་ཆུལ་བཞིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ་འཆད་པ་པོ་སྒྲོབ་
 དཔོན། ཉན་པ་པོ་སྒྲོབ་མ། འཆད་ཉན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཆུལ་གསུམ་སྟོན་དུ་
 འཁྲུ་བས་འཆད་བྱེད་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆེན་མོ་དངོས་ལ་ལྷ་ཅོས་རྣམས་དག་པའི་ལུ་་་
 ལ། དཔེ་བྱ་དག་པའི་གནས་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་བཞུགས་པ་ལས། ལུ་འི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེར་རྣམ་པུ་དབང་ལྡན་དུ་དག་
 པའི་མདོར་བརྒྱུས་བཅུ་ལྷི་དང་པོ་དུག་གིས་རྒྱུད་སྒྱི་ལ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་་་
 བརྟན། འཕྲོས་བཞི་པོས་བྱུང་བྱེད་དོན་སྟེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འི་ཆུལ་འཆད།
 གཉིས་པ་ནང་ལེ་ལ་འབྱུང་བཞི་ཉི་མ་སྟེ་གཅན་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་པའི་མདོར་

བུས་པ་བུན་གྱིས་ནང་དུ་མ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བུན། གཞུགས་པ་དབང་ལེ་ལ་ཁམས་
 རྒྱལ་གྱི་ལ་རིགས་དུག་དུ་དག་པའི་རོལ་མདོར་བུས་དུག་དང་། བཞི་པ་
 ལུ་ལ་ལེ་ལྱུ་ལ་རིགས་ལེ་དག་པའི་མདོར་བུས་ལེ་དང་། ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་
 ལེ་ལེ་ལེ་རྩོམ་བཞི་དག་པའི་མདོར་བུས་ཆེན་པོ་བཞི་ནམས་ལས། མདོར་
 བུས་གཞུགས་པ་ཡན་གྱིས་གཞན་དུ་མ་གྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆུལ་དང་...
 བཅས་པ་བུན་ཅིང་། མདོར་བུས་པ་མས་སངས་ཀྱིས་ཞིང་ཆུང་བ།
 མམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། མཆུག་དོན་བཟློག་བཅས་ཀྱིས་པར་བུན།
 གནས་པའི་དབང་དུ་བུས་ན། ལེ་ལེ་དང་པོ་ལ་རྟེན་(མོ་ 169 ན)འབྲེལ་བུ་
 གཉིས་ལུགས་འབྲུང་ཆུག་དག་པའི་གནས་པ་ཉིད་བཞི། གཉིས་པ་དབང་པོ་དུག་
 ལུ་ལུགས་རང་བཞིན་དུག་དག་པའི་གནས་པ་བཅོ་བརྒྱད། གཞུགས་པ་ལུགས་
 འཆུག་དབང་བུ་གཉིས་དག་པའི་གནས་པ་བུ་གཉིས། བཞི་པ་ལ་ཆུ་པའི་
 གནས་པ་དུན་དག་པའི་གནས་པ་བུན། ལེ་ལེ་ནམ་པ་ཉི་ལུགས་ལྷུ་པ་པར་
 མཚན་པའི་གནས་པ་ཉི་ལྷུ་མོད་དེ། དེའང་མདོར་བུས་ཆེས་པ་ནི་མེ་མང་པོ་
 མེ་ཆེན་ལ་འདུག་པ་ལྟར་ཆོག་དོན་ཀྱིས་པའི་མདོ་མང་དུ་བུས་པའི་དོན་དང་།
 གནས་པ་ཆེས་པ་ནི་མེ་ཆེན་ལ་མེ་ཆུང་མང་དུ་གནས་པ་བཞིན་ཕྱི་བྲག་གི་ཆོག་
 དོན་དུ་མ་གནས་པའི་དོན་དེ། མདོར་བུས་ན་གྱི་ནང་གཞན་གཞུགས་ཀྱི་བཤད་
 བུར་བུས་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གསང་ཆུགས་ཉིང་མའི་བཤད་ཆུན་ནི། ལེ་འབྲུང་བཤད་ཆོལ་
 ད་ལེ་པར་གནས་པ། རྩོམ་མམས་ལུ་དུ་ཉུ་ཅ་པའི་ཆུད། ལུ་ད་ལུ་ཆུ་
 པོར་ལུ་མཚན་ལུ་པར་འཕགས། ལེ་འབྲུང་གསང་ཆུགས་ཉིང་མ་ལ་བུན་
 པ་ལེ་དར་གྱི་མོ་པར་ལུ་ལུ་པའི་ཆུས་མཚན་ནམས་ཀྱི་བཤད་དེན་ལས། ལེ་པོ་
 ཆེས་པམས་མས་ཀྱི་ཆུ་དཔེ་ནམས་གཞིགས་པ་ན་ལེ་མ་གསན་པའི་ཆུད་དུ་མ་...
 གཞིགས་པའི་པོད་དུ་གསང་ཆུགས་ཀྱི་བུན་པ་དར་པ་འདྲ་བ་ཆུ་ནར་དུ་མང་

ཡུང་བ་འདྲ་ཞེས་བཞགས་པས་མཚན་མདོ་ཞགས་ཀྱི་དབང་བཤད་མན་ངག་ལྟ་
 མཐའ་ཡས་པ་ཡུང་ཡང་། གསང་ཞགས་ནི་དེ་སྐབས་གསང་བ་ལྟར་ལེན་པས་
 བཤད་ལྟ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐོག་པ་དང་མོས་ལྟ་ལ་ཞགས་ཉིད་ཅལ་དུ་འདོན་པས་
 གསང་ཞགས་ཀྱི་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ནང་རྒྱུད་ཐེ་གསུམ་གྱི་བཤད་ལྟ་མ་
 ཡུང་བར་མཚན་ལ། རྩམ་དེ་ནས་བཅུ་མས་ད་ལྟའི་བར་དབང་བཤད་ཀྱི་བཀའ་
 མཚན་པར་གནས་པ་ནི། རྩ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལྟ་འཕྲུལ་དུ་བ་གསང་བའི་སྤྱིང་
 སོ་དེ་རྩ་རྩེ་ཉིད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་ཉིད་དེ་དུས་ཆེན་སོ་ཐེ་བཙུང་བཙུང་ཀྱི་
 སྤྱིའམ་ཅ་བ་ལྟ་བུར་བྱུར་ཅིང་། རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་སོར་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུར་བྱུང་
 པར་དུ་མས་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །(མི་169པ)ཞིག་རྩེ་ཉི་མའ་སངས་རྒྱལ་
 གསང་བས་བཀྲལ། །མི་མ་མ་གཉེགས་ན་མས་ཀྱིས་བརྒྱུར་ཅིང་བཤད། །རྩང་
 མོས་སྤྱོད་ཆེན་ཤིག་རལ་སྐགས་ཀྱིས་སྤེལ། །ཁྱད་འཕགས་རྒྱར་བའི་བཀའ་སྒྲུལ་
 ཉལ་ལྟ་བུ། །སྤྱི་མིང་མཆོད་ཀྱིས་བརྟན་བའི་མེ་རྩ་གསེས། །རྒྱུད་རྒྱལ་དེ་
 རྩམས་རྒྱལ་སོ་རྩེ་ལས་བརྒྱུད་དེ་སྤམ་མོ་ཀྱ་ཀྱ་རྩ་རྩེ་ལས་ཞིག་པ་རྩ་རྩེ་དང་ལྟ་
 སངས་རྒྱལ་གསང་བས་རྒྱས། རྩ་མས་འབྲེལ་བ་ཤིན་པོ་ཆེནི་སྤར་ཁབ་དང་། སྤྱི་
 མས་རྩམ་དབྱེ་འབྲེལ་མཛད། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མ་མི་ཏུ་ལ་གནང་། དེས་འབྲེལ་
 པ་ཁོག་གཞུང་མཛད། གཞན་ཡང་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྒྱ་མདུད་འབྲེལ། ཉི་འག་སངས་
 གའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། བརྒྱའི་རྩམ་བཤད་ཆེན་མོ་རྩམས་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་། སོད་
 དུ་པར་ཆེན་པོ་མ་ལ་མི་ཏུས་མ་ཤིན་ཆེན་མཚོག་དང་གཉེགས་རྩ་རྩ་ཀྱ་ཀྱ་རྩ་ལ་
 གནང་། རྩས་རྒྱུད་སོད་མདུད་དུ་བརྒྱུར། ཡང་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོས་བྱུང་
 གཉེགས་ལ་གནང་། དེས་སྤྱོད་སོད་པའལ་ལ། དེས་གནུབས་ཆེན་ལ་བཤད།
 རྩས་མདོ་ཁམས་སྤྱོད་གཏུག་ཏུ་ཤིན་ཆེན་གཞོན་རྩ་དང་བྱེ་རེ་མཚོག་སྤྱོད་ལ་ལྟ་
 བཤད། དེ་གཉིས་གསང་དང་རྩེ་དཔལ་གྲགས་དང་ཞང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 བཤད། ཞང་གིས་གནུབས་ཆེན་པོ་ལ་བཤད། ཡང་སྤྱོད་དཔོན་པོ་རྩ་ཅ་ནས་

[illegible]

ཆེན་ཏུ་མ་མཁོ་ཆུང་ཆུང་ཆུང་ཆུང་གསར་པ་ལྟེང་པའི་ལྷོ་དོན་གསར་པ་དག་ཞལ་ལྷང་།
 འབྲུ་འབྲེལ་གསར་པ་དག་དགོངས་ཀྱན། དེ་དག་གི་ཞལ་སྒྲིབ་རབ་འབྲེལ་པ་
 ཉེར་གཅིག་ལྟར་བར་ཐུགས་པའི་ནང་ཆོན་རབ་འབྲེལ་པ་ལོ་རྒྱུན་ཆོས་ཐུགས་ཀྱི་
 ཟིན་མིན་རིན་ཆེན་ཐེང་པ་སྒྲུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་པའི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲུ་
 པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་བྱུང་བས་བརྟན་པའི་མེ་རི་མངས་ནས་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཆུང་གསར་པ་ལྟེང་པ་ནི་...
 འཆད་བྱ་ཡིན་ལ། འཆད་ཕྱིད་བཤད་རྒྱད་ཆུང་ཆུང་མཆོ། ཐལ་པ། ཡེ་ཤེས་ལྟེང་པ།
 རྩ་རྩེ་མེ་ལོང་བཞི་དང་ཆད་མ་གསུམ་ཀྱིས་འཆད། རི་ལྟར་འཆད་ན་(ལོ་ 170
 པ)ལྟེར་མ་དུ་ཡོག་རྒྱན་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། ཕྱི་ཐུག་རྒྱད་ཆེན་འདི་ཉིད་ལྷ་
 རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདའ་ལྟར་རྩེ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆད་པ་ཞེས་མཆན་གྱི་...
 བར་དུ་ཆོས་ཐུགས་ཅད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་བརྟུན་ནས་འཆད་པ་དང་།
 མདའ་ལྟར་ཤོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆད་པ་ལ་ལེའུ་ལྷ་པར། ཤེས་འཇུག་མཆན་
 ཉིད་འཕྲུར་པའི་གཟུངས། འབྲས་བུ་མེན་ཕྱིད་རྒྱ་དང་རྒྱུན། རྣམས་མཐུ་ཅན་
 ཏུ་གང་བྱུར་པ། རིག་འཛིན་ཆུང་བའི་ཞིང་དུ་ཐུགས། ཞེས་གསུངས་པས།
 རྒྱ་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ལྟེ་པ། རྒྱན་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཏིང་འཛིན།
 ལམ་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་བཞི་སྟེ་མཆན་ཉིད་གསུམ་དུ་རིལ་ནས་འཆད།
 རལ་གྱི་ལྟར་བུ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆད་པ་ཞེས་ལེའུ་ཐ་མའི་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱི་
 དོན། གཞི་རང་བཞེན་གྱི་སྒྲུང་པ། ཡོག་རྟོག་འཇུག་པའི་སྒྲུང་པ། གདུལ་བུ་
 ལམ་གྱི་སྒྲུང་པ། འབྲས་བུ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་བཞིར་བརྟུན་ནས་འཆད།
 དགའ་སྟེ་བྱུར་པའི་བཤད་སྒྲིབ་ནི། རང་བཞེན་དངོས་པའི་གནས་ཚུལ། མ་རྟོང་
 འཇུག་པའི་སྒྲུང་པ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གཞིགས་ཚུལ། བརྩི་བས་ཐུགས་
 རྩེ་སྟེན་ཚུལ། འཕྲོ་དོན་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལའི་སྒྲོ་ནས་འཆད། ད་ལྟའི་
 འཆད་ཚུལ་ནི། བེ་མ་ལའི་ཁོག་གཞུང་ལས། རབ་ལ་མཆན་བརྟན་འབྲིང་ལ་

དབྱེ། བ་མ་འབྲུ་གཉིས་དཀྱེལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔང་པོ་རལ་པ་
 མཆན་བཞུག་ཏི་བཤད་པ། འབྲུང་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱི་དོན་ནམས་པར་དབྱེ་བ། བ་མ་
 ལ་འབྲུ་རེ་གཉིས་པ་རི་ཚོ་ནམས་དཀྱེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྒྱུད་ལྱང་མཆན་རག་
 དང་མཐུན་པ་རི་མཆན་གསུམ། གཤམ་ལམ་ལྟེང་ཚོ་གསར་བ་རིག་ཚོ་དང་རྒྱུར་
 ཏི་བཤད་པ་གཉིས་ནམས་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་དོན་གྱི་ནམས་ལྱང་ས་ནམས་པར་དབྱེ་
 བ། མིག་གི་ནམས་ལྱང་ས་ནམས་པར་དབྱེ་བ་གཉིས། རྩ་མ་ལ་རྒྱུད་འབྲུང་པ་རི་རྒྱ་
 ལྱིང་གཞི། ལྱིན་ལྱིང་ལྱིང་བ། འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་རྒྱུད་དོན། རྒྱུད་ཀྱི་དཀོས་
 འབྲེལ། (མ་ 171 ན) འཁོར་ལ་གདམས་ཤིང་བཞུན་པ་གཏད་པ་དང་ལ།
 གསུམ་པ་ལ་རོ་པོ་རེས་ཅིག་དབྱེ་བ་ནམས་ཀྱི་ཚོ་ནམས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞར་ལས་འཕྲོས་པ་ནི། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བཤད་ཚུལ་ནམས་
 བརྒྱད་དང་། །ཀྱན་ལྟེད་རྒྱལ་སྐབས་རྒྱུད་དང་གཞུང་གདམས་ཀྱི། །བཤད་
 ཚུལ་གསར་རྟོང་ལྷན་ཅོགས་སྒྲིམ་མི་ལངས། །ཤོང་བྱ་བཤད་པ་དེ་དག་ད་ལྟའི་
 པར་བྱ་རྒྱན་བཞུགས་པ་ལས་ཡོངས་ལྷགས་གཙེ་ཆེ་བ་ནམས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་……
 གསར་མའི་ཕྱོགས་སུ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐར་ལ། འདུལ་བ་མེ་རྟོག་ལྟེང་རྒྱུད།
 དབྱེ་མ་ཙ་མི། དུམས་ཅོས་ལྷག་མ་གསུམ། བཤེས་ལྱིང་དང་རྒྱུད་འཇུག་སྐབས་
 གཞུང་ཆེ་ལྟ་བུ་མའི་བཤད་ཚུལ་སྐར་བྱང་ལྱིང་ད་ལྟ་དེ་དག་གི་ཙ་བ་དང་འབྲེལ་
 པ་འགའ་རའི་ལྱིང་རྒྱན་ཙ་མ་ལས་མི་བཞུགས་ཀྱང་སྐར་མའི་ཙ་ལ་བཤད་ཀྱིས་……
 འཆད་པར་སྐར་བ་དང་། རྩགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྐར་བྱ་རྒྱུད་ལལ་མ་ཅིའི་བཤད་
 པ་བྱང་ལྱིང་། གདམས་རག་ལག་མོ་གཞུང་བྱུག་གིས་མཆན་བྱ་གཞུང་མཛད་
 ཏིགས་ཀྱི་རིགས་མང་པོར་བཤད་ཚུལ་བྱང་བ་དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བཤད་
 ཚུལ་ནམས་པ་བརྒྱད་བྱ་ལྷགས་པ་སྐབས་དང་། རྟོང་མའི་ཕྱོགས་སུ་མེས་སྐར་
 པ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་ཙ་བ་ཀྱན་ལྟེད་རྒྱལ་པ། མ་རྩ་ལྟེང་གི་མཛད་བཞིའི་ཙ་བ་ཀྱན་
 འདུལ་རིག་པའི་མཛད། །བཤད་རྒྱུད་དཀོངས་པ་འདུལ་པ་ལ་གཞུགས་ཆེན་པོའི་

དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱན་ཐོན་མི་པོ་རྣམས་ཙམ་ཞུས་ཞུས་ཀྱི་ལོ་ལྟར་ལ། །གཞུང་པ་ཆེན་པོ་ནི་
 བཟང་ཆོག་ལོ་ས་སྟུང་པ། །ཕྱ་རྒྱུན་བཞད་རྒྱུན་འདིགས་པའི་ཀ་ཆེན་པོ་ལྟུང་། །
 ཕྱང་ཕྱུགས་སྒྲིངས་འདིར་སྟུང་པའི་ཐིན་ལས་ཅན། །དེ་དག་བཀའ་རྒྱུན་ནས་
 མཁས་གཞུང་ཏུ་མེད། །སོག་མར་འཇམ་དབྱངས་ནས་འཕྱུལ་ཐོན་མི་སྟོང་པ་
 མི་གེ་དང་བད་རྒྱུར་གྱི་སྒྲིང་བརྟོད། །དེ་ནས་རྒྱུལ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་པོ་རྣམས་
 ཙམ་ཞུས་ཀྱི་ལོ་ལྟར་ལ། སྟུང་པ་དཔལ་བཅེགས། ཙམ་རྣམས་ལྟུང་པ་ཆེན་པོ་ནས་ཕྱི་
 བཅུན་པ་ལེ་ཤེས་ལྟེ་ནས་ཀྱིས་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་བསྟུང་ཅིང་སྟང་
 གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ལམ། །(མོ་ 172 བ)གཞུང་པ་ཆེན་པོས་སྟུང་པ་ལེ་
 ཤེས་རྒྱུན་པོ་ཆོས་མདོ་དང་རྒྱུ་འཕྱུལ་ལ་སོགས་པའི་བཞད་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་སྟུང་།
 ཕྱི་དང་གྱི་སོག་མར་ལོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དང་། །དེ་ནས་རྒྱུ་ལོ་སྟུང་པ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རྒྱུད་དང་དགོངས་འབྱེལ་གྱི་བརྟན་བཅས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྟུང་
 བས་བཞད་རྒྱུན་ལམ་མོ་ཆེན་སྒྲིང་བརྟོད། །དེ་དག་དང་གཞན་ལས་འོངས་པའི་
 བཞད་རྒྱུན་མཐའ་དག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་ལྟར་དང་། །ཕྱ་རྒྱུན་པོ་ཆོ་
 བས་ཀྱིས་བསྟུང་བས་དེ་དག་ལ་བཞད་རྒྱུན་འདིགས་པའི་ཀ་ཆེན་པོ་ལྟུང་ཞེས་.....
 གཏམ་ཏུ་ཐུགས་པ་ལྟེ་ཕྱང་ཕྱུགས་པོ་ལྟུང་པའི་སྒྲིངས་སྟུང་པ་སྟུང་པ་ལྟུང་པ་
 བརྟན་པ་ལྟེ་མ་རྒྱུད་སྟང་པར་བྱས་པའི་སྟུང་པའི་དབང་པོའི་ཐིན་ལས་མཇུང་པ་
 དེ་དག་གི་བཀའ་རྒྱུན་ནས་མཁའི་མཐས་ཀྱང་གཞུང་ཏུ་མེད་དོ། །ཕྱིས་ནས་
 བཞད་བཀའ་གཙུག་པོར་ས་དགེ་གཉིས། །སྟུང་བསྟུང་བཀའ་རྒྱུན་དག་ལ་བབས་
 ལྟར་སྟང་། །བརྟན་པ་ཕྱི་དང་ཆོས་ལུགས་ཐ་དད་ཏུ་ཕྱིས་པ་ནས་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བཞད་སྟུང་བ་གཉིས་ཀ་ལོད་མད་ཀྱང་། །བཞད་བཀའ་ནི་གཙུག་པོར་ས་
 དགེ་གཉིས་ལ་བབས་པ་དང་། །སྟུང་བསྟུང་གི་བཀའ་ནི་གཙུག་པོར་བཀའ་བསྟུང་
 དང་རྒྱུན་མ་དག་ལ་བབས་པ་ལྟར་སྟང་དོ། །དེ་ལ་བཀའ་བཞེ་པའི་མཆན་ནི་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་ལ་མཇུང་ཏུ་ཐུགས་ཆེ་ཞིང་། །རྒྱལ་ཆ་བཞད་པ་མ་རྒྱུན་པོ་ཆོ་

དུ་མི་བཅུ་ལ་བཤད་པའི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱིན་ཆད་ནས་བཀའ་བཅུ་པར་གྲགས་ཆེ་
 ལ། བཀའ་བཞི་ནི་དབྱ་མར་འདུལ་མཛད་བཞི་དང་། བཀའ་བཅུ་ནི་དེ་
 རྟེན་དུ་ཆད་མ་ནས་འབྲེལ་སྐྱེས་ཅི་རིགས་བསྟན་པ་འོ། །ས་ལྷགས་སྐྱ་མར་
 ཆད་གཉིས། འདུལ་མཛད་གཉིས། དབྱ་མ་སྐྱེས་གསུམ་ལྟེ་གཞུང་ལྷགས་དུག་
 གི་གྲངས་དེས་མཛད་ཅིང་། རབ་འབྱམས་པའི་མཆན་ལང་རྩང་སྟོན་ཆེན་པོའི་
 སྐབས་མ་བུམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕྲིལ་མན་ཆད་ནས་ཡུང་བ་་་་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ལྷགས་ཀུན་མཁྱེན་རང་ཡུང་རྒྱལ་བ་ནས། །ནང་
 བརྟག་རྒྱུད་མའི་(མི་ 178 ན)བཤད་བཀའ་གཙོ་བོར་མཛད། །མངའ་བདག་
 མར་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱི་རང་ལྷགས་སྐྱ་བཤད་བཀའ་མེས་རྒྱལ་མཆར་
 གསུམ་ལ་བབས་ཤིང་དེའང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྐུ་ཁོ་ན་ལྟེ་དེ་དག་ནི་ཕྱིས་སྐྱ་ཀར་
 དག་རྩེ་ཞལ་དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་བརྒྱུད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་རང་ཡུང་རྒྱལ་བ་
 འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་པ་ནས་ནང་བརྟག་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་བཤད་བཀའ་
 གཙོ་བོར་མཛད་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་མཆན་ཡུང་དུགས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་ཆད་་་་
 བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ནམས་ནི་མེས་རྒྱལ་མཆར་གསུམ་ལས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ལྟེ་
 དབང་བཀའ་ཅི་རིགས་སྐུ་ལ་བ་ཅས་ལས། རྩེ་བརྟན་མི་པའི་རྒྱུ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 བརྒྱུད་འཇིན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་སྟོགས་ཀྱི་བཤད་ཉན་ཆེར་མི་མཛད་པ་
 རྒྱུ་པ་པའོ་ན་ལ་བརྟན་པ་ལྟར་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱུ་པ་ཡའི་ཉམས་ལེན་ལོས་
 བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གོང་གི་གཞུང་ནས་པ་གསུམ་པ་དེས་ཅོག་་་
 ཅིང་དེ་དག་མ་ཤིས་ཐབས་མཉེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐབས་མ་ནང་དོན་གནས་བརྟ་
 གཅིག་པ་འདི་ནི་ཟུ་མཉེད་རྒྱུ་ལྟེ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲེལ། རྩེ་ནང་གཞན་གསུམ་
 དང་། རྒྱུད་པར་ཅ་རྒྱུ་པ་ཡིག་ལེན་ནས་གཞུག་རྒྱས་པར་རྟོན་པས་ཅོས་དུག་སྟོན་
 པ་ནམས་ཀྱིས་མི་ཤིས་སྐྱ་མི་དུང་བ་ཡིན། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ནི་ཟུ་མཉེད་མ་རྒྱུད་

ཏུ་བྱེས་ཏེ། འདུལ་བའི་ནམ་འབྲེལ་ཉི་མའི་དབྱེལ་ལོངས། མཛོད་འབྲེལ་བྱུང་
 བའི་དབྱིད་འཛེ་ལེགས་བཤད་ཡོངས་ཀྱི་ཀླུལ་པོ། མཛོད་རྒྱན་འབྲེལ་པ་རྩེ་
 བཅུ་ན་པལ་གསོ། འཆུག་རྒྱུ་དྲགས་བརྒྱད་བྱུང་བའི་ཤིང་རྟ་བདེ་བར་འདྲིན་
 བའི་བྱེལ་ལས། ཚད་མ་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་པ་སྟགས་མཛོད་ཅིང་། གཞུང་
 ཆེན་བཀའ་བཞེས་ལས་གསལ་བར་མཛོད་པ་ནས་མི་བསྟོན་ཀླུལ་པ་ཁོ་ན་ལ་''
 བཤད་བའི་བཀའ་བཤམ་པ་ལྟར་བྱུང་ཏེ་དྲགས་པོ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་སྟགས་''
 བཤད་བྱ་རྣམས་རིམ་བར་བྱུང་ཞིང་། སྟེན་གྱི་ཐུ་བོ་ཀླུལ་བ་དཀོན་མཆོག་ཡན་
 ལག་(མོ་ 174 ན)དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཤིང་བ། ཀྱམ་མེན་ལས་གཉིས་པ་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་སྤང་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་མཛོད་
 ལ། བྱད་བར་རྩེ་དགུ་པས་མཛོད་མཛོད་དང་འཆུག་རྒྱུ་གར་དབང་ལྟ་བུ་སྟེ་
 མཛོད་རྒྱན། དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གྱིས་འདུལ་རྒྱུ་བཅས། ཀར་རྒྱུ་
 ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་སྤྱིང་བོ་བརྒྱུས་པའི་ཆུལ་དུ་མཛོད་ཅིང་ཟ་དམ་ཉིན་བྱེད་སྤྱིང་''
 སྟགས་སུ་འཆད་ཅོད་ཀྱི་སྒྲིལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ནས་དལྱའི་བར་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་དག་
 གི་བཤད་ཁྲུང་གི་རྒྱན་བརྒྱགས་པས་དེང་སང་གི་སྟགས་ནའང་བཤད་བྱ་དཔགས་''
 ལུ་པས་ལ་བ་མེད་ཀྱང་བཤད་རྒྱན་དེ་དག་དོན་གྱིས་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ལྷན་ན།
 དེས་ན་ཀར་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲིལ་འདི་དག་གི་ཁྲུངས་སལ་ཆེར་ས་ལྷགས་དང་དེ་''
 ལས་རོང་རྟོན་ཆེན་པོའི་བཤད་སྒྲིལ་ལྷན་ལ། ལྷན་ནས་རང་ལྷགས་འབྱར་དོད་
 ཀྱི་བཤད་སྒྲིལ་བརྟན་པ་ལྷན་བའང་གིས་པར་བྱའོ། །

* གསུམ་པ་ནི། འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་འཆད་ཅོས་ཆུབས་ཤིང་ཅན། །
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དཔོན་སྤྱིང་པའི་མཆོན་གྱིས་བསྐྱེལ། །ཐུབ་བརྟན་སྟོན་མི་
 འཕགས་ཞབས་གཉིས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་རྒྱན་སྟོན་མི་ནས་བྱུང་ཡང་ཐུབ་
 བརྟན་ལུ་བརྒྱ་པའི་ས་མ་འདིར་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བརྟན་པ་རྒྱ་མཛོད་ལ་གནས་
 བཅས་ཤིང་འཆད་ཅོས་ཀྱི་ཆུབས་ཤིང་མཐའ་ཤས་པ་གཞོ་བ་ཅན། རྩེ་བཅུ་ན་

རེམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་བཤེས་གཉིན་གྱི་ནམ་པར་སྟོན་པ་རྩི་རྩལ་བའི་རྩི་...
 རྩིས་གནང་བའི་མཆན་ཀྱན་དགའ་སྟོང་པོའམ་ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་མཆན་སྟོ...
 བཟང་བྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་བཟུང་བར་མཛད་པ་ལྟེ། སྤྱབ་བསྟན་
 གྱི་སྟོན་མེ་འཕགས་ཞབས་གཉིས་པ་གངས་ཅན་དུ་བྱོན་པ་ལྟེ་དེའི་ཚུལ་ནམ་པར་...
 བར་བ་ནམས་དང་ད་ལྟའི་སྟོན་ལས་གྱི་རྒྱན་ལ་གཟུ་བོའི་སྟོན་བརྟག་པས་ཤིས་...
 བར་བུའོ། །གངས་ཅན་སྟོངས་སུ་བསྟན་ཅི་འདུལ་བ་དང་བཤད་རྒྱུན་གྱི་ཕྱུང་བ་
 བརྟེན་པའི་སྐབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བའོ། །(མི་ 174 བ)

3. སྤྱབ་བཟུང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་གྱི་ཕྱུང་ བ་བརྟེན་པའི་སྐབས།

སྐབས་གསུམ་པ་པོ་ད་ལྟའ་སྤྱབ་བཟུང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཟུང་གྱི་ཕྱུང་བ་...
 བརྟེན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། པོ་ད་ལྟའ་སྤྱབ་བཟུང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཟུང་། །རྟིང་མ་
 བཀའ་གདམས་ལམ་འབྲས་བཀའ་བཟུང་བ། །གངས་པ་ཞི་བྱེད་སྟོར་དུག་
 བསྟེན་སྤྱབ་པོ། །པོ་ད་ལྟའ་འདྲིའ་སྤྱབ་བཟུང་གྱི་རིང་ལུགས་འདྲན་པ་ཆེ་སྟེ་
 དུ་མ་ཕྱུང་ཡང་གཙུག་པོའི་རིགས་སུ་བསྟེན་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཟུང་དེ། སྟེ་འཕྱར་
 རྟིང་མ། བཀའ་གདམས་པ། ལམ་འབྲས་པ། མར་པའི་བཀའ་བཟུང་། གངས་
 པ་བཀའ་བཟུང་། ཞི་བྱེད་ལན་ལག་དང་བཅས་པ། སྟོར་དུག་པ། རྩི་རྩི་
 གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྤྱབ་པའི་ལུགས་ནམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གིང་རྟ་བཟུང་། ཞར་ཕྱུང་སྟན་ཆགས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་བཟུང་རིམ་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་གསར་སྟགས་རྟིང་མ་ལ་...
 གཉིས། བསྟན་པ་རྩིས་འཛན་པ། དེའི་བཀའ་བཤམས་སྟེ་མར་ཕྱུང་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྟེ་འཕྱར་གྱུང་གིང་མདོ་སྟོན་ལམས་གསུམ་ལྟེ། །སྤྱབ་སྟེ་

གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་མྱོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གནས་ཆེན་པོ་ལུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་...
 གནས་ནམས་ལྷ་རྒྱུ་པ་པ་ལྷེ་བརྒྱད་ཞི་བ་དང་ཁྱོ་བོའི་རྒྱུ་པ་ཐངས་ལས་ཁ་ཅར་དང་
 བཅས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱུང་བ་ནམས་དང་། འོད་གསལ་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་དཔ་
 ཚས་ཀྱན་གྱི་ཡང་མྱོང་བ་ཅུང་དུ་ཤིང་པ་ལྷ་མ་ཞི་བཤག་གི་གདམས་སྐྱོང་ལ་སྐྱེས་
 པ་མྱོན་ཀྱོལ་གྱི་གདམས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱུང་བ་བརྒྱལ། གདམས་རག་པལ་མོ་
 ཆེ་དུས་སྐུམས་དེར་ལྷལ་པའི་གནས་དང་དགོས་པ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་མ་...
 འོངས་པའི་འཁྱོ་བ་མཐོང་ཡས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཐུགས་བཞི་དབུས་ལྷའི་གཏོར་ཁ་
 ཆེན་པོ་ལུ་ཡིས་མཚན་མིང་ཅན་བྱེ་བ། མིང་མེད་གངས་ལས་འདས་པ་ལྷས་
 སྒྲིང་བྱ་ཤིང་པ་བདུན་གྱིས་བཏབ། མཆིམས་ལུ། མེར་པ། རྩ་པོ་རི་ལྷེ་སྐྱེས་
 ལྷ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཅུགས། གཞན་ཡང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣལ་(ཞེ་ 175 བ)པས་
 དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱིས་མཚན་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཏེ་མིག་ཙམ་ཡང་མ་...
 ལུས་པར་ཞབས་གྱིས་གཅགས་སྒྲིང་རི་བྱག་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་གནས་ལྷ་ཡིན་གྱིས་...
 བཟུངས། སྐལ་ལྷན་ནམས་ལ་གདམས་པ་བརྒྱལ་བས་མཆིམས་ལྷའི་རྒྱུ་པ་ཆེན་
 ཏེར་ལ། ཡང་རྣྱང་གི་རྟོགས་ལྷན་ར་ལ། མིང་པ་དང་རྩ་པོ་རིའི་འོད་ལུས་རྒྱུ་པ་
 པ་བརྒྱ་བརྒྱད་རེ། སེལ་བཤག་གི་ལྷགས་པ་ལྷམ་ཅུ། འོད་སྐྱར་གསེགས་པའི་
 མཁའ་འཁྱོ་ཏེར་ལྷ་སྐགས་རྒྱུ་པ་ལྷོ་པ་བཤང་བ་ལས་འདས་པ་བྱུང་རོ། །
 གཏིས་པ་ནི། དཔལ་མེད་ཐུགས་བཅུད་ཤེ་རྩ་དཀར་པས་བཞེས། །
 ཤིང་པ་ལྷ་དང་སྤང་སྟོན་ལས་མཆེད་དེ། །མཐས་སྤོང་གདམས་པས་ཀྱན་བཟང་
 རྒྱལ་མྱིད་བརྒྱན། །འོད་ཀྱི་མྱོད་གཏིས་རྒྱ་པའི་སྐག་མ་ལོ་ཆེན་ཤེ་རྩ་ཅན་ཚས་
 རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཁྱི་སྤོང་གིས་རྒྱ་གར་ལྷལ་དུ་བརྒྱངས། ཏུ་ན་གོ་གའི་ཅན་ན་
 བམེལ་ལྱེད་ཀྱི་ནགས་ཀེའུ་ཅང་དགུ་བཅེགས་ཀྱི་གནས་ལྷ་རིག་འཇིན་ཆེན་པོ་ལྷེ་
 མོ་ཏེ་ལྷེ་དཔལ་གྱི་མེད་གི་དང་མཇལ། རྩལ་མེད་ཀྱི་མེག་པ་རྒྱས་པས་ཐུགས་ཀྱི་
 བཅུད་ལྷུངས་ཏེ་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་མཐས་ལྷེ་བཙོ་བརྒྱད། རྒྱུད་ལྷེ་བྱག་ལྷེ་

511

པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བི་མ་ཉང་གི་མན་རག་འོད་སྒྲིའི་བཅས། །དེ་བཅུན་སྒྲིང་
ཆེན་དགའ་རབ་གཉིས་པས་བདེ། །པཎ་ཆེན་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་ཆུན་འཇའ་
ལུས་རྩི་རྩི་སྒྲིང་པ་སྒྲིང་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་བོད་ཏུ་བྱོན་ནི་ཉང་བན་གཉི་
སྒྲིང་ཅན་ཉིང་འཇིན་བཟང་པོ་ལ་རྩིགས་པ་ཆེན་པོ་མན་རག་སྒྲིའི་གདམས་པ་...
བཅུལ་བས་ཉང་བན་ཀྱང་འོད་ཏུ་དེངས། །གཡུ་སྒྲིམ་ལོ་ལྷ་བུས་སེམས་སྡེ་བྱི་
འཕྱར་བཅུ་གསུམ་བསྒྲུར། །ཉང་གིས་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དབང་ལྷག་ལ་
བཞག་དཔེ་བརྒྱད་གཉིས་ཏུ་གདམས་པ་ལྷང་མ་ལྷན་ཆུལ་བྱིས་བརྟན་ཅིང་...
བཀའ་བརྒྱད་ཀྱང་གསན་ནས་ལྷེ་བཅུན་ལ་དེ་དག་གི་མན་རག་གནང་བས་ལྷེ་...
བཅུན་ཀྱང་འོད་སྒྲུར་གྲོལ། དེ་ནས་ཆུལ་བུ་ཞང་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་
ལ་བི་མ་སྒྲིང་རྟིག་ཏུ་བྱགས་པ་དང་། བསྐྱེད་ལས་འབྲེལ་བྱིས་(མི་ 176བ)བསྐྱེད་
གདམས་རག་མཁའ་འཁྱོ་སྒྲིང་རྟིག་གཉིས་ནས་བཞེས་ནི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྒྱ་རང་བྱུང་རྩི་
དང་མོའི་ཆུལ་སྒྲིལ་ལོགས་པ་ལ་གནང་། སྒྲིལ་ནི། ཐལ་འཕྱར་ལས། ས་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་བྱིས། །ཆུ་མཆོའི་བར་ཏུ་སྒྲིལ་བར་བྱེད། །ཅེས་ལྷང་
བཅུན་པ་ཉར། །འཇམ་སྒྲིང་ཁྲུལ་པར་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་ལས་མཇེད་ཅིང་གཞ་སྒྲིང་
རྟིག་ཅེས་བྱགས་པའི་ཐབ་ཆོས་དཔོངས་པའི་སྒྲིང་ནས་ཕྱངས། བྱི་མས་ཀྱན་
མཆིན་རྩི་མེད་འོད་ཟེར་ལ་གདམས། དེ་ཉིད་བྱིས་ཀྱན་བཟང་དཔོངས་པའི་སྒྲིང་
ནས་བརྩེལ་བའི་བཅུན་བཅོས་སྒྲིལ་མ་ཡང་རྟིག་ ཐབ་ཆོས་ཡང་རྟིག་ མཁའ་
འཁྱོ་ཡང་རྟིག་ མཇེད་ཆེན་བདུན། དལ་གས་སྒྲིང་གསུམ་ཅ་འབྲེལ་དང་
བཅས་པ་སྒྲིལ་མཇེད་ཅིང་བརྒྱད་འཇིན་བྱི་སྒྲིལ་མ་ཁྲུང་པར་ཅན་ཏུ་མ་བསྒྲིལ་
ནི་མཛོར་ན་གདོས་པཅས་བྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་སྒྲུར་སྒྲིལ་བའི་བཅས་གསང་བ་སྒྲིང་...
རྟིག་གི་བཅུན་པ་ནི་སྒྲིང་ཆེན་རབ་འབྲུགས་པཟང་པོ་ཞེས་དགའ་རབ་རྩི་རྩི་...
གཉིས་པར་བྱོན་པ་དེས་ཁྲུལ་ཅིང་བརྩེལ་བར་མཇེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། འདུམ་པ་གཤེད་སྐྱོད་ལ་སྐབས་གནུམས་ཅིན་པོས། །ཕྱི
 བལ་བྱ་གཤིས་ཐོབ་དཔོན་བཞི་ལས་སྐྱེས་ས། །མདྲ་དཀྱིལ་པ་འདུམ་པ་སྐབས་
 ལ་ཕྱི་ལོ་མཁའ་བཞི་དང་དེའི་ལས་རིམ་འདུམ་པ་མདྲ་དཀྱིལ་པ་གད་མན་...
 དག་དང་བཅས་པ། གཤེན་རྒྱུ་གཤེད་ལྷན་ལྷན་མཁོན་པོ་གཙོ་བོར་བྱས་
 པའི་གཤེད་སྐྱོད་ལ་སྐབས་གདམས་དག་མཐའ་ལས་པ་ནི་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་ལ་...
 གནས་པ་ལྷན་པ་འདི་ཐོབ་དཔོན་གནུམས་སངས་ཀྱིས་ཤིག་རིན་པོ་ཅོས་ཀྱི་གད་
 རྒྱུ་འདྲུང་ནག་པོ་དང་ཅོས་ཀྱིས་སྐྱོད་པ། བལ་པོ་པ་ལྷན་རྒྱུ་ར། །འབྲེ་གཤིས་ཐོབ་
 དཔོན་ཅེ་པ་ཅན་ཀྱིས་སྐབས་ལས་སྐྱེས་ཏེ་སྤེལ་པ་ལས་ཤིག་ཤིག་དཔང་བྱག་...
 སྐབས་སྐབས་མཁོན་པོ་ཀྱིས་ལས་བཞི། ལྷན་པར་སྐྱོད་མས་པོན་དན་ཀྱི་མཚེ་ལས་
 བསྐྱེད་ཅིང་འཁོལ། ཤག་སྐབས་ལས་མཚེ་ཅི་གཤེད་དུ་སྐྱོད་པར་མཛད་དོ། །

ལུ་པ་ནི། ལྷན་པ་ལྷན་པར་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་བཞི་བཀའ། །མ་གཉེན་གས་
 གནུམས་གཞུང་(མི་177ན)ནས་སྐྱོད་སྐྱོད་དང་ཉང་། །འཁོན་སྐྱོན་ལྷན་གཞིགས་
 རྒྱུ་དང་པོ་ལྷན་ཀྱིས། །རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་དཔལ་མཚེས་སྐྱོད་གཞུང་ལ་སྐབས། །
 བཟང་ལ་བར་མ་ཅད་པའི་ལྷན་པས་བསྐྱེད་ས། །ལྷན་པ་ལྷན་དང་པོ་ལྷན་དཔལ་
 པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷན་པ་ལྷན་པའི་བཀའ་མཁའ་ཅེ་ཅི་སྐབས་མར་སྐྱོད་...
 སྐབས་པོ་ཅན་ཀྱིས་གསུང་སྐྱོད་ལྷན་པ་ལྷན་པ་གད་མན་མཚེན་མཐའ་ཤིང་...
 ལྷན་པའི་ཐོབ་དཔོན་དུ་མས་ཉན་པའི་ལྷན་པ་ལྷན་པའི་གཤེན་ལ་མཐའ་པོར་བསྐྱེད་...
 པ་བསྐྱེད་པ་ལྷན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུ་ལྷན་པའི་བསྐྱེད་པ་སྐབས་གཉེན་གས་ལ་
 བཟང་། བར་དུ་གནུམས་ལ་བཟང་། བར་ལྷན་པ་ལ་བཟང་། ཞེས་གསུང་དུ་བྱགས་
 པ་ལྷན་གཉེན་གས་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོད་པ་ལྷན་པའི་ཐོབ་དཔོན་ཅིན་པོ་ལྷན་པ། བེ་མ་ལ། བེ་ར།
 གཞུང་སྐྱོད་པོ་ལྷན་པའི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
 པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
 གནད་མིག་དཔེ་ཤིང་དང་བཅས་པ། ལྷན་པས་དཔང་གི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་

[illegible]

བརྟན་གཉིས་མྱིང་པ་བརྒྱད་པོ་གཙོ་པོར་ཡུར་པའི་མྱིང་པའི་མཚན་ཅན་དུ་གྱུ་
 རྣམས་དང་། སྤྱི་འཇོན་མྱོད་ཀྱི་ཁྲིམ་འཕུ་ཅན་སྐབས་ཡུང་གཏོར་ལ་ཁོངས་
 གྱུར་པ་རྣམས་དང་། བདུད་འདུལ་རྣམས་ལྟན་རྩི་གཙོར་ཡུར་རྣམས་ལྟར་
 གཅིག་དུ་བྲགས་པ་རྣམས་དང་། སྒྲིགས་མའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་འདིར་ལྷ་
 དུམ་ར་ལྟར་རྩི་མཚར་མདུ་ཡུང་བ་དཔལ་ལྷའི་སྐམ་པོ་དམ་འཇོན་ཆོས་ཀྱི་སྐམ་
 ཡོས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕུལ་བ་སྐུལ་པའི་གཏོར་འཕྱིན་གྱི་མཚོའི་འཁོར་ལོས་ཡུར་བ་
 ཞི་གྲན་མཚན་གྱི་ཡུར་བའི་ཆེན་མྱིང་པ་སྐབས་སྤམ་པར་ཡུན་ཏེ་བཟ་མའི་ཆོས་ཀྱི་
 མཚོར་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་ཡོལ་དམ་ཁུ་ལ་སྐབས་པའི་སྐམ་ལམར་འཕྱེད་ཅིང་
 ཡོལ་བ་བཞི་ལྟན་ཀྱི་ཁྲིམ་ལས་མདུ་ཡུང་བ་ཡོལ། དེ་དག་གི་ཆོས་པདག་སྐབ་
 མ་བརྒྱད་འཇོན་དང་བཅས་པས་དུས་རབས་ཀྱི་ཐ་མར་དམ་པའི་ཆོས་འཇོན་ཅིང་
 འདུལ་མདོའི་བརྟན་པ་མི་བརྒྱགས་པའི་གནས་སྤངས་གསར་ཁྲགས་རྩི་ཆོ་
 མེག་(མི་ 178བ)པའི་བརྟན་པ་ཁོལ་བུ་ཁོལ་བུར་མི་རུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ཏེ་འཕྲོ་
 བ་གསུལ་དཀར་བ་མཐའ་དག་སྐྱོལ་པའི་ཁྲིམ་ལས་གྱི་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཉིད་
 ཏོ། །རིང་ཚུམ་བཞི་ཏམ་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་བཀའ་བཏམ་བདུན་དུ་བཤད་དེ་སྐབ་
 དཔོན་བསྐྱེ། བམ་མཁའི་མྱིང་པོ། རྒྱུ་གཞུ། འདིས་བསམ་ལས་རབ་གནས་
 མཚོར་པར་བྲགས་ཤིང་གཤེད་སྒྲར་ལང་ལལ་ཅིར་འདི་ལས་ཡུང་། པོ་ར་ཅ་ན།
 པོ་མ་ལ་ལན་གཉིས། གནུ་བས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤམ་པར་ཡུར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྤངས་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་སྐལ་
 རིས་འཇོན་པ། བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཡུངས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩི་པོས་ལྷ་སྐྱོད་གཙོར་སྐྱོན་གཞུང་གདམས་དང་། །ཡུང་
 འཕྱུལ་ཡུང་ཆུལ་ལམ་ཀྱི་སྐྱོན་མ་བརྟན། །མངས་རྒྱས་སྤངས་པ་མཐའ་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 འཕྱུལ་རྩི་པོ་རྩི་པོ་ཀ་ར་མྱི་རྩི་རྣམ་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་དང་འདུལ་པའི་སྐྱོད་པ་
 གཙོར་སྐྱོན། གཞུང་ལུགས་གདམས་རབ་དང་ཡུང་འཕྱུལ་བ་ཡུང་ཆུལ་ལམ་

བརྟན་གཉིས་ཀྱི་པ་བརྒྱད་པོ་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་ཀྱིང་པའི་མཚན་ཅན་ཏུ་མ་
 རྟེན་སྤྱོད་དང་། རིག་འཛིན་ཚོད་ཀྱི་ལྷན་འཛུལ་ཅན་མོགས་ཐུང་གཏོར་ལ་ཁོངས་
 གྱུར་པ་རྟེན་མས་དང་། བཏུད་འདུལ་རྩམ་ལྟན་རྩོམ་གཙོར་གྱུར་རྩམ་ལྟན་ཉིད་
 གཅིག་ཏུ་བྱགས་པ་རྟེན་མས་དང་། རྟེན་མས་མའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་འདྲིའི་ལྷ་
 ཏུམ་ར་ལྟར་རྩོམ་མཚར་མཉུན་ཐུང་བ་དཔལ་ལྷན་ལས་པོ་དམ་འཛིན་ཚན་གྱི་ལྷ་
 ལོས་ཀྱི་རྟེན་མ་པར་འཛུལ་བ་ལྷུལ་པའི་གཏོར་འབྱེན་གྱི་མཚན་འཁོར་ལོས་ལྟར་པ་
 ལོ་གྲུན་མཚན་གྱུར་བའི་ཅན་ཀྱིང་པ་མོགས་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་ཐབ་མའི་ཚས་.....
 མཚོད་ཅན་པོ་དང་། ལྷང་ལྷལ་དམ་རྩལ་ལ་མོགས་པའི་ལྷ་འཕར་འཕྱེད་ཅིང་
 ལྷལ་བ་བཞི་ལྟན་གྱི་ལྷན་ལས་མཉུན་ཐུང་བ་ལྷུལ་དེ་དག་གི་ཚས་བདག་སྐབ་
 མ་བརྒྱད་འཛིན་དང་བཅས་པས་ཏུས་ངན་གྱི་མ་མར་དམ་པའི་ཚས་འཛིན་ཅིང་
 འདུལ་མདྲོའི་བརྟན་པ་མི་བཟུགས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་ཐུགས་རྩོམ་.....
 རེག་(མི་ 178བ་)པའི་བརྟན་པ་ཁོལ་བྱ་ཁོལ་བྱར་མི་རྒྱལ་དར་ཞིང་གུས་ཏེ་འཕྱ་
 བ་གཏུལ་དཀར་བ་མཐའ་དག་སྒྲིལ་པའི་ལྷན་ལས་གྱི་ཆེ་ཞིང་གྲུན་ཅགས་པ་ཉིད་
 རྟོ། །རོང་ཚོམ་བརྩི་ཏམ་གསལ་ཐུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་བཏུན་ཏུ་བཤད་ཏེ་སྐབ་
 དཔོན་པདྨ། བཅ་མཁའ་ཉི་ཤིང་པོ། ལྷོ་ལྷོ་གྲུ། འདིས་བསམ་ལས་རབ་གནས་
 མཚོད་པར་བྱགས་ཤིང་གཤེད་སྐར་ཡང་ལལ་ཅེར་འདྲི་ལས་ཐུང་། པོ་ར་ཅ་ན།
 བེ་མ་ལ་ལན་གཉིས། གནུབས་ཅན་པོ་རྟེན་མས་རིམ་པར་ཐུང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་ལྷལ་
 རོས་འཛིན་པ། བརྒྱད་པའི་རྟེན་གྲངས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རོ་པོས་ལྷ་སྤྱོད་གཙོར་སྟོན་གཞུང་གདམས་དང་། །ལྷང་
 འབྲེལ་ཐུང་རྒྱལ་ལས་ཀྱི་སྟོན་མ་བརྟན། །མངས་གུས་སྤང་བ་མཐའ་ལས་ཀྱི་རྟེན་
 འཛུལ་རོ་པོ་རྩི་པོ་ག་ར་ལྷོ་སྟོན་ནས་དུང་མའི་ལྷ་བ་དང་འདུལ་པའི་སྤྱོད་པ་
 གཙོར་སྟོན། གཞུང་ལུགས་གདམས་ངག་དང་ལྷང་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཐུང་ལས་

དབང་འབྲེམ་སྟོན་ཀླུ་པའི་འཕྲུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལ། བྱང་པར་
 འཕགས་པའི་ལྟ་བཞི་དང་། ཆས་ལྡེ་སྟོང་གསུམ་ལྟ་ལྟ་ཆས་བདུན་ལྟ་བྱི་
 བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གསལ་བ་ཕྱང་ཞིང་། ཀླུ་
 བ་འབྲེམ་གྱི་སྒྲིབ་མ་སྐྱུ་མཆེད་གསུམ་དྲ་གསལ་བ་ལ་གཞུང་། གདམས་ངག་
 མན་ངག་གི་བཀའ་སྔལ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བཀའ་བབས་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་
 འཛིན་འཕགས་ཆེན་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ཞུག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དྲ་
 མ་ཕྱོད་ནས་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་བཟང་སྒྲིལ་ཞིང་གསལ་བར་
 མཛད་དོ། །དེ་ལ་གཞུང་ནི། སྒྲིམ་ཆོས་དད་པའི་གཞུང་། ས་རྒྱན་ཉིང་འེ་
 འཛིན་གྱི་གཞུང་། བསྐྱེད་སྟོང་ཕྱི་པའི་གཞུང་ལྟེ་གཞུང་དུག་གི་བཤད་སྔལ་
 འཛིན་པ་པོ་རྟོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ་ལ་སྒྲིབ་མ་སྐྱུང་ཤར་ཉི་མ་རྒྱུང་འབྲེལ་སྐབས་
 ཕྱོད་ཅིང་། ཤར་པའི་སྒྲིབ་མའི་ནང་ནས་གཏུག་སྟོན་སྒྲིབ་སྐྱུ་གསལ་གྱིས་དཔལ་
 ལྷར་ཐང་གི་དཔོན་པ་བདུབ། འདི་དག་གི་བཤད་སྔལ་གཙོ་བོར་བརྒྱུངས།
 གདམས་ངག་ནི་བདེན་པ་བཞི་གདམས་ངག་དྲ་སྟོན་པའི་བཤད་སྔལ་ཉེ་རྒྱན་སྐྱ་
 རྒྱལ་སྐྱེས་འཕར་གྱི་སྒྲིབ་མ་ཕྱ་ཕྱུལ་བ་(ཞི་ 179 བ)སྐབས་ལས་སྒྱུན་སྐྱ་བཀའ་
 བརྒྱུད་ཅེས་བྱང་པར་དྲ་འཕགས་པ་ཕྱོད་ཅིང་སྒྲིབ་བརྒྱུད་གཙོ་བོར་བརྒྱུངས།
 དེང་སང་དེའི་བཀའ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ལ་བབས་པར་བཞེད། མན་
 ངག་ནི་ཐིག་ལེ་བརྒྱུད་གི་དབང་ཁྱིད་རྒྱུ་བ་བརྟེན་སྒྲིགས་བཅའ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་
 ཕྱ་རྒྱུང་བ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆན་ལ་བཀའ་བབས། དེས་སྐབས་ཀ་པ་རིན་ཆེན་
 རྒྱལ་མཆན་ལ་གནང་། སྒྲིམ་སྐར་ཐང་པ་གཞོན་ནུ་སྒྲིབ་སྐྱུ་གྱི་པར་ཆིག་བརྒྱུད་
 དྲ་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་བཀྲོལ་ཉེ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལ་སྒྲིག་པ་པཎ་ཆེན་ལས་
 དཔལ་གཙུག་ལག་ཐེང་བས་གསན་ཉེ་སྒྲིབ་བརྒྱུད་ཀི་ཆང་གི་སྒྲིགས་སྐྱ་ཕྱོད་པ་
 དང་། ལོ་ཆེན་སྐབས་ལྡེ་དཔལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་གྱིས་གསན་ནས་
 དགེ་སྒྲིགས་ལ་རྒྱན་ཕྱུང་ངོ་། །

གཞུགས་པ་ནི། འཇུགས་དེ་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་ལ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། ། རྩིས་
 ཏུས་འཇམ་དབྱངས་ནམ་འབྲུལ་ཙོང་ཁ་པ་པས། ། གཞུང་ལས་གཙོ་བོ་བརྟན་པ་ཀའ་
 གདམས་གསར་མར་བྲགས། ། འཇུགས་སྒྲིལ་དེ་འཛིན་པའི་དཔེ་བའི་བཞེས་གཉིན་
 རྩིས་ཏུས་དེ་ཙམ་ན་པོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་བྱུང་ཅིང་དཔོན་གནས་གྲང་ཁམས་.....
 དབྱས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་འཁལ་པས། རྩོ་ལྷོག་ནམ་མཁུ་མཁུ་ལས་རིམ་གྱི་གདམས་
 པ་གསར་རྟོང་ཁྱིད་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འབྱུང་པས་མཚན་གངས་ཅན་གྱི་
 གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་ལ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། རྩི་ཏུས་རང་ཀྱང་འཛིན་པའི་ཕྱེ་ཚུང་མད
 འཁྱིལ་པ་ལྟར་སྒྲང་བ་ན། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དབྱངས་ཀྱི་ནམ་པར་འབྲུལ་
 པ་མི་འཇོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྩེ་མངའ་བ་ཙོང་ཁ་པ་རྩོ་བཟང་.....
 བྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་ཏུ་ཕོན་པ་ལྟ་བུ་དེས་བཀའ་.....
 གདམས་གཞུང་པའི་འཇུགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲིལ་གཙོ་བོ་བརྟན། འཇུགས་གཞུགས་ཀྱི་ཟབ་
 དོན་མན་རབ་ཏུ་དྲིལ་བ་བྱང་ཆུབ་ལས་རིམ་ཆེན་པོ་ལ་གདམས་པའི་སྒྲིལ་ཏུ་.....
 བཟུང་བ་ནི་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ལྟེ་ད་ལྟ་དཔེ་ལྟན་པར་ཡོངས་སུ་བྲགས་པ་
 འདི་མིན་ལ། དམ་པ་འདི་ལྟེ་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་པམས་ཀྱིས་མི་བྱུང་ལྟེ་ཟུ་མ་
 དབྱ་མ་པ་དང་རྩོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་(མ་ 180 ན)ནྟ་རྩིས་འཇམ་དབྱངས་དང་
 གསར་པའི་བདག་པོའི་ཞུས་ལེན་ནམས་ལས་གསལ་ཞིང་། མ་ཅིག་ལབ་རྩོན་
 རྩིས་གྲང་གྲུབ་པའི་བཙུན་པ་མི་མྱོད་གནས་ཀྱི་པར་ཏུ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་དང་.....
 དམ་པ་འདི་གཉིས་འབྲུ་པའི་གད་ཐག་གཞན་མི་འབྱུང་པར་ལྷང་གིས་གསལ་པར་
 བཙུན་པར་སྒྲང་། མཛད་པ་མྱོན་ལས་གྲང་ལྟ་ལྟན་ཙོ་འབྲུལ་སྒྲིན་ལས་ཆེན་པོ་
 གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིས་མཚན་སྟེ་མྱོད་སྒྲིལ་དཔག་པར་དཀའ་བ་...
 དང་། རྩོ་མ་ལྟེ་སྒྲང་འཛིན་པ་དཔོན་ལྟེ་ཐེབས་པའང་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་
 ལྟག་ཙམ་ཕོན་པའི་མྱོན་ལས་ཀྱི་རྒྱན་ད་ལྟ་མིག་གིས་མཐོང་ཏུ་མོད་པ་སྒྲགས་.....
 མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཙུན་པའི་གཞུག་འདིར་ལྷང་གི་བཙུན་པ་ལ་འདི་ཙུ་ན་

བཀའ་ཤིན་ཅེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་གདམས་པ་ནི་རྩོམ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ལྔ་
 བརྟན་པའི་དབུ་བརྟེས། རྟན་པ་ཤིན་པོ་ཆེས་སྒྲིལ་བྱུ། ལྷ་མཆོད་གསུམ་གྱི་རིང་
 ལ་དར་ཞིང་གུས། གྲང་གར་བུ་ལྷལ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དྲུས་གིན་དུ་འཕེལ་བར་
 བྱགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་རིང་ལུགས་འཆད་པ་ལ་གཉིས།
 ལུགས་སྒྲིལ་རིམ་འཛིན་པ། བརྒྱད་པའི་ནམ་གྲངས་བཤད་པོ། །

དང་པོ་ནི། བི་རུ་མཚོ་སྤྱིས་ཞབས་སྐྱེས་ལམ་སྐོར་དག། །ཐུ་ཆེན་
 འཕྲོག་མིར་བཀའ་བབས་གདམས་པའི་བཅུད། །སྒྲི་བྱུག་ཆོས་འབྲེལ་ཅུ་བ་མེད་
 པ་དང་། །ཉི་བརྒྱད་ལམ་སྤྱོད་པར་དོན་གསལ་ནམས་གྱི། །གཙོ་བོར་གསུང་
 རག་ལམ་དང་འབྲས་བྱར་བཅས། །ནལ་འཕྲོར་དབང་ལུག་འཛིགས་བལ་དཔལ་
 ལྷན་ཆོས་སྤྱོད་རམ་བྱུང་ཆེན་བི་རུ་པ་ཞེས་བྱགས་པ་དེ་ཉིད་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལྟར་མེད་...
 མས་སྤྱལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར། ས་བྱུག་པའི་རྟོགས་པ་སྤོབ་ནས་
 གྱི་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལྟར་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གར་ལྷོགས་ནག་པོ་པའི་རྟན་དུ་རྩོམ་ཆེན་...
 ཆོག་ཀྱང་འཕྲུལ་ཞིང་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་གདམས་སྐོར་མཛད། ཡུབ་
 ཆེན་མཚོ་སྤྱིས་ཞབས་གྱིས་ཅུ་བརྒྱད་བརྟག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཐབ་
 པའི་ཆུང་དག། རྟོགས་རིམ་མང་པོའི་ཅུ་མོ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྐོར་མཛད། སྐྱེས་
 (མི་ 180 བུ)ཁོངས་ནས་འཕགས་པ་ལྷུ་རྒྱུ་བ་གྱིས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
 ཆུབ་མེས་པོ་འབྲེལ་གྱི་ལམ་སྐོར་མཛད། རྩོམ་པས་བརྟག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་བྱུང་གྱི་ལམ་སྐོར་མཛད། ལྷན་པོ་རྟེན་ཆུད་ཡི་གེ་མིག་ལེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལྷག་ཆུའི་ལམ་ཡོངས་ལྷུ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྐོར་མཛད། རྟོག་ཅུ་པས་
 ཆུད་ཁ་ལྷོར་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་མི་བྱུང་གྱི་ལམ་སྐོར་མཛད། བག་པོ་བས་བདེ་
 མཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོལ་པ་རྟེན་ལམ་སྐོར་མཛད། རག་གི་དབང་ལྷག་གིས་
 གསལ་འདུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་ཆེན་ཡི་གེ་མེད་པའི་ལམ་སྐོར་མཛད། བག་པོ་

དང་ཞིང་གུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་པར་དུ། །ས་ལུགས་ཚལས་བཤད་རྩོང་གངས་
དཀར་པ། །སྤོབ་བཤད་ཅར་ཆེན་ཡབ་སྐུ་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ། །དབྱེས་རྩོང་
བསྟེན་རྩལས་དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྷང་གུས། །ལྷན་པར་དུ་འད་ས་ལུགས་ཞེས་གྲགས་
པ་ནི་རྩོང་མེ་རྩེས་ས་དཀར་པ་འདི་ལོགས་ལ་སྤྱི་བུ་ན། རྩོང་གཅིག་གསལ་བར་
གསྐྱེགས་པས་འཆམ་དབྱངས་བདུན་དང་ལུག་རྩོང་སྤེལ་པ་གཅིག་འཕྱོན་པར་ལོ་
ལྷང་གིས་བསྟན་པ་ལྷང་ཕྱོན་པ་འདི་མོག་མར་དཔལ་བཅི་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་ལོ་
སྤྱོད་པོ་ལ་འཕྱོག་གི་ནས་བསྟེན་པ་འདི་གྱི་རྩོང་གྱུད་གསུམ། མལ་ལོ་ནས་བསྟེན་
པ་འདི་བདེ་མཚོག་ ལོ་ཆེན་རིན་པམང་ནས་བསྟེན་པ་འདི་ལོ་ག་དང་མགོན་པོ།
བ་ཤི་བ་ནས་བསྟེན་པ་འདི་སྤྱོད་པ་ཐབས་བསྟེན་ཅི་ལོགས་ལོ་རྩོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནས་ལོ་
བསྟེན་པ་འདི་གདམས་རག་གི་བཀའ་བབས། ལྷན་པར་དབྱར་ལོ་ཞི་བདུན་པ་ལ་
རྩོང་བཅུན་པོ་རྩོང་པ་གཅི་འཁོར་ལུ་ཆོས་ཆོས་སྤེལ་དུ་སྤེལ། རྩོང་པ་གཅིག་དུ་
བསྟེན་པ་འདི་ལུགས་རིམ་རྩོང་ས་ལས་མེ་འདྲའ་པ་འདི་ཟབ་ཆོས་བཞི། ལྷན་པོ་བདུན་
ཅུ་ཅི་གཉིས་གྱི་དབང་བཤད་མན་རག་ ལམ་འབྲས་ཉི་བསྟེན་སྐུ་བཤད་བཅས་
བསྟེན། རྩོང་མའི་ལྷང་བསྟན་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལྷན་པ་མཐོང་པ་གསུམ། བཟོད་སྐོབ་
བདུན། རྩོགས་པ་དང་ལུན་པ་བསྟེན་དུ་ཕྱོན། བདེ་བ་ཅན། པོ་དྲ་ལ། རྩོ་
གུན། ལྷང་གསེར་མདོག་ཅན་དང་བཞིར་སྤྱོད་པ་གོད་པ་བཞིས་སྐུ་ལ་ལུན་གྱི་རྩོན་
མཛད་ཅིང་དལྱའང་དངོས་སུ་བསྟེན་པར་གྲགས། དེས་རྩོང་བཅུན་པ་མཛད་(ལོ་
1822)ནས་ས་ཆེ་མོ་དང་གྲགས་པ་ལྷན་པ་མཚན་མཛོད་ལ་གདམས། རྩོང་མ་སྤྱོད་
ལུས་མ་སྤངས་པར་མཁའ་སྤྱོད་དུ་བསྟེན། ལྱི་མ་ནི་མོད་ལྷན་ཅིས་ལ་ཆེ་བའི་
རྩོང་རྩོང་པ་ཆེན་པོའི་རྩོང་སར་མཁའ་ཞིང་དབྱར་ལོ་དུག་པར་ས་ཆེན་གྱི་
མོ་གེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ལམ་འབྲས་གིན་དུ་ཉི་བསྟེན་བདེ་རྩོན་གསལ་བ་གནང་།
དེ་ནས་འཆམ་དབྱངས་ས་སྤྱོད་པ་ཆེན་དང་། འཕྱོ་པ་འཕྱོན་པོ་ཆོས་ལྷན་

རལགས་པ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱད། དཔལ་ལྷན་གྱི་མ་པོ་དྲན་མས་ཀྱིས་མཚན་
 གྱི་ཞལ་སྒྲོབ་པར་བྱུངས་པ་མེད་གྱི་ཀྱལ་མཚན་གྱི་དཔོན་པོ་པོ་དྲན་མས་ཀྱིས་
 མཚན་གྱི་སྒྲོབ་པ་མཁུན་དག་འཛིན་པའི་ལྷགས་ལྷན་བརྒྱད་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་པོ་...
 རྒྱ་དྲན་གྱི་ལྷགས་ཚོགས་ལའང་འཕེལ་ཞིང་བརྒྱད་པའི་ནམས་ལྷན་ལྷན་པ་
 ལས་གཙོ་པོ་ཚོགས་བཤད་ནི་ལྷན་ཆེན་གྱི་ཕྱི་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་པོ་ཆེན་རྒྱ་རྒྱུ་
 དགའ་བཟང་པོས་གསན། བརྒྱན་འཕྲུལ་དྲན་ཆུང་པོ་ཆེ་མཁུན་པའི་ཕྱི་ལས་
 གྱི་ཀྱན་དུ་ལུང་པར་བྱ་བྱ་ཆེ་ལ་ཀྱན་ཆུང་མགས་པ་མོངས་ལྷན་ལྷན་པ་དང་། ལྷགས་
 འཆང་གཞུངས་གྱི་དཔལ་པ་ལས་བརྒྱད་པ་ལ་ལམ་འབྲས་རྒྱུ་ལྷགས་ཞེས་ལྷགས་
 གིང་། དེའི་ཀྱན་ལས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཀྱན་དགའ་ནམ་ཀྱལ་པ་ཕྱོད་ཏེ་གངས་
 དྲུལ་པ་ཞེས་ཚོས་ཀྱན་ལྷན་དུ་འཕེལ་བའི་ལྷགས་འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ལྷན་ཆེན་ཆེན་...
 དཔལ་ལྷན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷན་པ་ཆེན་མཁུན། སྒྲོབ་བཤད་ནི་བདག་
 ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཀྱལ་མཚན་གྱི་སྒྲོབ་པ་རྒྱ་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་ལས་ཆར་ཆེན་...
 སྒྲོགས་ལ་ཀྱི་མཚན་གསུང་དག་ནི་པོ་ཆེ་གསན་ཏེ་ཆར་ལྷགས་སྒྲོབ་བཤད་ཅིས་
 པའི་སྒྲོལ་བྱུང་བྱེད། ལྷགས་ལྷན་ཉི་མ་ལྷན་པ་འཐམ་དཔལ་མཁུན་པ་ཕྱོད་
 དཔལ་ལྷན་ སྒྲོབ་ལྷན་པ་མཚན་ལྷན་པ་ཀྱི་མཚན་ལྷན་པོ་དྲན་པ་
 མཁུན་ལྷན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ས་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱན་པ་འཛིན་སྒྲོབ་ཐུང་པོ་...
 མཁུན་པས་དཔྱུག་པ་རྒྱ་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་ལྷན་པས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ནི་དཔྱུག་གི་མཚན་ལྷན་...
 རྒྱན་གྱི་ཐ་མ་འདི་ལྷན་པར་བྱས་པར་བྱུང་ནི། །

གསུམ་པ་ནི། གྱི་རྒྱའི་ལྷགས་ལྷན་ཀྱན་སྒྲོབ་(མི་ 188 ན)ཆེན་པོར་
 འདེམ། །པཎ་ཆེན་གཤམ་ལྷན་པོ་དྲན་པའི་ལས་གཞིས་པར་འགོ་མ་
 དང་། གསུམ་པར་གྱི་རྒྱ་དང་གཞིས་ལོ་སྒྲོ་པ་ནམས་ལའང་གསུང་དག་གི་
 གདམས་པ་གནང་བར་བཤད་པ་ལས། གྱི་རྒྱ་སྒྲོ་པའི་པོ་དྲན་པའི་སྒྲོབ་པ་ཀྱི་
 འཛིན་པ། གྱི་དར་མ་ཀྱལ་མཚན་ལ་སྒྲོགས་པ་བརྒྱད་དེ་ལྷན་རྒྱ་དྲན་ལྷན་

ཆེན་པོ་ལ་འབྲུག་མིའི་ལུགས་དང་ཆུ་པོ་གཅིག་འདྲིས་སྤྱུང་ནི། །

བཞི་པ་མངའ་བདག་མར་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་སྒྲིལ་རྩིས་བཟུང་བ། བརྒྱུད་པའི་ནམ་གྲངས་ལྔ་མོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཀའ་བཞི་བརྒྱུད་འདུས་ནུ་རྩ་མེད་ཀྱི་ཡི། །རྒྱལ་ཆ་བ་མངའ་བདག་ལོ་རྒྱའི་བཤད་སྤྱུང་བཀའ། །དེའང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཏེ་ལོ་བས་རྒྱབ་སྤྱོད་ལོ་མ་ཕུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞབས་ལ་ལྷགས་སྒྲིག་གསོལ་བ་ནས་ལོ་བཙུ་གཉིས་སྤྱུང་བ་པ་མཇུག་པའི་མཐར་ཁྲ་མ་ལྟའི་ལྷང་བརྟན་རྟེན་སྤྱང་འཆོང་མའི་གཏོག་མཇུག་ནས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱངས་པས་གྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ས་བརྟེན་ནས་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ལྟའི་ལྷ་དབང་ས་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤོང་ཁྱིར་འབྲམ་ལྷག་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུ་པོ་གྲོལ། སྒྲིབ་མ་གྲུབ་པ་ཤོབ་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་འཕྲོ་བའི་རྟོན་དེ་བཞེན་མཇུག་པར་གྲགས་ཤིང་། ཏེ་ལོ་པ་ལ་རིང་བརྒྱུད་དང་ཏེ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་གཉིས་སྤྱུ་བཟས་པ་ལས། སྒྲ་མ་ནི། དེ་ཏིང་གི་ཞལ་ནས། ལྷ་སྤྱུབ་རྒྱུ་ལ་བ་པ། །སྐལ་བ་བཟང་མོར་ཡི་ནི། །བཀའ་བཟས་བཞི་ཡི་སྒྲ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་ལ་ལས་གདུམ་མོ། ལྷ་སྤྱུབ་ལས་སྤྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ། ལུ་བ་བ་ལས་མི་ལས། ལྷ་ཁ་སྤྱི་ལས་བར་རྩ་དང་འཕྲོ་བའི་བཀའ་བཟས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཨིན་ལྷ་ཏི་བར་པ་ལས་གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་དང་། ལྷ་ཏི་ལས་ཤོང་འཇུག་གི་གདམས་པ་གསན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིང་བརྒྱུད་ལ་བཞེད་ལུགས་མང་ཡང་། དཔལ་རང་བྱུང་རྩི་རྩིས། ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་མངས་ཀྱས་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་སྒྲིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་(མི་ 183 བ)དཔའ་རྣམས་ལ་གསུངས། དེ་རྣམས་བཀའ་བཞི་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་བརྒྱུད་དེ། ལྷ་སྤྱུབ། ལྷ་ཏི་དེ་པ། སྒྲ་བ་གྲགས་པ། ལྷ་ཏི་རྣམས་ལྟའི་བརྒྱུད་པའོ། །རྩི་པ། སྤྱི་ན་པ། ལུ་བ་པ། ཨིན་ལྷ་ཏི་

གྲུབ་པའི་ཞིབ་བཟང་སྟེ། རྒྱ་གི་མ་མེད་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁག་གི་གྲུབ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་མཐའ་ཡས་པ་གསལ་ཅིང་། རྒྱུད་པར་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཐུགས་ཁ་བ་ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་མངའ་
 བདག་ལ་ཐུ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བཞད་རྒྱུད་དང་རྒྱུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
 གཉིས་སྟེ་མཆིས་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞེ། ཀ་ཆེན་བཞེ། རས་རྒྱུད་བཀའ་བརྒྱུད། དུགས་པོ་
 བཀའ་བརྒྱུད། དེ་ལས་རྒྱུད་པར་ཀ་ཆེན་ཀ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་བཞད་པོ། །

དང་པོ་ནི། ཀ་ཆེན་བཞེས་བཟུང་བའི་རྒྱུད་པར་མི་ལ་ཆེས་ཤིང་། རྟེན་བརྒྱུད་
 འཛིན་པ་ཉི་ཆེ་ལྟ་བུ་གཉིས། རྒྱ་ལྟོ་བྲག་པས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 བའི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་འདུལ་བ་.....
 ལས་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞི། དེའི་ཆེས་བཞེས་གཉིས་བརྒྱ་སོགས་གདམས་རྒྱུ་
 འཛིན་པ་མང་དུ་བྱོན་པའི་གཙུག་པོ་ཀ་ཆེན་ཐུགས་པ་ལ་བཞད་རྒྱུབ་ཀྱི་བཀའ་
 བཟུང་། དེའང་གཞུང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེས་རྒྱུ་། དེ་ལ་གྱི་མཆོར་རྟེན་དབང་པོ་
 གཙང་རྒྱུ་གི་མཆོར་རྟེན་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གཙུག་པོ་པོ་བཞད་པའི་བཀའ་བཟུང་།
 རྒྱ་ལྟོ་བྲག་པས་བཞུང་བ་རྒྱ་ལྟོ་བྲག་པས་བཞུང་བའི་བཀའ་བཟུང་། རྒྱ་ལྟོ་བྲག་པས་
 ཐུགས་པ་སྤྱོད་པར་མཐའ་རྒྱུད་དུ་གཉིས་པོ་རྒྱ་ལྟོ་བྲག་པས་བཞུང་རྒྱུ་རྒྱུ་.....
 འཛིན་པོས་པས་ཆོག་པའི་མཆོར་བཙུ་རྟེན་མཐུ་ཅན་བྱོན་ཅིང་དེ་དག་གི་བྱ་པོ་
 རྒྱུད་གངས་ཅན་ན་ཐུགས་པ་ཆེ་བ་ལས་ཆེར་འདུས་པས་མཆོར་ཐུགས་ལས་ཀྱི་
 རྒྱ་ལྟོ་བྲག་པས་བཞུང་བྱང་། རྒྱུད་པར་གངས་ཅན་གྱི་ན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་རྒྱ་ལྟོ་བྲག་
 མི་ལ་རས་པ་ནི་འཕགས་ཐུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་དབང་རྒྱུ་ནམས་དང་དེའི་བ་མེད་
 པར་རྒྱ་ཆེ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་འཕྲུག་གི་ལོ་འཕྲུག་མཐའ་རྒྱུ་གི་(184 བ) པ་མཆོར་
 རྒྱ་ཆེད་ནས་མི་དང་མི་མ་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཆད་མེད་པ་བདུལ་བ་ལས་མཆོར་.....
 མེད་སྟེ་ཐུགས་པའི་རྒྱུ་པ་འཕྲོ་བ་འདུལ་བའི་མཆོག་གསུམ། མཐའ་རྒྱུད་དུ་

གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་མཛད་པའི། ར་ས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་མོགས་ཕྱོད་པའི་གཙུག་པོ་
ཆུང་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཉི་མཱ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་ཁྱལ་དེ་ལྷའི་ཐུགས་ལྷན་རམ་ཅུང་པའི། །གདམས་
ཟབ་གདམས་ཅན་ལྷུང་མཐོང་ཡོངས་ཀྱི་གཞིས། །དེ་ལ་ཐུགས་ལྷན་ཆ་པ་ལྟ་བུ་མ་
ཅིག་ལྷུང་པའི་ཁྱལ་མ་དང་། །དེ་ལྷུང་པ་ཉི་མཱ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཁྱད་ཁྱུང་གིས་རྒྱུ་
བརྒྱུད་ནས་ཐུགས་མཛོད་གདམས་པའི་བརྒྱུད་བརྒྱལ་པའི་ལྷན་མཆོག་ལྷན་མཛོད་...
མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཆོས་ལྷན་འདྲན་པར་མཛོད་པ་པོ་རམ་ཅུང་དྲ་རྒྱ་
ལྷགས་པ་ནི་ལྷན་ལྷན་མ་ཁྱུང་ས་པར་ལྷུང་པོ་ཅན་དུ་བརྒྱུད། ལྷན་ལྷན་དཔལ་
ལྷན་འཕྲུག་པ་ཆོགས་ལྷན་ལྷན་མང་པོ་རྒྱུ་ལྷན་བརྒྱུད། །དེ་ལྷན་ལྷན་གདམས་པ་
བརྒྱུད་པའི་ཐུགས་ལྷན་བརྒྱུད་གཉིས་ཆོགས་ལྷུང་པ་ལས་གཙུག་པོ་རྒྱལ་པ་ལྷུང་།
ཅང་པ་ལ་ཆུང་བརྒྱུད་ཀྱི་མཛོད་གདམས། དེས་མ་ཅིག་མང་རྒྱུ་ལ་གདམས་པ་ཆོགས་
རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་མཁོན་གཙང་པ་ཁྱུ་རམ་ལྱིས་པཀ་འཛོལ་ཁྱུ་ཅེར་...
པ་དོད། ལྷན་མ་ཁྱུང་ས་པར་ལྷན་པ་ལ་འཛིན་ཉིན་དཔར་ལྷུག་ཁྱལ་བརྒྱུད་མཆོད་ཟབ་
ཆོས་ཆོགས་གདམས། དེས་འགྲོ་མཁོན་རམ་ཆེན་པོ་གདམས་ཞིང་གི་ཅང་པཀ་འཛོལ་
བརྒྱུད་ལ་པཀ་འཛོལ་པལས་པས་ལྷུང་པའི་དཔར་ལྷུག་ཀྱིས་པ་ལྱི་ལང་གཙུག་པོ་རྒྱུ་...
དེ་ཉིན་ལས་ལྷུང་པ་བརྒྱུས་པ་དང་། གདམས་རྒྱུ་ལས་ལྷན་ཅན་བཅོ་བརྒྱུད་ཀྱི་
ནང་ཅན་ཆེ་དཔག་མཛོད་འགྲོ་དོན་ཀྱི་ཤམ་ལྷུང་ཅན་གི་ས་ཀར་དཔག་གཞུག་གཙུག་...
ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུང་པས་མཆོན་ལྷན་མཆོག་འདྲི་གདམས་རྒྱུ་ལས་ཆོས་རྒྱུས་...
ནི་གདམས་ཅན་ལྷུང་པ་མཐོང་ཡོངས་ཀྱི་གཞིས་ལྷན་ལྷུང་པ་མིན་ནོ། །

གཞུག་པ་ནི། ཁྱལ་པས་ལྷུང་བརྒྱུད་དཔག་ལྷན་འཛོལ་ཕྱིད་ལས། །འཕའ་
རོལ་ཐག་ལྷུ་གི་ཅང་ཅལ་(མི་ 185 ན)པ་ལྟེ། །ཆེ་བཞི་ཅེ་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་
བཅས་དེ་ལ། །ཆོ་ལའི་ཐུགས་ལྷན་ཉི་མཱ་ལྟ་བུ་ལྷུང་པའི་དཔར་པོས་
ཉིང་འཛིན་ལྷུ་པོ་དང་། ཉིང་རྒྱུ་པོ་དང་དཀར་ཆོགས་ནས་མིན་དུ་གསལ་པར་

ལྲང་བརྟན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལོ་མཚེས་ཀྱི་དམ་མཉམ་མེད་དུགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་
 ལྟན་མོང་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་ལས་རིམ་དང་མདོ་ལུགས་ཉིང་ཁོ་འཛིན་ལ
 རུག་ཆེན་གྱི་མིང་གིས་བརྟན་པ། ལྟན་མིན་རྣམས་ལ་ཁྲ་མ་མི་ལས་ཐབས་ལས
 དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱགས་ཀྱི་རུག་ཆེན་ལྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྟན་ནས་ཆོ་འབྲུལ་.....
 ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་ལས་ཅན་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 རྒྱགས་གདུལ་བུ་མཐའ་ལས་པ་སྒྲིན་གྲོལ་དུ་མཛད། མདོར་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མཐོང་གོས་
 དན་རིག་ཐམས་ཅད་ད་ལྟའི་བར་དུ་འདྲ་བུ་སྒྲིན་གྲོལ་དུ་མཛད་པར་རུས་པས་...
 རྣམ་པར་ཐར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་ཅིང་། རྒྱལ་མའི་གཙོ་པོ་འབའ་རིམ་པ
 དར་མ་དབང་རྒྱལ་ལས་འབའ་རིམ་བཀའ་བརྟན། བག་བྱུ་རྒྱ་རྒྱུལ་པོ་ལས་
 བག་བྱུ་བཀའ་བརྟན། ཁམས་པ་དབྱ་མེའམ་རྒྱུ་རྒྱས་གསུམ་མཁུན་པ་ལས་གི་
 ཆང་བཀའ་བརྟན། དཔོན་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱིང་པོའི་རྒྱལ་མ་ཞང་ཆལ་པ་
 བཙོན་འབྲས་བྱགས་པ་ལས་ཆལ་པ་བཀའ་བརྟན་དེ་ཆེ་བཞིར་བྱགས་པ་དང་།
 རྣམ་པོ་ཅ་པའི་གདན་སར་དུགས་པོ་ལྟ་དཔོན་གསུམ། དུགས་པོ་འདུལ་འཛིན།
 རྒྱུ་མཁའ་བྱུལ་ཆེན་པོ་བཟྱ་གིས་རྣམ་བྱུལ་སྒྱགས་ཐམ་མ་ཅད་པར་བྱོན་པས་...
 དུགས་པོ་བཀའ་བརྟན་བཅས་ཏེ་ལོ། །ལག་བྱུའི་རྒྱལ་མ་འབྲི་རྒྱག་ཁོ་སྤྱིང་
 གཉིས། །སྤང་ཡིལ་གཤའ་ཀྱག་བྱུང་བཞི་ཡ་བརྟན་ལས། །སྤྱིང་སྤྱིང་འབྲུག
 པར་རྟོད་སྟོད་པར་དང་གསུམ། །དཔལ་ལྷན་ལག་མོ་བྱུ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
 འཁོར་བ་འཇིག་གསལ་བྱུ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྤྱར་...
 རྟོན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་ཐར་དང་ཕྱིན་ལས་ཅད་བརྟན་དུ་མ་མཆིས་ཀྱང་ཁོངས་
 (མོ་ 185 པ)ལྟགས་རྒྱལ་མ་མ་གདུགས་སྒྱགས་ལྟ་བུར་བྱགས་པའི་གཙོ་པོ་.....
 རྣམས་ལས་བཀའ་བརྟན་ཆུང་བརྟན་དུ་བྱགས་པ་རྣམས་ལྟར་སྤྱོ། རྒྱལ་པོ་འཇིག་
 རྟོན་གསུམ་གྱི་མཚན་པོ་ལས་འབྲི་བྱུང་བཀའ་བརྟན། ཐར་པ་བཟྱ་གིས་དཔལ་

བལས་ལྷག་ཁྲུང་བཀའ་བརྒྱད།   འཁོ་མགོན་ཀླུ་མ་ཁྲུང་པོ་ན་ལས་ཁོ་ལྷ
 བཀའ་བརྒྱད། མྱིང་རས་བརྒྱ་རྩ་ལས་མྱིང་རས་བཀའ་བརྒྱད།   ཅས་
 མྱང་བཟུང་མོང་ལས་མྱང་ཅང་བཀའ་བརྒྱད། ཡེལ་བ་ཡེ་ཤེས་པ་ཅེ་གས་པ་ལས་
 ཡེལ་བ་བཀའ་བརྒྱད། ཟར་བ་ཡེ་ཤེས་མེད་གེ་ལས་གཤམ་བཟང་བཀའ་བརྒྱད།
 རྟེ་ལྷ་ལྷུང་མྱམ་ཅེན་པོ་ལས་ལྷག་གཤམ་བཀའ་བརྒྱད་དེ་ལྷུང་བཞི་པ་བརྒྱད་དུ
 གྲགས་པ་ན་མས་ལྷུང་ཞིང་།   རེ་རེ་ལའང་ཅས་བརྒྱད་གདན་ས་ཡིན་ལས་མཐའ་
 ལས་པའི་མཁའ་ལྷ་བ་ཀྱི་ཅང་ཅེན་པོ་བརྟེན་ཞིང་།   ལྷུང་བར་མྱིང་རས་ཀྱི
 གྲགས་ལས་འཁོ་མགོན་གཙང་བ་ཀྱི་རས་ཀྱི་བཟོ་བ་ཀྱིས་བཟོ་བའི་ཉིན་ལས་
 བཙོ་བརྒྱད་ཅེན་ཅང་ཁྲུང་བ་ལས།   གཙོ་བོ་ཚོད་ཅང་བ་མགོན་པོ་རྩ་ལས་
 རྟོད་འབྲུག་གནམ་ཀྱི་མྱར་མར་གྲགས་པ་ལྟེ།   འདི་ཞིང་བརྒྱད་ལ་ཀླུ་མ་བཤང་
 དགོན་པ་དང་།   དེ་ཞིང་བརྒྱད་ལ་ལ་རྟོད་ཤེས་རབ་མགོན་པོ་དང་འཕམ་ར་
 བ་ཀླུ་མ་ཅེན་པམང་པོ་མོགས་ཏེན།   མོ་རས་པ་དར་མ་དབང་ལྷག་ལས་མྱད་
 འབྲུག་མའི་ཤེགས་པ།   གདན་ས་འཛིན་པའི་མེད་གེ་དགུ་ཅང་ལས་བར་འབྲུག་
 དུ་གྲགས་པ་མོགས་མྱེས་ཀྱིས་མི་ལངས་གིང་།   གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ལག་མོ་
 ལྷ་པའི་ཞལ་མྱོང་ཤེས་རབ་མཐར་ལྷག་མྱར་ལུ་པ།   མེ་ཉལ་མྱམ་རིང་།   ལྷུ་བ་
 མོ་བ་ཉལ་རེ་མེད།   འཕྱར་ཅོས་ལྷ་བ་མོགས་ཡིན་ལས་ཀྱི་ཅེར་མྱོང་བ་པོ་ནི
 མཐའ་ལས་པར་ཏེན་ནོ།   །

བཞི་པ་ནི།   དྲག་པ་མེད་གེ་དུས་མཁའ་ཅེ་པའི་བརྒྱད།   འཕྱར་མང་
 གནས་མདོ་གཞུམ་ལྟེ་ཕྱི་མ་ལས།   ཀྱང་རྟོད་བརྒྱད་འཛིན་མདོ་མྱད་ལལ་ཅེར་
 ཁྲུང།   མ་ཏེན་མངས་ཀྱས་དྲུག་པ་མེད་གེ་འོ་དེ་རྩ་ལྷ་མོ་མཐམ་དཔའི་(མོ་
 186ན)ཅུ་ལ་བརྟེན་པ་དཔལ་ལྷན་དུས་གཞུམ་མཁའ་ཅེ་པ།   ལྷུ་བ་ཅེན་ཀམ་པ་ནི།
 ལྷན་མཁའ་ཅེ་རང་ལྷུང་རྩ་ལོ་མོགས་མྱེས་ཀྱི་དུ་གྲགས་པའི་མི་མི་མེད་གེ་.....
 མངས་ཀྱས་གཉིས་པའི་ལྷུ་མ་རལ་མེད་པ་དེ་ལྷ་མན་པམ་བཞིར་ཏེན་པ་ལྷུ་མེད་

ར་རེ་ནི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ལས་བུ་སྒྲོང་གི་གངས་ཀྱང་ཆད་བརྒྱུ་པར་མི་རྣམས་གིང་།
 གཙོ་བོར་རྟོགས་ལྡན་གཤམ་པ་མེད་གེ་མི་སྒྲོལ་པ་རབས་ཀྱི་ལྷེད་བཅོད་དཔག་
 མེད་དངོས་ཀྱིས་བཀར་གྱི་དབང་ལྷག་ཞུ་དམར་ཅོད་པམ་འཛིན་པ་བཅུ། གོ་སྤྱི
 དཔལ་འབྱོར་དོན་གྱུང་གི་སྒྲི་འབྲེང་གཤམ་བའི་བདག་པོ་ཀྱིས་ཆབ་ན་རིམ་ལ།
 འགྲོ་མགོན་རམ་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་འབྲུལ་ཀྱིས་ཆབ་བྱམས་མགོན་དངོས་སྤྱང་སི་
 ཏུ་ན་རིམ་བཅུ་གསུམ། གཏེར་ཆོན་རིན་ཆེན་གྱི་པའི་སྒྲི་སྒྲུལ་དབང་པོ་ན་རིམ་
 དྲག། རྟེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་མཚོ་ལྷུ་ལ་མཁུ་ཆོན་རིམ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་སྤྱང་
 སྒྲིལ་གསུམ་མཛད་པ་གི་ཆང་བཀའ་བརྒྱད་ཅ་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་རྟེ་ལོ་པས་
 བརྒྱད་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཆིག་བརྒྱད་དོ་རྟེ་ཆེ་རྒྱས་བཅུ་བ་ནས། བཅུ་གསུམ་ཆང་
 ནས་རང་ཉིད་ནོར་བདག་པོ་ནི་ཆུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་ལྷུང་བསྟན་པ་བཞིན།
 རྟེ་ལྷ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ལས་མ་མེ་རྟོགས་ལྡན་མོ་ཁྱོས་རིན་ཆེན་
 ལ་བདེ་མཆོག་མཁའ་འགྲོ་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་བཤམ། སྒྲོབ་མ་རྟོགས་ལྡན་ལ་
 བརྒྱད། འཆང་མོ་མི་གསུམ་མོགས་ཕྱོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྒྲུལ་བརྒྱད་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་གདན་ས་རིམ་པར་འཛིན་པ་རྒྱར་མང་བཀའ་བརྒྱད། རྟེ་བཅུ་
 པ་ཆོས་དབྱིངས་དོ་རྟེ་དང་གར་དབང་དྲག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གི་ཞལ་སྒྲོབ་
 ཐུགས་རྟེ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་འབྲུལ་གྱུང་བརྟེན་ཀམ་ཆགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་་་་
 སྒྲིལ་འཛིན་པ་གནས་མདོ་བཀའ་བརྒྱད་དེ་གསུམ་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྟེ་མ་གནས་
 མདོ་ཆགས་མེད་ཞབས་ཐུགས་བརྟེན་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་པར་ལས་ཀར་ལུགས་
 གཙོར་བྱེད་པ་གནས་མདོ་ཅ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། རྟེ་ཐུགས་གཙོར་བྱེད་
 པ་དཔལ་ལྷུལ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤིས་རབ། བི་མའི་རྣམ་འབྲུལ་ཁམས་པ་
 རྟོགས་ཆེན་པ་ལྷུང་(མི་ 186 བ)རིག་འཛིན་མོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པས་་་་
 མདོ་ཁམས་སྤང་གི་སྒྲོངས་པལ་ཆེར་བྱུང་པར་གྱུར་དོ། །འབྱུང་པར་སྒྲུབ་བསྟན་
 གྲུབ་རིར་སོན་པའི་ཆེ། །དཔྱེས་མཛད་ལོ་ཐུ་པས་མ་བཞིན་སྒྲུལ་པའི་སྤ། །

བཅུ་ལྔ་ཡུལ་ས་པ་ཅུ་དྲུག་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་ལུ་ལྟོན་ཐུང་པོ་ནལ་།
 འཕྲོར་གྱིས་སྤངས། དེ་འདྲ་མཁས་ལྷན་ཐུང་པོ་ནལ་འཕྲོར་དེ་ཉིད་པོན་དང་རྟིང་
 མ་ལ་རིམ་གྱིས་མཁས་ཤིང་ལྷན་པ་མོལ་ཀྱང་བྱང་ཆུང་དྲུག་པའི་རྩོན་ལམ་དུས་
 ལྷ་མོན་པས་འཕགས་ལུལ་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་པཅེས། གཏུམ་མོ་རྩོན་
 པའི་མཐར་ཐུག་དཔྱེས་མཛད། ལས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་མཆོག་རྒྱུ་ལུས་འོད་
 གསལ་མཐར་ཐུག་གསང་འདུས། མི་ལམ་མཐར་ཐུག་མ་དུ་མ་ལྟོ། ཐིན་ལས་
 མཐར་ཐུག་རྩ་རྩེ་འཇིགས་མཛད་དེ་རྒྱུད་ལྟེ་རྩེ་རྒྱའི་གནས་ལྟར་དངོས་ལྷ་ལྷན་པ་
 པས་མཆོན་མདའ་བརྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཡི་གེས་ཀྱི་རྒྱ་པར་སྤྲོས་པ་ནམས་དང་མི་...
 གཉིས་པའི་ལྷན་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་དེས་གཙང་གཤམས་ཀྱི་ཤངས་ཀྱི་ཞང་ཞོང་...
 ཏུ་གདན་ས་མཛོད་ནས་སྤྲོ་མ་ཤངས་པ་དང་། བརྒྱུད་འཛིན་ནམས་ལ་ཤངས་པ་
 བཀའ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་བཞུགས་ཤིང་པས་མ་
 གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སོམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་བརྒྱུར་བའི་
 ལམ་སྤལ་དེ་དག་བརྒྱ་ན། བཤད་པ། ཚད་པ། ལྷན་པའི་ལམ་རིམ་གསུམ་དུ་
 འདུ་བ་ལྟེ། བཤད་པའི་ལམ་རིམ་ལ། མདོ་དང་དེའི་བརྒྱན་པཅོས། རྒྱུད་རྒྱུད་
 འབྲེལ་དང་བཅས་པ། མཆན་ཉིད་ཐོག་པ་ལ་ལྷན་པ་མཐའ་ཆེན་པོ་བཞི། རྩ་རྩེ་
 ཐོག་པ་ལ་རྒྱུད་ལྟེ་ཆེན་པོ་བཞི་ཆུལ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དང་། ཚད་པའི་ལམ་
 རིམ་ལ་ཆད་མ་ལྟེ་བདུན་སོགས་རྟོག་གི་ཐི་རབས་པའི་ལུགས་ཀྱང་གསན་མོད།
 གཙོ་བོ་ཆད་མ་ལྟེ་རབས་པ་ལ་གྲགས་པ་རྟོར་གཏན་ཆོགས་ཆེན་མོ་བཞིས་...
 མཆན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་མཐའ་ཅིང་། ཆད་མ་ཤང་མདོན་སྤུམ་རྩིས་དཔག་ཡིད་
 ཆེས་གསུམ་ཕྱེ་ནས། བཀའ་ལན་ནམ་པར་ངེས་པ་ཕྱེད་པ་དང་། (མི་ 187 བ)
 ལྷན་པའི་ལམ་རིམ་ལ་རྒྱ་མར་ཐིན་ཐོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩ་རྩེ་ཐོག་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག བྱང་སྤྱོདས་སོ་བདུན་སྤྲོ་མ་མང་དང་ཁྱད་པར་གྱི་
 གནད་ཀྱིས་ཉམས་སྤྲོ་ལེན་ཆུལ་མན་ངག་དུ་ངེལ་ནས་རྩོན་པས། གངས་ཅན་དུ་

ཕྱིན་པའི་སྒྲོན་པ་ཞིག་ལ་ཚས་ཀྱི་སྒྲོན་མཐའ་ལས་པ་དང་། འབྲུན་སྒྲོན་མེད་པའི་
 ཕྱིན་ལས་ཅན་ཡིན་པས་པམ་མ་གྱིས་མི་བྱུང་བ། །དེ་དག་མཐས་ཅད་ལས་ཕྱི་མ་
 བྱུང་བ་པའི་ལས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་པོ་པོ་ཅན་ཅན་ཞིག་དེར་སངས་ཀྱི་པར་དྲ་བ་བྲུགས་པ་
 ལྟེ། དེའང་ནི་ཕྱི་ནས་གཉིས་ཀྱི་གསེར་ཚས་ཅ་པར་ལྷུང་བའི་ཚས་སྒྲིབ་ལྷུང་
 གསལ་པ་ལྟེ། རྟི་ལ། ལྷ་ལ། རྩ་རྩེ་གདན་པ། མེ་ཅི་པ། རྩ་རྩེ་ལའི་སྒྲིབ་
 ལ། མན་ངག་སྐོར་བྱ་དང་བཅས་པ་ནམས་ས། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རིང་བརྒྱད། ཉི་བརྒྱད། རིན་རྩེ་ཉི་བརྒྱད། ལྷུང་
 པར་འཕགས་ཚུལ་བརྟན་པོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་ཕྱིའི་བྱ་དྲུག་བསེས་གཉིན་གྱི་བཙ་བརྒྱད། །སྒྲིབ་ཅིང་
 སྒྲུལ་མཛད་ཅིག་བརྒྱད་རྩེ་རྩེ་བྱ། །རིན་ཆེན་བདུན་པ་ཚས་རྩེ་སྒྲོན་པས་
 པལོལ། །མཁས་བྱུང་ནས་གསུམ་གནས་སྒྲིབ་གདན་སྒྲིབ་བརྒྱད། །བྱུང་ཆེན་
 ལྷུང་པའི་སྒྲིབ་ལྷུང་། ཕྱི་བྱ་གཅིག་དང་དྲུག་གི་གཙམ་བསེས་གཉིན་གྱི་སྒྲིབ་བཙ་
 བརྒྱད་སྒྲིབས་ས་ཆེན་པོ་ལྷུང་དང་མཉམ་པའི་གདུལ་བྱ་སྒྲིབ་ཅིང་སྒྲུལ་པར་……
 མཛད་པ་ལྟེ། དེ་ལས་སྒྲིབ་ལྷུང་ནི། རྩེ་མེད་སེམས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ཆེའུ་སྒྲོན་པ།
 བན་སེམས་ལལ་ག་གཡོར་པོ་བྱ་མ་ཆེ། སྒྲིབ་རྩེ་པོ་འདྲུག་དྲུལ་སྒྲོན་རིན་
 དཔང་། བུམས་པའི་མེ་དྲིག་ལ་སྒྲིབ་དྲོན་མཚོག་མཁར། འདྲུག་གསལ་སྒྲིབ་པོ་
 ཞང་སྒྲིབ་ཚས་སེང་ནམས་དང་། ཕྱི་བྱ་གཅིག་ནི་ལྷུང་ལས་ཆེ་ལས་ཀྱི་འབས་བྱ་
 སྒྲིབ་པ་ཚོག་སྒྲིབས་པ་རིན་ཆེན་བཙ་ལྷུང་ལྟེ། རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་གསང་ཅིག་
 ཅིག་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་ནི་ཚོག་སྒྲིབས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་
 དཔོན་སྒྲོན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ། མངས་ཕྱུས་གཉན་སྒྲོན། འབྲུ་མགོན་སྒྲོན་པའི་པར་
 དྲ་བརྒྱད་དེ་རྩེ་རྩེ་འཆང་དང་པོ་སེམས་དྲ་གིས་ལྷུང་བརྟན་(མི་ 188 ན)པ་བཞིན་
 དྲ་ཅིག་བརྒྱད་རྩེ་རྩེ་ལྷུང་རིན་ཆེན་བདུན་པར་ལྷུང་པ་འབྲུ་མགོན་ཚས་རྩེ་སྒྲོན་
 པས་པལོལ་ཉི་མའུ་ལྷུང་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཚུན་ཅད་བྱུང་སྐབ་ཀྱི་སྒྲིབ་མས་བྱུང་བ

གཉིས་པ་ནི། མང་ཆུལ་ནི་ཤུའི་བཀའ་བབས་སུ་ཁྱི་གསུམ། །ཀུན་མཁྱེན་
དང་པོ་སངས་ཆུས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཁྱི་པ་ཁྱི་མ་ཆུལ་ཆེན་བཅོན་འཕུམ་བཟང་པོ་ལས་མང་
ཆུང་ཆུལ་པོ་སྐྱེས་སུ་གཤིག་ལ་མཆོད་ཁུ་ཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རིང་བརྒྱད་
ལའང་ཆུལ་བཀའ་སྒྲིམ་ཀྱི་ཆོད་མ་ཆུས་ཆེན་ཆུལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་ནས་ཤི་.....
ཆོད་ཆུང་བརྒྱད་དུ་བཤམས་པའི་ཆུན་བརྒྱད་ནང་མ་ཕྱུག་ཆུན་པ་བཟང་པོ་...
ལས་གསུམ་ནས་ཐུགས་ཉལ་སུ་བཞེས་པས་མི་དེས་མཁའ་འཁྱིལ་དངོས་ཀྱིས་ཆུས་
ཆུང་བཟང་པའི་ཉི་བརྒྱད་རིམ་པ་གསུམ་ཕྱུང་ལྟེ། དང་པོ་གཙང་གི་ཉི་པོ་ཆེར་ནི་
ཤུ་མ་དངོས་སུ་ཕོན་དེ། ཆོས་ཏུག་ཐུག་ཆེན། ལམ་ཁྱེད། འཆི་མེད། མ་
མ་མཁོན་པོ་དཔེར་མེད་ནས་སྤྱི་ཁྱེད། གཉིས་པ་མདོག་ཆུང་ཁྱི་ཆོད་ཆུག་
ཆོད་གི་ཆ་པར་དེ་དག་སོ་སོའི་དབང་། གསུམ་པ་ལཁའ་ཆུང་ཀྱི་གདམས་པ་མི་
གི་མེད་པའི་མདོ་ཐབས་སུ་ཕྱུང་བ་བཅས་བཀའ་བབས་སུ་ཁྱི་པར་གསུམ་(ཆོ་
188 པ)མང་མཁའ་པ་ཆོ་ཤོས་ཆུལ་མཆོད་སྐྱེས་ལས་སོ་སོར་བརྒྱད་དེ་ད་ལྟའི་
པར་བཀའ་བརྒྱད་ཐམ་མ་ཆོད་པར་བརྒྱལ་སོ། །

[illegible]

ལྟན་ཅིང་དམ་ཆོག་མ་ཉམས་པ་ལ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་མངོན་སྲུང་དུ་.....
 མཐོང་བས་བཤད་ཆོད་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པའོ། །མུར་མཛད་མྱིན་ལས་ལ་སྐྱེས་
 མཐའ་ལས་ས། །མུར་མཛད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་ཆོས་སྒྲོལ་ཁོ་ན་ལ་མཛོན་ན་
 རྩོན་དུས་སྟོད་ལུགས་པས་ལལ་ཆེར་ལ་བྱུང་། མྱིས་སྲུ་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་གོང་བརྒྱད་
 པ་ཆེས་འཕེལ་རྟེ་གདན་སའི་བརྒྱད་པ་ལས་ཕག་བྱ། གི་ཆང་། ཆོགས་སྤྱི་བཞི་
 སྐྱེས་ལ་བྱུང་ཅིང་། བསམ་སྤྱིང་པ་ལས་སྟོ་གཙོད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་སྐྱོ་སྐྱོར་འཕེལ་
 བ་དང་། འཇག་པ་ལས་སྟོད་བརྒྱད་སྟོད་བརྒྱད་པར་བརྒྱད་གསུམ་བྱུང་གིང་།
 རྟེན་པར་རྩེ་ཅོང་ཁ་བས་འཇག་ཆེན་བྱམས་བ་དཔལ་བ་དང་། རིག་པའི་དབང་
 རྒྱལ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བས་སྲུས་ཆེན་ནམ་མཁའི་ནལ་འཕྱོར་ལས་གསན་རྟེ་.....
 དབྱས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱོ་ཡན་ཆད་དུ་བྱུང་། སྐྱེས་ཁོངས་ནས་བརྒྱད་
 པ་མྱི་མ་ལས་འོངས་པ་སྒྱུར་སྒྲུབ་སྐྱེས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་རྟེ་མགོན་གསང་བྱུང་།
 གཉན་རྩོན་པའི་འཆི་མེད་འཁྲུལ་འཁོར་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱུང་བྱུང་མཐའ་ལལ་ཆེར་.....
 རྒྱུ་པ་སྐྱེས་དཔལ་ལྡན་གངས་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་མྱིན་ལས་ནི་མཐའ་ལས་ས། །

དུག་པ་དམ་ཆོས་རྒྱལ་བཤམ་གྱི་ཕྱིད་ཀྱི་རིང་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 དེས་དང་། དེའི་ཡན་ལག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བཀའ་སྒྲུལ་རྩེ་བརྒྱད་པ། བརྒྱད་པ་སྐྱོ་སྐྱོར་ཆུང་
 སྐྱོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱུང་ཐོབ་ང་བཞི་མཁའ་སྟོད་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྷོ་གི། བརྒྱད་བརྟེས་
 དམ་པ་པོད་དུ་ལན་ལྷར་ཕྱེད་ས། །ནམ་ཐར་ཆུལ་མཐུན་འགྲོ་གང་བརྒྱལ་མཛད་
 པའི། །རྩེ་བརྒྱན་ཀ་མ་ལ་མྱི་ལས་བྱུང་ཐོབ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྷོ་བརྒྱུ་ཅ་བཞི་བརྟེན།
 བརྒྱད་ལེན་སྐྱེས་སྐྱོན་མོང་གི་བྱུང་པ་བརྒྱད་བརྟེས་པས་དཔྱད་པོ་ལྷོ་བརྒྱ་དང་
 བདུན་ཅུ་བཞུགས། བྱེད་དམ་པདེ་པར་གཤེགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་(མི་ 189 བ)
 སྐྱེས་སངས་རྒྱལ་གནས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཙམ་དང་རོ་མཚར་མཁའ་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་

ཅུ་ཅི་དྲུག་ཞལ་གཞིགས་ཏེ་བྱིན་རྒྱལ་ས་དང་གདམས་པའི་བཅུད་བརྟེན་ནས་ ..
 མཚན་གྱི་དངོས་ལྗང་ལོ། བོད་དང་ཕྱ་ནག་གི་མ་དམ་པ་མང་ས་ཕྱམ་ཞེས་
 མཚན་མོངས་ལྷ་ཡགས་པ་དེ་ཉིད་བོད་ཀྱི་ལན་ལྷར་མེད་མ་ཏེ་དང་པོ་འཁྱིལ་མང་
 ལས་ཕྱོད་ནས་ལྷ་ཡིས་མོན། མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཞལ་སྤུས་བཅགས་ཏེ་བརྟན་པ་
 དར་བར་ལྱང་བརྟན། བཅིས་པར་ཁ་ཆེན་མོ་ཏེ་མངའ་ཡིས་ལྷ་ཡོན། ཞང་
 ཞུང་ཁྱིམ་ཁ་པ་དང་པོན་པོ་ཆོ་མང་འབྲུག་ལྷ་ཁྱིམ་ལྷ་ཡོན། བཅུ་མ་པར་ལས་
 པོ་ནས་གཙང་དུ་ལོན། ལས་ལྷུངས་ལྷ་ར་མེར་པོ་དང་། ལྷ་ལྷོན་བཅོད་ནམས་
 ལྷ་མ་ལ་གདམས་པ་གནང་། བཞི་པར་གཏུག་ལྷ་གློ་ནས་གཉལ་དུ་ལོན་ཏེ་
 ལུས་ཀྱི་ལྷིང་པ་ལྷུངས། དཔུས་ལྷ་མ་མོ་གི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་མཛད། ལུ་པ་ཕྱ་
 བལ་དུ་ལོན། མོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་ལྷ་ར་དྲིང་མེར་མེད། དེ་དག་གི་
 ལྷལ་སྤུ་གད་ལུགས་མོ་མོ་ཁམས་དང་དབང་པོ་ཆོ་བཞིན་གྱི་གཞིགས་ལས་དེ་...
 དག་དང་མཐུན་པའི་གདམས་དག་ལྷ་ལེས་ལོ་ལ་པར་མཛད་ལས་གཞུང་དང་ལྷུང་...
 ལོ་ལ་མཐའ་གཅིག་གྱི་ནམ་པར་གཞིགས་པ་མེད་ལྱང་གཙོ་བོར་གཞུང་ལྷ་ལི་ལྷ་ལི་
 ཆ་ལྷུང་ཆེན་པོ་ལྷུང་དང་། ལྷ་ཕྱ་ཆེན་པོ་བདེ་ལི་ལྷུང་སྤགས་པ་བརྟེན།
 བཤམ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པར་མར་པ། རྟེན་ལྷ་པ་གཟུགས་ལྷ། ལས་དཀའ་ལུང་གི་
 མང་། འབྲུག་པ་གཞན་དོན་ལྷུང་པ་གཟུགས་དང་ཆུལ་མཐུན་པར་ལས་ཅན་གནས་
 ཀྱི་ལྷ་ར་མའི་ལྱངས་ལྷ་ལྷའི་འཁྱོ་པ་མང་པོ་མངས་ཕྱམ་གྱི་ས་ལ་བསྐྱལ་བར་...
 མཛད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ལྷི་མིང་ལྷེར་དུ་ཆགས་ཏེ་དམ་ཆོས་ལྷ་པ་ལྷུང་གི་ལྷུང་...
 ཅེས་ལྷ་པར་ལོངས་ལྷ་ཡགས་ས། །དེའང་ཆོས་གཞན་གྱི་ལྷ་ལྷོན་མོངས་པ་ལྷོན་
 གྱི་ལྷུང་། ལྷ་པ་ལྷུང་ལྷ་པ་ལས་ལྷོན་པ་ལྷ་ལ། འདྲིང་གི་འབྲུག་ལྷ་ལྷ་
 ལྷུང་དེ་ལོན་ལྷ་ལྷུང་། ལྷ་པ་ལས་ལྷོན་མོངས་པ་ལྷུངས་འཁྱིལ་པའི་མཐའ་གཉིས་
 གྱི་ལྷུང་ལྷེ། ལྷ་པ་ལྷུང་མཐའ་ཅད་རབ་ཀྱི་ལྷི་(ཆོ་ 190 ན)པར་ལྷུང་པའི་
 ལྷ་ལས། ཞེས་པའི་ལྷུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བརྒྱད་པ་དང་པོ། བར་པ། བ་མ། འཕྲིན་དོན
བཤད་པོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་ཕྱི་བར་གསུམ་བཅུན་ལས་དང་པོ་ནི། །ཁ་ཆེ་ཨང་པོ།
ཞེས་པ་ལྷེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཞི་ཕྱེད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་བྲགས་པ་ནི་ལྷ་ཕྱི་
བར་གསུམ་དུ་བརྟན་པར་བྲགས་པ་ལས་དང་པོ་ནི། དམ་པས་ཁ་ཆེ་རྒྱ་ནག་གུ
ཏུ་ལ་ཞི་ཕྱེད་རྒྱན་མ་རྒྱར་གསུམ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སྒྲིབས་པའི་རྒྱུབ་ཐབས
ནམས་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཨང་པོ་པོ་ལྷ་པ་ལ་བཤད། ཨང་ཁ་ཆེས་ཕྱ་ཏུང་
པོ་ཏུང་ལ་བཤད། ཁ་ཆེ་ཨང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་རྣམས་རབ་ཏོད་ལ
བཤས་ས། །

གཉིས་པ་ནི། བར་པ་མ་སྒྲིག་། བརྒྱད་པ་ཕྱེད་ལྷགས་གསུམ་མོར་ཕྱ་རྒྱ་
ཆོགས་བཅས། བརྒྱད་པ་བར་པ་གཙོ་པོ་མ་སྒྲིག་གསུམ་དུ་བྲགས་པ་ལྷེ། མ་
ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ཆོག་བརྒྱད་ཤེས་པ་བཞེད་གཏང་ཐུན་ཁ་འཕྲོར་ཁར་ཐོག་.....
རྒྱར་ཐོག་ དོན་བརྒྱད་ལག་གིད་པུ་ཏུག་ནམས་གནང་། མ་ཏུང་དགེ་འདུན་
འབར་ལ་བྱུང་ཐོབ་པོ་མ་ལྷེ་པུ་ཅ་བཞི་འི་གདམས་པ་སྒྲིགས་གནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡངས་ཆོག་བརྒྱད་དོན་བརྒྱད་གཉིས། ཆོག་བརྒྱད་ལ་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ་ལྷེ་
པུ་ཅ་བཞི་ལ། བརྒྱད་པ་ཕྱེད་ཆོས་ལྷེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་གཉིས། དོན་བརྒྱད་
ཕྱོགས་སུ་ཏུང་བ་དང་མ་ཏུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་མ་ལ། བྱུང་ཐོབ་ར་བཞི། ལྷ་མ་
སྒྲིག་གཉིས། དམ་པ་པུ་བརྟན་ནམས་ལས་དོན་བརྒྱད་ར་ར། ཕྱི་མ་ལ་མིག་
འཕྲེད་མཁའ་འགྲོ་རྒྱར་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་མ་ལ་བྱུང་ཐོབ་ལྷེ། ཕྱི་མ་ལ་མཆོ་རྒྱར་
མག་ཆེན་མ་བཞིར་བྲགས་པ། དེ་ནམས་ཀྱི་ཅ་བའི་ཕྱི་པོ་ལྷེ་ཏུང་པུར་པ་ནི་
བརྒྱད་ལྷེ་དང་ཆོས་རྒྱད་བརྟན་པ་རྒྱ་བའི་མེད་གཤེད་དོན་བརྒྱད། ཆོས་རྒྱད་མ་
བརྟན་པ་བརྒྱད་པ་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་མ་བྲགས་པའི་དོན་བརྒྱད། མ་ཆང་མདྲར་
བརྟུག་། མ་སྒྲིག་རྣམས་པ་ཏུང་འཇུག་རྒྱན་བརྒྱད་བཞི་ནམས་(ཆོ་190པ)བརྒྱད་

མེ། །ཀྱི་མེ་མེས་ཀྱིས་མཆན་པ་མེར་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་གདན་པ་། དེ་ལ་མས་
 བརྒྱད་མས་བརྒྱད་གཉིས་ལྷ་ཡུང་པའི་ལྷ་མ་ལ་གཞུང་ལྷཔས་དང་པོ། གདམས་
 པ་གདན་པ་བཞི། ལག་མེན་མོར་བྱ་པ་དང་བཅས་པ་བཞུགས། ལྷ་མ་ནི་
 གད་མག་ཀྱིས་དང་ཅིག་ཅར་བྱེད་པས་སྤྱང་པའི་དོན་དང་མེན་པར་རྟོགས་
 བ་གཉིས་ལྷ་རྩ་ལྷུད་ནས་མཛོད་མ་ལྷས་པ་རྟོན་ལུལ་བྱི་འཕྲོས་བཞིས་འཆད་དེ་
 མས་བརྒྱད་ལྷམ་མོག་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་གདམས་པ་ཞེས་བྲགས། བར་ཏུ་ཡུང་པའི་
 བརྒྱད་ལྷན་ལྷགས་གསུམ་ནི། དག་བཞེས་ལྷ་པ་ལ་ཞི་བྱེད་ལྷན་མ་དག་སྒྲིལ་
 ལྷ་ཅན་གྱི་ལྷ་ལ་མཛོད་ཏུ་དང་པོར་མཆན་བཞེད་ལྷུང་པའི་མཛོད་ཀྱི་དྲུང་ལྷུང་གྱི་
 གདམས་པ་དང་ཡུལ་མོང་ལྷ་བཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་མཛོད་པ་གཞུང་ཡག་པོ་གདམས་པ་ལ་
 མེར་བྱེད་ཀྱི་མེ་མེས་ཀྱི་མེར་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་གདན་པ་དེ་དག་མཆན་ཅད་ཡུང་རྟོག་མེས་
 སུལ་པའི་ལ་བཅས་མེ། །བརྒྱད་པ་མོར་བྱ་ནི་འབྲོ་སྒྲིལ་ལ་མཆན་བཞེད་གསེར་
 ལྷུང་མ། འབྲོ་སྒྲིལ་ལ་ལས་བྱུང་གདམས་པ་གསེར་ལ། འབྲོ་སྒྲིལ་ལ་གཅོད་ཀྱི་
 གདམས་པའི་བར་གདམས་ལྷན་ལྷ་ཅན་ལ་བཅོ་ལྷ་ཅན་གདན་པར་བཤད་དེ་
 བརྒྱད་ལྷན་མོར་བྱ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡུང་པར་མཐོ་སྒྲིལ་རྒྱུ་།

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་སྒྲིལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་མཆན། །སྤྱོད་ལྷོ་
 གདམས་ལྷོ་ལ་ནས་མཐའི་སྒྲིལ་མ་ཅམ། །བརྒྱད་པ་ལྷ་མ་ནི་དམ་པ་བྱ་ནག་ནས་
 བོད་ཏུ་མེལ་ནས་དེང་རིང་བཞུགས་པའི་ཅོ་ཞལ་མཛོང་པ་ལ་ལྷ་པ་ཅག་རྩ་...
 ལྷན་པ་མཆན་ལྷུལ་ཞིག་གི་ཤུ་ཅ་ཏུ་གྲག་ཞེས་ལྷུལ་སྤྱང་མཆན་ལྷུང་པར་འཕྲུ་
 པའི་བྱ་ཅན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། རྩ་མོ་མངས་ལྷན་མཆན་མ་རྩ་ཤུ་ཅ་བཞི།
 གདན་ནོན་གྱི་སྤྱང་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་མཆན་པ་ཡུང་པ་ལས་གཅོད་པར་ཡུང་པ་སྒྲིལ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བཞི་ལྷགས་པ་ཞི། གདན་དམ་པ་ཡུང་པ་ཅན་གྱིས་ཡག་པོ་
 མཛོད་ཏུ་བྱེད་སྒྲིལ། ལོར་བཞེད་ཏུ་ལྷན་ཅན་དོན་ལྷུང་གྱི་སྒྲིལ། ལུལ་ན་(ལྷ་
 191 ན)ལྷུང་ཅང་གིས་ཏུ་མ་ཏུ་གྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ། ཡུང་ཏུ་ཡུང་ཏུ་ལྷུང་པ་ལ་

ཀུན་དགའ་བཀའ་ཚུ་ལུ་མཁའ་མཁའ་བཀའ་ལྟུ་མཛད་ཅིང་ཡི་གེ་བཀོད།
 གཞན་དག་ལ་གནང་བའི་ཞལ་གདམས་སྡེ་དེ་ཡི་གེ་འཁོད་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་མེད་
 གྲོལ་གདམས་རབ་གྱི་མུན་སྒྲོལ་ནམ་མཁའི་སྐར་མ་ཅམ་དུ་བྱུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི། བར་པ་ངེས་དོན་ཐ་མ་སྒྲུབ་དང་མཐུན། །དེ་ལ་བརྒྱད་པ་
 བར་མ་ནི་གཙོ་བོར་ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་མཐུན་ལ། ཐ་མ་ནི་གཙོ་བོར་
 སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་འཕགས་ཉིད་དང་དཀོངས་
 མཉམ་ཀུན་དགའི་ལུགས། །འོ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་འིན་ཁྱིམ་སྤང་ཅམ་གནས། །དེ་
 དག་ཐ་མས་ཅད་ལས་མྱོན་གྲོལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཡོངས་སྤྲ་སྒྲུབ་པས་
 ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི། ར་དང་མཉམ་པ་ཀུན་དགའ་ཅམ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 རྒྱུ་པ་ཐུར་རྩེས་སྤྲ་བཟུང་ཞིང་དམ་པ་ཉིད་དང་དཀོངས་པ་མཉམ་པ་བྱུང་ཆུབ་
 མེས་པ་དཔལ་ཀུན་དགའི་ལུགས་སྒྲོལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐར་འདི་ལ་ཐུན་མཛེས་
 དང་བྱུན་མཛེས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྡེ་གཉིས་ལས། ཐུན་མཛེས་ལ་མདོ་རྒྱུད་ལུགས་
 ཡིན་དང་བཅས་པ། བཀའ་བཤས་སྟན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ། དྲི་མེད་སྤྲ་རྟིག་
 དང་བཅས་པ། དར་ཆགས་བཤད་འབྲུམ་དང་བཅས་པ། དེའི་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་
 མདོ་རྒྱུང་མཛོན་པར་རྩལ་པའི་མདོ། སྒྲོལ་མདོ་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ། རྒྱུ་རྒྱུད་
 སྡེ་རྒྱུད་གསལ་བྱེད། སྒྲོལ་རྒྱུད་རྒྱུང་ཆེན་པོ། ལུགས་ཡིན་ནི། དབང་འཁོར་
 ཆེ་འཁྲིང་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུང་གསུམ། བཀའ་བཤས་སྟན་བརྒྱུད་ནི། བཀའ་
 བཤས་བཞི། དེའི་ལམ་སྐོར་སྟན་བརྒྱུད་བཞི། དྲི་མེད་སྤྲ་རྟིག་ནི། དྲི་མེད་ལ་
 ཆོས་སྤྱུག་པ་རྩ་བའི་སྐར་ལ་སྒྲུབ་པ་དུག སྤྲ་རྟིག་ནི་པ་ཆ་བ་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་
 ལམ་བདེ་བའི་གཤམ་རྣམས་དྲིས་པའི་གདམས་པའོ། །དར་ཆགས་བཤད་འབྲུམ་
 ནི་དར་ཆགས་ཞལ་གདམས་པ་དུད་ཅི་རི་སྐར་ལ་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ་པ་ཆ་བ་
 ཀྱི་འབྲུལ་གདམ་ཏེ་(མ་ 191 པ)ནིས་ཡི་གེ་བཏབ་པའོ། །བཤད་འབྲུམ་ནི་ཏེ་
 ཏེ་དང་ཞིག་པོ་དང་རྒྱུ་མདོ་པ་ལ་སྒྲུབ་པས་མཛད་པའི་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །

ཡུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱི་ལ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡུན་དང་བཅས་པ། དབང་ལས་ཁྱིད་
 དང་བཅས་པ། གསར་མཛེད་གསུམ། ལས་སྒྲུབ་ལ། བེའུ་བུས་བརྒྱད་རྣམས་
 བཞུགས་སོ། །དམ་པ་ཀུན་དགས་གདམས་པ་གསལ་ཅད་མཁས་བཙུན་པ་ཆབ་
 སྒྲུབ་པ། དེས་ཀྱལ་བ་ཉེ་ནི། དེ་ལ་རྒྱ་བདེ་གསལ་ཆེན་པོ་ཤིང་འོད་ཀྱིས་
 རྒྱས་ཤིང་ཞི་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་པའི་བཀའ་བཤམ། དེ་ནས་རྒྱ་གསལ་ཅད་
 མཁེན་པ་སྒྲུབ་སྤེམ་གྱིས་བརྒྱུད་ཅིང་ཀྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལས་ཁྱི་དུས་ཉལ་རྒྱུ་
 ཡུར་པ་ན་རྒྱ་གསལ་ཅད་མཁེན་པའི་བཀའ་ཆགས་སྤྲེལ་བ་མྱོད་མེད་པོ་ཆེན་དུ་སྒྲུབ་
 ཡོས་བཅུན་པ་ཆེན་པོས་སྒྲིན་ཤོལ་གྱི་རྒྱན་གསན། དབང་ཁྱིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བཟུང་།
 ཆོ་ག་མཛེད་ཅིང་འཆད་སྤེལ་གནང་པའི་བཀའ་རྒྱུ་གྱིས་ད་ལྟོང་ཤིང་མ་ཆད་
 ཅས་དུ་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལག་གཅོད་ཚུལ་གྱི་རིང་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 བཀའ་ཚུལ་རིམ་བཟུང་བ། བརྒྱད་ཚུལ་སྤྲོས་པ་བཤད་པོ། །

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་དམ་ཆས་བདུད་ཀྱི་གཅོད་ཚུལ་ནི། །ཐུག་བཟུལ་
 ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་གཉིགས་པ་བཟུང་བའི་སྒྲུབ་དེ་བ་དང་མངའ་བདག་མེ་ཏི་པ་
 སྒྲུབ་ཀྱི་དཀོང་ས་པ། རོ་ཁོ་པ་རིམ་དུ་ཕྱིན་པ། རྒྱགས་དང་རྒྱུ་མཐུན་པ་
 དམ་ཆས་བདུད་ཀྱི་གཅོད་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་བདུད་
 བཞི་པོ་སྤེམས་ཀྱི་སྒྲིམས་རྟོག་ངར་འཛིན་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ།
 དེའང་ཤིང་གཅོད་ཚུལ་ས་ལ་རིམ་འཛིན་དཀོས་པ་ལྟར་སྒྲིམས་རྟོག་གི་བདུད་
 གཅོད་ཚུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རིམ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་མཁེན་
 གདམས་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མོ་གཅོད་མོ་གཅོད་དོ། །
 དང་པོ་ནི། དམ་པས་སྒྲི་དང་སྒྲི་ར་མེར་པོ་ལ། །གདམས་པ་བུལ་ཆོ་
 དུག་གནང་པོ་གཅོད་དང་། །མ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་(མ་ 192ན)ཀྱིས་སྒྲི་ལྟ་

མེ་མེས་དང་མར་ལྷུངས་སྒྲ་ར་མེར་པོ་ལ་མདོ་ལྷགས་རང་རྒྱུ་གི་གཙོད་ལྷན་དེ་
 བའི་གཞུང་ཆུང་ལྷ་བཅུ་པའི་དོན་གདམས་རྒྱུ་ལ་ཚེ་དྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་།
 རྒྱུ་ས་རང་གི་དཔོན་བཙོད་ནམས་སྒྲ་མ། དེས་ལབ་རྒྱུ་ལ་བྱུང་ཚེ་བཞི་གནང་
 བར་བྲགས། རྒྲ་ར་མེར་པོས་ཉི་གནས་རྒྱུ་ལ་བེ་རེ་ལ་གནང་། དེ་ལས་བརྒྱུད་
 དེ་རྒྱ་མེས་རབ་འོད་དང་མཁས་བྱུང་གཞོན་ཏུ་བྱུང་སྐབས་ལས་འཁེལ་བ་ནི་མ་
 གཙོད་དུ་བྲགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་དགོངས་དོན་མ་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཆས། །མ་
 གཙོད་ཉིད་དེ་ལ་མ་གཉིས་མེད་དང་། །མཁའ་འགྲོ་ཉམས་ཀྱི་བཀའ་བཏམས་བྱ་
 བཅུ་དུག །དམ་པ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་རྒྱུ་སྒྲ་མཁའ་འགྲོའི་ཚེ་འབྲུལ་བྱ་ནག་
 བཞི་འབྲུར་ཞིང་འོང་བ་གཟིགས་པ་ལས། གཤེད་ལབ་རྒྱུ་། གཉལ་རྒྱུད་ཀྱི་མ་
 རྩ་བུར་ཆུབ། གཙོད་གི་ཞང་མ་རྒྱལ་མཁའ་། ལྷ་སའི་རྒྱུན་མ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་
 མ་བཞེར་གྱུར་པ་ལས། ལབ་རྒྱུན་ནི་ཤེར་བྱིན་བཟླགས་པས་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 རྒྱུ་མ། དམ་པས་ཉིང་གདམ་ཆིག་གཅིག་གཞུངས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཉེ་རང་བཞིན་
 རྒྱུ་ས་ལ་འཕྱོར་མར་གྱུར། ཤེར་བྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་མ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་
 ཉམས་ལས་འབྲུངས་པའི་རྟོགས་ཆས་གཙོད་བྲུལ་ཞེས་མོངས་སྒྲ་བྲགས་པའི་ལས་
 གྲོལ་བྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་དེ་གཞུང་གདམས་རྒྱུ་ལ་མཁས་ཀྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་མཛད་པ་ལས།
 བཀའ་ཆོས་ཆེན་མ། ཡང་ཆོས་ལེན་ཉེར་ལྷ་པ། ལུན་མང་བུན་མེན་བྱུང་པར་
 ཀྱི་ལེན་ལན་ལག་བརྒྱུད་གསུམ་ཉིར་བཞི་པ་སྐབས་ད་ལྷའང་རྒྱན་བཞུགས་པ་
 འདྲི་ནི་མ་གཙོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་དེ། དེ་ལའང་པ་རྒྱུད་ཐབས། མ་རྒྱུད་ཤེས་
 རབ། གཉིས་མེད་དོན། མཁའ་འགྲོ་ཉམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བཏམས་བཞི་
 བཞེར་དབྱེ་བའམ། ཡང་ན་དཔོན་སྐུ་རྒྱལ་བ་དོན་བྱུང། བརྒྱུད་འཛིན་རྒྱུད་
 རྒྱུ་ལྷ་ལག་གི་དབང་བྱུག བྲགས་སྐུ་ལྷ་ལྷ་རྒྱལ་པའི་འབྲུང་གནས། ཁྱ་སྐྱམ་
 ཆོས་མེད་རྩེ་བྲགས་སྐུ་མ་བཞི། འགྲོག་ཆ་རྒྱན། (ཆོ་ 192 བ) དཔལ་ལྷན་རྒྱན།

545

546

འཇིག་རྟེན་མས་ཀྱིས་པརྟོན་པ། ལེ་པ་ནི་ལྷན་དེ་པའི་བྱ་གཞུང་ཆེ་ཆུང་། ཉེ་མ
 པའི་ར་རྩམས་པའི་ལ། ལྷ་རྩའི་གསང་ཆུང་ལ་མཁས་པ། རྒྱལ་པ་པོ་ད
 རྒྱུང་པའི་གཙོ་དཀྱིལ་། པདུན་པ་ཆོས་ཆེན་ལུས་ཅུ་ལ་མཁས་པ། པལྱུང་པ་རྩམ
 མའི་ཆུང་པའི་ལ་པརྟོན་པའི་དཔང་དང་པལྱུང་རྩལ་ལ་མཁས་པ། དགུ་པ
 རྒྱལ་པ་པོ་ན་ལུ། མོད་ཆུང་། ཁམ་བྱ་ལ་ལོ། རྒྱན་ནི་པའི་ལས་པལྱུང་པ།
 པུ་པ་ལུ་རྩམ་ལས་པལྱུང་པ། པུ་གཅིག་པ་མོག་མེང་གཟའ་སྤྱང་གི་རིགས།
 པུ་གཉིས་པ་ས་དབྱུང་ལྷ་གཉན་ས་པདག་གི་གཙོ་དཀྱིལ་། པུ་གཞུང་པ་ཐབ་དོན
 ལུགས་རྩེད་ལུ། པུ་པའི་པ་རྒྱ་མདུད་མ་དང་ཆོག་གསལ་ལྱིས་མཆོན་ཁྱིགས
 ལུ་མ་པལྱུང་པ། པུ་ལེ་པ་དམིགས་འབྱུང་མོར་ལུ་རི་རིགས། པུ་རྒྱལ་པ
 རི་ཅ་པ་གཅིག་ལན་ལག་གསུམ་ལུན་མོར་ལུན་མིན་ལྱུང་པར་བྱི་ལེ་ལག་ཉམས་ཀྱི
 པལྱུང་པ་རྩམས་ཉེ། དེ་དག་ནང་ཆོན་སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་པལ་དང་མན་པལ་ནི་མཐའ
 ལས་པ་ཞིག་གོ། འཇོན་པ་དཔེ་རྒྱལ་ནི། གཙོ་དཀྱིལ་གསལ་དཀར་དང་འབྲེ་རྩེ་
 གསལ་ལ་ཁ་པ་པཔ་ལྱང་དཀར་ལ་མ་པལས་ལྱང་དཀར་པ་པའི་དུ་གཙོ་དཀྱིལ་ལ་
 མཁས་རྩལ་འཕྱོར་པ་ལ་མོས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ལྱང་ལེགས་ལ་མེད་ལྱང་ཆོག་
 པའོ། །མེད་གེ་དང་འབྲེ་རྩེ་དེས་མང་པོ་ཐེལ་བྱིས་གནོན་ལ་གཅིག་ལུར་ཉམ་
 མེད་པ་པའི་དུ་གཙོ་དཀྱིལ་ལྱང་པ་མང་པོ་དང་འཕྱོགས་ལྱང་ཆོག་ལ་གཅིག་ལུར་
 འབྱེམས་ལྱང་ཆོག་པའོ། །རྩེ་ཆེན་རྩེ་དང་འབྲེ་རྩེ་རྩེ་ཆེན་ལ་རྩེ་ཆེན་གཞན་
 ལྱི་རྩེ་ཡོད་ལྱང་ཆོག་ལ་མེད་ལྱང་ཆོག་པ་པའི་དུ་ལ་དགེ་རྩེ་ལྱི་རྩེ་གེ་
 གཞན་ཡོད་མེད་ལྱང་ལྱང་མེད་པའོ། །དེས་ལྱང་ལྱི་རྩེ་མིག་དང་འབྲེ་རྩེ་ལྱང་
 ཅུ་ལ་མི་མང་ལྱང་གི་ཆོད་དང་འཆམས་པར་འབྱུང་པ་པའི་དུ་ལས་འདྲིར་གང་
 ཐག་གི་རྩེ་ཆོད་དང་འཆམས་པར་པལྱུང་པ་ཡོད་པའོ། །གསེར་གཟུ་ཆོག་པའི་
 དུ་མ་ལྱང་དང་འབྲེ་རྩེ་(ཆོ་ 194 ན) ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཆེ་ལ་ཆུང་ནའང་དེ་དང་ལྷ་
 འཆམས་པའི་རིན་མང་ཡོད་པ་པའི་དུ་གཙོ་དཀྱིལ་ལྱང་ཆོན་ཤེས་ན་ཡོན་དཔ་དཔག་

འཕགས་ལུལ་དུའང་ཇུ་རབས་གྲིག་ནས་མེད་པ་ཀྱང་། ལྷོ་པོ་ཀྱན་ལ་ཕྱགས་པར་
 མཛད་པ་ནི་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ལྷགས་འདིའི་གིང་རྟེན་སྒྲིལ་
 འབྱེད་ཡིན་པའི་ལྷོ་ལྷགས་སྒྲིལ་ནས་ཀྱི་མྱག་མར་བཞག་དེ་ནས་དུས་ཞབས་
 པ་ཆུང་བ། ལྷོ་བ་ཆེན་གྲི་བ་ཤི་པས་ཉི་བརྒྱད་དུ་བརྩམ་པ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 དངོས་ཀྱིས་རྩིས་སྒྲིལ་བ་ལྷོ་བ་ཆེན་དཔེ་མེད་འཛོམས། དེའི་རྩིས་འབྲངས་ཉི་མ་
 དཔལ་ཡེ་ཤེས། དུས་འཁོར་ཞབས་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་པར་ཆེན་རྒྱ་རོ་བ། ཁ་ཆེ་པར་
 ཆེན་ཤྱུ་མྱི། ལྷོ་ལྷོ་བ་པའི་དབང་ལྷག་ཞི་བ་སྒྲིལ་པའི་ལྷགས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མར་
 དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ན། །ལས་ཞེས་པ་ལྷོ་མའི་འབྲུང་ཁྲངས་ཀྱི་སྒྲོལ། །

གཉིས་པ་ནི། བོད་དུ་སྒྲིན་བྱོན་པའི་དང་པར་བྱོན་ལ། །ལྷོ་བ་བྱོན་
 གཉིས་སྒྲིལ་ཕྱགས་ཆེ། །ཞེས་པ་རྟེ། བོད་ལུལ་དུའང་ཇུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 སྒྲིལ་པར་མཛད་པ་ལས། ལྷོ་ཆེ། འཕྱོ། ར། དེང་རི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱགས་པའི་
 ལྷགས་ཉི་ཆེན་བྱོན་པའི། ཁ་ཆེ་པར་ཆེན། མན་ལྷང་བ། བོ་སྒྲུ་རྟེ། མར་ལོ་
 ཉི་མ་རྒྱལ་མཛད། ཞོ་རྒྱུ་པ་རྟེ་པར་བྱོན་ལ། པར་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན།
 མངས་རྒྱས་སྒྲིལ་པའི་མགོན་པོ་རྟེ་ལྷོ་བ་བྱོན་གཉིས་ནས་སྒྲིལ་ཕྱགས་ཆེམ། །

གཞུ་མ་པ་ནི། ལྷོ་ཆེ་མ། །སྒྲིལ་ལོ་རྒྱ་པོ་འཕྱོ་རྒྱ་པོ་འཕྱོ་རྒྱ་པོ་འཕྱོ་རྒྱ་པོ་འཕྱོ་
 ཆུང་ལྷོ་ལོ་གཞུ་མ་དང་ཁ་ཆེ་གཉིས། །བོ་སྒྲུ་རྟེ་གཉིས་ཆག་ལོ་མན་ལྷང་རྟེ། །
 ལྷགས་སྒྲིལ་བརྒྱ་བརྒྱུན་ཀྱན་སྒྲངས་ཆེན་པོར་འདུ། །ལོ་རྒྱ་པ་ཆེན་པོ་ལྷོ་ཆེ་
 པའི་འདྲ་མེར་ལྷོ་སྒྲིལ་དུག་གི་མན་དག སྒྲིལ་དུག་གི་སྒྲིལ་ཀྱི་ཆུང་ཆུང་འབྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལོ་རྒྱ་པ་ཆེ་དག་པའི་སྒྲིལ་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིལ་དུག་
 དང་། །སྒྲིལ་ལོ་རྒྱ་པ་བརྒྱ་འདྲ་མེར་ལྷོ་སྒྲིལ་དུག་དང་། །རྒྱ་པོ་རྒྱ་དཔལ་ལྷན་
 ག་རྟེ་གས་ལྷོ་མ་ནག་པོ་མཛད་ཤེས་ཅན་ལོ་གས་པའི་སྒྲིལ་དུག་དང་། །ཁ་ཆེ་
 པར་ཆེན་སྒྲིལ་པ་མགོན་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྒྲིལ་དུག་ལ་འཕྱོ་ལྷགས་སྒྲིལ་ཕྱགས་(ཆེ་
 195 བྱོན་པའི་སྒྲིལ་དུག་དང་། ལོ་རྒྱ་པ་ཆེས་རབ་ཀྱིས་པ་རྟེ་དེ་ས་མཚན་གྱི་ལོ་

[illegible]

[illegible][illegible]

བྱ་ལྟུང་འག་ཡིད་གསུམ་སྒོ་འུར་འཁྲུལ་(མེ 196 པ)འཛིན་གནས་སྒྲུབ་ས་ཤེསི་
 པག་ཆགས་དང་བཅས་པས་བསྒྲིབས་པ་དེ་ཉིད། སྒྲུང་ཁྱེད་མར་བསམ་བཞུག་
 པའི་ཡན་ལག་ཤིག་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བར་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་
 ལག་གསུམ་ཤིས་སྒྲུང་ས་འབས་དཔའ་རྒྱན་བཅོན་འབྲུལ་ཅན་ཅོ་གཅིག་ལ་སྒྲུ་
 གསུམ་མཛོན་དུ་ཁྱེད་པའི་མན་འག་ཀྱལ་ཡུམ་རྩོམ་རྩལ་འཁྲུང་མ་དཔྱད་ཤིས་...
 ཡུལ་ཆེན་ཨོ་ཚུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལ་ཐུགས་སྒྲིམ་ཁྱེད་འཁྲུང་འཁྲུང་འཁྲུང་པ་སྟེ།
 དེའང་ཡུལ་ཆེན་དེ་ཉིད་མཛོན་སྒྲུལ་སྒྲིམ་ཁྱེད་འཁྲུང་པ་མཐའ་ཁྱེད། རྩོད་ཐུགས་སྒྲི་
 བཞུད་འཛིན་དུས་འཁོར་པ་སངས་ཀྱས་རྩོམ་རྩལ་དུས་སྒྲི་འཁོར་པའི་ཁྱེད་.....
 འཁྲུལ་མན་འག་དང་བཅས་པ་གསལ་ཏེ་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུར། སྒྲུལ་བཞོད་
 ཅང་པ་ལས་རྩོགས་པ་མཐའ་ཐུག་འཕྱེས། རྩོ་ལྟུང་ར་མཁས་གནས་ཡུལ་མང་དུ་
 བྱོན། ཁྱེད་པར་རུབ་ཐོགས་ཨོ་ཚུན་སྒྲིམ་ཁྱེད་ཡུལ་དུ་ཤེལ་ས། བར་ཆད་དང་འཛིགས་
 པ་ཆོ་འཁྲུལ་མཐའ་དག་ལྟ་བུ་དང་བརྒྱལ་བྱགས་སྒྲིམ་ཁྱེད་པས་ཐིམ་ཤིས་ཤིས་མནན།
 ཡུལ་དཔྱུག་སྒྲུ་མ་ཐ་ལའི་ཐོགས་ཤེསི་རིགས་ཤེསི་མཁའ་འཁྲུལ་ཤིན་ཤིས་...
 བཞུམས། སྒྲུལ་པའི་མཛོན་མས་ཡུལ་པ་ལྟན་པ་བཞིན་ག་པོ་ག་ཞེས་པའི་སྒྲུང་
 དུ་རྩོམ་རྩལ་འཁྲུང་མ་ཉིད་དང་པོ་སྒྲུང་འཁོར་མའི་གཞུགས་སྒྲུ་པ་ལྟན་ནས་...
 བམའ་བཏུང་དང་རིག་པའི་བདེ་བ་པ་ལྟུལ་པས་ཅ་མཏུད་ཐམས་ཅད་ཤོལ། སྒྲུ་
 དང་ས་གཞི་མཁས་ལྟུང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུར་རྩོམ་པ་ལྟན་མོ་དཔོན་སྒྲུ་...
 སྒྲུང་པས་གདམས་པ་འདྲི་རྩོགས་པར་གནང་། སྒྲུར་སྒྲིམ་མཁའ་འཁྲུལ་ཤེསི་དང་
 མིང་གཅི་གདོང་ཅན་ལྟ་བུ་ཤིང་གདམས་པ་སྒྲུ་པེ་གནང་པས་ཡུལ་པ་ཆེན་པོའི་
 ས་ལ་གནས་པར་སྒྲུར་རྩོམ། ཤོད་དུ་བྱོན་ནས་མཁའ་འཁྲུལ་ཤེསི་ཡུལ་ཤེསི་ཐོག་མར་
 གཤམ་པ་མཐའ་པ། སྒྲུལ་སྒྲུལ་པ་འཛིན་པའི་དཔོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མཁའ་རྒྱ་
 བས་གསལ་པ་བདུང་པའི་རྩོད་གཞུང་ཡི་གེར་བཞོད་པར་མཛད་རྩོམ། །

གཅིས་པ་ནི། མཁའ་རྒྱ་པ་དང་སྒྲུ་མེད་སྒྲུ་ཅ་པ། ཤེསི་ཐུག་ཕྱི་མདོ་

ལྷ་མཆོད་སྒྲིལ་མང་ལས། །ལྷ་ལ་(ལོ་ 197 ན)པ་གཉིས་པ་རང་ཕྱང་ཆོས་རྒྱུ་
 ཡིས། །རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་པ་ལྟོས་གདམས་པའི་ལས་པ་བཟང་གསལ། །རིན་པོ་ཆེ་
 མཁར་ཆུ་པས་དམིའ་ཀླུ་རེ་ལ་གསེར་ཞོ་རེའི་མཆོལ་ཕུལ་ནས་ལྷ་ས་ཤིང་བརྒྱུད་
 རོ་བུམ་པ་འདར་མཛད། །ཁྱིད་གཉིས་པ་རྟོགས་ལྷན་སྒྲུབ་པ་མེད་གསེས་མན་རག་
 རྣམས་སྒྲིགས་པས་དུ་བརྟུན་མས། ལྷ་ས་ཀྱང་ཁྱིད་ལྷགས་འདི་ལ་གཙོར་བྱེད། རྒྱ་
 ཉིད་ལ་གོ་ལྟར་པ་གཞོན་བྱ་དཔལ་གྱིས་དུ་བུམ་པས་ལན་འདེབས་གནང་བ་...
 ཁྱིད་གསེས་མི་གེར་བཟུང་བ་དང་། ལྷ་ས་པ་མཁས་པ་ཕུན་པས་དཔེ་དཔལ་ལྷན་པས་
 ཟེར་བ་ལ་ཡིག་ཆ་གསལ་བར་མ་སྒྲིལ་ཤིང་། ལྷ་ས་ལྷག་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་པས་
 མཛད་པའི་རྟོག་ཆེན་དང་། མཁས་པ་ཤངས་སྟོན་དང་། ལྷ་ས་པ་ལྷན་དགའ་
 རོན་གྱི་པ་པས་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་ཀླུ་གི་རྣམ་པ་ཤང་མཛད་པ་བཞི་ལ་འབྲེལ་ཆེན་བཞི་
 ཟེར་ཞིང་། བསྐྱེད་འདེལ་ས་ཆོས་རྒྱུ་གངས་པ་བཟུད་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པས་པས་དཔེ་
 རྣམས་ལྷུལ་མཆན་གྱི་བར་དུ་ཕྱུང་བ་དང་། ལྷ་ས་པ་ལྷན་ལྷུ་མཆོད་ལས་ཀྱང་བཟུད་
 པ་འཕེལ་བ་སྒྲིགས་སྒྲིལ་མང་དུ་ཕྱུང་བ་ལས། ལྷ་ས་པ་གཉིས་པ་ལྷན་མཆོན་རབ་
 ཕྱུང་ཆོས་རྒྱུ་ལྷུ་པ་ཆེན་པ་ལས་གདམས་རག་རྒྱུ་གསེར་པས་གསན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་
 གི་མཁྱེད་འཕྲོལ་དང་གདམས་རག་གི་གནད་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་...
 ལས་པ་བཟང་པོ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲིལ་ལྷན་
 རིམ་སྒྲིལ་བཟུད་དང་བཅས་པས་ལྷ་ས་ལྷུ་པས་མཛད་རྒྱུ་།

གཉིས་པ་ལྷན་ཆོགས་ཕྱང་བ་གཞན་སྒྲིལ་པ་ནི། མི་ཏུ་དམར་པོ་ཁ་རག་
 རྒྱུ་གསུམ་སྒྲིལ་། ཆད་ལྷན་སྒྲིལ་ཆོགས་ཕྱང་བ་མཁའ་ཡས་སྒྲིལ་། རྒྱ་མཚར་
 པའི་གདམས་བཅོ་བཟུད་དང་ལྷན་པའི་ལྷུ་པ་ཆེན་མི་ཏུ་རྒྱ་གི་དེ་ཉིད་ཁོ་ཕུ་ལོ་རྒྱ་
 པ་ཕྱུམས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྟོན་བྱངས། ཟེར་ཆོས་ལྷན་པས་ཤེས་བྱའི་ཡན་ལག་
 དུ་བརྟུན་པ་ལྷན་མང་གི་རྒྱུ་། བར་སྟུབ་ཐབས་སྟུ་བརྟུན་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་བྱག་
 གི་རྒྱུ་། གསང་བ་བྱེད་སྒྲུབས་ཀྱི་འཆུག་པ་རྟོན་པ་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་

555

4. རིག་གནས་ཞུ་བྱུང་དང་བཅས་པའི་ལྷན་པ་

བཟོད་པའི་སྐབས།

སྐབས་བཞི་པ་རིག་གནས་ཞུ་བྱུང་དང་བཅས་པའི་ལྷན་པ་བཟོད་པའ་གཉིས། རིག་པའི་གནས་དངོས། ཞུ་བྱུང་ལུང་ཆེན་གཞན་ཏུ་བརྟན་པ་བྱུང་བའི་ཆུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཞུང་། རིག་གནས་ཆེ་བ། ཆུང་བ། འཕྲོས་དོན་སྒྲིག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་བཞི། ལྷ། ཆད་མ། བཟོ། གན་པ་རིག་པའི་ལྷན་ཆུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་ལུང་ཏུ་བྱུང་ཆུལ་དང་། མི་ལུང་ཏུ་དར་ཆུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཤོག་མ་ལྷ་རིག་གི། བརྟན་བཅོས་དབང་པོས་བྱས་པ་བྱུང་བཅས་བསྐྱབས། །སྐབས་པའི་ར་རྒྱལ་གཙལ་ལྷན་ཏུ་སྐྱེས་གཉན་ལྷང་། །ལྷོ་ནང་ལྷའ་མཐའ་ལྷན་མང་པ་ཀླན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་ཤིས་པར་བྱ་བ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་བྱས་པའ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལྷ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་མ་ལ་ནང་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ལྷང་བྱས་པའི་ཤོག་མར་ལྷ་རིག་པ་ལྷོ་སྐྱེས་ཏུ་ཆ་གསུམ་ཏུ་སྐྱེས་ཏུ་དེ་བཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་ཤིང་ལྷོ་དུ་པའི་... བརྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཤོག་མར་བྱས། དེ་ལ་དབང་པོས་བསྐྱབས་དེ་དེས་བྱུང་བརྟན་བཅོས་ལྷོ་ལྷ་ཀ་ར་ར་བྱས་པར་བྱས། དེ་ལ་དང་ལྷོ་ལྷང་ལྷང་བྱས་བསྐྱབས་པས་སྐབས་པར་ལྷང་ནས་ལྷོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོང་དཔོན་ཏུ་བྱུང་། ལྷོ་ལྷ་མ་ཞེས་བྱུང་བས་དེ་ར་རྒྱལ་ཆེར་ལྷོས་པ་ན། དབང་པོས། ལྷ་ལྷ་རིག་པ་མཐའ་ལས་དེ། ཡོངས་ལྷོ་རྒྱལ་པ་ལྷ་མཆོ་ཅས། །ར་ལྷོས་ཤིས་པ་བྱས་པ་གང་། །ལྷོ་དུས་ཤིས་པ་ཆུ་ཤིག་ཅས། །ཞེས་ར་རྒྱལ་བཅལ་པས་དེ་ཡིད་ལྷན་ལྷོ་ལྷོ་ཆད་ལྷོ་ལྷོ་པར་དམ་བཅས་པ་ན། དབང་པོས་ལྷོ་ལྷང་དང་གིས་ལྷོ་ལྷང་

བའི་བྱིན་རྒྱལ་ལྷན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲིའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ནས། ཡུ་
 རི་བྱ་ཀ་ར་ཁ་སྐོ་ཀ་སྒྲིང་དང་། བྱི་བྱ་འབྱེད་པའི་མདྲ་སྐོ་ཀ་སྒྲིང་མདྲ་པ་
 མཛད། དེ་ལས་ཅད་དུ་བྱི་རྩལ་པ་རྣམས་ལ་ཡུ་རིའི་བྱས་དབང་པའི་བརྟ་སྒྲིང་
 ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱུགས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་(ལོ་ 199 ན)ཅི་རིགས་
 པ་ལས། བར་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིའི་སྒྲིང་པ་མཐའ་དག་ཚུགས་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་
 བརྟ་བཅས་མེད་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་ནི་སྒྲི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་པ་འཇམ་བྱི་
 མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་བདེ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲི་བསྐྱུ་པའི་ཡུར་བམ་ཐེ་མཚམས་
 མེད་ཀྱིས་སྒྲིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟག་མ་ཅན་རིག་ཐུགས་ཀྱི་མཐུས་པ་ཀྱག་ནས་ཡུ་རི་པའི་
 འབྲེལ་པ་སྐོ་ཀ་འབྲེལ་བྱིས་འཆད་པར་བྱས་ཏེ་སྐོ་པ་དཔོན་དང་སྒྲིའི་བར་དུ་ལོལ་
 བས་བཅད་སྒྲིས་བཤད་ཅིང་། མཚམས་མེད་ཀྱིས་མི་གཤར་འབྲི་པ་ལས། སྐབས་
 རིག་ན་འདིའི་བྱས་ཅི་འདྲ་མེད་སྟུམ་ནས་ལོལ་པ་བརྟེག་པས་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་.....
 བསྐྱེད་ས་པ་མཐོང་། སྒྲིང་རོ་ཅ་ནས་ཤོས། དེར་འབྲེལ་པ་སྐོ་ཀ་སྒྲིང་སྐྱུག་
 ཏེར་ལོལ་མ་ཐིན་པས་ལྟག་མ་མཚམས་མེད་ཀྱིས་སྐོང་སྐྱུག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཅད་དུ་
 བཅས་ས་པ་དེ་ལ་སྟུ་བྱ་པ་ཁ་ཞེས་བྲགས་ཏི། དེ་དག་གཞུང་འབྲེལ་པ་དང་
 བཅས་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཇགས་ལུལ་ན་འཆད་ཉན་མ་རྒྱུ་པར་ཡོད། ཡང་
 རྒྱུས་བྱ་མཚམས་གིས་བྱས་པའི་བྱ་པ་ཁ་ཞེས་པ་ཅ་པ་སྐོ་ཀ་དགུ་བརྒྱའི་ཅད་ཅམ་.....
 རང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ། ཏ་མ་ཅན་སྒྲིས་པའི་རབ་བྱེད་སྐོ་ཐེར། དཔལ་
 ཚུལ་གྱི་བྲགས་པས་མཛད་པའི་ཡུ་རི་པའི་དོན་འབྲེལ་གཞུགས་ཀྱི་འཇུག་ས། ཡུ་
 རི་པའི་ཅར་གཏོགས་པའི་གཞུང་ཡུ་ཀ་ཏུ་ལ་ན་དང་ཀ་ཏིའི་བྱས་བྱས་པ་མགས་
 སྐོལ་དཔོན་དེའི་རིས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་ཡུ་རི་སྒྲིའི་གཞུང་ཅ་པ་ཅམ་རྒྱས་སུ་འདར་
 པ་ལོ་སྟུམ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱུགས་ཡོད། རི་བཞིན་མ་འཇུར་ར། །

གཉིས་པ་ནི། ལེགས་པ་སྒྲིས་ཏུང་གསལ་ཀྱན་རྒྱགས་སྒྲིའི་མདྲ། །འབྲེལ་
 དང་ལས་ལག་རང་གཞན་གཞུང་མང་ལས། །ཅ་པ་སྐོག་མར་ཤོང་ལོས་པ་སྐྱེར་

559

ཨོན་མེད་ཀྱི་ནང་མི་འབྲེལ་ཡོད་ལྟར་མང་དུ་ཡོད། བོད་ལྗང་དུ་འགྲོ་བའི་
 འཕྲིན་པ་མང་པོ་མཉམ་སྐྱོད་ཆོས་མཉམ་སྐྱོད་ཆོས་མཉམ་སྐྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་དུ་
 ལྷན་འབྲེལ་བྱས་ཤིང་མཉམ་སྐྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་དུ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལྟར་
 (200 ལྷན་པོ་མཉམ་སྐྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་དུ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལྟར་དུ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལྟར་དུ་

ལྷ་འབྲེལ་བཟང་ངན་མཐའ་ཡས་སོ། །ཐོད་དྲུ་འཕྱར་པའི་བདེ་སྟོད་པའི་བརྟན་
 བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བྱ་གར་དང་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པས་
 བརྟམས་པའི་(མི་201ན)དཀའ་འབྲེལ། འབྲེལ་བཤད། རྒྱས་འབྲེལ། ཡན་
 ལག་དུ་ལྟུང་སྟགས་དང་། ཉིང་ལྷུང་དང་། ཆོག་སྟུང་དང་། རྟགས་བཟུ།
 ཕྱིངས་འབྲེལ་སྟགས་བརྟན་བཅས་ཆད་མར་ཕྱར་པའི་བཟང་པོ་དང་། མོ་རྒྱས་
 མོངས་པ་དང་མང་དྲུ་མ་ཐོས་པས་བྱས་པའི་ངན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱུང་རོ། །
 གཉིས་པ་ཆད་མ་རིག་པའི་ཕྱུང་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་པ་དང་།
 བར་པོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་པའི་རྟོག་གི་སྤྲ་ཡང་སྟོན་བཅས་ཉིད། ཕྱི་རལ་པའི་སྟོན་
 པ་དང་སྤང་སྤྱོད་སྟེན་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྟོག་གི་འཕྱར་བཅས་དང་། དམ་ཟེ་གང་
 མིག་གིས་བྱས་པའི་རྟོག་གི་ཆོག་དོན་བརྟུང་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅས་ལྟ་བུ་མང་
 དྲུ་ཕྱུང་ཞིང་ནང་པའི་གཞུང་ལས་འཕྱུང་པ་སྤྲ་ཡང་ཆད་པ་ཕྱུར་ལེན་པའི་བརྟན་
 བཅས་ལྟར་སྤང་པ་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་མིན་པས་འདིར་མི་གཟུང་རོ། །
 དེས་ན་ཆད་མ་ལ་ཕྱན་མྱོང་གི་རིག་པར་གྲགས་པའང་ཆད་རག་ཅན་ལ་དཔྱོངས་
 ཀྱི་དོན་གྱི་ཁས་ལེན་མི་མཆུངས་པས་བྱད་པར་ཆེད། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཕགས་ལུལ་དྲུ་ཕྱུང་ཆུལ། ཐོད་དྲུ་ཕྱུང་ཆུལ།
 ཞར་ཕྱུང་བྱུང་མཐའ་གང་དང་མཆུངས་པར་བཤད་པོ། །

དང་པོ་ནི། (ནང་པའི་ཆད་གཞུང་ཐོག་མར་ཆད་བྱུང་ལྟེ།) །རྒྱལ་པའི་
 གསུང་རབ་ལས་མདོན་སྒྲུལ་ཆད་མ་གསལ་བར་བརྟན་ཅིང་རྗེས་དཔག་ཆད་.....
 མའང་མ་བཀག་པ་དང་གཏན་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་བྱུགས་ལས་གིས་པ་དང་།
 དཔྱོངས་པ་མེས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ཉིད་སྟོན་དང་བྱ་བ་བྱེད། །འཕྱང་པར་སྟུབ་
 པའི་རིགས་པ་བཞི། །ཞེས་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་བཞི་གསུངས་ལ། སྟོན་ཆ་མ་
 ཉི་མེ་པར་མངས་བྱས་འོད་སྟངས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལའང་ཕྱུང་པར་བཤད། སྟོན་པ་

བ་མེ་ཆུར་སྤྱངས། ལན་གསུམ་པ་ལ་དེས་བརྟན་ཅམ་ཡུང་འདུག་གསུངས་
 བས་བཞག་པར་བཤད། རང་འབྲེལ་དང་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཅད་མ་སྤྱང་
 གྲག་བཅུ་གཉིས་པར་གྲགས། དེའི་(མི་202ན)སྤྱབ་མ་ཤུག་སྤྱོད་སྤྱང་གྲག་
 བཅུ་གཉིས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད། སྤྱབ་དཔོན་དུ་ལ་བའི་ལྷན་ལྷེ་བདུན་ཅང་
 བར་འབྲེལ་བ་མཛད་པར་གྲགས། རྒྱན་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་
 རྣམ་འབྲེལ་ལ་ཅད་མ་སྤྱང་གྲག་ལྟེན་དང་བཞི་པའི་འཕྲོ་མཐུད་ནས་ཅད་ཡུབ་
 ལེའུ་གསུམ་པ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་དཀོངས་དོན་དབྱ་མར་བཀྲལ།
 ཅད་མ་སྤྱང་གྲག་བཅུ་བརྒྱད་པར་གྲགས། གཞན་ཡང་བུ་མེ་བདེ་བྱིད་དགའ་
 བ་ལ་སྐགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མང་དུ་བྱུང་། སྤྱབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། ཁ་ཆེ་
 ར་ལྷ་འཕྲུལ་རྟོག་གེ་པ་ལ་ལྷ་འཕྲུལ་གྲགས་པ་དང་། ཉི་མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱན་
 མཁན་པོའི་རྩིས་སྤྱོད་འབྲངས་ནས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལོན་ནོ། (རྣམ་འཕྲུལ་རྟོག་
 སྐགས་རྒྱལ་ར་གསུམ་པས་བཀྲལ། རྩི་འཆོས་དེ་བརྒྱུས་ཀྱི་མ་གྱི་ལས་བཀྲལ།)།
 སྤྱབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྣམ་འཕྲུལ་ལ་འབྲེལ་བ་འཕྲད་ལྷན་ཆེན་མོ་ཞེས་སྤྱང་...
 གྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། རིག་སྐགས་ལ་འབྲེལ་བ་སྤྱབ་མ་ལ་ལན་པ་མཛད།
 རྩི་རྩལ་པའི་ཆུད་པ་བརྒྱག་ནས་རྒྱལ་ར་ལན་གསུམ་བརྒྱངས་པས་རྒྱལ་ར་གསུམ་...
 བར་གྲགས་པ་དེས་ཅད་མའི་གཞུང་སྤྱན་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་ནས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་...
 པའི་དཀོངས་པ་བཀྲལ། རྒྱན་མཁན་པོ་དང་འདྲི་གཉིས་ཅད་མ་ལ་རྣམ་དཔྱད་
 ཀྱི་ཅལ་གྱི་དུ་ཆེ་བར་གྲགས། སྤྱབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་གཞུང་སྤྱན་མ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་འདུས་པ་དེ་ཉིད་བརྒྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་མཛད། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་
 དེའི་དོན་བརྒྱལ་བའི་རྩི་ཀ་ཅད་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་མཛད་དོ། (ཅུ་གྱི་སྤྱོད་
 མཛད་སྐགས་གཞུང་སྤྱན་མང་།) གཞན་ཡང་རིག་གྲུབ་སྤྱན་མ་སྐགས་ཅུ་གྱི་
 སྤྱོད་མཛད་པ་དང་། ལམས་ཅད་མཐོན་གྲུབ་དང་རྩི་རྩལ་དོན་གྲུབ་སྐགས་དག་
 སྤྱང་གིས་མཛད་པ་དང་། མཐོན་ཆོག་གི་དེ་ཉིད་བརྒྱན་པ་སྐགས་ཆེ་དུ་འཕྲུལ་

568

མྱོལ་མ་རྩེ་དོན་ཡོད་དཔལ་པ་ལས་པཎ་ཆེན་སྐུ་མཆོག་ལྟན་མོགས་མདོར་(མྱོ་
 203 པ)ན་སྐྱ་པའི་མེད་གི་ཁྱ་ཏིག་ཕྱིར་པ་པརྟར་ལ་པརྟུས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོན་ནོ། །
 ཡང་དཔལ་ལྟན་མུ་མ་དམ་པའི་སྐྱོལ་མ་མོ་ཆེན་བྱང་ཅེ། དེ་ལས་མོ་ཆེན་གྲགས་
 པ། དེ་ལས་པོ་དོང་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་བྲལ་ཆེན་པོ་ཕྱོན་ཅིང་ཆད་མ་རིག་
 ལྟང་བུ་པའི་ལྷགས་སྐལ་རྒྱར་དུ་དབྱེ། ཡང་ཞང་མདོ་ལྷེ་དཔལ། མཁས་པ་
 རྣམ་པའི་དཔལ། གཉམ་དཔོན། རེད་མདའ་པ་གཞོན་ནུ་སྐྱ་ལྟོས། རྩེ་ཅོང་
 ཁ་པ། དེ་ལས་རྒྱལ་ཆུང་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་པ་
 མོགས་པརྟུད་དུ་ལྷའི་པར་འཆད་སྐལ་མ་ཉམས་ཤིང་རིག་ལམ་མེད་གའི་ར་རྩེ་
 སྐྱོག་པཞིན་པའོ། (ལྟག་པར་འཇིག་རྟེན་དཔང་། །རྒྱལ་མཆོག་པདུན་པས་རིག་
 གཞུང་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེད། །ཆོས་གྲགས་དཀོངས་པའི་རྒྱ་པོ་ཀུན་འདུས་སོ།) །དེ་
 ལྟར་མཁས་པ་དུ་མས་རིག་པའི་ལམ་མ་འབྲུལ་པར་གསལ་པར་མཛད་ཀྱང་ཕྱིས་
 རྣམ་རིམ་གྱིས་པས་དན་མས་དང་སྐོ་སྐོས་དམན་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལྟར་ལྟང་
 བས་རིག་པའི་དཔང་ལྟག་གི་གཞུང་ལྷགས་རྒྱད་གསུམ་པ་ན། དེའི་རྒྱལ་མ་རྣམ་
 པར་ལྟག་པར་གསལ་པར་མཛད་པ་འཇིག་རྟེན་དཔང་ལྟག་རྒྱུན་རས་གཟིགས་་་་
 རྒྱལ་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་སྐྱོན་ཆོས་ཀྱི་་་་
 གྲགས་པར་སྐྱེ་བ་པཞེས་པའི་བག་ཆགས་སད་དེ་ལྟགས་ནས་ཤར་གྱིས་གསུང་པ་་་
 ཉིད་མི་གི་པས་འབྲི་བ་ཁོ་ན་ལས་རྩམ་གཞི་དང་ལྟག་དཔེ་གཟིགས་རྟག་གི་རྩལ་
 པ་གང་ཡང་མ་མཛད་པ་མོགས་སྐྱད་འཕགས་དོ་མཆར་དུ་མ་དང་ལྟན་པའི་ཆད་
 མ་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པ་སྐོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་ཉིར་འཆར་བསྐྱེད་པར་་་་
 མཛད་དེ། ཆོས་གྲགས་དཀོངས་པའི་རྒྱ་པོ་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཀུན་
 འདུས་དང་འཁྱུག་རོགས་ཆེན་པོར་ལྟར་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། (རྟག་མོས་རོ་པོ་ཉིད་མེད་ས་ལྷགས་པས། །རྣལ་འབྱོར་
 སྐྱོད་དང་གཞན་དག་གྲགས་ལྟེ་པའི། །དབྱ་མར་བཀྲལ་རྟེ་པོད་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱལ་

གསུམ།) །ཆད་མའི་གཞུང་འདི་མེ་ཅོང་(མོ་ 204 བ་)ཁ་པ་མོགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་
 འདྲ་བ་སྟན་ཕུང་ལྟེ་བའི་ན་པའི་ན་མ་གཞག་མ་འབྱུང་བར་སྟན་པའི་བརྟན་ . .
 བཅས་སྟེ་བཞེད། མཁས་མཆོག་དག་དབང་ཆོས་ལྷགས་ཀྱིས་འདི་ལ་ནང་དོན་
 རིག་པ་ཆར་པའི་བརྟན་བཅས་ཞེས་བྱ་དགོས་ཀྱི། བརྟན་བཅས་རྩ་བོ་ནི་ཕྱི་
 རིག་པར་འཛུགས་ཏེ་ཆད་མ་རིག་པའི་བརྟན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།
 བརྟན་བྱ་གཏན་ལ་ཡལ་པའི་དོན་ལ་དགོངས་ནས་ཆོག་ལོ་ཆེན་པོས་རྩ་བོ་ཉིད་ .
 མེད་པར་སྦྱ་བའི་དབུ་མ། ས་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནལ་འཕྱོད་སྦྱོང་པའི་དབུ་
 མ། གཞན་དག་པལ་མོ་ཆེ་འཛིག་རྟེན་ལྷགས་ལྟེ་སྦྱོང་པའི་དབུ་མར་བཀྲལ་ཏེ་
 བོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གསུམ་མ། །ཡང་ཀུན་མཁྱེན་བསོད་ནམས་མེད་ལོས། རིང་
 པའི་གཙུག་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ། །ཕྱི་བདུན་གོང་འག་བཞེད་པས་ནས་
 འཆད་པ་དང་། །ཁྱེད་འབྲེལ་ལེགས་ཆ་བདུས་ནས་འཆད་པ་དང་། །རང་གི་རྣམ་
 རྟོག་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་ལྟེ། །གངས་ཤིང་ཁྱོད་འདིར་འཆད་ཚུལ་རྣམས་གསུམ་
 ལས། །སྟེ་བདུ་མར་རིག་ལམ་གོ་མས་བྱས་ནས། །སྟན་མེད་བརྟན་པའི་མན་
 དག་དང་ལྟན་ཅིང་། འཆས་དབུངས་སྟགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མངའ་བ་ཡི། །ས་སྟེ་བ་
 ནི་འཆད་ཚུལ་དང་པོ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་པཎ་ནི་ཆད་མ་མན་
 དང་། ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱི་བདུན། ལེའུ་དང་པོའི་རང་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་བྱ་
 གཞུང་གོང་འོག་སྟེ་ཆོགས་སྟེ་སེལ་བྱར་ཡོད་པ་རྣམས་རིགས་མཐུན་ཚུགས་གཅིག་
 དུ་བཞེད་པས་ནས་འཆད། བོད་སྟན་གཞན་པལ་མོ་ཆེས་ལྟ་ཀྱི་རྒྱན་མཆོག་རྣམས་
 ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ལེགས་ཆ་བདུས་ནས་འཆད། རྒྱལ་ཆབ་ཆེ་དང་མཁས་བྱུང་ཆེ་
 གཉིས་ནི་རང་གི་རིག་པའི་སྟེས་འཆད་པ་ལྟེ་འཆད་ཚུལ་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ། །
 གསུམ་པ་བཅོ་རིག་པའི་བྱུང་བ་བཞད་པ་ལ་གསུམ། སྟགས་རྟེན། སྟེ་
 རྟེན། གསུང་རྟེན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། (བཅོ་རིག་མཆོག་གྱུར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་རྟེན། །ཀུན་

གྱི་ཤོག་མར་པད་ཐུངས་མཚོག་རྟེན་བྱུང་། །(ཀི་204པ)གཞན་དག་དང་ལྷན་
 རྒྱལ་གྱིས་རིམ་པར་བཅིགས།) །པཱོ་གནས་ཐམས་ཅད་ལྷན་རག་མིད་གསུམ་དུ་
 འདུ་ཞིང་འདིར་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་བོར་ལྷན་གྱི་ལས་དང་། དེའང་པཱོ་
 རིག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་འཕྲུལ་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱིས་པན་བདེ་ཟད་མི་ཤེས་པ་
 འཛེལ་བ་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྒྱལ་མིན་
 ཅིང་། དེའང་བརྟན་པ་འདི་ལ་རྟེན་གསུམ་གྱི་གྱི་ཤོག་མར་ཐུགས་ཚས་སྐྱེ་
 རྟེན་ཉིད་བྱུང་ཆེ། རྟེན་པ་ལྟུན་རྒྱུ་ཞི་ཆལ་དུ་བརྟན་པས་པའི་ཚ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་
 མ་སྒྲུགས་གྱིས་པཱོ་ཐུངས་པའི་མཚོད་རྟེན་བཅིགས། དེ་ནས་གཉིས་པ་བྱུང་ཆུབ་
 མཚོད་རྟེན་སྒྲུགས་ཆ་བརྒྱད་མཚོད་རྟེན་དུ་ཐུགས་པ་རྒྱལ་དང་། གཞན་དག་
 དབང་སྐྱུ་དང་མེན་མའི་མཚོད་རྟེན་གྱིས་མཚོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་དང་ཉན་ཐོས་
 དབང་བཙུག་པའི་མཚོད་རྟེན་སངས་པོ་གསུགས་ཅན་ལྷོང་པོ་སྒྲུགས་དང་ལྷན་རྒྱལ་
 གྱིས་རིམ་པར་བཅིགས་པར་བཤད་པའི་ཐུང་པོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུ་རྟེན་བྱུང་ཆལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཕགས་ཕྱུལ་དང་།

བོད་དུ་བྱུང་ཆལ། ཞར་བྱུང་གཞུང་གི་ཐུངས་སྒྲིམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་གྱིས་སྐྱུ་བྱུང་ཆལ། འབྱུང་སྐྱུ་བྱུང་ཆལ་པོ། །

དང་པོ་ནི། (རི་མོ་ཚོ་ལོ་འབྱུང་པར་འཇིགས་ཐུལ་ལ། །ཆངས་དང་མི་

ལུས་པམ་པས་ཤིང་དེ་ནས་བཙུགས། །ཐུབ་དབང་གཤིགས་པར་དངོས་སྒྲུ་འབྲུལ་
 རྒྱས་བྱུང་།) །མིས་འབྱུང་གཉིས་ལས་རི་མོ་སྒྲུ་བ་ལྟེ་དྲང་སྒྲིང་ཨ་ཤི་ལྷན་རྒྱུར་

པའི་རི་མོ་མཚན་ཉིད་ཆངས་པའི་ཚད་ལིག་ཅིས་བྱ་བ་ལས། རྟེན་པས་ལ་
 དང་པོ་མི་རྒྱལ་ཚེ་པོ་འབྱུང་ནས་མི་པའི་དུས་མའི་བདག་པོ་འཇིགས་ཐུལ་...

བྱ་བ་བྱུང་། དེས་ས་འདི་ཚས་བཞིན་དུ་བརྒྱངས་པས་ཚེ་པོ་ལང་འབྱུང་དུ་

འཕྲེལ་ཉི་ཤིན་དུ་བདེ་བར་བྱུང་། རྒྱལ་པོས་དགའ་ཐུབ་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཐུང་

པས་དབང་ཐུག་གི་ལོན་ཏན་བརྒྱད་མོ། དེ་ལ་ཆངས་པས་བརྟན་བཙུག་

570

ལྷན་པའི་ཉེས་པ། ལྷན་པའི་ཕན་(མི་ 205 བེ)ཕོན་སྐབས་དང་། ལུས་ལ་
 མཛེས་པ་མ་ཆང་ན། །ཆད་དག་གིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་མཛེས་དགོས་པའང་
 བརྟན། དེ་ནས་བརྒྱམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་འཕྲུལ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་
 བཟོ་བྱས་པ་ཆེད་པ་བྱེད་པ་རྟག་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱད་དཔར་གཤེགས་ཀྱི་
 བར་ཡང་གཞུགས་དེ་ཆེད་ཀྱིས་པས་དངོས་སུ་འཕྲུལ་བ་སྤྱད་ཀྱས་པ་བྱུང་བ་ ་ ་
 འདྲུལ་བ་ལྷང་ལས་གསལ། ལྷན་པ་ལྷན་པས་འདས་ནས་བྱུང་པོ་བརྒྱ་ཙམ་
 ཀྱི་བར་དེ་འདྲ་གིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ལྷ་ཏུ་ཡན་མུ་རྟིག་འཁྲི་གིང་ལ། །བརྒྱར་
 བའི་ཀྱིས་སྐྱ་ཆུ་ལོན་འོད་ཟེར་མ། །བརྟན་འདིར་སྐྱ་མི་རྟོན་ལ་སྤྱད་བྲགས།
 ལྷ་ཏུ་ཡན་དང་མུ་རྟིག་འཁྲི་གིང་ཅན་གཉིས་ལ་བརྒྱར་བའི་ཀྱིས་སྐྱ་ཆུ་ལོན་མ་ ་ ་
 དང་འོད་ཟེར་མར་བྲགས་པ་ནི་བརྟན་པ་འདི་ལ་སྐྱའི་རྟོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱད་
 བར་བྲགས་ས། །དེའང་མ་ག་རྒྱ་ཀྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་རྟིང་པོ་དང་སྐྱ་སྐྱག་ཀྱལ་
 པོ་ལྷ་ཏུ་ཡན་གཉིས་མ་མཐོང་མཛེད་པོར་བྱུར་དེ་སྐྱིས་ཀྱིས་འཕྲུལ་བ་ལས། ལྷ་
 སྐྱག་དུས་དེན་མང་མེད་པའི་རྟོན་ཀྱི་ཁྲུང་བརྒྱར་བའི་སྐྱིས་ལན་ཏུ་གཞུགས་ཅན་
 རྟིང་པོས་ལྷན་པའི་སྐྱ་རས་ལ་ཀྱིས་དེ་བརྒྱར་བར་བཅམས་པ་ན། ལྷན་པའི་གཞི་
 རྟོན་མ་བཟོད་པས་བཟོ་བོས་ཀྱི་བར་མ་རྣམས་པ་ལ་སྐྱས་ཁྲིང་གི་འགམ་ཏུ་ལྷན་པ་
 བཞུགས་དེ་ཆུ་ནང་ཏུ་ཤར་བ་བཞིན་རས་ལ་ཀྱིས། རྟིང་འོག་ཏུ་རྟོན་འབྲེལ་
 ལྷགས་འཕྲུང་ལྷོག་སྐྱུ་པས་འཕྲོ་བསྐྱུ་བའི་གཞི་ལྷ་ལན་ལོན་པཅས་ཀྱིས་དེ་བརྒྱར་
 བས་ལྷ་ཏུ་ཡན་ནས་བཞེད་པ་མཐོང་བ་འདི་ལ་སྤྱབ་པ་ཆུ་ལོན་མར་བྲགས་ཟེར།
 ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་མེར་སྐྱར་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆ་མེད་ཆེན་ཀྱི་ཆུང་མས་ ་ ་
 འབངས་མེ་རྩ་རྩ་དོ་གལ་ལེན་ཏུ་བཏང་བ་ལས་ཏུ་བ་རྣམས་མས་བཏངས་དེ་གི།
 དེ་སངས་ཀྱིས་ལ་དང་པའི་རྒྱས་དེ་མ་ཐག་མི་ཤར་བྱུང་པའི་བཅོན་མའི་མངལ་
 ཏུ་བྲགས། བཅས་པ་ན་ལྷ་རྟིག་གི་ཆར་བབས་པས་མིང་ལྷ་རྟིག་ཅན་ནམ་སྐྱ་
 རྟིག་འཁྲི་གིང་ཏུ་བཏགས། (མི་ 206 བེ) དེས་ལྷལ་དབྱས་ཀྱི་ཆོང་པ་ལས་སངས་

རྒྱལ་གྱི་གདམ་མོས་པས་དང་དེ་མིན་ཡིག་བརྒྱུད་བཤམ། རྩོན་པས་རམ་གྱི་རམ་
 ལ་འདྲ་ཟེར་བཀྱི་བ་བཞིན་ཤི་མོ་བས་བྱིས། བཀའི་ཆོགས་བཅད་བཅས་སྒྲིམ་ལན་
 ཏུ་བརྒྱུད་བ་མཐོང་བས་བྱ་མོས་བདེན་པ་མཐོང་། འདི་ལ་ཐུབ་པ་འདྲ་ཟེར་
 མར་ཐུགས་ཏེ་སྒྲིམ་ཆེད་གཙང་ཞིང་ཡུལ་དབུས་དང་གར་གྱི་ལྷ་རིགས་ན་མས་
 འདི་ལས་མཆེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། (གདུགས་ཆོད་ལལ་གྱི་མཁོན་མེད་མས་སྒྲིན་དོར་། །
 བཀས་གནང་ཤིན་ཆེན་འབྱུང་སྐྱེ་མང་དག་དང་། །ལྟར་གསེགས་ཆོ་ན་གསལ་
 ལན་ལྟལ་པོ་ཡིས། །ཅན་ལྟ་བུ་བཞེངས་ད་ལྟ་ལྟ་ནག་བཞུགས།) །ཁྱིམ་བདག་
 དང་ཕྱེན་གྱིས་གདུགས་ཆོད་ལ་དགེ་འདུན་སྒྲིན་དངས་པར་རྩོན་པ་མ་གསེགས་
 པའི་ཆ་ལལ་གྱི་ཐོག་མ་མི་བཞིན་པར་མཐོང་ནས། རྩོན་པས་གནང་ན་སྐྱེ་བཀྱིད་
 དེ་བཞུགས་པར་གསལ་ཞེས་མཁོན་མེད་མས་སྒྲིན་གྱིས་ཞུས་པའི་དོར་བཟུམ་.....
 གནང་སྒྲེ་ཤིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་སྐྱེ་གཞུགས་མང་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བཅོམ་
 ལན་འདས་ལྟ་ཡུལ་ཏུ་གསེགས་ལལ་གསལ་ལན་གྱི་ལྟལ་པོས་མཆོད་ཡུལ་ཏུ་.....
 ཅན་གྱི་སྐྱེ་འདྲ་བཞེངས། མར་རྩོན་པ་ལྟ་ལས་བཟུང་བ་ན་སྐྱེ་དེས་གོམ་པ་
 ཏུག་ཏུ་བཞུས། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དགེ་མིར་བཞུད་ཅེས་བཅོམ་ལན་འདས་གྱིས་
 བརྒྱལ་བས་མཁའ་ལས་གསེགས་ཏེ་ད་ལྟའང་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཅན་ཁྱེ་པོ་
 ཞེས་འདྲ་བཟུམ་གྱི་མི་མང་མང་མང་ཏུ་འབྱུང་བ་སྒྲིམ་ལྟའི་ཐོག་མ་ནི་འདི་...
 དག་གོ། །དེ་ཆེས་སྐྱེ་མི་ནོར་བུར་དྲ་ཏུ་ལས། །གང་ཆེན་མཆོ་བཞེངས་སྐྱེ་
 མི་རྒྱ་མཆོར་བཞུགས། །དེའི་ཆེས་སྐྱེ་རྩོན་པ་སྐྱེ་རན་ལས་འདའ་ཁར་བརྩན་པ་
 གནས་ཤིང་སྐྱེ་སྒྲིམས་འདུལ་མིར་འདི་སྐྱེ་ཆལ་བཞེངས་ཤིག་པར་བཀའ་བརྩམ་བ་
 ལྟར་སྐྱའི་ནོར་བུ་ཏུ་མར་སྐྱེ་དང་དྲ་ཏུ་ལས་བཟོ་བུས་ཏེ་པོངས་སྐྱེ་ནས་སྐར་གང་
 ཆེན་མཆོ་ཆ་ཞིང་དཔག་ཆད་བཟུང་ཆ་པ་བཞེངས་ནས་ཕྱིར་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ཏུ་...
 བཞུགས་སོ། །དཔའ་པོས་ནོར་བུ་ཏུ་མར་བཟུང་བཅུ་གཉིས། །ཉིར་ལུང་(ཞི

206 བ) ལྟ་ཆའ་ལས་ལྷ་ཚོགས་པས་འབྲུལ། ། ཁྱི་མ་ལྟ་དང་གཞན་གཉིས་པོ་ད
 བ་བཞུགས། ། དེས་ཀྱིས་ཕྱིན་བརྒྱུའམ་རྟོན་པ་ཉིད་དང་མཆོངས། ། དཔའ་པོ་
 བརྒྱ་ཕྱིན་ཁྱིས་ལྟ་དང་མིའི་ནོར་བུ་རྟོགས་ལུ་དང་། ། འཆིང་བུ་ལུ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག
 ལྟ་ནོར་བུ་དུ་མ་ལས་རྟོན་པའི་རྒྱ་བཞེངས་པར་བརྟམས་ཏེ། ། བི་ལུ་གམས་རྟོན་
 པའི་ཞབས་ཀྱི་མཐེའུ་ཆུང་ལ་མིག་རྒྱུད་བརྟགས་ནས་ཅད་གཞལ་པར་བརྟམས་...
 བས་མ་ལོན་ཏེ་འདྲ་མདངས་དགའ་པོའི་འཁོག་རྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་དགའ་པོའི་...
 དཔལ་གྱི་དུང་ན་ལྷེའམ། ། དེས་རྒྱའི་ཅད་ལ་རྟོག་པ་ཞོག་ལ་རང་གི་རྟོན་པ་མེད་
 ལ་ཕྱོག་གིག་གམ་དངས་པས་དེ་མ་མག་རྟོན་པའི་རྒྱན་སྒར་ལྷེའམ། ། དགའ་ལོ་བརྒྱད་
 དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཅད་རྟོན་གྱི་མ་མའི་དག་བཞེན་དང་། ། ཉེར་ལུ་བཟུན་
 མེད་སྒྲུང་པའི་རྒྱ་ཅད་དེས་དང་མཆོངས་པ་ལས་ལྷ་ཚོགས་པའི་འབྲུལ་གྱིས་...
 བཟུན། ། རྟོན་པས་ཞལ་གྱི་འདྲ་མེད་རྒྱ་བརྒྱས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱུའམ་ཏེ་གྱི་མ་ཉེར་ལུ་
 པའི་རྒྱ་ཅད་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ལྟ་ལུ་དུ་རྒྱན་དངས། ། གཞན་གཉིས་ལྟ་ལུ་ལོ་རྒྱུན་
 ལྟ་ལུ་དོ་རྟེན་གདན་ནམས་རྒྱ་ལོ་ལྟངས་མང་པོ་དང་། ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་པ་ལྟ་
 ལའི་དུས་བཅུ་གཉིས་པ་བརྒྱ་ནག་དང་། ། བརྒྱད་པ་བལ་པོར་གདན་དངས། ། རིམ་
 གྱིས་པོ་དུ་ཕྱོག་ཏེ་འབྲུལ་སྒྲུང་དང་ར་མ་ཆིང་བཞུགས་པ་འདི་དག་མིན་ཏེ་...
 སངས་རྒྱས་དེས་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱུའམ་པའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་ཉིད་དང་ཕྱིན་ཐུགས་...
 མཆོངས་པ་མིན་ན། ། ལུ་རན་འདས་འོག་ལྟ་བཙོ་མིར་རྒྱལ་པས། ། དུམ་མེ་རྒྱན་
 གམས་རྒྱ་དང་མ་ག་རྒྱའི། ། དོ་མཆོར་ཅན་བརྒྱད་ལ་མོགས་མང་དུ་བཞེངས། །
 རྟོན་པ་བརྒྱ་རན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་མིའི་བཙོ་ལོ་འབྲུལ་དང་རྟོན་པ་ཆེར་...
 མེད་པ་ན་ལྟའི་བཙོ་ལོ་མང་པོ་མིར་རྒྱལ་ནས་རྟོན་ལྟར་པར་འཇགས་པ་ན་མས་...
 བཞེངས་པའི་རྟོགས་ལྟ་ཏེ། ། དེའང་རྟོན་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཆུང་ཉེ་པར་
 འཇགས་པ་ཏེ་མས་ཀྱིས་ལྟལ་མ་ག་རྒྱར་ལྟམ་མེ་རྒྱན་གམས་ལྟར་པའི་ཆོ་བས་ལོ་...
 ར་རྒྱ་མིར་རྟོན་ཅོན་རིགས་ཀྱི་དོ་ལས་ལྟམ་པའི་(ཆོ་ 207 ན) ལྟ་གཞུགས་དང་རྟོ་

ཁང་། འཕྲིང་པོས་ཀྱིས་པོ་འཕྲིང་པོ་ལྟ་བུ་གསལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྐུ་
 ལས་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱིས། མཆོད་པས་དྲོ་ཆེ་གདན་དུ་ཕྱི་དུམ་པས་མཆོད་རྟེན་ལ་ནང་
 གཞི་ལེན་ཞུས་པའི་ཁང་པ་མང་དུ་ཅན་ཞི་གི་ཁྱོད་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟེ་མ་བཟུང་...
 པ་ལ་ཕྱོག་པ་དགུང་པོ་མེད་པའི་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་མཁུ་དེའི་ལྷན་འབྲས་ཅན་...
 མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པ་བཞེད་ས། རྒྱལ་གསལ་གྱིས་གདོང་ཁེད་ས་པ། བ་པམ་འཕྲིང་
 ལ་མེད་པའི་མ་རེག་པ། རོད་འདྲེན་གདོང་། རྒྱུད་ལས་ནས་གསུམ་ནས་ལེན་པ་
 མེད་ཅིང་། དུམ་སྐྱུ་ཕྱོག་པ་དང་། མཆོད་སྐྱུ་མི་གསལ་པ་མེད་པས་ཁྱུད་པར་བརྒྱད་
 མ་གཏོགས་ཕྱོག་པ་དངོས་དང་མཆོད་ས་པར་བུགས་པའི་མ་རྒྱུ་པོ་ལྟེ་ཕྱུང་། དེ་
 བུ་ཕྱོག་པ་དག་ཅི་རིགས་པས་རིམ་གྱིས་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཁུ་མ་གཏོགས་རྟེན་
 རོ་མཆོད་ཅན་བརྒྱད་ལ་མེད་པས་པ་མང་དུ་བཞེད་ས་ས། །ལྷ་རབ་མེད་དུ་མ་གཏོགས་
 བརྒྱད་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། །དོར་གདན་ནང་མཆོད་གཏོད་ཕྱིན་བཟོ་བོས་བཞེད་ས།
 ལྷ་སྐྱུ་པ་དུ་མ་ལྷ་སྐྱུ་ལོས་བཅོས་པ་མང་། །ལྷ་པོ་ལྷ་རབ་མེད་ཀྱི་དུ་མ་གཏོགས་
 ཅན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། དྲོ་ཆེ་གདན་གྱི་ནང་སྐྱོར་མེད་པས་གཏོད་ཕྱིན་
 ཀྱི་བཟོ་བོས་བཞེད་ས། ལྷ་སྐྱུ་པ་ཀྱི་དུ་མ་ལྷ་སྐྱུ་ལོས་བཟོ་བོས་བཅོས་པ་མང་མང་དུ་ཕྱུང་
 རོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་དང་གཏོད་ཕྱིན་གྱིས་བཅོས་པ་དེ་ནས་སྐྱོར་ཞི་བཞེད་ས་ནས་མོ་
 མང་པོར་དངོས་སྐྱུ་འཕྲུལ་པ་བཞེད་དུ་མ་པོད་ལ། ལྷ་སྐྱུ་པ་ཀྱི་དཔལ་གྱིས་དེ་
 ལྟར་མེད་ནའང་། བཟོ་བྱུང་གི་གཞན་སྐྱུ་ལྱང་མི་གསལ་པ་ལྟེ་ཕྱུང་པོད། དེ་ནས་
 ལྱང་ལྷན་རིང་པོར་ལྷ་སྐྱུ་ཀྱི་ཅལ་སྐྱོར་མེད་པས་བཞེད་ས་པའི་བཟོ་བརྒྱད་མི་
 འབྲུ་པ་མང་པོ་ཁོ་ན་ཕྱུང་གི། གཅིག་གི་རྒྱུ་ལྷ་འབྲུང་པའི་སྐྱུ་པ་བཟོ་བཞུགས་པ་
 མེད་དོ། །ལྟེ་དང་གཏོད་ཕྱིན་ལྷ་སྐྱུ་ལོས་བཟོ་བོ་མཐུན་པ། །ལྷ་སྐྱུ་པ་ལྷེད་འཇིན་
 ལྷ་སྐྱུ་ན་ལྷགས། །དུམ་དང་རྒྱལ་ལྟེ་དང་གྱི་བཟོ་བོས་བུགས། །དེའི་ལྷ་ནས་
 རིམ་པ་བཞེན་ལྟེ་དང་གཏོད་ཕྱིན་དང་ལྷའི་བཟོ་དང་མཐུན་པ། ལྷ་པོ་མང་ས་
 ལྷ་སྐྱུ་པ་ཀྱི་དུ་མ་(མི་207པ)ལྷ་སྐྱུ་པ་ལྷེས་པ་མ་གཏོགས་ཕྱུང་། ལྷ་པོ་

རང་ཚུལ་གྱི་དུས་ལུང་མ་ཅུང་མཐོན་ཏེ་ཉེ་མང་འཇིན་ཅིས་པ་ཡུང་། དེ་པ་ལྷ་
 ལའི་དུས་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅིས་པ་དང་། དེའི་ལྷ་ལ་ཟེར་བ་ཡུང་བ་ལྷན་
 ལས་བཅུད། དེ་དག་གི་མིས་འབྲས་ལུགས་བཞོན་ལ་གིན་དུ་མཁས་ཤིང་དེའི་རྒྱུ་
 གྲོལ་འཇིན་པ་ན་མས་ཤིམ་བཞིན་དུ་ལུས་བཞོན་དང་། རྒྱུ་ལྷོང་གི་ལུགས། ཤར་
 གྱི་བཞོན་ཞེས་ཟེར། ཤར་གྱི་ལྷོང་ལའི་རྒྱུ་འབྲས་ཤར་ཤིས་དང་། ལུའི་རྒྱུ་
 འབྲས་མ་གཞུང་དང་པས་དུས་ལྷོང་གི་ཤི་མོར་རིས་འཇིན་ན། །བལ་པོ་ཁོན་
 བར་རྒྱུ་ལྷོང་ཤར་དང་མཐུན། །ཁ་ཆེར་དུས་དང་རྒྱུ་ལྷོང་དང་མེད་གཟུམ།
 བལ་པོའི་ལུང་དུ་འབྲས་ལྷོང་གི་བཞོན་རྒྱུ་ལྷོང་དང་འབྲ། བར་སྐབས་གྱི་མིས་
 དང་ཤི་མ་གི་ཤར་དང་མཐུན་གས་ཅེ་བའི་བལ་ལུང་དང་ལུགས་ཤིན་ལ་ལྷོས་ནི་
 རིས་པ་མེད། ཁ་ཆེར་ཤར་ཁོན་དུས་དང་རྒྱུ་ལྷོང་གི་རྒྱུ་ལྷོང་འབྲ། ལྷོས་
 ཏེ་ལྷོ་རྒྱུ་ལ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་མིས་འབྲས་གཉིས་ཀའི་ལྷོས་གསར་པ་གཏོད་བའི་
 ལུགས་ལ་དེང་མང་ཁ་ཆེ་མ་ཟེར། གང་ན་མངས་ལྷོས་ལྷོས་པ་མོད་པ་ན་ལྷོ
 བཞོན་ཤར་མཁས་པ་དང་། གང་ན་ལྷོས་དབང་ལྷོད་མར་ལྷོ་བཞོན་རྒྱུ། གང་
 ལྷོ་ལྷོགས་དར་མར་ལྷོ་བཞོན་ཤི་མཁས་པ་དག་དར་བའི་ལྷོར། ལུང་དེ་ན་མས་
 ལྷོ་མོང་དུ་ལྷོས་པ་དེ་དག་གི་ལྷོས་དེང་མང་ཆེར་མེད། ལྷོས་དང་ལྷོ་ལྷོགས་གྱི་
 ལྷོད་དུ་ལྷོས་ལྷོང་གྱི་གཞིགས་བཞེངས་པ་དར་པོ་མོད་ལ། དེ་དག་གི་བཞོན་རྒྱུ་
 བོད་དུ་ལྷོར་མ་ཡུང་བར་མང་ན། ལུང་དེར་ནི་རྩ་མ་ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་རྒྱ་རྩ་
 ཡ་དང་། ལྷོ་རྩ་མ་ཞེས་པ་ལྷོས་པ་དང་། གཞན་ལས་ལྷོས་པ་དང་། ལྷོས་པར་
 ལྷོས་པ་ཞེས་པ་གཞུམ་གྱི་རྒྱུ་ལྷོང་འབྲ་བ་གིན་དུ་མང་པ་མོ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མོད་དུ་ཡུང་ཆུལ་ནི། མོད་དུ་ཆོས་འཇོར་རྣམས་གཞུམ་ལྷོ་ན་མས་
 ཟ། །མོད་ལུང་དུ་ལྷོས་པའི་ལྷོས་པོ་མོད་པ་ཅན་རྣམས་པའི་དུས་ཁ་འབྲལ་གི་དེ་ན་
 གཅོ་རྣམས་རང་ལྷོན་ཁོ་ནར་(མོ་ 208 ན)ལུགས་པ་དང་། ར་མའི་རང་ཡུང་
 ལུགས་རྩ་ཅན་པོ་ལྷོགས་དང་། ལྷོ་ལྷོང་གི་དུས་ལས་མས་ཡུང་ཆུལ་ཅན་པོ་

གཙོ་པོར་ཡུར་པའི་ཚས་འཁོར་ནས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཕྲར་ནས་མ་ཡུང་...
 པ་ལྟ་ལ། དེའང་སྒྲུབ་ཀྱིས་དཔེ་སྟེང་གིས་ཡུང་པ་ཆུ་ལོན་མ་ནི་ལྟ་མཁའ་ལ་
 རྩམ་དོན་ཆེ་གདན་གྱི་ཡུང་ཆུང་ཆེན་པོ་ལ་དེ་པ་ཆུང་གི་ཆུས་ཡུགས་པར་རས་...
 གཙང་གཤེར་པ་བཀའ་བློ་སྒྲུབ་པས་ཀྱིན་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལྟ་གཉིས་ཐད་ཀར་ཕྱོད་
 པ་དེ་ལ་དཔེ་བཞུགས་དེ་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱིས་པ་ལིན་ཅེས་གསུངས། གཞན་དག་གོང་
 སྟོན་ལ་བཞེད་ཀྱང་། འདི་ལ་མགུལ་ཡུང་ཞེད་དུ་རྒྱས་པ་མཁས་ལ་བརྟགས་ན་
 གྱི་མ་འདི་འཐད་དམ་སྟུང་ལ། དེའི་སྒྲིབ་ཆ་ཆད་དང་སྒྲུབ་དུ་མེད་ཅིང་།
 ལྟར་ན་ཆུང་ཆུང་མི་མཛེས་ཀྱང་ཡོངས་ལྟགས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱན་གྱི་ཆད་མའི་གནས་
 ཡིན་ན། །འི་མོ་པལ་རིས་རྒྱན་ལ་སྒྲན་མཁུན་གཉིས། །ཕྱིའུ་ལྟགས་གསུམ་བཀྲ་
 རིས་ནས་གསུམ་ནས། །སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོན་དོད་འཕྲར་བཟོའང་རིམ་མཁས་ཡུར། །
 འི་མོ་ནི་ཐོག་མར་བལ་རིས་ཁོ་ན་དར་སྟོན་ཆེ་བ་ལས། །ཆེ་ཞིག་ན་འཆམ་པའི་
 དཔྱདས་མི་མི་ཆུལ་ཅན་སྒྲན་སྟེ་དོན་ཡུང་ཞུམས་སྟོ་བཀ་སྒྲན་ཐང་དུ་སྒྲུབ་འཕྲུངས་
 པ་དང་། ལུལ་དེའི་མཆལ་ཁ་ཡང་ཕྱེ། ཆུང་མའི་རྒྱན་གྱིས་ལུལ་འཕྲར་དེ་
 གཙང་དུ་ཕྱོད་ནས་དོ་བ་བཀྲ་རིས་རྒྱལ་པོ་ལས་རི་མོ་གསན། སྒྲུབ་ཀྱི་པ་སྟེ་མ་
 རྒྱ་ནག་དུ་འཕྲུངས་དུས་ཀྱི་རི་མོ་མི་ཐང་གཞིགས་པས་སྟོན་གནས་དན་དེ་སྒྲན་...
 ཐང་ཆེན་མོར་ལྟགས་པ་མཁས་ལུལ་དུ་ཡུང་བའི་རི་མོའི་རྒྱན་མཛད་ཅིང་སྟུང་...
 བརྒྱད་དང་སྟོང་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་ཡུང་། ཡང་མཁུན་བཙེ་ཆེན་མོ་ཞེས་
 གོང་དཀར་སྐད་སྟོད་དུ་ཡུང་བ་དེས་ཀྱང་སྟེ་མ་ལས་སྒྲུབ་དུ་བཟོ་རྒྱན་མཛད་དེ་...
 སྒྲན་མཁུན་གཉིས་ཞེས་གངས་ཅན་དུ་ཉི་མཱ་ལྟར་ལྟགས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོན་མོ་
 པར་ཡུར། གཞན་ཡང་བཟོ་གནས་འདིའི་ཆེད་དུ་ངལ་བ་མེད་པར་ཉལ་བས་སྒྲུལ་
 སྒྲུབ་ཕྱིའུར་ལྟགས་པ་རིག་ཅལ་སྟེ་ན་མེད་པས་བཟོ་རྒྱན་སྟེ་མ་གཉིས་ཀ་དང་མི་...
 གཅིག་པ་(མོ་ 208 པ)ཆོན་མདངས་ནི་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡུང་པར་འཕགས་པ་...
 ཞིག་ཡུང་། ལྱིས་སྒྲུབ་གཙང་བ་ཆོས་དཔྱིདས་རྒྱ་མཚོས་སྒྲན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་དོད།

དེ་ཚེ་གསལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་གཙུག་ཅེས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་...
 གཏོགས། ཡང་ཡང་སྤྱད་ཏེ་སྤྱུལ་སྤྱུ་ནམ་མཁའ་པ་ལྟ་བུ་གིས་ཞེས་བྲག་པ་ཡུལ་།
 རི་མི་བསྐྱོད་ཞེས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་སྤྱུ་གཞུགས་ཀྱི་མྱོན་ལས་སྤྱུལ་བ་པོར་...
 ཡུལ་བརྒྱན། ལྷ་དཔལ་དཀོན་མཆོག་ལན་ལག་དང་རྒྱལ་ཆབ་ལྷགས་པ་དེ་དག་ལྟ་བུ་
 ཀྱིས་ཞེས་བཀོད་མཛད་དེ་ཞེ་ནས་སྤྱུལ་སྤྱུ་དང་སྤྱུགས་པ་དཀོན་མཆོག་ལན་བདེ་
 བྱ་བ་རྒྱ་མི་བཟའ་ཀོང་རི་སྤྱུལ་པར་ལྷགས་པ་དེ་ལས་སྤྱུ་དེ་མི་ཀྱི་རྒྱན་
 བསྐྱེད། རྒྱལ་ཆུགས་རྒྱ་གར་གི་མ་དང་སྤྱུ་ཐང་ལྷགས་གཞིར་བཞག་པ་ལ་དེ་
 མིང་དུས་ཀྱི་མི་ཐང་བཞིན་ལུལ་ཞེས་པ་ཀོད་པ་ཚེགས་དང་ཆོན་མདངས་མཛད་
 པ་ལ་སྤྱུ་མིས་སྤྱུ་ལྷགས་པའི་མི་རྒྱན་འདི་ཡུལ་། དེ་རིམ་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་གིས་བྱ་བ་
 ཞིག་ཡུལ་པར་ལྷགས་ཀིང་། ལྷིས་སྤྱུ་ཀར་ཤོད་ཀར་པ་ལྟ་བུ་གིས་ཞེས་དེ་མའི་ལས་
 སྤྱུལ་ལ་འབྲན་སྤྱུ་ལུལ་པའི་རྒྱན་དེ་ལྷའང་གནས་པ་བཅས་མདོར་ན་པ་ལྟ་བུ་གིས་...
 རྒྱལ་པ་གསལ་བའི་སྤྱུ་མཁར་མིས་སྤྱུལ་རྒྱ་ཆོན་བཏོད། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་ལ་སྤྱུལ་དུ་
 ཡུལ་པ་ཤི་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྤྱུ་ཆུང་པ་དང་། བསྐྱེད་མཁའ་པ་གཉིས་མིན་ལ། ལྷིས་སྤྱུ་
 མཁར་ལྷགས་མཁའ་པ་དྲགས་པོ་མེ་པའི་ཞེས་པ་སྤྱུ་མདུན་ཀར་མིད་ལུལ་ལས་སྤྱུ་
 རྒྱན་ཞེས་མཆུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱུ་མེ་ཆོན་ཆེ་བརྒྱད་པའི་སྤྱུ་ལུལ་པར་ལྷགས་
 པ་དེ་དང་། ཀར་ཤིན་ཆོན་ཚེགས་དུ་མ་ཡུལ་པའི་རྒྱན་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱུང་
 ལ། མོང་ས་ལུ་པ་ཆོན་པའི་དུས་སྤྱུ་ཡུལ་པའི་ཞེ་བ་སྤྱུགས་པ་འཕྲོད་དང་ཅེས་
 པ་དང་། སྤྱུལ་སྤྱུ་པོ་མེ་ཞེས་སྤྱུལ་པའི་བའི་པོར་ལྷགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱན་ལས་
 ལྷིས་སྤྱུ་འབྲས་ལ་ལྷུད་པར་འཕགས་པ་འདོད་དཔལ་ལྷི་བའི་རྒྱན་ཚེགས་ཡུལ་པར་
 འཕགས་སྤྱུ་། །ཁྱད་པར་བའི་རྒྱན་དེ་དག་ཉིད་དཔལ་སྤྱུག་མཆོག་། (མི་209ན)
 གཞུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་པའི་རྒྱལ་དཔྱད་ནི། རྒྱུ་མཁའ་ལྷ་འདུས་མིག་གི་
 བུད་ཅིང་ཡུར། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཡུད་པར་དུ་འཕགས་པ་བའི་རྒྱན་
 འཇིག་རྟེན་དཔལ་སྤྱུག་དཔལ་ཀར་པ་ཆོས་དཔྱད་པ་དེ་རིམ་ཞེས་ལུ་ནས་སྤྱུ་...

[illegible][illegible]

བཅུ་ལྔ་པ་བཅུ་དྲུག་ཉིན་ཨི་གཱ་ལི་ཡུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། ཨི་གཱ་ལི་བཅས་ཏུ་མ་ཆོས་མཉམས་
 རྒྱལ་ནས་ཡུལ། ། ཨི་གཱ་ལི་མཉམས་དང་ཡུལ་གྱི་ཆེ་མཉམས་ལ་ཆོས་བཅས་ལྷན་པས་མཉམས་པེ་ལེ་
 ལའང་རྒྱ་དང་ཨི་གཱ་ལི་བཅས་ལྷན་པས་ཡུལ་གྱི་ཉེད་པ་ཏུ་མ་ལྷུང་བཅས་མཉམས་པེ་
 བཅོམ་ཏུ་ནམས་པར་བཞག་པར་བྱས་མ་(མི་ ༢༠༡ པ)མཆོས་ཤིང་། ཨི་རེ་ལ་
 མཉམས་ཀྱིས་ཡུལ་པེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ལེན་དང་ལེན་ནང་ཆེན་ཨི་གཱ་ལི་ཡུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཏུ་པེ་ལྷན་པས་ཏུ་
 ཞི་བ་ཆོད་པར་ལྷན་ཆེན་པོས་ཡུལ་པེར་འདྲོད། དེའང་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་

ཡིག་རིགས་སྐད་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་འབྱུང་བ་དང་དེ་འདྲར་སྐྱབ་བ་རྒྱུ་ཅིང་གསར་...
 བ་དང་བ་སྐད་སྐད་མང་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་བརྟན་པ་གནས་པའི་ཆོ་ལུ་དང་མུ་ལ་
 ན་གར་ཡིག་སྐད་སྐད་གཙོ་པོར་དང་ལ་བརྟན་པ་རྒྱུ་བ་ནས་ལྷོ་མི་གི་ཁོ་ན་...
 དར་བ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེ་ལ་སྐད་སྐད་པའི་དུས་ལྡན་པ་སྐོས་ཡིག་དང་འཕུལ
 ཡིག་སྐད་སྐད་ལ། ལྷོ་མ་སྐྱེ་ཆེན་ཆེན་མི་ཅེས་དམག་ལ་སྐད་པའི་སྐད་སྐད་མི་པོར་
 གི་མཆུག་མ་ལ་པོར། རྒྱ་གར་གི་དུ་བས་སྐད་ཆ་ལྡན་ཏེ་ཡིས་ཡིག་བཅས་
 པར་བཤད་པ་སྐད་སྐད་ཅེས་མང་རྒྱུ། །གཙུང་རྟེན་ཡིག་སྐད་པའི་ཡི་མོག་མ་ནི།
 འཁོར་ལོ་པར་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཕྱིས་གསེར་ཡི་ཡིག་སྐད་ལ་པོ་རྒྱུ་འི་ལྷན་མས་ཡིས་...
 བ་དང་། རྒྱལ་མཆན་ཅེ་མའི་དབྱང་རྒྱ་གར་ཡིག་སྐད་པའི་ཡིས་ཏེ་རྒྱལ་མཆན་ཡི་
 ཅེ་མའི་བཏགས་པས་ལྷོ་མི་གི་གཙུང་བཞོག་པ་དང་། རྒྱ་གར་པའི་བཀའ་ཡི་ཡིག་སྐད་
 བས་འཆོང་དུ་མ་གནང་གིང་ལྷོ་མི་གི་གཙུང་གནང་པར་འདུལ་བ་ལྷང་ལས་...
 བཤད་པས་དེ་དག་ལྷང་པར་ལྷུང་ཅིང་། བཀའ་བཙུང་ཆོ་སྐད་པ་པོ་ནམས་ཡིས་
 རང་རང་གི་ལུལ་དུ་སྐོས་མའི་སྐད་ཡིས་ཡིས་པ་ལས་མིས་པར་འཕེལ་པར་ལྷང་རྟེ།
 པོད་དུ་སྐོས་མིས་འཕགས་ལུལ་གསལ་པ་ལས། །སྐྱེ་ཡིག་བསྐྱེལ་ལ་དཔེར་ལྷང་
 ཡི་གེའི་གཞུགས། །པོད་ལ་ཉིར་མཁོའི་འཕྲི་བརྟན་བཅས་པ་དང་། །སྐྱེ་
 ཏགས་ལ་སྐད་སྐད་པར་དག་གཞུང་བརྒྱད་མཆད། གཙུང་ཁྱི་སྐྱེ་པ་སྐད་སྐད་ཡིས་
 དར་རྒྱས་ལུ། །དེ་འདྲར་ཏི་མེད་འོད་ལས། པོད་ཡི་ལུལ་དུ་མེག་གཞུང་པོད་ཡི་
 སྐད་ཡིས་ཡིས་ཏེ་ཞེས་སྐད་སྐད་གཞུང་ས་པ་ལྷར་པོད་ལུལ་ན་སྐད་མར་ཡི་གི་དང་...
 བརྟན་ལུགས་པར་སྐྱར་པ་མེད་པ་ལ། ཅོས་རྒྱལ་སྐྱར་བཅན་སྐྱེ་པའི་རྒྱ་གར་
 འཇམ་དབྱངས་ནམ་འབྱུང་ལྷོ་མ་སྐྱེ་ཆོ་ད་ལ་ཅོས་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷང་ལྷང་(ཆོ་ 210
 ན) ཞེས་པའི་བཀའ་བསྐྱེལ་བ་དང་རང་ཉིད་ལྷང་ལྷང་ལྷང་པའི་རྒྱ་གར་ལས་...
 ལྷང་པར་ཅན་དུས་ལྷོ་མ་པའི་མཚུས་འཁོར་བརྒྱ་ལྷང་དང་བཅས་འཕགས་ལྷང་
 དུ་ཕྱིན་ཏེ་བརྒྱ་དུ་སྐྱེ་ཡིག་པའི་སྐད་ཡི་དང་། བས་ཁྱི་ཡི་ཕྱིན་སྐད་སྐད་པའི་

རྣམས་ལས་སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་ལྷན་དུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱབས་ནས་ཐོད་དུ་བྱོན། རྒྱལ་པོར་
 བྱ་དཀའ་ལོ་ལས་ནས་དྲངས་པའི་བརྟོད་པས་ཆེད་དུ་བརྟོད་པས་དབྱེས། རྒྱ
 མཁར་མ་རྩུར་ན་ག་ར་ཡིག་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་ཐོད་ཡིག་གི་གཞུགས་གསར་དུ་
 མཛད་དེ་དེའང་ཐོད་སྐད་ལ་མི་མཁོ་བའི་དབྱངས་གསལ་རྣམས་དོར། ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་ལོ་ལྷན་བསྐྱབས་ཏེ་མ་ཡིག་སྐྱམ་ཚུ་བྱ་བ་དུ་བྲགས་པ་དང་བཅས་ལོ་
 གའི་སྒྲིལ་གཏོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཚུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཆུག་པ་སྟགས་པར་སྟོད་
 པའི་གཞུང་ལྷགས་བརྟུང་མཛད་པར་བྲགས་པ་ལས་རྒྱམ་རྟགས་མ་གཏོགས་པའི་
 འཕྲོས་བྲུག་པོ་སྐར་དར་སྐབས་སུ་བྱུང་པར་བཤད། དེའི་ཡིག་ལྷན་རིམ་གྱིས་
 བརྟུང་དེ་ལྷང་པོ་གཟུ་ཁྱི་དང་རྒྱམ་པ་གཏོད་ཕྱིན་སྟགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གདན་
 ལ་ལབ་སྟེ་དར་བྱས་སུ་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །བཙོ་གནས་བྱུང་བ་ཕྱན་ཆོགས་སྟོས་
 མི་ལངས། །བཙོ་གནས་བཙོ་བརྟུང་དུ་བྲགས་པ་སྟགས་ལྷན་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 བྱ་བ་ལལ་ཆེར་བཙོ་རིག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་བཤད་པས་དེ་དག་གི་བྱུང་བ་ཕྱན་
 ཆོགས་ནི་ཁྱེད་མཛད་པར་དཀའ་ཞིང་སྟོས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་དང་དཔོན་པོའང་མ་
 མཆིས་སོ། །

བཞི་པ་གསེར་རིག་གི་བྱུང་བ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་སུ་ཞིག་གསེ་
 དན་ཅིང་གང་ལས་བརྟུང་བ། བར་དུ་རྟོན་པས་རི་ལྷར་གསུངས་ཚུལ། བ་མར་
 ལྷ་ཐོད་དུ་རི་ལྷར་དར་བ་སྟོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆངས་པས་ཐོག་མར་ཆོ་ལི་རིག་ཕྱིད་པར། །བདུད་རྩི་
 བཅའ་ཞིང་གསོ་དབྱུང་འབྱམ་པ་མཛད། །དབང་པོར་རིམ་བརྟུང་དེ་སྟོབ་ལྷན་
 གིས་བྱས། །ཆངས་བཤད་བརྟུས་པ་ཞེས་བྱའི་གཞུང་ཆེན་བཅས་ས། །དེ་ལ་
 མང་དག་པར་ནི་རིག་ཕྱིད་རྟག་པ་ཆད་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་ལ་ནང་པའི་རྒྱད་
 གཞུང་(མི་210པ)རྣམས་ལས་ལྷ་ཆེར་བཀག་གུང་། རིག་ལས་སྟན་མོར་བའི་
 རྒྱུང་ལྟེར་རིག་ཕྱིད་ཀྱི་རྟུང་དུ་བྲགས་པ་སྟོར་བཞག་པ་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་

བོ་ཤིག་ལྟེ་དཔོན་པ་ལ་གནས་པའི་དབང་ཏུ་བུས་ནས་ཁོན་ཁོགས་ལྷན་ཆེན་.....
 བའི་ལྟེ་པས་ཆེ་འོ་དཔལ་ལོད་ནས་ཚུང་ཟད་འབྱེད་ལྟེ་ལྟེ་མི་ནུས་ལ་འཆི་བ་...
 ཡོད་པའི་ལྟེ་པས་ཤིག་ལ་ལྟེ་ནུས་ལྟེ་མི་འཆི་པའི་ཐབས་པལྟོས་པ་ན། ཆངས་
 བའི་འཁྱར་ཆོས་ལས་བྱ་ཆོལ་མ་བྱས་པར་རང་བྱུང་གི་རྒྱ་ཆོ་ཨ་མ། ཞེས་བྱ་བ་
 བྱུང་བ་སྐྱེ་མེད་ལས་བཤད། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞལ་ནས་རང་
 བྱུང་ཏུ་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། གང་ལྟར་དེའི་ཆེས་ཤོག་ཏུ་ཞལ་བཞི་ལས་རིག་
 བྱེད་བཞི་བྱུང་བར་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། གང་གྱིར་ཆངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ། །
 དབུས་མ་ནས་ནི་ཆའི་རིག་བྱེད། །ལྟན་ཆོག་དེས་པའོ་དྲུག་མཆོད་ལྟེ་ནུས་སྐྱེ་ལ། །
 ཞལ་གཞན་ནས་ནི་གསུངས་པར་མཛད། །ཅས་པ་ལྟར་ཤོག་མར་ཞལ་དབུས་མ་
 ནས་ཆོ་རིག་ལྟེ་གསེ་རིག་རང་བཞིན་གྱིས་དྲན་ནས་བྱུང་། གཞན་ནུས་རིག་
 བཞིན་བྱུང་ལྟེ། དེ་བཞི་ཀའང་ལྷས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་རྟག་པ། བྱ་ཆོལ་གྱིས་མ་
 བསྐྱེད་པས་རང་བྱུང་། ཐམས་ཅད་པའོ་དྲུག་ཏུ་བའི་ཆད་མ་ལྟེ་ཆོས་གསུམ་
 ལྟན་ཏུ་འདོད། དེ་ཆེས་རྒྱ་མཆོ་ལས་བདུད་ཅི་བཅའ་བའང་མཐུ་རས་ལྷུ་བ་
 ཤིང་། རྟར་རྒྱས་བུས་རྒྱུ་པ་ཐག་བྱས་དེ། ཆངས་པའི་འཆིག་དྲིན་གྱི་སྐྱོན་དང་
 བཅུད་ནུས་པཅུག་ནས་ཆེར་བསྐྱུ་བས་པ་ན། ཤོག་མར་ནག་པོ་བཅིགས་པ་དོན་
 པ་ཆངས་པས་རྩྭ་གིས་བསྐྱེགས་པས། རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ལ་མིས་པ་ནི་དུག་
 ཅས་གྲགས། དེ་ནས་དཔལ་ཆོ་རྟ་མཆོག་གྲང་པོ་ཉི་མ་སྐགས་རིམ་པར་བྱུང་།
 ཆང་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཆོ་ཁ་ཅིག་འཆིགས་ནས་མ་འབྱུང་བ་ལ་ལྟེ་མ་ཡིན་...
 དང་། འཁྱར་ནས་པ་ནུས་ལ་ལྟར་གྲགས། མཐར་བདུད་ཅི་རྟེན་ཆེན་པོ་
 བཅུད་གང་བ་བྱུང་བ་ལྟེ་མིན་གྱིས་འབྲོགས། །ཁུབ་འཆུག་དང་བཅུ་ཕྱིན་གྱིས་
 བརྒྱ་མག་ལ་བརྟན་བརྒྱས་ནས་སྐར་མོ་བ་ལ་ལྟེ་ནུས་ཀྱིས་འཁྱར་པས་ལྟེ་ལ་(ཆོ་
 211 ན)འཆི་མེད་ཏུ་གྲགས། དེ་ནས་གསེ་དབུད་འབུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་
 ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཆངས་པས་རང་གི་བྱ་ལྟེ་དགྲའི་བདག་པོ་ལྟར་པ་ལ་བཤད།

དེས་ལྷ་ཁྱི་མཐོན་པ་མ་མཐར་གྱི་བྱ་གཉིས།   དེས་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་རིམ་པར་
 བརྒྱད་ཅིང་བཤད། དེས་རྒྱན་སེམས་བྱ་མང་ལ་ལམ་པ། དཀའ་གཉིས་མྱོད། ལྷ་
 མྱོད་འཛིན། འདྲིའམ་མྱོད་གི་བྱ། བསོལ་འགྲོ་མྱེས་ན་མས་ལ་བཤད། ལྷ་མས་
 ཆངས་པའི་བཤད་པ་བརྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ཆེན་པོ་བཙམས་སོ། །མེ་
 བཞིན་འཇུག་སྐགས་ལྷ་ལས་མིར་བརྒྱད་དེ། ༡༥ རི་ཅན་ཅ་ར་ཀ་ལ་སྐགས། །
 དང་སྤང་མཁས་པས་མཐོན་དཔུང་གཞུང་མང་བཙམས། །སྒྲོས་མ་ཐག་པའི་དང་
 སྤང་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་མེ་བཞིན་འཇུག །ལྷག་ནག་དང་བྱ་ལྱིག་ན། མདའ་
 མཚོག་དང་ལུ་ཁྱི་ལག་པ་སྐགས་ལ་བཤད་ཅིང་དེ་དག་སོ་སོས་གཞུང་ཅིང་ཞིབ་
 ལྷ་ཚོགས་བྱས། ལྷ་ཁྱི་དང་སྤང་དེ་དག་ལས་རིམ་གྱིས་མིར་བརྒྱད་ནས་བྱུང་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ཡང་གཅེས་བྱུང་ལས། ཆེ་འཛིན་པའི་རིག་ཕྱེད་འདི་ནི་ཆངས་པས་མཐོ་
 རིམ་ལྷ་བཤད་དེ། རིམ་གྱིས་ལུ་ཁྱི་འདི་ཀླུ་ལ་པོས་མི་རྣམས་ལ་བཤད་དོ། །
 ཞེས་འཕགས་ལུ་ཁྱི་འདི་ཀླུ་ལ་པོས་ལྷ་མས་དཔུང་སྐག་མར་བྱུང་བར་བཤད། དེ་
 བས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་དེ་མཐོན་དཔུང་གི་རིག་ཕྱེད་བྱ་མཚོ་འཛིན་པ་དང་སྤང་.....
 གཞུང་ལ་མྱེས་གྱི་བྱ། ཉི་མ་དང་། མ་པའི་སྤྱིང་པོ། ལྷ་ཁྱི་ཉི་ཉ། རི་ཕྱི་
 དང་། གནས་འཛོག་ལ་སྐགས་དུ་མ་བྱུང་ནས་གཞུང་མང་པོ་བྱས། ཡང་ཀླུ་ལ་
 པོ་དང་སྤང་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་དགོད་པ་དང་བཙས་པས་མཚན་པ་དང་། རིག་
 ཕྱེད་ཀྱན་གྱི་བདག་པོ་དང་སྤང་ཉི་མ་ཅན་འཕ། མཐོ་བཙུན་ཅ་ར་ཀ་ཞེས་པ་
 བྱུང་བ་དེས་མཐོན་དཔུང་གི་བཙུན་བཙོས་ཅ་ར་ཀ་ཞེས་པ་བཙམས། དེའི་བྱ་
 བརྒྱད་ལ་མཐོན་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ནག་པོ། རོལ་པས་ཞིག་གཞོད་ཅན་མ་
 པ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། འཇུག་པ་བཙས་དཔལ་གྱི་མིང་དང་ལྷན་པ་བྱུང་།
 ཡང་དཔལ་ལྷན་ནག་པོའི་བྱ་ཆངས་པ། དེའི་བྱ་(མི་211བ)དཔལ་ལྷག་ཆེན་
 པོ་མ་སྤྱིང་ཉི་མ་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་བྱགས་པ་དེས་མཐོན་པོ་ཆོད་ལྷ་ཚོགས་...
 གསལ་པ་མཛད། གཞན་ཡང་དང་སྤང་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་མཐོན་དཔུང་གི་

གཞུང་མང་ཏུ་བཅུམས་ཏེ་རྒྱན་ཤེས་པས་ཆངས་པས་བརྟན་པ་བརྟུན་པ། རེགས་
མོས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་བཅས། བཞོ་བཅུན་དཔལ་འཕེལ་གྱིས་གཅིས་བདུས་ལ་མོགས་
པ་དུ་མའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་པས་འདུལ་མདྲ་རྒྱད་མོགས་མོར་བྱར་གསུངས། །
དེ་ཆེ་རྒྱན་ཤེས་གཞོན་རྒྱས་གསོམས་མོགས་བྱུང་། ། རྒྱན་གྱི་ནགས་སྲུ་རྒྱད་བརྟན་
ཁ་ཅིག་འདྲོད། ། བདག་ཅག་གི་རྒྱན་པ་སྤྲུའི་དབང་པོས་བཀའ་འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་སྐབས་སྲུ་འདུལ་བ་ལྟར་གི་དུམ་བུ་གསུམ་པར་སྟན་ལྟར་དུ། རྒྱན་དང་མས་
བདང་གི་དབྱེད་ལ་མོགས་པ་ཕྱང་མདུན་ཅམ་བཤད། ། གཙུ་པོར་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་པ་བཞི་པོ་དུས་སྲུ་ཅུང་བ་དང་། རྒྱན་ཆོད་དུ་ཅུང་བ། ། ཞག་
བདུན་པ་དང་། རི་སྤྱོད་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་རིམ་པ་ལྟར་ཁྲི་གུ་མོགས་
དང་། སྤང་རྟག་ཞོ་ཅམ་གྱི་བདུང་བ་མོགས་དང་། བྱ་རམ་ཞུན་མར་མོགས་
དང་། ཅ་བའི་རྒྱན་ལ་མོགས་པ་བཀའ་བརྟུལ་པ་དང་དེའི་ཞར་དུ་འཆོ་བྱེད་
གཞོན་རྒྱས་གསོམས་ཀྱི་སྤྱོད་གཞི་རགས་རིམ་བཅས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་མདྲ་ཁྲི་
གཞེར་འདྲ་དམ་པ་གསུངས་པའི་ཅ་རྒྱན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་མངས་རྒྱས་
རིན་ཆེན་གཙུག་རྟེན་ཅན་གྱི་བརྟན་པ་ལ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་བྱེད་
ཅུ་འཕེབས་སྲུ་བྱུར་པའི་ཅེ་རང་གིས་རྒྱན་པ་ཅེན་པོ་རལ་བ་འཛིན་པ་ལ་ཁམས་
ལ་ཁམས་པར་བྱ་བ་དྲིས་པ་ལ། རྒྱ་གསུམ་དབྱར་རྟེ་རྒྱ་གསུམ་རྒྱན་དུ་ཤེས། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་སྒྲི་ཀ་དགྲ་དང་། ཅེ་བ་རྒྱ་ནག་དུ་འཕྱར་བ་ལས། རས་
དེར་རྒྱན་གྱི་དྲང་སྤྱོད་གི་འདྲ་གྱི་གསོ་དབྱེད་ལ་བརྟན་ནས། ཞེས་མོགས་ཅུང་
མདུན་རྒྱས་པ་དག་ཀྱང་རྒྱན་པ་ཆོང་དཔོན་རལ་བ་འཛིན་གྱིས་དྲང་སྤྱོད་གི་ལྷགས་
ལྟར་བཤད་པའི་ཅིག་རྣམས་བསྐྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱད་(མི་212ན)
མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། དེས་ན་མེས་ཅན་ཀུན་པན་གྱིར། མམས་ཅད་རྟོང་
པོར་བསྐྱས་པ་ཡིན། ཞེས་མོགས་བཅུད་འཛིན་གྱི་ཅུལ་དང་། འདས་པའི་དུས་

མི མའི་གསུངས་ཉིད་ལེགས་བཤད་དོ། །ཅན་པ་ཤི་ལ་དུ་མེགས་ལས་གསུམ་
 གྱིས་བྱས་པར་དངོས་ཏུ་བཤད་པའི་རྟོན་ཆེན་ལྟུངས་པའི་གཞུང་ཉིད་འགའ་ཞིག་
 གིས་བཀའ་དུ་འདོད་ཅིང་དེའི་འབྲུལ་པའི་རག་པས་ཅིར་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོང་གཞི་
 འདི་རིགས་ལ་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་ཅལ་ཅལ་མང་དུ་སྒྲུ་
 ཡང་། ལྟར་མཁས་མི་མ་ལེགས་བཤད་འཛོལ་གྱི་གསུང་མཐོན་གྱི་ཁོག་དབུལ་ལ་
 མེགས་པར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱས་པར་མཛད་པ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པའི་ལེགས་བཤད་
 ཏུ་རྗེ་བརྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཡབ་སྐུ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འཕགས་ལུལ་དང་། །རྒྱ་ནག་དང་། །པོད་དུ་
 དར་ཆུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་རྗེས་ཉི་མ་སྤྱང་བས་གཅེས་བྲུབ་དང་། །འཕགས་པས་
 སྒྲུར་བ་བརྒྱ་པ་ལ་མེགས་མཛད། །རྒྱལ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དེའི་རྗེས་ཏུ་
 འཕགས་ལུལ་རྒྱལ་བ་ཕྱོགས་དྲ་མཐོན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་པ་ཉི་མ་སྤྱང་...
 བས་གཅེས་པར་བྲུབ་པའི་གཞུང་བྱས་བྱུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྗེ་བཞེན་མ་ཅང་...
 བས་འདི་ཤིས་པ་ལ་སྐུ་པ་དང་། །ཀ་ལུ་པ་ཤིས་པ་ལ་སྐུ་མཐོན་དུ་མི་བཅི་ཕྱི་
 ཅིགས་ཏུ་བཅད་པའི་མཛད་ལས། རྒྱུད་ཉིད་ཤིས་པའི་སྐུ་མཐོན་དང་། །གཅེས་
 ཡུལ་ཤིས་པའི་སྐུ་པ་དང་། །དཀྱིག་པ་མོགས་པའི་རལ་སྐྱར་མཐོན། འདི་
 གསུམ་འཇིག་རྟེན་བཞེད་གད་གནས། །ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་སྐུ་སྐུལ་
 ཞབས་གྱིས་དང་སྤོང་གི་གཞུང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུར་བ་བརྒྱ་པ། མེགས་
 ཁོངས་ནས་འཛོལ་པའི་མདོ་ཅིགས་ཏུ་བཅད་པ། ཅ་མ་ལའི་ཅོག་ག། །ཐུན་(ཉི་
 213ན)ཅན་པའི་རིམ་པ། དུའལ་ཅུ་སྒྲུར་བ་རིན་ཆེན་ཡེང་པ། གསེར་འབྲུར་
 དང་པོའི་སྒྲུར་བ་རྣམས་མཛད་དོ། །ཁྱ་ལོ་ལུགས་ཀྱི་ལུག་བཞི་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 རྣམས་སུ། ཤར་བྱོགས་ལུ་ངན་མེད་པའི་ལུལ། ཅོས་བཟང་གྱིན་གྱི་ཡང་ཁོང་
 པར་བྱུང་གི་མཛད་རྟེན་ནས་ནག་པོའི་རྒྱུད་དང་། རྟན་ཅིག་གས་པ་རིག་པའི་

1. རྒྱུད་མཉམས་འཕགས་པས་སྤྱན་དངས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །འབྲུག་པར་བརྟན་
 བཅོས་སྤྱིར་པོ་ལེགས་བསྟུས་པ། །ས་གསུམ་དགེ་བའི་མཆན་ལྟས་བཅོ་བརྒྱད་
 ཅན། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་པ་ཁོལ་མཛད་པ་ལ། །ཆེ་བ་མངོན་དགས་འགྲེལ་པ་
 ཆེ་མེད་བུས། །གསོ་དཔུང་གི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ཅིང་
 ཅངས་པ་དང་དྲང་སྤྱང་མང་པོའི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པའི་ཆ་སྤྱིར་
 པོར་བསྟུས་པ། ཅུམ་པའ་ཆེ་ལོག་གྱུ་དང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷུང་དུ་རྩོམ་ཅན་གྱི་ལྟས་
 གསུམ་གསུམ། བར་མའི་ལྷུང་དུ་ལྟས་བཅུ་གཉིས་དེ་ས་གསུམ་དུ་དགེ་ཞིང་
 ལེགས་པའི་ལྟས་རྣམས་པར་འབྱུལ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཅོས་ལེུ་བརྒྱ་དང་མི་ལྷན་ཡིད་པ་འདྲི་མཉན་པ་དགེ་འདུན་
 གསང་བའི་བྱ་སྤྱན་གྱི་བུས་པའམ། ས་ལ་གསུམ་པས་པ་ཁོལ་མཉམས་མཆན་གྱི་
 རྣམ་གྲངས་དང་ལྟན་པ་དེས་མཛད། འདི་སྤྱིར་དཔོན་དཔའ་པོ་དང་གཅིག་མི་
 གཅིག་མཉམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔུང་གཞིར་མཛད། གང་ལྟར། དེད་དཔོན་
 ཀྱན་སྤྱིད་ནོར་གྱི་བདག་ །ཀུན་ཀྱི་ཀ་ནི་དམག་གི་བདག་ །མངོས་མ་འདྲ་ལྟན་
 ཅལ་གྱི་བདག་ དཔལ་ལྟན་པ་ཁོལ་སྤྱན་གྱི་བདག་ །ཅེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་གཞུང་ལ་དཀའ་འགྲེལ་དང་ལྟན་ཐབས་གཉིས་ཀྱང་མཛད། དེའི་སྤྱིར་མ་ཁ་
 ཆེའི་ལྷུང་དུ་བྱུང་བ་དཔལ་ཆེན་དགེ་བའི་བྱ་བརྒྱད་དོན་དམ་སྤྱན་པའམ། ཆེ་
 བལ་མངོན་པར་དགའ་བས་བྱས་འགྲེལ་ཆོག་དོན་ཆེ་མེད། སྤྱན་མིང་ལྷུང་
 བཀོལ་སྤྱི་སྤྱིར་དེས་པ་བཅས་མཛད། དེ་ནས་བརྒྱད་དེ་བྱང་དེ་དཔལ་ལྟན་
 འཆོ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལྟར་ན། དཔའ་པོ་ཆེ་དགའ་དགའ་བྱེད་དམ་པ་དང་། །
 ལྷུང་སྤྱིར་(མི་ 213 བ)ཀྱན་འཆོ་རང་གཞན་དེས་པར་རྟོད། །སྤྱིམས་འཆོམས་
 གསོ་དགེ་བ་ཆན་འཆོ་བྱེད་བྱུང། །མཐུ་ཅན་རྟོག་ལྟན་བྱུ་ཆེ་བརྟན་དེ། །
 ཐབས་དགེ་དང་མཆོག་ངོ་ན་ལྟ་ན་ནས། །ལོ་ཆེན་རིན་པངས་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
 བརྒྱད། །ཅེས་བལྟར་རོ། །ཞང་སྤྱན་ཞིག་པོས། འཆོ་བྱེད་བྱུང་བས་ཆེ་

589

[illegible]

593

594

ཉན་ནས་གཞི་རིག་ལ་མཁོ་བཤུ་གྱིན་ལས། ལག་ལེན། བཤད་པ་མཐར་
 གྱིན་བཞི་ཕྱུང་བའི་རྒྱན་ལས། ཞོང་མཉེན་གྱིན་པ་ཐུན་ཅོང་དཔར། མཚོ་མཉེན་
 མཁའ་མཚོ་ཅེན། ཕྱུང་པོ་བཞུ་ཅོན་མཁའ་མཁའ་པ་མཉེན་མིག་ཅུ་ཅོར་
 མཚན། བྱུང་པར་ལ་པོ་ཅོན་ཆེ་འོ་དཔོན་ཕྱུང་མཁའ་མཚོ་མཁའ་ཕྱུང་པོ་ལས་ཀྱི་
 ལེགས་བཤད་འཛོལ་ལ་ཆེ་མི་བཞུན་དྲུ་ཆེས་ཕྱུང་བཞུན་པ་ཕྱུང་བྱུགས་བཅོན་...
 ཅོན་པས་གཞི་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་འཆད་ཐེལ་དང་། མཉམ་པོ་ཞེས་ཕྱུང་
 མཁའ་མིག་ཅུ་མཉེན་པོ་མཚན། དེ་དག་གི་རྒྱན་ལ་ཕྱུང་ལུགས་ཞེས་བྱུགས།
 ཕྱུང་ཕྱུང་གྱི་རིང་ཐེལ་འཛོན་པ་བར་མ་ཅད་དུ་ཕྱུང་བའི་ནང་གིས་གྱི་དུས་ལྟ་...
 ལུགས་ཅོང་བཞུ་མཉེན་མཉེན་ལུགས་ལྟ་མཚོས་རྒྱུད་འགྲེལ་པོ་རྒྱུས་ཐུན་པོ། ལྟན་
 གཤམ་དུས་མཉེན་འཛོལ་ལུགས་གཅོད་པའི་རལ་གྱི་མཁའ་མཚན་ཅིང་ལུགས་ཐེལ་
 གཅོ་པོ་ཕྱུང་བའི་ཆེས་ལྟ་འབྲེལ། ད་ལྟོ་བར་དུ་མིག་ཅུ་དེ་དག་ཕྱིན་ལས་ཅོང་།
 མཉེན་གྱི་ཐོབ་ཐུང་པེལ་གས། མཉེན་གྱི་མཉེན་མཚོས་ཕྱི་འབྱུང་གནས་ཉིད་གསོ་
 བ་རིག་པ་ལ་ཐོན་ཕྱུང་ས་མད་པ་ལྟ་བུས་ཐོང་བཞུང་ཕྱིས་ཕྱུང་པར་དུ་མཁའ་...
 པར་ཕྱུང་ཅིང་། ཕྱུང་མཁའ་ཕྱི་མཉེན་ཐོབ་པ་བཞུད་དཔོན་ཅོང་པོ་གེས་དང་།
 འཕགས་ལུལ་རྒྱུ་ལུགས་ཐོང་གི་མཉེན་པ་ཅུ་ཅོར་སྟེ། རྒྱ་ནག་གི་མཉེན་པ་མཁའ་
 པ་ན་མས་ལས་བཤད་རྒྱན་དང་དཀར་གནད་པའི་མོལ་(ཆོ་218ན)ཕྱིས་གདན་འ་
 མཐུ་ལྟེ་མཉེན་གྱི་ཐོབ་མཉེན་པའི་མཉེན་པོ་ལས་པེལ་པེལ། ཐོབ་མཉེན་པ་མཁའ་དུ་
 ཐོན་ཅིང་ད་ལྟོ་བར་དུ་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱན་མཉེན་པས་པས་བཞུད་...
 འཛོན་ནམས་ལུང་ཐུན་པ་གཞན་ལས་ཕྱུང་པར་འཕགས་པ་མོངས་ལྟེ་ལུགས་པས་
 མཚོན། མཉེན་ན་དེ་དག་གིས་གཞི་བཤུ་པའི་པེལ་པེལ་པས་པས་པས་པོད་
 ཁམས་མཁས་ཅད་ཉིད་འཛོར་མཚན་པ་མཉེན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིག་གནས་ཕྱུང་པ་ནམས་ཕྱི་ཕྱུང་པ་ཐོན་པ་ལ་པཞི། ཅེས།
 ལྟན་དང་ལྟེ་ཐུང་། མཚན་པེལ་ཕྱི་ཞུང་ཐོན་གས་པེལ་ཐོན་པེལ། །

དང བོ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་ཅིས། གཤམ་ཀུལ། འཕྲུང་ཅིས་སོ། །

དང བོ་ནི། སྒྲུབ་ཅིས་དང་སྒྲུབ་ཅིས་ཀྱིས་བྱས་པ་མང་། །གཟུང་དང་

ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཀྱི་ནམས་གཞག་དང་བཟང་རན་གྱི་འབྲས་བུ
ཡུང་རྟེན་པའི་ཅིས་ནི་དང་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལ་མཉམས་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱས་
པའི་རྟེན་གྱི་རྩལ་པ་ལ་དེའི་བརྟེན་བཅས་སྒྲུབ་པ་མང་རྒྱུ་འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲུབ་
དུག་པ་ལྷ་མཚན་ནམས་ཀུལ་མེད་གཞི་ཁྲིམ་འཁོད་པ་ན་གྱི་གར་རྩལ་ལྷ་གསུམ་མ་ཁའི་
ཡུལ་དུ་ལྷ་མཚན་རྟེན་པ་བཟུན་པ་མཉམ་ཅན་སྒྲུབ་ཅིས་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱས་པ་མཉམ་ཅིས་
སྒྲུབ་ནས་ཕྱིར་པའི་ཅིས་བརྟེན་པས་གཟུང་སྒྲུབ་མཉམས་མི་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་ན།
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་མཚན་དུག་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔོན་བརྟེན་ཕྱིར་ཅིས་བྱས་གཞིས་སྒྲུབ་
མཚན་ནས་ཅིས་གཞི་ལྷ་གྱི་དཔོན་མཉམས་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཕགས་ཡུལ་
ཡོངས་གཞིས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་བྱས་གཞིས་ཀ་ཉམས་པར་ཡུང་བརྟེན་
པའི་དེན་མོག་དུ་བབས་ནས་ནམས་པར་དག་པའི་ཅིས་འཁོར་ལྷ་གསུམ་
ནས་འདྲིའི་པར་བརྟེན་པས་མཉམས་ཀྱི་མཚན་ཁྲིམ་གཞིས་ཀྱིང་། མཉམས་
དེ་ནི་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱི་དང་བོ་མཉམ་པ་མཉམ་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་པས་མཉམ་པ་ལྷ་
ནམས་དང་དུས་འཁོར་གྱི། །འཁོར་ལྷ་སྒྲུབ་པས་ལེར་གསུངས་ལ་ཕྱི་དོལ་དང་། །
ལྷ་དང་པར་རྒྱུ་ལྷ་པས་ཅིས་བརྟེན་མཚན་མཚན། །བདག་ཅག་(མོ་ 218 བ)གི་
རྟེན་པས་ལལ་བོ་ཆེར་དུ་ལྷ་ཅིས་སྒྲུབ་གསུམ་པ་དང་། ལྷ་མཚན་ལལ་པར་ཅིས་ལ་
སྒྲུབ་པའི་རྟེན་པ་ལྷ་སྒྲུབ་པ་ལས་བརྟེན་པ་ལྷ་སྒྲུབ་དང་ཅིས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་གསུངས་
པ་མཉམས་མཚན་དང་། ལྷ་དུ་ལྷ་མཚན་འཕྲོ་ལྷ་མཚན་གཅོར་གྱུར་གསུང་རྒྱུ་
ལལ་ཆེར་ནམས་དང་། ལྷ་དང་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཁོར་ལྷ་སྒྲུབ་
ལེར་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལག་ལེན་ཅི་རྒྱུ་
པ་བདག་པོ་དང་ལྷ་སྒྲུབ་མཉམས་ཅན་མཉམས་པ་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་དཔོན་པོ་པ་
གཞིས་ཀྱིས་ལྷ་སྒྲུབ་གསུམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྟེན་པ་ལྷ་མཚན་གསུམ་པར་

རྩེམ་ཞིག་ཡུམ་ལྷ་མ་དང་ལྷན་ལེན་གྱི་ཆུ་ལ་དྲུག་ལྟར་མ་པ་དཔལ་གྱི་ལུང་ལས་ནས་
 པར་ཆུ་ལ་བའི་ཆུ་དང་ནི་ཤོག་མར་མི་ལུང་དྲུག་ཆ་སྒྲིལ་ལ་ཞེས་བས་སྒྲེལ་ཞིང་།
 བོད་དྲུ་འཆུ་མ་ལང་གི་པ་ཤི་དྲ་ཆ་ཡུ་ན་དང་། སྒོ་བོ་མོ་ལྷ་པ་ལེས་རབ་ཤིན་
 ཆེན་གྱིས་བཟུང་། གཞན་ལང་མན་རག་སྤུས་པ་གསལ་བྱེད་། རིན་ཆེན་ཆུ་མཆོ་
 སྤགས་ཀྱང་བྱུང་ལ། ཆུ་དང་དེ་དེ་བོད་འབྲེལ་ཤོག་མ་ལྷག་པ་ལྷན་བྱུང་བྱུང་མཆོས་
 མཆོག་དགའ་། དེ་དེ་དེ་བོད་ཆུ་དང་པལ་མགོན་མིན་ལས་བའི་སྒོ་བྱུང་སྤུས་རམ་
 པ་འཆི་མེད་བདེ་བས་ལག་ལེན་ནི་ར་མེད་རམ་འོད་མེད་བཟུ་བ། པར་དཀར་
 ཡིད་བཞིན་དཔར་བོས་རྩ་མཆར་ཆུན་མ། བོ་དོད་པ་མོན་དན་སྒོ་ཤིས་ཀྱིས་སྤྱང་
 བོ་བཟུས་པ་ཅེ་འབྲེལ་མཆོད་པ་ཤོགས་ཡིག་ཅེ་མང་དག་བྱུང་ལང་། མན་རག་
 གི་གནད་ནས་མ་ནི་ཤོག་མ་ནས་སྤུས་ཆེས་པས་པལ་ཆེར་རིག་བཟོ་འི་ལས་དྲུག་
 ཞིང་དེར་མང་བོད་དྲུ་ནི་མིང་ཅམ་དང་། ཆུ་པལ་གྱི་ཕྱི་པ་ན་མས་པ་མན་རག་
 བཅས་ཆེས་དཔར་པར་འོད་པར་སྤྱང་རྩ་། །

གསུམ་པ་ནི། (འབྱུང་ཅིས་དྲུག་ཆུ་ལ་པོས་ཏུས་སྤེལ་ལ། འབྱུགས་ནས་
 མཆོད་ཅིང་དེར་བཞེན་ཕྱིས་བྱུང་མང་། །ཁམས་ཁ་ཆུ་ལྷན་ཤོགས་(མོ་219བ)
 ཀྱིས་སྒྲེལ་བཞོད་ཀྱང་། །སྤྱང་འབྱུང་པ་མེད་ཆེ་ཕྱིས་ལྷ་ཀྱན་མཁུན་ཆེས་། ཡིད་
 རྩན་འཕེར་བའི་ཆུ་ཅིས་གསར་འབྱུང་མང་།) (འབྱུང་ཅིས་སམ་ནག་ཅིས་ལྷ་
 གསུམ་པ་བྱུང་བའི་ཁྱངས་ནི་ཆུ་ནག་ཤི། དེ་ལང་གོང་མ་ནས་མ་གྱི་ཤོག་མ་སྤུ་
 རྩ་ཆུ་ལ་པོ་ལ་ཆུ་མཆོད་མཁུན་འབངས་ཞིག་གིས་ཏུས་སྤེལ་གསེར་གྱི་ཁ་དྲག་
 ཅན་ཞིག་སྤེལ་པལ་གཞིགས་པས་འབྱུགས་ནས་སྤྱང་ཁ་བཟུད་ཀྱི་ཆུག་ཆུ་ཤོག་...
 མང་སྤྱགས་ལ་གསར་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱང་སྒོ་མོ་སྤྱང་གི་ཅིས་ནས་མཆོད་། དེ་
 ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆུ་ལ་སྒོན་མཁུས་པ་ནས་ཀྱིས་རིམ་པར་མཆོད་པ་དང་།
 ལྷ་པར་ཁོང་སྤྱ་ཅི་ཞེས་འཆམ་དཔུངས་ཀྱི་སྤེལ་པ་མོད་དྲུ་གོང་ཅེ་འབྱུང་ཆུ་...
 དྲུ་གསུམ་པ་དེས་བྱུང་ཅིས་དང་གཏོ་གཞུང་མཁུང་མས་པའི་སྤེལ་གཏོད་པ་སྤྱང་...

[illegible]

[illegible]

པར་མཛད་པ་ནི་ཀླན་མཆིན་བརྟན་པའི་ཉིན་ཕྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་བརྟན་བཅས་གཙོ་བོར་མི་མཛད་པས། །དེ་གཞུང་ཀྱང་ཚུགས་ཀྱིས་བས་གསུངས་པ་མེད། །ཡན་ལག་ཕྱིར་དུ་མཁས་རྣམས་
ཀྱས་པར་མཛད། །དེ་ལ་རིག་པའི་གནས་འདི་རྣམས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ལ་
དངོས་སུ་མི་གཏོགས་ཏེ། སངས་ཀྱས་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཆིན་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐོག་པ་གསུམ་དར་གཏུག་ཏུ་བཞིན་
རིམ་པ་བརྟན་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མི་མཆིན་པའི་རོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་
འཁོར་ལོ་བསྐོར་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྟན་བཅས་གཙོ་བོར་བརྟན་པར་མི་མཛད་
པས་རིག་པའི་གནས་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་ཚུགས་པར་ཀྱལ་བས་གསུངས་
པ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སངས་ཀྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་མཆིན་པའམ་མ་གཞིར་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དང་དེས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་
བབ་པ་ན་སྐྱེ་དང་དཔེ་དང་རོ་བོ་ངེས་ཆོག་སྲས་ཀྱང་གེས་པར་མི་རྣམས་པའི་དོན་
བཀའ་བརྒྱལ་ཏེ་འདུལ་བར་མཛད་པ་ནི་སངས་ཀྱས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ལ།
གསུང་རབ་པལ་ཆེར་ལོགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་དུ་གནས་པས་དེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་གེས་པར་ཕྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་ལོགས་པར་གེས་དགོས་པས་མཆོན། འདི་(མོ་222ན)
དག་ཀྱང་གེས་པའི་ཡན་ལག་མི་གེས་སུ་མི་བྱང་བ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤིན་དུ་ཀྱས་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞེས་བྱུང་ཕྱིས་གཞན་དུ་དམ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པ་བཟོད་པ་ལ་ལ།
གཞུ་ལ། རྒྱ་ལ། ལི་ལ། འགྲོ་ལྗོང་། སྤང་ཐན་གཞན་དག་དུ་བྱང་ཚུལ་
སོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུ་ལ་དུ་ཆོས་ཀྱིས་རིགས་ལྡན་གྱིས། །སྤང་ཐན་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྟག་དུ་བསྐོར། །ལུལ་ཆེན་གྱི་དུག་ཐོག་ཆེན་གསང་ལགས་སྐྱོད། །
ལུལ་ཆེན་ལྷ་པ་བྱང་ཕྱོགས་གཞུ་ལ་ན་གསང་བའི་བདག་པོ་སྐྱ་བ་བཟང་པོས་.....

ལྷན་པའི་ཆེ་རིགས་ལྷན་དཔལ་པོ་འཁོར་ལོས་སྐུལ་པའི་དཔལ་གྱིས་བརྒྱུ་ཏེ་ལས་
ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལྷ་རིགས་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱུལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསང་ཆེན་རྩ་
རྩེ་ཐོག་པའི་བརྟན་པ་འཛིག་ རང་སྐྱེས་ཆང་ས་པ་ལྟ་དཔར་རིགས་བརྟུན་དང
བཅས་པས་རྩེ་གསལ་ལྷན་གཤམས་སྐོར་དུ་རིམ་གྱིས་འདྲེན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱུལ་གྱིད་ ....
བརྟུང་བར་འཕྱར་རྒྱུ་ལྟར། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཁྱུལ་རྟན་པ་འདས་ནས་བརྟུ་དང་བརྟུར། །དན་ཁྱུལ་
མིང་ཉི་ཤེ་རིང་ལ་བརྟན་དཔལ་བརྟེན། །དབྱ་བཅོམ་པ་དང་ལོ་རྒྱ་མང་དུ་བྱོན། །
མདོ་འདུལ་གཙོར་སྤྱད་ས་ཀར་དགོ་གསུམ་བཀྲར། །མ་རྒྱ་ཅི་ན་སྤེ་རྒྱ་ནག་གི་
ཁྱུལ་དུ་རྟན་པ་རྒྱ་དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྟུ་དང་བརྟུ་ལོན་པ་ན། །དན་གྱི་
རྒྱུད་ལས། དན་མིང་ཉི་ཤེས་པུ་བའི་ཁྱུལ་པོ་ནི་ཆེ་རྟན་ཅིའུ་ལྷན་ལས། ཅིའུ་
རྩེ་ལང་ཤེས་པའི་ཁྱུལ་པོ་ནི་ལམ་གྱི་ལྷ་ས་རྩོམ་རིང་ལ་ཁྱིས་པ་དང་མཐུན་པར།
འཕགས་ཁྱུལ་ནས་བརྩི་དྲ་སྟོལ་བ་དང་འབར་བ་མེར་བ་བདེན་པ་མཐོང་བ་.....
གཉིས་མིག་གི་ཐོག་པ་རྒྱུད་དུ་ལྷོ་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བཅུ་ཅ་གཉིས།
ལྷ་དྲ་ལ་ནས་བཞེངས་པའི་ཐུབ་པའི་ཁྱིས་སྤྱ་དྲ་དཀར་པོ་ཞིག་ལ་བཀལ་ནས་...
འོངས་པས་བརྟན་པའི་དཔལ་བརྟེན། མའི་པའི་གསེ་ཤེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
ཐོག་མར་བཞེངས། བརྩི་དྲ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱ་བཅོམ་སྟོབ། མིན་མིང་རྣམས་
བརྒྱུ། དད་(མོ་ 223 ན)པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་མང་པོ་བྱུང་སྤེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཐེ་
མིན་དུ་འཕྲེལ་བར་བྱུར། ལང་ཁྱི་ཞིག་ན་བརྩི་དྲ་ལྷ་ར་སྤྱན་དངས་ནས་དེས་
ཀྱང་བརྟན་པ་སྟེལ། མང་གི་རྒྱུད་པའི་རིང་ལ་མང་རང་རང་ཤེས་པ་སྟོབ་དཔོན་
དཀྱིག་གཉིན་གྱི་སྟོབ་མར་བྱུར་ནས་ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆོས་དཔལ་དུ་མེད་པ་.....
བརྟུར། འདི་ལོ་དྲ་ཆོས་བརྟུར་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་བཅུ་ཅ་མུང་
ཤེས་ཐུགས་མིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་མང་དུ་བརྟུར་བ་ཡོད་པས་བརྟན་པ་...
མིན་དུ་དར་ཞིང་དབྱ་བཅོམ་པའང་མང་དུ་བྱོན། དེ་ནས་མེ་ཉལ་དང་རྟོར་གྱི་

རྒྱལ་པོ་ཡུང་གི་བར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་མང་པོ་འི་ཚེ་དང་། དེ་ནས་ཡུང་
 ད་ལྟའི་བར་བརྟན་པ་གནས་བཞིན་པ་ལ། མེ་ཉལ་གི་རྒྱལ་པོ་ཐོ་ལྷ་མོ་མཆོ་
 ཏུས་གཞུས་མཆིན་པ་ལྟན་ཏངས་ཡུང་མ་ཕྱན་པར་གཙང་པོ་བ་བཏང་བ་ལ་ཆོས་
 ཉན་པ་དང་། རྟོན་ལུལ་དུ་རྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་གྱི་ཆེ་ཞེང་ཙམ་པའི་
 སྒྲིབ་མ་གཙང་བ་དུང་ཁྱེད་པས་རྟོན་ལུལ་དུ་ཕྱོན་ནས་གནས་མཆོད་པ་ལ་དང་པ་
 བཞེད་པ་ཅམ་མཛད། ཆོས་ནས་མེ་ཉལ་ཡུང་རྟོན་གྱིས་དབང་དུ་བཟུགས། རྩ་
 ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱིས་ས་སྐྱ་པལྱི་ཏ་ལྟན་ཏངས། དེའི་ཆོས་ལྷ་ཆོས་ཆེ་
 རན་པོ་ཆེ་འཕགས་པས་ཡུང་རྒྱལ་བྱ་གོ་བེ་ལ་ལ་དབང་བཟུར་བ་སྐབས་ཀྱིས་...
 བརྟན་པ་གསལ་བར་མཛད། མོ་མོར་གན་གྱིས་ཀམ་པལྱི་ལྟན་ཏངས་པ་ལ་
 སྐབས་ཐོད་ལུལ་གྱི་བརྟན་པའང་ཅི་རིགས་པར་མཆོད་པ་ཡུང་། རྒྱ་ནག་གི་མ་
 ལ་མེན་གྱི་ཐོ་ལྷ་མོ་རྒྱལ་པོས་པོ་རུ་བ་དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ལྟན་
 ཏངས་པ་དང་། རྟོ་མིང་གཡུང་ལོ་མཆོ་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྟན་ཏངས་པ་
 སྐབས་བརྟན་པ་ལ་གྱས་པས་མཆོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་ཡུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ཅིན་
 གྱི་བརྟན་པ་འདྲིར་མང་གིན་ཅི་རྒྱལ་པོས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དག་དབང་སྒོ་...
 བཟང་རྒྱ་མཆོ་ལྟན་ཏངས་པ་སྐབས་ནས་ད་ལྟའི་བར་བརྟན་པ་ལ་གྱས་པས་...
 མཆོད་བཞིན་པའོ། །འོན་ཡུང་རྒྱ་ལུལ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་མེ་ཅིན་རྒྱལ་
 པོར་དབྱེས་(ཆེ་223 བ)ལ་དྲ་ཆེའི་དབྱེལ་འཁོར་དུ་དབང་བཟུར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པས་རྟོ་མིང་རྒྱལ་པོར་ལྷགས་ཆེ་ཅིན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དབང་
 བཟུར་ཞིང་ཁྱིད་བཏང་བ་སྐབས་སྐལ་ལྷན་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་གསང་ལྷགས་ལྟོད་པ་...
 མིད་མོད། ཐོད་ལྟ་ཡུར་ལྟན་མོང་དུ་གསང་ལྷགས་ཀྱི་བརྟན་པ་དར་བ་ཤི་མ་
 ཡུང་པར་རྒྱང་ཞིང་། དེ་མཐུན་རྒྱ་ལུལ་གྱི་གཞུང་རབ་ན་མས་ལྷ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞུང་སྐུན་འགའ་ཞིག་ལས་ལྷགས་རྒྱུད་དཔོན་གཞི་མི་བཞུགས་ས། །དེས་ན་
 མདོ་རྒྱགས་ལས་ཐོག་ཅིན། དེ་ལས་ཡུང་འཁོར་པོ་ཐ་མའི་མདོ་རྒྱམས་གཙོ་པོར་

དར ཞིང་། འདུལ་བའང་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ལས་བརྒྱད་པ་ཕལ་ཆེན་ལྟེ
པའི་ལྷགས་གཙུག་པོར་སྤྱད་པར་བྲགས། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལྷགས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར
དར་བལས་གཙུག་པོར་ཉར་དུས་སྡེ་སྡུ། ཉར་དང་ལ་མིན་དྲ་མིང་རྣམས་ཀྱིས་
ཀམ་པ། དེ་ཆེན་གྱི་དུས་ནས་དགེ་ལྷགས་པ་འབའ་ཞིག་བཀུར་བར་མཛད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། ལི་ཡུལ་དགྲ་བོའི་མཁུང་ལྷན་མང་པོས་བདུལ། ཤིག་
པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་བརྟན་པ་དར། ལི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་དྲུག་ནང་ཆན་པོར་དང་
རྒྱའི་མཆམས་སུ་འོད་པ་སྟེ། དེར་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་པ་མེད་ཀྱི་བརྟན་མ་ལ་མས་
བྱང་པ་ས་རྒྱར་བྲགས། དེས་ཡུལ་དེ་བརྒྱུད་ནས་ལྷན་རིང་འོན་པ་རྒྱལ་པོ་པི་ར་
པ་སྐྱུ་ལའི་རིང་ལ། དགེ་སྤྱང་པོ་རོ་ཅན་སྐགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ལྟེ་ཉེ།
གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་པ་མང་དུ་བྱུང་། དེའི་རིས་སུ་རྒྱལ་པོ་
པི་ར་པ་བྱེད་འོ་ཆེ་འཕགས་ཡུལ་ནས་དགྲ་བོའི་མ་པ་བཞི་ལྟེ་ལྟེ། མངས་རྒྱས་
འོད་སྤངས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་དགྲ་བོའི་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་སྤྱད། རྒྱུ་རྩོད་ཉན་གྱི་
གཙུག་ལག་ཁང་བཅོམས། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་མོས་དགྲ་བོའི་མ་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་ལེས་དཔའ་མང་པོ་གཤེགས་ཉེ་གདུལ་བྱ་བདུལ་ནས་ཤིག་པ་ཆེ་ཆུང་.....
གཉིས་ཀའི་བརྟན་པ་ལྟེ་ལ་པར་མཛད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་(མོ་ 224 ན)
དགེ་འདུན་གྱི་ལྷན་ཁྲུབ་པར་བྱར་མོད། ད་ལྟ་ནི་གསུམ་པ་བརྟན་ཅམ་ལས་
བརྟན་པ་རྣམས་མ་མི་བཞུགས་པར་བཤད་ལ། ཡུལ་འདི་འཆང་ཡུལ་ལྷན་པར་
ཡང་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། འཕྲོ་ལྱིང་སྤྱབ་དཔོན་པ་སྐྱེས་པ་དུལ་བ་ནས། རྟོར་འཛིན་
མང་པོན་སྐགས་བརྟན་རྣམས་མ་རྒྱས། རྒྱ་པར་ནས་སྤྱོད་སྐྱེས་པར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་
མཚོ་བརྒྱལ་པའི་ལྱིང་སྤྱབ་འཕྲོ་ལྱིང་ཞེས་བྱ་པའི་ལྱིང་ན་སྤྱབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པ་སྐྱེ་
ཀ་ར་ས་ལེའམ་ཉེ་གདུག་པའི་སྤྱོད་མ་རྣམས་པདུལ་ཞིང་དམ་བཞག་ཁན་.....
གསུམ་པ་མཛད། མཐར་མི་རྣམས་བྱང་པ་དུལ་ནས། པི་དྲ། ལྟེ། རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་
བྱ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསུམ་པ་ཞེངས། འཕགས་ཡུལ་ནས་སྤྱོད་འཛིན་པ་

འགའ་ཞིག་སྒྱུ་བྱ་དང་མ། མྱོང་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་བྱས་ལ།
 རྒྱུད་བཤད་པས་བྱུག་པོས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་མོད། མྱོང་དཔོན་ཉིད་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 གྱུ་བཞུགས་ནས་མཐར་མྱིན་པའི་མྱིང་ཏུ་བཞུད་པར་བྱགས། དེ་རྗེས་མར་མེ་
 མཚད་བཟང་པོས་གྲུང་བྱོན། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལོ་བཅུ་ཙམ་གྱི་བར་དུ། མ་
 ག་རྒྱ་དང་། མོ་རྒྱ་དང་། ཁ་ཆེ་ལ་མོགས་པའི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལྟོན་ཏུ་མར་
 པོ་བྱོན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལྷག་པར་རྒྱས་པར་མཚད། རྒྱན་རྒྱལ་པོ་བྱས་པ་
 ལའི་སྐབས་ལྷ་མས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་བྱལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་དང་། མོ་རྒྱ་ལ་ན་
 བས་སྒྱུ་བྱ་དང་མ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་རྒྱ་གར་ན་མེད་པའང་མར་ཏུ་ཡོད་དེ། ད་
 ལྟོ་ཡང་གསང་སྐྱབས་རྒྱུད་ལྷེ་བཞིའི་བརྩན་པ་ནལ་མ་མོན་དུས་བཞིན་དར་བར་
 ཡོད་ལ། འདུལ་བ། མཛོན་པ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ནམས་གྲུང་
 རུང་ཟད་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། མི་རྒྱ་ལ་དང་རྩ་ན་ལ་ཡི་གྲ། །ཟངས་ནས་མྱིང་མོགས་ཐོག་
 ཆེན་ཚུང་ཟད་དང་། ཐོག་དམན་ཆེར་དར་ད་ལྟའང་མ་རྒྱལ་བ་བཞུགས། །གཞན་
 ཡང་མི་རྒྱ་ལའི་མྱིང་དང་། རྩ་ན་མྱིང་མྱིང་། ལ་ཡི་གྲའི་མྱིང་། ཟངས་མྱིང་།
 (མོ་ 224 བ)ནས་མྱིང་། མོགས་ཁོངས་ནས་གསེར་མྱིང་ལྷེ་མྱིང་ལན་དེ་དག་དུ་
 རྒྱན་ཆ་བ་ཞིག་ནས་རྒྱལ་པའི་བརྩན་པ་ཡུང་ལྷེ། དེའང་མི་རྒྱ་ལའི་མྱིང་ན་ཐོག་
 ཆེན་པ་ཅི་རིགས། བལ་ཆེར་ཉན་མོས་པ་ཡིན་ལ། རྩ་ན་མྱིང་དང་ལ་ཡི་གྲ་
 གཉིས་ལའང་ཐོག་ཆེན་པ་རུང་ཟད་ཡོད་ལ། གཞན་མམས་ཅད་ནི་ཐོག་དམན་ཉན་
 མོས་པ་ཁོ་ན་ཆེར་དར་ཞིང་ད་ལྟའང་མ་རྒྱལ་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་
 གནས་ཞར་ཡུང་དང་བཅས་པའི་ཡུང་བ་བརྗོད་པའི་སྐབས་བཞི་པའི་འབྲེལ་.....
 པའོ། །ཐོག་པའི་སྒོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བསྟུལ་
 པ་གསུམ་ལོགས་པར་རྩོན་པའི་བརྩན་པ་ཅོས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ཁུབ་ཅོས་བྱ་པ་ལས་....
 རྒྱལ་བརྩན་ཁོ་རྒྱའི་མྱིང་དུ་རྩེ་ལྷར་དར་པའི་རིས་པར་ལྷུ་བ་ལྷེ་གནས་བཞི་པའི་...
 འབྲེལ་བ་ཡུབ་པོ། (མོ་ 225 བརྩན)

